

SIIM VESKIMEES

**ENNESÕJAAEGNE
KULLAKARVA**

KUU ORDU

**2061. AASTA SÕJA
ESIMENE RAAMAT**

 Sündmuste horisont

27

Siim Veskimees
Ennesõjaaegne kullakarva
Autoriõigused © 2011 Siim Veskimees
Kaanepilt © Thor Peterson
Toimetanud ja pühenduse värsid tõlkinud Liisi Ojamaa
Kirjastus Fantaasia
ISBN 978-9949-459-87-2
Raamatu ilmumist on toetanud Eesti Kultuurkapital

Tagakaanel on vaade kosmosest Madagaskari saarele (NASA arhiiv). Tegemist on suhteliselt värske fotoga (2. oktoober 2011). Mis sellel pildil valesiti on? Vaadake, 50 aastat tagasi oleks see üleni roheline olnud, nii nagu on veel roheline kitsas riba saare idaosas. Võib-olla on kommentaarid liigsed, aga valige ise, kas te näete inimrumaluse triumfi, saaresuurust looduskatastroofi või ebakorrektselt osatamist.

Pühenduse asemel

*There are those who fail, there are those who fall,
There are those who will never win,
Then there are those who fight for the things they believe,
And these are men like you and me.*

(Chris de Burgh, „Snows of New York“)

*On kaotajaid, on loobujaid,
on neid, kel eal ei vea,
kuid ikka on ka võitlejaid
nagu meie sinuga.*

„Lahinguväljal näeme, raisk!“

Või Kuu Ordus.

SV

Sisukord

Saateks – Mina, Kuu ja Ordu _____ 5

Ennesõjaaegne kullakarva

Kevad 2060 _____ 9

Suvi 2060 _____ 41

Sügis 2060 _____ 93

Talv 2060 _____ 131

Kevad 2061 _____ 191

Suvi 2061 _____ 239

Sügis 2061 _____ 274

Saateks – Mina, Kuu ja Ordu

Ma kasvasin ajal, mil nii USA kui tollane Nõukogude Liit pürgisid kosmosesse; jõudumööda tegid seda mitmed teisedki. Jah, nad kõik tegid seda põhiliselt sõjalistel eesmärkidel, sest ülekaalu saavutamine kosmoses oli maailmavalitsemise võti. Muidugi võib öelda, et kosmoselennud andsid lisaks prestiižile ka teadussaavutusi ja igapäevaseski elus kasulikke leiutisi, kuid asja tuum oli ikkagi raketites, millega aatomilaenguid ligimesteni toimetada.

Ent see küüniline tarkus ei vähenda karvavõrdki vaimustust, millega avatud silmade ja hingega lapsed kogu maailmas elasid kaasa kosmose hõlvamisele. See oli midagi tõeliselt suurt. See oli Tulevik. Me kõik teadsime, et see on loomulik, ainuvõimalik tee, mida mööda inimkond minema peab. Täna Kuu, homme Marss, ülehomme tähed.

Tähed.

Ja terve oma elu olen ma pidanud jälgima, kuidas see kõik soikub, hääbub ja kinni jookseb. Kuidas kõik see, mida me kohe ootasime, kuhugi ebamäärasesse kaugusse hajub. Muidugi ei ole maailm paigal seisnud, tõepoolest on olemas arvutid, millega töötas rannas Arthur C. Clarke'i raamatu järgi tehtud filmi „Kosmoseodüsseia 2001” peategelane, kuid Kuubaasi meil ei ole ja Jupiterile me ei lenda. Ärgem vähemalt petkem ennast – see kõik oleks võimalik, kui me vaid selles suunas tegutsenud oleksime!

Ma mõtlesin Kuu Ordu välja juba 70-ndate lõpus, koolipäevil. Siis, kui ameeriklased sulgesid oma Kuulendude programmi ja venelased valetasid, et pole kunagi sinna minna kavatsenudki. Just siis muide tulid filmid-seriaalid nagu Star Wars, Battlestar Galactica, Space 1999 ja Star Trek (see viimane oli muidugi küll juba varem olemas). Reaalsuse asemel üritati meile müüa muinasjutte. Kas te olete kunagi mõelnud, et nende filmide populaarsus võis tuleneda ka pettumusele leevenduse otsimisest?

Minul sündisid selle peale mõned naiivsed lood, kuidas kõigi riikide kosmoseuurijad, teadlased ja üldse kõik intelligentsed, inimkonna saatuse pärast muret tundvad inimesed omavahel kokku lepivad ja ikkagi Kuule asunduse rajavad. Asunduse, mille saatuse huvitaval kombel kujunes väga sarnaseks Robert A. Heinleini visioonidega, millest mul tol ajal küll kahjuks aimugi ei olnud – rahule neid ei jäeta, varem või hiljem tekib vastasseis ja nad peavad end kaitsma tagurliku Maa eest.

Mul on Kuu Ordu mustandeid üsna palju. Unistus terve mõistusega tegija-

test kosmoses vastukaaluks maisele nõmedusele on nagu palsam hingele ja nii olen neid läbi elu kirjutanud. Muidugi ei ole need enam ammu lahedad seikluslood, kus tugevad ja targad kosmoseelanikud süüdimatutest poliitikutest, igat liiki seaduseväänajatest ja küünilistest suurärimeestest väikehingi paika panevad. Kuu Ordu taevas ei ole ammu enam pilvitu ja need lood on pigem filosoofia, usutunnistus ning võimalus osutada kõigele sellele, mis meie ümber valesti on.

Minu jaoks oli väga loomulik, et kui ma eelmise sajandi 90-ndate lõpus otsustasin tõsisemalt kirjutama hakata, oli mu esimene „tellis”, esimene mahukam raamat Kuu Ordust (jutt on sellenimelisest kogumikust, mille aastal 2003 andis välja kirjastus Fantaasia). Ma valisin aastate jooksul kogunenud lugudest buketi, mis minu arvates Ordu olemust võimalikult mitmekülgsest avab, ja vormistasin need enam-vähem loetavale kujule. Neis kuues loos, millest kaks on ise romaani mõõtu, tegutsevad 2120. aastal piloodikooli lõpetanud mehed ja naised.

Tolles maailmas on Kuu Ordu võitnud ja võib ülejäänud maailmale teatud määral oma suhtumisi dikteerida. Kuid kuidas see kõik nii läks? Kuu Ordule jätkuvalt mõeldes hakkasin paratamatult modelleerima protsessi, mis taolise tulemuseni võiks viia. Ja nii ma lõpuks otsustasingi kirjutada järgmise Kuu Ordu loo mitte järgmise sajandi algusesse, vaid kõigest 50 aastat tulevikku, 2060-ndate algusesse, kui alles kujunev Ordu seisab silmitsi oma esimese suure kriisiga.

Tuleviku modelleerimisel olen ma püüdnud olla nii realistlik kui oskan, samas aga pean sobilikuks lugejat hoiatada, et olen vähemalt mõnes osas teadlikult selle printsiibi vastu eksinud – siin raamatus on aastal 2060 alles ja elus paljud suhtumised, kõnekäänud, seisukohad ja ka kasvõi kompaniide nimed, mida küllalt tõenäoliselt siis enam mitte keegi peale ajaloolaste ei tea. See on teadlik valik, et vältida Star Treki tüüpi lamedusi stiilis: „Aristoteles, Kopernik ja John Doe”. Ma olen püüdnud, niipalju kui oskan, ennustada maailmakorra muutusi ja jõutasakaalu nihkumist, olen ekstrapoleerinud teadussaavutusi ja nii edasi, kuid teisalt olen ma mõned protsessid ka põlvkonna jagu külmutanud, et tänasel lugejal oleks rohkem kandepinda kaasamõtlemiseks.

Ja veel üks asi – eelmise raamatu puhul ma kuulutasin, et hoidun Kuu Ordu maailma vähimalgi määral Eestiga sidumast. Õige natuke ma nüüd eksin selle reegli vastu, sest kuigi terves loos ei ole mitte kusagil otse öeldud, kust peategelane pärit on, võib lugeja selle kohta küllaltki mõistlikke oletusi teha. Miks ma nii tegin? Aga miks ka mitte? Lõpeks, nagu W. S. Maugham on öelnud, on palju lihtsam kirjutada asjadest, mida sa tead, kui

neist, mida sa ei tea.

Ma olen enda kõige suuremate mõjutajatena ulmes nimetanud Robert A. Heinleini, Arthur C. Clarke'i ja vendi Strugatskeid. Selleski maailmas näen vähemasti ma ise selgelt jooni kõigest kolmest – ma loodan, et olen suutnud loo kirja panna Clarke'i range teadusliku läbimõeldusega, et neis inimestes on Heinleini karget jõudu ja irooniat ning lisaks teatud helget maailmavalu ja optimismi, mis iseloomustab Strugatskite loomingut.

Olen korduvalt maininud, et Kuu Ordu on minu jaoks natuke nagu kreedo staatuses. See on maailm, milles mulle meeldiks elada. Sel maailmal on teed tulevikku lahti ja kuigi neid inimesi varitsevad igal sammul ohud, on neil Kodu, kus end kindlalt tunda. Neil on sõbrad, kellele igas olukorras loota, ja nad kuuluvad kuhugi. Seda on tohutult palju, eriti arvestades õhkkonda siin meie ümber, kus sa igal teisel sammul pead perse minema... ent siinkohal aitab sellest – see on teine jutt ja seda põhjavad mu raamatu sarnastest oludest pärit tegelased edaspidi küll ja küll.

Ehk oleks aus valgustada veel mõningaid kontseptsioone, mis sest, et ma ei ole tähele pannud, et kirjanikud seda eriti teeksid. Vaadake, ajas, ruumis või inimtõtetes kaugete kohtade kirjeldamisel peab autor lugejale paratamatult lisaks tegelastele välja joonistama ka tausta. Kaks neid võimalusi on – üks on nii-öelda kaadritaguse häälena või jumalapositsioonilt lihtsalt kõik vajalik ära rääkida; teine (seda peetakse paremaks, kuigi ma ei ole veendunud, kas see on midagi muud kui *moodne*) on teatud mõttes autori osavuse mõõdupuu – nimelt panna oma tegelased vajalikes kohtades vajalikke asju ütleva.

Ka mina üritan seda maailma näidata peamiselt tegelaste silmade läbi, mainida tahaksin ainult mõningaid nüansse, mis muidu isegi trükiveana võivad näida. Need umbes poole sajandi taguses tulevikus toimetavad tegelased peaksid suurema osa ajast rääkima omavahel midagi sellist, mis sisuliselt on lihtsustatud grammatikaga ja tehnilisi termineid täis inglise keele murre. See, mis inglise keelega lähimate põlvkondade jooksul arvatavasti juhtub, on omaette huvitav teema, kuid antud juhul pole see tegelikult üldse oluline, sest ei tohi unustada, et kirjutan ma ju ikkagi eesti keeles.

Kummatigi olen otsustanud mitte tappa lugejat veidrate neologismide lainega ja tegelaste väljendusviisi ainult pisut nudinud. 'Kilomeetrite' ja 'sekundite' asemel ütlevad nad alati 'kildid' ja 'sekid'. Kui ma millalgi eelmisel sajandil esimese Kuu Ordu raamatu jaoks need lühendid kasutusele võtsin, oli juba näha esimesi märke, et ingliskeelses maailmas kipubki 'second' 'sec'-iks lühenema. Minuarust on see süvenenud ja meilgi on see

kõnekeelde juurduvad. 'Kilometer' asemel kasutatakse angloameerika maailmas siin-seal 'clic', meil siin öeldakse ju ka alailma 'kilt', nii et ehk on see vaid aja küsimus, mil sellised vormid ka „ametlikult” õigeks loetakse?

Siis näiteks olen USA muutnud kõnekeeles 'Usa'-ks. Ja mitte inglise pärase 'juu-ess-ei' vaid just 'Usa'. Niigi ju juba öeldakse...

Üldiselt olen püüdnud hoiduda terminoloogiaga vassimisest, mis paraku tähendab ka näiteks inglise keelel põhinevat arvutisõnavara, sest kindlasti ei tea need inimesed midagi tarkvara rämpstõlgetega eesti keelde ilmunud sõnavärdjatest. Paljud sõnad olen lühendanud. 'Informatsioon' on ametlikult 'infos' lühenenud, ehk siis on ära kadunud tolle pseudoladinakeelse sõna sisuliselt mõtetu pikk saba. Miks ei või sama juhtuda teistegi sõnadega – 'gravi', 'simu', 'sat' *etc*? Nagu me kasutame sõna 'laser' üldse mõtlemata, et tegemist on algselt lühendiga, kasutavad nood inimesed terminina näiteks sõnu 'leo', 'meo' ja 'heo', mis on lühendid 'low Earth orbit', 'middle Earth orbit' ja 'high Earth orbit'-ist, ehk madalast (kuni 2000 km), keskmisest (2000–40000) ja kõrgest (üle 40000 km) Maa orbiidist.

Rohkem võivad segadust tekitada slängiväljendid, mis on isegi olemas, kuid väiksema seltskonna pärusmaa. Seda, et asjaosalised ei vaevu välja ütleva 'tarkvara' ja 'riistvara', vaid napsavad lühidalt 'soft' ja 'raud', üldiselt ikka teatakse, kuid kindlasti sama üldiselt ei teata, et mõnikord nimetatakse inimesi irooniliselt 'mürgvaraks' (wetware).

Ma ei osanudki midagi mõistlikku peale hakata selle pika ja lohiseva 'trotüülekviivalendiga'. Tegu on ju sisuliselt plahvatusel vabaneva energiaga ja seega tuleks rääkida hoopis TJ-dest, ehk teradžaulidest (1 kilotoni tro-tüüli plahvatusel vabaneb ligikaudu 4,2 TJ energiat), ent siin tekib sama raskus kui Kelvini kraadidega ja auto kiiruse väljendamisega meetrites sekundis – teiste ühikutega harjunud lugejale tuleb need niikuinii ära tõlkida...

Kuid aitab sellest. Aitab autorist ja tänasest päevast.

Siin see lugu on –

Siim Veskimies

Ennesõjaaegne kullakarva

Kevad 2060

Longhorn

Esimene Bosporuse sild oli valmimise ajal maailmas pikkuselt neljas ja kuigi see auväärne koht oli ehitamisest möödunud peaaegu 90 aastaga edetabelis kõvasti kukkunud, nägi Euroopat ja Aasiat lahutava väina ületamine ikkagi üsna muljetavaldav välja. Eriti vanas ebamäära stabiilsuses ja krigisevas autobussis, mille parimad aastad olid jäänud pealtnäha kah sinna silla ehitamise aegu... mis oli muidugi ilmselge liialdus, ehkki vähegi normaalsemates oludes oleks see hale tossav asjandus ammu ümbertöötlusele läkitatud. Aga Türgi puhul ei saanud normaalsusest rääkida, vähemalt mitte inimesele Euroopa Liidu teisest, põhjapoolsest otsast, kus veel üritati teha nägu, et elu läheb paremaks ja Türgis kasvatatud puuvilju kõlbab kasutada ainult rotimürgina... Kummatigi osteti need poest ju ikkagi ära... Ent seda, mida vaesemad inimesed söid, oli parem mitte teada.

Ago vaatas linna, mis tihedalt mõlemaid kaldaid täitis, väina ennast, mille laevaliiklus autoliiklusele sillal alla ei tahtnud jääda, ja pidi endale tunnistama, et küllap lihtsalt on selle silla ületamine sümboolne. Boğazist – nii oli selle väina türgikeelne nimetus – algas teine maailm. Mis sest, et Türgi oli kunagi kannal ka Euroopa poolel maha saanud ja kuulus nüüd täiega Euroopasse... Täpsemalt, kuulus mõningate piirangutega Euroopa Liitu.

Oli keskpäev ja liikluseks kasutati mõlemas suunas kolme rida. Beylerbeyi oli ilmselt kunagi sajandite eest olnud selle külakese nimi, kuhu nüüd kinnitus silla Aasia-poolne ots ja kus silla ületamise eest raha küsiti. Külakesest oli muidugi alles jäänud ainult tollipunkti nimi ja protseduur ise oli vähemalt igapäevaste sõitjate jaoks juba mitu põlvkonda tagasi automaatseks muudetud, nii et iga hetk laiali laguneda ähvardav sõiduvahend tuhises väravatest kiirust vähendamata läbi, keeras silla taga algavasse parkimisplatside rägastikku, leidis teiste samasuguste parves koha ja sülitas oma haisvast sisemusest kevadõhku kirju seltskonna.

Kõikvõimaliku nahavärviga inimesed kandsid küll põhiliselt üsna praktilist pükstest, särgist ja mingitest jalavarjudest riietust, kuid selle detailid varieerusid. Ago oma teksades ja hallis T-särgis oli üsna keskmine, kui lugeda skaala tüheks otsaks veidratest kohtadest paljaid teismelisi, kes Euroopa kultuurist pisut vildakalt aru olid saanud, ja teiseks naisi, kellel kõik peale näo ja käte kaetud oli. Burkasid oli ainult üks ja teatud mõttes moodustasid eriliigi ka tumedas ülikonnas vaevlevad mehed. Enamikul oli kaasas kõikvõimaliku suuruse ja kujuga kompse, nii et ka selles mõttes ei äratanud üks teistest natuke suurem ja pisut lapilise päevitusega mees erilist tähelepanu, olgugi, et tema üsna mahukad ratastega kohvrid natuke korralikumad välja nägid. Igaks juhuks hoidus ta suurema, kreekapärasest särpides väheke turskematest meestest koosneva lärmaka seltskonna lähedusse ja hoidis igal pool ringivahtivatest politseinikest möödudes pilgu maas.

Tal oli minna õige mitu kilomeetrit. Ilm oli pigem jahe, kuid päike meelitas hiigi välja. Inimestele mõeldud teed olid õnneks enamjaolt pealt kaetud. Teede, sildade ja galeriide segadik läks sujuvalt jaamaks üle. Ta kontrollis paar korda taskust võetud asukohamäärarajal teed ja jõudis lõpuks avarasse ootesaali, kus oli suhteliselt vaikne ja jahe. Loomulikult vaid Türgi kohta vaikne ja jahe – karjuma just ei pidanud ja hiigelsuur termomeeter seinal näitas 24°C.

Ta triivis saali ühte nurka, kuhu oli kogunenud inimest kaksikümmend, kui lapsed ka hulka lugeda. Ühel silma järgi allakolmekümnesel päevitunud ja sportlikul mehel oli käes kahemeetrine habras lipuvarras umbes A4-suuruse, nagu tugevaimas tormis jäigalt sirgu hoidva lipuga, millel ilutses kiri „HTIC Tours”. Lisaks kirjale oli lipul ka stiliseeritud logo, milles väga positiivse suhtumise korral võis aimata turbanit ja pisut teises tujus kassisitta.

„Tere, mina olen Ago,” ütles ta lähemale astudes ja oma kohvleid pingi kõrvale parkides.

„Holger,” noogutas lipnik asjalikult. „Sa oled õiges kohas. Tere tulemast HTIC Toursi korraldatavale matkale ja tänane juba ette huvi tundmast Anatoolia poolsaare hämmastavalt rikka ajaloo vastu. Inimesed on siin teatavasti elanud väga palju aastatuhandeid. Täpse ajaskaala üle vaieldakse, kuid...”

Ago ei kuulanud teda, ja seda kahel põhjusel. Esiteks, vaatamata sellele, et ta seda meest esimest korda reaalsuses nägi, teadsid nad mõlemad

suurepäraselt, milleks nad seal on – ja tegelikult väreles mehe suunurkades vabandav muie, kui ta oma rohkem või vähem juhuslikult kuulama sattuvatele möödujatele mõeldud möla ajas. Teiseks aga oli ta toolile vajunud, taskust otsitud salvrätikuga oma higist leemendavat nägu kuivatanud ja ülejäänud seltskonda pilguga mõõtnud. Ja ta pilk oli nagu naelutatult ühele naisterahvale pidama jäänud. Tagantjärele ei mäletanud ta kõigist teistest suurt midagi. Ta oli juba enne Holgeriga rääkima hakkamist vahetanud põgusa meeldivat üllatust väljendava pilgu ühe paariga, keda ta ammusest ajast tundis (*Jane ja Frank vist, kuigi ma ei suuda meenutada, et oleksin neid kunagi koos näinud...*), ja ta oli lühikesese noogutuse vahetanud ka ühe mehega, keda ta teadis oma töö tõttu (*Taras Gandõh... vist... temaga pole ma kindlasti kunagi mitte ühtki sõna vahetanud*). Siis oli pöördunud too paari sammu kaugusel oma kohvrite juures seisnud naine.

Ago tundis ka teda, oli teda näinud mõnel rahvusvahelisel kohtumisel. Enamgi veel, oli teda ihalenud. Naine teda vaevalt mäletas, kuigi Ago oli võtnud vaevaks järele uurida, kes ta selline on, ja üritanud temaga paar korda juttugi teha. Naise nimi oli Ageline Korf. Rootsisis käisid aatomi-uuringud Kunngliga Tekniska Högskolani ehk Kuningliku tehnikaülikooli mingi kateedri alla, millel oli mingi segane eufemistlik nimi, ja too naine töötas seal mingi referendina. Järele mõeldes oli naine lihtsalt noor ja kaunis ja sellisena tõusis ta muidugi kui merevahust kerkiv Aphrodite esile sellest üsna kärbatanud kambast, mida aatomifüüsikud endast väliselt kujutasid.

Juhtus midagi pörutavat – naine naeratas ja noogutas talle, kui nende pilgud kohtusid. Ta ei pööranud pilku ära, kui Ago enda oma liigutada ei suutnud, ta naeratus muutus ainult pisut pilklikuks. Selliseks heatahtlikuks.

„Vabandust,“ viskas Ago Holgerile, üldse tema poole vaatamata, ja tõusis. Ta astus kaks sammu, püüdes palavikuliselt välja mõelda, mida öelda.

„Me vist teame teineteist,“ ütles ta lõpuks lihtsalt, ise tundes, kuidas kõrvad õhetama hakkavad.

„Oleme sattunud vestlema jah,“ ütles naine. Ta oli mehest peajagu lühem ja umbes poole kergem. Agole see muidugi meeldis, kuid ega ta pääsenud mõtte eest, et viimastel aastatel omandatud „soliidne“ figuur ei ole midagi, millega daamide südameid võita.

„Nii et meie eriala teades on meil lootust koos tööle saada?” Ago valis sõnu, ja mitte keeleoskuse pärast (rääkisid nad loomulikult inglise keeles). Eks neile mõlemale oli kõvasti pähe taotud, et ühtki nime, veel vähem nende reisisihti on parem vestluses mitte mainida.

„Meil on lootust koos töötada, aga mitte selle eriala pärast, mille kaudu sa mind tunnend,” raputas naine imekergelt pead. „Ega ma pole seda kunagi jaganud ja ühel hetkel oli aeg seda tunnistada. Kuid ma loodan, et me kohtume ja saame sellest pikemalt rääkida.” Tal paistis pisut piinlik olevat, et ta nii ümmargust juttu ajab, ja tal ei tundunud olevat midagi selle vastu, et nende vestlus jätkuks.

„Daamid ja härrad!” alustas Holger pisut kõvemini. Nad pöördusid teda vaatama.

„Olgu, enamik on kohal, nii et võime otsast minema hakata. Meil on transpordiga pisut probleeme, kahjuks ei olnud võimalik võtta pileteid nii, et me kogu aeg koos oleme. Firma vabandab selle pärast. Perekonnad lähevad koos, ülejäänud – kuidas tahate. Üksi, paarikaupa, kolmekesi. Ainult te kindlasti olete kursis siinsete paikade kultuuriliste traditsioonidega, nii et neid austades ma soovitaksin meie kaunitel daamidel hoida kokku mõnega meie grupi meessoos esindajatest. Ideaalne oleks abielupaari moodi välja näha.”

Ago ja Ageline vaatasid uuesti teineteise poole.

„Kas me annaksime abielupaari mõõdu välja?” küsis naine.

Agol oleks peaaegu hing kinni jäänud ja tema vastus oli rangelt võttes pisut maitaselage: „Ma teen igal juhul kõik, mis minu võimuses, et sellega toime tulla.”

Ageline paistis taas naeru maha suruvat. „Siis läheme koos.”

X

Brüsselis tähendas kevad paari nürust soojakraadi, uduvihma ja tugevat tuult. Filtreeritud ja konditsioneeritud õhuga, tehisvalgusega ja tehismaterjalidest kontoris, arvata viieteistkümnenda korruse kõrgusel maapinnast andis ilm endast märku vaid klaaside naksumise või tugevama rabinaga, kui tuul või vihm end kokku võtsid. Liik, kes selliseid iseenesest üsna turvalisi ja mugavaid kivikuute asustas ning keda nende kõige märgatavama tunnuse järgi oli hakatud nimetama pintsaklipslasteks, heitis vaid haruharva pilgu välja, sest neile tegelikult ei meeldinud too hallide ja vettinud kuutide kõle segadik, mis sest, et just see nad viimase poole

aastatuhandega sünnitanud oli.

Üks pintsaklipslane oli tulnud teise kuuti.

„Ameeriklased küsivad taas andmeid.”

Hääli oli isikupäratu ja määratlematu aktsendiga. Nad rääkisid inglise keeles ja see ei olnud kummalegi neist emakeel.

Kuudi või viisakamalt kabineti omanik tõstis pilgu ja mõõtis seisjat.

„Miks nad küsivad? Et kindel olla?”

Tulija kehtas õlgu ja vaikis. Küllap ta oleks võinud istuda, ent ta ei andnud millegagi märku, et ta seda sooviks. Ent lõpuks istus ta niikuinii suurema osa päevast samasuguse laua taga samasuguses toolis.

„Kuidas neil läks?” küsis kabineti omanik, pisut vanem ja soliidsem pintsaklipslane.

„Meie agent lahkus koos primaarse objektiga. Tavalised kanalid. Arvatavasti.”

Mees kirjutuslaua taga ohkas. „Tee andmetesse paar viga ja saada need neile homme. Täpselt nii, nagu nad meiega teevad.”

Noorem mees noogutas ja pöördus pooleldi. „Tuleb sellest midagi? Ja... kas poleks lihtsam olnud teda takistada, kui...” Ta rääkis seda pooleldi nagu iseendale, otsekui jättes endale tee lahti vabanduseks – et on vaid omaette nina alla pomisenud, kui kabineti omanik juhtuks kuidagi teravalt reageerima.

Vanem mees raputas pead. „Millega sa inimest kinni hoiad, kui ta läks vaid mingi kahtlase – meie jaoks kahtlase – firma tuurile Türgi? Ja kas sa ei taha teada, mis seal tegelikult sünnib?”

Seisja kehtas õlgu. „Muidugi tahan. Aga kõik, keda me sinna saadame... Tead ise.”

Viisteist sekundit valitses vaikus.

„Jah, aga kuidas teisiti?” küsis pintsaklipslane kirjutuslaua taga.

Noorem pintsaklipslane kehtas uuesti õlgu ja lahkus.

Longhorn

„Ma ju ütlesin, et keegi ei küsi midagi,” pomises Ago. Nad olid lõpetanud mitmekilomeetrise jalgsikäigu, trügimised ja ootamised lärmakas, palavas ja haisvas lennujaamas ning tõmbasid lõpuks lennuki istmetel hinge. Nende kohvrid olid muidugi läinud pagasisse ning neil ei olnud midagi peale dokumentide ja lennukipiletite, mida nad ikka veel käes hoidsid.

„Ma pean ainult kogu aeg kramplikult meeles pidama, kes ma olen,“ vastas Ageline samuti poolsosinal. Kogu asi näis talle nalja tegevast, isegi see, et ta selg oli nii märg, et kippus tooli seljatoe külge kinni kleepuma. Mees sirutas end. Täpsemalt, proovis sirutada.

„Siin on kah nagu...“ siunas ta vaikselt. Ta jalad ei tahtnud ära mahutada. Teistpidi võttis ta ruumi juurde ka naise arvelt. Too oli selleks koraks pannud selga üleni katvad luitunud väljanägemisega lohmad riided ja isegi loori pähe. Varasemast ajast mäletas Ago teda ilusate heledate lokkide kosega seljal, ent Istanbulis olid ta juuksed olnud tuhkhajad musta tooni ja kuklasse kokku seotud. Sellisena, kui lisada ka tumedamaks toonitud näonahk, nägi ta esimesel pilgul välja üsna Lähis-Itta sobiva naisena. *Kui ta ainult nii seksikas ei oleks...* Ago ei suutnud otsustada, on see nii vaid tema silmis või näevad ka teised naist sedamoodi.

Tal endal olid hõredad tumedad juuksed, mis hetkel küllap ta märjal kolbal pigem porist kulututti meenutasid. Need värvi ei vajanud, kuid nahka oli temagi spetsiaalse kreemiga tumedamaks tooninud. Värv oli koos juhustega olnud „kingituspakis“, mille Holger neile koos piletitega pihku pistis, ja õhtul rongikupees ette võetud värvimine oli ootamatu tulemuse andnud – värvida oli soovitatud igaks juhuks üleni ja inimesel on teatavasti mõned kohad, kuhu ta ise hästi ligi ei pääse. Ageline naeruga toodud põhjendus, et seal maal esineb naiste tualette, kus teised ta tagumikku näha võivad, ei olnud parem ega halvem kui mistahes muu. Kummatigi polnud Agol midagi selle vastu, et lisaks naise seljale ka tagumik ja üldse ta üleni ette võtta, sest muidugi tuli tal vallatu mõte proovida, kui palju ja kust siis tal ikka seda kreemi nahale hõõruda lubatakse. Igalt poolt võis.

Tulemus oli teatud mõttes ootamatu ka selles osas, et kuigi kupee teine voodi jäi kasutamata, oli Ago liiga väsinud ja Ageline... Ago ei saanud sellest päris hästi aru, kuid igatahes nad vaid magasid teineteise kaisus. Vähemalt ühes voodis. *Kindlasti mitte ideaalne, aga vähemalt lootustandev...*

Vaatamata sellele, et nad juba kolmandat päeva teel olid, tundus elu aina paremaks minevat.

„Ma ei mäleta, millal ma viimati end pesin,“ kurtis Ageline.

„Mina mäletan küll. Täpsemalt, millal ma viimati sind pesin,“ urises Ago heatujuliselt vastu. Ta sirutas end kipakal pingil ja oigas natuke ära-

magatud külje pärast. „Rongis. Eelmises elus.”

„Nii et sinagi tunned, nagu me oleks terve elu teel olnud.”

„Koos sinuga polegi see nii halb.”

„Tead...” Ent naine jäi vait.

Ago tegi korra ühe silma lahti. „Noh? Ma ootasin, et tuleb mõni õel kild. Aga sa oled väsinud.”

Neljast kohvrast moodustus nende ümber teatud barjäär, nii et suhteliselt tühjas reisijatesalongis polnud keegi nende lähedusse tulnud. Kohalik ülevärvimisetagi tume ja tumedasilmne rahvas uudistas neid pisut võõristades ja hoidus kaugemale. Omavahel paistsid nad palju vähem ruumi vajavat ja tukkusid pigem üksteise vastu toetudes kui pinkidele väljasirutatult.

„Ma imestan, kui kergesti see käib,” tegi naine vaikselt teist juttu. „Meie poole pole keegi isegi mitte vaadanud. Meid ei ole mitte keegi kontrollinud. Seni on kõik nii, nagu Ordu kinnitas – liiklust on liiga palju ja kui me ise ei lähe valesse kohta...”

Ta ei lõpetanud lauset. Piki vahekäiku lähenes mundris tegelane, peatus nende juures ja küsis midagi. Ago kibutas kulme – see oli nagu inglise keel ja ei olnud ka...

Ageline vastas. Ta tegi seda kuidagi kõhklemisi, kogu aeg pilku põrandal hoides ja ainult vilksamisi, nagu luba küsides mehe poole vaadates. Naine ulatas tegelasele paar rahatähte – enne taas küsivalt mehe poole vaadates – ja too lahkus.

„Uau, ainuüksi see, kuidas sa minusse suhtud, kui keegi meilt midagi küsib, oleks argument igavesti reisima jääda,” muigas mees. „Ja miks tal oli vaja küsima tulla, et kas me hommikust sööme, kui siin laeval üldiselt sööb igaüks seda, mis kaasas on? Tegelikult saavad nad esimesel pilgul aru, et me ei ole kohalikud. Kas ta kohv juua kõlbab?”

„Looda sa. Vastus mõlemale küsimusele. Muidugi saadakse esimesel pilgul aru, et me ei ole kohalikud. Ja ma olen jälginud, kuidas siin naised oma meestesse suhtuvad. Teheranis, Goas – igal pool, kust läbi tulime.”

„Sa paistad ühelt poolt nagu naljana võtvat, kuid teiselt poolt...” Mees vangutas pead. Ta uni tundus selleks hetkeks kadunud olevat. „Ja kas tead, ma kardan iga hetk, et sa kaod kuhugi enne, kui meil... Et ma olen sind ainult ette kujutanud. Või et sul ikkagi julgus üles ütleb.”

„Nii vähe sa mind tunnedki.” Naine ütles seda kergelt, kuid kusagil sügavamal helises miski, mida Ago pidas solvumiseks.

„Tead... ma isegi kõhklesin. Kõhklen praegugi. Ja mõtlen ka niipidi, et seni, kui me Ordu enda tegelastega kokku ei puutu, jääb ju võimalus tagasi tulla, sest Türgist alates oleme kõik piirid nii ületanud, et ühtegi arvutisse ei jää jälge meie tegelikest isikutest... kui meil jätkub taipu mitte kasutada krediitkaarte ja muud taolist. Aga selles suhtes oli Merkel üsna otsekohene. Ma saan aru, et nad aitavad vaikselt kaasa sellele, et sellised augud olemas oleksid. Nad ei taha, et keegi selle tee luubi alla võtaks.”

„Ma tahaksin juba kohale jõuda,” ütles naine. „Siis tahaksin ma jaheda duši alla ja... võrku seal ikka saab?”

„Võrku saab. Selleks on neil omad meetodid. See käib läbi mitme proksi ja on täiesti jälitamatu. Aga enne peame kohale jõudma.”

Naine ainult noogutas kannatamatult. „Ja siis tahaksin ma süüa midagi sellist, mis ei ole saanud EU sertifikaati kui täiesti ohutu. Nad võiksid juba lisada lühikese kirja, et toit on nii steriilne ja puhas, et selle söömine ei paku mitte midagi.” Ta ohkas. „Ja ikkagi käib see liigagi kergesti.”

Mees mühatas. „Mrhh, võimalik, et meil on lihtsalt väga hea legend. Mingi segavereline ärimees Liibanonist on endale mingi samasuguse poolvalge litsi muretsenud ja...”

Kõigepealt sai ta küünarnukiga ribidesse.

Mees surus hetkeks huuled kokku, küllap polnud hoop just väga hell, kuid ta ei kavatsenudki pahandada, selle asemel ägises ta naerda.

„Mina tahaksin veini. Ja pesta ja siis magama. Koos sinuga.”

Ta sai veelkord küünarnukiga, seekord küll rohkem mänglevalt, enne kui naine end uuesti tema kõrvale magama asutas.

„Hommiukuks oleme Tseilonil.”

Järgmisel hommikul vankus kohvrite raskuse all tuikudes Kalpitiya sadamakaile kaks rääbakat turisti.

„Kui keegi käsib mul käed üles tõsta ja ta on lähemal kui viis meetrit, siis ta kukub. See oli hoiatus,” mees heitis naisele kõvera muige, asetas kohvrid betoonist kaiplaatidele ja sirutas end.

„Ma hoidsin hinge kinni,” viskas naine ümbrust uurides. „Sa ütlesid, et meile tullakse vastu?” Tumesinine India ookean loksus vaikselt, sealtpoolt puhus kerge tuuleke, kuid temperatuur oli 30 kraadi ligi. Juba sadamas sees olles polnud suurt muud näha, kui ümbritseva linnakese valgeks võõbatud majade maalilist rägastikku, mida kirjas kohalike vär-

vikirevates sarides hord. Mehe ja naise ümber oli juba moodustunud rõngas särasilmsetest lastest, kes üritasid nende kohvreid haarata.

„Tere tulemast Sri Lankale, härra ja proua mis iganes nimed teil olid. Kõtt!” Nad pöördusid ja leidsid end vastamisi heledates lühikestes pükstes ja valges T-särgis Holgeriga, kes nii pikkuse kui nahavärvi poolest kohalikest rabavalt eristus; viimane röögatus oli ilmselt mõeldud ümberingi tunglevale jõnglastekarjale.

„*But Holger! Please!*” kostis mitmehäälne rahulolematuus.

„Kuid vabandust,” ta naeratas laialt. „Holger Vain, Madagaskari Biosfääri Kaitse Sihtasutuse kohalik resident. Ma tegelikult muidugi tean une pealt, kes mis nime all liigub, aga loodetavasti pole teil neid identiteete enam kunagi vaja. Ja üks te saate ise ka aru, et need poleks niikuinii kannatanud mingit tõsisemat kontrolli. Olete lahutatud. Aga vabandust, see oli vist liiga asja sees olija rumal nali. Kuidas teil läks?”

„Pole viga. Aga lahutuse üle me veel mõtleme,” üritas Ageline naerata. „Tead, üks sa pead ka meid vabandama – pärast sellist reisi ei ole me oma parimas vormis.”

„Ja nagu ma aru saan, seisab seda reisi veel ees,” lisas Ago teisele tervituseks noogutades; kätt ei pakkunud neist keegi.

Holger jageles lühidalt ümbritseva lastekarjaga ja pistis siis neile, kes kohvrid võtsid, mündid pihku. Ta inglise keel oli nii hea ja vaba, et kui see ehk tõesti ei olnud ta emakeel, rääkis ta seda hulga paremini kui enamik neist, kes seda emakeeleks pidasid; pigem võis kahtlusi tekitada perfektne briti grammatika. Kui ta aga kohalikega rääkis, oli see peaaegu arusaamatu. Ago ja Ageline inglise keel oli ladus, kuid puine. Kuigi ka nemad rääkisid vabalt, oli see neile selgelt võõras keel.

„Tahate minna kohe või homme?” pöördus Holger uuesti nende poole, kui nad oma kohvritele järgnesid. „Läheb üks lennuk päevas ja see startib natuke rohkem kui tunni aja pärast. Jõuame lähedalt ja vajadusel nad ootavad, kui ma helistan. Või puhkate päeva ja lendate homme? Siin elamine ei maksa enam midagi.”

Mees ja naine vaatasid korra teineteisele otsa. „Läheme täna,” ütles siis mees. „Saab selle õuduse ükskord kaelast ära. Muide, kus teised on? Teheranis me nägime õige mitut, paar tuttavat nägu oli Goas ka, aga viimases lõpus olime üksi?”

„Olgu, teie valik. Mu van seisab seal.” Ta viipas käega samapalju vestluskaaslastele kui kohvripoiste juhatamiseks. „Lähme. Pered jõudsid esi-

mesena ja läksid juba eile. Tänapäevaste hommiku korjan erinevatest praamisadamatest rahvast, teiega koos kas kuus või kaheksa on tänase lennuki peal. Sõltub sellest, kas ühed veel jõuavad.”

Valge, valgelt kiiskavate läbipaistmatute akendega väikebuss erines rabavalt ülejäänud kaiotsa juures seisvatest sõidukitest. Enamik sõidukeid olid igivanad Euroopa või Ameerika mudelid, diiselmootorid rapsiõlile, piiritusele või millelegi taolisele ümber häälestatud, ja siis oli siin-seal mõne kohaliku rahajõmme peletislik munnipikendus. Holgeri sõiduk oli lihtne, detailivaene ja heas korras.

Kui nad koos oma kohvritega sisse said, avastasid nad masinas veel kaks meest.

„Vanhecke ja Irthex,” tutvustas Holger. Mehed olid istunud nii, et neid polnud olnud üldse näha ei kohvrite tagaluugist sissetoppimise ega sõidukisse ronimise ajal. Mõlemad uurisid mingite seadmete abil ümbrust ja olid silmnähtavalt relvastatud. Nad pöördusid nabi naeratusega ainult tervituste vahetamise hetkeks.

„Viimasel ajal on mingite suurriikide luured hakanud meie vastu ebatervet huvi ilmutama,” selgitas Holger, kui nad paigalt võtsid. „Midagi ei ole veel juhtunud, aga meid jälgitakse. Me muidugi proovime omakorda neil silma peal hoida.”

„Mrhh, see ei ole siis ilmselt saladus, kui sa seda mulle räägid,” arvas Ago end korraks istmel pöörates ja tagapool ikka veel ümbrust uurivaid mehi piieldes.

„Ega otseselt ei ole küll,” Holger muigas taas. „Meid on kogu aeg jälgitud. Ma mõtlen siin ja Mosambiigis ja mõnes sellises kohas, kust põhiliselt meile tullakse. Ameerikas ja Hiinas oled sa Kuu Ordule kuuludes kindla peale julgeoleku huviorbiidis ja kui ükskõik kes käib kusagil, kus nende teada Kuu Ordu tegutseb, tuleb sel pärast neile aru anda, mis neil sinna asja oli. Euroopas pole asi nii hull, seni pole praktiliselt midagi ette võetud, nii et te saite suhteliselt vabalt tulla.”

„Ma ei ole kunagi aru saanud, miks nad seda õieti teevad,” mühatas Ago.

„No vat see on üks asi, mis siitpoolt natuke teistsugune paistab. Kui võrd sa juba siin oled, siis sa ilmselt tead, et seesama kosmosepiraadideks ristitud seltskond, kes üle-eelmisel kümnendil kogu töötava kosmosetehnika ära ajas ja ISS-i üle võttis, on kõik Kuu Ordu liikmed? Seda ei unustata kunagi. Mitte kunagi. Selle eest esitaksid teatud ringkonnad hea

meelega kellelegi arve. Teine asi on see, et Kuu Ordusse on voolanud inimesi ja saladusi. Ma arvan, et ka see ei ole ei saladus ega müstika, kuidas see kõik koos püsib. Väga paljud tahavad meiega koostööd teha, sest see toob kasu, ja nii ongi valitsused toimuval läbi sõrmede vaadanud. Kasu on saanud isegi need, kelle saladused me oleme pihta pannud. Me ei ole neid kellelegi edasi müünud, pigem edasi arendanud ja nemad on saanud tagasi palju kasulikke katsetulemusi ja muud sellist. Euroopa Liit ja Venemaa ainult ohkasid kergendatult, kui võisid oma viimaseid korisevaid hingetõmbeid tegevad kosmoseprogrammid asja kellegi teise kaela ajades sulgeda, ja vaikselt kokkuleppel oleme ise nende sidesatte üles vedanud. See kõik on tegelikult teada, eks ole. Millest aga endale üldiselt aru ei anta, on see, et me oleme võimsaks läinud. Ma imestan, et meile ei ole veel sõda kuulutatud.”

„Võimsaks? Mrhh...” Ago vaatas korraks Ageline poole. „Mis võimsust küll kujutab endast paar peidetud asulat Madagaskaril? Olgu – tehnika orbiidil *et cetera*.”

„No aga miks sa ise tulid?”

„Ma tulin sellepärast, et Ordu raamides on mul vabadus tegeleda asjadega, mida ma tahan ja mida kodus lihtsalt ei tehta. Ma muide ei saa aru, kust Ordu selleks raha võtab ja mis ta sellest saab. Teisalt aga ma loomulikult usun selsse, mida Ordu saavutada tahab, ja kui ma saan sellele kaasa aidata ja selle eest lisaks ka makstud, on kõik korras. Kuid võimsus? Mida on siin sellist, mida mina ei tea?”

„Tegelikult tead, aga ei tee järeldusi. Või ei usu. Kurrutise termotuumaelektrijaama võimsus on sama suur kui kogu Maa elektrijaamade võimsus kokku.”

„Aga seda ei saa ju kusagil müüa?”

Holger vaatas teda mõtlikult, ilmselt kaaludes, palju talle rääkida tasub. Muigas siis ühe suupoolega ja pööras tähelepanu teele tagasi. „Ma räägin sulle ju ainult seda, mida teavad kõik, kes asja vastu huvi on tundnud ja kuulnud tõe pähe võtavad. On tõsi, et Kuul endal ei ole peaaegu mitte midagi; tähendab, mitte midagi sellist, mida Maale tasuks vedada. On natuke jääd, on natuke seda ja teist, aga peamiselt on tegemist täiesti tuima ja kasutu kivikamakaga. Näiteks raua ja raskemetallide leidmiseks on kindlasti odavam Maa tuumani puurida kui seda piskut Kuult kokku kraapida ja siia saata. Samas aga saad sa sealt kõik esmavajaliku kätte, kui sul on piiramatult energiat.

Aga kaua me juba lendame? Ma mõtlen päikesesüsteemis? Asteroididelt on leitud kurat teab mida. Iol vedelevad kõik rasked elemendid otse pinnal. Neid ei ole väga keeruline siia tuua.”

Ago ja Ageline vaatavad teineteisele otsa ja naine raputas vaevumärgatavalt pead.

Edasi valitses autos vaikus.

Reniard

Ekraanid virvendasid tuhmilt.

Reniard istus nõupidamistelaua jupikese taga ja püüdis hoida näol huvitatud ilmet.

Juba terve minu eluaja on suure suuga räägitud, et nüüd kohe läheb kogu side 3D-sse ja inimesed ei tee enam vahet, kas kaaslane on su kõrval või teises maailma otsas. Tühjagi.

Abiekraanil viras tõlge. Tal ei olnud seda vaja, sest ta mõistis inglise keelt sama hästi kui oma emakeelt, prantsuse keelt. Kummatigi andis tõlge talle aega läbi lugeda see tekst, mida tema ette lugema pidi.

„Ma usun, et te ei saa kahju ka sel juhul, kui ROI periood pikeneb. Aktsiate kursid on viimastel nädalatel näidanud stabiilset pluss null koma neljast, null koma neljakümne viiest tõusu, G22-e GPN prognoos on jätkuvalt tolerantse piires ja laenuintressi vaba jääk on positiivne. Kui meie tehingute taandatud saldo on kvartaalselt kakskümmend kaks koma kaheksakümmend neli miljardit IMF-i arvestuslikus modulaardollaris, annab see teile ikkagi tõenäoliselt viis kuni kuus protsenti balansseeritud kasumit aasta keskmisena. Me oleme korduvalt tähelepanu juhtinud, et oleme pigem huvitatud barterilaadsest kliiringust teie harufirmade toodangu alusel ja seega langeb teil vähemasti suuremas osas ära kasumimarginali maksustamise risk...”

Ta sai vaid üldjoontes aru, mida räägib. Ta oli muidugi majandust ülikoolis kõrvalainena õppinud, ta tundis panganduse, makroökonomika ja globaalse turu reegleid, kuid see tekst vehkles mõistetega, mille täpsed definitsioonid ta oli ammu unustanud. Ja muidugi oli ta tüdinenud. Tüdinenud sellepärast, et MalaDataSphere'i presidenti mängides oli ta ajapikku vähemasti niipalju aru saanud, et suurem osa taolisest tekstist oligi mõttetu. Kuid majandusinimeste tsunft oli nagu iga teine, seal kehtisid omad kirjutamata reeglid, mida tuli järgida, et sind üldse tõsiselt võetaks, ja üks neist ütles, et sa pead rääkima seda keelt, mida tsunftis

räägitakse – ja nii ei saanudki ta lihtsalt öelda, et kuulge, me veeretame siin ligi sada miljardit nutsu aastas ja see peaks päris hästi olema, mida kuradit te siin koinite ja üritate senti pooleks saagida?

Ja seal pidi just tema olema vaatamata sellele, et keegi kusagil ta kujutist töötles – võttis maha emotsioonid ja pani ta pilgu õigesse suunda vaatama. Teine andestamatu viga oleks partneritele sellistel kohtumistel arvutikujutis ette anda; teisel pool muide istus arvuti, mis omakorda seda kontrollis. Suhelda taheti ikka reaalse inimesega ja aeg-ajalt pidi ta käima nende tegelastega lõunat söömas. Lõunasöökidega sai ta hästi hakkama. Kui nad sellest kunagi alguses Dexteriga rääkisid, oli mees naernud ja küsinud, et kas ta on lugenud Isaac Asimovi „Asumit”? Et seal olla olnud programm, mis inimese kõnest infot otsis, ja üks poliitik tunnistati tasemel olevaks peale seda, kui selgus, et kolmepäevase külaskäigu jooksul polnud ta öelnud mitte midagi. Reniard oli lugenud. Nii ta siis käis paar korda aastas neil lõunasöökidel maakera erinevates metropolides, rääkis kogu aeg ja ei öelnud mitte midagi...

Ja ikkagi on ekraanid ilusti lamedad, nagu muistsel ajal, ja virvendavad – salastatus.

Muidugi oli kõigepealt kino – niipalju, kui seda järel oli – ja siis televisioon läinud 3D-sse, muidugi oli resolutsioon kasvanud sinnamaani, et terve seina suurusel ekraanil nägid kõike justkui läbi akna, aga midagi ei olnud muutunud selles, *mida* seal näidati. Odavalt arvutis genereeritud filmid, mis mõnitasid ajutegevust, sport, hoolikalt keskpärased ja labase maitse raamides hoitavad *reality show*-d (mis küll seal reaalsusega pistmist oli...?) ja muidugi lõputu reklaam. *Põlvkond tagasi, nii 20-ndatel oli korraks see ilus aeg, mil reklaamides tibidel tissid paljad olid, kuid siis pani naisõiguslus oma kottis udarad maksma – ka reklaamis peab vähemalt ¾ inetuid inimesi olema...*

Reniard oli – nagu korduvalt varem – juba vaikse meelegeiteni jõudnud ja kaalus, kas vaatamata kõigele ei ole see katsumus liiast, enne kui kõlas viimane *sayonara* ja virtuaalne nõupidamistelaua pool koos kolmekümne koogutava jaapanlasega kadus.

Pilk, mille ta oma kaaslaste poole heitis, oli tinane. Nende laua otsas istus inimest kümme ja kuus neist, „statistid”, virutasid side kinni, vaevumata isegi hüvasti jätma. Sellega, et neid oli kõigest kümme teise poole kolmekümne vastu, lasti neil teistel muidugi suurema ja vägevamana paista, lisaks aga jäi vaid loota, et nood nende austusväärset partnerid

liigselt ei süvene laua tagumisse otsa – kõik, keda oleks olnud soliidne sinna istuma panna, lihtsalt keeldusid peale esimest korda tulemast...

„Kuule, Dexter, kas nad näitasid hambaid?” Reniard lasi end istmele lõdvaks ja vajutas paari klahvi, mis tema poolelt kogu kujutise arvutitöötuse maha võttis. Kuna nad olid omavahel, nõudnuks viisakus ka teistelt, et nad sedasama teeksid. Mehed, Dexter ja Frank võtsidki mõne sekundi jooksul töötuse maha, naine, kelle nimi partnerite jaoks oli Aracelli Segarra, jättis aga peale. Nii oli alati. *Kui ta oleks päriselt Aracelli Segarra, siis ma saan temast aru – ta peaks 90 olema*, muigas Reniard sisimas. Naise kutsung Kuu Ordus oli Black Lace.

„Nad näitavad alati hambaid, aga see ei ole eriti hirmus, sest need on proteesid.” Dexter paljastas irves hambad. Reniard oleks väga teada tahtnud, kas *need* on ehtsad. Dexter oli üle 60 ning sellise soengu ja habemega, et jõulude ajal vajaks ta ainult punast mantlit, kui on vaja lastele kingitoojat kolli teha. Sellesse pilti sobitus suurepäraselt ka spetsiifilist, liigsele alkoholitarbimisele viitavat lillakas-punast värvi nina ja mingi kohutav kruusane aktsent ta kärisevas bassihääles.

„Ära õienda,” mühatas Frank. „Jah, nad kõik on üle 60. Sina oled ka. Ja mind nad ei võta tõsiselt. Reniardi võtavad tõsiselt ainult tänu sellele, et me teda püüdlikult presidendiks kutsume.”

Reniard oli 30, Frank oli temast mõned aastad vanem, kuid sellise ülikoolides loenguid pidades ja lõpututel läbirääkimistel vaeveldes omandatud autoriteetse eatu olekuga, mis võis järgmised 30 aastat suhteliselt muutumatuna püsida, kui ta vaid vaevub end ka edaspidi sama heas vormis hoidma. Reniardile meenutas ta natuke kunagi nähtud filme Indiana Jonesist.

„Ja mind ignoreerivad sirgelt,” pistis Aracelli vahele. „Nagu kõiki oma Norra õhupalle.”

Aracelli oli teatud „määratlemata” vanuses, ehk just nooruseast välja jõudnud... või kui lõpuks kõik eufemismid kõrvale jätta, siis vast pisut üle neljakümnene päris kena hispaanlanna.

Nonde teise poole 30 hulgas oli ka 5 naist – kvoodid olid igale poole jõudnud –, kuid Reniard teadis kindlalt, et mitte ükski neist ei ole mitte kunagi mitte ühtki sõna öelnud ja ei ütle ka. 'Norra õhupallideks' kutsus terve maailm selliseid sellepärast, et Norra oli esimene riik, mis kehtestas sookvoodid, mis ulatusid lisaks muudele totrustele ka äriühingute juhatustesse.

Aracelli ei olnud kindlasti mitte Norra õhupall, kuigi ka tema oli enamasti vait. Samas... Reniard oleks väga teada tahtnud, mida naine endast päriselt kujutab. Lõpuks teadis ta vaatamata juba viiele koos töötatud aastale vaid seda, et naine kuulub Kuu Ordu juhatusse. *Selle päris Kuu Ordu*, tuletas ta endale mõttes meelde.

„Reniardil on muidugi õigus,” ühmas Dexter. „Frank, kas poleks lihtsam neile rohkem maksta? Läbirääkimised võtavad aega, kõik venib.”

„Me ei tohi seda teha,” raputas Frank pead. „Praegu on see äri. Seda ei tohi tasakaalust välja lasta.”

Kümme sekundit valitses vaikus, siis Reniard ohkas. „*Mais arrêt*, mina julgen välja öelda, et ei saa päris täpselt aru. Me toodame mikroskeeme. Me saame need *foutrement* head tänu sellele, et esiteks on meil ümber terve Rõngassaia mingi tsüklofasotroni moodi asi, millega saab pooljuhid *vachement* puhtaks – oli vist lisandeid vähem kui kümme astmes miinus kaksteist? –, ja teiseks kuseme me kõrges kaares kõigi patentide ja kopipedendusega seotud seaduste peale. Nemad teavad seda. Nad teavad seda, et me müüme ainult neile. Ja üritavad pigistada. Kas neid ei saa ähvardada teiste partnerite otsimisega?”

Frank raputas pead. „Vaata suuremat pilti. Me ei pääse otse ühelegi turule. Meiega teeb äri sadu firmasid, neist umbes 30 võib lugeda rahvusvahelisteks suurkorporatsioonideks. Kõik nad arvavad, et saavad meid pigistada ja kõik nad saavad meiega äri tegemisest kasu. Igaüks neist näeb vaid tükki pildist – nemad näiteks ei tea, et me ei osta raskemetalle, vaid müüme. Nemad ei tea eriti midagi meie geeniärist või robotite ärist, niisamuti kui nad varjavad hoolikalt kogu ülejäänud maailma eest, kust nad saavad teatud mikroskeeme. Nende mätta otsast vaadatuna saavad nad head kasumit ja me ei konkureeri nendega. Saad aru, nad on meile andnud koormate kaupa konkurentidelt varastatud tehnoloogiaid, mida nad ise ei saa kasutada.”

„Kuid need summad, millest me rääkisime, on ju üsna suured? Me saaksime palju kiiremini edasi minna, kui...”

„Ei saa!” Frank raputas uuesti pead. „Kõik nad peavad arvama, et me vireleme näljasurma piiril. Või kuidas ma seda ütlen... Praegu nad arvavad, et me küll elame hästi, kuid nemad elavad paremini. Et me oleme kari segaseid noori ja muidu veidrikke, kes...” Ta raputas veelkord pead. „Jah, nad teavad, et meid ühendab ka Kuu Ordu idee, kuid me oleme püüdnud mängida seda kaarti teistpidi – et me oleme siin natuke hale-

dad; et me sõltume neist täielikult. Saad aru, neil ei tohi hirm hakata.”

„Hirm? Olgu, nad müüvad meile – läbi saja vahendaja – asju, mida suurriigid ei luba kuhugi karukolkasse müüa, aga kõik ju teavad, et nii-kuinii saab need kätte iga kohalik kunn, kes tahab. Hind aga läheb paramatult üles, kui me ostame neilt mingite Kagu-Aasia urgaste kaudu.”

„Jah, aga saa aru, siin on küsimus hoopis milleski muus – mis sa arvad, mis on põhiline asi, mis eristab meie majandust kõigist, kes põhimõtteliselt suudaksid neid keelatud tehnoloogiaid osta?”

Reniard kehitas õlgu. Teised kaks vaikisid; Reniardil oli ähmane tunne, et ka neile ei tee paha seda üle korrata...

„Mis on Kuu Ordu ellujäämiseks vajalik? Primaarne tööstuskompleks! Mis on primaarse tööstuskompleksi tunnus? Kõige lihtsamalt öeldes?”

„See on see koht, kus toodetakse neid tehaseid, mis toodavad teisi tehaseid.”

Frank mõtles hetke. „Vulgaarne, aga väga õige. Lisada tuleks ehk ainult, et see koht, kus neid lisaks kõigele muule ka arendatakse. Meie megaeelis on kosmosetehnika. Õige mitmed väga mõjukad... eee, *inimesed ja inimühendused* panid omal ajal salaja raha sinna alla, lootes Plaa-tinamäele küüned taha saada. Neile kõigile on see ära tasunud. Ainult et põhilise osa kasumi eest ei ole me end rasva söönud, me oleme arendanud sedasama primaarset tööstuskompleksi.”

„Kuid...” alustas Reniard, ent Dexter katkestas teda pehmelt: „Stopp. Frank võib lõpmatuseni rääkida ja teda on huvitav kuulata, kuid meil on veel mõned küsimused. Kõigepealt – me peaksime laienema. On veel mõned kompaniid...”

Reniard tegi kõhuvalu häält. „Dexter, *salaud*, ei tõmba minult niimoodi vaipa alt ära. Eile kiusasid sa mind privaatsetl, nüüd hakkate kõik kolmekesi minu peale karjuma...” Ta vaatas teiste kahe poole. Kui tal oligi mingi lootus kaastundele, siis kustus see, nähes teisi noogutamas. „*Band de cons*,”* pomises ta löödult.

„Frank, sul on viimane aeg sealt ära tulla,” jätkas Dexter. „Me ei jõua sulle enam katet teha.”

„Sellega jäid sa hiljaks,” noogutas see ükskõikselt. „Mind juba lasti siit töölt lahti. Holger aitab mu Teherani ja paari päeva pärast olen Madal. Aracelli, oled sa kindel, et EuroBureau sinuni ei jõua?”

* 'Idioidikari' või ka 'vitukari' (pr k). Üldiselt on Reniardi prantsusekeelset vandumist tõlgitud ainult siis, kui see konteksti mõistmiseks oluline on.

Naine raputas mornilt pead. „Ma olen siin kõlkunud juba kaksteist aastat. Black Lace'i kuritegude register on aukartustäratav. Endalgi hakkab hirm, kui lugeda. Ära muretse.”

Dexter tõmbas joone alla. „Sinuga, tüdruk, arutame asja hiljem edasi. Reniard, sina saad materjalid, mille kõige president sinust saab. Frank, kas sa vajad veel abi, et siia jõuda?”

„Ei, Holger hoolitseb kõige eest.”

„Siis ülehomseni.”

X

„Nii, mida me teada saime? Olid nad ehtsad?”

Nõupidamistelaua teises otsas oli läinud rohkem aega, sest seal olid inimesed tõepoolest ühes ruumis koos olnud ja nende viisakas lahkumine võttis aega.

Noor arvutitehnik seisis nõupidamistelaua juures koos oma kakskümmend aastat vanema ülemusega. Tolle ülemuse ülemus oli nõupidamisest osa võtnud ja formaalselt oleks tema pidanud rääkima, aga mõnedel praktilistel juhtudel eelistasid neli endisest seltskonnast kohale jäänud meest lasta rääkida sellel, kel midagi öelda on.

„*Sama*, nad olid ehtsad, kuid nad istusid eri ruumides ja muidugi töötlesid nad kujutist.”

„Mida me nende kohta teada oleme saanud? Kuidas nad asjasse suhtusid?”

„Nad ei võta meid tõsiselt. *Sama*, Reniard Oddchand ei ole otsustaja. Ta igavleb. Tegelikud otsused teeb François Plessis, kuigi ka John Dexter ja Aracelli Segarra kuulavad huviga ja ilmselt on neil strateegia määramisel oma roll. Teised meie arvates sisuliselt ei osale.”

„Kas mõni neist teistest võib siiski olla tegeliku töö tegija?”

„Ma ei ole kompetentne kaasa rääkima meie avalike suhete talituse teiste osakondade andmete alusel. Meie analüüsi põhjal võime väita, et ei ole.”

„Kas on veel midagi selgunud? Me muidugi teame, et Reniard Oddchand on ilmselt pandud presidendiks vaid sellepärast, et ta on kohalik – et asi ilusam paistaks. Kas ta üldse asjaga seotud on? Kas ta *üldse* saab aru, mida ta räägib?”

„Meie andmete põhjal saab.”

„Kuid näiteks Dexter... On tema tegelik isik selgunud?” Seda viimast

küsis mees, pöördudes kõigi ruumisviibijate poole.

Vaikus.

„Aracelli Segarra?”

Taas kestis vaikus, kuni rääkima hakkas noor arvutitehnik: „Ei. Ta on oletatavasti ka Black Lace...”

„Seda me teame. Kas on veel midagi?”

Noor arvutitehnik oli üleni punaseks läinud ja vaikus.

Longhorn

Lennujaama polnud õhust vaadates nagu olemaski, kuid kui lennuk lõpuks seisma jäi, avastas Ago, et otse nende kõrval on avar platvorm angaari ruleerinud lennuki uste kõrgusele tõstetud ja lennukilt lahkumine on sedaviisi tõeliselt mugavaks muudetud.

Ago ja Ageline olid kõrvuti istunud, aga pärast lennukist väljasaamist kogunes neid kokku kuus sellest seltskonnast, kes Istanbulis pikantset turismituuri olid alustanud. Nende hulgas polnud ei seda paari, Franki ja Jane'i, kelle ta ära oli tundnud, ega ka nägupidi tuttavat aatomifüüsikut. Nad polnud saanud võimalust omavahel juttu vesta või nimesidki vahetada, nad olid vaid üksteist ära tundes noogutanud. Teised tundusid olevat kaks paari, kuid Ago ei suutnud jätta mõttes märkimata, et seda saab täie tõsidusega väita ka tema ja Ageline kohta. Meestest üks oli umbes temavanune ja teine noorem, vast kolmekümnene. Vanema mehe kaaslane oli kah hilistes kolmekümnendates, hästi armas ja temale kuidagi sobiva pisut lopsakama olemisega naine, noorema mehe kaaslanna aga üsna noor, kuid lausa üllatavalt inetu näoga kontkõhn tüdruk.

Mitte mingit passikontrolli ei paistnud ka kusagilt ja kui nad seal troppi kogunesid ja otsides ringi vaatasid, avastasid nad, et metalne robotkäsi tõstab juba nende kohvleid sealsamas kümnekonna meetri kaugusel laiutavale põlvkõrgusele alusele.

Veel rohkem tekitas hämmastust, et mööda sedasama platvormi sõitis sinnasamasse lennuki külje alla vähemalt tosin erinevat sõidukit.

„Ago?” Üks sõiduk oli nende juures peatunud ja päevitunud umbes viiekümnene mees kummardus välja. „Mina olen Kelder.”

„Ma tunnen su ära küll, oleme mõned korrad videos rääkinud,” noogutas Ago.

Mees hüppas autost välja ja vaatas ringi. „Peavad veel olema Ageline ja Scott ja Liz ja Vicent ja Yasmin... Teie oletegi? Nüüd tuleb teie reisi

viimane pingutus – me peame siia masinasse ära mahtuma. Mul ei olnud suuremat käepärast ja ma loodan, et keegi teist ei taha siin oodata, kuni ma teisele ringile tulen? Olgu, topime selle jõleda kasti siis inimesi ja asju täis!”

Masin osutus seestpoolt hulga suuremaks, kui väljast tundunud oli. Palju ruumi seal muidugi ei olnud, sest lahedasti oleks sinna mahtunud seitse inimest *ilma* kohvriteta. Viimased toppis Kelder neile sülle ja lausa pähe, kui nad ise sees olid.

„Massihävitusrelvi ei ole? Vabandust, aga te olete nüüd minu vastutusel, nii et ma olen ühtlasi tolli ja passikontrolli eest. Siin on muidugi detektorid ka.” Ta viipas kõrgemal karniisidel turritavatele seadmetele. „Eks sõrmejäljed ja silmapõhjamuster tuleb millalgi ka muidugi võtta. Käime siit kohe läbi, saab teile meie ajutised dokumendid kah kohe ära tehtud.” Auto tiirutas mingites koridorides ja peatus hiigelsuures suletud kuplis.

Dokumentide tegemine ei võtnud viit minutitki, Kelder oli kas korraliku ettevalmistustöö teinud või olid tal väga suured õigused. Igatahes ei küsinud keegi neilt midagi ja kõige tüütum oli selle inimeste- ja kolihunniku autost välja- ja uuesti sissetoppimine. Siis aga vupsas masin avatud ustest laiale teele ja kihutas pärastlõunases päikeses üsna hajali ehitatud majadega mägiste niitude vahel.

Kelder juhtis vaikides, autos oli meeldivalt jahe ja Ago leidis keskkonsoolilt, sealt, kus autodel juba sada aastat tavaliselt asub kliimaseadmete juhtimine, numbri 295, mille taga oli hulga väiksemalt ≈ 23 . Hetke pärast taipas ta, mida näeb – kliimaseadme skaala oli Kelvini kraadides, ent „harjumuste orjade” jaoks oli lisatud ka Celsiuse näit. Ta tõstis järsult pea ja kuna ta nüüd spetsiaalselt jälgis, tabas pilk tee ääres üsna tavalisena näiva kiiruse piirangu märgi (ainult punase asemel oli väline ring sinine), millel seisis 40.

$3,6 \times 40 = \dots$ arvutas ta kiiresti peast, ...144. Nojah, vast niisugune võis auto kiirus olla küll.

„Need liiklusemärgid – kuidas kohalikud SI süsteemiga ära harjusid?” küsis ta Kelderilt.

„Kohalike autod on sellised, et neil ongi paras siin 40 kilomeetrit tunnis sõita,” turtsatas mees. „Nali. Tegelikult on suuremas osas saarest kahel liiklusemärgil, vanad ja SI mõõdus kõrvuti või murrujoonega samal märgil. Kuna aga viimasel ajal hoiame teid korras sisuliselt ainult meie, ei

ole me vaevunud vana näitu enam lisama. Meie mõjualadel. Mujal ei hoolitse infra eest keegi.”

„Kas piirkonnad on kuidagi eraldatud?”

Kelder heitis talle viltuse pilgu. „Kindlasti käis enne siiatulekut sinu juures keegi, kes andis mõista, et elu ei ole siin mitte absoluutselt ohutu? Et väljaspool meie suletud asulaid liikumine eeldab korralikku relvakäsitsemisoskust? Et on nii mõndagi, mis on hoopis teistmoodi, kui ebamääraste võrgus ringiliikuvate materjalide põhjal otsustada võiks?”

„Noh... jah,” vastas Ago. Ta vahetas Agega pilgu ja tajus tagapool ka teiste tärpanud huvi.

Kelder aga ilmselgelt ei tahtnud seda teemat jätkata: „Täna puhake. Ma tean, teil on pikk reis seljataga. Homme hommikul korjan teid kõiki kokku ja viin instituuti. Ma ei tea, palju te omavahel olete rääkinud, aga kõik mehed hakkavad tööle minu juures ja Yasmin ka. Lepmitov ja Delblanc arvasid, et las mina tegelen teie kõigi vastuvõtmisega. Ehk nad siis tulevad millalgi enne lõunat ja korjavad teid peale.” Need viimased laused ütles ta vaheldumisi Age poole ja üle õla vaadates. „Autodega tegeleme ka homme ja see jääb muide ka Age ja Lizi puhul nende ülemuste hooleks. Ah jaa...” Ta sirutas käe kindalaeakasse. „Siin on teile uued telefonid. Teie vanad töötavad siin ka, aga igaks juhuks, kui te vähemalt esialgu ei taha, et teie asukoht laiemalt teatavaks saaks, ei soovita ma neid sisse lülitada. Me natuke pirame siin, eks ole, suvalise võrgu telefonid töötavad, sest me ei ole näinud mingit mõtet kõnede eest raha võtta, aga see nõuab natuke teadmisi ja arusaamist, kui te ei taha, et teie aparatuurid unikaalsed koodid laiemalt leviksid. Saage aru, küsimus ei ole siin koju helistamises. Ühelt poolt ei oleks vaja isegi meediakaarti – mõned nimetavad neid eelmise sajandist pärit nimega SIM-kaartideks – vahetada, sest ma olen üsna veendunud, et kohalik jaam suudab teile roamingut emuleerida, kuid ameeriklased, hiinlased ja küllap mõned veel jälgivad sattidelt meie jaamu ja regavad telefonide tehasekoodid. Üks päring – kelle isikuga seotud meediakaart oli varem selle numbriga telefonis? – ja luure teab, et te olete Madal. Need uued telefonid on häälestatud nende nimede peale, mis... ma ei teagi, kustkaudu need minuni on jõudnud, loodan vaid, et need ikka on teilt pärit – Lon6lon6a6o ja Ter1e ja EberhardMT ja Lizzettte ja ViolenceOD ja 11010smin. Uh, enam kunagi ei proovi ma neid hääldada...” Ta oli seda tõesti tähthaaval teinud. „Õige mitmel teist ma soovitaksin selle kohe, enne esimest võrkulogimist ära

vahetada. Näiteks Ago – me teame, et luure oskab Longlongagod sinuga kokku viia. Terle sobib – sinu vanaema on piisavalt kauge. Scott, Eberhard on ka teada. Lisa, sinuga sama jutt, aga igasuguseid Lisa-Lizette versioone on maailmas umbes 20000, nii et las olla. Yasmini oma on ka nii segane, et las olla. Vicent, eks sa ise tead – sa ju saad aru, et sind hakatakse kindla peale selle nimega kutsuma, ja veel täisversiooniga – Violence Overdrive? Või Overdose... Aga lõpuks saan vaid nõu anda.” Ta turtsatas jälle.

„See mu vanaema nimi – sa oled meid üsna põhjalikult uurinud,” märkis Age.

„Mõttetu on seda varjata,” noogutas Kelder enda ette teele vaadates. „Ligikaudselt hinnates on kümnendik meie töötajatest erinevate luurete palgal. Pluss umbes kolmandik on saanud erinevaid ettepanekuid erinevatelt organisatsioonidelt, kes kah nii või teisiti nuhkida tahavad. Aga kuni inimesed meie heaks töötavad, pole see tegelikult meie asi, niikaua, kui keegi sabotaaže toime ei pane. Nii et kui juhuslikult on õige kõik see, mis ma teie kohta teada olen saanud, on see meeldiv erand. Aeg näitab.”

Ta keeras suurelt teelt ära ja hulga väiksema tee alguses oli roheline auto kujutise peal number 25. Seda teed oli vaid mõnisada meetrit, siis keerasid nad järgmisele teele, kus oli kollase servaga märk 13 ja vaevalt sadakond meetrit edasi punase servaga märk 7.

„Sinine oli kiirtee, roheline oli maantee, kollane oli linn ja punane õueala?” küsis Ago üle. „Ja siis on veel valge ja must?”

„Valget ja musta ei ole ametlikult olemas.” Kelder turtsatas; see paistis tal kombeks olevat. „Aga jah, nii võib liiklustsoone nimetada küll – sinine on kiirtee, kiirusepiirang tavaliselt 40 ehk vanas süsteemis 144, roheline maantee, kiirusepiirang tavaliselt 25 ehk 90, kollane asula, kiirusepiirang 13 ehk 47,8 ja punane õueala, kiirusepiirang 7 ehk 25,2. See ei erine muide üldse eriti sellest, millega sina harjunud oled, vahe on peamiselt selles, et kasutatakse värve ja see – nagu sa ütled – õueala on eraldi välja toodud. Valge on üldkasutatava tee lõpp, ehk siis ei peaks sinna ilma erilise vajaduseta autoga ronima, ja suuremate teede vasakutel ridadel on musta servaga märgid, kus peal lõpmatusmärk, ehk siis on seal kiirus piiramata.”

Selle ajaga olid nad jõudnud poolenisti mäekülge peidetud kahekoruselise maja ette. Vanemad neist ülejäänud neljast ronisid välja ja Ago

pani alles seal kokku, et nemad olid Scott ja Liz. Sadakond meetrit eemal peatusid nad teise maja ees ja seal lahkusid autost Vicent ja Yasmin. Mäenõlv oli kaetud suhteliselt tiheda metsaga, kuid siit-sealt vilksatavad vaated lasid aimata, et kogu ümbrus on igas suunas selliseid maju täis.

„Nii.” Kelder peatus jälle. „Kumb teist selle võtab?”

Ago ja Age vaatasid muiates teineteisele otsa. Ago tundis, kuidas ta suu kuivaks läheb.

„Eee...” suutis ta ainult endast välja pigistada.

„Mulle tundub, et ka meile kahele jätkub ühest,” ütles Age talle küsivalt otsa vaadates.

Ago noogutas vaikides, tundes taas, kuidas ta kõrvalestad õhetama hakkavad.

Kelder kibrutas kulme. „Hm, te ju... Tundsite te teineteist? Nüüd ma lähen poon Merkeli üles...”

„Jäta ta ellu,” vangutas Ageline pead. „Kui sa paned kaks sobivat eri soost inimest mitmeks päevaks koos pisikesse ruumi, võib tulemus olla ettearvamatu.”

Kelder vaatas neid natuke aega ja hakkas siis naerma. „Elu on ikka imeline! Kaduge koos oma kohvritega!”

Majale kuuluv aed paistis olevat mitu tuhat ruutmeetrit ja kui välja arvata, et muru oli umbrohtu kasvanud ja lillepeenrad kuidagi hõredad, tundus maja olevat otse vanade baobabide vahele rajatud nii, et ühtki puud ei vigastatud. Väljas oli kraadi kolmkümmend ja väga niiske, kui aga Kelder lükkas lahti suure klaasukse, uhkas majast neile vastu meeldivat jahedust. Kivipõrandatel polnud vaipu ja kusagil polnud näha mingeid nipsasjakesi, mis kodust kodu teevad ja mida miljöö imiteerimiseks tavaliselt ka kõigisse üürielamistesse topitakse. Kummatigi oli laual suur vaagen värskete puuviljadega ja veinikülmik sealsamas elutoas tundus vähemasti poolenisti täidetud olevat.

„Külmutuskapp on köögis,” ütles Kelder. „Viskasin ka sinna mingeid asju. Valik on muidugi juhuslik, kuid vähemasti täna peaksite te vastu pidama. Üks häda teie vaatenurgast on see, et meil ei ole siin poodi tavalises mõttes. Ma homme õpetan, kuidas instituudi laost asju kätte saab ja kuidas tellitakse seda, mida seal ei ole. On muidugi kohalike turg, kuid vähemasti täna ma ei soovita sinna minna; lähimani on oma viiasteist kilomeetrit kah, nii et jala pole see just kergeim teekond. Teie nendes uutest moblades on minu number ja ka paari naabri numbrid, kes luba-

sid abiks olla, kui te hätta jääte. Võimalik, et mõned neist astuvad õhtu jooksul ka läbi, et vaadata, kuidas teil läheb. Nii et – tundke end nagu kodus.” Ta pöördus minekule.

„Oota...” Ago kõhklus. „Kuidas see kõik siin käib? Vaata, paar päeva elan ma ilmselt igasugustes tingimustes üle, aga... saa minust õigesti aru – ma ei tea, kuidas on teistega, kas või Agelinega, aga sa ei ole öelnud, palju see kõik maksab ja... me ei ole peaaegu mitte millestki rääkinud.”

„Maja kuulub instituudile. See on ehitatud paar aastat tagasi ja jäi tüh- jaks – endine omanik kolis ära. Inimesed liiguvad ja me üritame täita neid nii, et ikka kõik majad aeg-ajalt ka nii-öelda inimkätt tunda saak- sid. Kui see maja sobib, siis see jääbki teie elamiseks. Et arveldus käib umbes niipidi, et rent on umbes veerand sinu palgast, kui me kõige muuga normaalselt kaubale saame, ja meil kehtib lisakolmandiku reegel – kui leping instituudiga lõppeb, on sul õigus soovi korral maja edasi kasutada kolmandik sellest ajast, mida sa juba kasutanud oled. On veel olemas meie kinnisvara osakute süsteem, aga vaevalt sa täna sellesse süveneda ihkad.”

Ta vaatas neid paar sekundit, oodates, kas tuleb veel küsimusi, ja noo- gutas siis:

„Ma lähen vaatan nüüd teised neli ka üle – nemad ma ju viskasin ainult autost välja, ei kontrollinud sedagi, kas nad ikka uksest sisse saavad.”

Ta pöördus, viipas ja kõndis minema. Ago fikseeris kusagil teadvuse- nurgas, et ta auto pidi olema elektriline, sest peale rataste krigina maja- esisel kruusal polnud kuulda mitte mingit muud heli.

Ta seisis ikka veel mõtlikult – täpsem oleks öelda uimaselt – paigal, kui kuulis tagantpoolt Ageline häält: „Kuule, tule siia! See maja on ikka pagana suur!”

Maja esikülj oli umbes kaheksa meetrit kolme meetri kõrgust klaas- pinda, mille mõlemalt küljelt tõusid trepid, mis viisid klaasitaguse elutoa kohal asuvale vast nelja meetri laiusele rõdule, mille taga omakorda oli samasugune klaassein; eeldada võis, et seal taga on kolm suhteliselt kit- sast või kaks avarat magamistuba. Rohkem, nagu öeldud, majast näha ei olnud, sest see sukeldus künkanõlva. Elutuba läks sujuvalt üle köögiks ja selle taga oli üles suunduv trepp. Oli veel kolm eri külgedesse mine- vat ust, ja kui Ago neid Aget otsides paotas, leidis ta igatühe tagant nii kaheksa korda kaheksa meetrit tühjad akendeta ruumid. Ta tõusis teisele korrusele ja pörkas kokku Agega, kes pead vangutates ringi käis.

„Näe, kaks suurt tuba, mis rõdule viivad, siis on veel mõlemal pool akendeta ruumid ja siin tagapool on kah veel akendeta ruume. Ühte on keegi vist kabinetina kasutanud ja teine on... tule vaata.”

Age viis ta pealtnäha tühja tuppa ja vajutas nupule. Seinast eraldus süstatreneràžöör, nende sisenemisel automaatselt süttinud neutraalne kollakas valgus kustus ja korraga seisis nad jõel. Illusioon ei olnud just väga täiuslik, kuid nii ootamatu, et Ago tundis hetkeks mune krampi tõmbuvat, enne kui teadvus häbi-häbi tegi ja kinnitas, et ta ei ole mitte vööni vees. Age vajutas nuppu, süst kadus ja valgus muutus tavaliseks.

„Esimeseks sain ma muide jalgratta ja metsatee,” ütles naine. „Magamistoas on hommikumantlid ja minu arust ma nägin all pesumasinat. Mina igatahes tahan neist riidetest välja ja pesta.”

„Kumma magamistoa sa võtad?” küsis Ago.

„Juba kahtled? Mehed...” ohkas naine riideid maha ajades. „Mine too parem kohvrid sisse.”

„Jajah, sain isegi aru,” porises mees naerdes trepist alla laskudes. „Teeinijate magamistoad on need akendeta...”

Talle lendas järele matkaking.

König

JeanDark: Millega tegeled?

König: Kle, siin on öö, tuleb meelde? Meie ajavahe on enam-vähem pool ööpäeva, nii et millega ma sinu arust tegelen?

JeanDark: Hii, aga miks sa võrgus oled?

König: Uni läks ära. Ema ajas üles – pidi tööle minema. Kolistas nii palju, et ärkasin. Kohe ei tulnud und, siin ma nüüd siis olen.

JeanDark: Näita ennast.

König: Sry, ma ei ole presentaablis konditsioonis.

JeanDark: See ongi huvitav. Ma polegi sind paljalt näinud. Ja ilma meigita.

König: Mina ja meik? Kellega sa mind segi ajad?

JeanDark: Mis see *skin* muud on kui meik? Mina pean seda sulle ütlema...

König: Ja sa tahad öelda, et sa oled alati ethne /ehtne?

JeanDark: Arva ära.

König: Mitu katset saan?

JeanDark: Sa oled vastik. Sa oled veel salapärasem kui mina.

König: Oli see kiitus?

JeanDark: Ei, see käib närvidele. Ma ei ole kindel, kas enam tahangi sinuga abielluda ;-)

König: Kui kõik mehed oma naistest nii kergesti lahti saaksid...

JeanDark: Sa oled vastik. Mul on õhtu. Vara. Ema ei luba niikuinii välja. Tavaliselt sa tekid hiljem. Mis kool see on, kus tundides lubatakse arvutiga võrgus istuda ja plikadega lobiseda?

König: Tead küll, ma olen kirjutanud. Käisid isegi kodulehel. Nad usuvad inimvabadusse – teed, mis tahad, kuni õppimine korras.

JeanDark: Ja praegu oled kodus?

König: Võib nii öelda küll.

JeanDark: Nii et sa siis ei lülita kaamerat sisse? Ja lobiseda sa niikuinii ei saa, viide on sul meeletu, eks ole?

„Teed midagi tähtsat?” Naine hõljus läbi ruumi ja pani käe arvuti taga istuva poisi õlale, end ühtlasi ka kinni pidades; mitte küll tervet hoogu – ta toetus samal ajal lauaservale ka ja lasi jalad vastu üht ekraani, jäädes sisuliselt poisi pea kohal paigale.

„Ei,” poiss vaatas üles. „Kuulan muusikat ja vaatan lähenemist. Ja ajan abikaasaga juttu.” Ta viipas selle ekraani suunas, kus eelnev vestlus kirjas oli.

„Miks ta sul abikaasa on? Vanasti oli ikka *girlfriend*.”

„*Girlfriend* on see, keda kepitakse ja kellega on lõbus. Abikaasad – see on nagu teie isaga – teine teises universumi otsas ja ainult segajaks mõtetes, et kellegi kolmandaga ka hea ei oleks.”

Naine ei vaevunud reageerima, lasi selle asemel silmad ükskõikselt üle ekraani. Ta oli pikka kasvu ja üsna tõmmu. Ta silmad olid lõunamerede tumesinised, juuksed lühikesed ja silmadega sama värvi ning tal olid seljas õhukesest valgest linasest riidest püksid ja särk, mida laiad mugavad kummid paigal hoidsid. Meenutas see riietus pisut karate kiid, kuid samapalju ka haiglate või muude selliste asutuste lihtsaid odavaid tööriidaid. „No ja miks sa siis kaamerat sisse ei lülita? Vahetad tausta ära...”

Poiss libistas pilgu endast ja emast üle sellise ilmega, et peab mõttes aru, kas tasub vihastada. Tal olid ainsa riietusesemena seljas ema oma-dele sarnanevad püksid. „Tal on õhtu, mul alles hommik. Ja ei ole vaja, et teil siin lõbusaks läheb, kui tal tuleb pähe end üles kütta ja natuke netiseksi teha.”

„No aga sa näita mind ka. Ütle, et emme on siin, tuleb korralikult käituda.”

„Välistatud. Nagu sa, süüdimatu moor, ei mäletaks viimast korda; peale seda ei räägitud minuga nädal aega. „Hei, emme”, ja siis korraga kerkib emme maast lahti... Ma pidin nõme tüüp olema, et niimoodi teda kujutisega püüan. Eriti, kui seda veel lõpuni välja ei mängi. Või et kui oleksin mänginud, siis ma isegi ei mäleta, kumbapidi ma rohkem oleksin saanud. Ma pidin talle seletama, et emmel on uus kutt ja teda pole viimasel ajal eriti näha, siis tal hakkas minust kahju. Nii et sa oled halb emme.”

„Aaa...” noogutas naine ükskõikselt. „Paar sajandit tagasi tõusid lapsed üles, et vanemad ei tohi nende ellu sekkuda. Nüüd on ka vanemad lõpuks taibanud, et see töötab mõlemat pidi – meil ei ole vaja teie ellu sekkuda. Tee ise oma rumalused. Mida sa talle üldse oled kokku rääkinud?”

„Tött, tött, ainult tött ja mitte midagi muud kui tött. Tõsi, mitte kogu tött. Et mu ema on kokk ja isa kaevur. Et ma käin Armstradil koolis...”

„Hm, kas see pole mitte...”

„Emme,” ohkas poiss etteheitvalt ja dotseerivalt. „Netis ei ole Armstradist sõnagi. Täpsemalt, ei olnud enne, kui ma selles suhtes midagi ette võtsin. Koduleht on ju kuue kliki kaugusel – nüüd on Armstrad üks veider usuorganisatsioon, mis tegeleb missionitöö ja haridusega tosinas kohas Mustas Vöös. On inimesed ja viited, on missioon ja ajalugu. Õige *template*’i pealt ja õigete parameetritega sain umbes kaks miljonit tähemärki materjale. Sellele juba viidatakse. On tekkinud oma jälgijad, omad fännid ja kommenteerijad... Tähendab, umbes kolmandik sedalaadi *publicity*’st on isegi reaalne – lollide hulk seal all paistab tõesti lõputu olevat. Ja ära muretse, ma rääkisin vastuluure omadega ka, Krügeri ja Uilliamiga.”

Naine ohkas. „Olgu, Al, aja omale ka skafander selga – näed, oleme kohal. Muidu saad varsti omale Spiro kaela. Ta tuleb heameelega juhtimiskeskusest siia mulle rääkima, kui halvasti ma sind kasvatan.” Ta viipas kõigepealt infodiskiile, kus vilkus korraldus skafandrid selga panna, ja siis sellele, mis poolt seina täitis ja näitas avakosmost, kuhu viimaste minutitega oli tekkinud tohutu kogus konstruktsioone.

„,,Al!”” norsatas poiss. „Maailmas on sada miljonit albertit ja alfredi ja alistairi ja.. Mis, kui purjus te olite, et ma sellise nime sain? Ma olen König.”

„König tähendab kuningat ja ei ole kah väga haruldane. Ja ei hiilga just

tagasihoidlikkusega. Isaga samasugune...”

„Isa on Viking, ehk viikingite kuningas. Mina olen lihtsalt. Üks, ainuke. Küll sa näed,” poiss irvitas laia suuga.

„Marss riidesse, pätakas,” tiris naine ta toolilt püsti ja lükkas jalaga õiges suunas liikuma. Poiss lasi sel rahulikult sündida ja kadus naerdes koridori.

Naine muigas talle järele vaadates. Luges veelkord ekraani. Tõstis isegi sõrmed, et midagi kirjutada, kuid mõtles siis ümber ja lendas pojale järele.

„Pead sa kohe minema? Läheme pärast koos?”

Pikka kasvu heledapäine mees silmitses Königit pea viltu.

„Jah,” vastas viimane skafandri viimaseid kinnitusi paika tirides. „Esiteks tahan ma päriselt siin üksi ringi vaadata. Pärast koos võime küll su laeva minna, aga praegu tahate te emmega keppida ja mina ainult segan. Koos läheme siis, kui olete natuke maha rahunenud.”

„Nii tubli ja arusaaja poeg!” Mehele ei tahtnud naeratus näole ära mahutada.

„Sinusse,” viskas poiss väljudes.

Ta peatus ukse taga ja vaatas mõlemale poole, pidades aru, kuhu edasi minna. Kehitas siis õlgu ja sulges korraks silmad.

König: Nanna, ma seisan Pansionaadi kolmandal tasandil, SO sektoris. On sul ideid, mida endaga peale hakata?

Nanna: Kle, sa vana paha – kas sa tahad öelda, et sa oled SIIN!?

König: Jep.

Kümme sekundit pausi.

Nanna: Tule nulltasandile; ära ära kao; otse üles, ja seisa seal!

König muigas ja hakkas astuma. Kümnekonna sammu kaugusel oli lift ja see viis ta siis ülespoole. Kaal langes kiiresti ja seda oli järel vaevumärgatavalt, kui ta ülal ehk siis pöörlevate elamukorpuste telje lähedal liftist väljus.

Umbes temavanune tüdruk ilmus kahekümnemeetrise hüppega ja jäi tema ette seisma. Nad naeratasid teineteisele.

„Ma jõudsin vahepeal vaadata – su vanamees tuli Beagle’iga Jupi süsteemist. Sina ja Mescalene olete regatud ühte apartementi. Sinu ema?” Ta oli Königist peajagu lühem, hapra kondiga ja hulga tumedama nahaga. Ta ei kandnud skafandrit, ainult lühikesi pükse ja natuke muistset vetel-

päästevesti meenutavat käisteta pluusi – sellesse viimasesse oli ilmselt veerandskafander ehk suupärasemalt kuft sisse ehitatud.

„Jah. Ma tahtsin ju ka papsi näha. Aga mingist hetkest vahtisid nad ainult teineteist. Tulin ära enne, kui nad mu olemasolu unustavad ja tegudele üle lähevad. Siis kõllasin sulle.”

„Sul vedas, et mu kätte said. Ja et mul aega on.”

„Ei, sul vedas. Muidu ma oleks kohe järgmisele kõllanud.”

Tüdruk turtsatas. „Sa oled vastik.”

„Täna. Hea, kui keegi ütleb, et ma olen jätkuvalt vormis.”

„Oled,” noogutas tüdruk. „Tule.”

Nad valisid paari pika hüppega ühe allasuunuva kaldtoru.

„Läksime,” hüppas tüdruk sellesse. König järgnes. Nad said mõne sekundiga parkümmend meetrit „allapoole”, teljest kaugemale jäävale tasandile, kus raskusjõud pisut suurem oli. Veel üks toru ja jälle oli kaal suurem.

Ruum, kuhu nad lõpuks jõudsid, oli ilmselt köök, kuigi mõne sajandi eest elanud inimene poleks seal vist midagi peale söögiriistade ära tundnud. Kahekümnenda sajandi inimene oleks siiski vähemalt kraanikausi üles leidnud ja küllap taibanud sedagi, kuidas töötavad siledad pliidi-pinnad, mikrolaineahjud ja infrapunased kiirgurid; külmutuskapp poleks kah imestust äratanud. Kõige üllatavam oleks vast olnud tõdemus, et kokk saab kõik operatsioonid ära teha toitu sisuliselt puudutamata – nii palju oli üsna taibukaid mehhaanilisi abilisid.

Seal oli inimesi rohkem. Otseselt söögitegemisega paistsid ametis olevat vähesed, enamik sõid või tegid niisama aega parajaks. Neid vahiti häbenemata ja mõned panid isegi pead kokku.

„Jah, ma alles tulin,” kuulutas König kõva häälega. „Dragster Kahega. Ema Mescalene ja isa Viking tahtsid omaette olla. Ma tunnen Nannat juba aastat viis, õppisime mingi aeg Kuul koos ja suhtleme võrgus. On veel küsimusi?”

Nanna ladus ühe korvi totsikuid ja karpe täis ja vedas ta uksest välja.

„Ei ole vaja niimoodi ülbitseda,” ütles ta etteheitvalt.

„Kurat, on siis vaja niimoodi sosistada,” porises König vastu. „Kõik mu andmed on ühe kliki kaugusel.”

„Tead...” Tüdruk vaatas teda pea viltu. „Kas sa siis ei saa aru, et nad ei küsi niimoodi. Ei tõmba kõike võrgust alla. Nad ei ole sellega harjunud. Nad räägivad.”

„Ma tulin neile isegi vastu, et ei pinginud kohalolijaid ega saatnud seda neile märkusena laiali.”

„Hea, et sa seda ei teinud. Tead, sellistel hetkedel ma saan aru, kui sa ütled, et nad kardavad meid.”

Lift läks kaugele alla. Helendavad numbrid seinal kuulutasid, et seal on 7,5 m/s² ehk ligikaudu ¾ maisest raskusjõust. Teisel pool õhulüüsi – satelliidil olid peaaegu kõik ukсед õhulüüsid – võttis neid vastu niiske palavus.

„Aja skafander maha ja jäta siia. Võta kuft.”

König tegi seda ja vaatas siis ringi. Nad olid aias.

See polnud muidugi mingi maine aed, pigem kasvahoone või midagi taolist. Põrand oli tuhmilt helkivast metallist ja ega keegi polnud püüdnudki varjata, et suurem osa sirgetes ridades kasvavaid taimi pole juuripidi mitte mullas, vaid klaasvillas ja toitelahuses. Ometi kasvasid need seal päriselt ülalt, vast nii kolmkümmend kraadi seniidi kõrvalt langevas päikesekiirguses.

„Kust see valgus tuleb?” tahtis poiss teada, üritades ülespoole piiluda. Seinadki olid suuremas osas sellest samast matti grofreeritud roostevaba terast meenutavast metallisulamist, ent üleval haigutas must tühjus, kust langes too lõõsk.

„Kas sa tulles ei pannud tähele peeglit elamukorpuste telje küljes?” küsis tüdruk ja saatis talle pildi. „See keerab end parasjagu niipalju, et me oleme kogu aeg päikese käes. Pool ööpäeva siia, teine pool teise aeda teisel pool; väiksem abipeegel teisel pool telge teeb õhtut ja hommi- kut.”

„Kas sa töötad siin?”

Mõned inimesed jalutasid taimede vahel. Neid vaadati, kuid mingi sündmus ei paistnud nad seal olevat.

Tüdruk noogutas. „Selline on kokkulepe jah. Kasutatud olevused – lapsed, üks ole – peavad aitama. Olgu, ma ei ole veel näinud, et nad siit kellegi välja oleksid visanud... Näed ise – tootmine käib robotitega. Ilumeelt neil aga ei ole.” Ta viipas mõnede askeldavate mehhanismide poole ja saatis Königile samal ajal ka lingid.

Nad jõudsid ühte lehtlasse, kus oli laud ja kaks pinki. Nanna pani oma korvi lauale ning läks ja tõmbas lehtla ette kollase lindi.

„Mis see on?” küsis König.

„Et kinni.”

Poiss astus korra lehtlast välja ja vaatas ringi. Selliseid lehtlaid oli seal teisigi ja nüüd oskas ta tähele panna, et umbes pooled ja nende asukohast vaadatuna kõik uksele lähemad olid kollase lindiga kasutuses olevateks kuulutatud.

Kui ta tagasi tuli, oli tüdruk laua katnud. Kõigepealt oli seal arvata tosin toosi kõikvõimalikku karva ja tihedusega möginatega ja siis suur kausitais...

„Kas need praetud papi moodi asjad on söödavad?”

Nanna pilgutas silmi: „Inimene, kus sa elanud oled? Need on appad või appamid; sisuliselt pärmitaigna-riisipannkoogid. Meil on siin päris palju Tseiloni inimesi, nemad alustasid ja need hakkasid kõigile meeldima. Tõesti pole näinud või?”

„Noh... tegelikult olen,” tunnistas König ja naeratas vabandavalt. „Tegelikult on mul hea meel... No vaata, me suhtleme ju kogu aeg, ma isegi olen näinud, kuidas sa neid sööd, aga... no saad aru, igasuguseid leivakesi... või noh, jahutooteid, mille peale sa paned selle asja, mida sa päriselt sööd, eks ole, neid on ju mustmiljon. Ja lõhna ju sides ei ole ja mis mõtet mul on küsida, mida sa sööd, kui sa seda niikuinii mulle ulatada ei saa?”

„Siis võta ja jälgi, mis ma teen.” Nannal paistis väga hea tuju olema. Mõnda aega sõid nad vaikides.

„Ma tahtsin meie radariprojektist kah rääkida,” ütles König lõpuks.

„Ega sa välja astuda ei taha?” küsis tüdruk nagu möödaminnes ja jätkas söömist. Ta oli ka hulga aeglasemalt näksinud kui poiss, kes tükk aega süstemaatiliselt toitu sisse kühveldas.

„Ei, miks sa nii arvad?” König ei tundunud siiski väga üllatunud.

„Sa ei tundu enam südamega asja juures olevat. Otse küsisid, otse vastan.”

König noogutas aeglaselt. „Mul pole väga palju aega. Ja eriti kui ma mõtlen, et meid tõsiselt ei võeta... Ei, loobunud ma siiski ei ole. Kuigi mulle tundub, et näiteks sina saad matemaatilisest poolest paremini aru kui mina. Küsimus on selles, et kuni meil ei lubata reaalsuses katsetada, ei anna simu simu vastu ühel hetkel enam midagi.”

„Ma tahaksin öelda, et kõva peaga oled sa küll, aga see ei ole tõsi. Ja mina olen saanud paar korda katsetada, sa tead küll.”

„Jah, sina siin saad. Kuul ei saa.”

„Armstradil? Sa ju tulid sealt?”

„Esiteks on Armstrad lahinguvalves. Nad ei luba seal kellelgi, üldse mitte kellelgi mingeid kahtlasi asju proovida. Ja teiseks ma ei ela seal. Armstrad ei ole elatav, vaata ise. Seal on ainult hunnik magamistube kuueteistmeetrise ratta peal, kus on 0,8 emeskuud ehk siis pool Kuu ras- kusjõust. Ma laskusin Dragster Kolmega alla selle arvestusega, et saan kolm päeva ringi vaadata, enne kui emme hakkab Dragster Kahega siia- poole tulema. Üldiselt... pole oluline. Sina oled ainuke, kes millelegi reaalsele ligi saab.”

„On küll oluline. Ma ei tea küll, mis, aga on. On see seesama, millega sa tegeled? Miks sul aega ei ole?”

König noogutas vastu tahtmist. „Sa arvasid juba ära. Ma läbin piloodi- koolitust. Ma olen juba läbinud esimesed tasemed orbitaalhävitava juh- timises.”

„Ja need baseeruvad seal Armstradil?”

„Jah. Mitte ainult, muidugi. Aga nad lubasid mu ühega välja. Ma ei hakka tegemagi sihukest nägu, nagu ma poleks vaimustusest rõngas.” Tegelikult ütles ta seda rahulikult, ent ta silmad särasid.

„Kas see... ohtlik ei ole?”

„Sa oled ju ka simus lennanud... Mis ma räägin – koos olemegi. Kuradi raske on – kiirendus on päriselt. Ja kui järele mõelda, siis *'escape'* nappu ei ole.”

„Aga kui tõesti sõda tuleb?”

„Siis ma lähen. Ma olen 16, ma olen väga kiire ja kui ma kõik süstee- mid selgeks õpin, teen kellele tahes pähe. Teen juba praegu. Aga nad... jah, mul on tõesti tunne, et nad kardavad meid. Vanad kardavad meid.”

Tüdruk raputas pead, kuid mitte poisi jutu peale. Ta mõtles üsna tükk aega, kulm kipras. Lõpuks ta ohkas. „Minust vist ikka pilooti ei saa. Mui- dugi ma õpin ühel päeval laeva juhtima. Kõik õpivad. Ent võidelda...”

„Aga sul pole kindlasti midagi selle vastu, et mina sind kaitsen?” König ütles seda pooltõsiselt ja Nanna turtsatas vastu. „Ei ole. Muide, viitsid sa päriselt meie projekti arutada? Või tahad tehaseid vaadata? Observaato- riumi? Aia nägid ära.”

„Papsil läheb laevaga natuke aega, siis pidi ta Kuule tulema. Mingiks ajaks. Meil ei ole aega olnud ta plaanidest rääkida ja ta on mõne koha pealt olnud vastikult ebamäärane. Igatahes kavatseb ta mõnda aega Kuul olla ja emme tuleb ka. Vähemalt mõneks ajaks. Nii et mul on siin paar päeva aega. Seega tee oma kalender kohe heaga lagedaks.”

„Teen või? Ja kuidas nende teistega on, kes pidid sul ootel olema?”

„Eee... eh,” König tegi lõusta. „Ütleme, et list läks kaduma?”

Nanna tuju tundus jälle sealt lihtsalt heast ülespoole kerkivat. „Eks ma siis teen ühemeheorkestrit. Läheme teleskoopi vaatama.” Ta koristas laua. „Oota mind...” Ta saatis poisi modemile skeemid. „Mul läheb hetk – ma võtan toast oma skafandri ja vaatan, kuhu meil lubatakse toru keerata.”

Selgus, et teleskoope ei ole üks, vaid mitu, ja need asuvad neljakümne kilomeetri kaugusel pöörlevast elamukettast. Nanna muidugi teadis, mida ta teeb – nad vedisid end mittepöörlevasse sadamasse ja leidsid, et neile on reserveeritud kaks kohta süstikule, mis parasjagu observatooriumi lendama hakkab.

Observatooriumis läks neil õige mitu tundi.

„Siin ei ole eriti võimsat optikat,” kurtis tüdruk. „Ainult paarikümne meetrised. Otse siinsamas lasevad nad ju kõike õhku – polügon, üks ole. Osa sodi valgub L4 tagasi. Suhteline kiirus on väike, aga alailma kolkatab vastu väliskorpust. Korpusele ei tee midagi, aga teleskoobi võib lõhkuda. Ja siin on tolmu kah.”

„Kas ma saan õigesti aru, et keegi täpselt ei tea, millal süstik tagasi läheb?” küsis König oma modemiga võrgus kaevates.

„Põhimõtteliselt jah,” teatas Nanna muretult. „Seda nimetatakse jalgrattalaenutuseks. Vaikimisi kokkulepe on, et ilma hädavajaduseta ükski ja veoseta ei lennata. Näed” – jälle modemi kaudu viide ühele tabelile kusagil arvutisüsteemis – „siia koguneb igasugust kaupa, mida on vaja ühte või teise kohta viia. Kui võimalik, viskab see ära, kes läheb. Tüdinised? Või tuli ikka nimekiri meelde?”

„Mu vanemad põgenesid just minu eest.”

„Jah, ma vaatasin,” turtsatas tüdruk. „Miks nad ajasid just sinu papsi Beagle’it Kuuma Tsehhi viima?”

„Tõenäoliselt oli ta ainukesena piisavalt kaine.”

Nad olid vahepeal sadamasse jõudnud ja vaatasid ringi. Observatooriumil muidugi ei olnudki pöörlevat osa, nii et kogu konstruktsioon oli kaalutuses. Sadamas kükitas relssidel neli süstikut. König sulges pooleks minutiks silmad. „Tegelikult, nagu ma aru saan, poleks sul kah midagi selle vastu, et Beagle’il käia?”

„Muidugi mitte. Aga kuidas sa sinna saad?”

„Esiteks on meid kaks ja teiseks on siin hunnik mingit kola, mis oleks hea Kuuma Tsehhi viia.”

„Jah, aga kes laeva juhib? Hädaga ollakse isegi nõus tühja süstikut automaatjuhtimisel ühest kohast teise laskma, aga mitte inimestega. Me ei leia siit kedagi, kes sinnapoole läheks.”

„Kontrolli veel kord,” ütles König ja muidugi nautis täiega Nanna näoilmet, kui see avastas, et süstik on väljumiseks registreeritud – „*Piloot: König.*”

„Sul on õigus lennata?” küsis tüdruk vaikselt ja tõepoolest aukartlikult.

„Ma olen kõige noorem, kellele see luba on antud. Antud hetkel olen ma nii absoluutselt kui suhteliselt kõige noorem piloot,” noogutas poiss endaga väga rahul olles. „Lendame!”

„Ja siis sa imestad, miks vanad meid kardavad,” pomises tüdruk talle süstikusse järgnedes.

Suvi 2060

Longhorn

„Ja mida sina täna juurde oled õppinud?” Age askeldas köögis, suur põll ees. Kui ta pliidi poole pöördus, oli näha, et see on ta ainus riietuse.

„Mrhh, see on nüüd külaliste vastuvõtmise kostüüm või? Ma olen aru saanud, et nad on siin vabad, aga et nii vabad...” Ta ajas oma lühikesed püksid ja T-särgi maha ja kõndis esimeseks vannituppa. Ta tuli tagasi suure rätikuga, asus end kuivatama ja uuris ühele seinale tekitatud suu-rest peeglist.

„Tead, olen oma viiest kilost lahti saanud. Mrhh, tee järele.”

„Mis ma olen su meelet paks või? Sa ei vaata seda peeglit õigesti, eputis. Mina olen alakaalu piiril, aga sinul on nii absoluut- kui suhtarvudes veel väga pikk maa tulla.”

„Mees peabki olema soliidne...”

„Selle all peetakse silmas lihaseid, mitte rasva. Misasja sa norid?”

„Noh, näiteks on mul millegipärast tunne, et me oleme viimasel nädalal langenud tagasi sinna esimese nädala raskustesse, kus nagu hirmsasti tahaks, aga miskipärast ei saa. Ma löön kõrvuni maa sisse järgmise, kes

väidab, et algus on ilus aeg...”

„Vaeseke, kas ma põhjustan sulle nii palju kannatusi?” Age hääl oli väga teatraalne ja ülepakutud. „Ütleme, et halb aeg on selleks korraks jälle läbi.”

„Nüüd võib? Jeee!” Ago hüppas paar korda, üritades saamatult õnnelikku pärdikut imiteerida. „Pidid sa just nüüd – külalised on kohe siin. Me võime vale mulje jätta, kui ma sind keset lauda...”

„Ähh, kannatad õhtuni. Siis võib proovida, kuigi endiselt sügeleb, pagan. Ja öelnud siis, kui nii hirmus oli, me oleks midagi välja mõelnud...”

„Age, kallid...” Ago kõhkles ühe pika hetke ning lasi siis näolt ja olekust kukkuda tolle lõbusa ennasttäis hoiaku. Ta astus naise juurde, põimis käed ta ümber ja suudles teda õrnalt huultele. „Age, ma naudin sinuga koosolemist igat moodi. Ma ju ei käi sulle peale, kui näib, et sa vajad aega,” ütles ta tasa.

Age hammustas huult ja millegipärast lausa raputas meest õlgadest. Tema õnneks hakkas üks taimer pliidi juures piiksuma.

„Ma oleksin pidanud sulle muidugi ütleva, et ma olen lihtsalt remondis.” Ta hääl kõlas enam-vähem normaalselt. „Ma saan aru küll, et sa leppisid minuga samas majas elamisega põhiliselt ainult sellepärast, et oleks kogu aeg kedagi keppida.”

Ago oli sellise näoga, nagu lahendaks ta peast diferentsiaalvõrrandeid. „Mis asja sa endaga õieti tegid?” küsis ta siis ettevaatlikult. „Tissid on sama olematud, kenamaks sa ka läinud ei ole...”

„Kuule, nii sa küll õhtul keppi ei saa!” viskas Age üle õla. Paistis, et ta on oma heatujulise tasakaalu tagasi saanud.

„Mis osas see praegusest erineb?”

„Äh. Näe, tule siia.” Ta pöördus, tõstis vasaku käe üles õhku ja paremaga korjas põlle vöö kohale kokku.

„Keelekat? Jee, muidugi, aga kas miski vahepeal kõrbema ei lähe?”

„Tõeline *one track mind*. Kusagil ei ole ühtki karva. Ja ei tule enam kah. Nahk on pingul ja sile. Ja selle tegi Alia niisama ära, ei küsinud midagi.” Ta lasi käe ja põlle alla tagasi ning pöördus pliidi poole askeldama.

„Ah sellepärast on nii paljud nii muutumatult kiilad,” venitas Ago ikka veel pisut ettevaatlikult ja mõtlikult. „On see siis nii lihtne ja ohutu. Mrhh...”

„Ei aja oma rinda paljaks! Sa näed siis välja nagu pelmeen.”

„Nüüd näen välja nagu karvane pelmeen... Olgu, nüüd ma saan aru, miks need tibid seal tööil kõik igalt poolt nii siledad on...”

„Nii, sa oled jõudnud mõnda juba igalt poolt inspekteerida?”

„Mrhh, ujumas käiakse siin ju alasti. Kusjuures ka mõned naised on lasknud karvad igalt poolt täielikult eemaldada; tähendab lisaks kõigele muule on ka pea nagu keeglikuul. Õnneks on siin riietus enamasti selline, et sootunnused on selgelt näha, muidu oleksin alailma raskustes.”

„Nii et te käite tööil kogu aeg ujumas?”

„Mina olen ainult kaks korda käinud. Et tibid lähemalt üle vaadata, eks ole. Vaata, see nõuab mingit teist suhtumist, mida mina ei ole veel omandanud – mulle tundub, et paljud lausa elavad seal. Ei, see ei ole õige...” Ago krimpsutas nägu. „Nad võtavad graafikut palju vabamalt. Mõnda pole mitu päeva näha, siis aga on ta seal kogu mõeldava aja. On neid, kes muidugi tunduvad peamiselt suhtlust nautivat ja teevad täpselt nii palju, et nende positsioon alles seisaks, ent enamasti... Ma ei tea.” Ta naeratas häbelikult. „Ma lihtsalt loodan, et ma saan hakkama. Et nad mind ära ei saada. Kurat, siin on ju nii hea elu. Ja ma saan tegeleda sellega, mis mulle meeldib.”

Kogu nende senise vestluse jooksul oli hääletoon tegelikult selgelt markerinud, mida mõeldakse tõsiselt ja mida mitte. Age järgmine küsimus oli taas tõsine: „On sul tunne, et sa ei saa hakkama? On keegi midagi öelnud?”

„Ei ole keegi midagi öelnud. Olen küsinud ja Kelder kehtas õlgu, ütles, et kolme kuuga ei saa ju õieti sissegi elada. Et ma ei ole midagi õhku lasknud ja kõik kaastöötajad on elus, järelikult on tulemus positiivne.”

„Mida sa õieti teed?”

„Mingeid tuumasüntesaatoreid. Teooria on ammu tuntud, aga kui see, mida ma teen, ei ole loll nali, on nad rakendustega ikka kuradi kaugel. Vaata, ma tuln ju siia, et midagi sellest, mida ma muudkui arvutanud olen, lõpuks ka reaalsuseks saaks. Praegu tundub, et vist isegi saab, aga ega ma ei ole kindel, et ma neid asju ise kah kunagi näha saan. Need asjad on ju siingi väga kõvasti salastatud.” Ta ohkas. „Muidugi, me oleme siin ju vaid kolm kuud olnud. Millal nad tulema pidid?”

„Leppisime kokku 7–8 paiku,” pöördus Age pliidi poole tagasi. „Ja nagu teada, tähendab see kohalikus slängis, et tullakse millalgi kolmveerand kaheksa ja kaheksa vahel. Vähemalt seni on alati nii olnud.”

„Siis on veel aega end riidesse panna...”

„Nii et sul ikka väga kraabib hinge, kui ma sellisena neid vastu võtan?”

„Mrhh, käi kus... *Mina* tahtsin end riidesse panna. Lipsu ei tule. Muide, kas ma saan laua katmisel abiks olla? Sul läheb vist kiireks?”

„Söögilaud on juba kaetud, see on paremal tagumises toas.”

„Uhh... Miks seal nii külm on?” küsis Ago, kui oli nimetatud ruumi kiiganud. „Mul tõmbuvad munad krampi.”

„Nad kõik tahtsid, et ma teeksin midagi põhjamaist. Küsisin naistelt natuke nõu, ja siis otsustasime, et ma hoiatan neid vaid niipalju, et õhtusöök tuleb kostüümides. Et siin pidi tihtipeale nii tehtama, et on mingi tavaliselt mitte eriti pikk selline mänguline osa, ja siis läheb kõik tavalise joomise ja lällamise peale. Mäletad, kui Karlose-Arieli juures oli keskaja õhtu ja Milla-Hideaki juures ukulelepidu? Seal toas on kaksteist kraadi Celsiuse plussi. Nad peavad enne soojad riided selga panema. Laenasin nende jaoks pikad püksid, sviitrid ja talvesaapad. Sina võid enda omad kohe selga panna, võtad nad nii vastu ka. Tegelikult ma mõtlesin alul neile lihtsalt seapraadi ja ahjukartuleid ja muud sellist teha, aga saad aru, see ei lähe sellises temperatuuris sisse. Need on talvised toidud, neid süüakse lõdisedes. Ma mõtlesin alguses lasta temperatuuri miinus kahekümne peale ja lasta neil seal lisaks enne sööki veerand tundi seista, aga seda olla juba tehtud, see pidi soomlaste ja kanadalaste leivanumber olema ja juba vihkavad neid selle pärast kõik. Siis ma otsustasin leebema variandi kasuks, et me ju lõunapoolsemad inimesed.”

„Ohh... seda on teinekord vaja, et aru saada, kui hea elu meil siin on,” lausus Kelder pakse riideid maha ajades. „Siin on tõesti jahe.” Ta kadus uksest välja.

„Siin ei ole ju üldse halb. Isegi hubane,” vaatas Vicent talle arusaamatuses järele.

Ago vangutas pead. „Tead, naine, hoia see kujundus alles,” pöördus ta Age poole nii, et kõik ruumisviibijad kuuleksid. „Kui mul kunagi peaks kodusõidatus peale tulema, istun ma veerand tundi siin ja see läheb üle.”

Toa seintest suurem osa imiteeris lihtsat vanadusest hallikaks tõmbunud palkseina, lisaks olid kõigis neljas seinas suured aknad, kust paistsid harvadest tuledest valgustatud äärelinnatänavad, mille üle laotus pimedus ja lõputu vihm, mida koos üksikute langenud lehtedega keerutas

tugev hootine tuul.

„Üsna gootilik miljöö. Ainult vampiirid või midagi sellist on puudu,” arvas Liz.

„Need oleksid kodus väga ära kulunud,” urises Ago tõustes. „Vähemalt *mingisugunegi* vaheldus. Saad aru, see on suurem osa aastast selline. Ilma igasuguse muutuseta. Loodetavasti te ei pahanda, et ma tagasi para-diisi põgenen?” Ta lipsas uksest välja. Seespool oli kuulda naeru ja ilm-selt hakkas suurem osa seltskonnast end samuti väljuma sättima.

Ago ajas paksud riided vastikusgrimassiga maha ja tõmbas kiiresti selga tavalised lühikesed püksid ja T-särgi. Kui ta terrassile astus, avastas ta Kelderi alasti horisonti riivavasse õhtupäikesesse naeratamas, käed-jalad laiali ja riided ühes käes. Mees ei olnud väga vormist väljas, kuid teisalt polnud ta noor ja eriti atleetlik ka enam mitte, nii et ehkki Ago enam ammu silmi ei pilgutanud, kui noorem rahvas riieteta ringi käis, tundus ülemus tema silmis sellisena ometigi pisut kohatu.

„Ma tean,” ütles too, kui oli üle õla vaadanud. „Ma olen tegelikult Canadast pärit. Akna taga laiub horisondini lõputu nõmm, mis on enamik ajast pruun ja elutu. Sa käid põtru ja karusid laskmas selgest frustratsioo-nist, sest see on kogu meelelahutus, sest tüdrukud on nii paksude vattide all peidus, et näevad kah välja nagu põdrad ja karud... Sama õudne paik. Miks nad küll seal elavad?”

„Ei ole aru saanud, kui hea siin on?” Ago mühatas. „Tead, ega mina ka ei uskunud, et siin selline rahulik ja mõnus on. Ikka harjunud, et Aafrika, see on lõputu tulevahetus jõukudesse kogunenud inimrämpsu vahel, taustaks keskkonnakatastroof. Kui keegi usuks, siis oleks tulijaid palju.”

„Ja mis me nendega peale hakkame?” Kelder vangutas pead ja hak-kas riietuma. „Olukord on stabiilsusest kaugel ja see on ikka nii mitme otsaga mäng. Siin tegutseb ju sadu organisatsioone, mõned neist ülemaa-ilmsed ja väga mõjukad. Inimesed, huvid...”

„Ja siis on veel lausa tuhandeid firmasid, mis kaudselt seotud on. Kas sa tead seda ütlemist, et sa võid kõiki korraks ära petta ja mõnda üksikut terve elu, aga sa ei saa kõiki kogu aeg petta? Väga hea, et me sellest rää-kima sattusime – mulle meeldib väga siin töötada, siiralt meeldib, kuid millegipärast on mul tunne, et kuradi õhuke jää on jalge all.”

„Longhorn, sa oled Kuu Ordu heaks töötanud tegelikult juba viisteist aastat. Sa tunned ja – ma loodan – jagad neid põhimõtteid, millele orga-

nisatsioon on ehitatud. Oskad sa sõnastada, mis sind siin kõige rohkem häirib?”

Ago oli juba harjunud, et kõik seal teda ta võrgunime järgi hüüavad. 'Ago' puhul jäi alati segaks, kuidas seda hääldama peaks, ja... Nojah, ta oli alguses, siis kui ta selle nime valis, siiralt arvanud, et Longhorn tähendab üht muusikainstrumenti, pikksarve, kuid täpsem uurimine näitas, et sel juhul kirjutatakse need sõnad alati lahku. 'Longhorn' tähendas pikksarve küll, aga see oli üks teatud veisetõug. Nii et see, et see nimi talle kohe nagu kleebitult külje jäi, oli kahe otsaga asi...

Ta kibutas kulme: „Kuidas sa seda mõtled?”

„Sul on kindlasti hunnik küsimusi, millele sa ei ole vastust saanud. Mis on kõige suurem küsimus?”

Ago mõtles hetke. Nad olid sunnitud kõrvale astuma, sest pool tosinat külalist sööstis teel riietest vabanedes basseini suunas. Paistis, et õhtusöögi „ametlik” osa on läbi, tagumine tuba hüljatud ning seltskond seab end sisse aias ja elutoas.

„Kõige suurem küsimus oleks – mis kurat toimub?” ütles Ago lõpuks. „Aga sellele ma ei ootagi vastust. Ma olen siin ju vaid kolm kuud ja ma saan aru, et teil ei ole põhjust mind usaldada. Elu on siin palju elamisväärsem kui kodus. Seltskonda on igast maailma nurgast ja keegi ei räägi poliitilisest korrektsusest. Ma ei suuda isegi üles lugeda, kui paljusid tobedaid piiranguid ei ole. Või on see vaid instituudis nii? Ma kuidagi tajun, et me oleme siin tohutult rikkad. Kust see kõik tuleb? Anna andeks, aga ma...” Ago kõhkles. „Kas Kuu Ordu on kuidagi seotud kosmosepiraatidega?”

Kelder turtsatas. „Millist vastust sa ootad? Sa ei ole ju siin muide üldse Kuu Ordu liikmena, tuletan meelde. Sa oled siin Madagaskari Biosfääri Kaitse Sihtfondi ja Survival Energy Internationali vahel sõlmitud lepingu ühe punkti alusel, mis lubab kasutada maastikukaitseala territooriumi rahumeelseteks ja rangelt teoreetilisteks aatomienergia kasutamise uuringuteks. Kosmosepiraadid on lihtsalt kamp natuke metsa poole fanaatikuid, kes ilmselt lootsid valitsustega kaubelda, haarates sisuliselt enda kätte kosmoselendude monopoli. See, et mõnesid neist Kuu Ordu ideoloogiaga seotakse, ei tähenda ametlikult midagi.”

„Jah, ma tean,” Ago väärutas huuli. „Ainus, mida ma võin puhtsüdamlikult öelda, on see, et mina küll ei tea midagi, mis viitaks, et mu uurimistöö ei ole rangelt rahuotstarbeline ja teoreetiline. Ainult et...” Ta jäi

vait ja löi käega.

Kelder mõõtis teda seletamatu muigega. „Aga konkreetselt su tööst vahelduseks – sul on kindlasti ka selle kohta oma suur küsimus? Ma imestaks, kui ei oleks. Söandad sa selle sõnastada?”

„Sa mõtled seda, et isegi kui need epsilon-ahelad tööle hakkaksid, nõuaksid need meeletut energiakontsentratsiooni? Ehk...” Ago kõhkles hetke. „Töötavat termotuumareaktorit.”

„Noh, midagi ei muuda, kui ma kaevan üles ühe võrgus levinud legendi – et meil on termotuumareaktor Kuu teisel küljel, Kurrutiseks kutsutavas mäeahelikus. Sellel muide on ka mingi venekeelne nimi. Noh, tead küll – venelased pildistasid esimesena Kuu tagakülje ja andsid kõigile suurematele asjadele omakeelsed ja kommunistlikust ideoloogiast kantud nimed. Neid ei tea ega kasuta isegi mitte vene juurtega seltskond.

Nii et kui sa tõesti saad arvutused tehtud ja tahad oma jupstükke töös näha, tuleb sul Kuule kolida.”

„Mõtled sa seda tõsiselt?” luksatas Ago.

„Tööta, ela. Ja mõtle selle üle. Maailm on üks kummaline paik,” pilgutas Kelder talle silma ja kõndis suupistelaua suunas minema.

König

JeanDark: Ja jälle oled sa suvalisel ajal võrgus?

König: Aaa, armas abikaasa nuhib mu järele...

JeanDark: Mina ei nuhi. Emme nuhib. Juba küsis, et kes sa üldse oled. Uuris midagi võrgust. Ja sinu masina IP pidi mingis mustas nimekirjas olema. Et mingi pornoserver kusagil Indoneesias. Mul oli tükk seletamist, et sa käid katoliiklikus koolis ja nii edasi. Et oled korralik inimene, mitte... näh, ma ei saa seda kirjutada – sellest kantakse muidu ette.

König: Nii et ta jälgib, kellega ja mida sa kirjutad? Kuidas siis on meie sessioonidega :-)) Käis ta su arvutit näppimas? Reeglid on muutunud?

JeanDark: Minu arvutit ta otseselt ei jälgi. Kui me oleme krüpteeritud kanalil, näeb ta ainult su IP-d. Õnneks ei jaga ta sellest midagi ja kui sa mu masina üle vaatasid ja ütlesid, et sinna ilma minu paroolita ei saa, siis ma usun sind. Mõned vanemad kutid räägivad sedasama – ma kontrollisin ikka ka [sry, ega sa ei pahanda?] Ema ühines Kristliku Ettehoolduse Võrguhaldjaga.

König: Mis loom see veel on?

JeanDark: Sa ei tea? Tõsiselt?

König: Kust ma teadma peaksin? Mingi kohalik roppus?

JeanDark: Mõnikord hakkab mul nii kade... Kristlik Võrguhaldjas on 1 leaalsetest jälgimisprogrammidest – et vanemad saavad oma võsukese tegemistel nii-öelda ühiskonnas laiemalt silma peal hoida. Annad oma koduse ja teiste arvatavate kanalite andmed – noh, koolid, sõbrad, huviringid –, kirjutad alla mingitele paberitele ja seaduse jõuga on kusagile ruuterite juurde topitud nuhkarvutid, mis üritavad sind kokku panna võrgus liikuvate tegelastega, ükskõik, kus sa siis ühendud. Toimub teatud sõnade ja väljendite jälgimine. Nagu mu sõbrannad kinnitavad – kurvad kogemused – on seal paartuhat väljendit ja täheühendit, mida peetakse lastele sobimatuks, ja süsteem pidi üsna intelligentne olema. V ja ä ja siis r ja d ning lõpuks jot-ad... võib-olla võtab muide isegi selle välja. Kui me avalikul kanalil oleme, on vist 'vaimselt alternatiivsed kodanikud' kõige karmim, mida ma endale lubada saan.

König: :-DDD 1984

JeanDark: Kas tead, UCLA* mingid testid rikuti ära – keegi VAK oli ruutjuuremärgi roppuseks kuulutanud ja matemaatika-füüsika kateedri server sattus seetõttu musta nimekirja. Hii...

König: Mida külvad, seda lõikad. Minuarust on 'kristlane' ja 'võrguhaldjas' ka vulgaarsed väljendid.

JeanDark: Ja ise oled kristlikus koolis... ?

König: Jah, unustasin... aga vist oleneb asi kontekstist – siin on see austusväärne. Sinul seal kannab pehmelt öeldes teistsugust sõnumit – inimese vaimse ruineerimise, sekkumise, ettekirjutamise etc etc sümbolit.

JeanDark: Sa oled anarhist.

König: Ei ole. Vaba inimene olen. Kas ka sina ei saaks silte kleepimata? Inimesed on ju erinevad. Mind ka ju teinekord hämmastab, kuidas sa tõsiselt igasugust täielikku jama ajad, aga... mis teha... mõistusvaenulik keskkond, kui sobivalt pehmelt öelda :-P

JeanDark: Siin sa saaksid kohe, nii et tolmab. Iga sõna tuleb kaaluda – kellelegi ehk ei meeldi. Sinuga ongi sellepärast tore rääkida, et sa ei karda üldse, et keegi võib su juttu salvestada ja su kohtusse kaevata. Teised irisevad igaüks oma teema üle ja suurte asjade koha pealt on vait. Sina annad kõigile.

König: Ma ei anna. Ma ju põhjendan. Ma ei lahmi. JD, darling – ma

* University of California, Los Angeles

ilmselt ei suudaks elada nii umbses keskkonnas. Võta seda komplimendina.

JeanDark: Võtangi. Kuigi minule tundub ka tobe, kuidas isegi suuremad arvsõnad aruka planeerimise loengus tabu on...

König: MIS?!?!? Kas kreatsioonism ei ole ikka veel surnud?!? Päriselt räägid või? Või teed minu kulul nalja? Kui see oli nali, siis müts maha... ma ikka hüppasin toolil... Eee – või on teil loengusari „Inimrumaluse ajaloost“?

JeanDark: Vastik sihuke – ei ole nali. See on sõnastatud nii, et me peaksime tundma ka TEISI maailmanägemusi.

König: Räägi siis juba kõik korraga ära – võib-olla õpite astroloogiat ja posimist kah? Ikkagi alternatiivsed maailmanägemised... Ma soovitaks vaimulikele peavalu puhul trepanatsiooni – kõigil hakkab parem :-P

JeanDark: Kle, mõnikord ma ei usu, et sa olemas oled. Et sa oled mingi FBI lojaalsusekontrollimise programm ja mina olen juba lootusetus p tead küll. (kolme punktiga sõnu uuritakse eriliselt)

König: Minu siiras kaastunne. Õeldakse küll, et vabaduse hinda ei tea see, kes pole vanglaõhku hinganud, aga mina saan sinuga vestlemisest oma vanglaleha küll kuhjaga kätte

JeanDark: Sa oled vastik. Aga karge... Kle, ma pean nüüd minema.

„Kohe annab lähmaka!” hüüdis Viking kannatamatult üle õla, käsi suu-
rel mehaanilisel kaitsehooval. „Poiss, teed sa midagi tähtsat? Kaheksa
sekundit!”

König lasi käed klahvidelt ja ajas end voodist püsti. „Ei tee. Tõmba!”

Viking tõmbas kangist ja kõik elektriseadmed nende ümber kustusid
järsult.

„Õige aeg, isa, ta just läks omi asju ajama.” Kahe sammuga jõudis ta
seinaorvast juhikohal istuva isa vaatevälja. „Kas tead, et nad võtavad
seda vastu?”

„Tean... Nüüd.”

Tegelikult ei juhtunud midagi, Kuu hõbejas tasandik suure esiakna ees
püsis täiesti muutumatuna.

„Miks nad õieti varjestust ei kasuta?” küsis König, kui isa kaitsme
tagasi lükkas ja nende majasuurune liikur end uuesti äratama asus.

„Mida me just veerand tundi tagasi vaatasime? Varjestus põles maha.”

„Kuule, see on idiootlik,” protesteeris poiss. „Varjestust ei kasutata

sellepärast, et see põles maha! Suur Kosmos – põles maha! Nüüd püüavad inimesed seda oma kehaga. Tervel Kuul löövad kõigi kasside vurrud südemeid ja – kaitse põles maha... Teil ei ole ikka peas kõik korras. Ja muide – kuidas „põles”? Oli ju vaid kirjeldamatult suur vanametalliladestu...”

„Tähenärija. Saad aru, Katapult peab töötama. Punkt. Peab. Kui varje ei ole korralik, neelab see energiat. Tuhandeid tonne sulametalli pole mingi naljaasi. Ma tahtsin seda näha. Me ei suuda selle tööd katkestamata sellele mingit korralikku kontuuri ümber punuda. Ei jää muud üle, kui inimesed kaugemale koristada ja leppida.”

„Hea, et... aa, see ei juhtunud esimesel korral?”

„See juhtus siis, kui nad ükskord natuke suuremale, vist kümnetonnisele massile maksimaalkiirust proovisid anda. Kogusid energiat ja elektromagnetimpulss...” Viking lõi käega.

„Ei saa aru. Kümnetonnisele maksimaalkiirust? Kas selle asja idee mitte ei ole suurtele massidele suurt kiirust anda? Ma saan aru, et teoreetiliselt peaks ühel päeval kogu liiklus siitkaudu käima?”

Mees vaatas poissi natuke aega arvustavalt. Siis pöördus juhtseadmete poole ja vajutas nuppe. Masin hakkas liikuma. Ta pöördus tagasi, näoga poja ja masina sisemuse poole, ning vajutas nuppe ka ühel seal rippuval diskil.

„Kuidas sa võid nii palju kohvi juua? Ja miks sa modemit ei kasuta?” puhatas König.

„Kasutan, kui vaja, aga minu jaoks on see ebamugav,” porises Viking. „Ja mul on veel see vana kah...” Ta heitis kontrollimiseks kiire pilgu üle õla. Masin oli autopiloodil ringi pööranud ja kogus vaevumärgatavalt õõtsudes kiirust. Katapult jäi nende selja taha ja ees horisondil säras pooleks lõigatud Maa.

„Lase ümber vahetada.”

„Et jälle keegi mul kolpa puuriks ja saeks? Tänan, ei.”

Isa ja poeg vaatasid mõnda aega äraootavalt tõtt. Siis tõi robot kohvi.

„Sa ootad, et ma peale hakkaksin?” ühmas Viking kohvi peale puhudes.

„Jah.”

„Kas sa annad endale aru, et see, mida ma sulle nüüd räägin, on täiesti salajane? Seda ei tohi rääkida emale, Nannale, Creepile ega ükskõik kellele.”

„Lisa veel Assol ja Blane kah nimekirja. Läheme edasi.”

„Ei lähe. Enne palun ütle mulle selgelt, et sa saad aru, et see info ei ole levitamiseks.”

König oli sellise näoga, et loeb mõttes kümneni. „Jah, isa, ma saan aru,” ütles ta siis selgelt ja rahulikult.

„Hakkame siis sellest peale, et miks sinu arvates ei ole seni Katapult kasutusele võetud? Miks näiteks ei toimu selle abil kõik stardid Kuult?”

König jäi mõttesse. „Vastus ei ole ilmselt mingite standardite sobimatuses, sest see oleks ammu lahendatud. Täna seni ma arvasin, et ohutuskaalutlustel – et mitte rakettidega riskida, inimestest rääkimata. Samas, nagu ma aru saan, on selle abil ikkagi võimalik näiteks Maad pommitada?”

„Hästi, *miks* saab või peaks saama Maad pommitada?”

König vaikis hetke, justkui jälle kannatust varudes. „Peaks elementaarne olema, kuid olgu: kui anda umbes tuhandetonnisele massile kiirus umbes neli kilti sekis – millegi sellisega on vist arvestatud? – siis on sel ajal energiat umbes 8 TJ. Kulub selleks minut ja kiirendus on isegi inimesele talutav 67 emeskuud... Hästi, pikemalt välja öelduna meetrit seki ruudu kohta; võin sinusuguste lubjakate jaoks veel öelda, et mingi 6,7 g-d. See on mingi viiendik-kümnendik väiksema aatomipommi võimsusest. Sama energia võib anda ka väiksemale, näiteks tonnisele massile – teoreetiliselt, nagu ma aru saan, sest teil põles seal miski maha? – kiirust tuleb siis üle 100 kildi sekis, kiirendus aga üle 50 000 emeskuu ja toru läbitakse 4 sekiga. Mõistagi peab sellisele kiirendusele vastu vaid kas erikonstruktsiooniga mürsk või homogeenne metallkuul.”

„Ehk siis nõndanimetatud Heinleini taktika, mis peaks olema meie tõhusaim kaitse. See ei tööta.”

„Tehnilised probleemid? Seda ma tõesti ei teadnud...”

„Tehnilised probleemid *ka*. Oled sa üritanud arvutada, millised voolugevused seal vajalikud on?”

König vaikis hetke. Ta oli andmeühendused tagasi saanud ja nüüd käis tal nii lihtsate arvutuste tegemine palju kiiremini, kui neid keegi välja on suuteline ütleva. „Ma saan mingi 10 astmes 15 amprit... *Oh fuck...*”

„Just. Täpsemalt polnud see, mis maha põles, lihtsalt varje, vaid üks ülijuhtiv mähis-salvesti, mille me toru ümber olime ehitanud. Energiahulgad on siin sellised, et metall – saad aru, 4 kelvini jahutatud metall – mitte ei sulanud, vaid aurustus osaliselt. Asi ei ole Katapult enda torus – see 120 kildine raudtoru pole tuhandikkugi Maa aastasest rauatoodan-

gust. Arvestades, et elektriväli surub voolu juhtme välispinnale, tuleks ehitada vähemalt kümnest tuhandest salvestavast ülijuhist energiaülekanделиin Kurrutise jaama ja Katapuldi vahele. Sinna aga läheks nii palju eksootilisi materjale, mida meil ei ole, ja kogu seda värki ülal pidada...” Mees vangutas pead ja lõi siis käega. „Ent on veel olulisem probleem. Laevaga oleks lihtne – Kuult minemasaamiseks oleks alati ainuõige suund Maa poole. Alati. Ükskõik, kuhu sul minna on vaja, on alati kõige otstarbekam enne Maa gravikaevu põhja kukkuda. Ent mürsk ei ole juhitav. Seda kahuritoru ei ole võimalik keerata.”

„No kindlasti on võimalik kuhugi sinna otsa ehitada mingi elektromagnetiline suunaja. Me räägime ju paarikümnest mikroradiaanist, et katta kogu Maa. Ja on vaja ju ainult ühes dimensioonis – teistpidi keerab Maa ise õige koha ette.”

„Õige. Aga siit jõuame olulisema puuduseni – aeg. Algiirus neli kilti sekis tähendab ööpäevast minekut ja ka 100 kilti sekis tähendab tundi. Ehk siis sobib see relv ainult terroriseerimiseks. Nad teavad, kus see on – elektromagnetimpulssi ei saa varjata; see ei ole kunagi eesmärk olnudki. See relv ei sobi sõjategevuseks. Veelkord, see on terrorirelv. Muide, kui läheb totaalseks sõjaks, on Maal õige mitu suurriiki, kes ilmselt suudavad selle hävitada. Seega on see nii-öelda viimsepäevarelv – kui asi nii kaugele läheb, et meil seda vaja võiks minna, oleme niikuinii igatpidi totaalselt läbi kukkunud. Ja ka siis ei hakkaks me seda kasutama, seega pole me ka väga vaeva näinud, et seda valmis ehitada.”

Umbes minuti kestis vaikus.

„Miks sa mulle seda räägid?” küsis König lõpuks tumedalt.

„Siit jõuame me selle juurde, miks ma tahtsin sinu ja su sõprade lollustele kuluvat mõistust natukegi rakendada proovida – mõtle välja, millega me sõda peaksime pidama?”

„Mina ja... sa mõtled alfalasi?”

„Või kuidas te ennast nimetate. Kõik need Creepid, Bachosed, Nannad ja Stasid või kes nad olidki.”

König kaalus seda hetke mõttes. „Me vajame algandmeid. Neile ma ju ei tohi rääkida, et seal seisab lihtsalt üks hiigelsuur valesse kohta sattunud kanalisatsioonitoru...”

„Teil on kõik vajalikud andmed. Ma tahan, et te alustaksite *tabula rasa*’na. Ja ära vaata seda võrgust – seda nimetatakse hariduseks, kui midagi ka märgarvutis on! Puhta lehena – ilma lubjakate lubjastunud

mõteteta. Kui te millegi vähegi väärtuslikuni jõuate, lasen teid strateegilisse *mainframe*'i sisse. Jõudu tööle.”

Reniard

Taevas oli kõrge ja nukker. Hall ebaühtlane pilvelaam venis laisalt kuhugi kirde suunas ja päratu pisut heledam plätakas tähistas kohta, kus päike peidus oli. Reniard väristas õlgu ja tiris jaki hõlmad koomale. Oli kuivema ja jahedama aastaaja keskpaik ja temperatuur võis olla nii 16 kraadi. Kõledad punased paljandikud lebasid kuiva, elutu ja tardununa, ainult siin-seal rabises hootises tuules mõni kah pigem hall kui roheline pöödsas, neelates kõhides alla peene tolmu viiru. Tolmu polnudki eriti palju – isegi tuul näis olevat käega löönud...

„Miks sa siin üldse elad?”

Temast vast aastat kümme vanem mees tõmbas huuled kriipsuks. Ta oli umbes Reniardi pikkune, keskmisest kõhnapoolsem ja kuidagi kohmakas. Tal olid tihedad kuldsed juuksed, mis kerges laines võimsa lõvilaka moodustasid, kuid vormitu nina, natuke põletikuliste silmade ja laigulisevõitu näonaha kõrval vaevutajutavalt kohatuna mõjusid. Või teisiti öeldes oli ta hoolitsemata ja mitte eriti headest eluviisidest kõneleva näo taustal selgelt näha, et lõvilakk on tehislik.

„See on minu kodu.” Ta hääli oli püre ja tüdinud. „Mu esivanemad tulid siia 1841. See asundus on kaheksa põlve meie käes olnud. Me elasime üle iseseisvumise, elasime üle kaose.”

„Ja kuhu sul ikka minna on, *connard*,” pomises Reniard oma nina alla.

„Mida?”

„Ei midagi, vabandust.” *Mis mõtet on talle öelda, et vanglaid ja lõkse on mitmesuguseid?*

„Siin olid kunagi kohviistandused?” Reniard mõõtis pilguga kõndu.

„Jah. On praegugi. Aga saak on iga aastaga väiksem. Kohalikud harisid kõik maa üles ja see voolas vihmadega mööda jõgesid alla. Nad võtsid ka istanduse kaitsemetsad maha ja lõpetasid alles siis, kui kõik oli hävitatud. Mina laostunud ja nemad surnud ja... Nagu sa ei teaks.”

„See pidi pigem su isa ja vanaisa ajal olema?”

Mees kehtas õlgu. „Algas see juba ligi sajand tagasi. Sa tead küll, ega Oddchandidel paremini ei läinud. Kellelgi ei läinud.” Ta kehtas uuesti õlgu. „Me saame hakkama, aga nad viisid jälle mu traktori ära. Juba teist korda sel aastal.”

Reniard vaatas jõhkralt lahtilõhutud kuuri ja püüdis pilku vähegi huvi panna. „Eks mõni teine farmer ostab selle tagasi. Te vist vahetate neid. Ja miks sa seda siin hoiad? Kilt majast eemal? Signa ikka on? *Putain*, sa lausa kutsud neid.”

„Majast on hea seda paika tule all hoida.”

Mõlemad vaatasid eemal madalal kingul trooniva elamukompleksi poole, mille ülemised korrused paistsid kõrge plangu tagant.

„No ja mis siis seekord valesti läks?”

„Nad tulistasid vastu.”

„Ehk siis rangelt võttes mitte vargus, vaid relvastatud rööv. *Alors!*”

„Nagu nimetusest midagi muutuks.”

„Oled sa mõne maha ka lasknud?”

Teine mees jäi vait ja ainult põrnitses kaaslast pahuralt. „Mõni ikka on pihta ka saanud,” porises ta lõpuks.

„Ja politsei?”

Jälle pikk torssis põrnitsemine.

„Reniard, mida sa lolli mängid?” pahvatas mees lõpuks. „Mul on pere. Inimesed sõltuvad minust. Siin pole juba kolmkümmend aastat mingit politseid. Ma maksan kohalikule mustale jõugupealikule. Ta käib mul külas. Me saame päris hästi läbi. Kõik saavad. Need, kes siin püsida tahavad.”

„Ja mida sa minu käest tahad?” *Pere? Sul on üks õnnetu tütar, halva iseloomu ja kinnismõttega, et tal on lauluhäält. Ja kes sind vihkab – põhiliselt selle eest, et ta ema ta sulle jättis, kui kümmekond aastat tagasi kuhugi Euroopasse kadus. Ja siis on sul üks räabakas lits ja su kuradi ema, mõlemad sihukesed, et pool prantsuse kogukonda plaksutaks salaja, kui nad tuleriidal ära põletatakse... Paraku on su vanaema mu vanatädi...*

„Sina ja see nõndanimetatud Ordu jõuk – teie olete pilli lõhki ajanud. Me olime kohalikega sõbrad...”

Reniard lõi käega ja pöördus kannal.

„Kuhu sa siis nüüd lähed?” kostis talle järele solvunud hääl.

Reniard jäi kõhklema, peatus siis ja seisis paar sekundit langetatud päi; ilmselt luges mõttes kümneni.

„Victor, kas see ei olnud mitte sina, kes seisis Ameli ja Olivieri klubi bikaartide küsimuse taga? Kas mitte sina ei olnud üks neist, kes tekitas diskussiooni Denis Gauli algatuse ümber, andes Prantsusmaa haridus-

ministeeriumile hea ettekäände meie haridustoetuste pakett alamametnike tasemel perse saata? Nad ei taha oma endistest kolonistidest midagi teada ja EU komisjonid veel vähem, ükskõik kuidas sa ei võimleks.”

„Meie nii ei arva. Jah, ma olen poliitik ja paraku teisel poolel. Kas te arvate?...”

„Meie, *connard!*” hakkas Reniard vihastama. „Ka õige mitmed mu esivanemad on siin üleelmisest sajandist. Mina otsustasin töötada koos Kuu Orduga...”

„Sa olid tööta.”

„Victor, *tu me fait chier!* Mida sa õieti tahad?”

„Oma traktorit tagasi.”

„Sõlmi CondorSeciga leping.”

„Et siis ainus võimalus on teile katust maksta?”

„Nagu meie su traktori oleksime ära hiivanud, *crétin de chez crétin.*”

„Ei. Muidugi mitte teie. Ordu ainult natuke ehitab siin, ainult mõned laborid ja tehased, natuke okastraadiga piiratud elamurajoone – kui kuradi silmakirjalik! Itasy kalurid on nii rasva läinud, et ujuvad paadita järvele... kui neil üldse sinna asja on. Teil on nii palju raha, et nad on seda ka meilt tahtma hakanud. Te kolgite neid ja kõik vana vaen on taas ellu ärganud.”

„Victor, kuidas me kaosest läbi tulime? Kas kah ainult „hea” olles? Sa peaksid ju mäletama, su isa oli ka omakaitstes. Mis, sinagi oled! Kui vaja, valvame me kõik relvad käes üksteise kodusid.”

„Kui paljud on surma saanud...”

„Ja kui paljud Prantsusmaale tagasi läinud... Läinud on tegelikult kõik, kes said. Või kellel midagi ei olnud.” Reniard jäi vait.

Nad vaikisid natuke aega mõlemad, sest mälestused olid neil ühised ja meeldivad need ei olnud.

„Kas su traktoril vähemalt jälitaja on peal?” ohkas Reniard.

„Muidugi on. Ma ekraanilt vaatan, kuidas see sõidab,” porises Victor. „Ainult et mitte keegi ei lähe siit sellele järele. See oleks enesetapp. Varsti jõuab garaaži, siis nad võtavad jälitaja maha. Nad isegi ei hooli. Kõik teavad, kus need garaažid on, aga sinna minna...”

Reniard surus huuled kokku. „Anna mulle määrangud, ma vaatan, mida ma teha saan.”

„Nii, ja miks ma pean jõllitama seda täppi ekraanil?”

Dexteri küsimus kõlas väga järsult, kuid Reniard nägi, et mees muigab. Selgelt oli näha, et kuigi ta end igas mõttes liigutada ei viitsi, on ta suhteliselt heas tujus ja tal pole ka midagi erilist kiiret käsil.

„See on ühe mu sugulase traktor. See varastati öösel ära.”

„Ja vargad ei ole siiani jälitussignaali maha võtnud?”

„Nad ei hooli. Ja ega see ju niisama lihtne kah ei ole. See on Morateno jõugu territoorium. Sinna ei julge isegi mitte Tana politsei minna. Ja nii vargad ignoreerivad signaali. Võimalik, et isegi irvitavad omavahel.”

Dexter mõotis kaaslast pilguga, tõi teisele suuremale ekraanile kaardid ja uuris neid mõnda aega. Reniard vaatas sel ajal ringi. Ruum oli kõrge nagu katedraal ja hämar, täis rohkem kui meetrise läbimõõduga kivisambaid. Üks terve külg oli tumendatud klaasist aken, mida osaliselt varjasid ronitaimed. Ruum oli tegelikult mäekülje sees, nende pea kohal oli vähemalt kaksikümmend meetrit kaljut ja seda oli väga raske õhust – või tegelikult ükskõik mis suunast – pommitada. *Niimoodi ehitada on juba stiil – kõigepealt lõigata plasmaga mäenõlva hiiglaslik auk ja siis valada sinna sisse raudbetoonist monstrum; ja kõige lõpus lasta see rohtu kasvada, jättes mulje loodusesse sobitumisest...*

Vähemalt kolmesajaruutmeetrisel ruumis oli vähe inimesi, peale tema ja Dexteri vaid kaks unise olemisega tegelast eemal suure ekraanideringi keskel. Küllap valveoperaatorid; Reniard kahtles nende kasuteguris, kui võrd nad paistsid peamiselt pidavat ette kaotatud lahingut unega.

„Ja ta kutsus sind?” küsis vanem mees lõpuks.

„Jah.”

„Ta on poliitik?”

„Jah.”

„Konservatiiv, kes Kuu Ordu ei salli?”

„Jah.”

„See on suur samm edasi?”

„Jah.”

„Sõnasta prioriteedid.”

„Jah?” Reniard üritas aru saada, mida Dexter nüüd lõpuks tahab. Ta avastas end iseendaltki küsimas, et mida *ta ise* lõpuks tahab...

„Kõige esimene tase on, et kas traktor tuleb tagasi saada või teha nii, et edaspidi ei tuldaks varastama?” venitas Dexter habet sügades. „Järgmine tase on, et küsimus pole ju ühes ratastega raudkastis – on see ühekordne operatsioon või tähendab see Ordu ja prantsuse rühma suhete soojene-

mist? Mida kohalikud ette võtavad? Just pikemas perspektiivis? Sa näitad mulle punkti kaardil ja loodad, et ma teeksin mingid otsused. Ma ei taha.”

Reniard ohkas. „Ma oleksin võinud mõne noorema kutiga kokku leppida ja vaikselt kopteri võtta, aga ma tulin sinu juurde just sellepärast, et mitte mingitele pikaajalistele plaanidele sisse sõita. Igaüks ju näeb, et Ordu mõju saarel on aasta-aastalt kasvanud ja eriti viimasel paaril aastal on meie poliitika järsult karmistunud. Kuigi suuremale osale elanikkonnast tähendab see suuremat sissetulekut ja turvalisemat elu, on see kutsunud esile kohalike jõugupealike terava vaenu. Kui see poliitika, millele ma püsti tõustes aplodeerin, jätkub, ei ole mul ju mingit vajadust tegutseda salaja, täpsemalt kindlas teadmises, et keegi teab, kuid pigistab silma kinni. Korraldame karistusoperatsiooni. Sul on õigus – traktorise ei ole tähtis. Sa ei taha seda välja öelda, kuid ma tean sama hästi kui sina, et ükskõik, mida me teeme, on osad mu rahvuskaaslased solvunud ja leiavad, et me käitume vastutustundetult. Teiste hulgast aga võime leida sõpru, kui saadame signaali – nii prantslastele kui malagassidele –, et protsess on pöördumatu ja sellega tuleb leppida.”

Dexter oli kuulanud teda kerge muigega. „Jätka. Tegelikult tead sa ju ka seda, miks me ei saa täna korraldada täiemõõdulist sõjalist vastulööki kuritegevusele – me ajaksime Mada ühiskonna lõhki ja teeksime oma toetajate elu väga raskeks, eriti väljapool linnu.”

Reniard noogutas. „Tean, aga kahjuks kipub sajandite praktika jätma õiguse kõige tigidamatele rassistidele. Jah, Tanas ja teistes keskustes on inimesi, kes saavad aru, et Kuu Ordu toob saarele kasu, ja toetavad meid siiralt. Piisab ju ühest pilgust Aafrikale siin kõrval, aga muidugi annab paska puhuda, et see on saavutatud mitte *tänu* Ordule, vaid *vaatamata* Ordule. Rõhuva enamikuga tuleb rääkida teisiti – hakka heaks või saad kere peale.”

Dexter silmitses teist sekundit viisteist arvustatavalt ja mühatas siis: „Mis meie vastas seisab?”

Vähemalt selleks oli Reniard valmis. „Kogu piirkond püsib oru suhteliselt hästi töötaval põllumajandusel. Kohalik hõimupealik – nimed, hierarhia ja ajalugu on kõik siin failis – tõusis piirkonna juhiks põhiliselt just sellepärast ja sel ajal, kui humanitaarabi lakkas ja pandeemiad suuremat laastamistööd tegema hakkasid. Primitiivne vahetuskaubandus. Tal on oma kaitsemeeskond, aga relvastatud inimestele tuleb teatavasti

tööd anda, muidu nad hakkavad tarakane tulistama – *le cafard*, kui sa tead, mis see on. Töökojad asuvad avalikult keset külasid ja praegu on võimatu otsustada, kuhu traktor täpselt läheb. Kui me lendame kiiresti kohale ja pommitame ühe töökoja sodiks, seisab meie vastas parküm-mend automaatide ja basuukadega kohalikku kõrilõikajat, kelle kogu väljaõpe koosneb oma rahvuskaaslaste kolkimisest. Kui me tahaksime varastatud tehnikat tagasi tuua, seisab meie vastas paarist tuhandest mustast värdjast armee, mis põhimõtteliselt suudab korraldada väikese, kuid igas mõttes täismõõdulise sõja. Seda viimast ei saaks ma soovitada, sest... vabandust, kui sinu alale ronin, aga kui me ühe kohaliku kunni kusagilt välja lõikame, läheb kogu saare võimuvõrgustik paigast ära ja selle kõige tagajärjed nõuaksid pikemat analüüsi.”

Dexter noogutas aeglaselt. „Võimalik, et see on nii. Jätka.”

„Ma tegelikult juba rääkisin Izmiriga ja mõne inimesega CondorSecist. Ma arutasin asja ka mõnede oma sõpradega julgeolekujõududest. Trak-tori tagasitoomist ei tasu kaaludagi. Karistusoperatsioon pluss info kogu-mine. Jõudemonstratsioon. Kiire retk kopteritega, dessant, taandumine. Kindlasti peab aga sellele järgnema uus rünnak esimeste vaenumärkide puhul. Need muidugi ei jää raudselt tulemata – kihutamine mööda kiir-teid, meie autode tulistamine, meie ehitiste tulistamine, mõned pommid kusagil hallis alas – tavaline asi.” Reniard ohkas. „Sul on muidugi õigus – sinu juurde tulek tähendab lõpliku vastutuse minu haprailt õlult sinu tammisele kütürule nügimist.”

„Ja millal see traktor sinna garaaži jõuab? See kõik võtab ju aega – pla-neerimine, luure, inimeste kokku ajamine...”

„See kõik on tehtud.”

Dexter muigas. Muie venis irvituseks. Siis sundis ta näo taas tõsiseks ja tegi kõuehäält: „Ja mida kuradit sa siis siin klouni mängid? Marss kopte-ritesse! Kas ma ka kaasa mahun?”

„Mahud.”

„Mõni daam silmarõõmuks?”

Reniard pilgutas silmi. „Eee... Tähendab see Aracellit?”

Dexter noogutas naerdes. „Keda siis veel? Amelit sa ju ei luba... Anna andeks, rumal nali. Aracelli igavleb, jah, praegu siin majas.”

Nad kohtusid uuesti kopterite juures. Kuna Reniard oli teinud kõik plaanid, oli ta selle operatsiooni juht vaatamata sellele, et Dexter kaasas

oli. Mees käituski vastavalt, ta vestles ühe naisega kopteri ukse juures ja ei näinud selle järele välja, et ta ühtki käsku kavatseks anda. Reniard luges mõttes inimesed üle ja fikseeris alles siis pilgu tollel naisel, kes tema arvestuste järgi nagu „üle” oli. Tal kulus õige mitu sekundit taipamiseks, et see peab Aracelli olema. Ta astus lähemale ja uuris naist üksisilmi. *Jah, kui mõtlema hakata, on näos üht-teist sarnast küll...* Ta sai lõpuks aru, miks naine alati oma kujutisel töötluse peal oli hoidnud – mitte vanuse pärast või millegi iseenesestmõistetava varjamiseks, vaid et ta kujutist oli põhimõtteliselt moonutatud sellisel viisil, mis muutis ta äratundmise raskeks. Juba ammu oli uuritud, milliste detailide järgi inimene tavaliselt teise inimese näo meelde jätab, ja sisuliselt kasutasid näotuvastusprogrammid neidsamu elemente. Aracelli kujutisel oli mingil kavalal viisil muudetud just neid olemuslikke detaile, nii et Reniardil oli teda raske korduvalt nähtud kujutisega kokku viia. Nägu oli sarnane ja ei olnud ka. Ta oli paistnud oma õiges eas ja ta oli päriselt ka üsna kena. Isegi ta näo proportsioonid olid enam-vähem õiged, kuid... Reniard vangutas pead, kui ta lähemale astudes ikka veel naist üksisilmi uuris.

Too muigas vastu. „Jah, Aracelli olen.” Ja siis juhtus midagi hämmastavat – sekundiks oli Aracelli seda nägu, mida Reniard tundis. Siis muutus ta tagasi.

„Meeldiv sind lõpuks näha,” noogutas Reniard ja pilgutas silmi, püüdes mõista, mida ta just nägi. „Lendame?”

Longhorn

Ago tõstis pilgu, kui uks lahti paiskus. Instituudis ei hoolinud formaalsustest keegi, kuid on teatud aktsente, mille puhul inimene alateadlikult pingule tõmbub, tagantjärele isegi aru saamata, miks ta seda tegi. Kelder marssis sisse.

„Kuule, Longhorn, millal sa viimati Tarasi nägid?”

Ago nihutas end toolil ja kibrutas kulme. „Ma arvan, et üleele. Ta pidi muide ka eile õhtul minu juurde tolele õhtusöögile tulema, aga ei tulnud.”

„Sa ennetasid mu järgmise küsimuse. Keegi ei ole teda üleelset näinud ja ta telefon ei ole võrgus. Saad sa pooleli jätta selle, mis iganes sul käsil on? Tule kaasa.”

Nad astusid kabinetist välja ja Ago pilutas silmi. Instituut oli suur neljakorruseline ehitis, mis väljast näis koosnevat vaid erinevat tooni

klaasist. Tegelikult olid need klaasid reguleeritud erinevale läbipaistvusele – väljast vaadates olid helevalged need, mis midagi läbi ei lasknud. Seestpoolt, vastupidi, näis hoone olevat suuremal-vähemal määral läbipaistev ja koridorid olid palju heledamalt valgustatud kui näiteks Ago kabinet, kust välismaailm paistis suitsuklaasisünge, nagu algaks kohe päikesearjutus.

Neil oli minna oma sadakond meetrit. Tarasi kabinet oli väga pimedaks reguleeritud, nii et esimeseks pidi Kelder akende läbipaistvust suurendama.

„Arvuti on lukus,” pomises mees, olles järgmiseks terminali klahve klõbistanud. „Longhorn, vaata, kas tal on siin mingeid väljatrukke, mida ei oleks hea vedelema jätta.”

„Milles on õieti asi? Kas midagi on veel juhtunud või reageeriksid sa niimoodi igäühe puhul, kes natuke üle ööpäeva kadunud on?”

„Reageerin igäühe puhul, kes kadunud on,” pomises Kelder. „*Fuck*, terminali ma saan muidugi sisse, aga kui tal on kõik kodeeritud... Olgu...” Ta sulges silmad ja üks ekraan ärkas ellu, näidates sidet. Ago hakkas juba harjuma, et siin kasutati hulga vabamalt otse pähe, naha alla siirdatavaid modemeid ja üldse igasugust suuremas osas riikides keelatud kehasisest arvutustehnikat.

„Stanford, võta Tarasi tegemised luubi alla – millal ta viimati sees käis, mida ta üldse viimastel nädalatel tegi. Sul on minu ametlik luba. Las keegi uurib, kuhu ta üldse väljapoole sidet on võtnud ja las keegi uurib tema käimisi.”

„Kui sa mõtled laiemalt kui virtuaalis, siis pöördu parem ise Izmiri või kellegi poole,” noogutas umbes kolmekümnene tedretähniline eurooplane ekraanil. „Ma vaatan. Ma näen juba praegu, et viimane kord on ta sisse loginud eile kell 8:51. Umbes kaheksaks minutiks. Edasisega läheb natuke rohkem aega – ma pean pöördumislogid tema ID-ga siduma.”

„Tee seda.” Kelder katkestas side.

Ent ekraan ärkas kohe ellu. „Kelder, Tarasi maja on tühi, aga Hazel kurdab, et nende auto on läinud.” Mees ekraanil oli umbes sama vana kui eelmine – 30 ringis – ja pisut aasiapärase näojoontega.

„Xuan, vaata...”

„Juba vaatasin. Saadan sulle koordinaadid. Võta instituudist kopter, saad kiiremini kui mina siit.”

„Hakkan tulema! Aga hoiata turvateenistust. Las võtavad paar asjaliku-

mat tegelast ja tulevad tehnikaga. Igaks juhuks.”

Kelder katkestas ühenduse. „Leidsid midagi?”

Ago raputas pead. „Taras oli eriti sügavalt arvutiinimene või on siin kõik hoolikalt puhtaks tehtud. Siin pole peale tolmu midagi uurida.”

„Läksime siis.”

Nad lahkusid ruumist ja Kelder hoidis väga kiiret tempot, nii et Ago avastas end aeg-ajalt jooksusamme tegemas. Teatud üllatusena ei suundunud nad otse katusele kopterite juurde, vaid põikasid Kelderi kabinetti. Selle omanik pani käe vastu seifi puuetundlikku ekraani ja keeras seda, sisestades niimoodi koodi. Ta võttis seifist kaks soomusvesti, sõdurikiivrit ja automaati ning ühe püstoli.

„Püstol on mul oma,” porises ta selgituseks. „Viska ainult üle öla ja kontrolli relvad. Sättida on meil kopteris ka aega.”

Agol läks relvade ja kiivri kontrollimisega natuke rohkem aega, nii et Kelder oli jõudnud juba kopteri mootori käivitada, kui ta ükskord katusele jõudis.

„Kuhu me üldse lendame?”

„Tana poole.” Kelder saatis koordinaadid kopteri displeile. „Siit oma sadakond kilti. Masin ei ole isegi mitte selle Tanast lõunasse viiva seitsmenda tee läheduses, vaid on enne Behenjyt Anatobe juurde mägedesse keeranud. Ausalt, ka mulle on need kohad vaid nimed kaardil, ma ei ole seal kunagi käinud.”

Kopter rebis end õhku.

„Tanas, Antananarivos ikka oled?” küsis Ago. „Mina muide ei ole. Tean ainult, et tuleb sõita Anaalse Mureni ja seal keerata peateele paremale. Kas mõni satifoto juba on saadud?”

„Ainult suur. Aga nad ei hakanud seda mulle saatmagi, sellel pole midagi näha. Rohelus ainult. Lähim maja on kolmsada meetrit.

Nii et Analavoryst ongi lõplikult Anal Worry saanud?”

Ago kehitas õlgu. „Ma ei ole sealgi käinud. Ma ei ole Itasy järvest kaugemale saanudki. Korra käisin tegelikult naabritega kaasas mingil turul, aga ma ei mäleta isegi, mis suunas see oli. No ja kes mäletab neid idiootlikke nimesid – ütle kellelegi, et sa elad Ambatomitsanangas või Soavinandrianas ja kõik peavad sind idioodiks.”

„See võis Viro turg olla. Avironimamo. Nii et tegelikult oled sa Anaal-sest Murest läbi sõitnud küll.”

Ago kehitas õlgu. „Ma ei olnud just kõige kainem.”

Sõit võttis vaevalt veerand tundi ja siis hakkas Kelder maandumiskohta otsides vandudes tiirutama.

„Ma lasen su vintsiga alla,“ sajatas ta lõpuks. „Midagi muud ei jää üle.“

„Eee... Olgu. Aga mida ma seal teen?“ Ago ei olnud kunagi vintsiga kopterilt laskunud ja tal polnud vähimatki ettekujutust, mismoodi tuleks auto juurde jõudes käituda.

Kelder vist tabas sellesama ära ja ohkas. „Sa ei oska lennata, muidu ma läheksin ise. Leia auto. Vaata ringi. Kui ta on seal sees, on ta tõenäoliselt surnud või liikumisvõimetu. Ega muud sul teha ei ole, kui mulle teatada. Kui teda ei ole, katsu mitte jälgi ära tallata.“

„Ja kui näen mõnd kohalikku?“

Kelder osutas ekraanidele. „Siin lähedal ei ole ühtki suuremat elusolendit. Ja kui tuleb, ma hoiatan sind ja sina ole valmis tulistama.“

„Kas infrakujutiselt või radariga ei näe, kas keegi on autos?“

„Temperatuur on väljas 297. Läbi autokatuse selle temperatuuri juures enam inimkeha ei näe. Radarist pole kah suuremat kasu.“

Ago ohkas. „Olgu, eks ma siis lähen.“

Tõtt-öelda värisesid ta jalad nii, et ta peaaegu kukkus üle kopteri ukseläve ja pöörles üsna abitult vintsi trossi otsas, sellest haaratsiga kramplikult kinni hoides. Mets ei olnud sealkandis üldse tihe, pigem oli tegemist üksikute puudega, ent maastik oli väga mäginine. Ago kand põrkas selle pöörlemise pärast üsna valusalt vastu maad, kuid ta meenutas Kelderi lühidaid õpetussõnu, ajas jalad laiali ja keha jäigaks ning tundis hetke pärast, et istub kindlalt maapinnal. Vähemasti kandevöö sai ta sekundimurdosaga lahti ning enda kõhulikeeramine ja relva haaramine tuli tal loodetavasti samuti enam-vähem talutavalt välja.

Maapind oli kõva, paljas ja tolmune. Õnneks mitte tulipalav, sest see päev oli ootamatult pilvine ja seetõttu suhteliselt jahe. Rohi, niipalju kui seda oli, võis olla kare ja torkiv, kuid tal olid kindad käes ja üll selline õhuke kombinesoon, mis – ta oli lugenud – pidavat õhku ja vett läbi laskma, kuid muus osas üllatavalt tugev olema. Ago küll nii ei arvanud. Ikkagi oli ta juba nii higine, et nina otsast tilkus, ja ta tundis maapinna konarusi ja oksaraage liigagi hästi küünarnukkide ja põlvede all.

Ta ajas end püsti. „Seisan ma õiges suunas? Mingi 20 meetrit?“

„Jah, see põõsastik otse sinu ees.“

Ago hakkas astuma, hoides relva laskevalmilt käes. Ta jõudis peaaegu

võsani, millest läbi ta ei näinud, kui talle tuli pähe, et tegelikult ei ole relv laskevalmis – padruni oli ta küll üleval rauda tõmmanud, kuid kaitseriiv oli peal. Ta lootis, et Kelder seda tähele ei pane, ja lükkas kaitseriivi maha. Ta taipas samal hetkel, et see on loll lootus, sest ta relv oli ühenduses ta kiivriga ja Kelder seal üleval nägi relva staatuse märgendit oma ekraanil sama hästi kui tema oma kiivriklaasile projitseerituna. *Olgu, ütleme, et oli loogiline võtta kaitseriiv maha just nüüd...*

Ta ei sõandanud võssa minna, sest ta ei näinud selles hämaras segadikus rohkem kui paari meetri kaugusele. Selle asemel läks ta ringi. Ilmselt oli keset igas suunas kurrutatud punakaspruune kaljusid mingi lõhandik, mille põhjas oli niiskust, ja selle ümber see tihe, paarikümnemeetrine ebakorrapärane võserik kasvanud oligi.

„Jäljed,” kummardus ta maad uurima. Kui täpsemalt uurida, oli seal võsas auk... jah, sealt auto sisenenud oligi. Ago ohkas ja astus edasi. Peaaegu kohe nägi ta auto tagumist otsa. Ta läks väga ettevaatlikult lähemale, rakendades kõiki oskusi, mis tal olid... täpsemalt, mida ta arvas filmide ja raamatute põhjal vaja teha olevat. Peast käis läbi igasuguseid rumalaid stsenaariume, alates sellest, et mis siis, kui keegi selle paiga mineerinud on...

Ta jõudis autoni ja piilus sisse. Ta ei näinud midagi. Ta kõhkles hetke ja lülitas siis sisse lambid kiivril ja relval. Nüüd nägi ta selgelt, et auto on tühi.

„Tühi,” ütles ta täiesti ilmaasjata, sest Kelder ülal nägi ju nii ta kiivriku relva sihikuohtika kaamera pilte.

„Proovi, kas saad pakiruumi lahti.”

Ago läks auto tahaotsa ja tõmbas. Esimesel hetkel ei näinud ta midagi, siis aga kukkus autost välja inimese käsi ja jäi luugiservale rippu. Ago tundis, kuidas ta jalad süldiks lähevad ja hommikusöök välja tahab. Lausa üleiniimliku tahtepingutusega hoidis ta end karjatamast ja lootis, et Kelder arvab, et ta paremini näha tahab, kui ta auto kõrvale istuma vajus.

Eks see vist läks läbi, sest nüüd valgustasid ta kiivrilambid pakiruumi sisemust ja ta suutis hoida pead nii, et nad nägid selgelt lamaja nägu. Jah, see oli Taras.

„Väga hea,” ütles Kelder; Ago kuulis teda nagu läbi vati. „Ära jah puuduta midagi. Või siiski – katsu, kas ta on elus. Kaelalt.”

Ago ei saanudki kunagi aru, kuidas tal selle käsu täitmiseks jõudu jät-

kus. Igatahes jälgis ta nagu unes, kuidas ta käsi surnu kaelale läheb. Tal ei olnud mingit kahtlust, et mees surnud on, sest see täiesti lõtv olek ja suu ja silmad ja... Nojah, palju laipu tsivilisatsioonis elav tavaline inimene oma elus näeb? Kui hästi läheb, siis mitte ühtegi, kui matusteks korralikult ette valmistatud surnukehad välja arvata.

„Pulssi ei ole. Ja üldse... minu arust on tal juba *rigor mortis* möödas.”

„Hm, ta ei saa eriti üle 20 tunni surnud olla, maksimaalselt 24... aga selles temperatuuris võimalik,” sõnas Kelder mõtlikult.

Agol polnud õrna aimugi, kaua koolnukangestus kestab. Ta uuris tegelikult hiljem välja, et väga kuumas kliimas võib see tõesti vähem kui ööpäevaga üle minna.

Paar minutit valitses Ago jaoks vaikus, sest Kelder rääkis ilmselt mitmete teiste inimestega.

„Olgu, tule sealt võsast ära, sul ei ole seal rohkem midagi teha,” kostis lõpuks ta hääl. „Tule sama teed tagasi. Luugi võid lahti jätta... Kuule, see ei meeldi mulle üldse, aga minust on siin üleval väga vähe abi ja ma ei saa ise ka tegutseda. Ma tahaksin su valvama jätta ja ära lennata. Saad hakkama? Kriminallistid ja turvateenistus peaksid paarikümne minutiga tulema.”

Agol oli vahepeal olnud aega end koguda.

„Mis siin ikka juhtuda saab? Mul on relv ja side ja küllap jälgitakse mind ka sattidelt. Mine.”

Ta oli sisimas uhke, kui neutraalselt ja asjalikult see kõlas.

Reniard

See oli kaks tundi hiljem, kui Reniard seisis keset lõbusasti põlevat töökoda ja sülitas mõttes. Ainult mõttes kindlasti ka sellepärast, et tal oli näo ees kiivriklaas. Viis tundi tagasi, kui Victor ta välja oli ajanud, et oma lõhutud garaaži juures haliseda... *Stopp – ta ju ei halisenud, ma ei tohiks nii mõelda. Vana kamraad on hädas ja mina...*

Nad olid lennanud piki orge ja igaks juhuks olid nende ees liikuvad kerged piloodita lennukid surunud maha ka kogu side, nii et kui kaugjälgimismonitoridele tekkis kujutis rahulikult tuttava moega traktorit üle vaatavast seltskonnast, tabati need omakorda täiesti ootamatult. Tsere-moonitsema ei hakatud, gatlingi tuli tõmmati peale niipea, kui nad laskeulatuses olid. Paar raketti lähedal olevate ehitiste pihta ja siis – kõigepealt ühest ja siis teisest kopterist, sellal kui vastavalt teine vahepeal

üleval ringe tehes kattis – dessant maha. Neid ei olnud palju, kõigest kaheksa, ja kummassegi kopterisse jäi veel kaks inimest; Reniardi pilootideks olid Dexter ja Aracelli.

Nad olid tulistanud mõned valangud eemale küla poole lihtsalt selleks, et nood vagusi püsiksid; nad üritasid mitte majade pihta lasta, sest õhukesed seinad ei kaitsnud kuulide eest. Külüst jooksid inimesed – peamiselt naised ja lapsed – eemale metsa ja nende poole nad loomulikult ei tulistanud. Neil oli olnud natuke automaatidega ragistamist umbes tosina mehega, kes ei tahtnud aru saada ja ise ära minna, ja tegelikult lahendas asja taas gatlingituli kopteritelt.

Tige oli Reniard aga selle tõttu, mida nad kuurides avastanud olid, kui ükskord sisse jõudsid.

„Kas sa siis tõesti ei teadnud?” küsis Dexter naerdes. Mees nägi ju kopteris nende kiivrikaamerate kujutisi ja kuulis ka kommentaare. „Loe statistikat – miks farmerid iga kahe aasta tagant uue tehnika muretsevad, kuigi see peaks vähemalt kümme-kakskümmend vastu pidama? Miks Ordus ei ole vanade autode probleemi? Mis sa arvad, kuhu see satub?”

„Jah, ma muidugi tean, aga... *mais putain de merde!* Vargusel põhinev majandus... Ma olen seda lugenud, aga ise näha...” Ta tundis end väga lollina, vaadates tehnika ridu, mis nüüd tules kõlbmatuks pidid muutama. Katuse teibad ja roog põlesid lõbusalt ja küllap ta oleks pidanud ammu kaugemale taanduma, kui kaitseriietus ka kuuma eest kaitsnud ei oleks. Seda otsust muide polnud neil vaja teha – ehitised olid süttinud pommitamisest ja tulistamisest.

„Olgu, võtke meid peale, siin ei ole enam midagi teha.”

Katus langes raginal sisse, kui nad startisid.

Nad maandusid taas oma mäe sisse rajatud baasi ja esimene, mida Reniard kopterist väljudes nägi, oli neid ootav Izmir. Head see ei tähendanud ja Reniardil oli väga hea meel, et Dexter oli kaasas olnud. Nii hea oli tema selja taha pugeda.

„Kõik OK, Rune?” tegi ta asja teise kopteri piloodiga. „Tänan ja järgmise korrani!”

Teised kopteritest välja ronivad inimesed vaatasid kah Izmiri poole, kuid viimane noogutas vaid tervituseks ja osutas näpuga Reniardile ja Dexterile. Ka tema pilgutab Aracellit nähes silmi, kuid Reniardile tundus, et ta on naist varemgi näinud, sest ta noogutas temalegi.

„Muide, siiski,” hüüdis ta kõigi poole pöördudes. „Kel võimalik – veerand tunni pärast algab järgmine operatsioon ja selle meeskonda oleks täiendust vaja. Saadan andmed.”

„Meil on probleem,” pigem kviteeris ta siis Reniardile, kui kõik teised peale Dexter'i ja Aracelli kuuldekaugusest kadunud olid.

„Tõsine?” küsis Reniard.

Izmir mühatas. „Oled sa teistsuguseid kohanud? Üks Aatomifüüsika teadlastest on surnud. Tapetud.”

Reniard kibutas kulme. „*Merde*. Ja kuidas meie aidata saame?”

„Me teame, kus on arvatava mõrvari baas. Me võtame mõned tapetu endistest töökaaslastest peale ja tungime sinna sisse. Senine juurdlus on näidanud, et seal võib olla varastatud andmeid ja teadlased on selleks kaasas, et need vajadusel kiiresti üle vaadata. Nagu öeldud, veerand tunni pärast lendame välja.”

„Ega te meie järele ei oodanud? Me ei teadnud...”

„Reniard,” Izmiri toon oli pisut vabandav, „Dexter teadis – ta oleks teie operatsioon silmapilk katkestanud, kui selleks oleks vajadus tekkinud. Juurdluse kutid kaevasid andmetes, nad ei teadnud täpselt, kaua neil läheb või millal võiks õige moment olla, ja ma pigem mängisin neid kaarte niipidi, et sa oled koos meeskonnaga käepärast. Noh, praegu on vaikne aeg ja me saame ilma teieta hakkama; nagu ma ütlesin, ei hakka ma kedagi kodunt välja ajama, kindlasti saame sinu omadest veel kellegi igaks juhuks lisaks. Aga sind ennast on tarvis sellepärast, et tollest arvatava mõrvari kontorist on korduvalt võetud kõnesid kellelegi Ogdeno Mbagale. Ütleb see nimi sulle midagi?”

„Ei.”

„Mul ei olnud aega vaadata, miks ja kuidas, aga arvuti seob teda MCF Semiconductorsiga.”

„Sellepärast sa korraldasidki MalaDataSphere'i nõukogu rivistuse?” mühatas Reniard. „Mõrv?” kibutas ta siis kulme, kui oli hetke mõelnud. „Meie ja meie peamise partneri suhetes ei ole midagi sellist, mis nõuaks äritavade nii radikaalset muutmist. Lisaks ei ole meil mingit pistmist aatomifüüsikaga. Siin taga on midagi muud.”

Ta tundis end natuke solvatuna. *Jõuluvana, džinn ja... kuri võõrasema? Kusjuures see algne jõuluvana, kes pahad lapsed kotti topib ja omale supikoguks minema viib...* Antud juhul oli kõik ju tegelikult väga elementaarne, kuid sobis ikka suurepäraselt illustreerima nende tegelaste

mõtteviisi. Nad olid suurema osa oma elust ajanud asju igasuguste luure-
tega ja omandanud kutsehaiguse mõõtmed võtva harjumuse igal sammul
valetada, vassida ja infot kinni hoida...

„Siin taga on järjekordne katse meid oma kontrolli alla saada,“ urises
Izmir. „Aga midagi läks viltu. Me ei tea, mis. Aga oleks huvitav teada.
Nii et lendame.“

X

Brüssel. Suvi. Temperatuur tõusis oma 30 kraadini ja õhus lendles pap-
lite õietolmu. Asfalt sulas, tänavate kohal virvendas kuum heitgaasine
õhk ja muru oli tuhkkuiv, mis sest, et seda ikka aeg-ajalt kasteti.

Kuutides oli õhk konditsioneeritud ja klaasid tumendatud. Kuudielani-
kule oli väljas toimuv ükskõik. Täpselt nii, nagu ta oli stiihiast eraldatud
siis, kui see oli külm ja elamiskõlbmatu, oli ta omas reguleeritud maail-
mas siis, kui see oli kuum ja tegelikult sama elamiskõlbmatu. Või kuidas
võtta...

Seekord oli vanem kuudiasukas tulnud noorema kuuti.

„John, vaata neid andmeid.“

Noorem kuudielanik luges kohusetundlikult. Ta pani väljatrüki hooli-
kalt kokku ja asetaski lauale, kui lõpetanud oli. Pani sellisesse ebamäära-
selt viisakasse kohta, mis lubas paberite toojal need vaevata kaasa haa-
rata, kuid andis võimaluse ka uuesti nende järele sirutada.

„Hiinlased,“ ütles John. „Homoseksualist. Tavaline praktika. Miks ta
tapeti?“

„Ma ei tea. Me ei tea. Aga see on meie operatsiooni vahetus läheduses.
Tegele sellega.“

Kaust jäi lauale. Vanem mees pöördus korra uksele. „Kas sa õhtul sõitma
tuled?“

„Ikka.“ Noorem mees naeratas.

Uks sulgus.

Tegele sellega... Kõigepealt siis info kogumine – kes õieti oli Taras
Gandõh. Tema vanemad, sugulased ja sõbrad. Psühholoogiline profiil,
haridus, harjumused...

*Õhtul sulgub mu järel uks. Ma riietun ümber, võtan jalgratta ja kihutan
mööda Belliardi alla. Keaton väljub oma majast ja me paneme minema
piki Avenue D'Auderghemi.*

Vaevalt et õnnestub välja selgitada, miks ta tapeti. Sellega tegeleb

kindlasti ka Kuu Ordu turvateenistus ja liiga agar otsing võib tähendada hoopis nende ebaterve huvi keskmesse sattumist. Need mehed ei olnud rumalad ja raha oli neil vastikult palju, mis tähendas, et neid tuli tõsiselt võtta...

Tagasi pärast kolmekümnekilomeetrist ringi üle Auderghemi ja Watermaeli. Keaton läheb koju oma naise juurde, kallistab lapsi, läheb magama. Mina oma koju. Jahe dušš, siis lahja õlu... Mõni raamat ja avatud rõduukse juurde. Ööõhk on nii magus. Olgu, täis kurat teab mis haise, mida viisakalt tööstusauraks nimetatakse. Ent ikkagi jahe ja hea. Kodune.

Taevalik.

Kas Brüssel võiks olla mu kodu? Mees vangutas pead. Tuleb ikkagi vaadata, kuidas Pariisi saab. Pole kah päris kodu, aga hulga lähemal...

Aga enne pidi ta uurima, miks kuradi pärast tapeti üks homoseksuaalne professor kusagil mõttetul armetul saarel, kuhu need poolemeelsed kosmosest sonivad anarhistid pesa olid teinud.

Longhorn

„Hazel ja Dante kutsusid meid enda poole,” ütles Age kohe, kui Ago üle läve sai. „Sinna on vist pooled naabrid ja pooled su töökaaslased kogunenud. Põletavad Tarasi mälestuseks küünlaid ja noh, olgem ausad, üks nad tahavad sinu lugu kuulda.”

„Ma tean, Dante ütles mulle juba instituudis,” noogutas Ago. „Ma käin vee alt läbi ja siis läheme.”

Nad kõndisid mööda jalgrada umbes kilomeetri. Rada pöörles ja tõusis ja laskus ja linnulennult oli nende majade vahemaa arvatavasti poole lühem. Nad möödusid Tarasi majast. See oli pime, ainult üksik tõrvik põles aias ja väravale oli keegi põiminud musti linte, mis pimeduses natuke läikisid.

Dante ja Hazeli maja verandal ja aias hubisesid kümned, võimalik, et sajad küünlad. Kui nad lähemale jõudsid, haaras silm vähemalt kolmeneljakümnet inimest, kes vaikides istusid või tasakesi omavahel vestlesid. Keegi oli üles pannud samovari ja paljud jõid mingit väga aromaatsset, ilmselt kohalikest taimedest teed.

Elutoast oli näha siiski ka üks töötav ekraansein, mille heledus oli suhteliselt maha keeratud.

„Temast ei ole palju, aga me leidsime ikkagi tundide kaupa videoma-

terjali,” seletas Hazel vaikselt. „Ta referendid panid kokku pooletunnise kollaaži – noh, näete ise, tema on kirkalt esile tõstetud, teised ähmaseks muudetud.”

„Mis muusika see taustaks on?” küsis Age.

„Mykola Lysenko ooper „Taras Bulba”. See olevat talle väga meeldinud.” Hazel viis nad samovari juurde. Age võttis tassi, Ago keeldus viisakalt, läks korraks tuppa, otsis endale ise mahuka burgunderiklaasi ja valas selle köögilaual seisvast avatud pudelist rohkem kui poolenisti punast veini täis.

„Longhorn, sa tundsid teda varasemast ajast?” küsis Dante, kui ta uuesti väljus.

„Mitte eriti. Kui järele mõelda, ei tea ma sedagi, kust ta pärit oli.”

„Ta täisnimi oli Taras Gandõh,” hakkas rääkima üks vanem mees. „Ta elas Tšehhis, hiljem Saksamaal. Pere on ukraina juurtega. 35 aastat vana, kaks korda abielus olnud, lahutatud, üks laps, teismeline tütar... kes temast midagi teada ei taha. Ta tuli siia selle mõttega, et mitte kunagi enam tagasi minna. Ta rääkis seda korduvalt.”

„Ta oli üsna tagasihoidlik?” küsis Ago. „Sinu juures ta töötas, Ignatelle, nii et sina tunnend teda vast üldse kõige rohkem, nagu ma aru saan?”

„Tundsin või?” Vanamees kehtas õlgu. „Selgub, et ei tundnud.”

„Kas midagi sellist, mida ma ei tea?”

Nad rääkisid vaikselt, kuid nende ümber oli selle ajaga oma 7–8 inimest kogunenud.

„Autos oli purustatud mälumoodul ja ta on enne surma olnud suguühites,” ütles üks kahekümnendates neegritar, sest vanamees kõhklus. „Anaalses. Mehega.”

Ago muidugi tundis kõiki neid inimesi. Michelle oli Tarasi rühma referent. *Ega siin nüüd midagi taga polnud?* käis tal millegipärast peast läbi, kuid ta heitis selle kõrvale. See tõesti ei olnud tema asi.

„Elas ta üksi,” kehtas ta õlgu. „Dante, sina ehk tead kõige rohkem, kellega ta läbi käis?”

Justnagu eelmise vaikimise kompensatsiooniks hakkas rääkima Ignatelle: „Kellegagi väljapoolt. Izmiri inimesed uurivad. See ei ole ju keelatud ja... see ei ole ju kellegi asi... kuni midagi ei juhtu.” Tal oli kerge itaalia aktsent. Ago muidugi teadis ta sünnipära, kuid ta ei olnud aktsenti varem märganud. Muidugi, nüüd oli vanamees löödud, murelik ja kindlasti mitte oma parimas vormis... „Mina ta siia kutsusin. Kelder kontrol-

lis tausta ja... aga mina ta siia kutsusin.”

„Sa ei võinud teada, et tal see elu siin nii lühikeseks jääb,” lohutas Dante. „Ja lõpuks me ei tea veel, mis õieti juhtus. Ago, sina leidsid ta?”

Ago ohkas mõttes ja rääkis oma hommikusest retkest Kelderiga.

Kui ta lõpuks pääses ja Age järele ringi vaatas, avastas ta ühest aiaturgast peaaegu poole tollest seltskonnast, kellega koos nad kolm kuud tagasi Istanbulist tulema olid hakanud.

„Frank, Jane, Scott, Liz, Vicent, Yasmin,” noogutas ta neile järgemööda ja sättis end Age kõrvale istuma.

„Terie just rääkis meile, et sa olid hommikul politseitööga tegelenud?” küsis Jane vaikselt.

Ago sulges silmad. Ta hakkas ka sellega harjuma, et Agelinelegi ta võrgunimi külge jäi. Ta oli seda isegi kasutama hakanud. Ent tal ei olnud vähimatki tuju oma juttu uuesti üle rääkida. „Teate, ma just lõpetasin. Kelderil ei olnud vist kedagi teist käepärast, sellepärast võttis ta minu kaasa. Noh, leidsime auto ja laiba selles. Tegelikult te teate sama palju kui mina.”

„Päev otsa seal autos. See vana pede pidi juba haisema,” lausus Vicent. Ago pani tähele, et mees on kõvasti täis.

„Vist. Naljakas, ma ei tundnud mingit lõhna.”

„Peded ei haise surnult teistmoodi kui tavalised inimesed,” poetas Scott. „Ta oli tõsine teadlane. Mis see meie asi on, kuidas ta oma elu elas. Ja nüüd on ta surnud.”

„Võimalik.” Vicent ei tõstnud häält. „Ainult et viktimoloogia ütleb, et tal oli tänu oma profiilile palju suurem tõenäosus surma saada. Olgu, ma olen vait. Ärgem kiirustagem järeldustega.”

Hazeli ja Dante maja oli üsna samasugune kui see, milles elasid Ago ja Age. Nüüd avanesid korraks teise korruse elutoa kohale rõdule avanevad klaasuksed ja lasid välja pahvaku helehäälsel kisa. Õige mitu punkti väikesi olevusi hargnes aias, et oma vanemaid leida ja üksteise peale kaevata. Kulub tubli kümme minutit, enne kui rahu sai uuesti jalule seatud ja lapsed ülakorrusele tagasi meelitatud.

Liz tuli tagasi ja pühkis higi. „Õnneks on Karlose omad vanemad, need hoiavad korda.”

„Ma unustan kogu aeg ära, et teil lapsed on,” ei suutnud Ago suud pidada. „Alguses ju ei olnud.”

„Olid ikka. Minu vanemate juures. Saad aru, me ju ei teadnud täpselt,

mis meid siin ees ootab. Et kas ikka on korralikku kooligi näiteks. Eks nad siis lõpetasidki klassi ära ja tulid siis.”

Selle rääkimise ajal meenus Agole, et ta on seda lugu oma pool tosinat korda kuulnud. Ju ta oli selles osas lootusetuks tembeldatud. Mis iseene-
sest oli ju õige. Mingis mõttes ei suutnud ta ikka veel mõelda Scottist ja Lizist kui lapsevanematest, sest esimesed kuud olid nad olnud kahekesi, siis olid nad nädalaks kadunud ja pärast seda käis nendega komplektis kaks karjuvat elukat.

„Vanad nad teil õieti on?”

„Kuus ja kaheksa. Järgmiseks sa küsid nimesid, aga need ei jää sulle niikuinii meelde.”

Nende kaheksasest seltskonnast kostis tasast naeru.

„Ja nüüd ootad sa taas last. Minu siiras imetus.”

„Terie ei oska ka suud pidada.” Lizil paistis ainult hea meel olevat.

„Terie teab mu piiranguid. Mina oleksin imestanud, et miks sa paksuks hakkad minema. Oleksin imestanud selle päevani, kui koidab tõehetk – sa oled hulga kõhnem ja sul on uus titt.”

Ta rääkis seda nii soojal toonil, et teenis ära paar vopsu lähemalistsuva-
telt naistelt ja veel naeru.

„Muide, protokollil huvides – Hazel ootab ka last ja Yasmin ka,” teatas Liz. „Hazelil hakkab muidugi varsti välja paistma – see tähendab teiste, mitte sinu jaoks – ja Yasmini me tegelikult rääkisime alles eelmisel kuul pehmeks. Neil on natuke pahasti, sellepärast ongi Violence Overdrive *overdrive-mode*’is.”

Ago vaatas korraks Vicenti poole ja otsustas mitte küsida, kuid mees hakkas ise rääkima: „Normaalses ühiskonnas ei saa umbes viiendik naisi kunagi lapsi. Nad ei ole selleks võimelised ja pole kindlamat võimalust populatsiooni degenerantidega küllastamiseks, kui emakesele loodusele varba peale kusta ja panna sünnitama need, keda emake loodus on juba tunnistanud degenerantideks ja võtnud tarvitusele meetmed, et nad enam genofondi ei reostaks. Ja seda kõike räägin ma selle naise kuuldes, keda ma armastan ja...” ta lõi käega ja jäi vait. Ta toon oli kõikunud ja ta põsed olid märjad.

„Ühesõnaga, ma ei ole võimeline normaalsel viisil lapsi saama,” lõpetas Yasmin tema eest. „Paraku me mõlemad tahame lapsi ja sealjuures isegi ühiseid lapsi ja minu laps kasvab praegu katseklaasis ja on ebaselge, kas ja millal seda saab minu sisse tagasi istutada. Kui kolmandaks

kuuks ei saa, tuleb leida keegi, kes teda viimase aja kannab, või pean ma need kuud haiglas olema või... Ei, katseklaasis ma tal kasvada ei lase, siis ma parem olen need kuud haiglas.”

„Mitte et ma nüüd aru sain...” ohkas Ago.

„See tähendab seda, et ma lõikan ta kõhu lõhki ja panen selle lapse sinna kasvama,” selgitas Liz. „No vat panen, eks ole. Paraku koos monitoride ja korrektoritega. Loomulikult ei ole ta kogu aeg lahtilõigatult selja peal, aga kuna parem on mitte kauemaks kui veerand või pooleks tunniks end suurest masinast lahti ühendada, on targem haiglast üldse mitte lahkuda.

Ja sina võiksid nüüd tõesti vait olla,” pöördus ta Vicenti poole. „Mina viljastan pea iga oma munaraku ja valin embrüote hulgast parima, Hazel teeb seda, kõik teevad seda.

Jah, ma olen nõus,” katkestas ta meest, enne kui see rääkima hakkas. „Ma tean, mida ta kohe räägib,” pöördus ta siis teiste poole. „Teie olete ka kuulnud. Et 20. sajandil valisid Euroopa ja Ameerika kompetentsed komisjonid nende rahvaste noorte meeste hulgast välja vaimselt ja füüsiliselt parimad, kes siis tapeti nii, et nad järglasi ei andnud. Ja seda tehti ikka õige mitu korda. Et terve 20. sajandi andsid järglasi need, keda teenistuskõlblikkuse komisjonid olid välja praakinud. Degenerandid. Värddjad. Et nüüd on jõutud olukorrani, kus kahe vaimselt ja füüsiliselt terve inimese kokkusattumise võimalus on kõvasti alla kümnendiku, seega vaid mingil igal 12–15-ndal paaril on lootust mõislikule arvule tervetele järglastele. Mina olen geneetik ja mina sain oma järglasi sorteerida, kuid isegi mina ei julge seda seal rohkem teha – liiga suur on vahelejäämise oht. Ja siis pistetakse mind vanglasse. Võib-olla ei pistetagi, aga ma olen paaria, ma kaotan töö, positsiooni, varanduse, lapsed. Jah, isegi lapsed saavad kannatada. Jah, nii humaanne on seadus, et neid isegi ei tapeta, nad vaid saadetakse lastekodusse ja ruineeritakse vaimselt. Need... Kõik need Euroopa kaduvad rahvad...” Naine jäi vait. Ago nägi, et ta käed on rusikasse surutud.

„Tõenäosus, et mu lapsel ei ole ühtki neist hädadest... miks ma olen selline, nagu olen, on alla kolmekümnendiku,” täiendas Yasmin süngelt. „Ma olin valmis selleks, et aastaid tuleb mu munarakke viljastada ja loobuda. See on suur ime, et see juhtus esimesel korral – mitte ühtki detekteeritavat defekti. Ma lihtsalt ei saa loobuda. Ma oleksin nõus sellele lapsele elu andma ka siis, kui ma ise ellu ei jääks. Õnneks on sellise valiku

tõenäosus väga väike, aga ma olen arstidele selgelt öelnud, et kui valikut tuleb teha, tuleb alati last eelistada.” Naise suujoon oli karm ja nahk põskedel pingul. Ago ei suutnud endiselt temas mingit ilu leida, kuid ootamatult mõistis ta Vicenti, mõistis, kuidas seda naist võib armastada.

„Ma loodan, et sul läheb kõik hästi,” ütles ta vaikselt.

Nad tuikusid kodu poole neljakesi – lisaks temale ja Agele ühed nende lähimatest naabritest, Milla ja Hideaki. Mees oli kahekümnendates, pikk, kõhn ja kuidagi titeliku olemisega. Agole meenus kellegi iseloomustus tema kohta, et ta on jaapanlane, kelle pikkus on 1,3-ga läbi korrutatud... Midagi idamaist oli temas tõesti ja tema olek muidugi sobis Millaga, kes nägi välja täiesti teismeline, alates lühikesteks põetud punastest juustest, kõhnast tedretäpilisest näost ja suurtest hirvesilmadest kuni hääletooni ja sellise armsa positiivse olemiseni. Milla oli enne lahkumist ülakorrusel käinud ja nüüd oli tal kõhu peal kandelinas magav laps.

„Kolmene, on meelde jäänud,” noogutas Ago.

„Ma võiksin teda ise kanda, sul raske...” õiendas Hideaki oma naise kallal, kuid see jäi kindlaks.

„Sul on üksi seismisegagi raskusi. Toetage teineteist.”

Ago ja Hideaki vaatasid pisut solvunult teineteise otsa. Siis pahvatas noorem mees naerma. „Laulame!”

„Laulame,” nõustus Ago. „Kui me vaid ühise repertuaari leiame...”

„Tasa, siin on inimesi,” mainitses Milla.

„Ja muide, need olid peied,” tuletas Age meelde.

„Oeh. Peiedel on lihtsalt üks alkohoolik vähem.”

„Mina ei saa alkoholi tarbida,” teatas Milla solvunult. „Ja Terie on umbjoobest kah üsna kaugel.”

Ago vaatas Milla poole. „Ega sina last ei oota? Mulle räägiti täna nii palju lastest, et ma hakkam kõiki kahtlustama.”

„Ei. Ja juua ei saa ma sama asja pärast, miks meil seni rohkem lapsi ei ole – ma pean enne täis kasvama.”

See lõi Ago üsna kaineks. Ta vaatas Hideaki üle, mõõtis siis veelkord Millat ja küsis: „Vana sa siis lõpuks oled?”

„Kuusteist.”

„Ja laps on sul midagi kolmene?”

„Me hakkasime Hidiga koos elama, kui ma olin 12. Me põgenesime Madale selleks, et siin lubatakse meil koos elada.”

„Mitte ei pisteta pokri,” lisis Hideaki. „Kui ta last ootama jäi, sain ma just 18 ja oleksin täie rauaga saanud – jõhker pedofilia, alaealise kodunt põgenema meelitamine... Tähendab, kodunt ära meelitasin ma ta juba enne, kui siia tulime...”

„Ja te lihtsalt tulite?” vangutas Ago pead.

„Tulime jah. Lendasime Madridi, sealt sõitsime erinevate asjadega – osaliselt hääletasime – Türgini ja sealt lendasime Indiasse ja lõpuks laevaga Sri Lankale. Tagantjärele saime teada, et Milla sitapeast paps organiseeris meie vahistamist ja jäi Madridis ainult paari tunniga hiljaks, me jõudsime enne kaduda. Sri Lankal nad naersid ja panid meid lennukile.”

„Ja mida te seni õieti teinud olete? Vabandust, et ma küsin, kuid mingit ametit teil ju ei ole?”

„Põhiliselt oleme koolis käinud. Meil tegelikult väga vedas Sri Lankal – sattusime Izmiri otsa. Too vaatas mind viis sekundit ja küsis siis, mis ma politseitööst arvan. Mul oli sitaks ükskõik, peaasi, et lubataks jääda. Noh, siis ta viiski mu Kelderi juurde, leppisime kokku, et töötan instituudi valves ja siin me nüüd oleme.”

„Ja kuidas sa teadsid, et sa üldse õigesse kohta tuled? Niimoodi tundmatus kohas vette hüpata...”

„Esiteks, kuhu meil minna oli? Ja teiseks... Noh, ta küsis, kust me tuleme. Ma teatasin, et Ühendriikidest. *United States*. Ja kujutad siis ette, ta muigab ja küsib oma võimatu türgi aktsendiga: „*United what?*” Ühinenud misasi? Ja siis naeratab: „Ooo, ma tean, Ameerika Ühendriigid, ülbete neegrите ja tuumapommide maa!” Sellest hetkest ma teadsingi, et olen õiges kohas.”

Kelder ootas neid selle koha peal, kust üks tee pöördus Milla-Hideaki õue ja Agol-Agel oli veel sadakond meetrit koduni. Tegelikult seisis ta musta liikumatu koguna paigal, nii et teda võis postiks või puunotiks pidada, ja Agole tundus, et nad kõik võpatasid, kui ta neid tervitades teele astus.

Hideaki langes talle kaela: „Armas direktor!” ja pöördus siis Ago poole: „Ta on nii tore. Kuule, anname talle tappa? Pärast ütleme, et olime purjus.”

„Kellele sa järele tulid?” küsis Ago. „Ja kus vikat on? Midagi kiiret?”

Kelder noogutas ja proovis end viisakalt vabastada. „Tegelikult on mul teid kõiki peale Milla vaja. Hid, saada Milla koju, võta relvad ja tule

Longhorni-Terie majja.”

„Yes, boss!” kuulutas Hideaki kulpi visates, võttis valveseisangu ja tegi kraapsu, nii et endal peaaegu jalad alt ära löi. Milla vedas ta nende maja suunas minema.

„Ootasid ammu?” küsis Ago oma telefoni kontrollides, kui nad edasi läksid. „Miks sa ei helistanud?”

„Alles tulin. Ja oli kuulda, kuidas te tulete.” Ta oli pisut kärsitu, kuid mitte kuri. Pigem paistis talle kogu situatsioon nalja tegevat. „Ma tahan su kaasa võtta, sest mulle tundub, et sa orienteerud kõige kiiremini tuumafüüsika-alastes materjalides, kui neid on vaja kiiresti läbi vaadata.”

„Mrhh...” Ago heitis enne vastamist kiire pilgu Age poole. Ta mõtteaparaat hakkas vastu tahtmist tööle ja talle tundus, et ta kaineneb iga sekundiga. „See on ilmne liialdus. *Sina* tunned ka tuumafüüsikat väga hästi ja instituudis on kümneid mehi, kes seda minust paremini teavad.”

„Aga sinu uurimissuunad olid Tarasi omadele *kõige lähedasemad väljaspool tema gruppi*. Ja näiteks Mondespani ma niimoodi nõöri otsas alla lasta ei saa...”

„Kopter läheb viltu või valgub ta rihmade vahelt välja?” ei suutnud Ago end pidada.

„Longhorn, ära mölise. Hid on väga hea turvamees ja nagu sa ehk tead, on Terie viimased kuud väga tõsiselt seda kunsti harjutanud. Ta vajab praktikat. Nii et teist peab jätkuma, kui ma tahan seda võimalikult märkamatuks teha.”

„Midagi jätab sa ütle mata,” porises Ago, kui oli paar sekundit möelnud.

Kelder ei vastanud.

Nad jõudsid vaevalt oma majani, kui täies lahinguvarustuses Hideaki neile järele jõudis. Ümberriietumisele kulutasid nad vaevalt minuti, selle ajaga oli Kelder oma kopteri käivitanud ja nad söötsid musta taevasse. Kelderi kopter oli muide teistsugune kui päeval, see oli suurem ja kui see õhku tõusis, sai Ago aru, miks ta polnud kuulnud seda tulemas – lennumasin oli märkimisväärselt vaikne.

„Teie kõik, eriti mehed – magage!” viskas ta üle õla. „Te haisete niimoodi veini järele, et konditsioneerid plastikvoolikud üles sulavad.”

„On sul siin sinist surma?” küsis Hideaki.

„Vaata medkasti.”

„Mis on sinine surm?” tahtis Ago teada.

„Kus sa elanud oled?” imestas Age. „See on... uhh. Mingid dialüüsi katalüsaatorid, midagi tehakse trikarboksüülhappe tsükliga, siis on seal veel hunnik barbituraate ja tavalist atsetüülsalitsüülhapet. See ei vii päriselt alkoholi verest välja ja ei päästa pohmakast, küll aga leevendab seda kordades. Ja magama paneb ka.”

Viking

„Viking, sa panid noored tööle, nagu ma kuulsin.” Fork seadis ennast teise kõrvale aknast välja vaatama. „Kurat, kus on vanamehel ikka vaade! Aga kogu aeg ma seda ikka vist vaadata ei tahaks. Pigem tuletab see meelde, kui kaugel me Maast oleme.” Ta võttis Kuu hõbeja tasan-diku ja mustas tühjuses hiigelsuurena rippuva Maa kokku oma mõhklik-kondise käe viipega ja vangutas kiiresti pead. „Sina oled neid kerasid teisigi näinud,” pöördus ta Vikingi poole.

„Lenda ise kah, kes keelab,” urises too heatujuliselt, kerge nöökega. Ta oli pool pead pikem kuivetust ja tunduvalt vanemast Forkist. *Kas ta teeb seda meelega*, ei suutnud ta jätta mõtlemata, sest nii vanema mehe kort-sulisest ja luidjas kehas kui liigutuste järsus rabeleduses oli midagi sellist, et lihtne oli enda kõrvale seisma kujutleda vana pahurat raisakotkast. *Ja miks ometi kannab ta nõupidamisel pintsakut?!?*

„Mind ei lasta,” muigas Fork vastu, paljastades oma kergelt kollakad hambad. „Ükski laevaarvuti ei kannata mu irisemist välja. Minu puhul sooritaks HAL enesetapu. Tahuka leidsite?”

Viking mühatas. „Kurat, näe, ikka sama tuhm.” Siis jätkas ta tõsisemalt. „Tead, see sada aastat vana lugu kummitab ikka. Samamoodi, nagu marslased kogu aeg Conanit ootavad. Et kuidagi nagu igav on, et polegi seda suurt kolakat, mis kohe Kerberose süütab, kui sa must õigesti aru saad. Aga Iol on tõesti kõike seda, mida vajame, ja otse pinnal. Robotte-hased... aga need ei tööta ilma inimeseta ja inimesel on seal ohtlik pike-malt olla. Kiirgus. Vastik paik ühesõnaga.”

„Kas sa päriselt loodad neilt lastelt midagi? Ma ei tahtnud laua ääres küsida.” Ta viipas peaga ruumi poole. Viking vaatas sinnapoole ja mui-gas tahtmatult – keset Tato elamist oli üles pandud suupistelaud ja hetkel oli selle ümber vähemalt tosin inimest, kes kas kuhjas oma taldrikuid täis või ootas teiste järel; taldriku täis saanud, kõndis enamik ruumist välja. Ent ilmselgelt ei mõelnud Fork *seda* lauda.

„Nad pole ju päevagi töötanud. Eeldusel, et me ei kasuta tuumatehnoloogiat ei laengus ega mootoris, taandub kõik ikka ju ainult sellele, kuidas millegi piisavalt kiirega piisavalt täpselt tabada. Põhimõtted on ammu teada, aga just seda ma kardan – et me oleme oma mõtlemisega sinna üle-eelmisse sajandisse kinni jäänud.”

„Ise ütlesid, et nad...”

„Nad arvutasid üle pingpongahju. Mitte midagi täiesti uut, kuid nad panid selle kõik väga elegantselt kokku.”

„Mida huvitavat nad siis tegid?”

„Laengutele annab algkiiruse erikonstruktsiooniga planetoplan. Täiesti realistlik on saavutada kiiruseks näiteks 1000 kilti sekis. Laengud on sügavkülmutatud, nii et neil on vajalik suunamisenergia ülijuhtivas mähises kaasas. Kahekontuuriline suunamissüsteem...”

„Ehk siis peame ikkagi ajastama rünnakuid mitu päeva ette. Ja sul on iga laengu kohta kuus satti, mis pärast lasku suvalistes suundades laiali lendavad. Uskumatult kohmakas süsteem, ma ütleksin.”

„Kahe laeva kasutamisega saab ümberlaadimistükli ajada 6 tunni peale ja alumine suunamissüsteem peab koosnema lihtsatest ühekordselt kasutatavatest mähis-sattidest.”

„Kas sa saad aru, kui sitaks keeruline ja kui *fucking* kallis see on?”

„Sõda on alati *damn-fucking*-persekkunult keeruline ja kallis.”

Fork vaatas talle otsa ja mühatas. (*Kraaksatas*, oleks Viking öelnud.) „Meil ei pruugi olla väga palju üle aasta, me kõik teame seda.”

Viking ohkas. „Sa ju tead, mida ma Jupit tegin peale maagiotsimise? Täpsemalt, sel ajal, kui Neuben ja kogu Freya punt otsisid maake? Tulemused ei erinenud oluliselt simudest ja teoreetilistest arvutustest. Antiaine ei anna sõjaliselt midagi. Vähemalt mitte tänases situatsioonis. Seda on raske valmistada ja säilitada ning annihilatsioonil tekki kalk gammakiirgus tungib kõigest läbi, muudab kõik radioaktiivseks. Mesoaine ei anna ka midagi. Ma ei saanudki tulemusi korratavaks, lagunemine on nii ettearvamatu. Ehk siis ainult lasersütikuga termotuumpommid. Ainult et selle, kes nimetab neid „puhasteks vesinikupommi-deks”, olen ma ise nõus teise ilma saatma. Tänase tehnilise taseme juures jääb meile üle ainult kineetiline energia.”

„Kriisi saabumist saame me ainult mõjutada. Pisut siia-sinna on kõik. Kui me ei ole valmis...” Fork jäi vait ja vangutas pead.

„Vanasti oleks see olnud koht ohata ja öelda: „*God help us*”,“ kehtis Viking õlgu.

„Meie aga peame tööd tegema. Palju hullem,” väärutas Fork kurjalt huuli. „Aitäh, et hoiatasid, aga mina ja mu meeskond valmistab ikkagi ühe riida neid asjakesi, mida sa vihkad.” Fork vaatas teisele kindlalt silma. „Viking, saa aru, me suudame praegu kokku panna ühe reaktori kuus. Aatomimootoritega orbitaalhävitajaid ei tule. Ja see, et me oleme jõudnud ühe reaktorini kuus... Ma ei taha kasutada sõna „ime”. Meil on vedanud. Või meid ei ole tõsiselt võetud ja seega oleme saanud rahu tegutseda.”

„Üks laev kuus...”

„Ei ole üks laev kuus! Me peame valmistama ka avariireaktoreid. Ma ei kavatses selle üle vaielda, kuigi Kurrutise jaam on nii võimas, et meil valitseb vähemalt kümnendi lõpuni energiaküllus.”

„Need kaks suunda tuleks laiali lüüa. Üks reaktor kuus on ikkagi vähe. Meil on energiat, meil on robotid, ainult...” Viking jäi vait.

Fork tõmbas end juba õhku täis, kuid mõtles hetke ja lasi selle välja tagasi. „Jah,” noogutas ta süngelt. „Sa tead seda sama hästi. Meil ei ole inimesi. Nii et muud väljapääsu ei ole.”

„Viking, me oleme siin jah vahepeal pidanud oma plaane korrigeerima,” kostis nende selja tagant hääl. Mõlemad pöördusid ja nihkusid pisut laiali. Tato olid nad muidugi juba hääle järgi ära tundnud. „Ma ajasin teid kõiki siia Daidalosele kokku muuhulgas ka kaitsestrateegia arutamiseks. Ma olen Senati nimel andnud käsu suure koguse lasersütikuga väikese võimsusega termotuumarelvade valmistamiseks. „Väike võimsus” tähendab 4 kuni 20 TJ, ehk vanas süsteemis 1 kuni 5 kilotoni. „Suur kogus” on samuti segane mõiste, sest ega me veel ei tea, palju me neid valmistada jõuame. Jutt on paarikümnest tuhandest.”

„Paarkümmend tuhat tuumalaengut...” venitas Viking uskumatult. „Milleks? Hirmutamiseks? Sel peab küll väga hea põhjendus olema.” Ta hääl oli terav.

„Peastaap jõudis järeldusele, et ilma termotuumarelvadeta ei suuda me oma kosmilisi rajatise kaitsta. Nii simud kui meie endi kurvad kogemused näitavad, et ainult kineetilisel energial põhinevad relvad ei suuda tagada ründavate objektide täielikku hävitamist; keemilised laengud ei muuda eriti pilti. Inimkeeles ära seletatuna piisab kõige Maalt meie pihta lastu hävitamiseks küll lihtsast löögist, aga esiteks on nad pannud peale

automaatsed kursimuutjad, kui meie tõrjerelvad avastatakse, ja teiseks kipub kokkupõrkest järele jääma paras persetäis tükke. Laseritega on sama lugu – me ei saa garanteerida objekti täielikku hävitamist. Lisaks tuleb arvestada, et meie hüpoteetiline ründaja on ikkagi võimeline korraga välja laskma sadu rakette, millest igäüks võib lähikosmoses omakorda jaguneda mitmekümneks iseseisvaks arvutijuhitud osaks.” Ta oli väga vana ja habras, ent Kuu gravitatsioonis seisis ta sirgelt.

„Nii et sel ajal, kui ma ära olin...” alustas Viking.

„Viking, me otsime lahendusi,” pani Tato talle vaigistavalt käe küünarvarrele. „Kui Katapult läbi kukkus, hakkasime me valmistama Hülse, nagu neid kutsutakse – tead küll, neid tuhandetonniseid tahkekütuskii-
rendiga mürske.”

„Katapult kukkus läbi!” osatas Viking, näost aina punasemaks minnes.

Tato vaatas talle kindlalt silma. „Sõber, ma ei kavatse selle üle sinuga vaidlema hakata. Ent palun saa aru – nii, nagu näiteks rünnakuks vajaliku ülekaalu ja positsioonisõja mõisted on mõttetud tuumarelvade ajastul, ei ole vanad sõdade teooriad meie puhul üldse ilma suurte mööndusteta rakendatavad. Meie vaenlased on Maal peidus ja kaitstud, meie oleme igäühele nähtavad. Suurriikidel on kõiges vähemalt kümnetuhandekordne ülekaal ja lisaks saavad nad lubada endale eetiliselt madalat mängu, jättes tsiviilelanikkonna kaitseta ja siis krokodillipisaraid valades meid igasuguste nimedega nimetada. Meil midagi peale meie inimeste ja kõigile nähtavate rajatiste ei olegi. Viking, me laseme sul tegutseda, kuid kuni sul midagi ei ole...” Vanamees pöördus pisut ja vangutas pead.

„Totaalne sõda ülejäänud inimkonna vastu...”

„Ära räägi rumalusi,” kraaksatas Fork. „Mitte keegi ei kavanda totaalset sõda ülejäänud inimkonna vastu. Me ei tee seda, sest isegi kui me seda suudaksime, reedaksime seda tehes teistpidi kõik, mille nimel me üldse olemas oleme. Aga kuni me ei tea peale tuumalaengute ühtki teist viisi oma rajatiste kaitseks, tuleb valmistada tuumalaenguid.”

„Sõda on kahjuks paratamatus,” pistis Tato vahele enne, kui Viking midagi öelda jõudis. „Kui me ei lähe nüüd kohe suurriikide valitsustesse, ei lase nina norgu ega kuuluta, et tegime nalja, aitab, tulge võtke nüüd meie objektid üle ja saatke sinna oma garnison... Hm, me peaksime nad ise kohale vedama ja välja ka õpetama.” Ta muigas süngelt. „Olgu, te saate ise ka aru, kui tobedalt see kõlab. Aga vastasel korral on sõda para-

tamatus. *Si vis pacem, para bellum!*”*

Viking vaatas ühe otsast teise otsa, pöördus siis sõna lausumata ja kõndis minema.

Longhorn

Ju nad kustusid istmetel silmapilk. Ago ärkas selle peale, et keegi teda raputab, ja samal hetkel kuulis ta hoiatavat tsss-i. Kopter seisis maapinnal ja esimeseks nägi ta Hideakit selle kõrval õndsa näoga põit tühjendamas. Ta sättis end tema kõrvale.

„Näh, võta joo.” Age oli rahulikult kükitanud sinnasamasse kõrvale oma asja ajama ja ulatas veepudeli. „Joo palju. Sinine surm viib vedelikud kehast välja.”

„Vestid-kiivrid ja relvad korda, kui te lõpetate selle ohtlike jäätmete keskkonda viimise,” lausus Kelder vaikselt ja ronis kah välja just sedasama tegema.

Agol oli lõpuks aega ringi vaadata alles siis, kui nad liikuma hakkasid. Nad olid väikesel legendikul ja kuigi seda ümbritses tihe puudemüür, kumas siit-sealt pisut kaugete laternate valgust. Kelder läks kõige ees, tema järel tuli Age, siis ta ise ja lõpuks Hideaki. Pimeduses oli nende selja taga aimata ka mäetippe, eespool aga tundus kaugemal kõik tühi olevat. Infrapunakujutis ei andnud midagi juurde. Ago taipas alles siis kella vaadata – nad olid maganud oma kaks tundi.

„Kus kurat me üldse oleme?” küsis ta vaikselt, sest üritades kella vaadata oli ta avastanud, et nagu ikka, vajavad mõned ta seadmetest restarti.

„Morondavas,” vastas Hideaki. „Eeslinnad jäävad põhiliselt paremale, otse ees on sadam.”

„Nii et see must tühjus meie ees on ookean,” taipas Ago.

Nad jõudsid mingite ehitiste taha.

„Kähku nüüd. Infrapunale – sees on pime.”

Kelder ilmselt teadis, mida teha. Uks, milleni nad jõudnud olid, polnud lukus ja signalisatsioonist polnud seal kah mingeid jälgi. Nad tõusid mööda betoontreppi ja keerasid ühte pikka tühja koridori.

Õige mitmes kohas algas müra.

„Kuuled? Mis see on?” küsis Hideaki.

„Ma ootasin seda. Nende silma alla ei tohi sattuda,” lausus Kelder.

* Kui tahad rahu, valmistu sõjaks. (lad k)

Nad jõudsid ühe elektrikapini ja Kelder avas selle. Ta uuris mõni sekund selle sisemust ja ühendas sealsetele seadmetele lisaks mõned seljakotist võetud kastid.

„Loodame, et läks õigesti,“ pomises ta lõpuks noogutades.

Ikka kostis justkui üsna lähedalt sedalaadi müra, mida teeb sissetungiv eriuksus, kes end varjama ei pea – rasked sammud, jalaga eest löödavate uste raksatused, käsklused...

Nad laskusid ühest lõputuna näivast keerdtrepist alla.

Kelder sulges nende taga kolm-neli ust ja siis olid nad väikeses ruumis, mis ilmselt oli kunagi teeninud dubleeriva valvekeskusena. Kelder vajutas nuppe ja monitorid ärkasid ellu.

„Nii, Terie ja Hid, teil ei ole nüüd muud teha, kui valvata. Võtke positsioonid teine teisel pool ust ja hoidke silmad lahti. Üritage piirduda tõk- ketulega – kui need on need, keda me enne kuulsime, siis on need omad ja meil tuleb ainult pisut seletamist. Meie Longhorniga hakkame tööle.”

Ago ei saanud esialgu midagi aru. Ekraanidel vilkusid mingid tabelid, mida Kelder üritas kirudes ja vandudes jälgida.

„Nii, võta need kolm monitori,“ ütles ta lõpuks.

Ago vaatas. „Paistab, nagu ma jälgiksin kellegi sobramist mingites andmebaasides ja dokumentides?” küsis ta abitult.

„Jah. Sa näed kolme inimest töötamas. On võimalik, et üks neist ei tee tööd, vaid üritab andmeid peita, varjata või kustutada. Võib üritada ka teisi segada. Omavahel pole neil aega üksteist jälgida ja nad ei tea, et meie neid jälgime. Ära tee midagi. Jälgi, vaata.”

Ago üritas korraga kolmel monitoril toimuvasse süveneda.

„Kuule, see on meie instituudi server?” hüüatas ta kümnekonna minuti pärast ehmunult.

„Loodetavasti mitte. Üleeilne koopia,“ porises Kelder vastu.

„Olgu.” Ago rahunes. „Aga kuidas ometi see siia sai... või kus iganes see on?”

„See on teine küsimus. Paistab, et Taras on algusest peale ettevaatlikult mingi automaatse spideriga meie serveri andmeid kopeerinud. Enamik materjale ei ole ju töötajate eest lukus.”

Möödus veel kümme-kümmend minutit.

„Kuule, need kolm inimest on näiteks Dante, Ignatelle ja... Karlos?” küsis ta siis.

„Kaks kolmest,“ mühatas Kelder.

„Nii et me tungisime siia ka omade teadmata sel ajal, kui CondorSec koos Tarasi töökaaslastega teiselt poolt tuli?”

„Just. Me teadsime kaks tundi peale laiba leidmist, kes on see tüüp, keda Taras keppimas käis. Meil kulus veel neli, et see paik siin välja raa-lida. Tähendab, kõiki üksikasju ei tea mina ka – see on julgeoleku töö. Igatahes tuli üks meie töötaja siia ja selles mõttes läks kõik perse, et ta oli sunnitud tüübi maha laskma. Ta vaatas maja üle, leidis hunniku arvu-tustehnikat ja selle vana valvekeskuse ja siis me otsustasime proovida lõksu. Meie tungisime sisse sel hetkel, kui ründajatel polnud enam aega otse satilt tulevat striimi jälgida.”

Veel kümme minutit valitses vaikus.

„Aga ikkagi ma ei saa aru,” alustas Ago. „Need andmed on tõenäoliselt ammu mere taha saadetud. Ma ei näe vähimatki mõtet selle osalise pee-gelserveri ülalhoidmisel siin. Vaevalt et ta nii rumal oli, et siin on mingi isiklik postkast, kus leidub kirju stiilis „täna kepin sind, homme reedan Kuu Ordu, mu kallid kesiganes”.”

„See server ongi mere taga, kui sa sellest seni pole aru saanud. Meil on sinna ligipääs, sest ilmselt seal veel ei teata, et Taras ja tema pisike must pedearmuke surnud on. Küsimus on selles, et kiiresti tuleb vaadata, kas seal on ainult andmed, millele Taras võis ligi pääseda, või on seal midagi veel. Kuna ma ei tea, mis see olla võiks, ei saa ma seda sulle öelda.”

„Nii et väga suur on tõenäosus, et me ei avasta midagi?”

Kelder turtsatas. „Sellised tõenäosused on alati niimoodi viisküm-mend-kuuskümmend, nagu üks mu kunagine õppejõud, professor Stern Kravetz öelda armastas.”

Koitis juba, kui nad kodu ees kopterist välja ronisid. Age viipas ja lent-sis majja, Hideaki viipas ja hakkas oma kodu poole tatsama, Ago jäi hetkeks seisma ja vaatas Kelderit mõtlikult.

„Sa tahad midagi küsida?” ohkas see.

„Kas Taras oli kellegi agent? Sa ei ole öelnud, kelle heaks... kesiganes see tal oli, üldse töötas?”

„Ma ei tea,” vastas Kelder vastumeelselt. „Taras on surnud ja suu-rem osa tema tehtud tööst kadunud. Ühendus andmetega, mida ta meilt minema kopeeris, on kadunud. Igaveseks. Ja see on jälitamatu. Pole vähimatki lootust teada saada, kus see on. Tema armuke ja vahemees on surnud, sidekeskus ja kohtumispaik likvideeritud. Kõik otsad on vees.

Mida sa veel tahad?”

„On keegi endale esitanud küsimusi, et mis siis, kui Taras polnud üldse selle asjaga seotud? Et keegi hakkas kopeerima andmeid pärast Tarasi saabumist, täpsemalt pärast seda, kui Taras seda kutti keppima hakkas? Ma võin ju jätkata, eks ole. Miks ta tapeti? Miks ta sõitis Hazeli autoga minema? Tähendab, Hazeli auto võttis ta loomulikult sellepärast, et teda kohe ei leitaks, kuid *miks* ta sõitis? Ja kuhu?”

Kelder vaatas teda mõtlikult ja muigas siis. „On. Mina, Ordu turvateenistus, mitmed veel. On esitanud.” Ta rehmas väsinult käega. „Me oleme ju korduvalt rääkinud julgeolekust, eks ole. Kas sa ise oled meie serveris ringi vaadanud?”

„Noh... olen ikka. Üsna põhjalik. Tõsi, minu arust pole seal eriti midagi salajast.”

„Seal on ju kõigi teie tuumauuringute materjalid?” Kelder vaatas teda arvustavalt.

„Aga ei ole ju.” Ago pilgutab silmi. „Või ei tohiks ma seda teada? Ega sa öelnud ei ole, aga minuarust on see kuidagi tunnetuslikult hoomatav.”

„Palju sul selle mõistmiseks aega kulub? Et server on ühest küljest küll kasulik infokogu, kuid samas ka meepott?”

„Noh... oma kaks kuud.”

„Aga mis siis, kui Taras tuli selle peale just nüüd? Et ta teeb tühja tööd? Ja ta oli piisavalt rumal, et seda öelda?”

Ago vajus mõttesse.

„Jäta see,” lõi Kelder uuesti käega. „Mina ei ole detektiiv. Sina oled veel vähem detektiiv. Tarasi surm oli äärmiselt ebameeldiv intsident. Oleks me ta avastanud, oleksime saanud talle pakkuda võimalust sellest välja tulla. Nüüd on ta surnud ja kõik see töö, mida ta teha oleks võinud, jääb tegemata. Ja me ei tea, võib-olla ei saa kunagi teada, miks see niimoodi läks. Kuid ei mina ega sina oma teadmisi, oskusi ja aega, et sellega tegeleda. Nii et teeme oma tööd edasi ja las, hm, *kompetentsed organid* tegelevad Tarasi surmaga.”

König

„Nii, miks te kaks siia tulite?” Tato mõõtis enda ees seisvaid teismelisi ja naeratas. „Mitte et mul midagi selle vastu oleks. Elukoht on mul vägev, see on vist juba folkloori osa, aga külla ei tule mulle siia eriti

keegi – Kuu alumine külg ikkagi.”

„Ja nagu ma aru saan, ohtlik. Kuidas sa üldse siia elama sattusid?” König proovis rääkida vabalt ja sundimatult, isegi teatud omamehelikkusega, kuid välja tuli see väheke rabedalt.

Tato kehtas õlgu. „See oli ju algselt sidekeskus, täpsemalt isegi alternatiivne sidekeskus. Salastatuse pärast ei suhelnud Kuu kaua aega Maaga otse, vaid läbi kahe releesatelliidi. Kuult Maa suunas ei läinud mingit otsest kiirgust, ent muidugi oli võimalik see iga hetk tööle rakendada. Ja vastuvõtt toimus siin ikkagi. Ma tulin üles kolmandal aastal, meid oli siis vaid paarsada. Ma pole sellest ajast Maal käinud. Aga tulge edasi. Nanna on siin palju käinud, aga König tahab kindlasti akna all seista ja oma kohustuslikud repliigid öelda.”

„Miks sa Maal käinud ei ole?” poetas König, ise sel ajal Maad imetledes. Kuu oli parasjagu Maast üsna Päikese suunas, nii et Maa ketas oli peaaegu ümmargune. „Oh, rumal küsimus. Sinu teadmised...”

„Mitte ainult.” Tato mühatas vaikselt. „Elu ei ole alati nii ilus, karm ja romantiline. Ma olen väga vana ja mu tervis ei pidanud enam Maal vastu. Siin on võimalik mu elu oluliselt pikendada. Maal oleksin ma ilmselt juba ammu surnud.”

„Sa ei ole ju nii vana?”

„Ei ole või?” Vanamees turtsatas uuesti. „Sel pole tähtsust. Igatahes oli mul vähe valida ja ma olin vabatahtlikult katsejäneseks õige mitmele eksootilisele operatsioonile. Noh, mul vedas ja ma võin ilmselt veel tükk aega elada, kuigi jah, välimus on mul selline, et lisaks sobin ma näiteks ka väikeste laste hirmutamiseks.”

„See ei ole üldse nii hull,” silitas Nanna ta põske. „Kõik mu sõbrannad käivad peale, et ma nad teinekord kaasa võtaksin. Ikka käivad, kuigi ma rääkisin, et vanaisa eeldab, et noored naissoost külalised tal suhu võtavad...”

Tato ohkas. Siis hakkas naerma. „Miks sa varem ei öelnud? Siis võid ju küll mõne kaasa võtta.”

„Vanaisa!”

„Just – vanaisa, sa kasvatamatu plika! Aga miski ütleb mulle, et Königile sa küll seda ei rääkinud.” Ta pöördus poisi poole, kes neid pisut hämmeldunult jõllitas. „Ma vabandan, ma ei tea, kuidas sa sellesse suhtud. Mina olen ju pärit veel eelmisest sajandist ja maailm oli siis hoopis teistsugune.”

König kehtas õlgu. „Mul on ainult raske sind kokku viia selle pildiga, mis meil kõigil Ordu juhust on. Ma võin ju korrata endale, et sa oled ka lihtsalt inimene, aga kui me sind koolis õpime, tekitab see paratamatult teatud... mumifitseerituse või aupaiste, ma ei oska õiget sõna leida.”

„Mõlemad sõnad on päris head. Ka selles mõttes, et ehk annad sa mulle andeks, kui ma ei suuda sinuga teinekord kaasa mõelda. Vananedes maailmapilt lupjub.”

„Minu arust juhud sa ikka veel Ordut?”

„Ordut ei juhi mina. Vähemalt mitte mina üksi. Ja see, et mul on mõni-kord minevikus õigus olnud... Aga kindlasti ei tulnud sa ka mitte oma vaatenurka korrigeerima. Tulge edasi. Kohvi? Midagi muud? Konjakit vist ei tasu teile pakkuda? Rõngassaia Pilsipõhja mul ei ole.”

„Ma tegelikult kasutan jõhkralt ära, et sa mu esivanem oled,” teatas Nanna muretult. „Tegelikult tahtsin sinuga esimesena nõu pidada, enne kui kõik teised herilasesepesana sumisema hakkavad. Ma nimelt ootan last ja kavatsen selle ka sünnitada.”

„Aaa...” Tato piidles teda sekundi. „Ja isa imetleb seal nurgas Maad, nagu ma aru saan?” Viskas ta peaga Königi poole.

„Jah.”

„Õnnitlused. Aga milles küsimus on?”

Nanna maigutas hetke. „Ega ehk ei olegi küsimust...” Ta ohkas. „Kui kõik suudaksid sellesse nii suhtuda, nagu sina...”

„Noh, mul muidugi oli keelel küsimus, et oled sa ikka kuulnud, et laps tuleks lisaks sünnitamisele üles ka kasvatada, ja see võtab reeglina nii paarkümmend aastat aega ja võib seal kolme neljandiku peal ootamatuid tulemusi anda, nagu näha juuresolevalt illustratsioonilt. Ma muidugi eeldan, et sa oled vähemalt võrgust järele vaadanud, mida lapse kasvamine endast kujutab...”

„Sa oled ikka päris vastik! Mitte seda ei tahtnud ma sinult kuulda.”

„Jah? Ise küsisid.” Tato muigas.

Nanna vaatas talle hetke otsa ja puhkes siis naerma. „Ja sa tõesti ei proovi mulle moraali lugeda või mind ümber veenda?”

„Noh, ma vaatasin juba su tervisekaarti. Sa oled füüsiliselt enam-vähem täiskasvanud, nii et ise tead. Oli see muide otsus või eksisid sa rasestumisvastaste vahenditega?”

Nanna mõtles hetke, nad vahetasid Königiga pika pilgu, ja siis läks ta baariroboti juurde ja hakkas endale teed võluma. „Mina ei eksinud.

Königi seadsin fakti ette. Kuidas saavad teismelised oma vanemate vastu mässata, kui vanemad kõigile nende hullustele vaid takka kiidavad? Olgu, nüüd on mul igatahes hulga kindlam tunne emaga rääkida.”

„Sa tulid esimeseks siia. Mulle tundub ainult, et see ei ole minu ega Citriana suhtes aus. Kas sa teadsid või oletasid, mida ma ütlen?”

„Ee... ei.” Ta vaatas uuesti Königi poole. „Tegelikult arvas König, et me võiksime sinust alustada.”

„Kas sa teadsid või oletasid, mida ma ütlen? Kas see on see, mida sa soovid?” pöördus Tato Königi poole.

Poiss kehtas õlgu. „Mul oli muidugi ette valmistatud terve loeng põlvkondade konfliktist, inimese mõtteviisi muutustest kosmosekeskkonna tingimustes ja Ordu vastutusest ning teednäitavast rollist inimkonna tuleviku suhtes. See ei olnud eriti hea loeng, see oleks peamiselt rõhunud emotsioonidele ja püüdnud veidrate ideede tulevargiga – tegelikult demagoogiaga – voluntarismi liberaalsuse pähe maha müüa. Mul on hea meel, et seda vaja ei läinud.” Ta otsis hetke sõnu. „Ja muidugi tahtsin ma sind lihtsalt näha. Et oma *teisi* lolle ideid sinu peal testida. Nannaga koos ei lenda ma siit vähemalt kohe välja.”

„Nannal kui minu bioloogilisel järglasel on ultimatiivsed privileegid – ta on mul külas täpselt nii kaua, kui ta tahab. Küll ma ühe ennasttäis põhupea ka ära kannatan. Ma loodan, et te ei ole söönud?”

„Ei ole,” ütles Nanna.

„Heameelega prooviks siinset kööki,” noogutas ka König. „Ma loodan, et pole väga kulunud korrata vana linnalegendi, et köögiautomaatika pidi olema Kuul võrdselt jagatud – Daidalose nõlval on seda sama palju kui kogu ülejäänud Kuul kokku. Ausalt, ma ei tea, kust too legend alguse saanud või millega seotud on.”

„Sellega, et nii aastat seitseteist-kaheksateist tagasi programmeerisin ma esimese korraliku robotköögi, sest – mis teha, eluaegne rikutus – tahtsin saada maitsmismeelele positiivseid emotsioone pakkuvat toitu selle asemel, mida keetsid kokku muidu väga targad ja toredad inimesed – alates või Mescalenest, vabandust –, kes paistsid toidust ainult toiteväärtust mõistvat. Maitses see nagu suvalise kolvi sisu nende laborist. Kui Vanalinn ja Tehas liiga rahvarohkeks läksid – inimesi juba üle tuhande sai – kolisin ma siia sidekeskusesse ära ja võtsin oma köögi kaasa. Mõned ei olevat sellest siiani üle saanud... mõned olid ikka väga solvunud ja nukrad, kuigi nad tunnistasid, et köök on ju minu oma ja

ega ma siis programme salastanud ei ole. Ainult et nüansid... Jah, aga – vabandust – see on tõesti midagi, mida allakahekümnesed ei mõista.”

„Sul on veider aktsent. Ma olen alati tahtnud küsida, kes sa õieti oled? Kust sa tegelikult pärit oled?” küsis König.

„Sa ei leidnud seda võrgust?” Tato muigas. „Ära palun küsi. Ma olen palunud selle teema unustusse jätta. Seda on raske seletada... Igasugustel kangelastel on tavaliselt sünge või keeruline minevik. Minul pole tegelikult midagi eksootilist välja panna ja sellestki ütlesin ma Kuule tulles lahti. Muidugi mäletan ma ise seda kõike, tahangi mäletada – see on osa minust ja alati olemas, kuid ma ei taha, et siinsed inimesed mind sellega seostaksid. Sa ei saa aru?”

König mõtles hetke ja raputas siis pead. „Oht, et su Maale jäänud sugulasi-sõpru saab kasutada pantvangina sinu vastu?”

Vanamees raputas omakorda pead ja muigas: „Muidugi pole seegi kaalutlus tühine, kuid... nüüd on möödunud juba nii palju aega. Kõik inimesed, keda ma Maal tundsin, on niikuinii kas surnud või ammu unustanud, et ma olemas olin. Ma jäin vanaks, tervis hakkas üles ütlemata ja see elu sai läbi... Mõistad, ma olin Maal oma elu ära elanud. See polnud ei eriliselt hea ega halb, ei igav ega huvitav, ei edukas ega ebaõnnestunud – see oli tegelikult päris tore ja mõnus, aga igas mõttes tavaline elu. Nende jaoks sain ma vanaks ja tõmbusin tagasi. Kadusin. Läksin kuhugi vanaduspõlve veetma. See pole kellegi asi, see on tavaline ja nagu öeldud, eeldavad kõik, et ma olen ammu surnud. Nii et palun aktsepteeri, et ma olen ordulane, ma elan Kuul ja mitte keegi ei tea mu varasemast minevikust midagi.”

König noogutas. „Loomulikult. Vabandust, et küsisin.”

Robotid katsid suure mahalõigatud otstega sirbi kujulise laua, mis asus suhteliselt akna lähedal. Kolmik sättis end laua äärde Kuu istmetele – mugavatele, kuid Maa mõistes väga kergetele ja hõredatele – nii, et neile kõigile avanes vaade aknast välja Maale; Nanna istus keskel, mehed teine teisel pool, ja laud kaardus just nii palju, et nad nägid teineteist ettepoole kummardumata. Kõik nõud laual häilusid pehmes ülalt langevas valguses ja see muutis söömise väga mugavaks, sest kuigi täismaa andis heledat valgust, valitses ruumis ikkagi selline poolhämatus, milles näiteks paberraamatut lugeda on pisut ebamugav.

„König, anna andeks, aga ma igaks juhuks hoiatan, et need taldrikud ei ole kuigi tugevad, küll aga üsna hinnalised. Need on Maa toodang ja

need ei ole kallid mitte ainult sellepärast, et neid on tülikas siia toimetada. Langebrauni firma teeb neid ka praegu, aga minu omad on sada viiskümmend aastat vanad. Saad aru, nendega ei juhtu midagi nii-öelda normaalse söömise juures ja Kuu gravis ei tee ka lauvalt kukkumine neile midagi. Mul on väga ebamugav seda selgitada, sest sa ei ole ju mingi metslane. Nende nõudega ei juhtu ju söömisel midagi, ent kuigi see on äärmiselt ebatõenäoline, et sellist olukorda võiks ette tulla, oleks siiski kasulik hoida kusagil teadvusenurgas teadmist, et tegemist on teistsuguste nõudega kui need, mida me igapäevaselt kasutame – mis kannatavad peaaegu kõike ja kui ei kannata, siis kurat nendega.” Ta saatis Königile lingid.

Poiss seedis seda infot pool minutit. Siis kehtas taas õlgu. „Noh, eks ma katsu harjuda...” Ta uuris taldrikut. „Need tugevussimud, mida sa diskreetselt kaasa panid, on abiks küll... lõpuks on neid nõusid juba poolteist sajandit söömiseks kasutatud, nii et puudutusest need ei purune.” Sellest hoolimata hoidis ta taldrikut nagu jääkristalli või ämblikuvõrku.

„Kui see ebamugav tundub, võin ma lasta su nõud ju välja vahetada.”

König kõhkles hetke. „Ma arvan, et sinu külastamise eksootika juurde kuulub millegi nii ebaotstarbeka pealt söömine. Ma saan hakkama.”

„Et see on üks asi, mida pärast sõpradele rääkida: „Ja tead, mille pealt ta sööb...””

„Äh...” sattus poiss hetkeks segadusse, ent märkas siis vanamehe silmis naeru.

„Sa oled kaks korda Maal olnud. Kuidas sulle seal meeldis?” tegi Tato teist juttu.

„Ei meeldinud,” vastas König otsekohele. „Esimesel korral olin liiga väike. Oli kohutavalt raske. Ma kartsin putukaid. Ma mäletan oma esimesest allkäigust just neid kahte asja – Maa ränka tõmmet ja putukaid, mis minus kohutavat, paanikani küündivat vastikust tekitasid. Teisel korral... kuum ja niiske. Et muidugi on tore, kui park läheb lõpmatusse, aga sa ei saa ju seal niikuinii ringi käia, sest see on täis mingeid kahejalgseid automaatidega poolloomi.”

„Nii et sinu kodu on siin üleval? Oled sa lugenud Stelleni pihtimust? Kas sa tundsid ka midagi sellist?”

„Muidugi olen. Stellen vastandab – muidugi idealiseerides, ta tunnistab ju seda – selle nõndanimetatud piraatide, nomaadide, maadeuurijate vabaduse – et sa lähed ja saad kuidagimoodi seal keskkonnas hakkama

– meie piiratusega – et siin ei saa ju, siin sa sõltud teistest ja ei pääse ühiskonna eest kuhugi. Maa gravi diskvalifitseerib minu jaoks tema argumendid – teatud masendusega jõudis mulle kohale, et minust ei ole mitte kunagi Ordust äraminejat.” Kui König kord juba rääkima hakkas, tegi ta seda vabalt ja sujuvalt, nagu peaks omaelastele ettevalmistatud loengut. „Ma ei tahagi loomulikult, aga ma ei saa sestpeale end ka enam petta mõttega, et ma võin seda vajadusel teha. Kanda seljas Maa tõmbe tinalaadungit ja elada selles sitas – ma ei oska öelda, kas ma üldse oleksin või ei oleks selleks suuteline, aga mul ei ole vähimatki tahtmist proovida. Ja sellega on seotud mu esimene mõte, mille ma tahan Ordule maha müüa. Alustan sinust. Muide, mida me sööme?” Ta oli tõesti suutnud loengu vahele ka paar suutäit ahmata.

„See on soolatud ja maitsestatud lõhe. Lõhet ennast oled sa kindlasti söönud, see on kasvatatud siinsamas Kuul. Tegelikult on kõik siin Kuul või Rõngassaial valmistatud... Valetan, osa maitsetaimi tuleb siiski ka L4 aedadest. Ehk siis pole siin midagi, mida sa ka kodus ei saaks. Vaeva on ainult natuke rohkem nähtud. Leib – need tumedad krõmpsuvad ribad – on rukkileib. Ma võtsin endale vabaduse kontrollida – sul on nii selle kui kreemis oleva laktoosi vastu kerge allergia, kuid sa oled deklareerinud end kõigesööjaks, seega julgesin seda pakkuda. Aga noh, ma igaks juhuks hoiatasin.”

„Allergiad on keskkonna liigse puhtuse ja ühekülgsuse tulemus. Jah, ma eelistan pigem pisut kannatada selle nimel, et mu organism kõige inimlikuga harjuks. Ja see väljend „kerge allergia” peaks ju ütleva, et mis minuga ikka juhtub?”

„Olgu. Ja milline on sinu esimene originaalne mõte, mida sa müüa tahad?”

„Me vajame põgenenud erakuid.”

Tato kergitas kulme. „Täpsusta. Teatud mõttes olen ju minagi midagi taolist... Teatud mõttes oleme me kõik, ent sa ei mõelnud ilmselt seda. Nii et täpsusta, palun?”

„Ordu on saatnud hiidplaneetide juurde püsivalt elama vaid kurjategijaid. Sinna tuleks luua mingid elementaarsed tingimused ja tuleks selgelt deklareerida, et Ordu ei kavatse ei nüüd ega tulevikus neid üldse mitte mingil viisil suunata või piirata. Sellest ei piisa. Võib-olla ei ole see täna majanduslikult võimalik, kuid neid kolooniaid tuleks igati toetada, varustamine ja nendega suhtlemine peaks olema korraldatud nii, et

sinnaminek saaks olla protest, opositsioon, mässumeele avaldus.” Ta sõi samal ajal ja suutis lisaks noa ja kahvliga jutu rõhutamiseks hästi napilt, poole vaksa ulatuses žestikuleerida. „Sellega saavutatakse kaks asja – esiteks ei ole rahulolematute ainus valik kuhugi Maa kolkasse kaduda, kus nad meile turvariski moodustavad, teiseks aga tekiks väga veidrattes kohtadesse tugipunkte. Päikesesüsteemi hõivamine võib nii hoopis kiiremini minna. Välja arvatud Marss. Sellega on seotud mu teine revolutsiooniline mõte. Kas ma jätkan või tahad sa midagi küsida?”

Tato vaikis terve minuti. „Sul õnnestus mind mõtlema panna,” möönis ta lõpuks. „Sul võib väga hästi õigus olla. Me oleme alati teadnud, et kaitseventiili on vaja. Me oleme lasknud mõnel siinsel kaevandusel „eriliseks” minna. Hm, võimalik, et sellest ei piisa. Mul tekib muidugi tuhat küsimust, alates sellest, et mismoodi sa kujutad praktiliselt ette iseseisvuse illusiooni, kui nad on varustuse ja kõige muu suhtes meist absoluutselt sõltuvad... Kuu kaevandusega on lihtsam, võib imiteerida kaubandust... Ja lõpetades kasvõi sellega, et mis saab siis, kui nad tõesti päriselt ühel päeval iseseisvuvad... Ent ühiskondlik surve niimoodi õiges suunas vabastada – see on vähemalt kaalumist väärt mõte. Mis on siis teine mõte – Marss?”

König kõhkles hetke.

„Sukeldub,” poetas Tato vaikselt Nannale. Tüdruk turtsatas.

„Mida?” langes König korraks oraatorirollist välja, pisut abitult ühe otsast teise otsa vaadates.

„Noh, see on meil üks vana nali,” seletas Nanna. „Et kui keegi kõhkleb ja otsustab siis kõik ikkagi välja öelda, näeb ta teinekord välja umbes nagu sukelduja – et valmistub, tõmbab kopsud õhku täis ja siis hüppab – tagasiteed ei ole! Ega sa ei pahandanud?”

„Tahtsin öelda, et võta vabalt,” lisas Tato. „Vähemasti Kuul on Ordu küll ehitanud üles seisusteta ühiskonna – kõigil on õigus arvamusele ja kui see arvamus on midagi väärt, siis muutub see poliitikaks sõltumata sellest, kes selle esimesena välja ütles. Samavõrra kui sina seda kõike mulle rääkida tahad, olen mina rõõmus võimaluse üle otsesest allikast kuulda, mida mõtleb siin kasvanud põlvkond. Muide, köök annab märku, et teine roog on valmis. Viimane aeg on hoiatada, et tuleb veel viis käiku – nälga sa ei jää. Aga sinu vanused suudavad niikuinii lõpmatuseni süüa.”

König muigas ja lasi end toolil tagasi. Ta oli just lõpetanud robotilt

küsitud lisaportsu ja kaalus parasjagu, kas ka kolmas küsida, nii et vana-mehe vihje oli tulnud just õigel ajal.

„Kuule... räägi mulle vahepeal... ega... kuidas seda küsida?” König ohkas. Ordu tulevikku kavandades oli ta tundunud vaieldamatult pisut segavalt noore, kuid igati tõsiseltvõetava juhi ja visionäärina, sellest rollist välja langedes muutus ta aga tagasi täpselt selleks natuke kohmakaks ja rabadaks teismeliseks poisikeseks, kes ta päriselt oli. „Seda toitu ju tehakse, eks ole? See ei ole ju kindlasti pakitoit, mida on lõpmatuseni? Kui ma robotilt küsisin...”

Tato noogutas. „Ma saan aru küll. Lõhe on soolas ja see seisab umbes nädala. Siis tuleb uus teha, kui ma selleks korraks oma isu ära ei ole söönud. Tavaliselt muidugi jagan ma selle paari päeva jooksul laiali – selleks on üks gurmeefoorum, millest sa kindlasti midagi ei tea. Ma ei lugenud end Maal gurmaaniks, kuid siin... Kui sa robotilt küsisid, siis see loomulikult vastas, et muidugi on kala veel – momendil mul tõesti on – ja taldrikule vormistamine käib neil ju mõnekümne sekundiga. Nii et ära muretse.”

„Aa... Ja mis see on?”

„Pasta,” seletas Nanna, sest Tato rüüpas parasjagu oma klaasist. „Lõhna järgi otsustades üsna klassikaline Itaalia oma – tunnen pesto ja parmesani lõhna. Näed, mida ma kõike esivanema kõrvalt õppinud olen. Süüakse seda lusika ja kahvliga. Vaat niimoodi. Ja ära end üleni kokku mäkerda.”

Nad sõid mõnd aega vaikides.

„Marss,” tuletas Tato lõpuks meelde.

König tõmbas kõvasti, demonstratiivselt õhku sisse ja markeeris kokkupandud kätega vettehüppepoosi. „Teil, kõigil vanadel, on Maa fetiš. Te ronisite siia üles, kuid te vahite ikka sinna allapoole, söandamata selja taha piiluda.” Ta jäi hetkeks vait ja vaatas Maa poole. „Nojah, *nii* kujundlikult ma seda ka nüüd ei mõelnud...” Ta väänas huuled irvesse, mis küllap üritas vabandav olla. „Aga mõte jääb samaks. Mida sa Kuust teha tahad? Maa ümber tiirleva kindluse? Maa orbiidi sattidest ma ei räägigi, see on täielik mõttetus. L4 samuti. Nüüd on jutt ka L5-de midagi ehitada. See tuleks silmapilk ära lõpetada! Tootmine on Kuul, seda ei ole lähemas tulevikus kuhugi viia. Aga elu, mõistad, Elu – Ordu tulevik, inimkonna tuleviku garantii tuleb siit minema viia. Marsile. Väljapoole Maa võimude ulatust. Minu põlvkonnal ei ole selle suhtes kahtlust, me

ainult ootame, millal sinusugustel ükskord ometi lülitiplõks käib. See ei ole ainult minu mõte – meid on palju ja me oleme oma ettepanekud ka kirja pannud ja teatud määral läbigi mõelnud-arvutanud. (Lingid on siin.) Nüüd on meil juba kümme aastat – saad aru, terve minu teadliku elu! – olnud planetoplanid, millega saab talutavalt Marsi vahet lennata. Sinna tuleb rajada suured elamiskuplid, sellised algul mõne, hiljem mõnesaja ruutkilomeetrised kilekuplid, mille all on normaalne kesk-kond. Marsil on kõik võrreldamatult parem – on väga mõistlik gravi, on päikesevalgust, on maavarasid, on kõike. Ja see on meie jaoks ohutu. Tagala. Midagi, mida mitte kuidagi ei saa meilt võtta. Meie trumpkaart, et inimkond jääb püsima ka kõige halvematel asjaoludel. On ainult aja küsimus, millal me suudame ehitada nii suuri rakette, millega on võimalik Oorti vööst jääd Marsile suunata. On aeg vaadata tulevikku – on aeg valmis teha kavad Marsi hõlvamiseks ja terraformimiseks. Marss peab veel sellel sajandil muutuma inimkonna teiseks koduks ja Ordu peamiseks tugialaks.”

König jäi ootavalt vait.

„Söö vahepeal. Siis räägi edasi,” ühmas Tato.

Ta kasutas tegelikult ülejäänud söömaega, et Nannaga nende lähedastest vestelda. Ta pööras Königile uuesti tähelepanu alles magustoidu – siirupis keedetud pirnid vaniljejäätisega – juures.

„König, ma võin sulle lubada, et mõne aasta pärast annan ma sulle ja teistele selle taga rohelise tee. Ma toetan teid igas mõttes. Niikaua, kui sa hoiad initsiatiivi, on sul võimalus seda protsessi juhtida ja suunata. Aga mitte täna. Täna tuleb valmistuda sõjaks. Täna saadame me Marsile vaid hädapärase reservi. Marss on vaid viimane põgenemisvõimalus. Me ei suuda rohkem.”

„Sa räägid sõjast,” küsis Nanna. „See tuleb?”

„Sõda tuleb vältimatult,” noogutas Tato mornilt. „Praegu käib mäng selle ümber, kui kaua me suudame seda edasi lükata, ohverdamata või oluliselt pidurdamata olulisi arenguid. See kõik on paisunud liiga suureks. Ordu ei ole enam kamp kloune ja sulisid. Meid on hakatud kartma.”

„Sõda tuleb. Ja mina olen piloot.” König ja Nanna vaatasid teineteisele otsa.

„Sa lähed võitlema, kui see algab?” küsis tüdruk ootamatult tõsiselt.

„Muidugi.”

„Ma... ma ei taha lapsest loobuda, aga ka mina peaksin võitlema minema...” Ta vaatas Tato poole ja seekord nägi ta välja nagu väike tüdrukuke, kes vanaisalt kaitset otsib.

„Rumalus,” nähvas see. „Seda last, sind ja tulevikku on meil rohkem vaja kui veel üht pilooti.” Ta surus laual lebavad käed rusikasse. „Kui kuradi ilus see oleks, kui meil lastaks tegutseda! Mada ja Tseilon juba elavad tänu meile ümbritsevatest piirkondadest märgatavalt paremini. Me suudaksime nii palju head teha, kui meil vaid lastaks tegutseda. Kui meil lastaks rahun kosmost hõlvata ja seda rikkust Maa heaks rakendada...” Käed lõdvestusid ja ta rehmas randmeid õieti laualt tõstmata käega. „Tühjad unistused...”

„Siis teeme, mida tegema peame,” võttis König kätt Nanna õlale asetades asja kokku. „Sina sünnitad lapse ja mina võitlen selle eest, et see laps saaks üles kasvada. *Fucking* pateetiliselt kõlab, aga ma muide päriselt ka mõtlen nii.”

Sügis 2060

Longhorn

„Kas see nüüd kestabki niimoodi?”

Noor mees akna all tugitoolis vaatas imestusega halli vihmakardinat. Vesi muudkui langes ja langes, nii et metsased künkanõlvad ja tinajas järv taamal olid vaevunähtavad.

Ago heitis sinnapoole ükskõikse pilgu. „Kevadeni. Loomulikult mitte kogu aeg niimoodi.” Ta kehitas õlgu. „Ega mina ka ei tea. Ma olen siin ju vaid pool aastat olnud. Ühe suve. Või noh... põhjapoolkera suve, mis on siin suhteliselt kuiv, tuuline ja jahe. Ma kordan, *suhteliselt*. Praegu on väljas mingi 30... noh, 303. Millal sa viimati siin olid?”

„Tegelikult ma käin nii iga mõne kuu tagant. Aga sellist asja näen esimest korda. Pikemalt olin siin mõned aastad tagasi suvel. Oli jah kui-
vem. Ja jahedam.”

„Tead, ega see terve talve nüüd ka niimoodi ei saja. Või ma loodan vähemalt. Kui ma kevadel tulin, oli vihmases ja soojem kui suvel. Suvel läks temperatuur teinekord pluss kümne peale alla, öösiti vastu hommi-
kut madalamalegi. 283 Kelvinit siis. Kõrgemal mägedes laskub temperatuur teinekord ka alla vee külmumispunkti, nii et kohalikud ikka teavad,

mis jää on... Krüger, kust kandist sa üldse oled?”

„Usast. Idarannikult. Aga ma olen juba aastaid Kuu Ordus töötanud. Ja nagu sa näed... kui sa sellest muidugi aru saad – ma ei ole enam Maa graviga harjunud. Mul on raske seista.”

Ago oletas, et Krüger on kolmekümne ringis, kuid seda ütlesid igasugused vaevutajutavad märgid ja teatud mõttes ka see, et ta silmaring ja üldine teadmiste tase näis eeldavat pikki õpinguaastaid. Välja nägi ta kahekümnene ja nahk ta lõual ning käsivartel – ta kandis varrukateta särki – oli nii sile ja ühtlane, et karvu seal ilmselt ei kasvanud. Samas – selline „tuunimine” oli Usas väga populaarne. See, et ta sealt oli, lahendas tema puhul ka teise probleemi – küllap oli temas segatud nii palju rahvusi, et sai vaid öelda, et nood olid olnud suuremas osas valged...

„Kas Teivasjaam siis ei pöörle?”

Krüger heitis talle seletamatu pilgu. „Teivasjaam pöörleb, aga tornmajade – nagu neid kutsutakse – põhjas on ainult 7 emeskuud. Ja üldiselt leitakse igasuguseid vabandusi, et elada ülalpool.” Ta muigas.

„Emeskuu? Aa – mingi lühend meetritest sekundi ruudu kohta?”

„Nojah. Väheke üle 0,7 g.”

„Siis peaks olema raske tagasi ka pääseda? Stardikiirendust pean ma silmas.”

„Ei, see ei ole nii. Me ikka harjutame ka. Ma olen füüsiliselt heas vormis, ma taluksin kaks korda suuremat stardikiirendust kah, aga ma ei ole enam harjunud pideva 9,8-ga. Selg hakkab valutama, ja jalad väsivad ära. Kusjuures näiteks mingi paari kildi jooksus ma teen sulle rahulikult pähe...” Ta mõõtis pilguga teist meest. „Olgu, see on vaieldav ja proovida ma ei taha. Aga mõte on selles, et keha unustab, kuidas *kogu aeg, päevade ja kuude kaupa* selles õudses raskusväljas toimetada.”

„Kuidas seal on? Elada seal üleval, ma mõtlen?”

Oma tosina võõra tulek oli instituudis muidugi juba päevi varem kokku lepitud. Kelder oli mühatanud, et peaks ilmselge olema, et tüübid ei ela Maal. Ta ei olnud rohkem midagi lisanud. Neid *alien*'e oli seal ennegi nähtud, kuid seekord pidid kolm neist – Magnutaki, Alighiero ja Krüger – tema projektid üle vaatama. Nagu ta juba Kuu Ordu puhul harjuma hakkas, ei käinud sellega kaasas mitte mingit täiendavat infot. Ei nende pärisnimesid, ameteid, tiitleid, saavutusi – mitte midagi. Ta kahtlustas, et need tegelased vähemasti ise olid paremini informeeritud sellest, kes tema selline on, kuid pealtnäha oli temagi vaid Longhorn, kes osaleb

selles ja selles projektis, mille vastu *alien*'id huvi tundsid. Nood olid ilmselt laskunud samal ööl, hommikul oli Kelderi kabinetis olnud kohtumine suurema hulga rahvaga, seal räägiti paar minutit instituudi tegemistest üldiselt ja see tundus vaid viisakus olevat. Igatahes jaguneti kähku gruppidesse ja need kolm olid Agot pool päeva kiusanud.

Või mis kiusamine see nii väga oli, pidi Ago endale tunnistama. Granditaotluste ja -kaitsmistega käis kaasas palju hullem närimine, pealegi oli siin oluline vahe – tüübid valdasid teemat ja tahtsid pigem teada, mida ta ühe või teise detailiga mõelnud on, miks ta selle või teise asja nii on lahendanud ja kust ta andmed selle kõige jaoks pärit on. Ehk siis kõige laiemalt öelduna – kas see, mida Longhorn viimastel kuudel teinud on, ka paika peab. Kuna Agol enda arvates selles osas probleeme ei olnud, võttis ta kogu asja rahulikult ja pidi sisimas tunnistama, et ei peagi kulutatud aega raisatuks.

Pärast lõunat oli ilmunud ainult Krüger ja Ago sai alles temaga kahekesi vesteldes aru, et see mees küll mingi tuumafüüsik ei ole. Jah, midagi ta jagas, kuid teda huvitasid rohkem... *Mrhh, ühine nimetus selle kohta on ilmselt luure*, otsustas Ago.

Nüüd, kui juba kergelt hämaiduma hakkas, tundus, et Krüger hakkab väsima. Ühel hetkel oli ta porisenud: „Paus – loodetavasti sobib sulle? Ega ikka inimene terve päeva tõsist mõttetööd teha ei jaksa. Kui keegi vastupidist väidab, tahan ma anda omapoolse hinnangu sellele, mida ta tõsiseks mõttetööks nimetab.”

Ja nii oligi ta vihma vahtima jäänud.

Ago viimase küsimuse peale vaatas ta uuesti korraks üles teise mehe poole – Ago oli vahepeal tema kõrvale tulnud – ja vaikis enne vastamist oma minuti.

„Puhas, vaikne, rahulik. Kuidagi ülev,” sõnas ta siis vaikselt. „Seal on kindel ja hea olla. Saad aru, seal on omad ohud, kuid neid tuleb mõistusega võtta. Nendega saab hakkama... kui kaasläsi usaldad ja... Tead, see ei ole nii lihtne. Muidugi hakkad kohutavalt igatsema kõike seda.” Ta viipas akna taga laiuvale panoraamile. „Oma vana kodu suhtes mul seda muide ei ole. Kui koduigatsus peale tuleb, vaatan pool tundi mõnda kommertskanalit ja see läheb üle.” Ta muigas. „Ausalt. Siia tahaks küll. Isegi vaatamata nendele sitastele kalašnikovidega tegelastele võsas ja igasuguste vördjate torkimisele. Noh, ma pean silmas seda, mis viimati Tarasiga juhtus. Aga siin... tead, kõige suurem argument on see tinalaa-

dung seljas. Täna veel ei ole, aga paari päeva pärast ootad ainult starti, et saada tagasi sinna, kus on kerge olla.”

„Palju teid seal üleval üldse on?”

„Ma ei tea, pole lugenud.”

See oli nüüd küll ilmne vale. Elementaarne tundus, et on väga täpselt teada, palju inimesi satelliidil elab. Aga olgu...

„On vana ISS, on Teivasjaam, on veel mingi posu satte, on tehased Kuu Lagrange'i punktis...”

„Longhorn, ma ei taha sulle valetada,” katkestas Krüger teda. „On teatud reeglid, mida me räägime inimestele siin all ja mida ei räägi. Sa oled siin pool aastat töötanud ja paistab, et sul läheb hästi. Seega ma ei hakka sulle valetama. Sa oled Kuu Ordusse kuulunud juba väga kaua. Ma rääkisin Kelderiga, rääkisin Merkeliga ja rääkisin tegelasega, keda sa tunnud Vikingi nime all. Kindlasti lugesid sa Kuu Ordu kosmose vallutamise kavasad esimest korda vähemalt paarkümmend aastat tagasi?”

„Muidugi.”

„No vat – neid viiakse tegelikult ka ellu. See ei ole ainult mõtteeksperiment. See ei ole ainult mäng. Sa tead, et Kuu Ordu ja kosmosepiraadid on üks ja sama. Sa tead, et mingisugused laborid ja tehased toimivad kusagil seal üleval. Sa oled ehk sedagi uskuma hakanud, et Kurrutisel on tõepoolest termotuumaelektrijaam. Eh...” Ta vaikis jälle ligi minuti. „Minu arvates on kõige traagilisem, et meie endi toetajadki ei usu seda, mida suuremate riikide luured teavad tõsi olevat. Samas – ma loodan, et mitte keegi ei anna endale aru, kui kaugel me nende plaanide teostamisega oleme. Saad aru, nendesamade mõttemängudega, mida teab terve maailm. Kelder on sulle maininud, et kui sa tahad oma tööd ka tegelikkuses näha, pead kolima Kuule?”

„Noh, ütles küll, aga...” Ago tundis end natuke lollina. „Ma ju teadsin enne siiatulekut, et toimuv on hulga suurem kui aimata võib. Ma teadsin tehnoloogiast, mis mujal kalevi alla on lükatud, ma teadsin kosmoselendudest... Ma teadsin turismist ISS-i ja pidasin seda üheks põhiliseks Ordu rahaallikaks. Ma oletasin, et küllap on tõsi taga ka mingite asteroidide raskemetallidel – kusagilt peab ju raha tulema... Olgu, olgem ausad – ma ikka lootsin ka, et kusagil mu väljamõeldud asjad valmis ehitatakse. Eks ma pidasin silmas L4 tehaseid või Rõngassaia või... Armstradi.” Selle viimase sõna lausus ta vaikselt ja kõhklemisi.

Krüger hakkas naerma. „Armstrad on... pole oluline. Seal kindlasti

mitte. Longhorn, ma ei tea, kas Kelder on sulle kunagi mõne asja kohta täiesti otse öelnud, et selle koha pealt pea suu kinni?”

Ago kehtas õlgu. „Me oleme väga palju rääkinud julgeolekust. See on kuidagi intuiitiivselt tunnetatav, mida ja kellele võib rääkida. Ühegi konkreetse fakti kohta vist mitte.”

„Kelder on kaval. Ta on poliitik. Mina nii ei oska. Longhorn, ma elan Kuul. Kuu teisel küljel on tõesti suured linnad. Seal on termotuumareaktor ja tuumauuringute laborid, kus me tõepoolest ehitame sellist kola, mida sa siin teoreetiliselt arutada aitad.”

„Nii et seal on linnad...” Ago hakkas naerma ja nähes teise segadust, lisas: „Kui Kelder mulle kunagi paar kuud tagasi seda Kuu-juttu rääkis, tulid mul vaimusilma ette sihukesed seitsmeruutmeetrised konteinerid, mis kükitavad keset halli tasandikku.”

„Nii seal alustati. Esimene ekspeditsioon oli 14 inimest ja terve esimese aasta saadeti neile kõike vajalikku automaatrakettidega. Kusjuures kui see asi täielikult ebaõnnestunud oleks, poleks Ordul ilmselt olnud ressursse neid sealt päästa. Noh, kõik läks hästi ja sellest ajast on elanikkond eksponentsiaalselt kasvanud. Kõik on eksponentsiaalselt kasvanud, kuigi saad ise aru, et termotuumareaktori käivitamine on kvalitatiivne hüpe, mida tavalisse kasvukõverasse toppida on anekdootlik. Nii et sellega, et sa võiksid Kuul tööd jätkata, on meil tõsi taga.”

„Hm – 14, 38, 103, 281, 764...” Ago ei arvutanud seda muidugi peast, vaid oli tekitanud õhku klaviatuuri ja kirjutanud õige valemi tabelarvutusse. „Millal see oli? 18–19 aastaga peaks Kuu elanikkond Maa oma edastama.”

Krüger naeris. „Ma ei ütle sulle, palju meid on. Ehk matemaatilisel väljenduses – ma ei ütle sulle eksponendi baasintervalli.”

„Vastik sihuke...” hakkas Ago ka naerma. „Kas teeme veel täna midagi või aitab?”

Krüger mõtles hetke ja lõi siis käega. „Jätkame homme.” Ta ajas end püsti ja krimpsutas nägu. „Tead, ainult au ei luba ratastooli kasutada.”

Ago silmitses teda arvustavalt. „Ja kas sa seda tead, et sa oled elus argument Kuule kolimise vastu?”

„Täna,” mühatas teine. „Nii ärateenitult halvasti ei ole mulle ammu öeldud.”

Ta oli kõhnapoolne ja muidu enam-vähem treenitud väljanägemisega, kuid pehmes suures tugitoolis oli ta lösutanud nii, et esmapilgul võis

tõesti jääda mulje, et ta ratastooli vajab. Kui nad koos väljapääsu poole läksid, otsis ta korduvalt seintelt tuge ja ta samm oli pisut ebakindel.

„Mida sa üldse teha kavatsed?” küsis Ago, kui nad juba väljas varikatus all seisis. „Õhtul, ma mõtlen? On sul üldse auto? Rumal küsimus võib-olla, aga kuidas sul juhtimisega on?”

Krüger muigas. „Juhitakse istudes, see on lihtsam kui seista. Ja üldse... Mul on siin tegelikult naine ja laps. Ja loomulikult kutsus ka Kelder enda poole, aga sinna ma kindlasti ei lähe, sest nad tahavad koos Allighieroga end pildituks juua, maailma asjade üle vaielda ja võimalik, et kaklema minna.”

„Olgu siis,” noogutas Ago ja pöördus rajale, mis ta kodu poole viis. „Homme kell üheksa näeme.”

Oli väga soe ja selle pooleteise kilomeetri pärast ei olnud ta veel seni kunagi vaevunud autot võtma. Mis sest, et ta esimese kuue sekundiga läbimärg oli.

Ta oli käinud vaevalt sadakond meetrit, kui teda hõigati.

Ta pöördus. Mööda teed tulid talle järele kaks läbipaistvates vihmakiledes tegelast. Ta tundis nad ära alles siis, kui vahemaa oli vaevalt kümekond sammu.

„Frank ja Jane. Koju?”

„Koju jah,” vastas Frank.

„Miks sa vihmamantlit ei võtnud?” küsis Jane.

„Ega ma suhkrust ei ole.”

„Jah, rasv ei lahustu vees,” irvitas Frank.

Ago ei mõelnudki solvuda. „Loodusega tuleb üheks saada. Mis mõnu on troopikast, kui käia ringi nagu elusuures preservatiivireklaam?”

„Relvad saavad märjaks. Ma ei viitsi neid pärast puhastada,” vastas Frank pisut tõsisemalt.

„Relvad?” küsis Ago.

Mõlemad näitasid läbi vihmakilede oma püstoleid.

„On's midagi juhtunud?” Ent peale hetkelist mõtlemist lõi ta käega. „Arvatavasti mitte midagi tõsist, muidu ma ei oleks saanud häireteadetest neid märkamata mööda kõndida.”

„Kus sa olnud oled?” imestas Jane. „Mina küll kuulsin isegi tulistamist.”

„Et mingid röövlid on jälle siin metsades,” lisas Frank. „Mingi päris

suur jõuk olla kusagilt lõunast tulnud. Turvad olla kopterilt mingi 7–8 maha tõmmanud ja ülejäänud panid plagama. Võimalik, et mõni hälbis ja redutab kusagil.”

„Koptereid ma isegi panin tähele, aga mul oli muud tegemist.”

„Muud tegemist? Pool rahvast lõdiseb kodus, teine pool, need poolemeelsed on relvadega teedel ja sina...”

„Mul olid külalised kosmosest ja – veelkord – asi ei ole tõsine, kui nad ei ole vaevunud teatama niimoodi, et mõni minusugune vahele ei jää.”

„Ma imestan, kuidas sa saad seda nii rahulikult võtta,” vangutas Jane pead. „Mul on nii imelik niimoodi relvadega ringi käia.” Ta vaatas uuesti läbi kile oma vööl kabuuris rippuvat püstolit, kõhkles siis hetke, vajutas nupule relvapäral ja võttis pideme välja. „Esimene kord tegelikult. Ma ei suuda ikka harjuda, et üks selline väike asi võib elu võtta,” ütles ta padruneid uurides, kehtitas siis õlgu ja lükkas salve tagasi.

„28 mm-ne NATO padruneid, kaliiber 5,7,” ütles Ago. „Põhiliselt seesama padruneid, mida kasutasid mitmed armeepüstolid ja püstolkuulipildujad terve eelmise sajandi ja kasutavad siiani. Vanasti oli see, tõsi küll, enamasti suurema kaliibriga, näiteks 7,62.” Ago kehtitas omakorda õlgu. „Enamik neist automaatidest, millega kohalikud täristavad, on kah eelmise sajandi lugu.”

„Sa tead relvadest rohkem?” küsis Frank. „Ma mõtlen, et ma panin tähele, et sa teadsid alati rohkem, kui nad meile õpetasid.”

Ago kehtitas veel kord õlgu. „Iga vaba inimese õigus on kanda relva. Orjad ei tohi relva kanda. Ei ole mõtet relva niisama kanda – kui see sul juba on, tuleb osata seda kasutada. Ärge palun solvuge, aga me olime koos lasketiirus ja kui te ei ole vahepeal kõvasti juurde õppinud, on mul pigem ebakindel tunne, kui relvad teie käes on.”

Frank läks natuke torssi, ent Jane ei mõelnudki solvuda. „Ma annaksin selle heameelega sinu kätte. Ausalt. Mul ka kindlam tunne.”

„Saab ilmaasjata märjaks,” raputas Ago pead. „Ma ei usu, et oht on tõsine. Kui me mõnda musta kaltsakat näeme või laske kuuleme, siis on, jah, parem, kui sa selle ruttu mulle annad.”

„Kui sellest automaatide ja granaadiheitjate ja mis iganes relvad need olid vastu abi on,” pomises Frank süngelt.

„Frank, Jane, siin ei ole korralikke lahingurelvi. Kõigi intsidentide, saate aru, kõigi intsidentide puhul viimase kahekümne aasta jooksul, kus kohalikud on meid tulistanud, on nad seda teinud tehnikaga, mis

põhimõtteliselt juba eelmisel sajandil olemas oli. Neil on ka igasuguseid kombineeritud relvi, on öösihikuid ja kõike, aga mitte midagi erilist. Meie relvad ei ole ka midagi erilist, isegi kaamerad ja muu sodi ei ole midagi erilist. Ka mõni malagassi pealikuvärdjas võib istuda eemal võsas ja oma läpi ekraanilt jälgida, kuidas ta jüngrid mõne maja või inimese kirbule võtavad. Saage aru, meie relvad – tegelikult kõik käsirelvad moodsas sõjas – on oma olemuselt heidutamiseks. Meie asi aga on jätta vaid *mulje*, et me oleme ohtlikud, kuni Ordu turvateenistus kohale jõuab. Rüüstajad hävitatakse mitte käsirelvade tulega, vaid gatlingite ja rakettidega lennukitelt ja kopteritelt.”

„Hidil on küll mingi väga edev riistapuu,” ei jäänud Frank rahule.

Ago surus ohke maha. „See padrun, mida Jane enne imetles, töötati möödunud sajandi 90-ndatel välja selleks, et vahetada välja vana püstolkuulipilduja padrun, mille kuul ei löönud enam läbi tavalisest soomusvestist, mis kõigil sõduritel normiks muutus. Kahekümne aasta pärast ei löönud see jälle soomusvestist läbi ja nendele, kel oli vaja sõdurite soomusvesti auk lüüa, tekkisid edevamad riistapuud. Ja nii mitu korda. Jah, see kuul, mis tapab kaitseta inimese, teeb korralikus varustuses sõdurile vaid haiget, kuid palju olulisem on, et meie relvad oleks avatud side režiimis, mis tähendab, et turvateenistus näeb meiega samal hetkel, kui me kellegi kirbule võtame. Ja siin kaitstud alal tuleb lahingukopter kiiremini kui kiirabi. Mis ma räägin – kiiremini kui pitsa! Kaks minutit maksimaalselt.”

Paar minutit valitses vaikus. Siis hakkas Frank naerma. „Jah, moodsast sõjast ei tea ma midagi. Sa pidid end samamoodi tundma, kui ma üritasin sulle selgitada, miks me siin raha ei kasuta.”

Ago mõtles omakorda hetke ja mühatas siis. „Jah, esimesel hetkel arvad, et teine teeb sinu kulul nalja. Siis aga tuleb see õnnis tõehetk, kui suudad oma maailmasüsteemi kastist välja murda.”

Ja siis taipas ta, kui palju kogu möödunud päev seda tema enda jaoks teinud oli.

Lahingukopter seisis avaramal platsil teeristil nende kodude läheduses ja selle tiivikud pöörlesid.

„Mrhh...” tegi Ago. Sellega hakkas ta harjuma, et erinevad ohtliku väljanägemisega lennuvahendid Hideakil järel käisid. Mõnikord, kui ta viitsis vaadata, võis ta ülevalt magamistoa rõdult isegi näha Hideakit

ennast piltlikult öeldes alles pükse jalga tirides kopteri poole tormamas. Õnneks olid lahingukopterid hulga vaiksemad kui tavalised tsiviilennuvahendid ja kui aknad olid kinni, ei ajanud paarikümnetonnise masina maandumine vähem kui saja meetri kaugusele isegi öösel üles. Seekord oli masin maandunud aga pisut tavatusse kohta.

„Ma lähen küsin,” viskas ta kaaslastele ja jooksis kopteri juurde, lootes, et tunneb kedagi seesistujatest.

Tundis küll, ja see pani ta huuli kokku suruma. „Terie, mis *sina* siin teed?” küsis ta täies lahinguvarustuses naist silmitsedes.

„Praktikale lähen,” vastas too. „Ja ära kasuta inimeste ees sellist tooni, mul on häbi, et ma patsifistiga koos elan.”

Kopteris oli peale pilootide veel 7–8 inimest, niipalju kui Ago pilk kiiresti haaras. Kostis turtsatusi.

„Ja seda räägib ta mehele, kes Tarasi leidis,” ütles tuttav hääl.

Ago pööras pilgu sinnapoole ja noogutas. Hideaki oli viimast oma kaaslastele öelnud, ilmselt viisakalt selgitades, kellega tegu. Küllap turvateenistuse rahva jaoks ei olnud ta mitte tuumafüüsik, neile ütles midagi see ainus kord, kui ta nii-öelda nende alal tegutses. Agot oma-moodi lõbustas, tekitas sellise sooja tunde Hideaki läbinähtav katse oma naabreid kõige paremas valguses näidata.

„Mis toimub?”

„Mingi Fiana kohalik kunn üritas Rabele käppa peale panna,” selgitas Hideaki. „Ju tal tekkis tunne, et meiegi peaksime temale katust maksma. Läheme korda looma. Paluti kõiki, kellest asja. Näe, viimane, Violence traavib üle välja.”

Ago vaatas. Vicent oli teksades ja vihmakiles.

„Kas teil veel varustust üle on? Ma tulen ka.”

„Varustust on,” reageeris Hideaki nii, nagu oleks see kõige loomulik asi maailmas. „Hüppa sisse, leiame sulle mingi rätiku ka... kui mitte mujalt, siis medvarustuse kastist.”

Ago noogutas Frankile ja Jane'ile, kes vahepeal lähemale olid jõudnud ja vähemalt vestluse viimast osa kuulsid, ning vinnas end sisse. Vicent hüppas kohe tema järel – viipas hüppelt veel maha jäävale paarile, kelle ta võib-olla alles siis ära tundis – ja kolme sekundi pärast rebis lennumasin end maast lahti.

Teel kopteri tahaotsa noogutas Ago veel mõnelegi tervituseks, kui

nende pilgud kohtusid. Lõpuks oli Kuu Ordu Itasy järve kompleks ikkagi nii väike, et juba poole aastaga teadis ta suuremat osa sealsetest elanikest nägupidi. Palju ruumi seal kopteris ei olnud, sõbralikult porisedes tõmmati end kokku, et viimased kaks mahuksid ümber riietuma. Ago imestas korraks, miks nad nii hajameelsed välja näevad ja miks kõigil kiivrid peas on, kuid taipas samal hetkel, et küllap nad kõik jälgivad üle side juba kohale jõudnud kaaslaste tegemisi.

Ago ei saanud midagi parata, et talle tuli sõdurivarustuse selgapanemisel alati peale selline natuke lapsik vaimustusetunne. Hõbejas, higi neelav ja vajadusel ka kuumust absorbeeriv ülekehapesu, mida juba tavaline nuga ei lõiganud; sajast keerulise nimega aramiidfiibrist – neid kõiki nimetati mõnikord esimese sellise materjali järgi kevlariks – pealisriided; soomus, mis kaalus küll kokku ligi kümne kilogrammi, aga mis pidi kirjade järgi peatama mistahes käsirelvade kuulid; kiiver, milles oli – keegi oli välja arvutanud – kaameraid nii palju, kui neid oli aastal 1939, ja arvutustehnikat nii palju, kui oli aastal 1987 *terves maailmas kokku*; relv, mis peaaegu et suutis ka peale omaniku surma võitlust jätkata...

Ta tõmbas ka endale kiivri pähe, istus Age kõrvale, kuhu talle lahkelt ruumi tehti, ja süvenes sidesse. Tundus, et mitmel pool käis tulevaetus. Õige mitmes paigas olid Ordu mehed ootel ja kümned kaamerad näitasid mingit õiendamist ja vaidlemist barrikaadide taha kogunenud kohalikega. Ago pidi tunnistama, et ega ta eriti hästi aru ei saa, mis värk seal öös õieti käib.

Kopteri eesotsast tuli Ago ja Terie juurde enne otse pilootide taga istunud mees. Ta viipas ka Hideaki ja Vicenti lähemale.

„Longhorn, sinuga me pole vist kohtunud – Izmir olen.”

„Sind ma põhimõtteliselt tean. Rääkinud me vist tõesti kunagi ei ole.” Ago püüdis rääkida kiiresti ja kuivalt.

Mees noogutas. Ago teadis, et mees ongi Izmirist pärit ja kui talle veel pikad vuntsid ette kleepida, oleks saanud arhetüüpse türklase kusagilt hiliskeskaja maalilt. Ago jäi häтта ta vanuse määramisega – kord tundus ta nagu kolmkümmend, kord nagu kuuskümmend...

„See ei ole meie operatsioon. Üldine. Mis tähendab, et tegelikult juhitakse seda orbiidilt. Rabes lastakse kohalikel marineerida, meie ründame Fianat. Saadan kohe kiivritesse lahinguplaanid... aga need on viimase veerand tunni jooksul kolm korda muutunud, nii et *check for updates*. Hid, loodetavasti sa ei pahanda, et ma su Violence OD, Terie ja Longhor-

niga punkti panen? Arusaadavalt tähendab see seda, et sa oled sisemisel perimeetril. Lohuta end sellega, et sa oled *squad leader*.” Ta rääkis tege-likult täiesti puhast inglise keelt, kuid ta oskas mõned sõnad hääldada nii, et need muutusid pigem fraasideks Ameerika sõjafilmidest.

„Olgu,” ütles Hideaki. „Kui meid ära unustatakse, pole vahet. Kui tule alla satume, saame kõik.” Ta nõidus midagi õhus ja pani vilkuma nooled kujutisel, mis Ago – ja ilmselt ka teiste – kiivriklaasile oli projitseeritud. „Kui nad tulevad siit...”

„Seal on üsna halb maastik. Pealegi on suur maantee vähemasti mingil määral valitsuse valve all.” Vilkuma hakkas üks punkt kaardilõigu serva lähedal.

„Valitsus pole siiani neid takistanud,” porises Hideaki.

„Õnneks ka meid mitte.” Izmir puhatas. „Kui keskvalitsuse omad meid lasevad, on lennuväele antud korraldus politseifordid hävitada. Seda muidugi ei tahaks teha – need kutid ise on meie suhtes üldiselt neutraalsed.”

Kopter kaldus järsult.

„Rakett!” röögatas keegi, ilmselt emb-kumb piloodikohal istujatest.

Käis kärakas. Ago ei suutnudki aru saada, kus suunas süttis hetkeks tulekera, sest tal oli kinnihoidmisega tegemist. Rihm soonis kõhtu. Miski rabises. Maailm keerles.

„Kõik terved?”

Ago sai aru, et nad laskuvad järske pööranguid tehes madalamale, otse vastu puulatvu. Korraga söötsid nad nagu kiigel piki üht nõlva peaaegu vertikaalselt üles. Ago kobas uuesti oma turvarihma, sest kopteri uks oli lahti ja tema arust hetk tagasi tema kõrval istunud Hideaki oli juba jõudnud enne käepäraselt ukse kõrvale eest ära lükatud kuue pooleteise-meetrise toruga gatlingi laskeasendisse kinnitada.

Kuulipilduja kräunus ja kuhugi lendas tulejutt. Ago ei saanud vähimatki aru, mida Hideaki nägi või sihtis. Riistapuu kräunatas uuesti. Ikka ei saanud Ago rohkem aru, kui et Hideaki tulistab metsa. Siis ilmus umbes tulistamise suunast rakett, mis otse nende poole tuli. Hideaki tõmbas järsu liigutusega käed kuulipilduja sihtimiskäepidemetelt, nagu oleksid need teda kõrvetanud. Ellu ärganud masinavärk sihtis end ise nii kolmandiku sekundit ja andis siis lühikese valangu. Nende suunas lennanud rakett plahvatas õhus.

Miski vupsatas kiiresti üle vaatevälja ja üsna suur metsatükk umbes seal, kust rakett tulema oli hakanud, muutus sulatuleks. Kopter sukeldus uuesti maapinna suunas ja kusagilt tundus veel mingi rakett neile järele kaarduvat...

„Väljume siinsamas!”

Maapind kerkis neile vastu.

„Välja!”

Ago lasi Terie ees ja hüppas. Ta oleks peaaegu kukkunud, sest maapind oli vaevalt meetri kaugusel. Nojah, esimesed, „elukutselised” hüppasid välja arvata kolmel meetril ja masin oli kogu aeg laskunud... Keegi tõmbas teda küünarnukist ja masin tema selja taga kerkis järsult kõrgustesse.

„Marvin, vasakule! Hid, paremale! Hoidke kümnemeetrist vahet ja edasi! Teil on minna umbes kaks kilomeetrit kagusse.”

Kopter oli korraga kadunud. Minna oli väga ebamugav, sest mingit siledat pinda õieti ei olnudki. Tegelikult olid nad keset torkivat võsa, millest turritasid välja tõmbid kaljunõelad.

„Mingi rahvas meist kella kahes, kakssada meetrit,” teatas Vicent.

Kui Ago sinnapoolle vaatas, nägi ta oma inframonitoril helendavaid võbelevaid inimkujusid. Sekund hiljem oskas ta leida ka kaugusmäärangu.

„Kahekümne ringis?” pooleldi tõdes, pooleldi küsis Hideaki.

Ago avastas end korraga selili maas. Hetke pärast tekkis tunne, et talle on elevant rinna peale astunud. Paar sekundit hiljem kummardusid Hideaki ja Terie tema kohale.

„Elus?” Hideaki kätte tekkis väike valguspunkt ja ta uuris Ago rinnasist. „Sul vedas, rikošetti läks. Ära, kurat, seisa liikumatult ühe koha peal.”

Ago hakkas end liigutama. „Mis see õieti oli?”

„Ilmselt snaipeer kusagil kõrgemal kohal. Arvatavasti vähemalt poolteist-kaks kilti eemal – me ei näinud vähimatki märki, kust kuul tulema hakkas. Oled korras?”

„Jah... Tänan.” Nad vahetasid Agega pilgu, nende käed kohtusid põgusaks pigistuseks ja siis oli naine läinud.

„Mine,” ühmas Ago Hideakile.

Elevandi alla jäämise tunne ei kadunud, aga liikuda ta igatahes suutis.

„Plaanid muutusid,” kostis kõrvaklappides Marvini hääl. „Otsime mõne

põndaku, mida kontrollida suudame, ja anname nende pihta seal lõunas tōkketuld. Me sattusime selle rühma taha, mis teed kontrollida ūritab, neile antakse kohe ōhust.”

„Ja see snaipeer, kes Longhornile pihta sai, on endiselt tabamata,” tαιienas Hideaki hāāl.

Ago hoidus nūūd hulga madalamale ja pūūdīs mitte kauemaks kui sekundiks tūhe koha peale jāāda. Nūū oli minna veel vōrratult ebamugavam. Tal ei olnud ōrna aimugi, kas nad lōpuks jōuavad kuhugi „parematele” positsioonidele, tal oli tegemist, et kaaslastega enam-vāhem ūhel hōredal liinil pūūsida.

Kusagilt ilmus kopter ja nende minekusuunas, vaevalt paarisaja meetri kaugusel sāhvatas valgus. Vāhem kui sekund hiljem jōudīs kohale ka plahvatuse raksatus. Sūttīsīs valgustusraketid ja nūūd nāgi Ago otse ees ehitīsī. Kusagilt paremalt sōitsid ūle kūnka veoautod, ilmseks sihiks seesama kūla.

„Tsiviil pōgeneb ūle pōllu suunda 3, ārge neid laske!” ōiendas keegi ūle raadio.

Ago sāttīs end teiste eeskujul kaljude vahele peitu nūū, et ta oleks vōimalikult paljudest kūlgedest kaitstud, kuid nāeks ettepoole. Keegi jooksis nende aheliku ees vōsas. Kusagil tārīsēs automaadituli, Ago suutīs eristada nūū vanade kalašnikovite tārīnat kui nende relvade pisut vaiksemat ja kiiremat tsāksumist.

„Longhorn, need on relvadega, neid vōib lasta!” ōpetas Vicent.

Ago pūūdīs helendavaid kujusid infrasihiku ristile saada ja vajutas paarkūmmend korda pāāstikule. Talle nāīs, et mōni „mārķ kadus”. Mingis teadvusenurgas otsustas ta teiseks korraks jātta mōtisklemise selle eufemismi tāhenduse ūle – et ta sai inimestele pihta. Uuesti ilmus kopter ja pārast gatlingi mōiret ei suutnud ta enam ūhtki liikuvat mārķi leida.

„Plaanid muutusid,” teatas Hideaki. „Marvin lāheb omadega edasi ja mineerib tee, me vōtame need, kes sealt veoautodelt pāāsevad, majade juures vastu. Edasi!”

Veoautod olid peatunud ja sūlitasid inimesi vālja. Org oli nūūd valge ja Ago sai aru, et kūla nende ees on pāris suur, maju tundus olevat sadu. Alles seal suutīs ta mingil hetkel silme ees oleva pildi ka kaardiga kokku panna ja mōīstīs, kust lāheb tee, kust oja ja kus nad ise on. Paremaks sellest muidugi midagi ei lāinud. Vōi vāhemasti sai ta aru, et seltskond, kes vahepeal on ilmunud kūnkarhjarjale, millest enne veoautod ūle tulid, on

omad, ja et küla nuheldakse kogu aeg kopteritelt ja lennukitelt.

Kopter laskus otse nende ette ja kuigi Ago muidugi teadis, et see on nende oma, tekitas musta peletisliku putuka järsk pimedusest väljailumine ebameeldivusjudinaid.

„Plaanid muutusid, meid ei ole siin enam tarvis. Kopterisse!”

Seekord oli lend lühike ja nad pandi maha keset põlevat asulat. Nimi kaardil – Antadandolo – ei oelnud talle midagi. Nad võtsid sisse positsioonid ja ootasid. „Jalutuskäik” kahe kopterisõidu vahel oli kestnud vaevalt kakskümmend minutit, nüüd mölutasid nad tegevusetult kaks tundi.

Lõpuks tuli kopter.

„Olgu, need, kes peavad homme tööle minema, lähevad koju. Teistele on veel natuke tegemist.”

Tagasiteel magasid kopteris kõik peale pilootide. Nad vahetasid Agega sel ööl vaevalt paar sõna, ent seks oli kuidagi eriti metsik ja hea.

König

„Viking! Isa! Mis lärm see on?”

Suletud silmadega keset umbes kuuemeetrist kerakujulist ruumi hõlju- nud mees võpatas ja vaatas oma poja poole. Saabus vaikus.

„Selle lärmi nimi on muusika,” porises ta vaevuaimatava solvumisega. „Inimesed kuulavad seda mõnikord. Mis on?”

„Kriitiline F-aeg, ja järvele pidid mingid hullud lähenema. Korvikudu- jad ei ole ka valmis, aga see ei ole uudis.”

„Siseside jukerdab?”

„Ei. Sul oli kättesaadavus ’koomassejõunud’ peal... olgu, ’katastroofi- ohu’... olgu, ei ole parim tõlgendus, aga nii öeldakse, tead küll. Igatahes ma vajasin ka pisut liikumist ja mitte et ma oleks lootnud su siit mingi kummiemmega leida... Mis keel see üldse oli?”

„Kolm korda võid arvata. Läheme juhtimiskeskusse.” Mees vedas end paarist käepidemest haarates õiges suunas lendama.

„Olgu, ma tean, kust sa pärit oled. Oskad sa seda veel?”

Viking heitis pojale kõõrdpilgu. „Kuule, see on mu emakeel. Ma rää- kisin rootsi keelt esimesed kakskümmend aastat oma elust. Ja hiljem ka. Muidugi ma oskan seda.”

„Noh...” poiss otsis hetke sõnu. „Iseenesest olen ma tänulik, et sa sel-

lega mu ajusid komposteerima ei hakanud. Ja selles keeles laulmine tuleks seadusega ära keelata, kui äsjakuuldu põhjal otsustada... Kuigi ma mõnikord... Sa lubasid mu kunagi vanaema vaatama viia.”

Viking vaatas õige mitu sekundit seletamatul ilmel poega; ta sai seda rahulikult teha, sest nad lendasid sel ajal suhteliselt väikese kiirusega läbi piisavalt avara koridori.

Ta hakkas rääkima alles siis, kui nad end juhtimiskeskuse toolidele kinnitasid: „Kui see nii lihtne oleks... Noh, nende paari Madalkäiguga ma ju proovisin sind ette valmistada. Tulemused olid pehmelt öeldes mõtlemisainet pakkuvad. Ja nüüd on mõista antud, et sel ja arvatavasti ka järgmisel aastal ei tohiks alla minna, kui just hädasti tarvis ei ole. Startivad süstikud on nüüd alati pungil täis.”

„Miks nad teist käima ei pane? Aru ma ei saa...”

„Et mitte suurriikide valitsusi närviliseks ajada. Nad suudavad kuidagi ignoreerida meie lende kaugemal ruumis, kuigi on võimatu, et nad vähemalt miljoni kilomeetri raadiuses täpselt ei tea, kus meie laevad parasjagu on...”

„Nii et nad teavad ka meie praegusest lennust? Miks ma...”

Viking ohkas. „Sa ei oska õigesti küsida. Me ei võta nii kaugelt hoogu mitte ainult ohutuskaalutlustel. Me oleme Kuu taga ja kui nad ka tabavad meid väga suure kiirusega lendamas, peavad nad seda loodetavasti mingiks katseks... tähendab, laevamootorite testiks või millekski selliseks. Kerasid nad ei tohiks näha.”

„Sa oled paar korda Kuul katsetanud, seda on varemgi tehtud ja tulemused ei ole eriti head. „Korvi” – neid suunajaid – ei saa nii täpselt paika, nii et milleks õieti on tarvis seda ohtlikku katset Maaga? Kusjuures mitte täisvõimsusel, vaid ikka ainult viie kuuliga?”

Nad ei olnud juhtruumis kahekesi. Ruum ise oli suur, oma kümne-meetrise läbimõõduga kera, mille keskosa oli igasuguste juhtseadmete ja kiirendustoolide segadik. Kera sisepind oli tegelikult üleni ekraan ja tähelepanelikul vaatlemisel võis aru saada, et tühi ruum seina ja keskel trooniva segadiku vahel on täis mikrokiust amortisaatoreid.

Ühe tooli rihmad plaksatasid ja mees sellelt kerkis õhku, tuues kuuldavale läbisegi naeru ja vandumist. „Kuule, Viking, mille eest sa meid selle peletisega karistad? Seleta siis lapsele! Muidu kuula siin päevade kaupa seda ülbet lolli möla...” Ta kadus luugist välja.

„Küll sul on vaimustav meeskond,” ühmas König pisut solvunult.

„Endenur ei suutnud kuidagi uskuda, et Königil on midagi pistmist impulssdeflektorite matemaatilise mudeliga, nii et me siis vedasime kihla, kas seda tuumast eraldiseisvat võrgumatriksit on vaja meie järel nuhkimiseks või harrastab ta võrguseksi...” venitati teisest toolist.

„Ja kumma poolt sina, Magda, olid?” küsis Viking. „Hm, selle võimaluse poolt, et tegu siiski on matemaatilise mudeliga...”

„Mina vedasin kihla selle võimaluse poolt, et kui see ka on matemaatiline simu, siis kasutab ta sõltumatut kanalit ikkagi peamiselt kaugke-piks.”

König vedas end ühte tooli ja jäi illuminaatorist otse ees paistvat Kuud ja selle tagant piiluvat Maad vaatama. Ega seal muud vaadata ei olnudki; sellelt kauguselt olid Maa ja Kuu – viimane sellest vaatepunktist mitu korda suurem – nii heledad, et inimsilm suutis eristada ainult heledamaid tähti. „Olgu, isa, sina oled nende kõõmakottidega harjunud. Ma saan ju aru küll, et nad tunnevad üksteist aastakümneid ja siin taga on igasugused suhted ja suhtumised, millest mul aimugi pole. Aga mina keeldun olemast küülikuks siin kopitanud tuhkrakuudis. Mis kuradi pärast pean ma teesklema viisakust tüübiga, keda on dresseeritud õiges järjekorras vajutama 666 nuppu ja kes seetõttu arvab, et teab midagi planetoplani-dest? Mis õigust on mind õpetada ühel mutil, kel endal pole lapsi ja ilm-selt ei tule kah, sest *best before* on tal üle? Miks ma peaksingi üritama seletada dünaamilist juhtimismatriksit inimestele, kes pole kuulnudki gammafunktsiooni rakendamisest kaoselaadsete tensorjadade statistilises tööt-luses?”

„Ah, ära aja jama,” katkestas Viking teda tüdinult. „Siin laevas ei ole ühtegi inimest, kes ei tunne diferentsiaalgeomeetriat. Igasugune kursiar-vutus põhineb ju...” Ta mühatas ja vaikis paar sekundit. „Nad ei ole ju pahatahtlikud... Sina oled.”

„Ei ole! Mul on neist kõrini! Nende märkustest ja idiootlikest teooria-dest ja absoluutselt mitte millelgi põhinevast üleolekutundest. Olgu, te olete kõik kauem elanud ja jõudnud seetõttu üht kui teist ära teha. Ent te kõik olete jalgupidi seal all kinni. Isegi vaatamata sellele, et suurem osa sellest pundist on koos sinuga Jupi juures ära käinud. Ka sinu maailma-süsteem on ikka geotsentriline, Jup on kah lihtsalt üks kera, mis hõljab Maa *kohal*. Sa ju tunnistasid ise, et enamik strateegilisest planeerimisest ei saanud esimesel korral lihtsalt aru, kui ma koordinaatsüsteemi helio-entriksiliseks pöörasin.”

„Te jääte siia valvesse?” ajas Magda end toolist üles ja hõljus vastust ootamata minema. „Ma lähen oma mõttetu ja raisatud elu üle järele mõtlema...” kuulsid nad teda veel läbisegi kurja naeruga porisemas.

König tõmbas end konksu – toolis lamas ta sisuliselt selili – ja vaatas isa poole. „Ega see nüüd... Ega ma... Noh, *nii* halvasti ma neist ju ka ei mõtle.”

Viking turtsatas vaikselt. „Ära muretse. Sinna ei ole midagi teha – nad ei võta sind tõsiselt, ükskõik, mida sa teed. See töötab sinu õnneks kahte pidi – nad ei solvu ka. Ja praegu on kõik – ka sina! – pahas tujus seepärast, et katse ilmselt kukub läbi.

Ja lisaks on olemas selline asi nagu sotsiaalne inerts. Ja see on ka põhjus, miks ma sulle mitu korda olen üritanud vaikselt mõista anda, et ma ei trügi su ideid varastama, kuid ma arvan, et asjad läheksid paremini, kui ma teie eestkõneleja oleksin. Muide, me lasime F-aja mööda.”

„Kas see seltskond, millest iganes see koosneb, läheneb ikka järvele? Kas keegi Maalt arvab, et need võiksid kuidagi teada, miks nad sinna lähevad? Vat see on küll asi, milles ma tunnistan, et ma mitte midagi ei jaga.”

Viking kehtas õlgu. „Me viime katse ikkagi läbi.”

„Isegi kui keegi neist võib surma saada? Ja seda räägid sina kui kõige tuntum patsifist.”

„Nad ei saa surma. Nad saavad kõige rohkem märjaks. Tõenäosus, et mõni neist neile otse pähe kukub, on kaduvväike. Kogu küsimus ongi siin tõenäosustes – mida teeb kari hulle just nüüd selle liustikujärve ääres?” Viking jäi jälle vait ja nüüd nägi König, kuidas ta vaikselt ja lühida žestiga käega löi; tegelikult oli ta ka eelmistel kordadel osanud need käegalõõmised juurde mõelda.

„Monitorid ja kõik deflektorid on enam-vähem kohal. Läheb siis lahti.”

Tegelikult ei teinud kumbki neist ühtki liigutust, nad lasid vaid arvutil varem valmis tehtud plaane järgida. Peale displeidel vilkuvate kirjade ei olnud üldse mingit märki, et midagi oleks juhtunud.

X

John Jones vaatas dokumente ekraanil ja vandus mõttes. Siis vaatas aknast välja. Sadas. Langes ühtlast halli vihma ja temperatuur võis olla nii 12 kraadi ringis. Hootine tuul keerutas üksikuid pruunikaid lehti; kuni

oli kuiv ja lehed lõbuskollased, oli isegi kahju, et need nii kiiresti koristati, end nüüd... Sügis Brüsselis – värsked veinid Prantsusmaalt ja Oktoberfesti õllevaht Saksamaalt. Ja juba tekkis poeakendele jõulukarda...

„Miks?” küsis Jones pisut kubistlikult seinakellalt, mis oli vastasseina ekraantapeedile projitseeritud. Raportid tema ees rääkisid selget keelt. Eelmisel päeval oli ta lasknud õigetel inimestel ettevaatlikult ameeriklaste, hiinlaste ja venelaste juures pinda sondeerida ja tulemus oli sama – Kuul ehitatakse aatomirelvi. Ta ohkas, tõusis ja kõndis ülemuse kabinetti.

„Keaton, me peame rääkima.”

„Kuu kukkus alla?”

„Ei. Aga nad valmistuvad,” vastas John kerge muigega. Ta asetas paberid ülemuse lauale ja laskus tugitooli, kui see need haaras ja sama liigutusega tooli suunas viipas. Ta luges paar minutit süvenenult.

„Kui suur on eksituse võimalus?” küsis vanem mees.

John ei pääsenud tõdemusest, et mees tema vastas ongi vana. Kõvasti üle viiekümne. Ja just sellistel hetkedel, kui sisse tuli midagi ebameeldivat, lõi see väga selgelt välja ja tekitas Johnil külmajudinaid – *kahekümne aasta pärast olen ma selline...*

„See on seal kirjas.”

„On, aga ma tahan sinu arvamust. Nii-öelda hinnangut hinnangu kohta.”

„Null.” John isegi kahetses, kui kuulis, kui teravalt see sõna lajatas. „Ma ütleksin, et eksimise võimalus on kaduvväike. Meie raportid lähevad kokku meie sõprade ja tegelikult ka... kattuvate huvidega alternatiivsete gruppide arvamusega,” lisas ta meelega eriti pehmel toonil.

„Kattuvate huvidega alternatiivsed grupid...” mälus Keaton seda väljendit, nagu see aitaks teda. „Mis on juhtunud? Ma mõtlen, kas see ikkagi võib olla kellegi bluff, mis hakkab ette valmistama Kuu Ordu laialilöömist?”

John raputas pead. „Vaata, kust andmed tulnud on. Teoreetiliselt on muidugi võimalus, et keegi söötab meie agentidele ette valeandmeid. Tegelikult kõigile agentidele. See eeldab, et see keegi teab täpselt, kus meie agendid tegutsevad, ja tegelikult ka seda, kuidas nad tegutsevad. See on liiga keeruline. Nad ilmselt tõepoolest valmistavad termotuuma-laenguid. Ilmselt puhtaid. Lasersütikuga.”

„Suudavad nad seda? Ma mõtlen – tuumarelvi valmistada?”

John ohkas mõttes. „Aatomitehnika on Kuu Ordu alus. Muidugi suudavad.”

Keaton liigutas üht, siis teist õlga. „Mida see tehniliselt tähendab? See „roheliste aatomipommide” jutt oli ju paarkümmend aastat tagasi...”

„Sajand tagasi välja töötatud ja üldiselt kasutuses oleva Teller-Ulami skeemi termotuumapommi sütikuks on tavaline, tuumalagunemisel töötav aatomipomm, mille töö põhineb kriitilisel massil – kui lõhustuvat metalli saab piisav kogus, algab seal ahelreaktsioon. Ehk siis viiakse võimalikult kiiresti, tavaliselt keemilise plahvatusega kokku kaks metallitükki. Need ei ole praktikas kunagi poolkerad...”

„Seda ma tean.”

„Noh, selle lõhustumisplahvatuse energiat kasutatakse deuteeriumi kokkusurumiseks termotuumareaktsioonideni. Selleks kasutatakse tavaliselt uraanist kesta, mis sisuliselt töötab kiirguspeegeldina...”

„Ma olen jooniseid näinud. Pommi ennast kah korra... Õppustel. Lahti võetuna ja tuumamaterjali asemel tina.” Ta ohkas. „Tõenäoliselt oli seal ka algaengu asemel lihtsalt plastikklots.”

„Lasersüтик on teoorias väga lihtne asi – fokuseeritud laserimpulss tekitab mikro-termotuumaplahvatuse, mille energiat siis kasutatakse omakorda järgmise astme sütikuna. Praktikas on termotuumapommi lasersüтик keeruline ja kallis kristall, sisuliselt keskele koondatud kemolaserite kera...”

„Mis suudab plahvatama panna mingid milligrammid deuteeriumi. Jah.”

Mida ta õieti tahab? „Noh, küsimus on hinnas. Näiteks vastab sütiku plahvatus väga ligikaudu ühele tonnile trotüülile. Tonn trotüüli on kõvasti rohkem kui suurusjärgu odavam. Ükski riik ei ole nendega teinud rohkem kui paar katset, sest... sa tead. Tuumahaidutuse mõte ei ole klassikalise sõja laiendamine, vaid vastase garanteeritud hävitamine. Selleks on vaja võimsat ja raskete tagajärgedega plahvatust. Ja see kehtib nii igasuguste maniakkide kui kahjuks paraku ka suurriikide puhul.”

„Miks toodab Kuu Ordu just selliseid?”

John liigutas omakorda õlgu. „Raskete tuumamaterjalidega peab neil ka väga kitsas olema ja kui nad kavatsevad Madat tuumarelvadega kaitsta, siis vajavad nad just suhteliselt väikese võimsusega ja „puhtaid” – viimane asi, mida nad endale lubada saavad, on pikaajaline radiatsiooniprobleem.”

„Nii et sa arvad, et nad on tõesti valmis end tuumarelvadega kaitsma? Et see ei ole Põhja-Korea sündroom?”

„Et pärast neljakümnet aastat selgus, et neil oli ette näidata ainult üks ebaõnnestunud katsetus? Ma ei tea. Need on muidugi vaid minu spekulatsioonid, kuid Ordul on aatomimootoriga kosmoseaparaadid ja see ei ole bluff – kuidas saaksid nad teisiti välisplaneetide juures käia? Neil on võimalus Kuul katseid teha – terve mõistus ütleb, et nad teevad neid.”

Keaton noogutas. „Ja neil on igal pool kaasatundjaid ja ma olen üsna veendunud, et neil on igalt poolt üle maailma kokku varastatud väga tundlikku infot. Ma saan väga hästi aru, miks ameeriklased ja hiinlased peavad neid turvariskiks. Minu arvates on nad lihtsalt vargad. Kogu nende edu põhineb ebaeetilisel tegutsemisel. Mingi tehnoloogia tunnistatakse ohtlikuks, sobimatuks või ebainimlikuks laiemas tähenduses ja inimestele sellest üldiselt piisab. Nendele ei piisa. Ent kuidas neid kontrollida? Muidugi nad kaitsevad end.” Ta vaatas küsivalt Johni otsa.

Too noogutas ja ei lisanud midagi.

„Jätka,” ohkas vanem mees natukese aja pärast. „Ma kirjutan ühe ettekande, kuid ma ei usu, et seda keegi loeb.”

Longhorn

„Mul läks eile õhtul pidu natuke pikaks,” lausus Ago Krügerile vabanduseks ja haigutas laia suuga.

„Ma tean,” noogutas see. „Ma olin sidekeskuses abiks, ma nägin su määranguid.”

„Aaa... no siis sa tead. Ise said ikka magada?”

„Sain ikka. Ma olin tegelikult siinsamas. Dubleerisin – et mida rohkem silmi, seda parem. Vedelesin vannis, kui veel täpsem olla. Sina said füüsilist ka. Kuidas rind on?”

Ago väärutas huuli. Muidugi kuulutas ta soomusvest tervele maailmale, et pihta sai. Kuna – ta oli jõudnud hommikul järele vaadata – nende poolel oli ainult kuus haavatut, mitte ükski raskelt, oli tema kuuli ette jäämine tabelis kõrgel kohal.

„Sinine. Löök oli ikka üsna tugev. Aga kuigi mind hommikul lausa käsukorras arsti juurde lohistati – tegelikult ma jäin sellepärast hiljaks –, pole isegi põrutus märkimisväärne. Kaliiber 303 kuul, pika padruniga ilmselt, lastud vähemalt pooleteise kildi kauguselt. Laskjat muide ei leitudki.”

Krüger noogutas pisut kannatamatult. „Ma tean. Muide, ma ei tahaks täna üldse su projektidega tegeleda, mul on teistpidi su abi vaja. Ma loodan, et sul ei ole midagi selle vastu, kui me ühe sõidu teeme?”

„Ei ole,” kehtas Ago õlgu. „Eks sa ise tead.” Ta mõtles hetke. „Üldisemalt ka, ma mõtlen – paar päeva on jälle rahutu. Nii et kui sa tahad kuhugi meie turvatsoonist välja minna...”

„Jah ja ei. Läheme kopteriga. Kurat, ma oskan juhtida ju kõike.”

Oli juba õhtu, kui nad tagasi lendasid.

Krüger hoidis lennumasinat suurema osa ajast enam-vähem tee kohal ja suhteliselt kõrgel.

„Su CV-s on kirjas, et sul on kergelennuki piloodi paberid?” küsis ta korruga.

Ago oli omi mõtteid mõelnud, tal kulus paar sekundit aega, enne kui ta õigele lainele tuli. „On küll. On juttu olnud, et ma peaksin neid uuendada, täpsemalt lendama oma tunnid täis, et mitte kvalifikatsiooni kaotada, aga seni on palju muud teha olnud.”

„Simu on ju ka olemas.”

„On.” Ago sättis end istmel; tegelikult polnud ta olnud väga kaugel magamajäämisest. „Seal ma ikka olen proovinud ka, aga minul ei ole püsivust maha istuda ja kõik korralikult läbi teha. Ja simu ei loe kah.”

„Kopterit oled proovinud?”

„Simus.”

„Võta juhis.”

Nende kopteris oli ainult kaks korralikku kohta – pilootidele (selles mõttes, et juhtimisseadmed olid muidugi dubleeritud). Istmetetaguses ruumis võis istuda veel kuni 4 inimest ja kui istmed kokku lükata, sai seal kaupa vedada; mugavad need klappistmed seal küll ei olnud.

Ago vaatas vasakule Krügeri suunas ja võttis siis juhise. Krüger lasi enda oma lahti. Ago tegi prooviks paar sujuvat mõnekümnekraadist pöörtet, et tunnetust kätte saada, tõusis ja laskus natuke sama eesmärgiga, ning seejärel juhtis kopterit edasi kodu poole, nagu poleks ta kunagi elus muud teinud.

„Mrhh, lennuki ega autoga mul nii kergesti ei läinud. Tõsi, maandumisel võib lõbusaks minna,” muigas ta paar minutit hiljem.

„Nii et sa oled täna väga palju uut õppinud.” Krüger lausus seda kuidagi küsimuse ja tõdemuse vahepealsena.

„Õppisin muidugi. Alates sellest, et varem ma tegelikult ainult teadsin, et siin ka mingid prantslased olemas on. Mul ei olnud mingit aimu ei Zahamena pargi ega Toa sadama ümber toimuvast, ehk siis majandusest. Noh, midagi väga salajast selles kõiges ilmselt ei ole, kuigi mul pool aega kõrvad liikusid. On üsna selge, et sa tahtsid mulle seda näidata, muidu oleksid sa lihtsalt kellegi turvast kaasa võtnud... või üksi tulnud, sest mis riski siin ikka oli? Aga selle kõige üle pean ma veel mõtlema. Mitte et ma nüüd kõigest jagaksin... Aga igatahes polnud mul õrna aimugi, kui suured rahad liiguvad kõige selle turul, mida keegi nagu teha ei tohiks, aga kõik vajavad...”

Taas valitses kopteris umbes viis minutit vaikus.

„Mul ei ole muide su töö kohta rohkem küsimusi,” hakkas Krüger lõpuks uuesti rääkima. „Sellega on omad hädad, aga see ei ole sinu süü, sa ei saa teada, milliseid lahendusi ja lähenemisi me Kuul kasutame. Tegelikult oleks sul targem Kuule tulla. Sind tuleks täiega kaasata meie aatomiseadmete väljatöötlusprogrammidesse, sest praegu sa raiskad siin väga palju oma annet ja tööd.”

„Nii et meie oleme siin klounid,” porises Ago kõrvale vaatamata. „Seda ma muide arvasin.”

„Longhorn, sa oled piisavalt kaua sellega tegelenud, et aru saada – Madagaskari Rangelte Rahuotstarbeline blää-blää-aatomi-instituut ei ole klounid ega topised. Te teete ju tegelikku tööd. Kuule, kes on kõige kauem seal instituudis töötanud? Nendest, keda sa tead?”

„Karlos vist?” kehitas Ago pärast pisukest mõtlemist õlgu. „Minu arust mingi 15–20 aastat. Aga kui ma õigesti aru sain, siis ongi tegemist ju kahe- kuni viieaastaste lepingutega?”

„Ja mis saab inimestest peale lepingu lõppu? Kuu Ordu laseb nad maha või?”

Ago vajus mõttesse. Ta teadis mõnda, kes oli Kuu Ordu heaks töötada proovinud ja pettunult tagasi tulnud, kuid ta ei teadnud ühtegi, tõepoolest mitte ühtegi, kes oleks millalgi Kuu Ordu heaks pikemalt töötanud ja siis Euroopasse või kuhugi mujale tagasi tulnud...

„Tahad sa öelda, et mu ainus võimalus ongi Kuule kolida?” küsis ta mornilt.

„Karlose ja teiste selliste pealt sa näed, et see *ei ole* ainus võimalus. Aga Karlose vanem poeg muide elab suurema osa ajast Kuul, kui sa seda ei teadnud. Ja loomulikult eksisteerib instituut ka Tarasi-suguste välja-

filtreerimiseks, mõttetu on seda eitada. Longhorn, sa oled siin pool aastat olnud, kas sa tõesti tahad tagasi sinna, kust sa tulid?”

Ago vaikis üsna tükk aega. „Tead, ma elasin seal oma elu esimesed 38 aastat. Kogu mu elu oli seal. Sõbrad, tuttavad, pere... Pojast on kahju, ja emast. Emale ei saa kirjutadagi... Või mis ma õieti kirjutaksin – päeviti mõtlen välja tuumaseadmeid, mida Kuul tootma hakatakse, õhtuti käin neegreid laskmas ja mõnikord olen Kuu-elanikule sohver ja ihukaitsja... Sina oled jumalale lähemal – kaua see kõik kesta saab?”

Nad vaatasid teineteisele justkui mõõtes otsa ja Krüger noogutas mornilt. „Ma küsin eelmise küsimuse uuesti ja teise nurga alt – kas see, mis toimub seal, kust sa tulid, on sinu arust mingi mõistlik tulevikualternatiiv inimkonnale?”

Ago vaikis pisut ja põrnitses süngelt ettepoole. „See aga tähendab, et varem või hiljem tuleb Kuu Ordul end kaitsta,” pomises ta siis mõtlikult ja segaduses. „See tähendab sõda. Seda sa mulle näidata tahtsid ja seda ma täna õppisin.”

Raske vaikus kestis laskumiseni Ago koduõue suunas.

„Las mina maandun,” ohkas Krüger. „Nii lõbus meil veel ei ole...”

Reniard

Reniard astus autost välja ja vaatas ringi.

„Jõudsid!” Umbes tema kasvu ja temavanune, 30-aastane liivakarva juuste ja kõhna näoga mees oli trepile astunud.

„Olivier!” viipas Reniard talle.

„Oleksid võinud lähemale parkida. Ruumi ju on.”

Asfaltplats võis mahutada oma sadakond autot ja oli suhteliselt tühi, autosid oli vast tosinkond. Reniard oli oma auto jätnud üsna tee äärde, nii et tema ja väljasõidu vahele ei saanud enam keegi parkida. Täpsemalt, ei saanud parkida kõigile jalgu jäämata ja see koht ei näinud selline välja, et siia sellise suhtumisega tüüpe satuks. Kolmes parkla küljes kõrgusid vaombe aaloe hekid ja neljandas oli midagi, mis tahtis välja näha kui tumedast puidust Versailles.

„Noh, ma seisin korra treppi kah, aga kusagilt ei paistnud lakeid, kes võtmete järele oleks jooksnud.”

Olivier vaatas talle korra segaduses otsa ja turtsatas siis: „Selliseid kohti... Tead, ma ei tea, kas selliseid kohti maailmas enam üldse olemas on. Sina olid viimati Euroopas – kas oli?”

„Ei hakanud silma. Meditsiiniüliõpilased igatahes sellistes kohtades ei käinud.”

„No vähemalt on siin valve. Mõlemast nurgast võtavad platsi tule alla, kui vaja.” Olivier viipas maja poole. „Muide, ma olin kindel, et sa lähed kuhugi haiglasse tööle... Olgu, sa vist ei taha sellest rääkida.”

Nad läksid kõrvuti majja sisse. Hoone üritas ka seestpoolt lossi kujutada. Tulemus oli teatud mõttes naeruväärne, kuid kõrgetel tumedast puidust seinte ja lagedega ruumidel ei puudunud oma võlu ja väarikus. Reniard kehtas õlgu. „Vaesust ei maksa häbeneda. Kuigi jah, just seda ma ju teen. Üks õppeaasta oli kõik, mida Oddchandid lubada said. Me ei taha tunnistada, et oleme siin keskmisest kõvasti jõukamatena Euroopa mõistes puruvaesed. Ja Prantsusmaa... sa tead.”

„Teeb näo, et meid ei ole olemaski. Omapärane viis koloniaalpärandist lahti öelda. Ma tean. Nad võtavad kohalikke neegreid ka paremini vastu kui meid.”

„*Branleurs*,” noogutas Reniard takka. „Aga jätame selle. Ma õpin kõike meditsiiniga seostuvat edasi. Aga arstiks kaugõppe teel ei saa ja mul pole aega, et kusagil haiglas praktikal käia.” Ta kehtas õlgu. „Aga sa tead sedagi. Kuid see ei ole meie altkäemaksulõuna teema.”

„No pead sa...” venitas Olivier laialt irvitades. „Jäta vähemalt mulje, et kõik on viisakas ja väarikas ja me arutame vaid äriasju. Ent muidugi olen ma väga tänulik. Siiapoole.”

Nad istusid mugavatesse tugitoolidesse teine teisele poole valge linaga kaetud lauda suure tumendatud klaasseina ääres. Maja oli üsna kõrgel mäenõlval, nii et nad nägid sealt suuremat osa Antananarivo kesklinnast.

„Siit polegi see nii halb,” poetas Reniard panoraami uurides. „Põllud, järvesilmad... isegi Anosy paistab ära... selline madal ja armas linn, eks ole?”

„Varemeid ei ole näha, jõugupiire kah mitte,” heitis Olivier sinnapoole ühe huvitu pilgu. „Kas sa tõesti pole siin käinud? Kuidas see sul õnnes-tunud on?”

Taas kehtas Reniard õlgu. „Ma muidugi tean, et see olemas on. Kunagi vist isegi olen... aga see oli ammu. Meiesuguste pelgupaik?” Ta lasi pilgul ruumis ringi rännata. Lisaks neile oli inimesi veel kuues lauas ja kõige iseloomustavam oleks öelda, et ühist polnud neil midagi. Neli valget vanemat meest (Reniardile tundus, et ta on mõnda neist näinud); üks

vanaproua endast 30 aastat noorema ja hulga tumedama mehega (*äärmselt raske uskuda, et tegu võiks olla ema ja pojaga*); kahekümnendates noormees ja neiu (*võimalik, et turistid; turism ei olnud mitte täiesti välja surnud*); kuuene grupp idamaalasi, arvatavasti hiinlasi, nende hulgas üks naine; jõukas malagass ilmselt oma naise ja kahe teismelise lapsega; kolm erinevas eas ja silma järgi erinevast rahvusest meest, justnagu kõige eelneva kvintsessents – mis kurat neid ühendada võiks? *Näedsa, ja muidugi on seitsmendaks veel ühes nurgas ka jämeda kuldketiga 150-kilone mees, kelle surnud kala pilk ärkab ellu ja läheb õliseks ainult ettekandjaid skaneerides, ja kaheksandaks teises nurgas täpselt samade omadustega naine. Kurat, nad sobiksid ju nii hästi...*

Tuli kaks ettekandjat, mõlemad silma järgi allakahekümnesed üsna kenad kohalikku verd tüdrukud. Nad kandsid valget vähem kui vaksa-laiust seelikut ja lühikest, rindade alla sõlme seotud hõlmadega särki. Reniard pani tähele, et tüdruk teeb talle menüü ulatamise ja standardse „midagi juua?” poetamise juures silma. Selliselt viisakalt, aga väga selgelt.

„On nad siin...?” küsis ta niipea, kui tüdrukud lahkusid.

„Muidugi,” mühatas Olivier muiates. „Neid kontrollitakse pidevalt ja „muud teenused” lisatakse väga delikaatselt arvele. Sinul seda probleemi ei ole, aga siin on osatud asja nii ajada, et see on... igas mõttes aktsepteeritud kokkusaamiskoht. Viisakas koht ärilõuna jaoks.”

Reniard naeris endamisi menüüd uurides.

„Mis sa naerad?”

„Meie eelmise vestluse jätkuks – Pariisis olin ma puruvaene üliõpilane, seal on kõigil naistel kummifetiš ja tasulised on nii kuradi kallid ja... kuidas ma seda sulle ütlen? Riiklik regulatsioon ja suhtumine ja... noh, ma ei tea, kuidas nad on osanud selle nii korraldada, et asjast kellelgi rõõmu ei oleks. Siin on see kuidagi nii loomulik. Ja siin oleme me kahtlemata ülemklass. See „väike lisand arvele” on ilmselt ühe nulli jagu suurem kui kusagilt nii-öelda tavaliste kanalite kaudu, aga ilmselt endiselt „veinihinna”, eks ole?”

„Nüüd ei oleks me ju ka Pariisis mingid vaesed? On ju nii?”

„On küll. Aga me ei saavutaks kunagi – mitte kunagi! – Euroopas sellist positsiooni, et maanduda võimalik, et riigi parimas restoranis, kus ettekandjad on ka selleks, kui sul tuleb tahtmine kedagi keppida. Selliseid restorane seal ei olegi... või on mingid suletud klubid... ei, ma arvan,

et ei olegi. Politsei. Ja seadused seal ikkagi kehtivad. Ja kuigi väga rikaste inimeste jaoks on kõik võimalik, käib see läbi nii mitme filtri, et tõenäoliselt on neilgi odavam lennata kuhugi „saartele” kui... Ma ei tea. Tegelikult pole see oluline.”

„Ja sul on suhtumine halb.” Olivier vaatas üles tellimust võtma tulnud näitsiku poole ja luges oma tellimuse ette. Ta ootas, kuni Reniard enda omaga valmis saab, ja tellis siis veini. „Siin käib muide ordulaska. Neist ei ole ma muide kunagi aru saanud. Mõnikord mulle tundub, et nad on palju rassistlikumad kui meie.” Ta peatus hetkeks ja turtsatas. „Isegi need, kes nahavärvilt siinsetest ei erine. Sina tunnend neid – mida nad näiteks mõtlevad sellistest paikadest? Mida nad üldse söövad, et siin ei käi?”

Reniard peitis muiet. Ent ta pidi enne vastamist tõesti hetke mõtlema. „Ordu... Tead, ma töötan nendega aastaid koos, aga teinekord ei mõista ma neid üldse. Sellest, miks nad siin ei käi, saan ma küll aru – esiteks, normaalsel inimesel ju seksipuudust ei ole. Ikka leiad endale kellegi. Teiseks on neil omad kanalid, kui tuleb tahtmine leida siinse rahva hulgast ajutine või ka püsivam kaaslane. Ja toit... olgu, sööme, siis ma ütlen.”

Üks ettekandjatest avas veinipudeli, sellal kui teine lihtsalt seal läheduses tolknes ja klaase sättis. Olivier tegeles nende käperdamisega, kui nad ta käeulatusse sattusid. Tüdrukud ei lasknud end sellest väga segada, naeratasid ainult. Mõlemad mehed maitsesid veini ja tunnistasid selle kõlblikuks.

„Võtame need ka?” küsis Olivier peaga ettekandjate poole viibates.

„Ei, tänan,” muigas Reniard.

„Sa ikka veel armastad Amelid nii väga?”

„Jah,” vastas Reniard lihtsalt.

Sõber viipas ettekandjatele, et nad lahkuksid, ja hüppas eelmisele teemale tagasi, nagu oleks ta nad samal hetkel unustanud: „Aga sina oled ju mitme nende firma juht? Anna andeks, tankist ilmselt, aga nad maksavad sulle selle eest ju hästi? Ja sul, nagu näha minu äridest, on võimalik vist ikka päris suurel määral otsuseid ka teha?”

Reniard muigas taas ja jõi piskuhaaval veini, seda aeg-ajalt klaasis keerutades. „Olivier, seda ei nimetata moodsas maailmas korruptsiooniks, seda nimetatakse usalduseks. Anna andeks, et ma küsin, aga sa hakkasid siin käima ju alles viimastel aastatel? Siis, kui su firma jalad alla sai?”

„Nojah...” Olivier krimpsutas nägu. „Ütleme, isa rahakoti peal siin ei

käi... Ähh, ma ei taha sellest rääkida.”

„Ei taha, vana sõber, aga peab. Millal sa kavatsed abielluda ja pere luua?”

„Ähh...”

„Just – „ähh”... Vaata, Olivier, see on ka põhjus, miks ma – nagu sa ütled – hakkas kogukonnast võõrduma. See paik siin... See on kehas-
tunud koloniaalae. See aeg, mida me kõik taga igatseme. Aga see ei tule tagasi. Meist jäid sada aastat tagasi siia ainult need, kellel oli siin midagi. Võimalik, et meie vaarvanemad poleks pidanud seda tegema. Me elame ju vaevu ära. Mul ei olnud raha, et Euroopas, vanal kodumaal õppida. Ja niipea, kui meie materiaalne olukord paraneb, elame me edasi mingis koloniaalaja unistuses.

Olivier, Ordule on nii paljud asjad ükskõik. Neid lihtsalt ei huvita. Neil oli vaja varjatud, suurriikide haardeulatusest väljas olevat platsidarmi, et oma raketid kokku panna. Nad ei taha kohalikesse asjadesse üldse sekkuda. Muide, ka meie asjadesse. Nad tahavad, et neid rahule jäetaks. Neutraalne, normaalne suhtumine. Ela ja lase teistel elada. Nad suunavad meelega oma raha selliste lepingute kaudu niimoodi, et tekiks sotsiaalne võrgustik – kõik saavad kasu. Siin sa nüüd oled – jalad alla saanud ja õnnelik vaatamata sellele, mida sa paar aastat tagasi Ordust arvasid. Sorri, sõber, ma ei taha üldse su seljas trampida, aga luba vähemalt nimetada asju õigete nimedega.”

„Ma arvan siinemaale, et...” Mees jäi vait ja mõtles natuke. „Olgu,” ohkas ta lõpuks, „kutsusin su siia ju ka selleks, et rääkida – mis edasi? Kaua meie hea elu kestab? Kaua Madagaskari Biosfääri Kaitse vastu peab? Mida nad saavutada tahavad? Ma ju näen, mis toimub – kas või see, kuidas eile Rafohy ja ta liitlased Rabe all pulbriks tehti. Kust tulid kõik need lahingulennukid ja -kopterid, sajad ja sajad mehed? Kust nad üldse nii palju raha saavad? Sõber, ma ei ole rumal, ma oskan arvutada. Siin on tohutud summad taga.”

Reniard, kes oli viimased sekundid parkimisplatsi põrnitsenud, tõusis järsult ja uuris kiiruga klaasseina, et kas see ka lahti käib või kust sellest läbi saab.

„Mis on?” silmitses kaaslane teda segaduses.

„Vaata.”

Kusagilt oli platsile ilmunud pooletosinane maskides jõuk, kes hakkas kaameraid tulistama. Ka autod said oma osa ja millegipärast jäi neile

kuidagi eriliselt ette Reniardi oma. Akendele lähemal istujad tõusid laudadest ja liikusid igaks juhuks kaugemale ruumi sügavusse.

„Ja sa kinnitasid, et siin on valve, *connard*,” urises Reniard ja kleepis aknaklaasile ühe umbes viiesentimeetrise ja sentimeetripaksuse ketta. Seejärel tiris ta kaenlaalusest kabuurist välja oma püstoli ja tormas klaas-seina ühes servas asuva ukse poole, kust pääses parkimisplatsi kohale avanevale rõdule.

„Palun!” Tema teele tekkis valgetes kinnastes käsi kõrgel hoidev mustas ülikonnas tõmmu mehike, ilmselt restorani omanik. „Palun! Me maksame kõik kinni! Palun ärge minge! Palun!”

Reniard peatus. „Miks?”

„Meil kellelgi ei ole pahandusi vaja. Palun, me ajame kõik korda...”

„Kui see ei ole pahandus, et mu auto tükkideks lõhutakse, siis...”

„Palun... Palun ärge tulistage! Me kanname kõik kulud, me kompen-seerime...”

Üks klaasruut langes kildudeks – seda oli tabanud kuul. See ei olnud see klaasiruut, kuhu Reniard oma seadme oli kleepinud, nagu ta kiiresti üle öla vaadates veendus. Neid muide ei olnud alt parkimisplatsilt otse näha, rõdu varjas neid.

„Üks hetk, kohe peaksid kohale jõudma siinsed inimesed ja... Väga halb, väga halb...” Mehike vaatas vaheldumisi tema ja Olivieri otsa, meeleheitlik ilme näol.

„Oota, kas ma saan õigesti aru – sul on mingisugustega siin mingi leping ja su valve ei sekku, sest sa ootad, et üks jõuk ise teiega tegeleks? Ja isegi kui ei tegele, arvad sa, et sul on odavam auto välja maksta kui riskida mingi uue jõugu vaenuga?”

Mehike higistas. „Kui kliendi auto lõhutakse, on see halb. Veel halvem on, kui klient surma saab.”

„*Idiot*.” Reniard tõstis mehikese õhku ja viskas ta nagu takukoonla eemale. Talle meeldis, kui ta silmanurgast märkas, kuidas nii Olivier kui ettekandjad – kõik, kes seal ümber abitult ja segaduses tõllerdasid – seda ammuli sui vaatama jäid.

„Kuidas ma su turvadega ühendust saan? Oodaku nad natuke, ent kui peale hakkab, võiksid nad kaasa lüüa. Kopter on vähem kui minuti pärast siin.”

„Kopter... CondorSec? Ei...” halas peremees. Ta ajas end püsti, kuid Reniardile läheneda enam ei sõandanud.

„Viiskümmend sekki!” hüüdis Reniard talle, ise rõdule sööstes. Ta viskus põrandale ja uuris balustraadi sambaid. Ta vandus – massiivne puit oli tegelikult õhuke plastik, millest kuulid eriti hoogu kaotamata läbi pidid tulema. Ainuke kaitse oli seega rõdupõrand, kuid ka selles ei saanud kindel olla – rõdu alla heidetud granaat võis ta nagu sügise puulehe minema viia. Vähemalt võttis ta parkimisplatsi sihikule, et kopteri pardal oleks üks täiendav kaameranurk võtta.

Korraga hakkasid tärisema kuulipildujad kusagil keldris. Mitmelt poolt kostis hõikeid ja tulistamist ning nood kuus lidusid parkimisplatsilt minema. Lihtsalt keerasid ringi ja punusid minema, vaid hädapärastel autode taha varjudes. Tundus, et kogu tulistamine käis mitte eesmärgiga kellelegi pihta saada, vaid näitamaks, et tulistajatel on tōsi taga.

Ja siis jõudis kohale kopter.

„Nad kaklevad omavahel. Tõmbame rüstajad maha või?” pirises hääli Reniardi kõrvas. „Ehk kas sekkume nende omavahelisse jamasse?”

„Parem mitte,” otsustas Reniard kiiresti. „Inimesed pole seni kannatada saanud ja...”

Kõik oleks veel võinudki operetlikult lõppeda, kui üks neist kuuest poleks tulnud otsatult rumalale mõttele toruots kopteri poole pöörata. Palja silmaga polnud muide kopterit nähagi, lihtsalt taevas pea kohal oli ähvardavalt mürisema hakanud. Tollel tüübil pidi olema vähemalt öösihik, et ta üldse nägi, mida tulistada kavatseb. Nüüd raksas taevast tulejutt, väga järsu nurga all ülevalt lastud poolesekundine gatlingivalang uuristas asfaldi kohati lausa käelabasügavused vaod ja sihtijast jäid järele ainult õhus keerlevad räbalad. Tulistamine lakkas kohe. Esimesel paaril sekundil oli veel kuulda mahavisatavate relvade kolksatusi ja eemalduvat jooksumüdinat, edasi oli ainus heli see närvesööv müdin kusagil pea kohal pimeduses.

Kulus oma tund aega, enne kui segadus vaibus. Lõpuks selgus, et kui välja arvata Reniardi auto, mis tuli minema vedada, piirdusid restorani kahjud ühe suure klaasiga. Kaamerate parandamine oli sellega võrreldes tühiasi, samuti kui asfaldi paikamine. Enamik inimesi võttis filosoofilise rahuga, et auto mõned uued tākked ja mõlgid sai ning millalgi tuleb uued klaasid muretseda – elu sealkandis oligi selline.

Teise korruse suur saal tuli ikkagi sulgeda ja vähesed kohalejäänud kliendid juhatati korrus kõrgemale kabinetidesse. Peremees rääkis tükk

aega Olivieriga, Reniard ootas lauas. See oli kaetud, neile oli toodud ka uus vein ja nende eelroad ootasid.

„Mis tal veel oli? Ja miks ta seda sulle rääkis?” tahtis Reniard teada, kui sõber lõpuks lauda pääses.

„Sest sulle ta ei julge. Et loomulikult ta täna meilt raha ei võta, aga sa pead mõistma, et tänulik ta ei ole.” Olivier jõi joonelt oma veiniklaasi tühjaks. „Reniard, sa ju tead seda kõike – me kõik oleme harjunud ulatama oma rahakoti, kui nuga või püstolit näeme. Me kõik naeratame neile lurjustele. Sa ei saa ühekorraga mängureegleid muuta!”

Ettekandjad olid samad ja samamoodi riides, ent nüüd oli nende naeratus viril ja Reniardi piilusid nad hirmust ümmarguste silmadega. Üks neist täitis Olivieri klaasi.

Mees jätkas: „Sa tood ka mulle probleeme – ma olin siin püsikunde. Tood tegelikult meile kõigile, sellele restoranile... Ähh. Kohaliku kuni esimene küsimus oli olnud, et kas direl on nüüd leping CondorSeciga. Tal võttis palju seletamist, et see oli vaid sinu auto, mille pärast nad tulid. See kunn nägi klepsu su autol, ehk see ta vist kõige rohkem maha rahustaski...”

„Olivier, mu autol ei ole CondorSeci klepsu.” Reniard oli natuke torsis ja kannatamatu ning ta hää l tõusis pisut: „See „kohalik kunn” nägi seda klepsu sellepärast, et tahtis seda väga näha. Ajad muutuvad, Olivier. Aeg on valida. Elu siin saarel peab uuesti mõistuspäraseks inimeseks muutuma ja muide see kohalik kunn tunnetab seda ka.”

Olivieri käed värisesid. „See ei ole nii lihtne... Räägi seda peremehele, kui siia hakkavad igal ööl süütepudelid lendama. Kui enam ei ole siin sed teenijad siin ümbruskonnas puutumatud. Võimalik, et sul on õigus, võimalik, et varsti nimetatakse jõukude sõdurid politseiks ümber ja alustuseks tehakse vähemalt linnades kõigile selgeks, et reeglid on järgimiseks. Saad aru, see täristamine siin... See polnud oluline. Aga nüüd on jälle must laip valge mehe õuel... Seda ei anta andeks. Ja kui see restoran pankrotti läheb, mõtlevad meie omad, et jälle see kuradi Ordu keeras nende elu perse... Sihuke jama...”

„Olivier, kuidas sa ei mõista, et ilma Orduta oleks prantsuse kogukond juba olemast lakanud?” kaotas Reniard kannatuse. „Me oleme taas kosunud ainult tänu Ordule... või Madagaskari Biosfääri Kaitse sihtasutusele, aga sa tead suurepäraselt, et see on vaid Ordu kattevari. Ja see on Ordu raha, mis lubab meie nõmedal pimedal arrogantsil edasi kesta. See saar

elab Aafrikast ja suurest osast Mustast Vööst paremini ainult tänu Ordu rahale. Sina elad inimväärsel elu tänu Ordu rahale. Ärka üles!” Ta hingas kaks korda sügavalt. „Olgu, sööme-joome natuke vaikides. Rahuneme maha.”

Nad tegid seda. Siis hakkas vahepeal tasakaalu tagasi saanud Reniard rääkima: „Olivier, ma ei oska neile siin midagi selgitada. Saada vaid peremehe kaudu „kohalikule kunnile” sõna, et kui ta ei hoolitse selle eest, et restorani ka tulevikus hästi suhtutakse, on peremees sunnitud lihtsalt CondorSecilt abi paluma ja ta ei taha, et me tema ja tema inimes-tega teeksime seda, mida täna selle sitakotiga. Ma saadan Ordu kaudu ka nende valitsusse vastava noodi.

Sinule räägin ma teist juttu. Sina oled kahe maailma vahel, mina olen kahe maailma vahel. Enamik siinseid ordulasi on kah kahe maailma vahel – tulevik on seal üleval. Ühel päeval... vana sõber, ma ei tee nalja – ühel päeval lähen ma sinna üles ära ja minust saab arst. Seni aga teenin ma nii-öelda oma piletit välja.”

„Orbiidile? Sinna tühjusse kõlkuma? Mõtled sa seda tõsiselt?”

Reniard naeris kurvalt. „Ma ei tea, mis seal on. Aga ma tahan järele vaadata. Aga seda, et ühel päeval saab minust arst ja ma hakkam inimesi ravima nende tükkidekslaskmise asemel – jah, seda mõtlen ma tõsiselt.”

„Sa oled muutunud,” pomises Olivier.

„Mitte nii palju, kui ma tahaksin.”

Olivieri pilgus oli taas mõistmatust. „Olgu, vähemalt oleme sõbrad?” küsis ta siis pisut abitult.

„Jah, sõbrad oleme ikkagi.”

Nad lõid kokku ja jõid. Toodi praed.

Viking

„Kas ma olen siin kui süüalune või tulevane sugulane?” Viking noogutas vanamehele ja kõndis baarikapi juurde.

„Ära irise,” ühmas Tato, kavatsemata end liigutada üsna mugavast asendist akna all. Seekord oli Maad ainult õige väike sirp ja kogu tasan-dik säras hõbejalt heledas päikesevalguses. „Otsid sa midagi konkreet-set? Kõik ei ole siin.”

„Ma usaldan su maitset. Sul on alati väga head konjakit ja ma kavatsen osa sellest ära juua sõltumata plaanist sinu peale karjuma hakata.”

„Aaa... noh, vala siis mullegi.”

Viking tuli kahe klaasiga ja asetas teise nagu nõiaväel tekkinud pessa vanamehe tooli käetoel.

„Kas sa tead, et konjak on siin teise maitsega?” hakkas see rääkima. „Ega ma ise aru ei saa, aga Uilliam mainis. Et me tunneme maitset väga suures osas ju tegelikult haistmise kaudu, Kuu gravis aga praktiliselt puuduvad konventsioonivoolud, seega ei lagune lõhn õigesti laiali, ruumis on seda palju vähem, samas kui otse joogi pinnale tekib palju tihedam ja seetõttu palju järsemalt mõjuv pilv.”

Viking loksutas oma jooki klaasis ja maitstes. „Mina küll aru ei saa.”

„See ei ole mingi näitaja.”

„Miks sa lasid neil läbi kukkuda?”

„Aga kuidas teisiti õpitakse?”

„See ei olnud vastus.”

„See ei olnud küsimus ka. Õnnestumise võimalus oli. Aga kaduvväike.”

„Sa teadsid seda? Mille nad... täpsemalt, mille me kõik kahe silma vahele jätsime?”

Tato ohkas. „Ma suudan käigupealt klassikute tsitaate välja mõelda, aga ma tõesti ei mäleta, kas see on kellegi oma või lihtsalt mugandus: hea juht suudab teha otsuseid vähese info põhjal, tõeline juht suudab teha otsuseid ka info puudumisel. Viking, ma olen seda kõike näinud. Ma olen nii kaua ilmas elanud ja igasuguseid imevidinaid näinud, et mulle piisab teinekord pealevaatamisest, et öelda, et see ei hakka tööle. Sa ehk ei tea seda, aga ma hoidsin omal ajal ligi kaks aastat kinni meie esimese asunduse rajamist Kuule. Seda üsna jõhkrat katset sa muidugi tead – et me viskasime kogu varustuse umbes viieteistkümmne meetri kõrguselt alla; koos inimeste ja raketimudeli ja üldse kõigega.”

„Ma olin selles raketis. Tänan, et sa vähemalt vaatasid, mispidi see kukub.”

„Õige küll... Ma andsin rohelise tee alles pärast seda, kui te suutsite seal orupõhjas kaks nädalat toimida.”

„Lasite süsihappegaasi ka kaela, et me õhku hingata ei saaks.”

„Jah. Ma olin Katapuldi ehitamise vastu, nähes ette, et me raiskame vaid ressursse probleemile, mida me täna lahendada ei suuda. Ma lubasin teil katsetada, sest kasulikke teadmisi saime me sealt igal juhul.”

„Ja nüüd ütle veel, et sul oli kasvatuslikul eesmärgil vaja lasta neil ebaõnnestumine üle elada. Eriti Königil.”

„Ka see on tõsi, kuid kui asi oleks vaid selles olnud, oleksin ma midagi odavamalt korraldanud.”

„Kurat, ma jäin neid toetades ju samamoodi lolliks. Või tahtsid sa mullegi õppetunni anda? Kunagi olid sa minuga nõus, kui me unistasime sellest, et inimene ei kasuta enam iial tuumarelva. Et vähemalt meie ei hakka seda kunagi tegema.”

„Ei. Sinuga kavatsesin ma rääkida. Me teeme seda nüüd.”

„Enne, kui me saame siit punktist edasi, tahaksin ma siiski täiesti selgeks saada – ootasid sa neilt üldse midagi mõistlikku?”

Tato vangutas pead ja ägises vaikset, peaaegu hääletut naeru. „*Truly wonderful, the mind of a child is.** Yoda, kui sa ei tea. Kas just klassik... Ma olen viiskümmend aastat mõelnud, kuidas Kuud kaitsta, kuid – ausalt – ma tahtsin teada, kas ma pole midagi väga ilmset ja lihtsat kahe silma vahele jätnud. Sa süüdistad mind meie unistustest taganemises. Käime siis koos veelkord kogu asja läbi.

Me võime jätta kohe kõrvale kõik selle, mida oleme saavutanud igasuguseid keelatud või mitmesugustel põhjustel taunitud või maha salatud tehnoloogiaid kasutades – me sisuliselt ei ole suurriikidest ees. Ja lõpuks löövad nad massiga. Neil on alati välja panna tuhandeid inimesi meie ühe vastu. Ka teadlasi! Meil on ainult üks suur trumpkaart – aatomitehnoloogia. Me saime seda arendada tänu sellele, et meil on olnud Kuul võimalik läbi viia hulk väga ohtlikke katseid. Aatomitehnoloogia omakorda on kosmose hõlvamise võti, ilma selleta poleks Ordut tänasel kujul olemas. Kuu Ordut ei ole olemas ka ilma meie missioonita – me tahame, et tehniline progress jätkuks, et inimkonnale oleks avatud tee tulevikku.

Anna andeks, Viking, see kõik on meie mõlema jaoks väga elementaarne, kuid luba mul korrata – me vajame platsdarmi Maal, mis nüüd ja ettenähtavas tulevikus tagaks elava sideme tsivilisatsiooniga. Sa tead, miks me tegutseme pooltel tosinal Musta Vöö saarel ja miks me oleme keskendunud Madale – piisavalt suur, nii halvas seisus, et on täna suhteliselt hõredasti asustatud, ja kõigist suurvõimudest võimalikult kaugel.

Seega väga üldistatult peame me kaitsma Madat ja kosmost, ent sa saad ju sellestki aru, et ma ei tahaks seda juttu sellisel kujul rääkida ühelegi Tseilonil või Javal tegutsevatele ordulasele. Ent tõde see ei muuda. Ma ei tahaks teatud nüansse arutada ka ühegi kusagil satil elava inimesega,

* Tõeliselt imeline lapse mõistus on. (ladinapärase süntaksiga inglise keel)

ehkki nemad mõistavad olukorda paremini, paljud annavad endale selgelt aru, et konflikti korral on nad löögi all.

Seega filosoofiliselt on küsimus selles, kuidas kaitsta seda mõttelist ahelat, mis algab kusagilt tsiviliseeritud maailma ülikoolidest ja ulatub üle Mada, orbiidi ja Kuu teist otsa pidi Marsile. Puhtsõjaliselt tuleb kaitsta ahela osa Mada-orbiit–Kuu.

Kõigil kolmel juhul erinevad lähenemised kardinaalselt. Kuul asub täna kõik oluline tagaküljel ja mitmesaja meetri sügavusel pinna all. On tegelikult ainult üks oluline objekt, mille hävitamine tähendaks meile kümnete aastatega mõõdetavat tagasilööki.”

„Kurrutise termotuumaelektrijaam,” pomises Viking.

„Jah. Ent selle hävitamiseks on vaja viiemegatonnise termotuumalõhkepea otsetabamust. Muus osas elaksime tõenäoliselt üle 30–40 tabamust, mis tähendab, et arvestades kaitse tõhususeks 99 sajandikku alates mõnest tuhandest ründeraketist, peaks keegi Maal suutma korraga välja tulistada raketipatarei, mis kosmoses osadeks jagunenult koosneks kolmest-neljast tuhandest Kuu tagaküljeni küündivast tuumalaengust.”

„Kas see 30–40 tuumaplahvatust ei tähenda väga paljude inimeste hukumist?”

„Tähendab küll. Ent kahju ei ole korvamatu. Viking, ma ei räägi praegu emotsioonidest, vaid külmadest faktidest, eks ole.

Me hindame meievastase totaalse sõja algamist väga vähe tõenäoliseks. Kuu ei kujuta neile mingit otsest ohtu ja ilmselt püsivad suurvõimud arvamusel, et me oleme määratud kiirele ja kurvale hääbumisele, kui lõigata läbi meie nabanöör Maaga. Elementaarne loogika ütleb ka seda, et sõja eesmärk ei ole mitte Kuu Ordu hävitamine, vaid enda kontrolli alla saamine. Seega on praktiliselt välistatud, et kõik või isegi suurem osa Maa suurvõimudest ründaks koos. Meile on ohtlikud seega kosmoselennuvõimelised riigid või riikide liidud, kel ühtlasi on ka piisav potentsiaal sissetungiks Madale. Äratõlgitult Hiina, Usa või India. Kosmoselennuvõimeline on ka EU, kuid nemad tõenäoliselt mingit avantüüri ei ürita. Venemaa, kes kuidagimoodi on suutnud säilitada oma eelmisel sajandil kokku aetud kosmose- ja tuumapotentsiaali, ei kvalifitseeru ohuks jälle sissetungivõime puudumise pärast ja Venemaa liit mõne sissetungivõimelise, kuid kosmosepotentsiaalita riigiga ei ole just kõrge tõenäosusega – kujutad sa selles seoses ette näiteks Venemaa ja Argentiina liitu? Ehk siis ikkagi Usa, India ja Hiina. Või India liidus kas Usa või Hiinaga,

arvestades, et Usa ja Hiina liit on ebatõenäoline. Või siis Venemaa kellegagi nendest pundis, kuid see ei muuda enam pilti.

Kõige raskemate tagajärgedega oleks üllatusrännak orbiidile. Kõige tõenäolisem aga katse laevastike abil Madat hõivata, mis kasvab üle kosmosesõjaks. Ehk siis veel kord – kuidas kaitsta Madat ja orbiiti?”

Tato pidas hetke pausi. Viking kuulas, kavatsemata midagi öelda.

„Me peame endale selgeks tegema paar asja,” jätkas Tato. „Konflikt on vältimatu. Ohvritest ja võitlusest ei pääse me niikuinii, seega tuleb konfliktliki juhtida. Esimene punkt on selge – mida kauem meil õnnestub seda edasi lükata, seda parem. Ma mõnikord unistan sellest, et meil õnnestub seda konflikti lõpmatuseni edasi lükata, kuid kõigi selliste stsenaariumite tõenäosus on mõned tuhandikud.

Niisiis üritab Madale tungida mingi laevastik. Selleks, et ilma laevastikuta ja üldse väikese inimeste arvuga astuda edukalt vastu suurriigi laevastikule, tuleb see teha pimedaks ehk siis võtta neilt võimalus kasutada kosmoseluuret ja -sidet, rääkimata tuletoetusest. Seega järgneb laevastiku lähenemisele paratamatu meiepoolse sammuna kõigi kahtlaste sattide hävitamine, mis omakorda paratamatult kutsub esile vastusammud ja seega toimub konflikti kiire eskaleerumine. Pimedakstegemine üksi ei peata laevastikku. See suudab ikkagi tungida saare vahetusse lähedusse, saata välja ründelennukid ja dessandi. Meie võitlejad suudavad hädavaevu hakkama saada saarel selleks ajaks tegutsema hakanud sinna eelnevalt toimetatud eriüksustega. Saare õhukaitse ei tule ilma kosmose toetuseta toime õhurünnakuga ja meist ei ole arvuliselt ega tehniliselt mingit vastast maavägedele, seega tuleb ründav laevastik võimalikult aegsasti kas hävitada või taanduma sundida.

Kuidas hävitada laevastik? Esimeseks tuleb pähe kasutada aatomirelvi, kuid me mõlemad teame, et see ei ole väga hea mõte, sest kohe tekib väga suur oht, et konflikt kasvab juhimatult totaalse sõjani.

Seni olen ma sinu paadis, Viking – kineetiline energia, millest suurem osa saadakse Maa enda gravipotist. Ehk siis raskused, mis siiski peavad olema lennu viimases staadiumis teatud määral juhitud. Nende viga aga on lennuaeg, ehk me peame sõda väga täpselt planeerima ja juhtima.”

„Jah,” ütles Viking kannatamatult. „Hülsid, nagu neid mõnikord nimetatakse; ikka vana lollikindel meetod. Oleme teinud mõned katsed, kõik edukad, ja neid seisab siin Kuul mingi jagu... sadu vist. Suur robustne,

tahkekütust täis topitud raudtoru – meil on neid ju kirjeldamatult odav toota, kui tehas juba kord käima on pandud. Miks me seda kordame? Lõpeta nüüd mu kiusamine ja jõua kuhugi, palun.”

„Siiski ainult üks asi – mis on sellel meetodil häda? Miks me midagi muud otsime? Miks sa oma katseid teed?”

„Sest kui läheb sõjaks, on meie selliste vahendite teostatud rünnakutel ligi ööpäevane viide ja need on kasutatud kosmiliste objektide kaitsel. Ja meil on ainult üksikud unikaalsed ja seetõttu hindamatud tuumamootoriga laevad, mida omakorda oleks vaja pigem inimeste evakueerimiseks. Selge. Edasi?”

„Kannatust. Seega tuleb esiteks konflikti õige algus ära tabada, sest meie rünnaku viide on väga pikk. Teiseks peame suutma hävitada nende luure- ja püüdursatte kiiremini, kui nad neid üles saata jõuavad. Kolmandaks peame me olema valmis tuumarünnakuteks ja – ma tean, et see ei meeldi sulle – ka tuumarünnakuga vastama. Ehk siis Maal lähevad kõik peale Mada lihtsalt peitu. Taanduvad. Mada puhul aga tuleb saavutada olukord, et selle ümbruses, ei merel ega maismaal oleks vaenlasel platsdarmi massiliseks sissetungiks. Massilise sissetungi võime me peatada ainult massilise tuumarünnakuga, aga siis on saar juba kaotatud ja väga võimalik, et meil pole enam vahendeid ega võimalusi sealt kedagi päästa... kui üldse on kedagi päästa.

Orbiidil tuleb evakueerida kõik peale Teivasjaama ja mõnede sõjaliste sattide.”

„Rõngassai? L4?”

„Viking, palun ära demagoogitse. Ma kordan küll elementaarseid asju, kuid ma palun sult vaid kannatust. L4 on lihtne – nad on nii kaugel. Küllap nad ise hakkama saavad, kui neid keegi üldse ründab. Rõngassai on ju tegelikult peibutis. Suur tühi kest. Omaette probleem on vana ISS, mida me oleme hoidnud nagu sitta pilpa peal. See on niikuinii välja surnud, kuigi teoreetiliselt alati valmis uurijaid Maalt vastu võtma. Ainus tõsine mure on Teivasjaam. Seda tuleb kõrgemale tõsta, aga seda saab teha vaid mõne suure laeva abil. Ent ma ei näe täna ühtki võimalust, kuidas kaitsta meie kosmilisi rajatisi ilma termotuumalaenguteta.”

„Nii et me enam ei räägi tuumamootorige orbitaalhävitajatest?”

„Inimene, kust me neid võtma peaksime? Jah, ühel päeval muutub meie raketikaitse läbimatuks. Me ehk võtame sellegi vastutuse, et Maa ei saa end hävitada – kui suudame hävitada lennu algstaadiumis kõik tuumara-

ketid. Kuid täna... Ja kes just oli tuumatehnoloogia vastu?"

Viking turtsatas. „Ära nüüd sina demagoogitse. Põhimõtteliselt toodame me ju ka Hülse tuumaenergia abil, ehk konverdime oma tuumapoti kineetiliseks energiaks.”

„Jah, aga kui mõni aatomimootoritega laev Maale kukub?"

„Ikkagi on see demagoogia. Kui me räägime ka sadadest madalale orbiidile saadetud tankimisjaamadest, siis vaatamata sellele, et me muidugi kasutame ära asjaolu, et me ei pea orbiidile pääsemiseks kulutama keemilise kütuse hulka, mis kaalub 10–20 korda rohkem kui orbiidile jõudev kasulik koorem, ei muuda see fakti, et ka neid tankimisjaamu toodame me tuumaenergia abil. Muidugi kasutame me tuumapotentsiaali. Ent ma olen endiselt selle vastu, et me tekitame radioaktiivset saastet Maa niigi solgitud keskkonnas.”

Ta tõsis, kõndis baari juurde ja täitis oma klaasi. Ta tellis ka teed. Tato konjakist oli enamik alles, nii et ta raputas pead, kui Viking küsivalt selle poole vaatas.

„Tead, ma sain just Königi käest võtta, et mu maailmasüsteem on geotsentriline,” lausus Viking tagasi tulles. „Et tegelikult tuleks mõelda heliotsentrilises süsteemis. Ma avastasin praegu, et maailmasüsteem minu peas jõudis poolele tee – et ikkagi on keskuses Maa, aga see Maa on tõmbunud kokku pisikeseks täpiks kaevu põhjas.”

„Kas tead, sa ütlesid praegu midagi väga olulist,” mühatas Tato. „Ma ei ole õieti kunagi aru saanud, kuidas Maa suurriikide strateegid ei saa aru, et nad on sõja juba kaotanud. Et nad olid kaotanud sellel hetkel, kui Kuult startis esimene seal ehitatud tuumamootoritega planetoplan, sest kui see oleks eesmärk olnud, oleksime juba suutnud koguda nende peade kohale hävitava potentsiaali. Maa-keskselt mõeldes on su pea kohal taevast. Olgu, mingisugused on hakanud seal vaikselt askeldama. No ja mis siis? Olgu, seal on Kuu. Igatüks näeb seda – sihuke pisike. Ja kaugel. See nõuab vist jah mingit hüpet teadvuses, et mõista, et kui sa juba kord Kuul oled, on sealt ikka päris lihtne igasugust prahti allolijatele kaela loopida.”

„Jah. Ma muidugi olen alati teadnud, et ega meid rahule ei jäeta. Et me ei saa püsida vaikse ja märkamatusena, end kogu aeg varjates ja pettes Maa suurvõime. Kuid kui Fork rääkis kümnetest tuhandetest termotuumalaengutest...”

Tato viipas käega. „Jah. Viking, sa oled kaua ära olnud, aga sa kuu-

lud sisemisse ringi. Kui ma räägin 50 aastast mõttetööst, siis mõtlen ma seda tõsiselt. See on koosnenud suurest hulgast 'kui'-dest, kuid ma olen terve elu teadnud, et kui kõik läheb *hästi*, jõuame me ühel päeval punkti, kus avalik konflikt on vältimatu. Meil on läinud hästi. Tõenäosuse piires oleme me püsinud suhteliselt roosas graafikus. Ent strateegilise planeerimise grupis on meil alati olnud selge... Kuidas sulle öelda... Me oleme vaielnud ainult ajahorisontide üle – näiteks mitu aastat läheb termotuumaelektrijaama käivitamisest esimese sõjani? Uudised Kurrutisest jõudsid millalgi Maale. See on vältimatu. Teatakse meie tugipunktist Marsil. Me ehitame planetoplane. Siit saab kaudselt järeldada, et Kuul peab olema suurusjärke võimsam tootmine, kui seda paista on lastud. Järelikult peab ka inimesi olema päris palju. Paratamatult on meid millalgi luubi alla võetud. Mingist hetkest muutub teatud osa maskeraadist mõttetuks ja me peame hakkama laiemalt tegutsema, me peame haarama endale inimesi, teadmisi ja materjale, kuni veel saab. Juba on näha esimesi paanikamärke – luured muudkui saadavad raporteid, et Ordu on ohtlik, ja mõned poliitikud on neid juba märkama hakanud. Minu jaoks on see olnud ühtlasi ka rajajoon, millest alates võib juba anda käsu valmistada tuumalõhkepäid teadmise ja, et halvemaks sellest enam midagi ei lähe. Me ootame sõda 2061. aasta teisel poolel.”

„Aasta. Tuumasõjani.” Viking põrnitses süngelt ja trotslikult enda ette. „Ja te võtsite minu ja Neubeni ja Eki ja Moonsundi ja... Te kogusite kokku kõik tuumarelvade vastased ja saatsite Jupi juurde. Jalust ära. Et teha plaane tuumasõjaks.”

„Ei. Te läksite ise. Vabatahtlikult. Et katsetada kõikvõimalikke relvasüsteeme. Te tõestasite, et mingid eksootilised tuumatehnoloogiad on mõttetud ja sellega oleme me kõik nõus. Ent ei sina ega keegi teistest pole leidnud alternatiivi termotuumalaengutele ja sa ei saa ju öelda, et mina või ükskõik kes on takistanud seda otsimast.

Viking, sa valisid selle tee siis, kui Ordusse tulid. Kui sa suudad välja mõelda, kuidas vältida sõda, ohverdamata meie olemust, kirjutan ma sellele kahel käel alla. Meie teised ei ole suutnud.”

Talv 2060

Longhorn

„Kui ta ei tule, võid ju siia jääda. Meil on ruumi küllalt. Või helistad?” Jane kallutas pea viltu ja uuris lühidalt tumedat vihmakardinat, mis langes igal pool nende ümber. Järgmiseks kohe aga pidi ta pöörama tähelepanu tagasi söegrillile, kus lihatükid ootamatult kõva särinat tegema hakkasid.

„Tead, ma ei taha,” venitas Ago. „Mul on siin praegu hea olla. Ta niikuinii tuleb, ma tean teda. Teatud filosoofilisest seisukohast...” Ta sirutas end lamamistoolil ja võttis lonksu veini. Nende umbes kuus korda kuus meetrit, kahest küljest müüriga piiratud plats varikatuse all oli muidugi meeldivalt kuiv.

„Seda nimetatakse hetke nautimiseks,” täiendas Frank lahkelt. Varikatuse näis tuhmis hajutatud valguses koosnevat viinamarjaväätidest, kuid eks seal kusagil nende vahel pidi ikka mingi läbipaistev vettpidav kiht ka olema. Nende bambusest punutud ja pehmenemiseks peale visatud tepitud mattidega toolid olid ka midagi muud, kui pealtnäha paistis, sest kui Frank sõrmed tooli põhja alla libistas, lasi see surinal seljatoe madalamale.

„Ja mida sa täna juurde õppisid?” küsis Jane valmis praetükke suurele taldrikule loopides ja uusi süite kohale võrele sättides.

„Uh, kuidas mulle meeldib see kild,” naeris Ago. „Alguses tundus see natuke kunstlikuna, aga sellega on ju nii tõi taga...”

Kostis kõrgetooniline hubisev vile. See ei olnud väga vali, kuid mehed olid silmapilk jalul. Frank vaatas kiiresti otsivalt ringi.

„Siin...” ulatas Jane talle püstoli, mis oli ühel laual varutekkide all vedelenud. „Võta parem sina,” ulatas ta teise kõhklemata Agole.

„Kus?” küsis Ago kiiresti relva kontrollides.

„Rõdul,” vastas Frank. Ta oli juba jõudnud sealsamas tekkide all lebanud läpi kaane avada ning vaatas kaarte ja skeeme ekraanil. Ta vajutas paari nuppu ja nende ümbruse ujutas üle hele valgus.

Ago pilutas silmi ja piilus varjuks tõstetud käe alt, lootes, et Frank ikka teab, mida ta teeb. Tal kulus kummatigi vaevalt sekund uuesti pildi ette saamiseks. Jah, nad olid seal aianurka rajatud istumis- ja grillimisplatsil suhtelises pimeduses, sellal kui maja esikülg häilus tugevas heledas valguses.

Ja selles valguses nägi ta kohe kahte inimkogu, kes teise korruse parapeti taga pimestatult küürutasid. Ta vaatas ringi ja tormas paremale. Ta jäi ise ikkagi suhtelisse pimedusse, kuid sealtpoolt ühe puu tagant oli tal palju parem rõdu sihikule võtta.

Ta jäi peaaegu hiljaks. Parapeti taga küürutavad kogud olid mingid asjandused silmadele saanud ja tõusid sihtima Franki ja Jane'i, kes polnud taibanud varjuda.

„Pikali!” röögatas ta nagu kõri võttis ja tulistas. Tal ei olnud aega sihtida, ta lootis vaid, et natuke teisest suunast tulevad kuulid segavad piisavalt ka neid seal rõdul ja annavad sõpradele aega varjuda. Ta vajutas viis-kuus korda päästikule. Sihtis siis paremini ja vajutas uuesti mõned korrad. Ta rullis end – selga puu vastas hoides – teisele poole puud ja võttis hetke aega sihtida.

Ta pidi end kiiresti tagasi tõmbama, sest jõudis vaid aimata, et ülevalt sihitakse teda ka. Ta ei teinud seda üldse mitte liiga vara, sest kohe hakkas kuule tulema. Õnneks tulistas kohe ka Frank ja tuli rõdult lakkas.

Ago pistis relva uuesti puu tagant välja ja saatis sekundi jooksul veel viis-kuus kuuli rõdule, seekord siiski korralikumalt infrapunast sihikut kasutades. Ta tõmbus igaks juhuks kiiresti tagasi ja piilus teiselt poolt puud.

Kõik jäi vaikseks.

Möödusid sekundid.

„Kuidas teiega on?” küsis ta.

„Elus ja terved,” kostis Franki hääl. „Kas nad on ikka veel seal?”

„Püsi paigal, ma vaatan.”

Ago piilus kiiresti vaheldumisi ühelt ja teiselt poolt puud. Jah, infra-sihikul helendavad varjud rõdul olid suhteliselt paigal... Ago tulistas veel pool tosinat kuuli, pöörates end vaheldumisi ühele ja teisele poole puud. *Palju mul õieti padruneid järel on?* Magasin oli kahekümnene ja talle tundus, et umbes nii palju ta välja tulistanud oligi... Ta kõhkles, kas paluda Frankil talle laskemoona visata, kuid mõtles ümber – võimalik, et neil ei olnudki aias lisamagazine ja ta ei tahtnud seda diskuteerida nii, et nood seal rõdul kuulda võivad. Ta kontrollis veel kord, mida nad teevad. Ei tavalises ega infravalguses ei näinud ta tegelikult midagi, ainult mingeid ähmaseid varje rõdu pörandal lähedal.

„Kas need seal rõdul?” küsis korraga kõva selge hääl kusagilt vasakult. Hääl oli ilmselt võimendatud.

„Jah!” karjus Frank vastu.

„Ma loodan, et te annate mulle lõhutud klaasid andeks?”

„EI!” röögatas Ago. „Ära lase, kuni nad paigal on, ja võimalusel kasuta ainult kuule, palun. Nad ei pääse kuhugi, kui sul on hea positsioon.” Ago mäletas, et sealkandis maapind tõusis, nii et mõni lahke naaber võis sealt tõesti väga hästi rõdule näha.

Terveks minutiks tardus stseen paigale, siis raksatas äike. Sirge tulejutt tabas õue. Muidugi polnud see päris õige välgu moodi, kuid neist üle kihutava kopteri mürin prahvatas alles peale valangut. Masin tuli esimesel korral väga suure kiirusega ja lendas tüki maad üle, enne kui pidama sai. Ago avastas korraga, et vihm on hõredamaks jäänud ja kuigi kopter oli pime, suutis ta seda peaaegu et jälgida korraks kõrgustesse sööstmas, et hoogu maha võtta, ja siis nagu kiigel tagasi pöördumas.

„Ago, sinu telefon ripub vist koos püstoliga toas varnas, eks ole?” kostis Franki hää. „Nad ütlevad, et läheduses pole kedagi peale nende kahe seal rõdul ja need püsisid juba enne gatlingit märkimisväärselt liikumatu. Nad paluvad meil paigal olla, kuni nad kontrollivad.”

Kusagilt ilmus teine kopter. Erinevalt esimesest laskus see üsna madalale umbes seal, kust enne kellegi võõra hää oli kostnud. Ago vaatas läbi infrasihiku ja nägi helendavaid inimkujusid nii pooleteise-kahe meetri kõrgusel hõljuvalt kopterilt maha hüppamas.

„Nad paluvad sulle edasi öelda, et sa ei tulistaks,” kõlas jälle Franki hää.

Ago mühatas omaette ja keeras relva rõdu poole tagasi. Tegelikult nad muidugi ei kartnud, et ta tulistab, kuid taktikaõppustel oli neile korduvalt räägitud, et infol on mitu tähendust ja üldiselt on tulemused paremad, kui *igasugust* asjassepuutuvat infot jagatakse omade vahel. Antud juhul oli operaator kusagil valvekeskuses ühe lausega öelnud, et Ago püstol on kah võrgus ja kogu aeg saatnud ja et tulijad teavad täpselt, kus ta on. Oli öelnud sedagi, et kuigi neil tulijatel endil ilmselt polnud aega ta püstoli kaamera striimi otse jälgida, võttis mingi lahinguarvuti seda kui väga kasulikku lisavaatenurka kindlasti arvesse.

Veerand tundi hiljem lõpetas Frank voolikuga rõdu pesemise ja tuli grilli juurde tagasi. Ta vandus ja hakkas ennast kuivatama – vihm oli küll pidevalt aegamööda hõrenenud, kuid päris järele polnud see jäänudki.

„Ja kuidas teil kahjud on?”

„Mõned kuuliaugud lauas, aga see ei ole kahju, neid saab aastaid sõpradele näidata,” vastas Jane. „Mõned tekid ja riided on porised ja märjad. Kui me laua ümber keerasime, kukkusid need maha. Mahlapakid, nõud – neid oli vaja ainult kokku korjata ja loputada. Ja Agot oli vaja kuivatada. Ja sinul?”

„Terrassi põrandat tuleb remontida. Võimalik, et dreanaž on puruks. Kui on, tuleb kaevamist. See hoiatusvalang kündis tolle paiga ikka üsna üles. Parapett on ka auklikuks lastud. Kivid on üsna mitmest kohast katki. See on Longhorni töö. Ühesõnaga, mul ei ole isegi millegi üle viriseda. Isegi klaasid on terved. Mis ütleb üht-teist mu laskeoskuse kohta – need on ju otse seal taga. Longhorn lasi nad esimese viie sekundiga maha, kõik ülejäänud oli bürokraatlik tõmblemine.”

„Lasin?” küsis Ago teatud üllatusega.

„Selle olla nad juba kindlaks teinud. Ja need ei olnud tavalised röövlidvargad. Need tulid meie pärast.”

Viimase märkuse peale vaatas Jane järsult tema poole. „Näe, isegi viimased praetükid ei kõrbenud ära...” Seda ütles ta väga ilmselt aja võitmiseks. „Zahamena sõbrad?”

„Nojah.” Frank sättis end oma tooli tagasi ja tühjendas veiniklaasi. „Üks olla selle tüübi vend, kes möödunud kuul laborite taga traatides ära kõrbes,” ütles ta klaasi uuesti täis valades.

„Kõrbes ära?” küsis Ago.

„Ma ei tea, palju sa sellest tead...” alustas ta kõhklemisi.

„Zahamena rahvuspark?” küsis Ago. „Ainult seda, et see olemas on. Ja et teil on loomaaia kohal uhke kiri „Parem olla loomaaias kui välja surnud”.”

Frank ja Jane vahetasid pilgu. „Rahvuspark on olemas möödunud sajandist, aga viimasel ajal oli see ju ainult nimeliselt olemas,” alustas Jane. „See tegelikult rüüstati 20–30-ndatel, kui kogu majandus kokku kukkus ja nad taas intensiivsemalt üksteist tapma hakkasid. Noh, ma ei tea, palju sa sellest tead...”

„Mitte midagi,” naeratas Ago. „Võid rahulikult algusest alustada.”

„Antud juhul ma mõtlesin seda, et Kuu Ordu hakkas tasapisi saarele imbuma ju 20-ndatel. Igasuguste eri nimede all. Laborid ja tehased hakkasid tekkima 30-ndatel ja tegelik laienemine algas 40-ndatel...”

„Olgu, niipalju ma tõesti teadsin,” ohkas Ago.

„Meie inimesed üritasid rahvusparki natuke aidata, natuke tööle panna

juba ammu, aga sisuliselt kehtestas Kuu Ordu kontrolli viis aastat tagasi. Noh, et CondorSec ja nii edasi.”

„Eee...” tegi Ago. „See mingi äpude punt, mis kuidagi meie turvateenistusega seotud on?”

„Ametlikult on meie turvateenistuse nimi kohalike jaoks CondorSec,” seletas Frank. „CondorSec on muidugi rahvusvaheliselt akrediteeritud, mis tähendab, et sel on ainult taserid ja kumminuiad... noh, piltlikult muidugi, aga kohalikud teavad, et kui sa hakkad nende õnnetute äpudega CondorSecist vaidlema, ilmuvad kusagilt mägedest korruga lahingukopterid, mida ametlikult loomulikult üldse olemaski ei ole. Ehk siis kui varem käis asi nii, et kusagilt tuli rahvusparki rahvusvaheline abi ja kohalikud varastasid selle sircelt ära, siis sellest hetkest, kui edastati uudis, et Madagaskari Biosfääri Kaitse Sihtfond sõlmis CondorSeciga lepingu Zahamena rahvusparki kaitseks, teadsid kõik, kel aru peas, et nüüdsest lastakse sind pargis loata ringihulkumise eest maha.”

„Jah,” noogutas Jane. „Sa tead, kuidas ma relvadesse suhtun, aga ma tean, et see oli varem täiesti võimatu. Kui ka õnnestus hankida mõni eksemplar mõnest liigist, mida arvati juba välja surnud olevat, ei jõutud tavaliselt nende paljundamiseni, enne varastati need ära. Kusjuures oleks neid vähemalt kuhugi müüdnud! Paljud söödi lihtsalt ära. Varustus varastati ära, töötajaid ähvardati. Isegi metsad raiuti maha. Mingid kohalikud kunnid olid parematesse kohtades rahulikult oma suvemajad rajanud ja ringi sõitsid nad ka siin muidugi kohaliku kombe kohaselt kahe veoautotäie automaatidega teismeliste poisikeste saatel.”

„Need olevat neil muide kõik isiklikud armukesed,” pistis Frank vahele.

Jane heitis tema poole häiritud pilgu. „See on kõigis rahvusparkides ja looduskaitsealadel nii. Ma olen käinud mõnes, mis ei ole meie kaitse all. Seda peab nägema, et mõista selle hädavajadust, mida siin tehakse.” Ta viipas peaga püstolite poole. „Kohalikud on loomulikult kohutavalt tisedad, et me ei luba neil viimast vähegi säilinud lappi nende saarest lõplikult ära sittuda. Valitsus loomulikult vaikib. Ja nii on tuumikalade ümber kolmekordne okastraattara ja keskmine tara on pinges all. Kuu Ordu omasid töötab siin tegelikult väga vähe, peale minu vaevalt kakskümmend inimest. Enamik on kohalik tööjõud. Neile annab pähe istuda. No juhtus nii, et see olin mina, kes avastas, et ühel aial on pinges maas. Paar minutit igaks juhuks kontrollimist, et keegi aia kallal ei tööta või

muud taolist, ja lükkasin puldist varuahela sisse. Üks tüüp, kes parasjagu aiast üle ronis, sai kohe surma, teised viis jäid lõksu. Kaks tükki sai veel aial surma, üritades seda lühistada ja dielektrilistest materjalidest silda ehitada.” Jane turtsatas. „Kujutate sa ette, viimased üritasid leemureid pantvangiks võtta!”

„Ja nad said kuidagi teada, et see sina olid?” küsis Ago.

„Üks kohalik naine hakkas hädaldama ja mingit jama ajama, kui ta nägi, et ma varutoite puldi juurde lähen. Ta isegi ei julgenud otse öelda, milles asi. Sa oled imestunud näoga – vaata, see kõik käib poolmehaaniliselt, sest muidu saaksid meie kohalikud abilised surma. Täisautomaatne turvasüsteem pluss need idikad võrdub genotsiid. Mis tähendab, et me peame neid natuke usaldama ja mis kahjuks tähendab, et neid omakorda kasutatakse ära. Noh, muidugi lõin ma töölt minema kõik, kes selle asjaga seotud olid. Aga loomulikult nad teavad, kes nende sugulased ära grillis.”

„Ja nüüd ronivad nad siia? Kuidas nad nii kaugemale jõudsid?”

„Ma ei tea,” kehtas Jane õlgu.

„Mina tean küll,” porises Frank. „Istusid kusagil kontoris harjakapis. Me elame ju rahvusparki territooriumil, perimeeter on kontorikompleksiga ühine. Mis tähendab, et homme tuleb jälle lintidesse ja logidesse süveneda ja mõned liistule tõmmata. Mis aga ei muuda midagi, sest järgmised on samasugused. Tegelikult tuleks kohalikud siit üldse välja visata.”

„Esiteks ei jätku meil tööjõudu ja teiseks...” Jane raputas pead. „See on ju nende, malagasside rahvuspark. Kuidas nad üldse hoolima hakkavad, kui me ei õpeta neid üldse, vaid ainult tulistame?”

„Ja seda räägid sa ka peale seda, kui kaks neist sind tapma tulid?” imestas Frank.

Jane raputas veel kord pead. „Keegi ei ole veel surma saanud. Ma olen hakanud seda tööd armastama ja Kaithlene arvab ka nii.”

„Kaithlene istub suurema osa ajast seal Toa kontoris, kus minagi, ja kus teda ei tulistata. Tema on majandusnimene nagu minagi.”

„Tal on ideed ja ta on siin...”

„Kuulge, ma näen teie nägudest, et te olete seda vaidlust juba vähemalt tosin korda pidanud, eks ole?” katkestas Ago. „Mulle on see esimene kord ja ma isegi kuulaksin, aga läbi selle võsa tuleb just praegu üks õnnetu kummitus, kes kindlasti peab ära sööma ühe tüki liha ja jooma

natuke veini, enne kui ta mu siit ilmast minema viib... Tere, Kelder.”

„Jane, Frank,” kummardas tuliija. „Ega mul pisukese kõhutäie vastu midagi ei ole, kui te lubate.”

Ta jäi tegelikult hiljaks, sest Frank oli selle ajaga juba ühe klaasi täitnud ja Jane lükkas tohutu lihakuhjaga taldrikut tema poole.

„Ma kuulsin, et teil oli lõbus õhtu?” jätkas Kelder maha istudes. „Ma tegelikult lootsin kojusõidul natuke puhata, aga ma näen, et seda tüüpi saab rooli ainult siis, kui ta sinna kinni siduda.”

Ago ringutas, avas auto akna ja lasi niiskel õhul nägu uhta.

„Kuule, kui sa oled väga väsinud, võin ma juhtida küll,” ütles ta. „Juh-tida ma suudan ja politseid siin ju ei ole.” Ta pani akna kinni. „Mis on muidugi lahe.”

„Politsei on.” Kelder heitis talle viltuse pilgu. „Aga muidugi ei peata meid keegi. Tegelikult ei ole ma nii väsinud, et see kaaluks üles sinu siiski pehmelt öeldes pehme olemisega seotud riskid.”

Ago heitis talle samasuguse viltuse pilgu ja lasi end istmele lõdvaks. „Ise tead. Tee on siin ju tegelikult tühi. Hea ja tühi tee. Kuidas ma vihkasin neid liiklusummikuid kodus! Vihkasin järjekordi. Vihkasin politseid. Vihkasin kogu seda kitsikust. Jah, aga seal mind ei tulistatud... Teisalt, seal oleks sellest veel suurem pahandus tulnud, kui ma vastu oleksin tulistanud,” turtsatas ta siis sellises natuke absurdses purjusoleku lõbususes.

„Kitsikus on seal sellepärast, et liiga palju inimesi elab ühes kohas,” lausus Kelder vaikselt ja mõtlikult. „Täpsemalt, lisaks inimestele, kes peavad ühes kohas elama, et tsivilisatsioon toimida saaks, elab seal igaühe kohta veel kümme kasutatut perseauku, ja see hambutu poolliberalistlik turumajandus, mida arenenud demokraatiaks sõimatakse, ei võimalda neid meepoti juurest kaugemale ajada kah. Sa oled seda ju meie serveritest lugenud?”

„Seal jah,” noogutas Ago. „See oli nagu palsam hingele. Iga supermarketipidaja optimeerib kassade kasutust. Ehk siis kassa peab pidevalt töötama, mis matemaatiliselt tähendab, et kliendivoolu fluktuatsioonide silumiseks tuleb kliendid sabas seisma panna. Ehk see vördjas lüpsab oma töötajatest viimast ja teeb seda klientide aja arvel. Kurat, ma lähen ikka veel vihaseks, kui ma sellele mõtlen – mina, *mina* maksan selle mängu kinni oma kõige kallima varandusega, ajaga.”

„Ja sa ikka veel imestad, et inimesed tulevad siia vaatamata sellele, et neid siin aeg-ajalt tulistatakse?” naeris Kelder.

„Enamik ju ei tule. Minule meeldib neegreid lasta, see annab elule kuidagi teise vaate. Enamik seisab tõlbilt sabas ja liiklusummikus ja kirub politseid, kes talle paari liigse kiiruskilomeetri eest trahvi teeb. Ja on tegelikult rahul.”

Kelder vaatas teda jälle, seekord lausa paar sekundit, enne kui pilgu teele tagasi pööras. „Mõtled sa päriselt nii – „neegreid lasta”?”

Ago puhatas. „Kõik ütlevad nii,” heitis ta ükskõikselt peaga. „Ja mina üritan ka leebemalt väljenduda, kui mõni meie neeger läheduses on,” jätkas ta tõsisemalt. „Pole vaja kellegi varvastel trampida, neil niigi raske. Ja muide, me ei sea piiranguid, aga neegreid on Ordus ju kuradi vähe?”

„Olgu,” Kelder muigas. „Võta väana korraks oma veinist aju – mis on peamine, mis sinu siia toob ja teistel seal, kust sa tuled, edasi kaelani sõnnikus laseb marineerida?”

Ago ajas end tahtmatult natuke sirgemaks. „Väärtused.”

„Väärtused,” noogutas Kelder. „Ja kes siis siia tulevad, kui mitte Lääne inimesed, kes näevad hävingut nii selgelt silmade ees. Näevad, kuidas nende meeste, kes renessansi valguses kord löid tänase tsivilisatsiooni ja maailma valitsesid – nende meeste järglased irvitavad väärtuste, au, uhkuse, väarikuse ja kõige selle üle, mis meid loomast eristab.” Ta toon oli endiselt mõtlik ja vaikne, nii et näis, et ta räägib seda pigem oma mõtete korrastamiseks. „Kuu Ordusse kuuluvad need, kes tunnevad muret ja vastutust inimkonna tuleviku eest. Siia tulevad need, kel lisaks on julgust oma väärtuste eest võidelda. Idal on omad probleemid ja Aafrikal on veel kõige vähem hõisata. Aga neil, kes on sealt läinud Läände õppima ja oma ettevalmistuse ja mõtteviisi poolest võiksid meid toetada, neil ei ole väärtusi. Nad on võõrdunud oma kultuurist ja ei ole omandanud uut. Raha on nende jumal. Ja edu. Väärtused, vastutus, au – need nõuavad kultuuri. Ja olgem vähemalt iseendi ees ausad – salaorganisatsioonid, kuu ordud tekivad ainult siis, kui kultuur on hävimas.”

Kelder pidurdas järsult, sest nende ees teel vingerdas üks auto. Ago heitis pilgu spidomeetri poole – 40. Enamasti oli spidomeeter kõikunud 60 ümber, kohati ka üle 70 näidanud, ja Ago, kes ikka aeg-ajalt seda kodus harjumuseks saanud ühikutesse ümber arvutas, leidis, et parem on seda mitte teha – nende kiirus oli üle 200 km/h, ulatudes isegi 250-ni...

Nad olid möödunud õige paljudest ja möödumisel oli Kelder üldiselt

jala kiiruspedaalilt ära võtnud. Seni aga polnud neil keegi ees või vähimalgi määral ohtlik olnud.

„Tana ringtee,” porises ta.

„Noored nolgid,” meenus Agole midagi uudistest.

Kelder vilgutas tulesid, masin nende ees näis üsna stabiilselt parempoolsele rajale hoiduvat ja nad asusid mööduma. Ago teadis, et kuni Kelder seda piirangut ei blokeeri, ei lase elektroonika stabiilsuse huvides ja ka rehvide säästmiseks ratastel kaapima hakata. Seega ei olnud kiirendus vihmamärjal asfaldil kuigi suur. Nad jõudsid teise auto kõrvale ja nägid seal klaaside taga kolme-nelja nägu, kes neile lõustu tegid ja keskmist näppu näitasid. Noored poisid ja tüdrukud, ilmselt purjus ja narkouimas. Tõenäoliselt mõne jupijumala kaaskonnast, sest ainult neil oli raha ja üldse võimalust niimoodi autoga ringi kihutada.

„Mida kuradit!” ei pidanud Ago vastu, võttis püstoli ja lasi klaasi alla.

Tulistada ta ei jõudnud – juht, kes ehk natuke kainem oli, keeras järsult teelt välja. Ago jälgis üle õla ja Kelder peeglist, kuidas masin tee kõrval põllul kolm-neli korda üle katuse käis, enne kui paigale jäi.

Mehed vaatasid korra teineteisele otsa. Ago ei suutnud naeruturtsatusi maha suruda. Ka Kelder ägises. Järgmise minuti kõlas autos homeeriline naer.

„Ma oleksin neile klaasi lasknud. Või rehvidesse,” vangutas Ago pead. „Oma viga, et niimoodi ära keeras. Idikas. Ehk see õpetas talle midagi.” Ta mõtles hetke. „Loodame, et nad surma ei saanud.”

„Meie kopter on seal, kohe kuuleme,” osutas Kelder silmadega ekraani poole ja hakkas taas kiirust kasvatama, kui end valitseda suutis. „Ja keeras ta kõrvale sellepärast, et kui *croisader* juba relva võtab, siis ta ka tulistab, ja sel kümnendil oleksid sina vist esimene olnud, kes ainult klaasi sihib.”

„Mrhh...” Ago vangutas pead. „*Croisader*? Ristisõdija või? Mida küll Kuu Ordul kollektiivse isakompleksiga pistmist peaks olema?”

„Ordu, noh – see on kohalike ignorantsuse määr.”

Ago irvitas veel natuke omaette ja tõsines siis tasapisi. „Ma ei ole eriti meie aladelt väljas käinud. Või kui olen, siis suure karjaga... või olengi kedagi laskmas käinud. Palju meie inimesi üldse surma saab? Julged sa mulle mingeid numbreid öelda?”

Kelder keskendus hetkeks ja siis ilmusid Ago ette autoklaasile projitseerituna tabelid.

Ago vilistas tasa. „Miks ma sellest midagi ei tea?”

„Tead, aga suudad ignoreerida. Protsent on nii väike, et tavaliselt inimesed erilist ohtu ei taju. Aga need on meie inimesed, tegijad. Kõrgelt haritud, motiveeritud ja visiooniga inimesed. Sa oleksid täna võinud juba kaks korda surma saada. Sulle ei paista see üldse kohale jõudvat. Muide, esimestel aastatel ei jõua eriti kellelegi. Aga siis võetakse vastu otsus – kas elatakse sellega koos ja õpitakse end kaitsma – esimese aasta inimesi saab viis korda rohkem surma kui viienda aasta omasid – või kolitakse ära. Kuule. Mõned lähevad siiski ka tagasi. Olgem ausad, siin töötamine on Kuu Ordu jaoks ülim test. Läbinutele tehakse ettepanek Kuule kolida.” Ta toon muutus taas tõsisemaks ja tasasemaks. „Me ei sunni kedagi. Ei ühes ega teises suunas. Kuni sa ise tunnetad, et sa oled ordulane, oled sa sees. Siin on suur vahe – Euroopa hakkas sisemiselt mädanema hetkest, kui tema kodanikud pidid igal teisel sammul perse minema – „ega sa ei pea siin töötama, järjekord on ukse taga, ega sa ei pea siin elama, mine ära, väga palju on neid, kes tahavad siin elada...” Toimivat ühiskonda ehitatakse üles täiesti teistpidi. Tahad Kuule – leiame sulle võimaluse. Tahad jääda, kah hea. Omasid tuleb hoida.”

„Kuidas sa teed omadel ja võõrastel vahet? Kui keegi ikka üritust pedereerib...”

„Vat siis saab ta pasunasse. Kusjuures me isegi anname talle aega endas selgusele jõuda. Inimesed tulevad erinevate motiividega. Inimesed jäävad ühe motiiviga – töötada koos Kuu Orduga inimkonna tuleviku heaks. Muidugi ei ole see nii lihtne. Ja lisaks on veel inimsuhted – armsaks võib saada ka see, kes sind hävitama on saadetud. Oma orientatsiooni tõttu ei mõista ma küll kahjuks eriti, mida näiteks Taras oma armukese vastu tundis, kuid ma mõistan väga hästi, et Teriet võib armastada.”

Kulus oma kümme sekundit, enne kui Ago aru sai, mida Kelder talle ütles.

Reniard

„Sa lihtsalt ei kujuta ette, kui pahas tujus ma olen!”

Dexter jõi otse pudelist midagi, mis muutis ta hingeõhu selliseks, et kabiinis poleks keegi julgenud tikku tõmmata. *Kuigi miks peaks keegi siin tikku tõmbama? mõtles Reniard. Keegi ju ei suitseta enam ammu... Izmir vist siiski suitsetab... teinekord... aga ma arvan, et see on osa ta imidžist.*

„Ja selleks jood end enne operatsiooni täis?” ei suutnud Reniard siiski suud päris kinni hoida.

Dexter vandus vaikselt omaette. „Meil on selle kiirusega veel hea mitu tundi lennata. Ma jõuan selle ajaga parasjagu õitsva pohmaka saada. Just õige meeleolu araabia vangla ründamiseks. Või mis kuradi paik see üldse oli...”

„Eritrea,” ohkas Reniard.

„Vahet pole. Mingid idioodid, kes pole sajandite jooksul suutnud muud teha, kui naabritel odadega külas käia. Häda on ainult selles, et nüüd on neil tulirelvad. Tulemust näed meid ümbritseval panoraamil.”

Reniard vaatas korra tahtmatult ta viipe suunas aknast välja, kuigi teadis suurepäraselt, mis vaatepilt sealt avaneb. Kopter lendas umbes saja-konna meetri kõrgusel kuiva ja tolmuse tasandiku kohal.

„Kes ütles, et Aafrika on roheline? Roheline on tegelikult igav värv, tume selline. Aafriklased on kohe nagu loodusega kokku kasvanud, mõistavad seda lennult ja nende avar hing on kõige elavaga üks. Miks peab maa olema roheline? Ja maad pole siis rangelt võttes näha kah. Nüüd on. Millised imelised toonid on ikka loodus loonud!”

„Sa oled purjus,” tähendas Reniard jälle täiesti ilmaasjata.

„Olen jah. Ma lendan imelise, kuuma, salapärase Aafrika kohal ja ma näen aknast ainult kontinendisuurust looduskatastroofi. Ja minu inimesed istuvad mingi... mis selle koha nimi oligi... mingis haisvas peldikus kinni ja kõige tõenäolisemalt neid piinatakse parasjagu.” Ta võttis veel ühe lonksu.

„Mis see õieti on?” sirutas Reniard käe.

„Jack Daniels. Võltsing muidugi. Või pole vahet. Kui sa selle aknast välja viskad, siis ma lasen su maha.”

Reniard maitses ettevaatlikult ja andis pudeli tagasi, mis sest, et ta oli kavatsenud teha just seda, mille eest Dexter teda hoiatas.

„Miks sa võltsingut jood?”

„Sest ehtsat ei ole tegelikult enam olemas,” Dexter mängis pudeliga, võttis veel ühe kõva lonksu ja pani viimase kolmandiku otsustavalt ühte seinal rippuvasse kotti ära. „Jack Danielsi nimeline tegelane olevat hakanud seda tegema ligi kaks sajandit tagasi. Retsept on selle ajaga muidugi kõvasti muutunud. Kõige lõpuks müüdi see kaubamärk ära ja mingil põhjusel – ma lugesin võrgust ja sa võid seda ise teha, kui huvitab; mina peast seda küll ei mäleta – lõppes selle tegemine seal algses kohas. Nii et

kui seda õiget Jack Danielsi oleks veel kusagil järel, maksaks mõni hull selle eest täiesti müstilise summa. Jack Danielsi teeb vist umbes kuus erinevat korporatsiooni, kes selle õiguse eest minu arust kogu mu elu kohut on käinud. Lisaks kinnitavad kurjad keeled, et olla vaid üks tootmisliin, mis enam-vähem korraliku tulemuse annab, ja tegelikult tuleb kogu Jack Daniels ikkagi ühest keemiateshasest, vaatamata sellele, millise firma märk sildil seisab.”

Ta jõi järgmiseks umbes pool liitrit vett ja hakkas siis võileiba paberist välja harutama. Tagapool hakati liigutama ja karune hää urises: „Anna leivakott siiapoole ka!”

Dexter tegi nägu, et ei kuule, ja nii ei jäänud Reniardil muud üle, kui ise nende moonakott tahapoole ulatada. Kopterit juhtis Hideaki, kuigi esimese piloodi koha peal oli Rune. Nemat Dexteriga istusid otse nende taga, täpsemalt olid oma toolid niipidi keeranud, et nägid ettepoole, üle pilootide peade välja. Tegelikult olid nende istmed juba osa lastiruumist, kus veel vähemalt kuus inimest olid endale mugava äraelamise teinud; kolm istusid toolidel, ülejäänud olid magamiskotid laiali laotanud ja üritasid magada. Täpsemalt oli magajaid kah kolm – üks tegi seda toolil, üks lamajatest aga vehkles kätega õhus – ilmselt mängis mingit mängu, mis otse ta suletud kiivriklaasile projitseerus.

„Miks nad neid õieti?...” Reniard jäi vait, oskamata küsimust korralikult formuleerida.

Ent Dexter mõistis teda niigi. „Suurkorporatsioonid. Või ameeriklased või hindud või isegi eurooplased. Tegelikult on mõeldavad ka Iisrael või Egiptus või Jordaania, initsiaatorite või vahendajatena. Antud juhul siiski hiinlased. Nad tahtsid teada, mis toimub, ja otsustasid, et mõni Orduga seotud tegelane tuleb kuivaks väänata. Idioodid. Selleks meie kohalikud kaastöötajad maha lüüa... Aga see on osa poliitikast, osa plaanist.”

„Löövad nad nad siis maha?”

„Kindla peale,” noogutas Dexter mornilt.

„Miks õieti? Tegelikult viis ju operatsiooni läbi kohalik politsei ja neile on need ju omad inimesed?”

Dexter vaatas teda peaaegu minuti vaikides.

„Ma kujutan ette, kuidas see raamatus või filmis välja näeks,” sõnas ta lõpuks. „Kivine, räpane, kõle äärelinnamiljöö – nagu need seal ikka on. Nelja- kuni kümnekorruselised paneelmajad, hele kale valgus, suletud aknad. Mitte kusagil mitte midagi ei liigu; ehk mõni laps taob palli vastu

seina, ehk mõni äraeksinud moega koer. Kusagil sureb välja automootor. Vaikus. Siis hiilivad piki majaseina tumedas kaitseriietuses, näomas-kidega eriüksuslased. Esimene mõte on muide, et küll neil võib palav olla... Ongi.

Maja välisuks on lahti või polegi seda. Räpane kivitrepikoda; sellistes paikades on kõik räpane ja haiseb kuse järele. Aknast välja ei näe, akende ees pole klaas, vaid tuhm plastik. Tüübid teavad, kuhu minna, kogunevad ülemise korruse ukse taha troppi. Keegi sosistab midagi raadiosse, siis vaatavad esimesed tüübid üksteisele otsa, teevad käemärgi, et kõik korras, ja üks loeb hääletult huuli liigutades kolmest alla nullini, aidates sõrmedega kaasa. Juba 'ühe' ajal võtab mees raske rammiga hoogu ja nulli juures raksatab see vastu ust.

Siin tabab neid esimene üllatus. Uks ei purunegi. Käib ainult kõva kõmakas. Mees rammiga võtab veelkord hoogu ja jõuab ka lüüa – sama tulemusega, täpsemalt tulemuseta –, kui kusagilt ukse kohalt langeb alla hunnik granaate. Segadus on tohutu, mehed viskuvad maha, keegi karjub, et trepiseisjad taanduksid, keegi üritab joosta... Granaadid ei plahvata; täpsemalt, ei plahvata purustava jõuga – need on ainult pisargaasi- ja suitsugranaadid. Tükk aega venib koridorist välja eriüksuslasi, kes kas ei jõudnud piisavalt kiiresti gaasimaski pähe tõmmata või kel see mingil põhjusel korralikult ei toimi. See on hämmastav, millises seisukorras on neil seal teinekord isegi eriüksuse varustus.

Igatahes ei tulnud üllatusrünnakust midagi välja. Natuke aega karjutakse vastamisi ja siis teevad seesolijad tolle õnnetu ukse lahti, lastes end kinni võtta. Nendega käitutakse üsna jõhkralt. Keegi ei loe neile mingeid õigusi, nende pabereid keegi isegi mitte ei vaata. Keegi ei kavatse kuulatagi, et teate ju ise küll, kui kriminogeenne see piirkond on, ja et eelmised sada korda on ust kolkinud kas joodikud või röövlid. Kogu kontor tehakse absoluutselt puhtaks, kaasa võetakse kõik, alates räkitaitest arvutustehnikast, lõpetades kohvitassidega. Tehnika on alles soe, ehkki selle aja peale korralikult välja lülitatud...

Kui välja arvata mõned kaamerad, mille kaudu me kõike toimuvat jälgisime..." Dexter vandus. „Varustust – jah, kuni kohvitassideni! – ei näe muidugi keegi enam kunagi; ei näeks ühelgi juhul, ükskõik kuidas lugu ka lõppeks. Tüübid kuulatakse üle ja siis kuulatakse üle erivarustust kasutades. On täiesti võimatu, et nad ei räägiks kõike, mida teavad. Sellelega on muidugi arvestatud. Juba enne, kui eriüksus sisse sai, on kõik

koodid muudetud, kõik ühendused katkestatud ja käib jälgede peitmine või hävitamine. Kõige suurem häda on selles, et nad kirjeldavad ka inimesi; nad ei saa teisiti. Ja näiteks ka minust lisandub kellegi kollektsoonini üks pilt.” Dexter vandus jälle.

„Vaata, neil ei ole ametlikult meie kaastöötajate vastu midagi. Mitte midagi. Ma isegi ei tea, millise lolli süüdistusega sinna sisse murti. Vist mingi kaebus sobimatu sisu edastamise kohta või veel midagi tobedamat. Alati kõlbab narkokaubandus...” Ta vajutas paari klahvi ja vilistas. „Ohoo, isegi lausa vägistamissüüdistus ja kahtlus inimkaubanduses osalemise kohta... Täielik jama muidugi. Aga vaata, kui nad on inimese niimoodi tühjaks pigistanud, ei saa nad mängu pooleli jätta. Ei tohi välja tulla, et nad tegutsevad kellegi teise huvides. Ja paar laipa ees või taga ei loe sealmail midagi. Isegi sugulased ei piiksata – sa läksid võimudega vastuollu, *ergo* vaene sina. Nii nad kusagil linna taga maha lastaksegi. Kui me õigel ajal ei jõua.”

„Ja kuidas me nad leiame? „Linna taga” on tegelikult lai mõiste. Ja miks me seni oleme valmistanud kokku kuue objekti ründamiseks, aga nende hulgas ei ole „linnatagust”?”

„Reniard, sa oled tüütu. Meil on igal pool kaasatundjaid. Loomulikult ka kohalikus politseis. Loomulikult on nende filosoofia leigust rahaga turgutatud. Kui mõelda, et keegi lendas kaks aastat kolmekümnekanalises konteineris, et saada kätte asteroidide kulda, millega makstakse haisvale mundrissetopitud sitakotile, et ta kodus naise peksmise vahel telefonitoru tõstaks ja meile ütleks, kus meie inimesi piinatakse...”

Ent ma kaldun kõrvale. Ta muidugi ütleb. Mulle mõnikord tundub, et need inimesed ei ole kuulnudki mõisteid nagu au ja häbi. Sama imeilise kergusega, kui ühed võtavad vastu hiinlaste raha, et rünnata meie sidekeskust ja hõimlased pärast tühjaks piinamist tappa, annavad teised meile nende esimeste kohta infot. Kohaliku politsei käsutuses on kuus hoonet, kus võidakse korraldada ülekuulamist spetsiaalvarustusega. Näiteks nende peavalitsuse ja siseministeeriumi hoone jätsime me kõrvale, akadeemia ka. Kõigis nendes võib teoreetiliselt liikuda välismaalasi ja akadeemias ei ole tudengid usaldatavad, eks ole, seetõttu on akadeemia lage ja tühi.”

„Akadeemia on see kobar vundamendita kuure, okastraat ümber?” küsis Reniard kaarti uurides.

„Jah. Seal ei ole ühtki helikindlat ruumi. Teatud mõttes on see nõndani-

metatud akadeemia lihtsalt üks eriotstarbeline kinnipidamiskoht. Kui nad kedagi tudengitest peksavad või maha lasevad, peab seda näha ja kuulda olema.” Dexter kägardas võileivapaberi kokku ja toppis prügikasti; see viimane oli muidugi kah lihtsalt üks natuke teistsugune seinale kinnitatud kott. „Sa oled ju nende linnades käinud? See ei ole sul ju kaugeltki esimene operatsioon?”

„Umbes kolmekümmes... ei ole lugenud,” kehtas Reniard õlgu.

„Siis... oh, milleks ma seda kõike sulle räägin?” Dexter raputas pead ja hõõrus meelekohti. Ta hakkas uniseks jääma.

„Sest ma küsisin,” muigas Reniard; muie oli tegelikult väga kõle. „Ma saan aru, miks me vajame sidepunkte – need on ruuterid, mille kaudu me tegelikult muu maailmaga suhtleme, ja neid peab väga mitmel põhjusel olema vähemalt kümneid. Ma saan aru, kuidas neid üles pannakse ja kuidas ülal peetakse – leitakse mingi kohalik IT-meis ja makstakse kinni. Olgu, ma saan sellest ka aru, et seadmed on nii odavad, et lihtsam on talle kohe kolm komplekti saata, et ta saaks kaks rahulikult ära varastada. Millest ma aru ei saa – kui nad on nii tallement cons, et juba mõne kuu pärast teab kogu linn, et seal on miskit toimuma hakanud, kui kõik see värk muutub kohe poolavalikuks ja meie kaastöötajad kohalikeks uusrikasteks, siis mille kuradi pärast me riskime oma eludega neid sellest pasast välja tirides?”

Ära katkesta mind, ma ei ole lõpetanud!

Eriti arvestades, et minu teada vähemalt kaks kolmandikku ruuteritest töötab väga pikka aega tähelepanu äratamata, samas kui meie retk äratav seevastu väga laialdast tähelepanu. Terves maailmas ja negatiivset. Nii-siis riskime me eludega operatsioonil, mis oma olemuselt on ebasoodsa tulemusega petteoperatsioon teise ette kaotatud petteoperatsiooni näiliseks päästmiseks. Veel üks lause: eriti arvestades, et mitte keegi meid ei mõista, tavalistele inimestele oleme me lihtsalt veel üks tappev nuhtlus ja ainus mõõdetav tulemus võib olla kellegi vihkamise fokuseerumine piirini, kus ta tegutsema hakkab – mis tähendab meile järjekordset enesetaputerroristi.”

Dexter nägi nii välja, et hakkab kohe magama jääma. „Reniard, meil on vedanud, et meie poolel on mehed nagu sina või... ükskõik kes teist – te mõtlete. Miks meid keegi tee peal ei tulista, kuigi paljudel kohalikel kunnidel, kelle valdustest me üle lendame, on mingid stingerid olemas?”

„Sest kui me juba lendame, on meil järelikult raha ja kütust ja loomu-

likult ka relvi. Tõenäoliselt ei ole me üksi. Seega, kuni me ei tee muud, kui lendame üle, ei anna meie tulistamine muud, kui et keegi tuleb ja pommitab nende külasid. Ja siis?”

„Me ei pea neid idioote elusalt kätte saama. Me riskime oma inimestega nii vähe kui võimalik. Me tekitame tsiviilohvreid nii vähe kui võimalik. Ent me peame jätma mulje, et süsteem töötab. Seda on vaja kõigile järgmistele idiootidest IT-meestele, keda me palgata võime, seda on vaja kinnimakstud politseinikele, seda on vaja tuhandele muule operatsioonile ja tegelasele terves maailmas – omasid ei jäeta. Kõigil peab olema selge – Ordu ründamisele järgneb alati vastulöök.”

„Seda on ameeriklased kogu aeg üritanud teha. Kuhu nad välja jõudsid?”

„Aga ideed on ju ilusad ja õiged?”

„Aga ei tööta.”

„Miks ei tööta? Ma võin sulle tuua kümneid näiteid ajaloost, mil töötavad. Milles on erinevus?”

„Moraalsed väärtused,” pomises Reniard.

Dexter pahvatas naerma; see ei olnud rõõmus naer. „Võid ka nii öelda. See on töötav taktika niikaua, kuni sa ei ürita midagi teisele seedimatu kaasa toppida. Demokraatiat, inimõigusi... Mida iganes – religiooni, edu, väärtusi... Sa ei saa muuta tsivilisatsiooni. Ei misjonärlus ega progressorlus, ei demokraatia ega inimõiguste pealesurumine ei tööta. Miks läks hästi ameeriklastel peale II ilmasõda Euroopas ja minupärast või venelastel Kuubal? Sarnased väärtused – eurooplastele sobis liberaalne demokraatia ja Kuubal olid võimule tulnud mōlakad. Mida on meil ühist nendega siin?” Viibe aknatagusele kõrbele. „Me tahame neilt ainult üht – jätku meie omad rahule. Neid me kaitseme. Edasised järeldused sõnastaise.”

Ta sulges silmad. Ei ole kindel, et ta just kohe magama jäi, kuid see oli ilmselge märk, et tema poolt on vestlus lõppenud. Reniard lubas endale kaks minutit vaikset prantsuskeelset ropendamist ja kuna sel mingit silmnähtavat tulemust ei olnud – kui Hideaki naeruturtsatused välja arvata – loobus ta lõpuks ja vajus oma mitte just rõõmsatesse mõtetesse.

Longhorn

„Ja see on kogu raketodroom?” vaatas Ago hämmastusega ringi. „Kogu Cape Canaveral?”

Kelder tema kõrval kehtis õlgu. „NASA peamine eesmärk viimasel 70–80 aastal tundub olevat 20 000 inimesele tööd anda. Esimene lennuk tõusis õhku 1903, 1919 lennati üle Atlandi, 1953 olid olemas regulaarlennud kõigi mandrite vahel ja igas suuremas linnas oli lennujaam. Aastal 2003 oli lendamine inimelu tavapärane, rutiinne osa. Esimene mehitatud kosmoselend toimus 1961, 8 aastat hiljem jõuti Kuule. Aastal 2011 toimus hoopis suur tagasimineku käigust läksid maha USA kosmosesüstikud, mis selleks ajaks juba muidugi 30 aastat vanad olid. Ainus kosmoses hingitsev üritus oli ISS. Jah, eelmisest sajandist on pärit see madala orbiidi jaamaäbarik, mida me siamaale kasutame. Nagu sa tead, oli selle päästmine üks ajenditest, mis sundis väga paljusid Äralennu mässuga kaasa minema – nad jobudikud oleksid sellegi alla kukkuda lasknud. Näiliselt organiseeriti illegaalseid päästelende ja see, et päästjad tagasi ei tulnud... noh, see oli täiendav üllatus.

Igatahes on möödunud sajand esimesest kosmoselennust. Ilma Kuu Orduta oleksid kosmoselennud hääbunud; võib-olla mitte lõplikult, kuid igal juhul oleksid need kiratsenud. Tegelikult on kosmosesse lendamine võrreldavalt sama lihtne kui lennundus sajand peale lennuki leiutamist. Lähme alla.”

Nad olid läbinud mitmeid automaatseid kontrollpunkte – kinni neid seal keegi ei pidanud – ja jõudsid lõpuks üsna tavalisena tunduva suurema häärberi ette. Muidugi, kui nad liftiga keldrisse olid sõitnud, Ago oma kohvri ägiseses vagonetti vedis ja lõpuks mahti sai ringi vaadata, noogutas ta taibates – tuhmilt valgustatud metrootunnel läks nii kaugele, kui silm seletas.

„Miks kosmoselennud nii kuluvad tunduvad?” jätkas Kelder loengut. „On sellised mõisted, nagu eri-impulss, I_{sp} , mida väljendatakse ajas, või paiskekiirus (need kaks erinevad teineteisest sisuliselt g , ehk $9,8 \text{ m/s}^2$ võrra), ja mootori omakiirendus, mille ametlik kohmakas termin on *thrust-to-weight ratio*. Mida suuremad mõlemad numbrid on, seda parem. Omakiirendus on keemilistel rakettidel mõistlik, olles enamasti üle 70, parematel mudelitel isegi ligi 200; ehk siis üks korralik keemiline raket suudab maapinnalt tõsta enda 70-kordse raskuse. Paiskekiirus on defineeritud kui kütuse väljavoolamise kiirus vaakumis ja see aitab intuiitiivselt hoomata, et kui sa näiteks tahad väljavoolamise kiirusest kaks korda suuremat kiirust saavutada, on sul kasulik koorem kümnendiku ligi, üks ole. Keemilistel rakettidel on see kolmest nelja poole kildini

sekis ja sisuliselt piiratud temperatuuriga, mida põlemiskambri seinad kannatavad...”

„Teooriat ma suuremas osas tean,” katkestas Ago teda. „Ma tean, et raketi astmete arv ja üldse paljud lennu põhiparameetrid tulenevad kasuliku koorma, kütuse, kütusepaakide ja mootorite endi hinna ja kaalu suhetest, ehk siis näiteks mitmeastmelise raketi puhul ohverdatakse esimese astme mootor, sest selle tervelt maa peale tagasi toomine nõuaks täiendavat kütust, mis vähendaks kasulikku koormat *et cetera, et cetera.*”

„Õige,” noogutas Kelder. „Selles lõksus olid ka kosmosepiraadid nii kaua, kui Kuu tehased tööle hakkasid. Võtmesõna on siin aatomimootorid. Maa atmosfääris nendega lennata ei tohi. Kuul tohib. Meil on absoluutselt kõike Kuult üles tõsta umbes neli suurusjärku odavam kui Maalt. Neli suurusjärku. Eriti juhmadele kordan veel kord – neli suurusjärku, kümme tuhat korda. Ja siin on meie transport.”

Nad olid jõudnud tohutu suurde ruumi, mis tundus olevat rajatud otse mingisse mäelõhesse, sest osa seinu olid rohmakalt lõigatud kaljudest. Ruumi keskel troonis veidravõitu asjandus. Silm tundis selle keskel kohe ära sujuvate joontega kosmosesüstiku – see oli küll pisut harjumatu kujuga, üleni kuidagi tõmp ja meenutas pigem toolikorjule kuivama riputatud rätikut või surilina all ringihõljuvat vaimu – ja süstik ise oli justkui neljast ruuduna asetsevast ja alt omavahel ühendatud tohutust torust või pikaks venitatud reaktiivmootorist moodustatud hoidjasse „pistetud”. Ago ahmis perspektiivi tajudes õhku, kui nad lähemale jõudsid – kogu konstruktsioon oli oma 40–50 meetrit kõrge.

„See neljajaruline asjandus, mida nimetatakse Kahvliks, on esimene aste või kanderakett,” seletas Kelder käigu pealt, kui nad vagonetist välja olid roninud ja lähemale kõndisid, Ago hädas oma ratastel järele jooksva kohvriga, sest põrandal oli alailma paarisentimeetrise astmeid. „See jurakas koosneb põhiliselt neljast reaktiivmootorist, mis suudavad töötada nii alla- kui ülehelikiirusel, ja nende efektiivsus langeb drastiliselt alles seal 25–30 kildi kõrgusel. See 6 g-d, millega me sind minut aega piinasime, on meie kompromiss kõigi nende kosmoselennu parameetrite vahel – jurakas teeb kaare, tõuseb nii kõrgele, kui tal õhku jätkub, saavutab minutiga kõrguse 30 kilti ja kiiruse kolm ja pool kilti sekis. Siis laseb süstiku lahti ja planeerib siia tagasi. Edasi lendab süstik ise.”

Selle aja peale olid nad jõudnud lifti ja tõusid süstiku sees selle ülaosa suunas.

„See on reisijatekabiin?” osutas Ago. „Kas mulle tundub, aga see oleks nagu teine lennuk suure süstiku sees? Päästekapsel?”

„Jah ja ei,” vastas Kelder. „Enamik süstikust on stardi ajal kah kütust täis. Selle abil tõuseme orbiidile. Paagid tõmbuvad kokku ja ülal topitakse süstik täis kõike seda, mida Maale on vaja tuua. Meil on orbiidil lisaks muule kolile üks aatomimootorige jurakas – nimeks Jack –, mis pidurdab seda niipalju, et see õiges kohas atmosfääri tungib ja alla kukub – täpselt niimoodi, nagu seda juba esimestest lendudest alates tehakse. Alguses oli see siin sees tõesti ainult päästekapsel, aga vaata, süstik maandub vette ja kiirusega kakssada meetrit sekundis. See glisseerib natuke aega ja vajub lõpuks põhja Tsiri jõe suudmes. Kui hästi läheb, sõidab see üle madala ala päris jõkke sisse, kui ei lähe, vajub Mosambigi väina põhja. Meri on seal nii madal, et midagi eriti ei juhtu, kui see mingil põhjusel paari kilomeetriga mööda paneb. Ainult et maandumine on tõeliselt valus. Lihtsam ja inimlikum on inimesed iga kord välja visata, niipea kui kiirus alla helikiiruse langeb. Kiirem ka – see lennuk maandub tavalisel viisil lennuväljale, samas kui süstikut hakatakse sealt vintsiga välja tirima.”

„Mul jäi kaks asja kõrvu – esiteks, üles minnes on kütus ja alla tulles kaup?”

„Nojah. Orbiidile viiakse ainult väga kergeid asju – protsessoreid, geeniahelaid, nanoroboteid ja muud sellist. Natuke maist toitu kah. Alla tulevad haruldased metallid ja igasugune raske kola. Kuul toodetakse absoluutselt kõik vajalik kohapeal ja isegi orbiidil tehakse peaaegu kõike peale mööbli ja ehituskivide. See on ju loogiline. Tõenäoliselt pidasid sa seda legendideks, eks ole? Nii vähe, kui ka on Kuul näiteks vett, jätkub seda meile tuhandeteks aastateks. Ja nagu ma juba kurat teab mitu korda ütlesin, on absoluutselt kõike Kuult võrreldamatult odavam üles tõsta kui Maalt. Millest Kuu põhiliselt koosneb? Ränikivist. Järelikult hapnik ja räni on olemas. Kurrutise termotuumaelektrijaam ei ole legend. Orbiitallistandused ei ole legend. Päikeseahjud ei ole legend. Plaatinamägi ei ole legend.”

„See viimane on see raskemetallidest koosnev asteroid? On see tõesti plaatinast?” Ago vaatas ringi ja vedas oma kohvri liftist kabiini. „Hm, seda siin nähes usun ma paljusid asju, mida enne ei uskunud.”

„Ei ole plaatinast,” turtsatas Kelder. „Aga on tõesti suuremas osas raskestest metallidest. Otse asteroidil elemendid eraldatakse ja sulatatakse võrkudeks, mis siis siia poole teele läkitatakse. Me püüame need orbiidil kinni. Esimesed veeti küll laevadega, sest meil oli paljusid elemente väga hädasti tarvis; noh, Maalt ei saa ju ka kõike varastada. Nüüd lendavad võrgud umbes neli aastat, aga neid tuleb pidevalt. Ja nüüd on juba teisi kohti ka leitud.”

„Võrgud?”

„Elektriline päikesepuri. Seletan mõni teine kord.”

„Ma tunnen isegi selle väljamõtlejaid...”

Süstikus oli ligi sadakond kohta ja see oli täiesti täis. Nemad Kelderiga olid ühed viimastest saabujatest. Ago kohver jäi alla pagasiruumi (Kelderil asju ei olnudki), nad ise tõusid mööda redelit oma toolideni ja kinnitasid rihmad.

Kelder tühendas taskud väikestesse kumjatesse kotikestesse, mida oli paar tükki istme käetuges ja mujal. „Mäletad treeningut?” selgitas ta samal ajal. „Kuuekordse ülekoormuse all on soovitatav igasugused lisaraskused ära võtta. Isegi rihmapannal tundub kõhul ebameeldivalt raske ja usu mind, sa tunned ka püksinööbi kaalu. Proovi ja katseta, et sul oleks tõeliselt mugav. Stardini on neli minutit.”

Ago oli harjunud lendamisega, nii nagu juba vähemalt kolmveerand sajandit oli vähemalt suuremale osale arenenud maade keskklassist ülespoole üsna tavaline vähemalt nii keskmiselt kord aastas lennukisse istuda. Sajandi algupoolel oli pea iga valge inimene pidanud loomulikuks lõunasse puhkusele lennata ja alles kütusekriis oli kiirraudteed taas tegijaks teinud. Kuu Ordu lennukorraldus aga pani ta tõsiselt imestama, sest kusagil ei olnud lõputuid sabasid ja järjestikuseid kontrole, ei olnud tobedaid teateid ja stjuardesside tolmunud rutiiniks muutunud tantsu hapnikumaskide ja päästevestidega. Ago pidas aru, et kindlasti ei tasuks imestada, kui ta oleks seal süstikus kõige väiksema ettevalmistusega inimene. Teistsugused sinna ei sattunud. Ja mööda vahekäiku jalutavat ja rihmu kontrollivat stjuardessi ei saanud seal olla juba sellepärast, et süstik seisis saba peal püsti ja koridor oli vertikaalne.

Kõrgetooniline kõlin andis märku, et stardini on kümme sekundit. Viiest alates algasid piiksud ja tagasilugemise numbrid otse silme ees rippuval displeil, mis näitas süstikut kusagilt väljapoolt vaadatuna, katsid kogu ekraani ja hakkasid vilkuma. Tõepoolest, mägede vahele kiilutud

katus oli lahti ja seal seisva – sellelt kauguselt mänguasjana tunduva – konstruktsiooni alt valgus laiali tolmutilv. Järgmiseks tundis Ago tohutut raskust, mis korraks ta hinge kinni surus. Ekraanil rebis asjandus end maast lahti ja hakkas silmnähtavalt kiirenedes taevasse sööstma. Tõusev laev keeras ja siis olid natuke aega näha vaid nelja mootori leegid. Kujutis asendus kusagil veel kaugemal asuva kaamera omaga ja nüüd oli näha, et nad kalduvad itta. Masin võpatas, samal hetkel muutus ekraanil mootorite tulekoonus ja rõhuv raskus kasvas järsult. Ago pidas mõttes aru, kas midagi on valesti läinud, kuid silmad leidsid ekraanilt, et alles nüüd olid nad saavutanud kiirenduse 60 meetrit sekundi ruudu kohta, ja talle meenus, et alla helikiiruse kiirendasid nad aeglasemalt.

Pilt ekraanil asendus kusagilt veel kaugemalt ja ilmselt läbi üsna võimsa suurendusega objektiivi võetud kujutisega. Masendusega ootas Ago selle õudse minuti lõppu, kui see aga kätte jõudis... Prahvatus ja tõuge, mis silme eest mustaks võttis. Oli näha, et neljajarulise kanderaleti leegid on kadunud ja see jääb süstikust maha. Süstik oli ilmselt vaid sekundiks oma mootorid sisse lülitanud, järgmiseks saabus kaalutus... Ei, kuidas taju ikka petab – kiirendus oli kõigest umbes 4 meetrit sekundi ruudu kohta, ehk siis oli ta küll 2,5 korda kergem kui Maal, kuid kaalutusest oli asi kaugel...

Eraldumine toimus kohutavalt kiiresti. Kandereaktiiv justkui pühiti kujutiselt ja kui see, kes neid filmis, objektiivi suurendust muutis, oli näha, et suur neljajaruline jurakas pöörab veidi. Vaevalt paari sekundiga oli see ilmselt – raske hinnata – paarsada meetrit eemal ja süstiku mootorite leegist väljas, nii et kiirendus kasvas taas, jäädes seekord küll vaid 3 g juurde.

Vähem kui kolm minutit hiljem lülitasid mootorid välja ja displeilt sai lugeda, et nad olid ära kulutanud 96% kütusest (täpsemalt oli seal küll number 0,9589; Ago muidugi teadis, et Kuu Ordu ei salli protsente, kuid ta ise oli harjunud nii mõtlema).

„Elus?“ küsis Kelder.

„Teatud lähenduses,“ urises Ago vastu. Kurk oli kuiv ja hää ei tahtnud loomulikult välja tulla. „Kas see 800 sekundit on mingi aeg reisi lõpuni?“ Ta lootis, et Kelderi displeil on sama kujutis ja seega saab mees aru, millest jutt.

„See on kaalutus. Kui sa ei ole ühtki nuppu vajutanud, näitab ekraan

aega järgmise muudatuseni. Aeg reisi lõpuni – hinnang muidugi – on all vasakul tabelis.”

Agol oli kogu aeg olnud tunne, et ta ripub rihmadel ja nad kukuvad kuhugi.

„Kaheksasada sekundit – see on oma kaksteist minutit kaalutust?”

„Oksekogujad on mõlemal pool otse peatugesed, suru ainult suu selle kalasaba moodi pinna vastu, imur läheb automaatselt tööle,” ütles Kelder ja Ago sai aru, et tal on tõesti süda paha.

„On inimesi, kes ei harju kaalutusega kunagi,” teatas Kelder kaastundlikult, vedades Agot enda järel läbi tehiskaaslase. „Jälle oksendasid?”

Näost roheline ja end kerra tõmmanud Ago tema taga noogutas ainult.

„Noh, andkem sulle au selles osas, et kui sa rohte ei võta, harjud kiiremini ära... kui harjud. Sinu pealt ma näen, kui asjalik leiutis see nõndanimetatud HD, *heavy duty* hapnikumask ikkagi on – hoiab nii sinu hingelõõrid kui ümbruse puhta vaatamata sellele, mida kõike sa sealt läbi ajad. Sõid kõhu eriti korralikult täis või ajad ainult sappi välja? Mitte et ma tegelikult teada tahaksin.”

Inimesed hõiskasid neile tervitusi ja naersid, kui nad möödusid.

„Kosmoselendude algusest peale on teada, et mõned ei suutnud esimesel ööpäeval kaalutuses midagi teha. Oli ka paar juhust, kus inimene ei suutnudki midagi teha. Ja seda ei saa Maal ette teada. Palju hullem on, et mõnel on ka Kuu gravis ikka kuude kaupa süda paha. Vat see on juba probleem. Me ei saa sind ju kogu aeg trumlis kah hoida, kusjuures kui välja vaadata, läheb sellest teistmoodi süda pahaks.”

„Täna, ma tõesti vajasin julgustust,” kraaksatas Ago.

Kelder naeris ja lükkas ta istmesse. „Selle asja nimi on Dragster. Täpsemalt Dragster Kolm, aga 'dragster' on käibele läinud Maa-Kuu süsteemis opereeriva kosmosesõiduki üldnimetusena, nagu 'süstik' tähistab Maa ja orbiidi vahet liikuvat asjandust. Kaalub tühjalt umbes tuhat tonni ja suudab poole ööpäevaga Kuult leole tulla; või vastupidi. Meenutab kujult püstolikuuli, aga kuna kuuli tipuosa on võreline ja taga on suur kompaktne mootor, meenutab hea tahtmise korral ka dragstereid. Hoiab tavaliselt 3–4 g-d, aga muidugi suudaks aatomimootor palju rohkemat. Meil on neid viis, kuuendat ja seitsmendat ehitatakse. Esimene on käigust väljas – muutus radioaktiivseks, peab maha jahtuma; samal põhjusel on kõik vanemad laevad käigust väljas ja ainult häda korral kasuta-

miseks kuhugi pargitud. Keegi idiot nimetas esimese dragsteri Santa Mariaks, teise Niñaks ja kolmanda Pintaks, aga esimest hakati kutsuma hoopis Bitchiks ja teist kahte ei võetudki omaks – need läksid kogu aeg segamini ja kes kurat leiab klaviatuurilt esimesel katsel tilde üles? Neljas on Huri ja viies Kuutõrvaja.”

Ta irvitas rihmu kinnitades ja viimaseid stardieelseid kontrolle tehes, kuid kõige selle juures proovis ta siiski Ago olemist võimalikult muga-vaks teha. „Umbes kümne tunni pärast oleme Kuul.”

Reniard

„Teine kopter on hädas,” kommenteeris Rune.

Reniard jõllitas silmi hõõruvat Dexterit ja talle jõudis kohale, et ka tal endal oli õnnestunud sügavalt magama jääda.

„Mis juhtus?” Seda küsis Hideaki.

„Jõeorgu on mingid automaatsed relvad pandud. Ilmselt midagi lihtsat. Igatahes said nad kolm-neli tabamust. Ja niipea, kui kallastest kõrgemale tõusid, said kaugemalt, katustelt. Nad on veel õhus, aga mootor ei pea üle paari minuti vastu. Dessant läheb maha, nad kindlustavad piirkonna ja meie peame nad pärast peale korjama. Piloodid korjab luurekooper kokku. Pommitamist ei tule, sest need on elamukvartalid.”

„... mille katustelt meie pihta tulistatakse.” Dexter kadus tahapoole tua-letti.

„Nii et siis ainult meie,” ohkas Reniard. „Kas me lõpuks teame, mida ründama peame?”

„Keegi kohalikest arvab, et kontorit number kolm.” Rune lülitas Reniardi kaardil markerid heledaks. „Vana armeekartser. Liivakiviseinad, üsna paksud. Vähemalt saab julgesti pommitada. Meil on tegelikult vähem kui 200 sekundit. Siis peaksid raketid kohale jõudma ja me saame dessandi otse õuele maandada.”

„Teine luurekooper?”

„Tuleb. Näed?” Ta saatis koordinaadid. „Nad hakkasid kusagil varu-meeskonda kah kokku ajama, aga ega nad seda enne veerandit tundi õhku ei saa. Pluss veel lennuaeg.”

Reniard pööras end toolil. „Merde, kui keegi veel magab, siis on vii-manne aeg ärgata. Number kolm, nagu kuulsite. On kellelgi täiendusi?”

„Rakett!” röögatas Hideaki.

Kopter kaldus järsult. Miski vingatas, hele metallikõlksatus ja siis

vuhin... Plahvatus eemal.

„Kõik elus?” röögatas Rune.

Reniard sulges suu, sest ta oli tahtnud sama küsida.

„Ei lasta rahus kusta.” Raske oli öelda, kui palju Dexteril seda pohmakat oli, kuid püksid olid tal paari koha pealt märjad – ju ta oli potist mööda lasknud, kui kopter järsult kaldus – ja ta tuju see igatahes paremaks ei teinud. Marvin kadus tualetti.

„Rakett!” röögatas Hideaki.

Seekord oli Reniard toolil paremini kinni ja ta jõudis näha, kuidas kopter Hideaki juhisele alludes järsult kaldus, kuidas korpusest eraldus kaks tõrjeraketti, mis neile järele kaardunud raketile vastu söötsid. Jõudis näha sedagi, kuidas neile sihitud rakett esimest tõrjeraketti vältides aasa teha üritas, kuidas tõrjerakett plahvatas hetkel, mil ta oleks pidanud teist tabama, kuidas plahvatus selle tasakaalust välja viis ja teine rakett seda tabas.

Tagapool kostis *järgmise* end täis kusunud tüübi vandumist...

Ja siis tuli kolmas rakett. Korpusest pörkas kõlinal tagasi ka järjekordne püssikuul.

„Meid oodatakse. Mida me teeme?” küsis Reniard.

Dexter heitis talle viltuse pilgu. „Hideaki, kas ringi minna ei saa?”

„Ei! Majade vahel on traadid. Ja raketid on neljakümne sekundi pärast kohal. Soovitan rünnata. Me teame, kust meid lastakse.”

„Need on ju elumajad?”

Kaks sekundit valitses vaikus. Hideaki vältis järgmist raketti.

Dexter vandus. „Olgu, lase kümnesed lahti. Gatlingid toetavad.”

Kopteri tiibade alt startisid väiksemad raketid. Külgluugid langesid nõ alumisse kaitseasendisse ehk siis rippu, ja nende kohal sobitusid laskeasendisse pöörlevate torudega kuulipildujad. Nende all laius tüüpiline Aafrika äärelinn – üleni valged, valgete katuste ja aknaluukidega majad, mida ümbritses pisut tolmuhalli rohelust. Siin-seal, sellesse kõike õieti sobitumata kõrgemate hoonete kobarad; just paari sellise katustelt neid lastigi. Mõned tänavad näisid üsna korralikud, mõned polnud rohkemat kui paljaks tallatud pinnas. Liikus autosid ja valgetes lühikestes pükstes lapsed näitasid kopteri poole näpuga, kui majadest väljatormanud naised neid sisse tirida üritasid.

Kopter laskus järsult. Nii raketid kui kuulipilduja tegid põrgulärmi; Reniard teadis, et ta kiiver ja kõrvaklapid võtavad välishelist maha

umbes 30 dB ehk nõrgendavad seda umbes 1000 korda. Välisli oli muidugi võimalik ka nõrgendamata kuulata – nii et automaatika vaid kurdistava lärmi nõ ära lõikab – ja isegi võimendada, kuid ta ei tundnud selle järele mingit vajadust.

Tavaliselt muide juhtisid gatlingeid otse pilootide taga istuvad mehed, aga seekord olid nad Dexteriga mõlemad selle au tagumistele jätanud. Ka raketidel olid kaamerad peal ja neli tagumist meest tegeles nende õigesse kohta juhtimisega. Reniard süvenes kaartidesse ja satelliidiinfosse ja üritas mitte mõelda, mida tähendavad elumaju tabavad kümnekiilosele trotüülilaengule vastava võimsusega raketid... sellega oli võimatu harjuda ja kordamine, et teised alustasid, ei aidanud kah eriti.

Politseile kuuluvate hoonete kobarat ümbritses midagi pargilaadset. Täpsemalt oli see muidugi lihtsalt silutud ala, kus vihmade ajal ilmselt tõesti rohi kasvas. Ajad olid sealkandis alati rahutud olnud, kõigi nende elamised, kel üldse tähtsust oli, asusid kaitstud alal, ja sajandeid tulevahetust oli tavalistele inimestele õpetanud, et kui sind juba traataia sisse ei taheta, tasub sellest üldse kaugemale kolida.

Mehed põgenesid vahitornidest. Nojah, poolteist sajandit õhusõda oli sellegi selgeks teinud, et erilise kaitseta kõrgem koht on kõigile lendavatele asjadele kerge märklaud.

Madalast, maapinda sulanduvast põndakust ühest traataiaga piiratud ala nurgast sähvis valgus ja neid oleks nagu rahe tabanud. Kopter sukeldus allapoole.

„Kahepoolene džoti pihta,“ kommenteeris Reniard seda asjandust, 250 kg trotüülile vastava plahvatusjõuga raketti lahti lastes. Ta juhtis seda kaamerakujutist otse oma kiivri virtuaali lastes ja... neetud, rakett ei jõudnud märgile, plahvatas enne. Ju siis tabas seda mingi tõrjerakett või oli tollel relval seal punkris ootamatult võimekas automaatika, mis suutis parajalt suurekaliibrilise kiirlaskekahuri nende raketile sihtida.

Reniard oli hetkegi mõtlemata samal hetkel teise samasuguse raketi teele saatnud; tegelikult neil nii suuri vaid kaks oligi. Seekord tegi ta kiireid spiraale ja kukutas raketi ülalt põndakulaele, lootes, et see on piisavalt võimas, et neile seal all lagi kaela lasta. Ta piilus kiiresti ringi – ega keegi ei jälgi. Tal käis sekundikümnendikuga peast läbi Krebberi – tegelikult vist teeseldud – vihahoog, kui nad CondorSeci kursustel raketite juhtimist õppisid. Mees oli USA armee erukolonel ja kuigi Krebber polnud ilmselt ta õige nimi, oli ta nähtavasti mitmetes konfliktides osa-

lenud ja teadis, mida räägib: „Mehed, inimene on nii üles ehitatud, et me kütime terve kehaga. Silmad, lihased, aju – kõik koos. Me ei istu sajanditki virtuaalis – ja te tahate, et me harjuksime muud keha silmadest ja kätest lahus hoidma? Tulemus loeb! Niikaua, kui mees toolilt maha ei pudene, las vehib, kuidas tahab, ja ma ei ole küll ässitaja, aga kui keegi annab kellelegi mööda lõugu selle eest, et too irvitas mõne juhtides tehtud liigse liigutuse üle, siis ma arvan, et rünnakut tuleks lugeda õigustatuks.” Aga Reniard piilus ikkagi ringi, et kas keegi oli jälginud, kuidas ta raketile „kaasa elas” – üks käsi oli valus ja ta tundis, kuidas rihmad soonivad...

Ta sai alles ringi vaadates aru, et probleem pole temas ja isegi hästi, et ta suutis raketi juhtimisele keskenduda. See seal punkris oli olnud päris tõsine relv. Lisaks sellele, et see suutis ühe nende raketi lennul maha võtta, oli vähemalt üks gatling rivist väljas, neil oli korpuses hulk auke ja tiivik oli kaotanud kaks laba (kui üks laba viga sai, lasi automaatika selle ja vastaspoolse lahti ja edasi lendasid nad neljaga; õhus võis see riist püsida ka kahe labaga, aga ainult niikaua, et hädamaandumist sooritada.) Nad olid liiga maa ligidal ja liiga lähedal aiale...

... ja ta ei saanudki teada, kas kuplilaele kukkunud rakett ikka purustas tolle, sest just sel hetkel jõudis kohale orbiidilt nende toetuseks lastud raketite laine. Park, piirdeaed ja väravaputka kerkisid korraks õhku, et siis kaduda. Kopter oleks peaaegu kukerpalli teinud. Hideaki oli tolle kiirlaskekahuri tulesektorist välja saamiseks põiganud paremale, sellesama politseile kuuluva hoonetekompleksi nurga taha. Aga nad olid liiga lähedal. Reniard arvas ühes eemale linna suunas lendavas plekitükis ära tundvat väravapoolse ja pilv laudu oli ilmselt kõik, mis vahiputkast järele jäi. Müüri ja okastraattökete asemel oli põlev segadik.

Dexter vandus. „Kas taandume? Sul on kaks meest rivist väljas ja kopter vajaks hädasti remonti.”

Reniard ei vastanud kohe. Dexter oli operatsiooni üldjuht, aga dessandi eest vastutas tema. Nad mõlemad nägid monitoridelt, mis meestega juhtunud oli, ja ka Rune hinnangut nende lennuvõimele. Meestel ei olnud midagi tõsist – Marvinil oli ilmselt jalaluu puruks ja Loudonil õlg välja väänatud; esimene polnud end peldikust tulles korralikult kinnitada jõudnud ja ilmselt lendas mõne uperpalli ajal mööda kabiini ringi, teist oli tabanud kusagilt rikošeteerunud kuul. Tegemist polnud otsetabamustega ja kevlar oli killud kinni püüdnud; tegelikult võis pärast salvestustelt täp-

semalt uurida, mis nendega juhtunud oli, aga see neid hetkel niikuinii ei aidanud... Kopter veel lendas, aga Rune oli pannud põlema oranži tule, mis lühidalt ja kujundlikult tähendas seda, et tema arvates olid nad selleks korraks oma hea õnne varu juba põhjani ära kulutanud.

Ta tundis, kuidas kusagil sisemuses hakkab üks must madu end lahti kerima – *merde, miks alati ainult mina ja minu mehed...* „Kuue-seitsmega veel oleks mõtet...” venitas ta.

Dexteri silmad välgatasid, ta sai silmapilk aru, milles asi.

Ent enne, kui ta jõudis midagi öelda, napsas Hideaki: „Rune, võta üle! Marvini tõstame kiiresti minu asemele – saab juhtimisega hakkama küll. Mehed on ta jala juba lahasesse pannud. Loudon jääb rakettide peale. Ma tulen teiega.”

Reniard ja Dexter vaatasid endiselt kaaludes teineteisele otsa ja siis küsivalt Rune poole. Dexter väärutas huuli ja ootas. Rune noogutas. Reniard taipas samal hetkel, et muidugi oli neil veel kolmaski otsustusõiguslik isik – Rune, ja nimelt selles mõttes, et tema vastutas kopteri eest ja tal oli õigus toimida oma äranägemise järgi olukordades, kus missioon võis sõltuda sellest, kas ja kuidas too aparaat õhus püsis. Jah, ja antud juhul pikantne detail – meeskonna eest vastutas tema ka selles mõttes, et millal ja miks keegi lahkuda tohib.

„Läksime,” otsustas Dexter. Muidugi oli tegu sõjalise operatsiooniga ja lõpuks käiks ta sõna kõigist üle, kui ta otsese käsu annaks. Ta ei olnud seda teinud ja Reniard üritas välja mõelda, kas juhtimisteooria seisukohalt nad nüüd võitsid või kaotasid sellega, et oma kümme sekundit seal kohapeal paigal rippusid...

„Mehed, kuulsite! Loudon – kopteri relvad, Marvin – siia ette. Teised – välja!”

Juhtis Rune; Dipi ja Evald toppisid Marvini Hideaki koha peale ja Dipi porises Reniardist möödudes: „Ma hakkab juba harjuma mees olemisega.” Ta muidugi hoolitses, et ka Dexter ikka kuuleks. Viimane pööritas vaid hetkeks silmi, endale viimast varustust ümber seadistades.

Ja siis libisesid nad juba meetri kõrguselt üle õue ja veeresid üksteise järel kopterist maha. Reniard pörkas peaga vastu mingit kivi ja vandus, kui üks kiivriprotsessoritest millegipärast restardi tegi. Neid ei tulistatud, kopter tegi kaare ja kadus tuldud teed. Nad olid ka selle kokku leppinud, et masin läheb esimesena alla kukkunud paarilise juurde ja neile tuleb järele too täiendus, mis ehk juba varsti liikuma hakkab. Ja teoreetiliselt

võiks nad peale võtta ka too väiksem luurekopter, millest võitluses küll erilist abi ei ole.

Nii. Ehitis nende ees. Räsitud selline. Nojah, neile kallati just hoovi paarkümmend tonni pomme maha...

„Doom, jah?” Dexter irvitas.

„Live action!” noogutas Reniard takka, andes oma rahvale viipega märku, et nad liikuma hakkaksid.

Kui Reniard püüdis tagantjärele kujutleda, mis võiks välja tulla, kui ta peaks selle kõik kirja panema, jäi tal ainult pead vangutada. Filmina ehk veel. Muidugi oli temagi lapsepõlves ära vaadanud lõpmatu hulga filme, milles tegelased hiilisid mööda veidraid paiku ja kaklesid vastujuhtuvate olevustega. Eriti naiivne oli selle koha pealt muistne Hollywoodi toodang, kus sarnaselt keskaegsetele rüütliroomaanidele ainult pisut varieerudes muudkui kordus üks ja sama ajutu süžee – grupp inimesi alustas kusagilt teekonda, enamiku filmi ajast said nad üksteise järel surma ja lõpuks sai üks mees koos ühe kena tibiga pahast või pahadest – olid need siis inimesed või ükskõik mis – jagu. Ta oli korduvalt mõelnud, et huvitav, kas too film, mida teiste hulgast esile tõsteti kui vähe paremat, võlgnes seda just lõpule, kus pärast paha mahalöömist jäid ellu naine ja kass...

Ta oli ka lugenud sellistest hiilimistest ja võitlustest. Midagi nürimat oli raske ette kujutada... vähemalt tema meelest. Muidugi, „Hirvekütt” või „Aarete saar” ei olnud üldse pahad... kuid ehk olid need vanad kirjeldused paremad sellepärast, et siis olid mehed nõ hingega asja juures, sest alternatiivi ei olnud...? Rumalad mõtted.

Agas kui mööda selliseid koridore hiilimine on *töö*? Kui see hakkab muutuma *rutiiniks*? Sa tõused hommikul üles, ringutad, käid duši all, jood kohvi, teed kõiki neid asju, mida teevad miljardid inimesed üle maailma, aga kontoriroti roobade asemel ajad sa selga eririietuse, sind visatakse kopterilt kuhugi vastikusse paika ja su päevatöö seisneb selles, et sa hiilid mööda koridore ja tapad relvastatud inimesi, kes sind tappa üritavad.

Sajandeid olid seal Aafrikas esmalt eurooplased ja hiljem ameeriklased proovinud mingitki korda ja mõistuspärasust tagada. Edutult. Reniardile meeldis seltskonnas ironiseerida, et inimkond võis ju olla sealtkandist alguse saanud, aga see ei ole mitte üldse austusväärne, kui nad algusae-

gade pärandist ikka veel kinni hoiavad...

Ja ohtlik oli see ka. Loomulikult oli. Needsamad ameeriklased, kes viimati seal Ida-Aafrikas hädas olid, jõudsid suhteni 1:50, kuid mitte kuidagi ei õnnestunud seda numbrit üle saja kruttida, mis teisiti sõnastatuna tähendas, et kuigi ühelt poolt – nagu vana kauboianekdoot väitis – oleks tal olnud lihtsam kohe oma püssi kaba maha saagida kui sinna sälke teha, tähendas see ka teiselt poolt, et varem või hiljem saab ta mõnel sellisel operatsioonil surma. Saab surma lihtsalt statistilise tõenäosuse seaduste põhjal – kord ta eksib või vastasel veab...

Muidugi polnud nad võrdses seisus. Ei varustuse, väljaõppe ega ühegi muu parameetri alusel. Esiteks oli Reniard – ja muidugi ka kõik teised Ordu eriüksuslased – väga hästi kaitstud. Tal oli oma 20 kilogrammi varustust seljas. Tavalised mürsukillud ja püstolikuulid tegid talle ainult haiget, kehasse või pähe tabades isegi mitte seda. Ta nägi infravalgust, tal olid radar ja sonor, mis tähendas, et enamasti nägi ta vastaseid tükk aega enne kui need teda. Ja muidugi gaasitasid ja suitsutasid nad koridorid enda ees – millega on ühtlasi öeldud, et loomulikult hingas ta läbi filtrite. Või sellega ei ole kõik öeldud – filtrite-pumpade süsteem aitas tal ka hingata, mis tähendas, et siis, kui vaja, oli ta organismil rohkem hapnikku võtta, järelikult oli ta vastupidavus suurem. Otse kiivriklaasile projitseeritavad andmed alates kaardist ja satiinfost, lõpetades kaaslaste kiivri- või relvakaamerate piltide ja arvutuslike taktikamudeliteni... Tegelikult olid nad koos kaaslastega üks paljusilmne ja läbi seinte nägev olevus, mis suutis avada kõik ukсед, vajadusel minna ka läbi seinte – neil olid lõhkepaketid – ja ületada kümnemeetriseid tõuse – neil olid spetsiaalsed konksud ja vintsid.

Teatud lähenduses oli see arvutustehnika õige kasutamise probleem. Juba hoonesse tungimine – esimeseks viskas ta uksest sisse kaamera-kera. See oli umbes viiesentimeetrine ja loomulikult suutis arvuti selle objektiivide nähtud kujutise reaajas niimoodi ümber arvutada, et vaatepunkt stabiilselt üle põranda libises, mis sest, et kera ise veeres. Veel enam – kohe löid kaasa nende kõigi kiivrites olevad lahinguarvutid ja jõudumööda aitasid ka kusagil orbiidil paiknevad suurarvutid, sest eks nad olid ka pidevas sides sattidega. Kõik see tähendas kokkuvõtvalt, et arvutikujutisel nende silme ees muutus hoone sein läbipaistvaks ja sees olid selgelt markeeritult näha vastased. Mis tähendas, et uksest lendas järgmiseks sisse granaat, ja enne, kui killud olid maha langenud, olid

kohe peale plahvatust sisse tormanud Dipi ja Evald tapnud kõik, kes seal viibisid.

Reniard haaras kaamera, veeretask selle tollest esimesest ruumist edasi viivasse koridori ja kõik kordus.

Nad jõudsid keldrisse, kus elasid kinnipeetavate kongid. See oli suur ruum, tegelikult terve keldrikorru ühes majatiivas, ja mitte väga palju erinev tuhandetest või lausa miljonitest sellistest, mida tavaliselt garaaži või laona kasutatakse. Ainult et siin oli ruum hulga raskemate trellidega osadeks jaotatud ning täis suitsu ja verd.

„Vitt, kas meie tegime seda?” oigas esimesena ringi vaadanud Dipi.

Reniard vaatas kiiresti tema kaamerakujutist ja siis oli tal juba ka enda oma, kui ta ühe betoonposti taha vupsas ja omakorda ringi vaatas. Ta märguande peale tungisid ka teised nüüd ruumi ja liikusid kiiresti edasi, et kindel olla, et neid seal keegi tulistama ei hakka. „Me ei kasutanud ju siin lähedal lõhkelaenguid? Suitsu ka mitte?”

„Vaata plahvatuste suundi,” kostis Dexteri kare hääl. Mees oli ühes neist puuridest põlvili ja uuris purustatud inimkehi. „Nad on enne põgenemist kongidesse granaadid visanud.”

„Dipi, Evald, Terell, vaadake väljapääsud üle – kustkaudu oleks parem siit minema minna. Lamon, sissepääs. Hideaki, Dexter – vaatame selle seltskonna üle.”

Ja see on jälle midagi, mida ükski kirjeldus adekvaatselt edasi ei anna, mõtles Reniard seal purustatud inimkehade segadikus ringi vaadates. Halb on, kui sa oled sunnitud tegelema lõhki rebitud inimjäänustega. Veel halvem on, kui need ei ole veel päris surnud. Selliselt puuridesse visatud granaadid ei tapnud kaugeltki kõiki. Vähemalt mitte kohe. Võib-olla suri vahetult plahvatuste järel vaid umbes kolmandik inimesi. Ülejäänud said suuremal-vähemal määral viga. Õnnelikum osa neist ei tulnud enam kunagi teadvusele. Teised tulid. Plahvatustest uimastatud, põrutatud inimesed, kellel puudus käsi või jalg või oli sisikond mööda põrandat laiali...

„Ka seda tehti meelega,” pomises Dexter. „Et me siit midagi ei leiaks. Et meil siin tegemist oleks. Et meile sõnum saata.”

Reniard, nagu kõik teised, kuulis ka, kuidas ta leppis keskusega kokku pommitamise tuhande sekundi pärast ja otse sinna, kus nad parasjagu olid, ning kohtumispaiga luurekopteriga. Keegi ei vaieldud. Inimesi oli seal keldris vähemalt sada, ehk isegi kaks-kolmsada – oma paarküm-

mend puuri, mõnes silma järgi kõvasti üle tosina inimese... kui näiteks üritada jalgu kokku lugeda...

Neil ei kulu puuriuste avamiseks üle viieteistkümne sekundi.

Neil ei ole võimalik seda paika kaitsta.

Neil ei ole võimalik neid inimesi haiglasse toimetada; neil ei ole võimalik neid eriti aidatagi, sest lõpuks on neil igapähele midagi sisuliselt vaid ühe raskelt vigastatu tarvis. Kui kohalik politsei tagasi tuleb, viivad nad oma töö lõpule ja süüdistavad selles Kuu Ordu. Seega kõik, kes suudavad liikuda, saavad võimaluse neile järgnedes. Mõned žgudid, mõned valuvaigistid on kõik, mida nad saavad ohverdada. Kiire surm veerandtunni pärast on ainus, mida neil on suuremale osale neist inimestest anda...

Neid, kes neile järgnesid, oli ikkagi vast oma kolm-nelikümmend. Taimer näitas, et neil on vähem kui kolmsada sekundit, kui Reniard ja Dipi viimastena välja said.

Dipi peatus korraks, kui nad läbisid viimast koridorijuppi enne külgust, mille kaudu nad taanduma pidid. Kõigepealt vaatas Reniard kiiresti ringi, sest Dipi oli vaid sides lühidalt napsanud: „Reniard, üks hetk.”

Dipi toetus korraks seinale, avas oma kiivriklaasi ja oksendas. Reniard ootas teda sõnalausumata. Korraga teadvustas ta endale, et kuigi Dipi on igas mõttes tubli sõdur, on ta mõnes teises olukorras 22-aastane kena idamaiste näojoontega naine, kelle pärisnimi on Dhipyamongko.

„Suudad edasi minna?” küsis Reniard vaikselt, lülitades side privaatseks. Ta pani tähele, et naise silmad vilasid enne vastamist sideindikaatorile ja see oli hea märk – kui ta hoolib, on kõik korras. Ta oli väga kahvatu ja ta silmad läikisid, kuid ta kogus end kiiresti.

Automaadivalang.

„*T'es génial, ma petite AKM,*” mõtles Reniard peaaegu heldimusega. Valang tuli kusagilt hoone sisemusest ja paistis neid mitte puudutavat. Siis kuulis ta teist automaadivalangut ja sellele järgnes kellegi nende omade FN-i kiirem täksumine. Ta vaatas side kaudu ringi – laskja oli Hideaki ja ta sihtis akendesse, kust keegi oli põgenejate pihta tulnud. Just põgenejate, sest ordulastest polnud enam kedagi nähtavusulatuses ja Hideaki oli jooksnud paarkümmend meetrit tagasi, et maja teine korrus tule alla võtta.

Neist möödus ikka veel üksikuid põgenejaid ja siis algas allkorrusel kisa ja laskmine. Dipi vaatas üles. Nende pilgud oleksid võinud kohtuda,

kui Reniardi kiivriklaas läbi oleks paistnud. „Nad...”

„Kiiver pähe!” ühmas Reniard.

Ka ühed nende lähedal peatunud põgenikud sealt keldrist vaatasid talle otsa. Umbes 15-aastane poiss, kelle peast hädapärase, vist tema enda särgist tehtud sideme alt verd voolas. Temale toetus ühelt poolt veritseva käekõndiga naine ja teiselt poolt kõhtu kinni hoidev mees, kellel voolas verd veel tosinast haavast. Nad kõik paistsid olema kohalikud, sellist pigem tumedat araabia verd, mitte tavaliselt aafriklastega assotsieeruvat.

„*They shoot us. They shoot all who where there...*” Poiss vaatas neile otsa – nende kiivriklaase täpsemalt. Tema inglise keel oli kohutav ja polnud just selge, mida ta õieti öelda tahtis.

„*Follow us if you can,*” oli ainus, mis Reniardil talle öelda oli. Nad tormasid koos Dipiga uksest välja, andes Hideaki kaamerapilti abiks võttes tõrjetuld akende pihta, kuhu hakkas tekkima kurje automaatidega tege-
lasi.

Kolmik olid viimased, kes hoonest väljusid. Reniard ja Dipi olid ammu üle õue ja eemal kiviaia taga maas, kui nad ikka veel tulid. Neid tulistati mitmelt poolt ja ainus, mida ordulased teha said, oli pisut tõrjetuld anda. *Ning loota*, lisas Reniard mõttes. Eelmised, kaks umbes kolmekümnest meest, kellest üks teist praktiliselt tassis, kuna selle jalg oli peaaegu otsast rebitud, olid peatunud sealsamas, sisuliselt esimeste lageda õue järel mingitki varju pakkuvate varemete taga. Kätega kõhtu kinni hoidev mees kukkus. Poiss peatus, ent mees viipas, et ta edasi läheks.

Dipi nuuksatas, ehkki üritas seda peita; seda võis ka lihtsalt kõhatuseks pidada, kuid Reniard arvas paremini teadvat.

„Me ei saa...”

„Ei,” kähvas Reniard võimalikult kalgilt ja järsult. Ta ei tahtnud, et Dipi mingi lollusega hakkama saaks.

Poiss kõhkles hetke, siis vedas tuikuvat naist edasi. Too ei paistnud mõistvat, mis ta ümber toimub. Nad jõudsid müüriuruga juurde. Poiss mõõtis neid sekundi pilguga, siis jätkas teed – sinna müüride taha, suhtelisse ohutusse. Mees hoovil ajas end veel kord üles, kuid kusagilt tulnud automaadivalang niitis ta maha.

„Kaome, enne kui tegelased orbiidil rahutuks muutuvad,” mühatas Reniard. „Kakskümmend sekki.”

Nad olid liikunud vaevalt poolsada meetrit, kui maailm valgeks lah-

vatas. Nad muidugi teadsid seda oodata ja olid pigem vaadanud valmis paiga, kuhu lööklaine nad paiskab.

„Edasi! Oled korras?” vedas Reniard Dipi püsti niipea, kui maailm jälle tavalisemaks muutus; selleski mõttes, et taevast ei sadanud igasuguseid asju.

„Vaata...” Esimesel hetkel ei saanud Reniard aru, mida Dipi talle näidata tahab, kuid siis eristas ta tolmus, umbes poolel teel müürini nende taga kaht inimkeha. Need pidid olema need kaks nendest viimase müüri taha maha jäänud noormeest. Kaitseriietuse ja ettevalmistuseta võis selline plahvatus nad tõesti tappa... Reniard surus huuled kokku. Meeldetuletus, et see oli sõda, ei aidanud. Ent mis oleks muutunud, kui nad oleksid võtnud rohkem aega, näiteks kaks tuhat sekundit? Iga minutiga kasvas vasturünnaku tõenäosus ja neist ei olnud oma käsirelvadega vastast ühelegi suuremale soomusväeosale või lihtsalt suuremale üksusele, kui vastastel juba rohkem kui paarikümnekordne arvuline ülekaal oli. Nende peamisteks trumpideks olid kiirus ja õigeaegne õhutoetus.

Nad kasutasid seda suhtelist vaikusehetke üsna avalikuks sörgiks läbi varemete.

Tagasilend. Nende jaoks lõppes asi ju veel suhteliselt hästi, nad ei kaotanud ainsatki meest. Reniard tundis, kui väsinud ta on, kuid ta teadis, et ei suuda magama jääda enne, kui ükskord koju saab. Ja ka siis on uni pigem luupainaja, täis jooksvaid ja kukkuvaid inimesi, suitsu, verd ja varemeid.

Nad ei kaotanud ka tehnikat. Nad olid jõudnud kokkulepitud kohta, kust luurekopter nad peale võttis. Nad olid lennanud selle teise dessantkopteri allakukkumiskohta, kus selgus, et toda annab remontida ja sellega saab minema lennata. Nad olidki lennanud, suurem osa inimesi topitud luurekopteritesse, ja neis kahes kahtlases vaid üks piloot kummaski.

Siis oli neile veel kaks vahepeal teele saadetud lahingukopterit appi jõudnud ja lühikese, vähem kui minuti kestnud maandumise ajal olid nad inimesed paremini jaganud. Rahulikul lennul suutsid nad kõik õhus püsida ja viperusteta laskuda Socotrast natuke lõuna pool ulpiva „kalalaeva” dekile. Seal tõi lennuk nad kahe tunniga Madagaskarile ära.

Longhorn

„Kas see on haigla?” küsis Ago mornilt, püüdes oma hommikusöögiga midagi maha ajamata hakkama saada. Käed ei töötanud õigesti, ta kulutas liiga palju jõudu ja kõik asjad tõusid tema ees voodi kohal hõljuvalt kandikult liiga kiiresti. Kui ta taldriku peatas, tahtis sai samas suunas edasi minna. Kohv tegi tassis aeglasi kaari ja unustas end ühte serva seisma selle asemel, et „normaalse” vedeliku kombel natuke loksuda ja horisontaali paigale jääda.

Teda muiates jälgiv noor naine noogutas. „Kelder tassis su esimeseks siia. Noh, põhimõtteliselt pole vahet, kus sa esimese öö magad, seda enam, et ega sinust siis, kui nad su laevalt maha tõstsid, eriti millekski asja poleks olnud. Ära solvu, eks ole.”

Naine oli silma järgi natuke üle kahekümne, üsna pikk ja hapra kondiga. Tal olid ilmselt euroopalikud näojooned, kuid sama ilmselt oli mõni ta mitte eriti kaugetest esivanematest kusagilt idast pärit. Ta liikus ruumis ringi pikkade sujuvate hüpetega. Iga kord, kui ta järgmisse kohta tahtis jõuda, tõukas ta end enne eelmisest ära. Ta oli üsna tumedaks päevitunud (*või on see ta loomulik jume või on ta lihtsalt nahka tooninud – kes teab...*), tal olid turris umbes viiesentimeetriseks pügatud kahvatusinised juuksed ja ta kandis valget liibuvat kombinesooni, mis lõppes nagu lõigatult kaelal, randmetel ja pahkludel. Ago võpatas, kui ta pilk esimest korda naisolevuse jalgu tabas – talle näis, et tegu on suurte luiste linnujalgadega. Too märkas seda ja hakkas naerma.

„Need on haaratssussid. Need käivad ära, kuigi on ka mu närvidega ühenduses. Ma saan nende abil mööda lagesid ronida, kui vaja.” Seda ta tegigi – kõndis paari sammuga üle Ago voodi teisele poole ja vaatas seal mingit aparati. Ago pani tähele, et tegelikult oli ruumi konstrueerides ilmselt sellistele asjadele mõeldud, sest grofreeritud roostevabast terasest käepidemeid ja reelinguid – neidsamu, mida olevus enne endale õige impulsi andmiseks oli kasutanud – oli käepäraselt nii seintel kui laes.

„Mis su nimi on?” küsis Ago.

„Evlín. Sul pole mingit andmeliidest?”

„Sa mõtled sellist, mis otse kolpa istutatakse? Ei ole.”

„Siin on ilma selliseta raske, Longhorn. Soovitan. Need ei ole üldse ohtlikud, kui sa seda kardad. Mul on esimene nelja-aastasest peale sees ja mingeid kiirguskahjustusi, rääkimata vähikolletest ei ole tekkinud. Tahad, ma panen sulle kohe ühe sisse?”

„Oskad sa siis tõesti selliseid asju? Vabandust, ma ei tea sinust ju midagi... Kaua sa siin oled? Ja kas Evlin on su pärisnimi või võrgukutsung? Longhorn on mu võrgukutsung, mu pärisnimi on Ago.”

Näitsik kallutas pea viltu ja mõtles hetke. „Ah, okei, ma ei saa sellest alati õigesti aru,” ütles ta siis. „Maal on mingid luurega seotud jamad ja nimi on vist kuidagi mingite ametlike asjadega seotud... Mul on pärisnimi see, mis võrguski, ja ongi kõik. Mul on muidugi aliasi ka ja üks mõnele sõbrale tuleb teinekord öelda, et ma olen see ka... Et oled sa Longhorn või Ago?”

Nüüd oli Ago kord mõelda. Kuu Ordus oli ta algusest peale Longhorn ja ta pidi tunnistama, et talle meeldib see nimi. Talle meeldib Longhorn olla.

„Ma olen Longhorn,” ütles ta lõpuks. „Noh, aga mõned Maalt võivad mind teinekord Agoks kutsuda. Loodan, et segadust ei teki.”

Nüüdsest olen ma Longhorn.

„See häda on aliaastega teinekord küll,” naeris Evlin, olles ilmselt enda jaoks probleemi olemusest aru saanud. „Kuidas toit maitseb?”

„Toit on hea...” Longhorn taipas, et oli hommikusöögi täielikult unustanud ja vahtinud nagu lummatult seda kummalist näitsikut. Korraga jõudis talle pärale, et olevus on lausa võimatult armas, ja lõpuks andis see liibuv kombinesoon väga hea ettekujutuse, kuidas ta ilma võiks välja näha.

Ta vaatas kiiresti kandikut. Kohv oli täiesti tavaline hea kohv, piim oli... justkui veidi võõras, aga lõpuks oli ta natuke hellitatud, sest oli nii enne Madagaskarile tulekut kui ka seal olnud töötlemata naturaalse piima pidev tellija, ja igatahes oli see hulga „piimam” kui see siin. Sai, juust, sink, mesi, munad... Toit oli külluslik ja igatahes hulga parema kvaliteediga, kui haiglalt või hotellilt oodata võiks.

„Ja kaua sina siin oled olnud?” Evlin ei olnud silmapaistvalt ilus ega silmapaistvalt hea kehakujuga, kui mees selle üle mõtlema hakkas. Just „armas” oli sõna, mis vast kõige paremini sobis iseloomustama seda noort naisolevust.

Evlin naeris jälle. „Ma olen sündinud Kuul. Ma olen ainult ühe korra Maal käinud ja mulle ei meeldinud seal. Kohutavalt raske oli, kuigi ma harjutasin enne kuude kaupa trumlis. Ja kohutavalt palav. Õues, ma mõtlen. Avarus ja kõik muu oli muidugi tore, aga ma ei harjunudki õieti. Kahju natuke. Kui liiklemine kunagi vabamaks läheb, tahaksin rohkem

käia. Maa on metsik ja ohtlik.”

Longhorn ei kuulanudki teda õieti, seedides esimest fakti. „Sa tahad öelda, et Kuul on juba üle kahekümne aasta olnud peresid, kes lapsi saavad?”

Evlin naeris taas, teda imestusega vaadates. „Kust sa õieti tuled? Olgu, minu vanemad olid esimeste hulgas, neid oli siis viiekümne ringis. Nüüd on siin tuhandeid... ma isegi ei tea, kui palju. Tulevik on siin. Muidugi said nad Kuul lapsi.”

„Ma kuulun Kuu Ordusse üliõpilaspäevist peale, ligi kakskümmend aastat, aga ma tulin Madale alles kolmveerand aastat tagasi. Ma tean, et Kuu Ordu on mingil määral seotud Kosmosepiraatidega, ma tean, et kuidagi käiakse kosmoses, aga...”

„Misasja? Kosmosepiraadid on need, kes omal ajal ISS-i lendasid ja tagasi ei läinud?”

„Nojah.”

„Aga nemad on ju kõik Kuu Ordu liikmed! Ma juba mõtlesin, et kas on veel mingid kosmosepiraadid...” Ta raputas arusaamatuses pead.

Longhorn ohkas mõttes. „Olgu, ma pean harjuma... Kas ma võin üles tõusta?”

„Tõuse.” Ta tõmbas kandiku eest. Nüüd nägi Longhorn, et see siiski ei hõlju õhus, vaid toetub üsna peenikestest läbipaistvatest varrastest kandurile, mis ta voodi otsa külge on kinnitatud. Mees ajas end püsti. Seista oli kohutavalt kerge. Ta tegi prooviks paar sammu ja kaotas peaaegu tasakaalu, käimise asemel tulid välja kohmakad hüpped.

Evlin, kes seisis kõrval ja nähtavasti oli tõelise häda korral valmis teda toetama, naeris jälle. „Seda on alati nii tore vaadata, kui alt tulijad siin käima õpivad. Esiteks tulevad välja marutõbise kana hüpped, nagu näha ka juuresolevalt pildilt. Siis järgmiseks tuleb tirilimps-poolteist – jalad hakkavad minema ja keha ei tule järele, jalad tulevad sammu tagasi ja hakkavad uuesti minema. Siis tuleb see staadium, kus maalane hakkab kõigepealt õiges suunas kukkuma ja paneb jalad alles siis tööle, kui õige kaldenurk käes. Ka seal on rohkesti võimalusi, nii tore on vaadata, kuidas mõni torpeedona mingit nurka rammib või nagu lehm libedal jääl proovib suunda muuta. Lõpuks tuleb oskus end õiges kohas ära tõugata ja vajadusel ka mööda seinu käia. Võta rahulikult, sa ei ole kõige hulllem.”

„Tänan,” pressis Longhorn läbi hammaste.

„Oh, võta asja huumoriga! Ega me siis paha pärast. Samas on ju ka tobe teha nägu, et see uisutamine *ei ole* naljakas.”

Longhorn proovis aeglaselt ja ettevaatlikult liikuda. „Ja kuhu ma nüüd õieti minema peaksin? Kus mu kohver üldse on?”

Evlin sulges hetkeks silmad. „Uilliam... Kelder viskas selle ühte tühja tuppä tuumafüüsika instituudi all. Ma viin su sinna. Kusjuures sa ikkagi pead endale kiiremas korras mingi korraliku infoliidese muretsema. Kogu aeg ei saa ma sulle kah lapsehoidjaks olla.”

König

Valgus murdus ülal prisma ja kogu koridorijupp häilus lõbusas värvilises valguses. Kuid värvidemäng valgel lael polnud midagi võrreldes kireva segadusega all. Lauad, riiulid, kangad, robotid... Inimesed ka muidugi.

„Uhh, mis see on?” Õige kergelt ülesöönud moega, vaksa jagu üle kahe meetri pikk ja üsna äraeksinud ilmega hilisteismeline poiss vaatas seda kõike silmi pilgutades.

„Noh, kuivõrd sa tahtsid teada, kus siin maailmas plikad vedelevad...” König seisis tema kõrval ja silmitses ruumi ükskõikselt.

„Siin? Mis nad siin teevad?” Ta hääldas sõnu nii, et need kostsid käsklustena. Tal olid jalas teksased ja nahksed spordikingad ning ta loodusmaalinguga särk oli nõõpidega. Tal olid heledad kergelt lokkis juuksed ja suured helesinised silmad.

König jäi temast paar sammu tahapoole, mõõtis teda pilguga, kui ta seal ringi vaatas, ja vangutas pead: „Sa näed välja peaaegu nagu valge turist, kes on kuhugi Indoneesia tänavale ära eksinud.” Ta ise oli raskestimääratletavat pastelset tooni õmblusteta lühikestes pükstes ja T-särgis, jalas haaratssussid.

„Näen või? See muidugi ei sarnane Kagu-Aasiaga. Mis koht see on?” kordas ta oma küsimust.

„Rõivatöökoda. Siin valmistatakse suurem osa riideid, mida me kannaime, ja siin toimuvad muide ka kodunduse tunnid. Mingid rumalad täiskasvanud on otsustanud, et kõik lapsed peavad oskama natuke õmmelda ja muud sihukest. Ainult et osa tüdrukuid vedeleb siin ka täiesti vabatahtlikult. Ma usun, et see vastab kaubanduskeskustes hängimisele seal all. Peaks aga natuke positiivsem olema, sest kaubanduskeskuses nad ainult tõllerdavavad mõttetult, siin aga... noh, ma oleksin tahtnud öelda, et

rikuvad kangast, aga nad ise nimetavad seda moeks.” Ta ohkas. „Olgu, tule kaasa.”

Ta vedas teise poisi riiulite vahele. See võpatas mitu korda, kui mingid mehhanismid tema läheduses liigutasid, ja sattus lõpuks totakalt vastastikku tantsima robotiga, mis üritas temast vasakult mööduda just siis, kui ta paremale astus, ja vastupidi. König jälgis seda paar sekundit, vangutas uuesti pead ja tiris ta kõrvale. Poiss oleks peaaegu tasakaalu kaotanud ja König pidi teda ka lisaks püsti hoidma.

Nad jõudsid ühe üsna suure laua juurde, mille ümber askeldas oma 5–6 umbes nendeealist tüdrukut; oli ka üks poiss.

„Tema on Stanislav, kui keegi veel ei tea,” tutvustas König oma kaaslast. „Mõned teist teavad teda – ta on seesama Stasi, kes paaris projektis kaasas on olnud. Ta vanemad tulid paar nädalat tagasi üles ja nüüd on ta igatahes siin. Ja ma tõin ta siia – vaadake, kuidas ta välja näeb. Vaeseke. Mis te arvate projektist „Stasi korralikult riidesse”?”

Stasi vaatas teda sidruni söömise näoga. „*Freund*, kas ma tõesti olen nii jube?”

„Oled-oled,” kinnitasid mitmed hääled. Üks laua taga istujatest pani oma õmblustöö kõrvale ja võttis laualt pika teraga käärid. Ta oli peaaegu Stasi pikkune, kah blond, piimkahvatu ja väga sale. Millegi tabamatu osas oli ta Stasiga uskumatult sarnane.

„Kas sa kõdi kardad?” küsis ta pahaendeliselt, katsudes sõrmega kääride teravust. „Noh, me peame sult need jubedad asjad ära võtma ja...”

„Neil asjadel pole midagi viga,” kuulutas Stasi pisut solvunult. „Kuidas oli kuulaste tolerantsusega? Inimvabadusega? Mina olen väärikas. Kas teil on karneval tulemas?”

Üks teine, tumedapäine ja hulga lühem neiu tõusis. „Vaata, me ei saa mõõtu võtta, kui sul need riided seljas on. Nii et võta need nüüd ise vabatahtlikult ära, enne kui Vera need ära lõikab. Võta ära ja seisa siia.” Ta osutas umbes meetrise läbimõõduga vaksakõrgusele pjedestaalile, mille servast kaardus välja kahepoolemeetrine toru. Nad Veraga aitasid Stasil rõivaid seljast sikutada; Vera ei kasutanud kääre. Poiss heitis Königi poole abipaluva pilgu, kui asi aluspüksteni jõudis, kuid too ainult irvitas.

Stasi ei tundnud end üldse hästi, ta piilus ringi, ilmselt kahtlustades, et tema kulul tehakse nalja. Ta rahunes pisut, kui too toru pjedestaali servas tema ümber tiiru tegi, teda korraks pimestades – sellist laseritega

3D-kujutise salvestamist olid ju kõik inimesed näinud.

„*Hört mir zu*, jahe hakkab,” kuulutas ta nii minuti hiljem, kui tundus, et ta on sinna unustatud.

Tõusis kolmas tüdruk ja sättis talle ühe kanga ümber nagu Vana-Rooma tooga. „Kas nii on parem?” Ta pöördus. „Ada, mis sa välja mõtlesid?” Nad kolmekesi süvenesid mingisse ekraani, mida Stasi ei näinud.

König osutas enda kõrvale lauaservale, kuhu ta isegi toetus, ja kui kaaslane kohale jõudis, haaras mõneks sekundiks pihku ühe laual vedeleva diskii. Pjedestaalil viras nüüd Stasi kujutis ja sellele tekkisid selga erinevad naljakad rõivad vastavalt sellele, kuidas tüdrukud neid oma arvutis proovisid.

„Kas ma võin riidesse panna?” küsis Stasi sosinal.

König surus turtsatuse maha. „Mängi kaasa,” ütles ta siis samuti väga vaikselt. „Kui nad otsusele jõuavad, kulub õmblusrobotil kõigest mõnisada sekundit.”

„Hm... *Scheisse*, ebamugav...”

König heitis talle kergelt häiritud pilgu. „Vaata,” osutas ta siis.

Neist umbes kümne sammu kaugusel proovis punt neist pisut vanemaid tüdrukuid mingeid kummalisi liibuvaid rõivaid. Nende vahetamise ajal olid nad täiesti paljad. Stasi pilk jäi sinna nagu naelutatult ja oli näha, kuidas ta neelatab.

König ise ei vaadanud. Selle asemel lasi ta pilgul lihtsalt ruumis ringi uidata. Ka Stasi suutis lõpuks silmad ära pöörata ja otsustas asjalik olla.

„Miks need ukсед tumedad on?” küsis ta Königi pilgu suunda järgides.

„Et sealt edasi ei maksa minna.”

Stasi niheles häiritult. „Vaakum?”

Koridorijupp oli tegelikult oma kümmekond meetrit lai ja ligi kakssada pikk. Nad olid tulnud sisse ühest otsast rohelistest uстest, koridori lõpetasid teises otsas tumehallid.

„Ei, *Du Narr*...” König mühatas. „Vabandust. Sa ju lugesid, pead teadma selliseid asju, kui sa juba siin oled – mida värvid tähendavad? Miks lagi näiteks valge on?”

„Seda küll kusagil kirjas ei olnud. Seda ma muidugi tean, et kõik ukсед on tegelikult kaetud ekraantapeediga ja kui see on roheline, on kõik OK. Punasest ei tohi ja kollasest ei maksa läbi minna. Ekraantapeet peaks olema valge, kui see on välja lülitatud. Sellepärast imestangi. Miks prak-

tiliselt kõik ruumid on valgeks värvitud? Ja kuhu need ukсед viivad?”

„See ei ole ju värv. See on oma viiemillimeetrine kile. Õhutihe ja veniv. Ja muidugi on see ka ekraantapeet. Ohututes ruumides peaks domineerima valge. Üleni valge on see sellepärast, et keegi pole vaevunud sinna midagi laskma... Siin on lihtsalt kaevandatud. Kui häda käes, siis hakatakse uuesti. Saad aru, kui millestki on käik läbi tehtud, siis me ju teame täpselt, mis seal on. Kuna me oleme kogu aeg hädasti ruumi vajanud, ongi need käigud niimoodi rajatud, et neid saab eluruumidena kasutada. Tumehall tähendab, et seal edasi ei ole enam ohutud ruumid. Vaakumist on asi kaugel, meie ja vaakumi vahel on vähemalt viis-kuus õhukindlat ust. Aga seal suunas on kõige vähem.”

„Mis seal õieti on?”

König tõusis. „Tüdrukud, teil läheb pisut aega? Me tuleme kohe tagasi.”

Ta hakkas minema ja Stasi järgnes talle pärast hetkelist kõhklust. Ta piilus inimestest möödudes ringi, kuid keegi ei teinud väljagi, et neist möödub üks paljasjalgne toogas tegelane. Ka viimaste laudade juurest vaatasid inimesed ainult korraks üles, kui König ukse avas ja nende järel sulges. Nad leidsid end kümnekonna meetri suuruselt kuusnurksest ruumist, mille kolmes küljes olid ukсед ja lae ning põranda keskel luugid. Ukсед käisid kõik ajamitega ja nägid välja usaldustäratavalt massiivsed ja õhukindlad. Nende keskosa oli läbipaistev, nii et nad nägid ruumi, kust tulnud olid, kuid Stasi teadvustas alles järsult saabunud vaikuses, et rõivatöökojas oli üsna lärmakas olnud.

„Siinkandis on kolmnurkvõre, seda ma tean,” noogutas ta. „Üles ja alla pääseb ka. Pinnani on vist kolmsada meetrit? Ega otse pinnale vist ei saa?” Mõlemad edasi viivad ukсед olid tumehallid, poiss kõhkles hetke ja astus vasakpoolse juurde. Ta küsis Königilt pilguga nõu ja kui see noogutas, avas ukse.

Edasi läks sarnane koridor, ainult valgus oli suhteliselt tuhm.

„Siin on jahedam,” märkis Stasi.

„Külm sul ei ole?”

„Kaugel sellest. Kuu on kuum. Mul on siin enamasti palav.”

„Kanna vähem riideid. Meie suurim probleem on soojuste hajutamine.”

„Ei ole olulist erinevust. Ja... ma olen nii harjunud.”

Nad kõndisid läbi selle tühja ja pisut tolmuse ruumi ning jõudsid järg-

mise koridorisõlmeni. Seekord valisid nad parempoolse käigu. Uks selle lõpus oli samasugune tumehall, kuid järgmine uks selle taga juba kollane. König kõndis sellestki hetkekski peatumata läbi.

„Kas me muide ei peaks kufte võtma?” Stasi paistis end järjest ebanu-gavamalt tundvat.

„Kufte on igas sõlmes,” kehtas König õlgu. „Konkurente meil praegu siin ei ole.”

Nad jõudsid järgmise sõlmeni. König avas ka järgmise ukse, kuid jäi siis seisma.

„Näe, seal on juba punased. Edasi tõesti ei maksa tegelikult ilma ska-fandrita minna. Läheme tagasi.” Ta sulges ukse.

Nad olid eelviimasel koridoris, poolel teel tagasi, kui Stasi rääkima hakkas: „Kas tead, mulle meenus üks vana jutustus, kuidas tüübid sellises rajatavas käigus Kuul lõksus sattusid. Ma ootasin iga hetk, et nüüd kohe midagi juhtub.”

König muigas. „Ma vist tean seda lugu... Tead, ma ei mõelnud sellele. Tegelikult tahtsin ma ise ka teada, kaugele sealkandis saab...”

Maapind võpatas ja uste juures vilgatasid punased tuled.

„*Ach du verdammte Scheisse*, ongi käes?” küsis Stasi imekerge võbelu-sega hääles. „Mis see oli?”

„Järjekordne tuumaplahvatus. Ja siin ei saa midagi käes olla. Ähh, need olid nii kunstlikud situatsioonid neis vanades lugudes. Siin on igal pool kuftid ja skafandrid, siit lähevad igas suunas käigud ja lõpuks on olemas side.”

„Aga miks tuled punakalt vilkuvad?”

„Automaattest. On ju teada, millal lööklaine päralt jõuab, ja sel hetkel soovitatakse ukсед kinni hoida. Või vähemalt mitte kasutada. Tobe tege-likult.”

„Ja ometi on Kuul kümneid ja kümneid inimesi lämbunud.”

Nad jõudsid tagasi sellesse elavasse koridori, mis õmblustöökojana toi-mis.

„Inimesi saab igal pool surma,” kehtas König õlgu. „Ja sinule kui uustulnukale loeti kindlasti kõik juhtumid ette. Aga nagu see viimane juhtum – kui sa ikka jätad remondikomplekti maha, siis sõidad oma bal-loonid puruks ja siis satud veel paanikasse kah. Kui nagu... mis ta nimi oligi...”

„Nbogu.”

„Well, kui teha kõik järjest valesti, nagu Nbogü, siis muidugi saad surma. Aga vaatame, mis nad sulle kokku on káákinud.”

König rippus üht káát pidi laearmatuuri küljes, kiikus sellega ja imes teises káes olevast pudelist mingit jooki, kui Vera otsivalt ringi vaadates lähemale kõndis. Tüdruk oli pikas punases õhtukleidis, mis tema vägagi kõhna kehaga imehásti sobis. Kleit erines tavalistest sellistest õhtukleitidest selle poolest, et algas rindade alt ja koosnes tegelikult neljast siilust, mis ainult ülemist serva pidi koos olid.

„Tere, ahvirahvas,” noogutas ta poisile. „Ma tegelikult otsin Stasit. Pole näinud?”

„Tere, taputeivas. Olen. Aga ei taha náha. Ta on seal peldikus, ropendab saksa keeles ja oksendab. See kõlab imehásti kokku ja peldikupott lisab ülimalt armsa támbri.”

Paiga oli keegi kujundanud parimate ooperiteatrite vaimus, kui välja arvata, et kõik oli valesti ja neidki detaile oli pigem markeeritud. Kroonlúhter heleruuge sametiga kaetud laes ei proovinudki kristallist olla, oli aga piisavalt tugev, kannatamaks välja kellegi kiikumist. Lúhtrini oli põrandast üle kolme meetri, kuid Kuul ei takistanud see ju sinna kinni kargamast...

„Ja sa proovid kah seltskonna mõttes südant pahaks saada?” asutas Vera ta alt lábi kõndima. „Probleem?”

König lasi end põrandale. „Noh, nüüd loodetavasti sinu probleem,” muigas ta. „Olin jah igaks juhaks siin. Võtad üle? Aga temast ei ole tána enam erilist asja.”

Vera mõõtis teda paar sekundit pahaselt. „Mis temaga üldse juhtus?”

„Tavaline üledoseerimine. Kes sinuga ikka jaksab võidu juua? Kui teised rahvad joovad end kerge joobeni, siis... Nüüd ma saan aru, miks sakslased teile kunagi sõja kaotasid.” Ta asutas minema sammaskáigü suunas, kust Vera oli tulnud.

„Kuule, mis programmi järgi sa vastik olemist harjutad?” küsis tüdruk talle järele. „Esiteks, me lihtsalt vestlesime. Teiseks... no ma ei tea. Mina annaks talle Königsbergi kohe ára.” Ta kuulatas ühe edasi viiva ukse juures ja küsis poisilt hááletu žestiga, et kas ta on õiges kohas.

König noogutas, lühikese hetke asjalik, ent järgmisel sekundil oli tal taas suu kõrvuni. „Ma kuulsin jah, et jagasite Euroopat. Kuigi minuarust tahtis ta mitte Königsbergi, vaid sinu süütust. Mul ei jätkunud südant

talle öelda, et ta on sellega sama lootusetult hiljaks jäänud nagu sakslased revanšiga...”

Vera lõi ta suunas käega, kuid tegelikult oli hirnuv poiss selleks ajaks juba sammaskäiku kadunud. Ta koputas õrnalt uksepiidale. „Stasi?”

„Jah, ma kohe,” kostis summutatud hääl. Mõnekümne sekundi pärast ilmus ka hääle omanik lagedale, näost lubivalge, kuid muidu üldiselt korras. „Poleks vaja olnud... rikun sinu peo ka ära.”

„Njet... Läheme jalutame parem. See mõjub sulle hästi, *mein lieber Freund*.”

„Kui ma oskan siin käia... Aga läheme. Kui sa mulle mu kohmakuse andeks annad... *maja krasavitsa*.”

Vera turtsatas. „See on tegelikult nii naljakas – mina oskan mingil määral saksa keelt, sina vene keelt, ent me räägime inglise keeles.”

Nad väljusid peopaigast ja tüdruk juhtis nad tühjematesse käikudesse. Kuul olid tegelikult ju kõik ruumid siseruumid, ainult et osasid kasutati elamiseks või mingil muul viisil otsesemalt, samas kui teisi lihtsalt ühest kohast teise jõudmiseks. Vera ilmselt teadis, kuhu minna, sest nende ees avanesid järjest suhteliselt tühjad koridorid, kus üksikud vastujuhtujad näisid ka selliseid eelistavat – näiteks sörkimiseks.

„Oleks see siis inglise keel,” vangutas Stasi pead. „Veider, keeled on rikkus, aga siin nad näivad arvavat, et tõlkeprogramm on kõik, mida sa vajad... Või oleksid sa päriselt võimeline suhtlema saksa keeles? Minu vene keel on tegelikult väga konarlik.”

„Hakkama saaksin. Pigem kardan, et siin kaob ära. Nagu vene keelgi. Me ju... me oleme siin ju mingist rahvusest peamiselt siis, kui aasida on tarvis.”

„Mis on iseenesest hea. Ma ju kuulsin, mida König rääkis. Ega ma siis neid läinud aegu nii tõsiselt...”

„Mis teha, mu süütus on tõesti ammu läinud!”

„*Es tut mir so leid*, ma mõtlesin...” puterdas Stasi.

Tüdruk puhkes naerma ja poiss kattis näo kätega. Mis muide oleks pea-aegu lõppenud käkaskaela käimisega.

„Mul on teinekord pikad juhtmed,” ütles ta vabandavalt. Ta vaatas ringi. „Kuhu me üldse läheme?”

„Järvele. Aga seda ei tohi täis oksendada.”

„Parki? *El Paraisosse*? Näe, see on veel hispaania keel.”

„Jah. Meie grotti. Alfa omasse tähendab. Selles mõttes, et... noh, uks

ütleb vaid „Privaatne ala, palun ära tule”. Seni on sellest piisanud.”

„Mis tähendab, et seal võib meid ees oodata seesama seltskond, kellest me just lahti saime?”

„Ei... Loodetavasti. Nad kõik läksid... kuhugi. Mujale.”

„Ja meie?” Stasi vaatas tüdrukut uurivalt ja pisut kõhklevalt.

Vera puhkes naerma. „Seal saab end rahun välja magada. Ükskõik kui vabad me siin oleme, ei ole eriti mõistlik sellisena oma vanemate silme alla sattuda.”

„Sinul pole häda midagi...”

„Peale selle, et ma haisen alkoholi järele ja ei seisa püsti. Ja olen naljakalt riides.” Ta võttis kleidi üldse ära ja hõõrus sellest rindade alla jäänud joont.

Stasi käis seepeale päriselt käpuli.

Vera aitas ta laialt irvitades püsti. „Katsu veel vastu pidada. Kohe oleme kohal.”

Terasplaat nihkus kerge sahinaga kiiresti kõrvale. Kuu nõrgas gravitatsioonis olid nad paari lameda hüppega all, kus käik laienes umbes kolmemeetrise läbimõõduga ja kaks korda pikemaks koopaks. Mingeid valgusteid siin ei olnud, kuid koopa üht otsa kattis hädapärane lehestik, millest paistis läbi sillerdav vesi.

Varjud mängesid Stasi näol, kui ta teatava ettevaatusega välja piilus. Koobas avanes ligi paarikümne meetri kõrgusel järve kohal, kõigepealt oli paarsada meetrit vett, siis justkui tihedalt suvilaid täis ehitatud rand ja edasi üha järsemalt tõusev hõreda taimestikuga mäenõlv, kust paistsid sügavale märke suubuvad sammastikud. Mäenõlv pöördus üha vertikaalsemaks ja läks sujuvalt üle tolle hiigelkoopa helevalgeks laeks, millel siin-seal põlesid eredad tuled, selle tehismaailma päikesed. Suvilaribas ja terrassidena tõusvates sammastikes oli üsna palju inimesi, aeg-ajalt kandsid sooja tuule puhangud nendeni hüüdeid ja muusikat.

Stasi jälgis seda pisut, siis pöördus Verat vaatama. „Lahe.”

„Täna,” pilgutas tüdruk talle silma, toonis seesama vaevutabatav kahemõttelisus kui enne selles *katsu veel vastu pidada*.

„*Einen Moment*,” viipas pois peaga ülespoole, kus ukse kõrval viras tualettruumi märk.

„Ma ei kao kuhugi.”

Selles mõttes siiski kadus, et kui Stasi, riided näpus, tagasi tuli, magas Vera juba seal ühele laiale lavatsile laotatud madratsil. Stasi vaatas teda

mõnda aega, ohkas, poetas oma riided tüdruku kleidi lähedale maha ja sättis end siis vaikselt tema kõrvale. Vera tegi ühe silma lahti ja mõõtis enda kõrval lamavat noormeest.

„Kuule, ma kustusin täitsa ära,“ pomises ta. „Kui keppi tahad, palun, aga erilist kaasaeramist ära oota, eks ole.“

X

„Millega ma saan aidata?“

John nägi selgesti, et mees teisel pool lauda peab teda nuhtluseks. Mingiks tüütuks alamolendiks, kelle peamine eesmärk on närvidele käia ja meelde tuletada, et isegi mõtlevad olendid ei ole vabad ühiskonna survest. Et neid kontrollitakse. Et nad peavad kartma.

„Härra Robert Roux, ma loodan, et teil ei ole midagi selle vastu, et me räägime prantsuse keeles? See on meie mõlema emakeel.“ John proovis olla sõbralik ja hooletu. Robert Roux oli Euroopa kosmoseagentuuri tehnikadirektor ja tema EuroBureau ehk Euroopa Liidu kaitsepolitsei esindaja. Selliselt täisnime öeldes kutsuti teist poolt eesnimedele minema, rääkima nagu võrdne võrdsega.

Prantsuse keelele üleminek aitas rohkem. „Loomulikult.“ Vähemasti mingi osa vaenulikkusest hajus. „John? Robert, palun.“

John noogutas ja muigas mõttes. *Esimene väike võit. Tasus ikka luurekoolis käia...* „Ma tegelen oma organisatsioonis kosmoseteemadega. Meie puhul tähendab see kahjuks muidugi mitte teadustööd, vaid pigem kosmosepiraatidel silma peal hoidmist. Just tulevikku vaadates. Mina isiklikult jätaaksin mineviku rahule. Lõpuks nad päätsid ISS-i ja loomulikult me teame, et seda saab siimaale kasutada. Me ei kavatsegi sellesse sekkuda. Pigem vastupidi. Samas aga on see ka prantslaste maksuraha, mis sinna minema lendas. Mind huvitaks pigem mõttevahetus kosmosepiraatide tänase suutlikkuse üle.“

Kui tema selja taga liiguks paber ja tal oleks kuklas pliiats, poleks valedetektorit vajagi... Roberti meeoleolu oli selgelt välja loetav sellest, kuidas ta pingule, pisut sirgemaks tõmbus või jälle lõdvestus. Kuidas ta jäigastus kosmosepiraatidel silma peal hoidmise kohal ja vajus madalamaks, kui jutt oli ainult tulevikust, ja nii edasi.

„Nad lendavad,“ kehtitas mees õlgu. „Teevad seda, mida meiegi teha tahaksime. See teeb kohutavalt kadedaks. Jah, me oleme nende abil oma aparate üles saatnud. Jah, me tegelikult teame, et teie teate. Lõpuks

näen ma selles ainult tervet mõistust. Ja lõpuks läksid nad orbiidile vaid tehnikaga, mis muidu siin kasutult roostetanud oleks. Läksid kindlasse surma, nagu paljud meist kartsid. Noh, nad peavad vastu. Au neile.”

„Kosmosepiraadid on ju vaid jäämäe veepealne ots. Tähendab, ESA mätta otsast vaadatuna. Nende maapealne ots on ju Kuu Ordu.”

„On või? Küllap vist. Jah.” Robert vajus hetkeks mõttesse ja John mõistatas omaette, kas see on hea teesklus või pole mees tõesti nii ilmse seose peale tulnud. „Nojah. Ilmselt muidugi. Kuigi seda oleks väga huvitav sinu suust kuulda.” Pisut irooniline muie.

„Te siin ometi registreerite nende lende? Neil peab ju olema maapealne teenistus – kui suur on see kasvõi siingi, kuigi mehitatud lende pole ESA juba peaaegu veerand sajandit teinud.”

„Rangelt võttes pole kunagi. Me oleme alati teiste laevadega üles läinud. Jah.” Ta kehitas uuesti õlgu. „Me oletame siin, et nad teevad vaatamata kõigele päris palju koostööd kõigi erakosmoseagentuuridega. Jah, neil on Madagaskaril oma stardiplatvorm ja mingi korduvkasutatav kanderakett, kuid on ju ilmselge, et see kõik peab olema tükikaupa kusagil mujal kokku pandud ja sinna viidud. „Madagaskari tööstus” on ju *contradictio in terminis*.”

„Nad lendavad ka välisplaneetidele ja nende satid on minu arusaamist mööda liiga suured, et need oleksid Maalt üles tõstetud. Kas või tüki-kaupa.”

„Jah. Loomulikult. Kuigi ISS on ka kasvanud kolme tuhande tonni-seks... Samas peab nende Teivasjaamaks kutsutud sat olema paar korda raskem, kuigi see pole oluliselt suurem – kas või sellepärast, et see pöörleb – see eeldab teistsugust, tugevamat konstruktsiooni. ISS lendaks lihtsalt tükkideks, kui me üritaksime seda pöörlema panna.”

Johnil jäi siit väga kõrvu see „kui me üritaksime” – *pärast kõiki neid aastaid peab ta ISS-i ikkagi omaks...* „Välisplaneedid? Materjalid?”

„Jah.” Veel üks olakehitus. „Aatomimootorid. Printsiihid on teada, aga ühiskondliku vastuseisu tõttu pole Maal neid keegi ehitanud. Loomulikult saavad nad seal ülal askeldada ainult tänu aatomimootoritele. Ma usun, et sa tead seda – nad on millalgi juba peaaegu kakskümmend aastat tagasi alustanud mõnede sobivate asteroidide Maa juurde suunamist. Neil on L4-s päikeseahjud; see on siit ilusti näha, kuidas nad seal metalli sulatavad.”

„Kas see ohtlik ei ole? Ma mõtlen, et kui nad arvutustes eksivad ja

mõni neist alla kukub...”

„Nad on valinud jõukohaseid, kõigest paarisajameetrise. Nad on väga kaugelt kiirust ühtlustanud, nii et selle allakukkumine ei põhjustaks erilist kahju.”

„Kuidas üldse muudetakse nii suure kamaka kiirust? Need peaksid ikkagi olema miljoneid tonne.”

„Aatomimootoriga, mis võtab kütust otse sealt kamakast. Ilmselt lendasid nad kohale ja panid kõigepealt üles tehase, mis eraldab pinnase elementideks. Nad kasutavad kütuseks kergmetalle, sest neid saab torudes pumbata...”

„Metalle torudes pumbata?”

„Naatriumi sulamistemperatuur on 98 kraadi, kaaliumil 63 ja liitiumil 180. Isegi kaheksa-poolesaja kraadi juures sulavat kaltsiumi saab rahulikult torus transportida. Nad toovad neid kamakaid aegamööda lähemale ja lõpuks pargivad L4-ja.”

„Seega on neil märgatav edumaa aatomitehnoloogiates?”

„Ilmselt.” Kes teab mitmes olakehitus.

„Kas ESA tegeleb nende tegevuse analüüsiga? Kas meil on mingeid sellesuunalisi plaane?”

„Millisesuunalisi?” Taas näis ärkavat vaen. „ESA eelarve on suhteliselt marginaalne, lisaks pole meie kavades mitte kunagi olnudki tuumamootorite teemat. On ainult mõned üliõpilaste uuringud ja üldsuse suhtumine on ka neisse nii negatiivne, et oleks täiesti kujuteldamatu selles suunas mingit reaalselt tööd teha. Meile ei ole kunagi antud ülesannet analüüsida kosmosepiraatide tegevust. Seda, mida ma tean ja räägin, saab hästi mahutada alaga kursisolemisel. Muidugi ma tean kosmosepiraatidest üht kui teist, sest muidugi tunnen ma sügavat huvi kõige kosmosega seonduva vastu, kuid lõpuks oleksid sa selle kõik ka netist leidnud. Minu lisaväärtus on ehk ainult selles, mida sealt uskuda tasub ja mida mitte.”

„Just selleks ma siia tulingi.” Johni toon oli vaevumärgatavalt rahustav. „Ka mina tunnen kosmoseuuringute vastu huvi. Ma mõtlen, laiemalt, kui mu töö ette näeks. Konkreetselt huvitab mind tegelikult nende elukeskkondade võimalik suurus kosmoses. Ajude äravool. See on ju taas meie maksumaksjate raha, mille eest koolitatakse neid inimesi, kes meilt lahkuvad, et Kuu Ordu heaks töötada.”

Mees teisel pool lauda tõsis jäsult ja astus akna alla. Suured pisut tumendatud klaasid näitasid nüüd talvel peaaegu pruune muruplatse ja

raagus, vett tilkuvaid puid. Tehnikakeskus asus Noordwijkis ja suuremate ülemuste kabinetid avanesid pargi suunas. Kabinet ise oma uusvana tammemööbliga oli üsna armas, kuid paistis, et omanik ei tunne end seal koduselt.

„Ma tunnen mõnda, kes on läinud. Ma saan neist mingil määral aru. Nad saavad seda päriselt teha.” Ta pöördus ja istus uuesti oma laua taha. Ta oli kõvasti üle viiekümne.

Küllap unistas temagi kunagi kosmosesse minekust, mõtles John. Tema ei lenda enam kunagi... kui kah Ordusse jalga ei lase... Ta tuju läks korraga nulli. *Kurat, kui närune töö mul on!*

Robert justkui oleks ta mõtteid kuulnud. „Kosmose uurimise asemel uurin ma nüüd neid, kes kosmost uurivad... Haledavõitu...” Ta ohkas ja muidugi kehtis õlgu. „Seda ma ei tea. Keegi Maal ei tea. See on koht, kus minu ja mu kolleegide poolt oleks isegi märgatav huvi sinu ametkonnaga koos töötada. Eeldusel muidugi, et infovahetus on kahepoolne. Madagaskaril peaksid olema terved linnaosad okastraadi taga. Kosmoses?” Mees vangutas pead. „Kuu teisel küljel. Küll tahaks teada, mis seal on. Läinud on neid piisavalt. Kui neil tõesti on termotuumaelektrijaam...” Õlakehitus.

„Kuu teisel küljel? Mitte sattidel?”

Õlakehitus. „Muidugi. Arvuta natuke. Satid ei kannaks kuidagi välja. Me ju näeme, mis seal toimub. Täpsemalt, me näeme selgesti, et kusagil on miski peidus. Miski suur. Kus see olla saab? Kuu teisel küljel.”

John noogutas aeglaselt. „Meil tegelikult on seal mõned inimesed. Kuid meil ei ole üldpilti. Kui ma küsiksini nii – mida see tähendaks, kui oleks vaja minna ja vaadata?”

„Kuu tagumist külge?” Õlakehituse asemel oli seekord muie. „See ei õnnestu.”

„Miks?”

„Esiteks, meil ei ole raha. Teiseks, meil ei ole midagi, mis sinnani küüniks. Täpsemalt, me muidugi suudaksime selle kokku panna, aga meil ei ole raha. Täna eelarve juures on see mõeldamatu. Ja kolmandaks... nad ei luba.”

„Kes ei luba?”

„Kosmosepiraadid. Nad saavad teada. Niikuinii saavad.”

„Aga arutleks korra selle üle. Sõjaväelastel on ju mingid raketid. On ameeriklastel, hiinlastel. On ka venelastel, hindudel. On tegelikult teis-

telgi. Ma mõtlen erakosmoseagentuure.”

Laienev muie. „Ei. Ma loodan, et sa tead, et me saadame valitsusele ettekandeid kõige kohta, mida teada saame. Oled neid lugenud? Muidugi pole seal otse selle teema kohta midagi öeldud, kuid juba veerand sajandit ei ole keegi pildistanud Kuu tagakülge. Ja sõjaväelaste raketid lihtsalt ei küüni sinnani. Muidugi, teoreetiliselt viib iga erakosmoseagentuur sul Maa orbiidile paarimeetrise raketijuraka, mille me tõesti suudaksime siin paari nädalaga kokku panna ja mis võiks viia sobiva kaamera ja antenni Kuu orbiidile, aga millegipärast pole see juba veerand sajandit kellelgi õnnestunud.”

„Ma olen neid lugenud,” ütles John aeglaselt. „Seega võivad teatud õnnetused olla seotud katsetega saata mingeid aparate Kuu suunas?”

Robert noogutas. „Elementaarne. Neil *peab* olema raketikaitse. Tõsi, ma ei saa aru, miks just viimasel ajal on ameeriklased ja hiinlased kuidagi eriti närviliseks läinud.”

John otsustas olla aus – muidugi mõõdetult ja asja huvides: „Samal põhjusel, miks mina siin olen – meieni on jõudnud teated, et Kuu tagaküljel valmistatakse aatomirelvi.”

Oli selgelt näha, kuidas mehel teisel pool lauda „protssessor sajaga paneb”. John pidi teisele mõttes au andma, sest vaevalt viie sekundiga suutis ta ilmselt tulla kõige olulisemale järeldusele.

„*Ou shit...*” vajas ta tooli laiali. „*Ou damn motherfuckin' shit...*”

Longhorn

Laine loksus vastu kaldakive, järv häilus kusagilt ülevalt hoovavas hõbedases valguses ja mets seda ümbritsevatel järskudel kaljudel kajas ritsikate laulust. Oli soe ja...

„Kelder, kurat, see võib esimesel hetkel isegi ära petta. Kuni ma lakke ei hüppa.” Longhorn vaatas pead vangutades ringi järve kohale ulataval terrassil, kus nad lamamistoolides vedelesid ja suurtest klaasidest kokteili imesid.

Kelder pugises uniselt. „Meenutab natuke kuhugi vulkaanikraatrisse kogunenud vihmaveelompi, eks ole? Ainult et kraater ulatub ülevalt kokku. Tead, alguses oli see veereservuaar. Aga esiteks selgus, et ega seda vett veelkord puhastamata ikkagi juua ei sünni, sest ümbritsevad kivimid lahustuvad tasapisi, vesi imbub pinnasesse ja sealt eraldub kurat teab mida. Mingid vetikad ja muu sihuke hakkas ka kasvama, türa seda

teab, kust see tuli... Valida oli, kas leppida või siis vesi korralikult ära mürgitada või juba korralik tasakaalus eluskooslus luua. Kusjuures, nagu öeldud, veelkord puhastamata ei kõlba see juua mitte ühegi mainitud võimaluse puhul. Noh, kellelgi oli heledam hetk, et mehed, tulge mõistusele, teeme reservuaarist pargi. Et õhu ja vee varu on see ju siis ka, lisaks saame veel eluruumigi juurde. Vett on siin oma kaheksandik kuupkilti ja õhku 4 korda rohkem.”

„Kokku väga ligikaudu pool kuupkilti? Ja kuidas te üldse sihukese koopta saite? On see looduslik või kaevatud?”

„Ei, see on termotuumaplahvatustega uuristatud.”

„Termotuumama... on siin radiatsiooni?” muutus Longhorn rahutuks.

„Kuule, me ju ometi mõõtsime. Praegu saaksid mingi 30 millisievertit aastas. Ei mõju isegi taimedele, mis kogu aeg siin on.”

„Ja miks te siin neid plahvatusi tegite? Et auku saada või midagi katsetada?”

Kelder heitis talle oma klaasi tagant kelmika pilgu. „No mis sa ise arvad?”

„Hm, ma paneks juhtmed külge isegi siis, kui mul vaid auku vaja oleks.”

„Kas sa tead, mis on mesoaine?”

„Muidugi. Teoreetiliselt.”

„Mida on – hm, teoreetiliselt – mesoaine tekitamiseks vaja?”

„Tuumaplahvatust... Oh kurat!” Longhorn ajas end ülespoole. „Sa tahad öelda, et te olete proovinud mesoainet teha?”

„Juba ammu. See oli üks esimesi asju, mida Kuul tehti. Selleks, et luua stabiilne tehnoloogia, on vaja katseseeriat. Meil läks oma nelikümmend plahvatust, enne kui asi õieti välja tuli, ja nii sadakond, et sünniks stabiilne tehnoloogia. Maal ei ole praeguse poliitilise kliima juures mõeldav, et keegi sellise seeria läbi viiks, seda ei ole vaja sulle korrata. Mis sa arvad, kuidas me termotuumareaktori ikkagi käima saime? Ehitasime paarikildise solenoidi või, nagu klassikaline tokamak nõuaks?”

Longhorn vaikis kaua aega. „Mida ma siin teen?” küsis ta lõpuks süngelt. „Te olete minu teadmistest nii palju ees. Mida mul anda on? Ma olen saanud ainult teooriaga tegeleda. Ma ei ole midagi.”

Kelder nihutas ennast, heitis Longhorni poole kõõrdpilgu ja raputas pead. Nad mõlemad olid kergelt purjus, kuid mõistes, et teine on siiski kontaktivõimeline, asus ta ka ise mõtteid koondama.

„Longhorn, mis sa ise arvad, palju sul kulub kõigi asjade selgeks tegemiseks niikaugemale, et sa suudad kas teoorias või praktikas meie teadmiste ja oskustele lisa tootma hakata? Ma eeldan, et sa tunned tuumafüüsika vastu jätkuvat huvi ja sul on tahtmine selles suunas tegutseda – on mul õigus?”

„Muidugi on sul õigus... Pool aastat... Aasta... Ma ei tea ju midagi. Sa tõid mu siia, ma olen nädala oksendanud ja nurki sirgeks jooksnud ja ma ei tea ikkagi midagi.”

„Miks ma su siia tõin?”

Longhorn kehtas õlgu. „Ma arvasin, et siin hakatakse tootma neid asju, mida ma välja olen mõelnud... või täpsemalt, mille tööjoonised ja arvutused ma mingisse enda arust tähendust omavasse seisu olen viinud. Nüüd ma ei tea.”

„Alustame algusest – need su asjandused lähevad tootmisse küll ja esialgu ma paluksin sul sellega tegeledagi. Ikkagi teab ju väljamõttele kõige paremini, mida teha tuhande ja ühe probleemiga, mis niikuinii keruvad. Aga räägime hoopis muust – sinu tulevikust üldisemalt. Longhorn, sa oled väga hea teadlane. Sa ei hiilga just geniaalsusega, aga sul on väga palju praktilist taipu ja ka tahtmist – mis on kõige tähtsam – rakenduse teinekord igavate detailidega jamada. Jah, ma kangutasin su Teriet puudutava infoga sealt lahti. Ma lasin sul nädal otsa põdeda ja oksendada. Ma ei näinud nii palju vaeva sugugi mitte nende vajalike, kuid mitte hädavajalike tuumamuundurite pärast, mida sa kolmveerand aastat joonistanud oled. Kuidas sa oma tulevikku ette kujutad? Tahad sa siia – Ordusse – jääda või koju tagasi minna? Palun mõtle järele ja vasta ausalt.”

Longhorn vaikis minuti ja kehtas siis uuesti õlgu. „Kui ma Madale tulim, ei teadnud ma ju midagi. Üldiselt tulim ma kodunt ära ju ikka selle mõttega, et kui elu istub, siis jään. Mõtlesin ma muidugi Madat, eks ole. Ma ei eksinud selles osas, et seltskond ja kliima on määratult paremad kui kodus. Ma ei ole eksinud eriti millegagi. Jah, ma mõtlesin ja mõtlen praegugi, et tore oleks kunagi kodu külastada ja sõbrad üle vaadata... Kas mul on õigus, et sa hakkad mulle nüüd rääkima pikaajalisest tööst, mis tähendab teistpidi seda, et kui mind teie saladustele ligi lastakse, ei saa ma väga pikka aega koju? Võib-olla mitte kunagi?”

Kelder noogutas aeglaselt pead; see ei olnud siiski nõustumine viimaste väidetele. „Mõnes mõttes on sul õigus. Aga alustame teiselt poolt – miks

me seda teeme? Miks sa ise Kuu Orduga ühinesid ja meie heaks töötad? Töötasid palju varem, kui Madale tulid?”

„Kelder, me oleme sellest rääkinud. Sinuga; küllap kandis ka Krüger ette; küllap te ikka vähemalt aeg-ajalt kuulate meid seal instituudis pealt kah...”

„Jäta, palun. Krügeriga ma loomulikult rääkisin, kuid me ei kuula teid pealt. Ainult kommujalgimine, mida oleme ausalt möönnud.”

Longhorn kehtas uuesti õlgu. „Ühelt poolt lootus praktilise tuumafüüsikaga tegeleda – sellest me äsja rääkisime – ja teiselt poolt on mulle alati istunud Kuu Ordu põhimõtted. Teadus, terve mõistus ja inimarengu jätkumine – loosungid. Et inimhõimuse saavutused ei oleks kitsaste poliitiliste huvide ja kasumi teenistuses, et hetkekasu ajel ei mängitaks maha meie tulevikku – veel loosungeid. Ma olen läbi aastate näinud, et Kuu Ordu vähemalt üritab õiges suunas tegutseda ja kui see ka mitte alati ei õnnestu, näib mulle vähemalt, et see on ikkagi määratult parem kui too tsirkus, kus klounid valetamises võistlevad, et idiotide antud tühjade lubaduste eest saada järgmiseks neljaks aastaks korruptsioonimandaat. Äh, jätame selle? Või tahad sa kuulda sellest, et mu elu ei meeldinud mulle, ma lahutasin ja olin sisuliselt tööta... Miks sa küsid?”

„See oli retooriline küsimus,” muigas Kelder. „Poleks üldse vaja olnud nii pikalt vastata... Kuu Ordu töötab usaldusel. Usaldus aga...” Ta tegi pausi. „Longhorn, ega sa juhuslikult ei lugenud istmeid süstikus ja dragsteris? Ma mõtlen, kui sul oksendamisest aega üle jäi? Vabandust muidugi. Ja palju oli reisijaid selles lennukis, mis Tseilonilt tuli?”

„Mrhh,” viskas Longhorn. „Süstikus oli sadakond kohta ja dragsteris umbes sama palju. Aga ma ju ei tea, palju laevu üldse käib. Ja kui tihti ja kui täis need on. Tseiloni lennuk ei olnud eriti täis... minu arust oli seal inimest sada... oota, kas sa tahad mulle midagi öelda? On siin seos?”

„Mitte nii otsene, kui sa nüüd mõtlesid. Inimesed ju tulevad ja lähevad, aga ilmselt sind ei üllata, kui ma ütlen, et viimasel aastal tuli Madale nelikümmend tuhat inimest rohkem kui lahkus, ja Kuule tuli kümme tuhat inimest lisaks. Kuidas me saame usaldada neid, kes tulevad?”

Jälle jäi Longhornil vaid õlgu kehitada. „Kui me räägiksime ükskõik millise riigi luurest, tähendaks see korralikku ajuskaneerimist, drooge ja valedetektoreid. Kuu Ordu minu teada midagi sellist ei tee.”

„Teeme küll. Ainult nii saab tulemuse garanteerida. Aga see on täiesti vabatahtlik. Longhorn, me ei aja kedagi ära ja ei sunni kedagi. Hm –

veel loosungeid, nagu sa ütlesid. Sul on järgmised võimalused – sa lõpetad siin mõne kuuga oma seadmete tootmisseminekuga seotud tööd ja lähed Madale tagasi. Sa jätkad tööd või hiilid vaikselt minema – ise tead. Teriesse puutuvast räägime hiljem.

Või siis saad sa üheks meie hulgast. Survet ei ole... Tähendab, on ainult selline, et mina käin sulle kui uni peale, et sõber, mul oleks väga hea meel, kui sa õigele otsusele jõuaksid.” Ta turtsatas korra. „Selleks, et saada üheks meie hulgast, valid sa inimese, keda ka Kuu Ordu usaldab, ja lased tal end korralikult küsitleda. „Korralikult” on arusaadavalt eufemism. Sa oled nüüd näinud Kuud. See on elatav paik, kuid me ei saa ja ei suuda siin kogu aeg kõike jälgida. Mingit kiiret skaneerimist ei tule ja mingit kiiret vastust me ka ei oota, kuid kui tahad siia tööle jääda, peaksid põhimõtteliselt nõus olema, et me teeme kindlaks, et sa ei ole mingi luure agent ja sa tõesti tahad siiralt oma erialal tuleviku heaks töötada. Kiirustada ei saa ega tohi meie omakorda sellepärast, et sa saaksid endale selgeks teha, mida me tegelikult tahame. Et meid ei huvita see, kui tihti sa pihku taod või kas sa oled kellegi maha löönud. Sa muide ei usu, kui tihti me oleme leidnud peidetud vaimuhaigusi või mõjutusi, millest inimene ise siiralt teadlik ei olnud. Kuid peamine on see, et sa saaksid aru protseduuri mõttest ja jõuaksid veendumusele, et me ei hakka selliselt saadud informatsiooni mitte kunagi ega mitte mingil tingimusel sinu vastu kasutama. Et teatud vastuseid teab tõesti vaid see üks inimene, keda sa usaldad küsitlema, ja see info ei jõua temast kaugemale. Et temast edasi jõuab vaid ühebitine info Kuu Ordu senatile – ’jah, sa oled usaldusväärne’ või ’ei, sa ei ole’. Kordan veel kord, et kõigepealt pead sa endale selgeks tegema, mida ja kuidas me küsime, ja see on täiesti vabatahtlik.”

Longhorn vajus mõttesse. „Ma olen seda kõike tegelikult lugenud,” ütles ta lõpuks. „Ma olen Kuu Ordus siiski piisavalt kaua olnud, et osata seda oodata. Kas sina oled üks neist, keda Kuu Ordu sisemine ring usaldab?”

„Jah, olen küll.”

„Aga kas sa suudaksid siis veel minuga niimoodi istuda ja lobiseda, kui sa oled mu hingepõhjani läbi sobranud? Kas mina suudaksin sinuga peale seda koos istuda, juua, mula ajada ja end hästi tunda?”

„Aus vastus on, et ma ei tea,” mühatas Kelder järvele vaadates. „Ma ei tea ju, mida su hing sisaldab. Ma olen kord näinud üht väga närust ja

haiget hinge, nii koledat, et ma ei suutnud end pool aastat sundida kedagi küsitlema... Kui sind huvitab, siis oli tegu üsna targa, lausa geniaalse inimesega, kes oli tapnud kaks oma homopartnerit, üks neist veel alaealine, ja teinud ka muud kurja. Tapnud muidugi rohkem rumalusest, olles narkootikumide mõju all... Noh, meie vestlus lõppes sellega, et ta suundus Titaanile. Temast on seal kasu, ta juhib päris ilusti kaevandusroboteid ja..." Kelder mühatas. „Ta kirjutas ühe virtuaalreaalsuse, mis niivõrd ta enda kogemustel põhineb, et kui ma uudishimust vaatasin, polnud mul kahtlust, kelle tehtud see on. See oli... on siiani päris kuulus – nii haiget ja perversset maailma annab otsida. Vaata, see mees ütles, et tal on süngeid saladusi. Et ta usaldab mind ja tahab siiralt mingit teist elu elada. Usaldas, tahtis; ja selle võimaluse ka sai.

Nii et eks sa ise tead, mida su hing sisaldab. Ja eks sa ise tead, kui tundlik sa oled. Ja kuidas minusse suhtud *et cetera, et cetera*. Ja lõpuks pole ma ainus ega kohustuslik usaldusisik." Ta mühatas uuesti. „Kelderit muide ei ole enam. See oli ajutine nimi Maa jaoks. Järgmiseks läheb Maale Unterman. Ja mu pärisnimi on tegelikult Uilliam. Uilliam Laird. Sündinud 1996 Montrealis; võimalik, et mul on siiani alles ka Canada kodakondsus."

„Mis, ma pean nüüd harjuma, et oled Unterman? Ja mis siis saab, kui ma sind Kelderiks kutsun? Reedan Ordu saladuse?" Longhorn ei saanud midagi teha, et talle tundus see mäng tobe... eriti sealt Kuult vaadatuna.

„Äh, siin Kuul ei juhtu midagi. Ja sides parandab arvuti sellised asjad ära. Lihtsalt siin tunneb enamik mind Uilliamina. Maa jaoks olen Unterman. See, et ma sulle oma pärisnime ütlesin... Noh, siis oleme natuke võrdsemas seisus – mina ju sinu oma tean. Sõprade privileeg. Mu pere on iiri juurtega, ent mu isa vanemad emigreerusid kusagilt Belfasti lähisest – ma olen selle linnakese nime unustanud – juba möödunud sajandi 50-ndatel. Mu ema vanemad olid emigreerunud varem, ent nendeski on iiri verd. Ema ja isa peaksid mõlemad Canadas elus olema; nad ei ela juba viimased 50 aastat koos. Mul on üks poolõde ja üks poolvend. Ma ei ole neist kedagi üle 20 aasta näinud. Ma kasvasin ja õppisin Montreali linnastus – ma olen elanud seal vähemalt tosinas eri kohas – ja tulin esimest korda Madale aastal 2024. Siis ei olnud seal veel midagi peale mõne okastraadiga ümbritsetud labori..." Ta jäi mälestustesse uppunud vait ja umbes minut hiljem seda lõpuks mõistes justkui ärkas ja naeratas Longhornile vabandavalt.

„Mis õieti on kriteeriumiks?” küsis Longhorn. „Kas näiteks... Evlin võiks olla usaldusisik?”

„Jah. Ta on arst ja siin sündinud. Ja piisavalt kogenud. Kuigi tavaliselt küll küsitleb keegi, kes on ealt ja kogemustelt küsitletavale lähemal.”

„Ja mis siis, kui keegi kunagi omakorda sind või Evlini või ükskõik keda nii-öelda sisemise ringi omadest „küsitleb”? Ja mitte heatahtlikult?”

Uilliam ohkas. „Sa näid ikka veel arvavat, et Kuu Ordu on mingi Greenpeace'i või Amnesty Internationali taoline suuremas osas legaalne organisatsioon, millel on radikaalne tiib. Olgu, sa tulid Madale tööle küll ideede pärast, kuid rohkem uudishimust ja sellepärast, et palk oli hea. Kas sa ei võtaks nüüd oma kogemusi kokku teisiti? Et kõigi maailma arvestatavate riikide luured tunnevad meie vastu teravat huvi, et me olemegi kosmosepiraadid, et meil on igavesti vinget aatomitehnikat ja lõpuks on meil viiekohalise elanike arvuga asustus siin Kuul. Et Madagaskari Biosfääri Kaitse Sihtasutus ja tuhat muud sedalaadi organisatsiooni on vaid meie kattevari. Loomulikult on meil omad kaitses. Loomulikult pean ma olema valmis pigem surema kui teatud saladusi reetma ja loomulikult on minus mõned aparaadid, mis aitavad mul seda teha. Muide, ma ei tulnud sinuga koos Maalt ära mitte sinu pärast, kui sa seda arvad. Mind oli keegi sihikule võtnud ja Kelderil oli aeg kaduda. Longhorn, süstikud laskuvad enamasti tühjalt. Orbiidile ja siia Maa luure ei ulatu. Heal juhul nad isegi ei tea täpselt, kui palju siia inimesi ja tehnikat pumbatud on. Meid jahitakse. Evlin ei taha sellepärast Maale minna, et seal võidakse ta röövida. Ta lõigatakse lõhki lihtsalt selleks, et teada saada, mis loom ta selline on. Ehk siis usaldus on vastastikune – kui sa tahad seda teed minna, saad sa ka kaitses ja oskused, et omakorda meie saladusi pidada.”

„Kas need on kuidagi seotud ka selle jurakaga, mille ma juba endale panna lasin? AP17/235, kui ma õigesti mäletan.”

„Jah ja ei.” Uilliam turtsatas jälle. „Sa esitad nii üldise küsimuse – neile ei ole ju vastused kunagi nii ühesed. AP tuleb 'access pointist', see on modem, mälu ja tuhat muud asja. Sisuliselt arvuti. Selles mõttes unikaalne arvuti, et see on konstrueeritud ja häälestatud nii, et see ei saa toimida väljaspool sinu ja ainult sinu organismi. Kuni sa ligipääsukoode kellelegi ei anna, ei saa mitte keegi mitte kunagi ja mitte mingitel tingimustel seda kasutada.”

„Esiteks jätsin ma need koodid ühte lukustatud karpide haiglas ja teiseks ei tea mina veel süsteemi, mida kunagi lahti poleks häkitud. Mul ei ole hea tunne.”

„Ma kinnitan sulle, et sul on iseenda üle määratult vähem kontrolli kui selle juraka üle. See on tõepoolest algusest peale konstrueeritud meie kaitse orgaanilise osana. Kui sellega midagi juhtub, on lihtsam see välja opereerida ja minema visata kui parandada üritada. Sa tunnend matemaatikat piisavalt, et saada aru, et need on tõesti ühesuunalised protsessid, millega AP end paari nädala jooksul sinu organismile häälestab ja sellesse seisuga lõplikult kinnistub. Ja koode ei pea hoidma haiglas. Sa võid need ka hävitada, aga siis võivad tekkida suured raskused, kui on vaja mingit järgmist asja sisestada või softi vahetada. Tõenäoliselt teatud operatsioonid sel juhul sinuga teha ei saagi, lihtsam on enne AP välja võtta ja uus panna... ja muidugi on sul võimalus seada AP seisuga, kus see pigem tapab su, kui lubab end välja võtta.”

„Nii et tegelikult olen ma juba teie käes lõksus.”

Uilliam sulges silmad. „Ei ole! Ei see AP ega meie arvutid ega ükski mis muu, ka kas või hävitajad ja lahingukopterid seal Madal ei ole midagi sellist, mida ei võiks lubada maalaste kätte sattuda. Need on tegelikult maiste seadmete koopiad, tehtud kusagilt varastatud jooniste järgi. Kõigi riikide luuretel ja paljudel VIP-idel on sellised, kuigi seda Maal üldsuse eest salajas hoitakse ja ametlikult on need keelatud.

Lõpuks pole see muud, kui kimp neuroprotsessoreid. Kõrgsagedusosa on eraldi ja nagu sa tead, ei ole hea lasta sel organismi sees liiga palju töötada – virtuaaliprillidest ja muust sellisest sa ei pääse.”

„Kas te olete siin kõik... pooleldi arvutid?”

Uilliam turtsatas ja pistis nina kokteiliklaasi. „Selle üle käivad vaidlused, millal laps peaks esimesed tehnilised lisandid saama. Kõik need omaaegsed ulmejutud, kus arvutiga ühendatud inimene kiiresti millekski üliinimlikuks areneb – need on sama taseme jura nagu Frankensteinilood. Mitte kuhugi ei arene laps, kes liiga palju aega arvutiga veedab. Mitte mingit superintellekti ei sünni. Tulevad välja ainult värdjad ja friigid – Nannie, Keflavik Carpenter, Tennessee kaksikud, Kakspea-Jack... kes mulle esimesena meelde tulevad. Inimisiskus areneb kakskümmend aastat. Me ei tea retsepti, kuidas seda kiirendada. Me teame ainult, kuidas inimest õpetada ja suunata. Sul on AP abil lihtsam infot otsida ja suuri andmemahte hallata. Mõtted peavad endiselt sinu omad olema.”

Reniard

Kodus. Täpsemalt nende Soavi baasis, kus Reniardilgi tuba oli. Eluruumid olid mäe selles küljes, mis avanes lõunapoolsetele tasandikele, ja angaarid asusid palju varjatumalt mägedevahelistes orgudes; kõik sõjalennukid olid vertikaalstardiga. Toad olid umbes viiekümneruutmeetrised ja piklikud, lühema, künkanõlvast välja ulatuva klaasseina ees rõdu. Neid oli rajatud koonusjalt ümber mitme kingu ja suurem osa neist olid tühjad. Alt angaaride juurest pääses nende juurde läbi kaljusse uuristatud käikude ja liftide rägu.

Reniard lükkas tumendatud klaasuksed eest ära ja astus rõdule. Troopikaõhtu oli niiske, vähemalt 7–8 kraadi soojem kui konditsioneeritud õhk siseruumides ja lõhnas hästi. Reniard vajus lõntsi. *Ei, koju ma enam sõitma ei hakka.* Ta pöördus ja vaatas ringi. Tuba nagu tuba ikka – korralik lai voodi, riidekapp, tugitoolid-diivan, diivanilaud ja kirjutuslaud... Ent sinna oli nende aastatega kogunenud igasugust koli, kõiki neid pisi-asju, mis mälestustega võrtsitatuna kodust kodu teevad. Reniard oli sunnitud tunnistama, et see ruum on talle kodu rohkem, kui mingi muu paik. *Täpsemalt, oli enne Amelid.* Ta vajutas klahve.

Ekraanile tekkis hunnik rabelevat riiet, siis see pöördus ja asendus tumekuldsete salkude pahmakaga, mida omanik oli püüdnud kontrolli all hoida tööstusrevolutsiooni algusaegadest pärit juukseklambrate risuhunnikuga.

„Oota.”

„Mis muud mul üle jääb,” mühatas Reniard lõbustatult. „Aiatööd?”

„Jah. Kus sa oled? Läks kõik hästi?” Lõpuks tõstis Ameli pea ja üritas käeseljaga üht lahtitulnud salku silme eest ära pühkida. Sellest sai ta põsele pika porise vöödi. Reniard naeris. Ameli oli tumesiniste, peaaegu mustade silmadega ja väga heleda nahaga. Ta nägu oli kitsas, põskedel lohukesed ja Reniard ei saanud lahti muljest, et tal on nina viltu. Mis aga ei saanud hästi võimalik olla, sest *selliseid* detaile korrigeeriti tõesti juba igas maailma nurgas.

„Jõudsimme kõik tervelt tagasi, aga ma olen väga väsinud. Mul on homme hommikul siin veel natuke õiendamist, nii et mõistlik on sind mitte segama tulla. Mis sa homme teed?”

Naine vaatas teda hetke arvustavalt ja naeratas siis. „Sedasama. Kodus olen. Ootan sind.”

„Siis näeme homme.”

Nad vahetasid veel paar lauset ja õhusuudluse.

Veerand tundi hiljem Reniard peaaegu kahetses oma otsust, sest pärast põhjalikku dušitamist tundis ta end hulga värskemana ja mõte Amelist kaisus tundus palju kutsuvam kui toast leitud konjakipõhi...

Telefonil vilkus Dexteri teade: „Joome all Kaevus.”

Reniard kehtas õlgu, pani puhtad riided selga ja laskus trepist alla.

„Kaev” polnud oma nime saanud ainult selle järgi, et seltskond seal joomas käis. See asus ühe lõhandiku põhjas, seda ümbritsesid kosed ja sentimeetriste vahedega laudpõranda all loksus tiigivesi. Reniard teadis, et tiik on kaevatud ja kose vesi pumbatakse üles mäele, ehkki mingi lomp olevat seal siiski olnud algusest peale...

Tundus, et Dipi ja Evald olid vaid oodanud mingit ettekäänat, sest nad kadusid niipea, kui Reniard lauda maandus, jättes nad Dexteri ja Marvini kolmekesi. Marvini küünarnuki juures oli liitrine õllekann ja ta kühveldas endale praadi sisse. Ja istus ta muide mootoriseeritud ratastoolis ja ta vasaku jala reis tundus esimesel hetkel olevat asendatud roostevabast terasest toruga.

„Head sõbrad?” küsis Dexter, lahkujatele peaga järele viibates.

Tundus, et Dexter küsis pigem viisakusest või hetke ajal, kui et ta tõesti teada oleks tahtnud, kuid Reniard ei lasknud end petta. *Võib tõesti juhtuda, et see nii oli, aga võib juhtuda ka seda, et solgipangest kerkib fööniks.* Dexter ei teinud midagi „niisama”.

„Musta teed, kanget, too kohe suur klaas, nii pooleliitrine. Ja too Renault XO-d, too palun topelt... või too parem juba kohe neljakordne.”

Baarirobot tema kõrval noogutas ja lahkus, olles enne pannud lauale püsti lipu kirjaga „Siin juuakse tõsiselt”.

Mehed ignoreerisid lippu.

Dexterile kehtas Reniard õlgu. „Nad tunnevad teineteist vist juba aastaid.”

Baarirobot ilmus tagasi konjakiklaasi ja terve pudeliga. Ta täitis klaasi – oma robotliku täpsusega valas ta 40 sentiliitrit, eksimata rohkem kui mõne milliliitriga – ja jättis pudeli lauale.

Reniard vaatas ringi. Tume nahkmööbel ja hajutatud valgus. Tegelikult andsid suurema osa valgusest tiigipõhja ja kose taha asetatud tuled. Polnud õieti aru saada, kas nad istuvad sees või väljas – tuult ei olnud ja õhukonditsioneeride-kiirgurite süsteem ei lasknud kastel tekkida, mis sest, et oli üsna niiske. Öö oli kottpime, kuid tähekirjaline taevalapp näi-

tas selgelt kätte lõhe ülemised kontuurid. Marvin oli selleks, et näha, mida ta sööb, vedanud kusagilt oma kõrgtehnoloogilise ratastooli peatoe tagant oma taldriku kohale laualambi.

„Kas sa näed neid retki unes?” küsis Dexter järsku.

Reniard pani alles nüüd tähele, et mehe lauapoolel lillepoti ja igasuguste maitseainete kavalkaadi seltsis troonib pudel Jack Danielsi, millest tubli kolmandik juba kadunud on.

„Kas sa ei näe?”

„Näen. Kui ma magama lähen, siis alguses näen tänast päeva, aga siis sulanduvad sellesse paljud eelmised päevad. Halvad päevad. Ja tulemuks on segadus... millest ma teinekord karjudes ärkan.”

Seda oli rohkem, kui Dexter kunagi endast näha oli lasknud. Reniardi ei teadnud, on see hea või halb märk, kuid... jah, kuid tal polnud kindlasti midagi selle vastu, et tollest salapärasest tegelasest rohkem teada saada. „Sul on neid ka hulga rohkem. Täna oli veel hea päev. Me ei kaotanud kedagi. Ma näen neid... kes tagasi pole tulnud. Kui paljusid sa kaotanud oled?”

„Liiga paljusid.” Ta pani suu kinni. Võib-olla ka sellepärast, et saabus Reniardi tee.

Ent ta hakkas uuesti rääkima. „See oli oma viiosteist aastat tagasi Kairos. See oli tavaline kohtumine. Ma ei teadnud siis ja ei tea siamaale, miks me jäime Hamasi ja CIA arveteõendamise vahele. Vist jäime lihtsalt silma sellega, et käitusime nii, nagu oleks meil midagi varjata. Noh, oligi ju. Urho tuli mingite joonistega Madridist ja mina pidin need edasi toimetama. Ma mäletan, kuidas ta mind ära tundes naeratas ja siis tekkis ta meelekohale punane täpp. Mind päästis see, et olin talle silma vaadanud hetkel, kui ta tabamuse sai, ja automaatselt sööstnud teda toetama, kui ta pilk klaasiseks läks. Vaata, ma arvasin, et ta kukub lihtsalt kokku. Kuuliauku ma nägin alles hiljem, alles siis, kui olin püsti hüpanud ja minu taga vingatas miski. Korruga tulistati igal pool. Ma viskusin kõhuli ja vajutasin igaks juhuks andmeülekande nuppu. Ta arvuti oligi ülekanderežiimis ja niikuinii oli targem pikali olla ja nii ma siis lamasin seal ja vaatasin sõbra nägu, kelle peast voolas verd odava kohviku põrandaplaatidele. Ma teadsin, et ei näe teda enam kunagi, et rohkem kui kolmkümmend aastat sõprust on korruga läbi saanud ja... ja kõik, milleks näis aega olevat, kõik, mis näis veel ees olevat... seda kõike ei ole enam, on ainult laip mingis räpases urkas, mille nimegi ma muidu mõne päeva pärast ei

mäletaks...” Ta jäi vait ja Reniard sai aru, et ta ei suuda jätkata.

„Ja ometi tulid sa operatsioonile? Vaatamata sellele, et sinust oleks siin staabis ehk hulga rohkem kasu?” Reniard ei osanud õieti öelda, kas ta peaks kahetsema, et oli sisuliselt sundinud teda ka päris dessanti kaasa tegema.

„Aga kuidas teisiti? Noh, minust ei olnud väga palju kasu ja need idioodid toodi välja hoopis teiselt poolt...”

„Kas need, keda me päästma läksime?... Nad ei olnudki seal keldris?” Reniard nõksatas sirgu – *putain, no mida veel!!!*

„Ei olnud. Ma ei teadnud seda, kui sa seda mõtled. Tähendab, nad olid samas hoones, aga viimase tõuke paarile ohvitserile andis meie kinnitus, et kohe algab pommitamine. Siis nad tulistasid hoopis omasid ja viisid meie mehed tagantkaudu välja vähem kui viis minutit enne pommilainet perimeetrile. Ma ei teadnud seda enne, kui tagasiteel nendega uuesti ühendust saadi. Nii et sa ei saa kindlalt öelda, kas meie vaevanägemine oli asjatu või mitte.” Ta muigas vabandavalt. „Ainult et välja tuli veel üks pikantne detail – kas sa mäletad seda umbes aastatagust Tarasi juhtumit? Kus tal oli Tuumafüüsika instituudi peegelserver kusagil karuperes? No kui rünnak algas ja tüübid seda nuppu vajutasid, mis kogu nende serveri sisu üle pumpas, tulid välja ka vanad logid, kust on ilusti näha, et nad olid üks vahepunkt. Nii et võimalik, et neid rünnati hoopis selleks, et jälgi kaotada... Igal juhul olid nad kuhjaga ära teeninud selle, mis oleks neile osaks langenud, kui me poleks sekkunud.”

„*Putain*, nii et...” Reniard raputas pead. „*Merde*, nii et me tegelikult... ja samas, kui me poleks... kuid teiselt poolt... *bordel...*”

„Minu meelest kukub su IQ praegu umbes nagu sekundeid tagasi lugev taimer?” tõstis Marvin korraks arvustava pilgu konjakipudelile.

„Sa võtsid asja väga hästi kokku,” patsutas Dexter Reniardi üle laua õlale. „Sa ehk peaksid muide midagi sööma. Soomlastel, tead, ilmus juba rohkem kui sada aastat tagasi üks selleteemaline väga asjalik raamat – „Joodiku tervishoid””*

Reniard kõhkles hetke, kuid esitas siis küsimuse, mida ta juba ammu küsida oli tahtnud: „Muide, kas sa oled soomlane?”

„Kas ma näen välja nagu purjus põhjapõder, kellest kilpkonnad viuh ja

* Veiko Huovinen „Juopottelijan terveydenhoito”. Tegelikult on see artikli mõddus ja ilmunud ka eesti keeles raamatu „Joodiku eetika” lisana („Loomingu raamatukogu” 1973, tõlkinud Indrek Kaber).

viuh mööda jooksevad?” Ta mõtles hetke. „*Perkele...*”

„See ei ole häbiasi – kõik peavad kusagilt pärit olema...” arvas Marvin.

Reniard üritas mentüüd lugeda, kuid loobus siis. Ta viipas kelnerit. „Chateaubriand. Selline, millele on ainult kaugelt panni näidatud.” Ta jõllitas paar sekundit robotit, mille disainer oli ilmselt lapsepõlves liiga palju eelmise sajandi Terminatori-filme vaadanud. „Miks sa ikka veel siin seisad?”

„Ma ei suuda kodeerida „ainult kaugelt panni näidatud”. *Au bleu?*”

„*Blood rare, you tin idiot!*” käratas Marvin. „Saavad kokku robot ja prantslane... inimene peab tõlgiks olema.” Ta vaatas Dexteri poole. „Sa pole tüüpiline?”

„Mu isa armastas öelda, et Soomes on kõik asjad ideaalsed peale selle, et seal on pime, igav, külm ja kallid elada. Kujutad sa ette, et sul on viis kuud halba ilma ja seitse kuud tuumatalve? Ja sa istud kõik kaksteist kuud aastast keset loodusõnnetust ja vahid liikumatul pilgul, kuidas lumi langeb? Ma parem võitlen maailma rahu eest.”

„Maailma rahu eest...” Reniard mälus seda lauset nagu surnud hiirt. Lõpuks ta ohkas ja täitis klaasi. „Võitleme siis maailma rahu eest. *C'est de la vraie connerie.*” tõstis ta siis selle, et Dexteriga kokku lüüa.

Kevad 2061

Longhorn

Longhorn hingeldas raskelt. Ent ta oli üles jõudnud grupi keskel ja pilk kaaslastele näitas, et tal ei olnud kõige hullem õhupuudus. Ta oli hüppel lisaks paar korda eksinud ka ja hoo kaotanud. Neil oli oma kolmsada meetrit mööda vertikaalset tunnelit üles tulla. Tunneli läbimõõt oli umbes viis meetrit ja see oli täis metallvarbu, millest oli moodustatud hõre keerdtrepp sellise arvestusega, et kui sa ka kukud, ei kuku sa üle kümnekonna meetri. Kõige parem oli üles minna paarimeetrise hüpetega, tõugates end ära nii käte kui jalgadega ja sihtides õige vindiga järgmisi sobivaid varbu. Kolmsada meetrit Kuul vastab siiski viieksümnele meetrile Maal ja kuigi lisaks jalgadele töötasid ka käed, võrdus see umbes viieteistkümnendale korrusele trepist võidu üles jooksmisega.

Termotuumaplahvatuseni oli siiski veel üle viiesaja sekundi, nii et eri-

list kiiret neil ei olnud.

„Kas nüüd on kõik?” möirgas Fork. Ta oli pikk, kõhn ja pikkade, natuke sõlmelistena tunduvate jäsemete ja sõrmedega. Tema soeng... jah, Longhorn ei pääsenud mõttest, et see mees oleks targemini teinud, kui lepiks selle hõbeja, puhastamata unustatud lakipintslil kujulise udupilve asemel siiski oma kärbatanud pirmi meenutava kolbaga, mida udupilv niikuinii ei varjanud...

Longhorn vaatas ringi; sedasama tegid teisedki. Tema arvates polnud mingit vajadust möirata, sest loendust teostas tegelikult arvuti ja niipalju oli ta nende mõne kuuga oma modemiga juba harjunud, et nimekiri inimestest, kes *võisid* plahvatuskeskme läheduses olla, oli tal silme ees.

„Karlos.” Mees oli väga tüdinud häälega.

„Dante.” Muigega, ükskõikselt.

„Magnutaki.” Tema lõi kulpi kah.

„Nojah, olgu – Alighiero.”

Õlgu kehitades: „Jovana.”

„Zalmee.” See naine pööritas tüdinult silmi.

Kõik vaatasid tema suunas.

„Longhorn,” kehitas ka tema vastumeelselt õlgu.

„Vasta, kui küsitakse,” porises Fork.

„Jajah, jajah, jajah. Vabandust.” Kõigi teiste samuti üsna ilmne protest andis talle julgust ja nii ta jätkas Dante ja Karlose poole pöördudes: „Ma juba koostan järgmiste jaoks turistiteatmiku teksti: kuukad näitavad üles märkimisväärset usaldamatust igasuguse tehnika vastu ja muudkui kontrollivad ja kontrollivad ise. Ja neil on ka koormate viisi lugusid, kuidas alailma päästis kellegi elu, et too ise või keegi teine ei usaldanud igasuguseid automaatprotseduure, vaid käis ja näppis, sikutas ning raputas kõik käsitsi üle. Lisaks sisulisele kontrollile on neil ka hulgaliselt kombeid, mis sisaldavad entusiastlikku vastastikkust hõikumist ja parem on nende tavadega kaasa minna, sest muidu nad solvuvad. Nad nõuavad kohalike tavade järgimist üsna tungival.”

„Kuule, me ei loe mitte sellepärast, et see oleks lõbus või et see oleks mingi komme,” alustas Fork pisut solvunult. „Siin on lolle ikka üksjagu surma saanud ka. Analüüs kinnitab, et vähemalt kolmveerandi kõigist asetleidnud surmajuhtumitest oleks saanud ära hoida pisukese täiendava ajutegevusega. Kosmos nõuab teistsugust mõtteviisi, nõuab sellisel tase- mel teadlikkust ennast ümbritsevast, mida Maal ei läinud vaja isegi kütil,

rääkimata põllupidajast või selles mõttes lootusetult stüdimatust suurlinnas veeteerijast, kellel pole oma keskkonna toimimisest rohkem aimu kui tema kassil, kelle jaoks kah vesi lihtsalt tuleb tema kaussi ja toit taldrikule.”

„Nüüd sa oled küll natuke naeruväärne,” katkestas Karlos teda pisut piinlikkust väljendaval toonil. „Just seda ta praegu sulle ütles – on mõned kombed, millel ei ole enam sisu. Häälega loendus on üks neist, mis ka minu arvates kuulub muistsesse aega, sest isegi minusugune lootusetu maalane paneb nimekirja peas palju kiiremini kokku.”

„Forkil on õigus,” sekkus Magnutaki. „Sina ehk teed seda, aga enamik uustulnukaid ei tee. Häälega ülelugemine sunnib seda siiski tegema.”

„Ja nüüd te vaidlete siin, selle asemel, et pead kasutada ja kõike veelkord üle kontrollida,” nähvas Jovana. „Mehed on ikka idioodid küll.” Nad Zalmeelega seisisid terminali juures ning tõepoolest vaatasid katsega seotud seadmeid üle kõigest automaatprotseduuridest mööda minnes ja mingit oma nimekirja kasutades.

„Mida näitab ka surmajuhtumite statistika,” lisis Zalmee.

„Muidugi näitab,” ei jäänud Fork rahule. „Te, naised, lihtsalt istute kusagil nurgas maas ja virisete, et miks keegi midagi ei tee. Kui siis vaesel mehel teie virisemine üle viskab ja ta teeb, siis te istute oma ohutus kohas edasi ja parastate ka veel. Ussisugu.”

Longhorn oli viimaste repliikide ajal tahapoole nihkunud ja hiilis nüüd ruumi teise otsa, kus samuti teistest eraldunud Dante robotbaari piinas.

„Sul tuli sama mõte?” irvitas mees. „See lülitub umbes minut enne plahvatust välja, viimane võimalus kohvi saada.”

„Kui plahvatuse ajal kuuma kohvitassi käeshoidmise vastu mingit reeglit ei ole,” porises Longhorn süngelt.

„Viitsid sa nendega vaielda,” kehtas Dante õlgu. „Ma mingis mõttes saan neist aru. Aga veidrikud on nad sellegipoolest. Samas – veidrikud, kes ehitavad tuumaseadmeid, millest Maal undki ei nähta.”

„Ma saan neist ka mingis mõttes aru,” ohkas Longhorn. „Aga Forkiga ei klapi me põhimõtteliselt. Üldiselt nad mõistavad nalja ja reageerivad päris hästi, kui ma üritan irooniaga asjast üle saada – vabandada ja samal ajal juhtida tähelepanu sellele, et võib-olla pole ka neil õigus. Fork aga läheb põlema.”

„Tal on naljasoon kirurgiliselt eemaldatud,” irvitas Dante ja lisis siis: „Seda ütles mulle Zalmee. Ta ongi selline.”

„Ja nüüd nad vaidlevad seal parimas naisõiguse vaimus,” viskas Longhorn peaga ruumi teise otsa poole. „Kusjuures mul on tahtmine sekkuda, aga naiste poolel. Piinlik...”

„Teised kallavad ka õli tulle...” Dante oli korraks sinnapoole vaadanud ja pööras nüüd pilgu ära. „Kui pinnakiht järele annab, võib siin muide õõtsuda küll.”

Longhorn vaatas nüüd omakorda välja. Nad olid kümnekonna meetri kõrgusel Kuu pinna kohal oma kahekümnemeetrise ruudukujulise põhjaga, ümardatud nurkadega risttahukas, mille kõigis neljas küljes ja ka nendes ümardatud alla vaatavates servades olid aknad, nii et ruum jättis ebameeldivalt avatud mulje, eriti kui meenutada, et akende taga on vaakum. Vertikaalse tunneli viimane ots, mille kaudu nad alt tulnud olid, oli elastne, ja seal olid nüüd õhulüüsi mõlemad ukсед kinni. Akendest oli sedagi näha, et nende padjakujuline elamine toetub vedrujalgadele ning allpool on veel täiendavaid tugevdusi.

Sellal, kui nad vaatasid, muutusid varjud väljas teravaks ja mustaks.

„Viimane minut,” kommenteeris Dante. „Nad tõmbasid välisvalguse maha.”

Longhorn võttis kiiruga oma *cafe latte*, mille robot vahepeal valmis oli saanud. Masin vilgutas tulesid ja tahtis end välja lülitada, seda oli takistanud vaid seesama viimane kohvitass. Nüüd lasi asjandus sisinal ja kohinal end vastu põrandat ja kustutas tuled.

„Üks kord olevat olnud vaja jälgimisjaama välja kah kaevata,” lausis Dante vaikselt. „Mingid pimsikihid vajusid kokku ja kogu ala muutus kuumaastikuks. Nagu siin teistsugust oleks, aga need maised arhetüübid on nii toredad, mis sest et...”

„Pead sa?” küsis Longhorn. „Mis sa närveerid?”

Dante jäi vait.

Tagasilugemine jõudis nulli. Midagi ei juhtunud. Siis kägisesid korraks maja toetavad vedrud.

Ümberringi hubises nii hele koroonalahendus, et seda oli isegi päike-sevalguses näha.

„Pinnas on piesoelektriline,” pomises Longhorn. „Kuidas siin saab Püha Elmo tulesid näha, kui siin gaasi ei ole?” küsis ta kõvema häälega.

„Põrutus paiskab tolmu õhku,” vastas Jovana. „Hea, et välku ei tekkinud. Ma mõtlen meie ja millegi muu vahele.”

„Olgu, lülitage kõik uuesti sisse tagasi!” kõlas Forki hääl. „Hakkame

kaevama.” Ta ise suundus käigusuu uste juurde.

„Uustulnukad, kiivrid valmis!”

„Jah, ka mina vihkan teda,” pomises Dante kiivriklaasi alla tõmmates.

„Teie kord lihtsalt,” pilgutas neist mööduv Karlos neile silma. „Teate, nii lahe – mina olen juba vanem olija ja lõpuks lähen homme koju Maale tagasi.”

Õhulüüsi esimene uks avanes nagu ikka.

„Oodake,” kõlas Jovana hää. „Käigu diagnostika ei tule üles.”

Fork, sõrm juba ülemise luugi sulgemise nupul, peatus. Nad seisid õhulüüsi põhjas neljakesi – tema, Magnutaki, Alighiero ja Zalmee; mugavalt neid sinna rohkem ei mahtunud. Kuigi kõik oli enne olnud õhuga täidetud, ei saanud seda nüüd, pärast plahvatust eeldada, nii et igaks juhuks kavatsesid nad õhulüüsi läbida „nii, nagu peab”. Nad kõik vaatasid üksteisele otsa.

„Kas annab jama või ei anna üldse mitte midagi?” küsis Alighiero.

„Annab jama. Temperatuuri esimene ja kolmas on skaalast väljas, teine näitab 530. Rõhu omadest esimene ei näita midagi, teine ja kolmas arvad 4,2, kusjuures see kasvab. Gaasianalüsaator raporteerib berülliumi, liitiumi ja fluori. pH-mõõtja arvab 1,2.”

Fork kõhkles, käsi ikka veel nupul. „Arvamusi?”

„Kui masinal juhuslikult õigus on, peaksime me siit kiiremas korras kaduma,” arvas Magnutaki.

„Jah, aga kuidas sellel saab õigus olla?” tahtis Alighiero teada.

„Mis tähtsust sel on?” Fork hää oli terav. „Kõik masinasse ja kilt eemale! Jovana, saad sa kontrollida, kas luugi automaatika töötab? Ära ainult vajuta!”

Jovana vandus vaikselt. „Töötab küll,” lisas ta siis kõva häälega kuivalt. „Ja muide, ma võtsin ühendust ka instituudi ja päästeteenistusega.”

Nad väljusid teise õhulüüsi kaudu ja laskusid kahte vaheplatvormi kasutades kolme hüppega alla pinnale.

„Peaks õhu jaamast välja laskma,” arvas Alighiero. „Kui seal tõesti on rõhu all kuum happeline gaas, võib hapnikuga kokku puutudes tekkida plahvatus. Põletame asjata jaama maha.”

„Nii et sa tõesti arvad, et automaatikal võib õigus olla?” tahtis Fork teada.

„Mine sa ka lõpuks perse!” kaotas Alighiero kannatuse. „Sa ajasid meid siit välja sel eeldusel, et automaatikal võib osaliselt õigus olla. Mõtle

need mõtted siis lõpuni, kurat võtaks!”

„Kuulge, laseme sellesse torusse parem augu sisse,” ütles Magnutaki enne, kui Fork vastata jõudis.

Nad silmitsesid natuke löntis metallvorsti, mis sealsamas maa alt välja tuli ja kinnitus jaama alla, otse selle pinnale avaneva õhulüüsi kõrvale, mida nad just kasutanud olid.

„Tanki,” kordas Fork noogutades. „Ja üritame välja arvutada, kuidas me laseri nii häälestame, et tuleb ainult üks paraja suurusega auk.”

Karlos jõudis nende „tankini”, suurema autobussi mõõdus kuuliikurini esimesena. Ta jäi seadet pahaselt põrnitsema.

„Mis on?” jõudis Zalmee kohale.

„See asjandus ei reageeri.”

Nad kogunesid oma masina juurde troppi ja silmitsesid seda mõnda aega, veendudes ise selles, mida Karlos kuulutanud oli – nad proovisid oma modemitiga ühendust saada ega saanud masina automaatselt mingit vastust.

Alighiero astus edasi ja tõmbas luugi lahti.

„Oodake.” Ta tõmbas luugi enda järel kinni.

Kulus kaks minutit, siis ilmus ta uuesti nähtavale.

„Masin on kutu. Väik. Õhku on ja kõik mehaanilised osad näivad töötavat, aga ma ei usaldaks seda.”

Miski välgatas nägemispiiril. Nad vaatasid kiiresti ringi. Fork ja Alighiero hakkasid vanduma ja lõpuks sai ka Longhorn aru, milles asi – nende jaama kõik tuled olid kustunud.

„Oleks ikkagi pidanud õhu välja laskma,” porises Alighiero.

„Hea, et me vähemalt siin olime,” ütles Fork.

Naised vahetasid pilgu ja Longhornile tundus, et muigasid. Küllap see väljaütlemata mõte oli, et *nojah, Fork, viimane sõna peab ikka sulle jääma...*

„Kas me lõime juba rekordi?” tahtis Magnutaki teada. „Kas mõne plahvatusesega on veel sitemini läinud?”

„Mitropat tuli välja kaevata,” sõnas Jovana.

„Estel sai kõvasti kõrvetada,” lisas Alighiero.

„Menelaos istus pool päeva tornis kinni, teda tuli välja keevitada,” tuletas Karlos meelde.

Longhorn vahetas Dantega pilgu. Neil mõlemal paistis parasjagu ebamugav olevat – kurat, mis neist endist saab, ja tüübid ajavad min-

git mula... Ent ta sundis end kohe rahulikuks. Nad tegid neid plahvatusi reas, iga järgmine eelmisest paari kilomeetri jagu edasi üle tasandiku, mis Maalt nähtaval poolkeral Oceanus Procellarumiks ehk suupärase-malt Tormide Mereks üle läks. Eelmist jaama polnud veel ära korjatud, nii et selleni võis lapski kohale kõndida... kui see muidugi alles ja terve on...

Mis õieti juhtuda võis? Kuu koosnes üldiselt palju kergematest elementidest kui Maa. Ilmselt sattusid nad mingi kergmetalli või millegi taolise lademeteni. Ta proovis meenutada, millised ühendid piesoelektrilised on, ja avastas, et neil on ikka veel korralik ühendus Kuu andmevõrguga.

„Kuulge, kuidas meil ühendus alles on?” küsis ta ja selgitas paari sõnaga, mida uurida oli tahtnud.

„Sa rikud kõik ilusa ära,” ütles Jovana teeseldud solvunud toonil. „Need vanad peerud tahtsid korralikult hädas olla ja sina... Ju siis on meie katseadmete andmeühendus terve. Kogu lõunakvadrant vastas ilusti, kui ma kohe peale plahvatust pingisin, ainult meie jaama ümbrus oli pime. Vaata skafandri repiiterite seisu – meil on täiesti normaalne ühendus. Ma arvan, et me võiksime siin töllutamise lõpetada ja tööle minna. Niikuinii saavad instituudi omad naerda. Nad on muide juba teel ja päästeteenistus lubas meie surnud sauruse kah minema vedada.”

Reniard

Reniard kõhis. Naine tema kõrval heitis talle kiire pilgu ja tõmbas akna kinni.

„*English?*” küsis ta veidra laulva aktsendiga.

„Jah,” vastas Reniard. „Mis sel õhul viga on?”

„Hape,” vastas naine ja naeratas. „Euroopast?”

„Mitte päris. Madagaskarilt.”

Midagi naise näos muutus ja Reniard arvas tajuvat, kuidas tema huvi mehe vastu vabalangemisse läks. Ise vaatas ta alles nüüd vestluskaaslast põhjalikumalt. Tüüpiline tailanna. Noor, mõned aastad üle kahekümne. *Selliselt keskmiselt, pandavalt kena, kui idamaalannad meeldima juhtuvad.* Valge särk, millest ainult kätised ja krae paistavad tumehalli kostüümi alt. Seelik üle põlve, selle all mustad sukad ja madalad kingad. Hall hiireke – ainus värvilaik nägu. *Sekretär arvatavasti.*

Reniard püüdis meenutada, kas naine oli mõnel loengul või kohtumisel osalenud, kuid ei suutnud. Tegelikult ei vaevunud ta viimasel ajal enam

oma äripartnereid meelde jätma. Veel täpsemalt, selleks oli tal arvuti, mis aga hetkel seal laeval polnud sisse lülitatud. Ta noogutas naisele ja pööras pilgu Bangkokile tagasi.

Teine päev Bangkokis. MCF Semiconductors arvas, et partneritele mõjub hästi, kui neid korporatsiooni siseelusse pühendatakse. Suures konverentsikeskuses aga ei toimunud ainult nende üritused ja nii võis väga vabalt olla, et „meelelahutus” oli neil ühine mõne hoopis teise firmaga, millest ta ei peagi midagi teadma ja millest ta tõenäoliselt ei kuulegi kunagi rohkem kui nime...

Tegelikult oli Bangkokki hoopis parem vaadata läbi akna. Madalate majade segadik, millest turritasid välja pilvelõhkujate tupsud. Laev oli suur ja ei kõikunud eriti. Merel oli olnud meeldivalt jahe, kuid jah, siis oli üle hallikate, plastikujäänustest punguvate lainete tulnud pahvak midagi sellist, mis suu ja nina kihelema pani. Kuigi osa aknaid oli lahti, uhkas lae alt filtreeritud ja konditsioneeritud õhku sellesse suurde, üle kogu teise korruse ulatuvasse saali, kus asusid ka baar ja suupistelauad ja mille eri nurkades giidid sinna kogunenud seltskondadele eri keeltes selgitusi jagasid; Reniard oli otsinud võimalikult inimtühja koha nende vahel. Nüüd suleti igal pool tuulepoolseid aknaid.

Kui ta mõned minutid hiljem pilgu linnalt uuesti laeva sisemuse poole tagasi keeras, avastas ta, et naine seisab ikka veel seal. Naine naeratas, kui nende pilgud kohtusid.

Ja miks ka mitte, mõtles Reniard ja naeratas vastu. „Ma kavatsesin endale baarist ühe kokteili muretseda. Toon sulle ka midagi?”

„Ainult vett, kui sa nii lahke oled,” raputas naine pead.

Naine oli ka siis ikka veel seal, kui Reniard kahe klaasiga tagasi jõudis.

„Ma küsisin vett,” ütles ta teist neist naisele ulatades. „Aga see kutt seal baaris nõidus nii kaua selle ümber, et ma ei tea, kas see asi enam vee pähe läbi läheb.”

„Sellest pole midagi. Tänan.”

Nad silmitsesid teineteist kümme sekundit.

„Mina olen Reniard. Kas ma tohin su nime küsida?”

„Mirian. Ja sinu nime ma nägin muide juba sildilt.” Ta viipas diskreetselt pildiga plastikkaardile, mis tõepoolest Reniardi pintsaku taskut ehtis.

„Nojah,” noogutas mees. „Kuidas sul õnnestub ilma läbi saada?”

„Eks-em-datako ei ole selles suhtes nii range kui... *MCFS?*”

Reniard ei teadnud, mis asi on see „Eks-em-datako” – umbes nii naine ütles ja ta ei püüdnudki ära arvata, kuidas seda kirjutama peaks. Ja tal ei olnud vähimatki tahtmist seletada, mis seisab tema täherodu taga. „Pooljuhgid,” kohmas ta lühidalt. „Elektroonika. Millega ise tegeled?”

„Intelligentne kosmeetika.”

„Geneetika? Nanorobotid? Kas ainult kosmeetika või antigeriaatrilised protseduurid?”

„Kliendid ei vaata hea pilguga vihjetele, et nad vajaksid vananemisvastaseid protseduure.”

„Hm, kui palju on inimesi, kes usuvad, et nad ei vanane?” Reniard kehtas õlgu. „Vabandust, see pole muidugi minu asi. Ja küllap oled sa seotud oma kompanii poliitikaga? Vahetame teemat?”

Moodsas ärikeeles tähendasid viimased laused küsimust, kas naise ülemused kuulavad teda kogu aeg pealt?

Mirian kehtas samuti õlgu. „Need, kes arvavad, et nad eales ei vanane, on väga head kliendid. Me aitame neil oma veendumusi säilitada ja isegi parandada.”

Reniardil käis peast läbi küsimus, kas viimane lause on grammatiline või sisuline nonsenss, kuid muidugi ta ei esitanud seda. Ta oli ammu läbi põdenud staadiumi, mil ta lootis, et mõne sellise ärikohtumisega käib kaasas raju ja lahe seksiseiklus, ning pärast Ameli leidmist ei olnud ta päris kindel selleski, kas ta tegelikult ka vedu võtaks, kui võimalus avaneks. Rohkem abstraktsest uudishimust oli ta eelmisel õhtul baari kiiganud, kuid selle oli „rahvusvahelistele äristandarditele orienteeritud” hotell steriilseks, igavaks ja väljasurnuks muutnud. Ta oli kiiganud ka üle tee baari, kuid see vaatepilt oli tal südame pööritama pannud – kardetavasti polnud mitte ükski neist suurte rindade ja peenikeste jalgadega iludustest vituga sündinud.

Naised koosolekutel ja loengutel hoidusid kas mõne mehe sappa või kurva paradoksina need, kes ise midagi olid, ei olnud naisena enam midagi. Ja nüüd see Mirian – liiga hea, et tõsi olla...

Või on ta ikkagi prostituut, kes on niimoodi riides ja legendiga lihtsalt sellepärast, et nii ju on kõige mõistlikum selles paigas ja selle seltskonnaga töötada? Või mõne riigi luure... Või kõigest üliõpilane, kes otsib vähegi talutavat meest, kes ta Taist minema viiks? Reniard mõtles kibedalt, et paraku tuleb kõige ebatõenäolisemaks pidada, et too noor

naine on kõigest ja ainult see, mis ta on – mingi kosmeetikakompanii alamastme funktsionär, kes väikese seikluse mõttega end valge mehe kõrvale sättis. Sest kui ta oleks funktsionär, oleks talle nii täpselt ette kirjutatud, kuidas ta võib ja peab käituma, ta oleks nii tihkelt raamidesse surutud, et ta ei riskiks isegi mitte vaadata suunas, mida võidakse kahtlasena tõlgendada. Ainult kui ta positsioon oleks raudkindel – mõne väga mõjuka mehe tütar... Aga ka siis peaks ta oma renomee eest hoolitsema ja seiklus valge mehega sinna ei sobi. Mõni noor lesk, inkognito reisiv printsess... *Merde, selliseid asju elus lihtsalt ei juhtu!*

„Ära nüüd ütle, et sa seda enda peal rakendad. Mulle meeldib uskuda, et sa oledki kahekümneaastane kena neiu.” Kui Reniard nüüd tähelepanelikumalt uuris, oli naise nägugi pigem tagasihoidlikumaks ja värvitumaks meigitud. Selliselt sõnastatuna oli tema kompliment tegelikult väga mitmeti mõistetav, sest tõepoolest ei olnud võimatu, et kosmeetikakompanii piisavalt kõrge juhtfiguur ka viiekümneselt selline välja näeb...

Mirian puhkes naerma. „Sa eksid viie aastaga, aga tänan sind. Ma siiski muidugi kasutan kosmeetikat – enda firma oma – ja loodan veel väga kaua selliseid komplimente ära teenida. Aga sina? Tänapäeval kasutavad kõik mehedki kosmeetikat. Sa võiksid ka kahekümnesena välja näha.”

„Mulle meeldib välja näha kolmekümne. See on väärikas. Pigem on mul vastupidine probleem – on sul midagi, mis teeb mu väljanägemise 60-seks? Siis ma räägiksin oma äripartneritega nagu võrdne võrdsega.”

Naine naeris jälle. „On sul siis see probleem? Vabanda, ega ma ei tea, kes sa oled. Esindad sa oma kompaniid üksi? Mis sa siin üldse teed?”

„Läbirääkimised. Paraku olen oma firma president ja pean täie eest väljas olema. Ja kuna lepingud on suured, istub teisel pool lauda kari soliidseid härrasmehi.”

„Kui suured need lepingud sul siis on?”

„Mõned miljardid modulaardollaris.”

Naine oli kas väga hea teeskleja või ta tõesti ei teadnud, kes Reniard on. Igatahes ta kahvatas ja ta silmad läksid suureks. „Siis sa oled tõesti hädas,” suutis ta küll piiksatada, kuid ta hääl kõlas väga tehtult.

„Nojah, kui see kõik oleks minu raha,” kehtas Reniard õlgu.

„Kuu Ordu?” taipas Mirian.

„Jah.”

„Oled sa ise ka Kuul käinud?”

Reniard turtsatas. „Seda presidendiamet õnneks ei nõua.”

Naine vaatas justkui toibudes ringi. „Aga ikkagi. Kas sul ihukaitset ei olegi?”

„Miks peaks olema? Hotellis, lennujaamas, siin – igal pool on ju mingi julgeolek.” Reniard osutas valvuritele, keda seal igal pool tolgendas. *Rääkimata vähemalt tosinast kaamerast, mis kah kõike toimuvat salvestavad; aga ega neist häda korral ju tõesti mingit abi pole.*

„Kuid igäüks võib nii nagu mina sinu juurde kõndida ja sa oled üks maailma tähtsamaid ja mõjukamaid mehi.”

Reniard sulges hetkeks silmad ja puhkes siis naerma. „Mina?” Ta tõsines. „Meist arvatakse palju rohkem, kui me oleme. Mina muide olen lihtsalt Madagaskari kodanik. Tõsi, ma juhin jõudumööda üht kompaniid, millel on päris suured lepingud... Aga ma ei oska sellest midagi erilist arvata – töö nagu töö ikka. Ja kui mul oleks paar kappi ümber tolgendanud, poleks ju sina tulnud mul akent kinni panema, nii et seni olen ma võidus.” Ta pilgutas silma.

Mõttes ta vandus. Ta oli tööl. Seda ei tohtinud unustada. Ta oli MalaDataSphere'i president. Ametlikult kõige mõjukam mees, kuid partnerite jaoks avaliku saladusena topis. Tõde oli sügaval valedes kihi all – kui MalaDataSphere oleks ainult keelatud tehnoloogiate otsas pirav tehas Madagaskaril, millele on lihtsalt vaja kohalikku presidenti; kui Kuu Ordu oleks vaid virtuaalne riik internetis, mille ideede pooldamisest tulenevat entusiasmi teatud seltskond küüniliselt lüpsab; kui Madagaskaril pooljuhte tootvad firmad tõesti ei teaks ega tahakski midagi teada kosmosepiraatidest; kui Reniard ise ei oleks tegelikult laiaulatuslike sõjaliste operatsioonide juht; kui terve see õnnetu pooljuhtide äri poleks vaid jäämäe veepealne ots, sest lisaks on raskemetallid, geenitehnoloogia, nanorobotid, relvad, narkootikumid ja kurat teab mis veel... Reniard oli kohanud palju erinevaid suhtumisi ja tegelikult oleks ta hea meelega mõne targema tegelasega arutanud, kas nüüd on siis Kagu-Aasias läinud laiali mingid sellised kõlakad, mis kujutavad Kuu Ordu veel palju võimsamana, kui see tegelikult on. Mis oli tegelikult ju väga ohtlik, kui ta üldse midagi taipas... Ja ehkki ta peabki kergelt süüdimatu mulje jätma ja see tuleb tal ilma mingi pingutuseta kahtlaselt hästi välja, ei tohi ta ometigi unustada, et „mõni miljard modulaardollaris” on tõesti sitaks palju raha...

Laev randus otse hotelli ees oleva kai ääres ja nad lahkusid laevalt koos.

„Mis sa õhtul teed?” leidis Reniard end küsimas, kui nad fuajees avastasid teineteist hindavalt silmitsemas. „Vabandust, oled sa kohalik? Kui vaba su graafik üldse on?”

Naine torutas huuli ja näis otsusele jõudvat. „Ma olen kohalik ja anoniimsust siin linnas ei ole. Aga kui sa tahaksid kusagil vabamas miljöös õhtust süüa?” Ta vaatas mehele küsivalt otsa. Reniard muidugi noogutas.

„Siit kaks kilomeetrit piki kallast paremale on Kiri Taj. Selline naljakas nimi on jah. Kell üheksa. Ära ainult hakka jala tulema, võta takso.” Ta pöördus kannal ja kõndis minema.

Reniard vaatas mõttes kella ja tõstis siis automaatselt ka telefoni koraks silmade ette – pole vaja näidata, kui vabalt ta kehasiseste arvutitega ringi käib. Niikuinii oli nendega üks häda. Usa, Jaapan ja veel mõned riigid olid need keelustanud, nii et sa ei saanud nendega sinna riiki sissegi. Paljud meediakompaniid ei lasknud kehasiseste arvutitega inimesi oma esietendustele ja muudele tähtsatele üritustele, viidates salvestusseadmete keelule; iseenesest oli neil selles suhtes õigus. Seega oli tekkinud terve uus tööstusharu, mis tegeles nendele lisanditele süütu välimuse andmisega – kuuldeaparaat, prillid, insuliinidosaator, südamestimulaator... Samas kui teiselt poolt olid isegi ära kadunud videovalve sildid, sest selle oleks võinud rahulikult üle maakera kirjutada. Lisaks üritasid mitmed riigid keelustada sularahaga arveldamist, mis tähendaks ju, et kogu su elu on nagu kristlaste märjas unistuses jumala jaoks valla, ainult et jumala asemel on institutsioonid.

„Seis,” ütles talle hääl peas.

Reniard peatus ja vaatas ringi. Ta võttis isegi uuesti telefoni taskust, nagu oleks talle midagi meenenud. Ta hõõrus laupa, püüdes näiliselt telefoni jõllitades ringi piiluda. Ühendust võttis keegi omadest, seda teadis ta kindlalt, kuid kes ja miks?

„*Mine välja tänavale.*”

Reniard kõndis fuajeest läbi. Tänaval polnud esimesel pilgul midagi huvitavat. Siis märkas ta Miriani vestlemas kellegagi suures mustas tumendatud klaasidega autos. Samal sekundil, kui ta naist silmas, sirutus autost käsi ja naine tõmmati mõttekiirusel autosse.

Rohkem ei juhtunud midagi. Siis, kuidagi täiesti märkamatu oli ta inimestest ümbritsetud. Too suur must auto võttis paigalt ja kihutas ka lähemale. Hotelli turvamehed ja veel mingid tegelased vaatasid tihedas

ringis tema ümber üksteisega tõtt.

Too must auto peatus, Mirian ja keegi mees lausa tormasid sealt välja ja Reniardist välja tegemata hotelli sisse. Reniard avastas end korraga taas üksi.

„Võid sisse tagasi minna,” ütles hääl peas.

Registratuurileti juures võttis teda vastu koogutavate ametnike kavalkaad.

„Vabandust, teie toas juhtus väike avarii, me olime sunnitud teid ümber paigutama. Me väga vabandame ebameeldivuste pärast ja uus tuba on kindlasti parem kui eelmine. Kõik teie asjad on juba ümber paigutatud. Meil on väga piinlik ja loodetavasti jääb teil meist ikka positiivne mulje...” Tegelane nägi nii välja, et ta võib seda mula lõpmatuseni ajada.

Reniard kehtas õlgu ja lasi oma uksekaardi ära vahetada. Liftide juures ootas teda Mirian koos tolle teise mehega. Mees hoidus kaugemale ja naine pomises temast möödudes ainult: „Kell üheksa.”

Longhorn

„Kuidas meil grillida lubatakse?” vahtis Longhorn suuril silmil, kuidas Hazel üsna tavalise väljanägemisega söeegrilli suitsema nõidus ja marinaadis lihatükke ette valmistas.

Dante irvitas ja andis talle sellise mataka õlale, et ta peaaegu üle parapeti järve lendas. Tähendab, ta proovis Longhorni lihtsalt õlale patsutada ja välja tuli isegi hästi inimese kohta, kes on seal alles kolmandat kuud ja kelle refleksid pärast esimest pudelit veini eluaeg sisseharjunud maiste standardite peale tagasi lähevad. „Me olime kaks kuud tulepuude järjekorras. Kuul on asju, mille puhul sa tõega tunnetad, mis asi on defitsiit. Oleks pidanud paluma Karlosel kotiga kaasa võtta.” Ta tõstis klaasi tolle parapeti serval istuva, väljaspool jalgu kõlmutava ja veini limpsiva tege-lase poole.

„Oota, te seisite kaks kuud tulepuude järjekorras?” küsis Longhorn.

„Me just ei *seisnud*, eks ole. Kusjuures mulle tundub, et see järjekord on midagi tavalise järjekorra ja loosi vahepealset, kusjuures loos on nihutatud,” Dante silmad jooksid ninajuurele kokku, kui ta üritas oma mõtteid arusaadavalt väljendada. „Loos on nihutatud alles hiljuti Maalt tulnute kasuks. Et muidu me jääme kiduma.”

„Ma tõden järjekordselt, et inimesed on erinevad,” vangutas Longhorn

pead. „Mul pole mingid puud pähegi tulnud. Kuigi ma loomulikult ikka täiega naudin siin olemist.” Ta noogutas naeratades Hazelile.

„Meie ka...” Naine uuris teda hetke pea viltu. „Sinu komplimendid on muidugi sellised, et mõnikord on mul tunne, et ära parem tee neid. Ma tean, et sa ei ole halb inimene, aga kui sa suu lahti teed, tekivad kahtlused.”

Ta viskas lihatükid grillile. „Puid on Kuul vähe. Nagu sa ehk oled aru saanud, ei kasva need siin vabalt. Neid on tegelikult ainult nende haisvate järvekeste ümber... Ära vaidle – ärge vaielge, need järved haisevad! On teist keegi kunagi akvaariumi pidanud? Miks on akvaariumil vaja filtreid ja tuhat muud asja, et see normaalne püsiks? Aga sellepärast, et akvaariumis on sul ka parimal juhul sadu ja tuhandeid kordi vähem vett kui ka kõige väiksemas lombis, mille puhul me saame üldse mingist keskkonnast rääkida. See veehoidla siin oma saja miljoni kuupmeetriga annab muidugi korraliku järve mõõdu välja küll, aga väga halbades keskkonningimustes asuva umbjärve mõõdu. See, mis siia lastakse, on õnneks küll absoluutselt puhas ja elutu H₂O, ja see on ainus, mis päästab... Millest ma alustasin?”

„Koputa nüüd selle haluga omale otsaette,” arvas Dante. „Mis hääl kõlab? Puu vastu puud...”

„Miks naiste emantsipatsioon kunagi päris jalgu alla ei saanud?” Hazel heitis üle õla kõõrdpilgu. „Meest nagu tahaks, aga valida on ainult selliste hulgast... Olgu, puid kasvab ainult selliste järvekeste ääres. Ükski puu pole veel korralikult suureks kasvanud. Maalt kah puitu ei tooda, sest siis maksaks see oma sada korda rohkem kui see liha, mida me kavatsame ära õgida. Nii ongi grilli pooleldi pettus, kui te, juhmid mehed, sellest siiani aru ei ole saanud – käib see asi elektriga ja ainult paar puutükki on siin küttekeha peal, et anda suitsu ja grillimise tunnet.”

„Aga ikkagi – suits.” Longhorn vangutas pead ja maitstes veini. „Niipalju olen ma juba kosmoseeluga adapteerunud, et kardan lahtist tuld nagu vanapagan välku.”

Hazel vaatas ringi. „Näed neid taimi siin? Üldiselt vahemereline taimestik, aga see seal on toomingas ja see äbarik tamm. Murutaimed on ühised kogu parasvöötmele. Mis sa arvad, mida taimed õhust võtavad, et oma fotosünteesi käima saada ja hapnikku toota?”

„See oli nüüd nõksuga küsimus?” arvas Dante. „Minu jaoks olid bioloogiatunnid oma rolli täitnud, kui ma sain teada, et need vastikud rohe-

lised asjad, mida ema mind sööma sundis, kasvavad otsapidi mullas. Kui ma selleni jõudsin, kadus mul ka igasugune isu botaanikast midagi rohkemat teada saada ja ma joonistasin mesonvõrrandeid edasi. Loll õpetaja veel kiitis, et näe, annet ei ole, aga üritab põõsast joonistada...”

„Joonistasid sa jah kolmandas klassis mesonvõrrandeid,” osatas Hazel.

„Kusjuures joonistasingi. Isa õpetas. Isa...” Dante lõi käega. „Mul on alailma tunne, et ma lähen ja võtan papsi kinni, topin kotti ja toon siia. No miks me tegelikult sinna polügonile ronisime? Karlos, ütle ausalt – sinu seadmete jaoks ei ole vaja, et sa neil kõrval seisaksid. Meie plahvatusetaluvuse proovimine ei aita paremaks muuta ka minu avatud gaastuumaga reaktorite tööd, sest... noh, *tavaliselt* need ikka ei plahvata, eks ole. Kurat, me oleme aatomifüüsikud ja meil pole elus olnud võimalust ühtki tuumaplahvatust jälgida...”

„Ja ainult sellepärast ronisite ohutsooni, nõmedikud?” Hazel tundus kuri olevat. „Ainult sellepärast riskisite eluga, jäite jaamast ja liikurist ilma, pääsesite napilt ärapõlemisest? Mehed...”

„Ähh, seal polnud tegelikult mingit ohtu,” viskas Karlos üle õla.

„Ah et polnud ohtu ka? Ja mina võtsin seda vaelevorsti õhtul vastu pea-aegu nagu Penelope Odysseust...”

Õnneks sai Longhorn aru, et naine suudab vaevu naeru tagasi hoida. „Hazel, kujutad sa seda ette, et sa muudkui loed ja loed eluaeg arstiteadusest, paned muudkui arvutis geeniahelaid kokku ja kirjutad selle kohta monograafiaid, kuid sa ei saa mitte kunagi, saad aru, mitte kunagi päriselt ühtki geenihäkki teha. Sa ei saa ju ka genee katsuda selle sõna täpses tähenduses. Sa näed ainult kaudset kujutist, kuid sa tead, et see on päriselt seal, et see sodi, mis sünnib su laua peal torurägastikus, muudab päriselt maailma.”

„See sodi, mis sünnib laua peal torurägastikus”, noogutas Hazel ja heitis teatraalselt käed lae poole.

„No aga sa kujutasid eidzbomi” – jah, Dante häälendas '*H-bomb*'-i niimoodi – „ju ka nii ette, et Fork läheb ja paneb süütenööri põlema ja siis me jookseme eemale. Ja teate, kutid, ma pidin talle ikka tükk aega selgitama, et ei, need ei ole relvad, ei, see ei ole ilutulestik, juba sada aastat teatakse, kuidas deuteeriumi tuumi ühinema panna. See on tootmine.”

„Ähh... Andke taldrikud lähemale!” Ta loopis valmis praetükid taldrikutele ja hüüdis: „Lapsed, sööma!”

„Kuidas nad hingamisaparaadiga harjusid?” küsis Karlos pisut ettepoole kummardudes, nii et pidi end mõlema käega kinni hoidma. „Eriti väiksem?”

„Harjutas,” noogutas Dante. „Hirmsasti harjutas. Eriti kui sai aru, kui paha on kopsud vett täis saada.”

„Sinu kasvatusmeetodid... Anna palun mu taldrik lähemale.”

„Ei noh, ega ma tal ju päris ära uppuda ei lasknud...”

„Just see 'peaaegu' ongi oluline,” kiitis Longhorn takka.

„Ähh. Oled sa ise proovinud Kuul ujuda?” küsis Dante.

„Olen. Uskumatult vastik. Natuke plärtsutad ja vesi on igal pool ümber ringi ja lööb hinge kinni. Paneb Maad igatsema. Nii kunstlik.”

„Ja käisid sa Madal olles kordagi ookeanis ujumas? Millal sa üldse viimati ujusid looduslikus veekogus? Ma mõtlen päris looduslikus – selles, kus ei ole peidetud puhastusseadmeid?”

Longhorn mõtles natuke ja pidi siis õlgu kehitama. „See oli ammu.”

„Ja kuidas praad maitseb?”

Longhorn mälus ja jäi mõttesse. „Nojah,” ohkas ta siis. „Ma isegi olen näinud neid suuri lihaseid, mis nõõri otsas rippudes kasvavad. Samas, ega ma ju Maal ka steiki süües eriti lehmale ei mõelnud. Noh, nii head tükki lehmast ei saa. Või ma ei tea. Ei kurda. Kuigi keskkond on nii kuradi kunstlik, kui selle üle natukegi mõtlema hakata.” Ta viipas kahvliga laias kaares ümberringi.

Hazel oli lastele – neid oli ilmunud muide kuus – portsud ette saanud ja jageles oma noorema pojaga: „No kust ma sulle just kollast paprikaketšupit võtan? Võta nende hulgast, mis meil kaasas on...”

„Ahhoi!” hüüdis mehehäääl ja põõsastikust sirutus käsi kollase pudeliga.

„Tänan!” ütles Hazel seda ära noppides. „Kuigi ma ei ole kindel, et mul midagi tagasi on anda – ta teeb oma praest kohe tõelise lehmakoogi.”

Kostis naeru.

„Muide, kas neist mõned on teie omad?” küsis Hazel.

Põõsastikust ilmus naisepea, kes kiiresti ringi vaatas ja neile noogutas. „*Alucinante!* Ei, need ei ole meie omad. Huvitav, kelle toidu meie omad nahka panevad?”

„*Jesus-fucking-christ*, mis vahet, võtame suvalised – niikuinii toome homme siia tagasi,” õiendas mehehäääl.

Naisepea kadus ja mõnda aega kostsid padjasõja hääled.

Longhorn lõpetas oma lihatüki, aetas taldriku lauale, keeras möödamines neid, mille Hazel oli jõudnud grillile laduda, ja astus veiniklaasi käes hoides rõdu serva juurde Karlose kõrvale. *Privaatsust Kuu „looduses” ära oota*, mõtles ta ringi vaadates. Nad olid umbes sama koha peal, kus nad kunagi ta saabumise esimesel nädalal end koos Kelderiga... *ei, Uilliami või siis Untermaniga* täis olid joonud. Terve kaldaserv kogu täisringis oli selliseid rõdusid või verandasid täis ja suurem osa neist näis kasutuses olevat. Nemad olid selles ringis, mis ulatus otse vee kohale veepinnast nii kolm-neli meetrit ülalpool. Sealt sai otse vette hüpata ja Kuu raskusväljas polnud mingi küsimus sinna mööda reteleid-kõisi tagasi ronida. Nende kohal kõrgemal oli veel paar ringi rõdusid-orvi, mille asukad pidid enne veeni jõudmist üle esimese ringi lehtlaseinte kohale rajatud käiguteede turnima. Nende all oli „rand” või „kaldatee” – metallkonstruktsioonid, kus mõni isegi magas magamiskotiga. Kuna need olid aga „päikese”, kõrgel keskel lae all rippuvate lampide eest varjus, pidid päevitajad mõne ujuvvahendiga järvel endal loksuma. Silma järgi rohkem kui poolekilomeetrise läbimõõduga enam-vähem kerakujuline koobas oli umbes alumise kolmandiku jagu vett täis, nii et see järv võis keskelt olla arvata sada viiskümmend meetrit sügav. Sein kaardus viimaste rõdude tagant üha järsemalt üles, taimkate lõppes alles peaaegu vertikaalsel osal ja edasi oli lagi valgeks vööbatud.

„Kas tead, et selle „suvituskoha” rajamise kõige suurem probleem oli tohtu hulga tugikäikude rajamine?” küsis Jovana.

Longhorn vaatas kiiresti ringi. Tõepoolest, ta ei olnud tähelegi pannud, et vahepeal olid ilmunud Magnutaki, Zalmees ja Jovana. Jovana oli jõudnud oma klaasi täita ja seisis tema kõrval järvele vaadates.

„Kuna oli ette näha,” jätkas naine, „et sellesse selle rajamise ajal ainsasse paradiisi voolab väga palju inimesi kokku, tuli kaevata väga suur hulk siit kiirtena eemalduvaid tundeid, et inimesed siit vajadusel kiiresti põgeneda saaksid. Mõned praktilise meelega tüübid suhtuvad kiirtunnelite välimisi otsi ühendavate ringtunnelite sõlmpunktidesse rajatud skafandrivarudesse kui ladudesse – et tegelikult suva, kus laod asuvad – ja kuigi kõik loodavad, et kogu seda võrku oma sadade kilomeetrite avariitunnelite ja kolme-neljakümne õhulüüsidega pinnalepääsuga iial vaja ei lähe, hoitakse seda ikkagi kogu aeg korras. Mis muidugi omakorda tähendab, et vähemalt pool tosinat inimest tegeleb sellega pidevalt. Mõnikord mulle tundub, et see ei olekski just halb väljavaade, kui mul

tuumafüüsika väga ära viskab või mu ajurakud pideva alkoholitarbimise peale vähem tööd otsustavad teha. Muide, järgmine pauk käis ära – kuue sekundi pärast hakkavad lambid kõikuma. See on siis viimane Karlose seeriast.”

Hakkasidki. Kõigepealt tuli vaevumärgatav võpatus, selline, mida kusa-gil transpordis kindlasti ei märkakski, ja siis hakkasid lambid kõikuma. Järvel jäi vaikseks. Tundus, et kõik vaatavad kahtlusega ülespoole. Siis kostis hõiskamist ja käteplaginat, keegi isegi alustas laulu, kuid sunniti kaaslaste poolt vaikima.

Lapsed sööstisid neist mõlemalt küljelt mööda, võttes veel parapetilt hoogu ja hüpates pika, ikka vähemalt viieteistmeetrisega kaarega järve.

„Sa ei jälginud viimast?” küsis Longhorn Karloselt.

Too raputas pead. „See viimane vaevvalt midagi muudab. Eks kodus näe.”

„Kodus...” Longhorn takerdus korraks ja vaatas enne jätkamist vilksamisi Jovana poole. „Miks sa siia kolinud ei ole? Ma saan aru, et sina käid siin salaja. Kas Ariel ikka teab?”

„Ei, isegi Ariel ei tea.” Karlos muigas nukralt. „Sellepärast lendangi kohe tagasi. Ja ei ole siia jäänud. Jätame selle. Viitsid mulle veel veini valada?”

„Teate, mul on siin pidevalt selline tunne, et kohe juhtub midagi imelist.” Hazel tuli nende kõrvale ja ulatas Karlosele veinipudeli.

„Juhtubki. Elu on imeline!” hüüdis Magnutaki lauast, lõi Zalmeega klaase kokku ja toppis suu praeliha täis.

Reniard

Mirian tõepoolest ootas teda seal restoranis ühes üsna varjatult seisvas lauas. Ta ei olnud üksi, tema vastas istus toosama mees sealt mustast autost, kellega koos ta hotelli oli tormanud. Mees tõusis ja kõndis baari, kui Reniard uksele ilmus.

„Lootust õhtu jätkumisele intiimsemas miljööös vist ei ole?” küsis Reniard muigega, kui nad tervituse olid vahetanud ja ta istus. „Sinul vähemalt on ihukaitse kaasas.”

„Tahad öelda, et sinul ei ole? Väga tõhus on see igatahes.”

Reniard jäi vastuse võlgu. „Kes sa oled?” küsis ta selle asemel.

Naine ohkas ja võttis taskust ametitõendi. „Bangkoki kriminaalpolitsei. Ei ole ilus hotellituba uudistama tulnud inimesi lihtsalt maha lüüa,

paraku on sul parim alibi, mis olla saab – sa olid mõrva toimumise hetkel koos kriminaalpolitsei ametnikuga.”

Reniard oli pead murdnud, et mida paganat see hotellitoa vahetamine tähendas. Rohkem temaga ühendust ei võetud ja tal endal polnud ka põhjust initsiatiivi näidata, sest ilmselge oli, et teda väga tähelepanelikult jälgitakse.

„Ma võiksin sedasama öelda – ilmselt sina seda ei teinud. Täna minu tagasihoidliku isiku vastu huvi tundmast.”

Mirian ohkas. „Meil ei ole ametlikult põhjust sind küsitledagi. Hotell mängib seda mängu, et midagi ei ole juhtunud. Ametlikult pole sa juhtunud teadlikki, seega puudub vähimigi põhjendus sulle mingeid küsimusi esitada.”

„Kummatigi sa teed seda nüüd?”

„Sa tegid mulle ettepaneku õhtust süüa. Ma võtsin selle vastu.”

„Kui sa kavatsed mind ainult küsitleda, on ehk parem, kui me kohe lahkume?”

„Palun, ma... Jah, ma muidugi kasutan ära sinu mehelikku huvi minu vastu. Sa ei pea vastama. Kuid sellest, mida ja kuidas ma küsin, on ehk sullegi kasu. Mis siis, kui ma üritan viisakalt käituda ja politseivalituse kulul head õhtusööki nautida? Kas sa ei suudaks seda samamoodi võtta?”

Reniard muigas. „Suudan. Aga mind huvitab, kui kaugele sa oleksid valmis minema? Kui ma ütleksin nüüd, et ma eeldan, et meie vestlus jätkub minu hotellitoas ja me võime vahetada tervisetestide andmeid, kuid preservatiive ma ei tunnista?”

Naise silmad välgatasid enne vastamist baari suunas. „Kui ma ise ka oleksin nõus nii kaugele minema, siis ma kardan, et mu töökaaslastel on selles suhtes teised seisukohad. Samas, kas sa naudid seksi naisega, kes sinuga vaid tööd teeb? Ja ei suuda nautida intellektuaalset duelli, mis mõlemale poolele pinget pakub?”

„See oli ilusti öeldud.” Reniard muigas uuesti. „Mis siis ikka, ma teen kõik endast oleneva, et kohalikku politseid pankrotti viia.”

„Ma kardan, et nad jõudsid kallimad veinid menüüst välja kraapida,” naeris naine talle vastu. „Kui sa lubad, siis mina tellin. Ma olen siin enne ka olnud. Päriselt. Sõpradega. Ma tean, mis neil on.”

Edasisest taikeelsest jutust Miriani ja ettekandja vahel ei saanud ta muidugi aru. Igatahes oli ta sunnitud tunnistama, et toodud vein on päris

hea ja lauda tekkivad liuad riisi, nuudlite ning erineval viisil valmistatud kala ja lihaga mööndusteta suurepärased.

„On sul pere? Lapsi?” küsis Reniard.

Naine sattus hetkeks segadusse. „Noh, ma arvan, et sa suudaksid selle niikuinii välja uurida, kui vaevuksid,” ohkas ta siis. „Pigem ma eeldan, et sa ei ole seda veel teinud. Ei, ei ole. Ma elan üksi. Täpsemalt vanemate juures. Mu isa on ka politseis tööl.” Ta ohkas uuesti. „Me teame, et sa oled Reniard Oddchand. Teame vanust ja avalikke eluloolisi andmeid. Teame, et sa oled MalaDataSphere'i ja veel poole tosina kompanii president või juhatuse liige. Teame ka nende avalikke andmeid. Me aga ei tea isegi sinu lepingute olemust MCFS-iga. Ega mahtu.”

„MCF Semiconductors. Mu tehas toodab protsessoreid ja üldse kogu kiibistikku. Põhiliselt muide 3D-graafika arvutamise seotud 32-kanalilisi ennustavaid maatrikseid. Teatud deltalaine arvutusskeemid, mis lubavad rastrite näivsageduse tõsta lähemale piirile, kus isegi kiibi suurust arvestades hakkab valguse kiirus vastu tulema, on rangelt võttes vaidlustatavad mõningate Inteli patentide mõningate punktide valguses – mida nad loomulikult üritavad enda kasuks tõlgendada.”

„Mis ei takista sul neid tootmast ja MCF-il kasutamast?”

„Paraku on need vaidlused erinevate astmete kohtutes takerdunud.”

„Millistes?” Mirian naeris. „Olgu, pole oluline. Usa kohtud otsustasid küll Inteli kasuks, aga Madagaskari omad jälle sinu kasuks...”

Reniard irvitas talle vastu, vaevumata isegi noogutama.

„Miks sind üritati röövida?”

„Üldiselt või konkreetselt?” Reniard viskas peaga. „Üldiselt sa tead, aga konkreetselt... ausalt, ma ei tea. Polnud aega huvi tunda.”

„Neil oli Malaisia kodakondsus.”

„Siis tead sa rohkem kui mina.”

„Oled sa juhtunud neid varem nägema?”

„*Chère mademoiselle*, ma ei juhtunud neid üldse nägema. Ega sul muide fotosid kaasas ei ole? Ma olen viimased tunnid väga madalat profiili hoidnud – et tea, mida muidu välja loetakse. Ja mu sõbrad on häbelikud.”

„Üks hetk.” Naine tõusis ja kõndis baari suunas. Ta tuli praktiliselt kohe tagasi ja viskas lauale kaks fotot. Kaks surnud meest, taustaks hotellitoo pörandavaip.

„Ahah.” Reniard mühatas. „Nemad. Ma nägin neid eile endale järgne-

mas, kui korraks väljas käisin. Kuid ma ei olnud kindel.”

„Sulle järgnesid ka üks hotelli turvamees ja üks MCFS-i turvamees.”

„Ja politsei, nagu ma aru saan.”

„Jah. Tõsi, me ei teadnud, oled sa ohver või tegija. Ei tea tegelikult siiani.”

„Ma tulin lepinguid sõlmima. Muidugi ei ole sul mingit põhjust mind uskuda.”

„Kas MCFS võiks midagi saada sinu tühjaks-pumpamisest?”

„Ei. Neile olen ma elusana palju kasulik. Või ausam oleks öelda, et nad teavad, et minuga halvasti ringikäimine tähendab nende isikute kurjaksminekut, kes teevad MalaDataSphere’is näiteks neid otsuseid, kellega tasub koostööd teha.”

„Kuid kui MCFS pääseks ligi mitte ainult sinuga seotud, vaid näiteks mingite teiste uurimissuundade andmebaasidele Kuu Orduga seotud firmades?”

Reniard vajus hetkeks mõttesse, kuid raputas siis pead. „See kõik on liiga keeruline ja liiga kunstlik.” Ta vaatas Mirianit arvustavalt. *Kui liiksaks teda õiges suunas?* „Vaata suuremat pilti. Minu ja minusugustega halvasti ringikäimisest äri ainult kaotab. Kuid on tegelasi, kes ei tee äri. Kes räägivad kõlavaid sõnu rahvuslikest ja vahel ka rahvustülestest, üldinimlikest huvidest. Mõnikord ka erinevate nimedega ideoloogiatest. Neid iseloomustab veel see, et neil on kuradi palju raha ja kuradi vähe vastutustunnet.”

Naine torutas jälle huuli. „Me jõuame punktini, kus sa ehk mõistad, miks ka minu poolelt vaadatuna ei ole meie vestlust kunagi toimunud ja muide, mu ülemus peab tänase arve mingilt teiselt reall mingi teise nime all maksma. Kriminaalpolitsei käed jäävad siin lühikeseks. Kuigi me teeme kõik, et oma inimesi kaitsta.”

Nad sõid mõnda aega vaikides.

„On sul mulle midagi?” küsis Mirian lõpuks. „Mis ma ikka niisama küsin. On üks seltskond, kes ilmub alati välja, kui siia tekib keegi Kuu Ordu omadest. Ma arvan, et me enam-vähem teame, kes on sinu julgestus ja kes on need teised. Meile tundus, et sinu omad maksavad kohalikele abilistele üle ja on üldse väheefektiivsed, samas aga löödi need kaks maha nii puhtalt, et me isegi ei tea, kes seda tegi. Ja Enzeo Mei kõndis hotelli fuajeest ainult läbi. Te ei vaadanud kordagi teineteise poole; neid linte on nüüd kümme inimest kümme korda vaadanud. Kuidas ta sind

kinni hoidis, et sa liiga vara üles ei läheks?”

„Radarsagedusside,” ütles Reniard korraks oma meelekohta puudutades. Tegi ta seda kindlas teadmises, et ega kriminaalpolitsei loll ei ole, küllap nad niikuinii oletasid seda.

„Me ei tabanud seda.”

Reniard ohkas. „Siis räägivad meie insenerid õigust, et see on teile tabamatu. Muide, kas pean mina sulle rääkima, kuidas see käib – ma ei saanud tole Enzeo Mei poole vaadata sellepärast, et ma ei ole teda kunagi näinud. Ma ei tea ta nime. Ma ei tea väga paljusid detaile, sest mul ei ole vaja neid teada.”

„Ei ole vaja teda kaitsta, meil ei ole teda milleski süüdistada.”

Reniard ohkas kes teab mitmendat korda. „Sinuga on tore. Ausalt. Aga ma ei saa sind tõesti eriti millegagi aidata. Ma ei tea, mida need tüübid tahtsid. Ma ei tea, kes nad saatis. Sa arvatavasti ei usu mind, kuid ma ei tea sedagi, kes ja miks nad konkreetset maha löi. Olgu, seda viimast ma sulle muidugi ei ütleks ka siis, kui teaks.”

„Ega ma ei eeldanudki.” Naine võttis jaki taskust veel posu pilte. „Kas mõni neist on sulle tuttav?”

Reniard vaatas neid kohusetundlikult. Pööras ka ringi, sest mõnele oli nimi ja mõnele muidki andmeid taha kirjutatud. Ta lappas paki kaks korda läbi, andes endale aega mõelda.

„On nad kõik surnud?” küsis ta lõpuks.

„Miks sa nii arvad?”

„Sest üks neist sai nii kolmveerand aastat tagasi Madagaskaril surma.”

„Me ei tea. Need on tegelased, keda me oskame seostada nende kahe sinusse kiindunud tegelasega. Kelle sa ära tundsid?”

Reniard otsis õige välja. „Nägu ma ei oleks ära tundnud. Nimi oli tuttav ja niipalju kui ma mäletan, *võib* tegemist olla selle mehega.”

„Tohin ma küsida, kuidas ta surma sai?”

„Teda seostati ühe mõrvaga. Meie poisid olid sunnitud ta kinnivõtmisel maha laskma. Tal oli relv ja ta oskas seda kasutada.”

„Oota.” Naine kõndis jälle oma kaaslase juurde baari. Seekord läks tal kauem.

„Kas nimi Taras või midagi sellist ütleb sulle midagi?” küsis ta pärast tagasitulekut.

„Taras Gandōhh oli see mees, kelle mõrvas teda süüdistati.”

„Ega sa mulle täpseid kuupäevi ei oska nimetada?”

„Ei. Aga ma võin sulle selle juhtumi toimiku saata. See ei ole üldse salajane info.”

„Palun saada.” Naine ulatas oma visiitkaardi. „Siis ma saan sulle ka ehk saata mõned viited uudistele, mis ehk mõtteid äratavad. Ma lihtsalt ei tea ilma täpsete kuupäevadeta, kas mul on õigus ja teatud juhtumite vahel on seos. Muide, millega see Taras tegeles?”

„Ta töötas aatomifüüsika instituudis. On sel tähtsust?”

„Ainult kuulujutud...” Naine otsis sõnu. „Keegi nagu mainis, et üht tegelast, kes ehk tundis teda ja kes olevat erinevatel aegadel suhelnud ka MCFS-i inimestega, olevat nähtud rääkimas ühe Hiina saatkonna töötajaga. Aga need on muidugi kuulujutud ja ma ei mäleta, kust ma seda kuulnud olen. Rumal minust tegelikult. Ma ajan jama. Vabandust. Sööme.”

Nad vaikisid söömaaja lõpuni.

Reniard üritas peas korda luua ja lootis, et midagi ei juhtu lähima ööpäeva jooksul, sest tagasi koju pidi ta lendama alles järgmisel õhtul. Alles Madal saab ta selle kõik Dexterile ette lasta ja siis kuulata, mis ta kõik valesti tegi ja millest aru ei saanud. *Nagu ma ei teaks, et ma ei jaga seda luure värki.* Mida naine talle oma vihjetega öelda tahtis? Eeldusel, et see, mida ta rääkis, oli tõsi. Ja mida ta saavutada tahtis, kui see ei olnud tõsi? Hoiatada, et armsad Jaapani partnerid teevad koostööd Hiina luurega? Kah nüüd uudis... Või et nende hulgas on keegi, kes mingil põhjusel hiinlaste tahet peab täitma ja ta peaks silmad lahti hoidma? Umbes nii, et kohalik politsei ei saa sekkuda, aga tema huvides oleks reetur paljastada... Kuid mida Miriani inimesed sellest võidavad?

Ei, ikkagi on Dexterit vaja, otsustas ta lõpuks ja proovis nautida õhtusööki. Ta oli naise teisel pool lauda peaaegu unustanud. Naine oli terane ja tark. Reniard avastas korruga, et tegelikult on naine väga kena, ainult see õudne hall kostüüm muudab ta nii kohutavalt ebaseksikaks, et meelde tulevadki ainult vaimsed väärtused...

„Ma soovin, et me oleksime kohtunud mõnedel teistel asjaoludel,” ütles ta lõpuks.

Mirian ei öelnud midagi. Noogutas ainult vaevumärgatavalt silmadega.

Muidugi, kõike ju salvestatakse, käis Reniardil peast läbi. Sellisena oli naise peaaegu märkamatu noogutus ainus väljalangemine oma rollist, ainus märk, et ta tõesti oleks soovinud, et nad oleksid kohtunud mingis

hulga inimlikumas olukorras.

Või on seegi teesklus? Reniard tõusis. „Ma tänan sind selle suurepärase õhtusöögi eest. Ma loodan, et me kohtume veel kunagi.”

„Ma pigem loodan, et ei kohtu. Teinekord ei pruugi politsei nii abitu olla.”

See oli siis ametlik vastus, lindistuse jaoks.

Reniard muigas, kummardas ja kõndis väljas ootava takso suunas.

Tato

Tasane sumeri kõrin.

„Küla, küla!” hüüdis umbes viieaastane poiss rõõmsalt, rabeles end voodist püsti nii, et peaaegu laeni lendas, ja tormas osaliselt seinu kasutades ukse juurde. Avamisplaadini küündimiseks pidi ta hüppama.

„Kas sa oled Tato?” uuris ta põnevusega ukse taga seisjat.

„Olen. Ja sina oled Bart? Ema on sul kusagil siin läheduses?”

„Oo, millised külalised,” ilmus Citriana kitlit selga tirides ukse juurde. „Astu edasi. Bart, mitu korda ma olen rääkinud, et sina ei ava ust?”

„Aga vanaisa tuli külla,” naeris poiss õnnelikult. Ta sasis Tatol käest kinni. „Vaata, mis ma ehitasin,” vedas ta teist kohe oma mängunurga poole. See nägi üsna koomiline välja, sest ta surus kannad maha ja rakedas kogu oma jõudu, et suurt kasvu vanameest liikuma saada. Loomulikult poleks see õnnestunud, kui too poleks end vedada lasknud.

Citriana astus teelt kõrvale ja vangutas pead. Õhukeses siidkitlis, peenekonnilise ja mitte eriti väljaarenenud naiselikkusega tundus ta ka ise lapsena Tato kõrval, kellele ta rinnuni ulatus.

Vanamees sättis end kergelt ägisedes ristijalu istuma ja vaatas pisut vabandavalt üles naise poole. Too muigas ja lõi käega. „Teed?”

„Võiksid teha küll.”

Naine tuli paari minuti pärast kööginurgast tagasi. „Bart, sinu oma on sinu tassis.”

„Ma tahan ka sellist nagu teil,” otsustas poiss jonnida, kuid mõtles kohe ümber. „Sina istud siia,” näitas ta emale koha kätte kohe sealsamas nende kõrval. Citriana ja Tato teetassid olid avarad portselani meenutavad pialid, poisi tass oli hulga käepärasem ja kinnisem.

„Vanaisa, miks sa varem pole külla tulnud? Sa elad kaugel. Koli lähemale. Siis sa saad minuga mängida.”

„Ma elan jah kaugel. Keegi peab seal ka elama ja tegelikult mulle

meeldib seal. Ja sa oled mind sides küllalt näinud.”

„Ma tean. Ma tundsin su ära küll. Aga ma tahan sind päriselt siia.”

„Sellest on kahju jah, et me tihemini ei kohtu. Aga mõnikord ikka. Ja tead, vanaisa on nii vana, et ei jaksa eriti mängida.” Ta rääkis seda hästi lahkelt ja pisut kohmetult.

Poiss uudistas teda kahtlevalt. „Ei jaksa mängida?” Küllap see ületas ta kujutlusvõime piirid. „Tead, et õde Nanna sai tite?” tegi ta teist juttu.

„Eks ma teda vaatama tulingi. Nii tore.”

„Kas sa oled sellele väikesele poisile ka vanaisa?”

„Noh, rangelt võttes olen ma temale tegelikult tõesti...” Ta pani suu kinni ja vaatas kiiresti Citriana poole. „Kuidas sulle öelda? Ma olen vanaisa kõigile väikestele lastele, kes seda tahavad.”

„Kuule, Bart, sa pidid magama minema,” tuletas Citriana meelde.

„Ei! Vanaisa tuli külla.”

„Aga teeme nii, et sa lähed voodisse ja meie istume ja ajame sinu juures juttu. Deal?”

„Tiil,” ütles põnn.

Nad istusid voodile, Bart keris end Tato külje alla ja pani silmad kinni.

„Nägid sa neid?” küsis Citriana tasa.

Tato noogutas. „Tüdrukul ja väikesel poisil on kõik hästi,” ütles ta samuti tasa, ühe käega Barti pead silitades. Poiss sättis end tihedamalt ta külje vastu. „Sünnitus läks hästi... Aga seda sa tead. Iseenesest tore, kuigi ta on ju vaid 16... Miks?”

Citriana raputas vaevumärgatavalt pead, silmitsedes vaheldumisi oma last ja vanameest. Ta sättis end patjadele mugavamalt. „Sina küsid seda – ju me oleme siin poolemeelsed. Sina teda julgustasid.”

„Ta ei vajanud mu julgustust. Ja kui Kuu elanikkond kasvab loomuliku iibe tulemusena...”

„Ainult Kuu kasvamine! Sa nagu ei mõtle muule. Ta on 16.”

„Ma ei näe selles midagi halba. Ma tahtsin teada, miks konkreetselt just nüüd? Ja 16 on ka minu arvates iga, mil kannataks lapsega pisut oodata.”

„Jube tüüp. Sina räägid kõigile, et inimesi saab juurde ainult ühel viisil. Nüüd saidki.” Ta rääkis endiselt vaikselt ja pehmelt, kuid ta silmad olid viimaste lausete ajal järjest kurjemaks läinud.

Tato puhatas tasakesi. „Tuleta mulle meelde, kuidas saadakse kolmekümne kolmeselt vanaemaks?”

„Ma... kas sa pead?” Naine ei olnud enam kuri, pigem pisut kartlik.

„Pean. Kes oli see, kes ronis kosmodromi katuse servale ja kuulutas, et hakkab lendamist harjutama, kui teda kaasa ei võeta?” Nad mõlemad vaatasid korraks poisi poole. Too vähemasti näis juba magavat.

„Keegi, kes oli 17, kes oli narkar ja kellel oli just äsja laps ära kukkunud... Kes arvas, et surm või... Kas sa pead?”

„Loomulikult topiti ta raketti. Miks ka mitte? Ja Kuul ei tulnud tal muud paremat pähe, kui otsida üles kõige suurem ülemus ja tema voodisse ronida.”

„Alguses selleks, et kõik tundus nii kole ja... No kuidas siit tagasi saab? Veelkord, kas sa pead?”

„Ma jätan kohe su seljas trampimise. Mäletad, ma olen seda näidet korduvalt kasutanud – Vana-Ateena elanikest iga kaheksas leiab mainimist entsüklopeediates. Olgu, neid ei olnudki palju, kuid *iga kaheksas!* Mõttele selle üle. Ma ei tea, kui palju nad ise said tollal aru oma aja erilisusest, kuid võib olla, et mõne tuhande aasta pärast leiab ka iga kaheksas tänane ordulane mainimist. Vaevalt et Nanna nii mõtles, kuid ta on vist viies ise kosmoses sündinud naine, kes lapse on saanud. Ta on kõige noorem nendest. Naisi ja lapsi austatakse ja hoitakse siin. Võib-olla tundus talle nii loomulik last saada? Sul on ju ka Bart? Ei ole ju halb siin emme olla?”

„Noh, ei ole jah,” möönis Citriana vastu tahtmist. „Mul on siin... elu. Ainult et kes selle lapse üles kasvatab? Vanaema arvatavasti.”

„Kah asi. See ju meeldib sulle? Sulle tegelikult meeldib olla 33-ne vanaema? Me tõesti ei ole siin väga normaalsed – Maa skaalal. Me ei saa rakendada kodunt sisseharjunud vaateid, suhtumisi ja moraali. Kuigi mingil määral me kõik ju maksame sellele lõivu – näiteks see vanaisa jutt.”

Citriana vaatas uuesti poja poole; küll rohkem selleks, et pilku mujal hoida. „Noh, *niitüd* ma oleksin valmis ütlema Nannale, et sa oled ta isa, mitte vanaisa. Kuid... ära pahanda, aga saa aru... me oleme sellest ju korduvalt rääkinud – sa olidki mulle rohkem isa kui armsam. Ma olen sulle tegelikult väga tänulik.”

„Saan. Tean. Ja suhtusin sinussegi kui haiget saanud lapsesse, keda tuleb toetada. Uuesti elule võita. Mis sest, et sind oli lisaks ka kuradi mõnus keppida.”

Citriana hammustas huult. „Jah... Aga ma ei ole päris kindel, et kõik ikka mõistaksid seda – Nanna ise... Duke – noh, Barti isa...”

Tato nuhatas vaikselt. „Me oleme pärit oma lapsepõlvest nagu mingilt maalt. Las see olla. Mõtles niipidi, et me elame hullul, aga imelisel ajal. Kas tead, kui õnnelik ma olen, et näen seda kõike?”

Longhorn

Longhorn oli arvuti kohale kummardunud, kui kostis koputus uksele. Ta tõstis pea, vaatas ringi ja vandus vaikselt, olles heitnud pilgu ühele kaugemale monitorile, kuhu oli tekkinud pilt uksetagusest, kus seisis Evlin. Ta tõmbas välja valguskaablid sealsamas põrandal lamava roboti ninast ja vandus uuesti ringi vaadates. Robot oli hilisteismelise jaapanlanna kujuline ja täiesti paljas; esimesel hetkel võis mõelda, et seal põrandal vedeleb purupurjus või suisa surnud tüdruk.

Longhorn lasi voodi seinast välja ja lükkas roboti selle alla, lülitas välja monitori, millel töötanud oli, ja läks ust avama.

„Magasid?” küsis Evlin sisse astudes. „Sorri, kui üles ajasin. Ma vaatasin, et oled mind enne otsinud ja oled oma toas. Mul oli lapsega tege- mist.” Ta vaatas ringi. „Sa pole veel eriti sisse elanudki või armastad lagedaid seinu?”

Longhorn vaatas ise kah kulme kibrutades ringi, püüdes ette kujutada, mismoodi kuulanna seda tuba näeb. „Tegelikult, tead, ma ei ole ühtki siinse elaniku tuba näinud.”

Kogu tema käsutuses olev ruum oli umbes 4 x 4 x 10 meetrit, selle ühes otsas oli uks, millest paremal asus tualettruum ja vasakul lahtine algeline kööginurk. Köögi ja vannitoa kohal oli umbes 3 meetri ulatuses pisut üle kahe meetri kõrgusel vahelagi, edasi oli tuba täiskõrguses – 4 meetrit. Ruum tolle madalama osa kohal oli täis kõikvõimalikke asju, näiteks ka voodi oli pika käpaga just sealt alla tõstetud. Seinad olid valged ja lagedad; täpsemalt olid need ekraanid, millele saab lasta suvalise kujutise, kuid Longhorn polnud vaevunud välja mõtlema midagi, mida ta kogu aeg vahtida tahaks. Tööd tegi või lihtsalt arvuti abil meelt lahutas ta – nagu loomulikult kõik teisedki – karja väiksemate ja selleks paremini sobivate monitoride või virtuaaliprillide abil.

Evlin läks toa tagaseina juurde, kus ainsana oli akna kujutis, millest „paistis” umbes viieteist meetri kaugusel seisev üksikute taimedega kaljusein. Ta lükkas ühe paneeli kõrvale, muutis läbipaistvaks seal avane- nud tuhmhalli uksetahvli, kuid mõtles ümber ja avas selle ning järgmi-

segi (nagu koridoripoolne uks, kust ta enne sisenes, oli seegi tegelikult õhulüüs).

„Seda ma arvasin – ainus vaade on see, mida ohutuskaalutlused soovivad – et sul oleks meeles, kus suunas hädaga tormata tuleb – ja see näitab seda, mida sa näeksid siis, kui seal tõesti aken oleks. Tõeline vaimuvaesus. Soridabl.” Ta tuli sisse tagasi, sulges ukse ja lükkas paneeli oma kohale tagasi.

„Ei ole vaja vabandada,” mühatas Longhorn. „Vabandust, ma ei teadnud, et sul on laps.”

„Ja miks sina vabandasid?” vaatas Evlin talle sõbraliku muigega otsa. „Mina vabandasin sellepärast, et nii koolis õpetati – et maalased võivad õrnatundelised olla, võivad solvuda liiga otseste märkuste peale. Et enne tuleb nendega sõbraks saada, kui võid rääkida, nagu mõtled. Kuna sa ütlesid, et ei ole vaja vabandada, siis kas me nüüd oleme sõbrad ja võime *cut bullshit?*”

Longhorn teadvustas taas, et see, mida tüdruk räägib, ei ole mingi õige inglise keel. Ta oli Madagaskaril harjunud selle klassikalise inglise keele derivaadiga, mille hääldust ja grammatikat oli kõvasti selgemaks ja loogilisemaks nuditud ning mis oli täis algselt arvutite jaoks formaliseeritud korraldusvormeleid. Ka ta ise rääkis seda palju meelsamini kui *americano*'t, kuid Evlinile oli see ilmselt emakeel ja kui ta ütles 'cut bullshit' (lõpeta[da] härjasitt), oli see samaaegselt nii kõnekujund kui AI3UX-i (kolmanda taseme tehisintellekt-UNIX-i) korraldus, mis keelab kõik hoiatused ja märkused, eeldades, et kasutaja teab, mida ta teeb. „Oleme sõbrad. Ja mina vabandasin oma teadmatust. Sa tundusid nii noor... ma millegipärast eeldasin, et sul veel ei ole lapsi.”

„Kuule, ma olen 22 ja sa tead seda. Või on mingi muistne fetiš keelanud sul märgata mu vanust, mis mu profiilis selgelt kirjas on? See on huvitav.”

„Ei, su vanust ma tean, aga... meil ei saa naised tavaliselt nii noorelt lapsi... Tähendab, mõned saavad, aga seda seostatakse madalamate ühiskonnakihtide, noh, väikese hariduse ja vaesusega. Rumal minust muidugi. Oled sa abielus? Elad kellegagi koos?”

Evlin vangutas pead. „Ma muidugi tean, mis asi on abielu, aga abiellusin ma viimati 10-aastasena. No vaata, lapsed on mulle alati meeldinud. Mul on kuus õde-venda, kõige väiksem neist viiene. Ema räägib kogu aeg, et tegelikult oli nooremana ikkagi lihtsam ja nüüd tahaks vahepeal

muude asjadega tegeleda, aga temal hakkavad kõik ajad üle minema; et lapsi ju võib ka 60-sena saada, aga kvaliteet kipub alla minema.” Ta krimpsutas nägu. „Ma ei viitsi täpsemalt seletada, aga sa peaksid seda kõike teadma küll. Ma siis mõtlesin, et saan mõned nüüd, üsna noorena. Ema ja mõned sõbrannad aitavad ning üldiselt kasvatame paari sõbrannaga lapsi koos. See on tegelikult nii lahe.” Ta vaatas meest hindavalt. „Ja kooselu... tead, hulga mõnusam on sõbrannadega hunnikus koos elada ja tõmmata läbi kõik mehed, kes uksest sisse astuvad.”

„Kahju, et mina seda ust pole leidnud,” irvitas Longhorn. Tüdruk oli lühikestes avarates pükstes, mis vöökohal kummiga kinni tõmmatud, ja kuftis – paksus pusas, mis peitis endas ka kerge ellujäämisvarustuse; paljud kandsid neid kogu aeg, ent Longhorn ei olnud aru saanud, millised reeglid seda juhtisid. Nüüd ajas Evlin kufti maha ja viskas selle hooletult ukse kõrvale nagisse. Longhorn suutis vaevu jätta õhku ahmimata – selle all ei olnud tal midagi.

„Jõuad.” Paistis, et Evlin ei tajunudki, et ta mehe kasvatusse seisukohalt liiga kergelt riides on. „Muide, miks sa mind üldse otsisid?”

„Oota.” Longhorn näppis mõtlikult huult. „Tead, ma ei tea õieti, mida külalislahkus Kuul ette näeb. Kõigepealt, kas ma olen õigesti aru saanud, et Kuul istet ei pakuta? Seista on nii lihtne ja kerge ja paistab, et kes tahab istuda, leiab tooli ise. Isegi nõupidamisteruumides on ainult kusa-gil seina sees mingeid eri kujuga istmeid... Või pakkuda sulle midagi... tõi küll, ma ei tea, mida siin üldse on ja mida pakutakse...”

Evlin hakkas naerma ja viskus selili voodile. „Jah, koha leiab igaüks endale ise. Ja küsib ka, kui ei leia. Korralikku kohvi või teed sobib külalisele ikka pakkuda. Sinu loal... öeldakse vist nii? Igatahes ma juba tellisin teed. No ja teisalt – voodi muide näiteks koristatakse enne ära, kui just ei ole plaan see uksest sisse astujaga kohe kasutusele võtta. Aga ma arvan, et selle peale sa ei tulnud, sest niipalju, kui ma sind juba tunnen, ei julgeks sa nii otsest vihjet teha.”

Longhorn tundis, et läheb kõrvuni punaseks, ja see muutis ta enesetunde veel halvemaks. „Eks ta ole,” laiutas ta hädise naeratusega käsi. „Ma isegi üritasin Kelderilt... Uilliamilt... Untermanilt küsida...”

„Ma tean, et ta oli Maal Kelder ja tean seda ka, et ta peaks olema Unterman. Tal on, jah, olnud väga palju nimesid. Uilliam.”

„Ühesõnaga, ma üritasin talt küsida, et kuidas siin meeldima hakanud noorele daamile lähenetakse, aga ei saanud mõistlikku vastust. Et soo-

vitus „mine juurde ja küsi, kas keppi saab”, ei tundunud just väga praktilisena. Siis ma mõtlesin sinult küsida, aga kuidagi totter tundub küsida sinult nõu tehnoloogia osas, mida ma tahaksin sinu peal rakendada.”

„Oota, kas see oli nüüd väga ilukõneliselt öelduna, et kuigi sa seda võib-olla isegi nii ei mõelnud, võiksin ma sellest nii aru saada küll?”

Longhorn läks veel punasemaks ja noogutas rabadalt.

Evlin jälgis teda aina laieneva naeratusega. „Olgu, enne kui seda teemat edasi arutame, ootame tee ära ja räägi lõpuks, miks sa mind otsisid? Mis oli see, mida sa side kaudu rääkida ei tahtnud? Või tahtsidki küsida, kas keppi saab?”

Longhorn mühatas, toetas end lauaservale ja hingas paar korda sügavalt. „Mul oli taas Uilliamiga pikem jutuajamine kehasse istutatavatest moodulitest ja... laiemalt usaldusest,” alustas ta siis. „Ehk siis skaneerimisest. Minu skaneerimisest. Garanteeritud tõeväärtusega küsitlusest – nii vist see eufemism kõlab. Uilliami endaga tekkis mul see küsimus, et ma pean teda suurel määral oma sõbraks ja ma ei ole päris kindel, et mul tema suhtes tõrget ei teki, kui ta mu sügavaimaid saladusi ja nõrkusi teab. Mitmesugustel põhjustel ei ole mul vähimatki mõtet arutada seda küsimust kellegagi Tuumainstituudi omadest ning peale nende tunnen ma nii-öelda päriskuulastest tegelikult ainult sind.”

Longhorn jutt hakkas jälle pisut takerduma: „Ma mõtlesin isegi sinu peale, aga... noh, ühest küljest ma ei pea enam kunagi kokutama ja sõnu otsima, et öelda sulle, mida ma sinust arvan, teisalt aga punastaksin ma kogu aeg, teades, et sa tead...”

Evlin näitas talle keelt.

„Tõsisemalt rääkides – tead ise, et see ei ole hea mõte,” võttis mees end jälle kokku. „Ma tahtsin sult nõu küsida – et mida ma üldiselt tegema peaksin? Et kuidas sina eluaegse kuulasena ja hoopis teistes oludes elanud inimesena seda näed? Lisaks rääkis Uilliam, et on inimesi, keda paljud usaldavad – ka selles osas tahtsin ma sinu sõltumatut arvamust. Ja... ma ei teagi õieti...” Ta viipas abitult käega ja jäi vait.

Kostis kõll ja nad mõlemad vaatasid monitori, kus oli näha teekandikuga ukse taga seisev robot. Longhorn laksas käega nupule, mis lubas roboti edasi (sellele vastu ta minema ei vaevunud) ja kui see sees oli, osutas vaikides lauale. Robot asetaskandiku näidatud kohta, kummardas – tegelikult küll ainult loksatasid mustrid ta kere välispinna ekraanidel – ja lahkus.

Evlin ajas end ühe hüppega üles ja valas ise kahte tassi teed.

„Mul on hea meel, et sul pole põhimõtteliselt midagi skaneerimise vastu. Tundud väärt inimene olevat. Mis puutub aga sellesse... on paar vanameest küll, keda minu arust enamik nendega kokku puutunud tingimusteta usaldab. Näiteks...”

Evlin seisis Longhornile väga lähedal, nii et tema rinnad peaaegu puudutasid mehe käsivart. Temast õhkas soojust ja mingit kummalist lõhna ning Longhorn jõllitas teda kivistunult, peaaegu et hinge kinni hoides, püüdes mitte midagi rumalat teha, sest kõige rohkem oleks ta tahtnud käe välja sirutada ja neid rindu puudutada... Eks sellepärast ei reageerinudki ta õigel ajal, kui Evlin käe sirutas ja ta selja taga asuva monitori sisse lülitas.

„Ohoo...” turtsatas tüdruk ekraani lugedes.

Longhorn ägises, tõstis käe, et pilt kinni panna, kuid loobus siis – nii kuinii oli hilja.

„Ja kus see sul ise on?” Evlin vaatas ringi, ta pilk langes voodile, leidis ka vedelevad valguskaablid, ja ta puhkes ohjeldamatult naerma.

Longhorn kattis näo kätega ja ägises: „Ma lähen nüüd peldikusse, panen end luku taha ja ei tule enam kunagi välja.”

„No peab see skaneerimine sinus hirmu tekitama, kui sa selliseid asju häbened!” Tüdruk tiris roboti välja ja pistis sellele valguskaablid ninna tagasi. „Eks mul ole ka igasuguseid mänguasju, aga ehtne on ikka parem.” Ta uuris asjatundlikult programme, kerides pikki ekraanitäisi märgendeid üles ja alla. „Ausalt öeldes on näha, et sa teed seda esimest korda. Näe,” – ta tekitas ekraanile hulga viiteid – „kasuta pigem siit mõnd valmisprofili, siin on väikese häälestamise õpetused ka juures. Vaikimisi profiil on neil jah võrdlemisi vaimuvaene ja ise seda nullist modima hakata ei ole hea mõte, kui sa täpselt ei tea, mida teed. Ma võin sulle ka enda virtuaalisiku piiratud derivaadi anda... või sa ei taha?”

„See on lihtsalt abstraktne. Nagu noorusunistus pigem. Ja sinu koo-piat ei taha ma seni, kuni on kas või vähimal määral alles lootus saada originaal.” Longhorn tõmbus jälle purpurseks, kuid suutis selle ikkagi komistamata välja öelda.

Evlin muigas ja vajutas klahve, noogutas siis ja tõmbas robotil juhtmed ninast ära.

Robot elustus, tõusis ja vaatas neid kordamööda. See oli ilus ja pealt-näha inimlik, kuid selle liigutused olid ikkagi natuke kunstlikud ja ilme

ning isegi silmade liikumine andsid silmapilk välja, et tegu on masinaga.

„Ma laadisin talle sisse ühe biseksuaalse profiili.” Evlinil paistis väga lõbus olevat. „Tavaliselt on väga huvitav vaadata, kelle juurde siis robot esimeseks läheb, kuid praegu pole see tegelikult aus – minul on vähem riideid seljas kui sinul.”

Robot astuski Evlini juurde ja hakkas tema pead ning õlgu silitama. Evlin tõmbas ta lähemale, robot paotas huuled ja nad suudlesid pikalt, teineteist igalt poolt silitades.

„Mmm,” pööras Evlin lõpuks pea kõrvale. „Mul pole ammu olnud juhus t mõnd tüdruku moodi sellist proovida. Kui sellele mitte mõelda, tundub nagu päris.”

Robot oli põlvili laskunud, sikutas tal püksid jalast ja asus jalgevahet noolima.

„Võta viska ise kah riided maha, ma saadan ta kohe sinu juurde. Jätka sealt.” Seda viimast ütles ta robotile, tolle pead samal ajal üsna jõuliselt Longhorni suunas keerates.

Mees oli särgi maha saanud selleks ajaks, kui robot kohale jõudis. Too kükitas ja sikutas ta püksid maha. Need ei tahtnud esimesel hetkel tulla, sest robotit ja Evlini jälgides oli Longhornil korralikult kõvaks läinud. Kuid järele mõeldes – need mõtted tulid tegelikult alles hiljem – võis vaid imestust tunda, kui kiiresti ja osavalt roboti pehme ja soe käsi ta varustuse riide seest välja harutas. Kohmakalt astus ta pahkludele langenud pükstest välja ja enne kui tasakaalu õieti tagasi sai, oli robot ta riistast kahe käega korralikult kinni sasinud ja otsa endale kurku surnud, keel agaralt ringe tegemas.

Longhorn heitis Evlinile paluva pilgu. „Eks see ole hea küll, aga üle kõige maailmas tahaksin ma ikkagi sind. Lülitaks selle nüüd välja?”

Tüdruk vajutas klahve. Robot laskus põrandale ja jäi liikumatuks.

„Aga see tegi väga hea ettevalmistustöö, eks ole?” Evlin kõndis Longhorni juurde, pani talle käed ümber kaela ja tõstis jalad lauale, mille serva vastu mees toetunud oli. Kuu nõrgas gravitatsioonis polnud ta raskust peaaegu tundagi ja Longhorn võis vanduda, et mäletab elu lõpuni seda hetke, mil ta imestusega nentis, et esimene suudlus on roppu moodi parem, kui allpool suguuhe tegelikult juba käib...

König

„Kuule, võta end kokku!” virutas König paraja plaksaka tema ees istuva, endast vast pisut vanema, kuid lühema ja kõhnema noormehe kiilaspea pihta. Sellise plaksaka, mis kusagil maises kõrtsis võinuks teatud ajastutel ja asjaoludel vaid kakluse või duelliga lõppeda, kuid mida head sõbrad omavahel teinekord lubada võivad. „Creep, *crash-test-dummy*, vali ise, kas sa oled hunnik õnnetust, kott sitta või kehastunud depressioon. Kõik peaks ju hästi olema? Või leinad sa ikka veel Verat? Kurat, jätta järele – kaua võib redeliga järele ronida?” Ta istus sõbra vastu teisele poole lauda.

Creepi pilk oli pisut valulik. „Ja sina harjuta taktitunnet. Persse, ma suutsin täiesti inimese mulje jätta, kuni sa tulid. Näed Batat seal? Kõik on hästi selle hetkeni, kui ta huvi ilmutab. Homme teab terve Kuu, et mul on deprekas. Kusjuures mul polnud seni, kui sina tulid haavadele soola raputama.” Ta hakkas laulma:

„Does anybody here remember Vera Lynn?

Remember how she said that

We would meet again

Some sunny day?

Vera! Vera!

What has become of you?

Does anybody else here

Feel the way I do?”

Ja see, et vähemalt pool tosinat häält seal baaris juba teist salmi kaasa laulsid ja laulu jätkasid, kui ta ise väit jäi, ei tähendanud mitte seda, et nad laulu varem teadnud ja ära tundnud oleksid, vaid lihtsalt et elati tõhusa andmeotsingu, ammendavate andmebaaside ja kiire võrguühenduse ajastul:

„Bring the boys back home.

Bring the boys back home.

Don't leave the children on their own, no, no.

*Bring the boys back home.”**

König vaatas ringi. *Või mine tea, mõned näevad nii välja küll, et see neile midagi ütleb...* Ta ise oli muide ka kaasa laulnud, aga tal polnud

* Tegemist on lauludega Pink Floyd'i 1979 a albumilt „Wall” – „Vera” ja kohe sellele järgneva „Bring the Boys Back Home” esimene salm; laulude autor on Roger Waters.

sellega muud seost peale ähmase mälestuse, nagu oleks isa seda kunagi kuulnud. „Saa üle...” alustas ta.

„König, sa oled naeruväärne,” rapsas Creep käega nagu kärbest eemale ajades. „Vera on ajalugu. Sina oled praegu Nannast pimestatud ja arvad, et tõepoolest võib elus ühe naisega läbi saada. Isegi vaatamata sellele, et ilmselt pole sa ammu keppi saanud. Kuidas muide su titt elab? Ja kas sa ei peaks praegu teda kusagil imetama selle asemel, et mul siin seljas trampida?”

„Kaks sajandit edukat naisõiguslust on viinud selleni, et ühel päeval saame me kõik mõnuga jälgida, kuidas sa üritad pulli lüpsata. Kas Stasi on su sõber? Kas sul sõbra heaks...”

„Unusta ära. Täpsemalt, ära unusta ära, kirjuta patareiga kaitstud alasse, et Vera on minu jaoks ajalugu. Ma tõepoolest ohkasin kergendatult, et enam ei pea suudlemiseks õhku hüppama. Või noh... sa tead. Meil ei olnudki midagi tõsist.” Ta tasandas häält ja vaatas enne jätkamist ringi. „Ema on siin. Ja isa tema juures.”

„Oh kurat... Ja nagu ikka...”

„Ja nagu ikka,” noogutas Creep kurvalt. „Aita mul juua.”

König noogutas ja kõndis – täpsemalt läbis need 5–6 meetrit ühe sujuva hüppega – baarileti juurde ja noogutas Batale: „Ole hea, tee mulle midagi sellist, mis maitseb nagu kirsioõlu, aga on poole lahjem.”

„Mis tal viga on?” küsis Bata baarirobotit programmeerides. „Ma viimast lõppu ei kuulnud.”

„Selleks ta seda vaikselt ütleski,” nuhatas König naerdes, üldse mitte pahatahtlikult, võttis oma joogi, noogutas tänutäheks ja kalpsas sõbra juurde tagasi.

„Ja isa on nagu rõhu all klaaskolb, ära jumalaeest puuduta. Ja esimesed kaks tundi nad kepivad, siis karjuvad teineteise peale ja edasi on mõlemad happejoomise nägudega,” patsutas König sõbrale õlale.

See vaatas teda pisut haledal pilgul. Eks ta oli juba natuke purjus ka. „Jah. Ma olen sulle rääkinud. Sa ei pääse, sa pead veel kord kuulama. Kuigi ma ei mäleta, et oleksin nende kohta öelnud, et nad esimesed kaks tundi kepivad... Teisalt, mida muud nad ikka teevad... Ja Pili... Ma ei tea. Viimasel ajal mulle tundub, et ta teab. Lepib. Aga surgib – niimoodi vaikselt. Ja sellepärast isa ongi nagu ülelaetud Geigeri loendur.”

„Millest ma natuke aru ei saa. Pilar elab Alighieroga koos... nii kaua kui ma mäletan... või sind tunnen. Kas ta selle aja peale aru ei saa...”

„Pili on hea. Vend ja õed on ka toredad. Aga isa läheb alati pöördesse, kui Aracelli järele lõhnab. Tead, ma kunagi isegi mõtlesin, et ta võttis mu kasvatada ainult sellepärast, et säiliks side emaga, aga see ei ole nii, ta suhtub minusse nii, nagu oleks ammu unustanud, et ma ei ole ta bioloogiline poeg. Mõnikord ma mõtlen, et ta armastab ja hoiab mind isegi rohkem kui venda ja õdesid, sest ma olen Aracelli poeg... Ja Tato karjub iga kord isa peale, kui see pärast järjekordset ema külaskäiku tahab Maale asja teha, ja kui isa sellesse staadiumi jõuab, siis ainus hea asi on, et Pili on madalam kui muru ja...”

„Ja imeb Alighiero igal õhtul kuivaks, et tal ei jätkuks jaksu oma jaburaid ideid teoks teha.”

„König! Pead sa... Seda ma ei ole öelnud.”

„Ei, sa kasutad viisakamaid väljendeid, aga mõte jääb samaks. Alighierol on siin ju pere – sinu pere. Pilar, sina, õed-vend. Ja niipalju kui Viking mulle seletanud on, pole nalja, sest pärast Pedro kadumist oli selge, et talle ei andestata.”

„Jah, ta riskib ainult aeg-ajalt Madal käia ja siis läheb Pili pöördesse, sest küllap ta suudab oma kanalite kaudu kontrollida, et iga kord, kui isa alla läheb, on Aracelli seal. Uilliam muidugi valvab teda seal hoolsamalt kui oma mune ja üldiselt, nii palju kui mina aru saan, on tema majas Aracelli- & Alighiero nimeline sviit. Aga see ei muuda midagi. Dolmen ju lasti maha keset päeva ja üldse hukkub või kaob jäljetult sadu inimesi. Ja kogu see jama käib aastast aastasse ja... Ähh.” Ta vajus longu. „Sinul on ju lisaks Nannale see JeanDark, sa peaksid mõistma,” pomises ta siis. „Mis ta sul on – Maalt, tark ja seksikas, modell ja filminäitleja ja mida kõike veel. Lisaks...”

Tuli Nanna. „Kas sa oled jälle armunud?” Ju ta kuulis vaid viimast lauset. Tema plätakas vastu Creepi pealage oli palju õrnem, lisaks leevendas seda musi põsele. „König, meil on probleem,” teatas ta siis nende vahele istudes. „Kusjuures ma hoiatan, et kui sinul ei ole probleemi, siis on mul kaks probleemi. Ja teine neist oled sina.”

„Alusta algusest,” muigas König. „Las ma arvan – keegi mu *chick*’idest ootab veel last ja sa tahad teda lapsendada? Või võtame mõlemad enda juurde?”

„Ära ole labane!” nähvas Nanna. „Või tahtsid sa sellega öelda, et sa tead, millest jutt?”

König tõsines pisut. „*Wild quess*. Evlin?”

„Jah.”

„Seletage mulle ka, kui te juba siin minu nina all...” üritas Creep kõrvu lehvitades kontsentreeruda ja midagi taibata.

„Küsimus on selles, kuidas Evlinile viisakalt ära öelda,” seletas König vaikselt. „Ta kutsus Nannat oma kommuuni. Aga me ei taha. Me tõesti tahame kahekesi olla ja küll nii minu vanemad kui Nanna ema aitavad. Tegelikult tuleb meil eelregada, kui tahame ise last hoida. Evlini ürgkarjas – Monica, Beatrice, Ada, Ingrid ja kes nad kõik seal on – oleks mõnes mõttes hea elada, aga seal nad peavad karja peale mingit suurt hajusat pataljoni mehi ja... kuidas seda öelda...”

„Teile meeldib ainult teineteise päralt olla. Õnnelikud inimesed...” Creep ohkas. „Ja nagu vääramatu ookeanilaine valguvad meile kaela meie probleemide allikad – Vera ja Evlin tulevad. Kui mul juba deliirium ei ole.” Ta tegi laisa viipe ühe koridori suunas, mis avanes tollesse suuremasse koopasse, kus baar oli ja kuhupoole ta pilk juhtumisi langenud oli.

Tüdrukud peatusid kõigepealt baarileti ääres, vahetasid paar sõna Bataga ja oli ilmselge, et kohe tulevad nad nende lauda.

„König, tohib sind hetkeks?” poetas Evlin oma peaaegu liitrist koonusjat, esimesel pilgul roosa vahuga täidetud klaasi lauale toetades. „Ma ei taha päris ise Vikingiga ühendust võtta, aga mul oleks üks probleem, mida ehk Uilliam suudab lahendada...” Ta vedas Königi eemale. „Anna andeks,” ütles ta niipea, kui nad kuuldekaugusest välja jõudsid. „Viking ei puutu asjasse. Tato palus sul läbi astuda. Ta on siin ja sa tead, kust teda leida – Elysee 4-34. Kuna ma olen millegipärast veendunud, et asi puudutab servast Creepi ema...” Ta laiutas vabandavalt käsi.

„Ja sidet ei võtnud ta sellepärast, et ei taha, et Nanna teada saab,” noogutas König, kui oli hetke mõelnud. „Olgu, ma lähen.”

Evlin tegi kahekümnemeetrise kolmikhüppe laua juurde tagasi, kuid enne kui König järgneda suutis, pidas ta kinni vastassuunas lennanud Vera.

„Kuule, kas ta on selline minu pärast?”

König kõhkles hetke, kuid vangutas siis pead. „Tegelikult mitte. Tal on vanematega natuke probleeme.” Siis ta ei suutnud vastu panna ja turtsatas. „Ühest küljest oleks ehk olnud tõeline sõbrategu noogutada. Paistab, et siis oleks Creepil olnud lootust mõnele seansile halastusseksile, kuid teisalt see vaid pikendab võõrutusvaevusi.”

Vera rabas tal kõrvadest kinni, kummardus ja suudles huulte. „König, sa oled hea ja usaldusväärne inimene, kui sa unustad mölakas olla. Aitäh.” Ta seisis hetke poisile silma vaadates, otsaesised vastamisi, ja lasi ta siis lahti.

König ainult maigutas. Ta järgnes Verale laua juurde tagasi, ütles Nannale kiiresti, et peab paar asja kiiresti korda ajama, patsutas veelkord Creepi õlale ja kalpsas minema.

Tato ootas teda keset tuba seistes. Ta tõmbas järsu liigutusega virtuaalvisiiri peast ära, kui König sisse astus. Poiss vaatas kiiresti ringi. Tuba oli väga askeetlik võrreldes Tato Kuu kohta väga avara ja luksusliku elamisega Daidalose nõiaval. Tegelikult nägi see välja pigem nagu hädapäraselt elamiseks kohandatud koridorijupp.

„Millega ma sind aidata saan?” küsis König lühidalt, kui nad noogutuse olid vahetanud.

Tato uuris teda paar sekundit. „Kas sa oled kunagi teadvustanud, et Kuu Ordu on salaorganisatsioon?”

Königil oli oaidu enne vastamist hetke mõelda. „Ma olen seda muidugi alati teadnud. Samas, kuulused küll omavahel eriti ei salatse. Siin on kindlasti teatud vastuolu, arvestades, kui haavatavad on meie süsteemid... Noh, sihitu lollus on muidugi sama destrukttiivne kui sihipärane sabotaaž... Ühesõnaga, mida sa öelda tahad?”

„Kõige lühemalt – oled sa sees- või väljaspool? Kui sa tahad olla sees, tuleb sul omandada teatud mõtteviis. See ei tähenda salatsemist, lähedaste petmist või midagi nii labast. See ei tähenda ka ühtki tseremooniat või mistahes formaalset akti. See on muidugi maakerasuurune lihtsus, kuid kõige täpsemalt tähendab see võimet ette näha oma tegude väga pikaajalisi tagajärgi, sealjuures pidevalt arvesse võttes kõige halvemaid võimalusi. Üks neist on arusaadavalt sihipärase pahatahtlikkuse olemasolu sinu vahetus läheduses.”

„Kes?”

„Kust mina tean? Said sa üldse aru, millest ma räägin?”

König ohkas. „Jah, ma tahan olla sees. Sa tahad, et ma teeksin midagi, millest ma kunagi rääkida ei tohi. Sa ise oled teinud selliseid asju suurema osa elust. Küll ma ka hakkama saan. Mida teha on vaja?”

„Võta Baktrian ja vii kaks inimest Maa orbiidile. Lennugraafik on koostatud – sul tuleb põkkuda süstikuga pärast seda, kui see on Teivasjaamast

lahkunud. Jacki meeskonda on hoiatatud, nad teavad sind oodata.”

„Millal?”

„Kohe.”

„Küsimusi tohib?”

„Juhul, kui sa esitad neid teel. Läheme?”

Ta pöördus ja avas ruumi avariiväljapääsu. König kõhkles hetke ja järgnes siis talle, ise samal ajal porisedes: „Ja neid käike pole kah mille-gipärast korralikult kaardile kantud.”

„Kas see oli küsimus?” napsas Tato kuivalt.

König vandus vaikselt. „Kas see pole teistpidi väga kahtlane, et ma mitmeks päevaks niimoodi lihtsalt ära kaon?”

„Sa ei kao mitmeks päevaks. Sa ei rihi mitte homsele, vaid tänasele süstikule. Sa oled hommikuks tagasi.”

König üritas kiiresti üle oma modemi suurt arvutivõrku kasutades andmeid koguda ja arvutusi teha.

„Miks ma ei leia Baktriani andmeid?” urises ta mõne sekundi pärast solvunult. „Ainult plaanid ja katsestaadiumi omad. Kui ma sellega lendama pean, peaks see ju valmis olema?”

„Mis eristab valmis laeva lennuvõimelisest laevast?”

„Esmajoones see, kui palju seda katsetatud ja kontrollitud on.”

„Ma kinnitan sulle, et see laev on täiesti valmis. Teisalt, sa muide katsetad seda.”

„Ma tunnen end umbes samuti kui siis, kui sain teada, et jõuluvana ei ole olemas.”

„Meenuta meie vestluse algust. Ja mille vastu ma eksisin? Muide, kas Viking ja Mesca... hm, mismoodi sa jõuluvanaga kokku puutusid?”

„See oli kõnekujund. Sa oled valetamisest kunsti teinud.”

„Kas see oli küsimus?”

„Ei. Kust ma lennuplaani leian?”

Tato saatis talle lingi.

König vilistas. „Nii et ma hoian praktiliselt kogu tee 40 emeskuud? Ma põletan selle ühe reisiga täislaadungi kütust ja olen nelja tunni pärast tagasi... Üks neist inimestest on Aracelli, eks ole?”

„Jah.” Tato heitis talle viltuse pilgu. Nad läbisid ühe koridori teise järel ja Königi hinnangul hakkasid sadamasse jõudma. Plaani, mille ta keskserverist sai, kõndisid nad ikka veel hüljatud ja ohtlikes kaevanduskäikudes.

„Kes on teine?”

„Karlos. Vaevalt sa tead teda, ta on üks Mada aatomifüüsikuid.”

„Vist isegi tean. Kohaliku prantslannaga abielus?”

Tato noogutas. „Jah. Kust sa tead?”

„Ehk on Alighiero temast rääkinud. Või Creep mõnd tema lugu edasi jutustanud. Ma tõesti ei tea.” König kehtas õlgu. „Miks mina? Miks sa kedagi teist ei kasuta? Tähendab, kas ainult sellepärast, et mind ei tea keegi oodata? Või olen ma ainsana usaldusväärne?”

„Kõik need vastused on teatud määral õiged ja millalgi tuli ju hakata sind nii-öelda sisse tõmbama. Arvesta, et tegelikult trambin ma nii toimides ka näiteks Vikingi varvastel. Tema peaks sind veel vähemalt aastat viis pampersites.”

„Isa ju on sees?”

„Muidugi. Ja ütleme, et minu juhimeisterlikkuse määraks on, et sa ei saa mitte kunagi ülesannet, mis sunnib sind valima selle ja isa vahel. Ma võin öelda veel rohkem – usalda Vikingit kõiges. Temale võid kõike rääkida, kui see tõesti vajalik tundub.”

„Isegi vaatamata sellele, et te olete aatomirelvade suhtes teine teisel poolel?”

„Me ei sõdi omavahel selle pärast, kummast otsast on parem muna sööma hakata.” Tato ohkas, nähes poisi pilku sissepoole pöördumas. „Haridus... Otsi „Gulliveri reisid”.”

„Miks on oluline Creepi ema ja too Karlos nii Maale toimetada, et keegi reageerida ei jõuaks?” jätkas König minuti pärast.

Tato ohkas uuesti. „Vastus sellele küsimusele ei ole nii lihtne, kuid kuna ma alustasin su sissehiivamist, katsun seletada. Maal on piisavalt riike või üldisemalt jõustruktuure, kes soovivad Kuu Ordu tegemistel silma peal hoida. Oma tosin riigil on selleks piisavalt võimas luureteenistus ja lisaks on veel vähemalt teine tosin riiki või huvigruppi, kes omas liigas midagi ära teha üritavad. Millised põhilised kolm meetodit on meie tegemistel silma peal hoidmiseks?”

„Tunnikontroll või? *Intelligence, infiltration & interrogation*. Kommu jälgimine, agendid ja oluliste inimeste tühjaks pumpamine.”

„Kolme venitaks sellega välja. Mis on nende meetodite tugevused ja nõrkused?” Ta katkestas end ise samal hetkel. „Jätame. Läheb lühemalt, kui mina räägin. Sulle on siin koolis õpetatud, kuidas töötab meie luure ja vastuluure. Sa tead ka, kuidas Kuu Ordu seni on toiminud. Kõik, kes

meid on toetanud, on sellest kasu saanud. Samas on meie peamine kaitse olnud selles, et keegi ei näe tervikpilti. Me oleme püüdnud end alati näidata palju viletsamana, kui me päriselt oleme.

Me saame hakkama kommu ja agentidega. Meie võimalused on väga piiratud, kui keegi röövib mõne meie olulise tegelase ja piinab teda niikaua, kuni ta räägib kõik, mida teab. Ehk siis meie inimesed kaovad, nad pumbatakse tühjaks ja lõpuks tapetakse – esiteks maandab see tegija riske ja teiseks võib seda pärast korralikku tühjakspumpamist juba halastuseks lugeda. Seda arvestades oleme juba aegadest, kui oht oli suhteliselt väike tänu sellele, et meid lihtsalt ei võetud tõsiselt, ehitanud üles mitmekihilist hämamissüsteemi. Minust sai see, kes ma olen, suuresti tänu sellele, et juba rohkem kui kakskümmend aastat tagasi otsustati, et teatud väga olulist infot tohivad vallata vaid need, kes kunagi vaenlase haardeulatusse ei satu. Selle hämamissüsteemi üks kihte on suure hulga oluliste inimeste valeidentiteedid.

Karlos on üks sisemise ringi mees, keda sa tunnend vaid võrgukutsungi järgi. Kui sa raudselt nõuaksid, ma ütleksin, kes, kuid palun ära küsi, sul ei ole vaja seda teada. Carlos on üks teisejärguline aatomiteooria professor Madal. On palju põhjusi, miks see nii on korraldatud, ja mitte viimases järjekorras see, et ta naine keeldub Kuule kolimast ja ta armastab oma naist ja neil on tore pere.

Vaata, aasta tagasi tapeti Madal üks Taras Gandōhi nimeline mees. See on pikk lugu, kes ta oli ja miks ta Madale sattus, kuid Dexteril on teooria, et see mees lasi tõenäoliselt tahtmatult õhku ühe meie kaitseliini – tõestas, et Mada Aatomienergia instituudi andmebaas on sisuliselt häma. Dexter arvates tahtis ta oma tööandjaid – jäljed viivad Hiina luuresse – pikalt saata ja oli piisavalt rumal neile selgitamaks, et teeb meilt andmeid varastades niikuinii tühja tööd.

Ma ei tea.

Aga ma tean kindlalt, et meil hoitakse silma peal. Taras töötas peale hiinlaste veel vähemalt ameeriklaste heaks. Need on muidugi jälle olnud, kuid tõenäoliselt tundis ta Alighiero ära ja just sellepärast korraldati terve jõugusõda järgmine kord, kui ta Madale läks – et selle varjus temani jõuda.

Nüüd kontrolliti Karlost. Ta peaks praegu koos abikaasaga Madridis ühel seminaril olema. Me suutsime natuke vett segada, kuid selleks, et ta legend täiesti õhku ei lendaks, peame ta homseks Tunisi saama. Ja

Aracelli läheb temaga kaasa kahel põhjusel. Esiteks ihukaitsjaks – ja sa ei kujuta ette, kui tõhus ta selles ametis on – ja teiseks annab see hoopis teise seletuse sellele, miks Karlost Madridis näha ei olnud – ta ei olnud mitte koos abikaasa, vaid armukesega.”

König vaikis peaaegu angaarini. Ta tegi suu lahti uuesti alles riietusruumis, kui oma riided maha ajas ja skafandrit selga tõmbama asus. „Sa jätsid väga palju rääkimata. Ja ma *ei* mõtle sellega Karlose identiteeti, mis vist tõesti ei ole hetkel oluline.”

Tato vangutas pead. „Poja, ma ei jätnud sulle midagi olulist rääkimata. See tundub sulle nii sellepärast, et sa ei tunne tausta. Ja mõnda asja ma ei pea rääkima, sest neid järeldusi oskad sa ise teha. Näiteks et jah, keegi pidi siit Kuult teatama, et Karlos on siin, ja kandidaatide nimekiri on väga lühike.”

„Nii et kui nüüd Karlos Maal välja ilmub, satub tole kellegi usaldusväärsus kahtluse alla?” venitas König.

„Seda ka... aga kui sa tagasi oled, võid aidata mul välja mõelda, kuidas seda tegelast lõksu püüda.”

„Aitan. Kuidas muide keegi sihuke üldse siiani jõudis?”

„Seda tahaksin minagi teada.”

Poiss kõhkles. „Nii et siis tuleks ta omakorda tühjaks pumbata?”

„Jah.”

Vaikus venis paarikümnele sekundile. König oli skafandri selga saanud ja kasutas selle kontrollimise aega ka selleks, et järele mõelda.

„Vajad sa ka selleks mu abi?” küsis ta siis Tatole silma vaadates.

Vanamees raputas imekergelt muiates pead. „Tead, oli kunagi üks fantaasialugu... selline eskapistlik ajutu muinasjutt, nagu need ikka on, aga seal oli üks hea moment – nimelt pidi valitseja seal ise surmanuhtluse täide viima, sest ainult nii saab ta sisimas kindel olla, et see on tõesti hädavajalik.”

„On see ka kunagi päriselt nii olnud?”

„Läbi terve ajaloo vaid käputäies väikestes ühiskondades. Ehk siis oma musta töö teen ma ise.” Tato pöördus. „Ja siin on sinu kapten – Single Malt.”

König noogutas sisenejale, keda ta näo järgi tundis. Single Malt oli kiuvetu mitte eriti pikka kasvu umbes viiekümnene mees. Ja tema skafander oli šotiruuduline.

König maigutas hetke ega suutnud suud kinni pidada: „Hapnikuballoo-

nid on sul kindlasti torupilliks maalitud?”

„Mõtles suuremalt,” muigas mees. „Ikka terve Baktrian. Palju ta teab ja mida talle rääkida võib?” küsis ta siis Tatolt, peaga Königi suunas viibates ja samal ajal oma skafandrit kontrollides testriga jännates.

„Sina võid kõike rääkida ja ta ise arvab, et teab kõike,” ühmas Tato taas oma raskestimääratletava muigega. „Edu teile.”

„Nii et paistab, et me oleme ainsad ärkvelolijad 180 tuhande kildi raadiuses?” küsis Aracelli, kui kolmveerandtunnine stardikiirendus lõppes ja laev mõnda aega inertsiiga liikus. „Me liigume üle saja kildi sekis...” Ta jäi kuidagi hämmeldunult vakka ja vaatas mitu korda ringi, otsekui püüdes ekraanidelt lugeda välja midagi sellist, mis muidu kahe silma vahele võiks jääda.

König tõstis pead, et tema poole vaadata. Nad olid kõrvuti pilooditoolides, kiivrid pea kohal toolikorjul. Teised kaks laevasviibijat nende taga magasid vedelikuvannides ja rohtude mõju all. Aracelli paksud tumedad juuksed olid patsi pununud ja nagu pärjana ümber pea seatud. Juhtruumi naxis valguses näis ta tõmmu päevitunud nägu peaaegu negroidsena, ta silmad olid tumedad koopad ja König märkas ta suunurkades ning meelekohal teravaid kortse. *Ta on üle neljakiimne*, teadvustas ta korruga. Muidugi oli Creepi ema tema jaoks alati eelmine põlvkond olnud, kuid ajastul, mil keegi ei suutnud lihtsamatest iluoperatsioonidest enam kui *operatsioonidest* mõelda, oli ta poisi jaoks olnud selline kena noor, täpselt eatu täiskasvanu.

„Liigume jah,” ärgitas poiss. „Mis siis?”

„Kas sind see ei... ma ei oska öelda. Saad aru, ma ju unistasin sellest. See oli ulmefilmide ja... Äh, jätame selle. Sa ei mõista. Nii tohutu kiirus. Me kihutame palju kiiremini kui mistahes arvestatava massiga ese Päikeselähedases ruumis, me kihutame kiiremini, kui... Me jõuame Maale kiiremini kui... olgu, kui me veel maanduda ka saaksime, jõuaksime Maale kiiremini kui Londonist Pariisi.”

„Beagle liikus kiiremini, kui me... nojah, Tato unustas öelda, palju ma sulle rääkida võin.”

„Sa oled tõtt-öelda esimene kuulane, kes sellest hoolib. Värskest vanamehe juurest paranoiakursuselt?” Aracelli turtsatas.

König vaikis mõned sekundid. „Jah, ju vist keeras ta mu suhtumised sõlme. Samas tegeled sa ju minu teada asjadega, mis võivad potentsiaal-

selt lõppeda kusagil keldris ohtliku keemia ja elektroodide otsas?”

„Võivad. Töenäoliselt lõppevadki. Aga mul on AC16 jäigalt sidestatud DFK ja OX-iga ja seatud kontrollsummade mittevastavusel totaalselt blokeeruma. Kui see sulle nüüd midagi ütles.”

„Ma leidsin parameetrid ju võrgust enne, kui sa lause lõpetasid. Ehk siis oled sa seadnud oma kehasisesed aparaadid garanteeritud enesehävitusele, kui asi sinu jaoks talumatuks muutub.”

„Jah. Räägi mulle parem, kas see ohtlik ei ole, et kaaspiloot on närvi-puntrast alkohoolik, kes selle asemel, et istuda siin toolis, muutis end seal tagapool juurviljaks?”

„Ma ei tea...” König niheles pisut ja ohkas lõpuks. „Tead, ma olen selles spioonivärgis uus. Ma ei olnud Single Malti selle kvalifikatsioonimääratlusega tuttav, kuid ega ma just ei imestanud ka... Tal on omad probleemid ja piirangud. Et kes tahab, leiab võimaluse ja kes ei taha, vabanduse, eks ole, aga niikuinii on ta siin rohkem igaks juhuks... Sina ei oska laeva juhtida?”

Aracelli raputas pead. „See on üks kunst, mille ma tahaksin kunagi selgeks õppida. Praktikas tähendab see vist kiiret reaktsiooni ja head matemaatilist taju? Sina oled piloot? Sa oled noorem kui Creep?”

„Oma kaks aastat. Creep sai juhtimisõiguse kevadel.”

„Ma tean. Ta... ta oli nii uhke. Muide, tohin ma küsida – palju te siin Kuul joote? Kui tihti sina näiteks auru all oled?”

„,Auru all...” Tead, ta joob umbes suurusjärgu rohkem siis, kui sina siin oled.” König vaatas korra teise poole. „Mitte sinu pärast. Selle pärast, kuidas sa Alighierole mõjud.”

„Kuidas ma talle siis mõjun?” Ta peatus hetkeks. „Nojah, küllap teab terve Kuu, kuidas me läbi saame. Teil seal ju selline külaelu. Ja Creep elab seda üle?”

Sellisenä, pisut segaduses ja murelikuna näis naine poisile pigem omaealisena.

„Elab jah. Alighiero... Kaua see juba kestab? Aastat 15? Jorge on 12...” König otsis sõnu. „Tead, ei ole mina kohtumõistja, eks ole. Küllap sa käiksid tihemini, kui saaksid. Küllap sa oleksid oma elu teisiti korraldanud, kui see kuidagi võimalik oleks olnud. Aga Creepi kisub see lõhki, et sa eelistasid oma tööd temale. Mingil tasemel ta imetleb ja... austab sind. Võimalik, et hoolib, ent küllap sa mõistad, et ta kuulub Pilari, Jorge ja tüdrukute maailma rohkem kui sinu omasse.”

Aracelli noogutas aeglaselt. „Me Alighieroga... Ma olin just kaotanud oma lapse isa ja Alighiero... Ma olin siis 23 ja tema napilt 40. Mulle tundus nii tohutult tähtis see, mida ma teen, mulle meeldis riskida... Ju ma lihtsalt ei olnud pereelu jaoks loodud, mul oli vaid nii hea meel, et ma saan poisi kellegi hoolde jätta. Kellegi sellise, kes temast tõeliselt hoolib ja keda ma saan põhjani usaldada. Sa oled ta hea sõber? Ma kuulen su nime väga tihti.”

„Olen.”

„On tal mind üldse enam vaja? Alighierol enam ei ole. Ammu enam mitte, mis sest, et kunagi arvasime, et jääme alatiseks kokku. Ma tegelikult näen, kuidas see teda... Meil on endiselt koos hea, aga...” Ta ohkas. „Ehk ei peaks ma seda sulle rääkima?”

„Ma ju niikuinii näen ja kuulen kogu aeg selle loo teist poolt. *Audiatum et altera pars.*”*

Ent Aracelli vaikis kõigepealt tükk aega. „Kolmkümmend sekundit,” ohkas ta lõpuks displeil tagasi loetavale järele jäänud inertsiga liikumise ajale viibates. „Sa elad, teed midagi enda arvates tähtsat ja avastad siis, et tõeliselt olulised asjad on sinust kuidagi mööda läinud... Aga ma võin vähemalt täie teadmisega öelda, et kui ma ei oleks teinud seda, mida ma teen, siis ei oleks olemas seda imelist maailma, kus elavad need, kellest ma tõeliselt hoolin. Ja seda hinda olen ma nõus uuesti maksma. Suudad sa seda mõista?”

König noogutas rabadalt. Nüüd polnud Aracellis taas midagi plikaalikku, pigem sobinuks ta Tatoga paari.

„Suudad sa seda Creepile seletada? Et ma ei ole mingi ideaalema, kuid mul on kohutavalt hea meel, et ta olemas on?”

König vangutas pead. Ta ei teadnud, mida vastata, kuid õnneks sai aeg otsa. Mootor käivitus, Baktrian asus pidurdama ja neljakordne raskus muutis vestluse jätkamise võimatuks.

X

Rasual Bogut katsus restorani balustraadi kiviposti ja tema jutuvada peatus hetkeks. John Jones ootas kannatlikult. *Ta räägib liiga palju*, käis tal kes teab mitmendat korda peast läbi. Jah, Rasual oli saanud koolitust ja teadis mida rääkida, seega võis üsna kindel olla, et ta jutt ei sisalda bittigi kasuliku infot. Asi pidi käima niimoodi, et selline pealtnäha

* Kuulakem ära ka teine pool. (lad k)

sundimatu ja siiras jutuvada uinutab, kuni tuleb õige hetk pista vahele oluline küsimus. Selline nihutatud, mis ei alarmeerii kaasvestlejat, kuid näiteks kolme küsimuse peale kokku annab vastuse sellele küsimusele, mida tegelikult küsida oli vaja. Kummatigi teadis John seda teooriat sama hästi ja Rasual ei küsinud midagi, nii et võib-olla ta tõesti mulises niisama.

Kevadõhtu Madridis. John oli tulnud kontrollima üht rahvusvahelist aatomifüüsika konverentsi ja nad olid Rasualiga ninapidi kokku põrganud siis, kui sellest osavõtjatele Reina Sofiat näidati. Ta teadis Rasualist päris palju, kuigi nad polnud kunagi kohtunud – mees töötas Usas samal ajal ja oli Madridis ilmselgelt sama ülesandega. Ka Rasual tundis ta ära ja suutis asja huumoriga võtta. Ja nii istusidki nad lageda taeva all tänavakohvikus kusagil Botaanikaaiast läände jäävas vanalinna tänavakõverike rägask...

Rasual vangutas pead ja libistas pilgu üle majade kahel pool tänavat, siis võttis suure lonksu roosat veini ja nokkis pisut suupisteid, mis neile oli toodud selleks ajaks, kui nad oma põhiroogi ootasid.

„Oled sa siin varem olnud?”

„Sa mõtled seda kohta või Madridi? Madridis ikka mõned korrad olen, siis konkreetse paigas olen küll esimest korda.”

„Mis tundeid see sinus tekitab?” Rasual viipas ümbrusele. Ta oli umbes sama vana kui Johni. Ta oli Mexico juurtega ja kvarteroon, kui selline määratlus poleks Usas äärmiselt sobimatuks kuulutatud. Ta oli ka umbes sama kasvu kui John ja neid oleks vaatamata näotooni vahele võidud isegi vendadeks pidada, mis sest, et bretoonist Johnil oli suguvõsas isegi inglasi ja flaamlasi ette näidata alles 5–6 põlves...

„See? Mõnus paik. Või mida sa mõtlesid?”

„Noh... Veider mõelda, et see kõik on päris. Et inimesed tõesti elavad siin. Et see kivi on täpselt see kivi, mis pealt paistab. Et see on siin olnud võib-olla terve aastatuhande.”

„Nii kaua kindlasti mitte. Paarsada aastat maksimaalselt. Ega Ameerika enam ka ju nii uus ei ole.”

„Ei. Aga *ajutine* küll, kui sa saad aru, mida ma mõtlen. Algul ei ehitatud eriti midagi ja siiani on suhtumine selline, et kõik on kaduv ja uus sünnib siis, kui kõigepealt buldooser peale saata. Ja kui kusagil on nii „ehtne” miljöö kui siin, võid raudkindel olla, et tegelikult on see võltsing. Et graniit on tegelikult valatud ja alates teisest korrusest on kõik plastik.

Paremates kohtades käib üleval isegi elu, aga see tähendab enam-vähem talutavalt programmeeritud multimeediat.”

„Noh, seda esineb siingi. Kui sa uurid täpsemalt mõnd kinnisvaraportaali, võid avastada, et pool sellest tänavast on müügis või ootab üürnikke. Kusjuures siin on omanikel kohustus välisilme korras hoida.”

„Kuid siin on ju võimalik elada? Kui ma tahan, on võimalik siia kohe sisse kolida?”

„Jah ja ei. Need elamised on kallid, kuid samas mitte eriti mugavad, ja paljude piirangutega. Sa ei saa vabalt ringi ehitada, parkida kusagil ei ole. Suurem osa on põhimõtteliselt küll elamiskõlblik... kui avaralt defineerida.”

„Oota – majad on tühjad, sest hind on kõrge?”

John muigas. „Seda on sulle raske paari sõnaga seletada. Buldooseriikeeld tähendab teisipidi ju bürokraatlikke piiranguid ja see muudab kulude-hüvede suhte väga halvaks. Aga see ei ole meie mure. Naudi. Päris hea vein, eks ole?”

„Kallivõitu. Olgu, Vana Maailma hingus.” Ta tõstis veelkord klaasi.

Just sellepärast sa millestki aru ei saa, mõtles John klaase kokku lüües. Sa maksadki ju selle eest, et see maailm olemas oleks.

„Ja et meil ikka lubatakse veini juua.” Rasual võttis taskust üsna tavalise väljanägemisega väikese kilekoti ja pani oma telefoni sinna sisse. Ta vaatas kergitatud kulmudega, küsivalt Johni otsa.

John kõhkles ainult hetke ja pistis siis ka oma telefoni sinna kotti.

„Ei maksa üle tunni. Hakkavad kahtlustama,” pomises ta.

Rasual kontrollis mingi aparaadiga ümbrust ja pistis siis ka selle aparaadi sinna kotti. John lasi ka oma skanneriga ümbruse üle ja tegi samuti.

„See ei garanteeri tegelikult midagi,” ei suutnud ta ütlemata jätta.

„Noh, ehk vaid ninanips. Aga asi seegi.”

Nad vaatasid teineteist arvustavalt.

„Kas me oleme samal poolel?” küsis Rasual lõpuks.

„Millisel? Me mõlemad töötame Kuu Orduga. Meie praktilised meetodid ei erine palju. Me vahetame infot. Ent meil kummalgi on omad ülemused. Ja poliitikat ei määra meie.”

„Ei poliitikat ei määra meie. Luba, et ma küsin nii – kas sa töötaksid meiega koos, kui sa selleks sunnitud ei oleks?”

John muigas. „Mingil määral kindlasti. Me töötame ju vähesel määral

paljude teistegagi koos. Ja on momente, mil ma tunnetan, et Euroopa-Usa erisuhetest võib kasu tõusta.”

„Siis, kui keegi muutub maailmale ohtlikuks.” See oli pooleldi küsimus.

„Võib ka nii öelda.”

„Kas sa pead Kuu Ordu ohtlikuks?”

„Kosmosepiraate. Kuu Ordu... ka vähemalt miljon ameeriklast on Kuu Ordu kodanikud.”

„Need on ju ühed ja samad inimesed – kosmosepiraadid ja Kuu Ordu.”

„Kes ei tee muud, kui rakendavad keelatud tehnoloogiaid kusagil pärapõrgus. Rangelt võttes on nad muidugi kriminaalid. Selleks oleme meie. Meil on töö, mis iial ei lõppe. Näe positiivset.”

„Mõtled sa päriselt nii?” Rasual kõhkles. „Mis kasu on seadustest, kui keegi kusagil lihtsalt vilistab sellele? Mis kasu on... See on ju meie kõigi asi. Maailm otsustab midagi. Me räägime selle kõigi riikidega läbi. Ja siis hakkab keegi kusagil kogu üritust torpedeerima...”

„Ja neil on palju toetajaid. Kõikjal.”

„Ja ka sina... Mõnikord ei saa ma eurooplastest aru. Te nagu magaksite poole ajast. Te ei võta enda kaitsmist tõsiselt.”

John muigas. „Rasual, mis tunne sul oleks, kui Ameerikasse tuleksid kellegi okupatsiooniväed ja ei läheks sealt ära? Ka sada aastat hiljem ei näita vähimatki kavatsust ära minna. Mis sest, et kõik põhjendused aegsidsid kaks põlvkonda tagasi.”

„See häirib sind? Üldsus ju...”

„Üldsus... Meie ei ole üldsus. Ma olen EuroBureau teemahaldur. Ma olen juba oma ameti tõttu jõutasakaalust ülimalt teadlik. Sa räägid rahvusvahelistest kokkulepetest – kas sa annad endale aru, et tihti on need Usa initsiatiiv ja teistele relvaahvarduselt peale surutud? Ükskõik kui üllal eesmärgil seda tehti.”

Rasual mõtles hetke ja muigas omakorda. „Ma tegelikult ei oodanud, et meie vestlus sellise suuna võtab. Sul on muidugi õigus – just sellepärast Kuu Ordu nii edukas ongi, et maailm ei ole ühtne. Me ei suuda milleski kokku leppida. Kas sa ei taju ohtu, kui tekib veel üks suurvõim?”

„Suurvõim? Mis osas on see paarikümnetuhandene punt suurvõim? Nende GNP on samas suurusjärgus mõne suurema rahvusvahelise korporatsiooniga.”

„Ära tule mulle rääkima, et sa ei tea tegelikke numbreid. Et sa ei tea, et nad relvastuvad.”

„Muidugi tean. Kõik relvastuvad. Kõik valitsused ja suur korporatsioonid nokitsevad vaikselt keelatud tehnoloogiatega. Kui me hakkaksime kõiki pommitama...” Ta kehtas õlgu.

„Usa kavatseb sekkuda. Enne, kui nad tõeliselt ohtlikuks muutuvad.”

John lasi end toolil tagasi. „Nad lendasid asteroidide vööndisse ja leidsid raskemetalle. Selle rahaga on nad põhiliselt toetanud oma kosmoseprogramme. Nad teevad seda, mida ülejäänud inimkond niikuinii varem või hiljem tegema peab.”

„Lendasid meie rakettidega.”

„Kuule, mis Usat tegelikult närviliseks teeb? Kosmosemonopoli kadumine? Kadetus? Kuu Ordust ei saa kunagi klassikalist suurvõimu... olgu, ei saa vähemalt lähema põlvkonna jooksul. Kuu Ordu on pigem idee. Aatomitehnoloogiad Kuul pluss kosmoseuuringud. Muidugi tuleb neil silma peal hoida, kuid... Enamiku Kuu Orduga äri ajavate suur korporatsioonide kontrollpakid on Usas.”

„Jah, aga raha määrab ideoloogia. Kuidas sa ei näe, et see kõik on paisunud liiga suureks? Patentide varastamine, narkokaubandus, ajude ära-vool... Mis sa arvad, palju aega kulub, enne kui siia nimekirja lisanduvad tuumaseadmed?”

„Sinuga rääkides saan ma aru, miks nad tuumarelvi valmistavad,” porises ta. Võib-olla poleks ta pidanud seda ütleva. Rasuali pilgust oli näha, et ta mõistis teda. Lõpuni. Ta väärutas huuli ja raputas kõik nende seadmed tollest Faraday kotist välja. Usalduslik vestlus oli seega lõppenud.

Muidugi ei rääkinud nad kumbki midagi uut. Küllap teadis Rasual Johni seisukohta ja talle käis närvidele Euroopa – ja tegelikult suurema osa maailma – vaikiv tolerants samamoodi, kui Johnile tema suurriiklik „huvi”. Ja nad kumbki ei tulnud teineteisele sentimeetritki vastu.

Sõpru neist ei saa.

Toodi praed. Tegelikult nad peaaegu ei rääkinudki enam.

Nende ümber oli mitu laudkonda vaikkeid Skandinaavia pensionäre, kuid ikkagi summutas kõik muud hääled vahepeal saabunud suurema seltskonna itaaliakeelne jutuvada. Restoranis oli ka kohalikke ja sellepärast oligi John selle valinud... ehkki ta nüüd nägi, et need viimased olid statistid, ilmselt omaniku pereliikmed või sõbrad.

John avastas korraga, et ta tahab koju.

Suvi 2061

Longhorn

Longhorn astus rongilt maha ja leidis end viisteist sekundit hiljem täiesti üksinda. Rong oli lühikese vahemaa tagant teinud paar peatust ja enamik inimesi oli ilmselt seal väljunud. Need vähesed, kes temaga koos maha tulid, kadusid tagasi vaatamata erinevates suundades viivatesse käikudesse. Ta uuris silte ja leidis selle, mis temal vaja – Daidalose nõlv, ülemine elutasand, k 24-26’.

Eskalaator näis lõputuna. Kaks korda pidi ta maha astuma, et läbida õhukindlad ukсед. Kui ta üleval viimasest uksest läbi astus, kergitas ta kulme. Koridorid ei olnud avaramad kui Kuul tavaliselt, ent keegi oli kujundusega natuke vaeva näinud. Laes näiteks polnud tavaline vaksa-laiune helendav lint, vaid valgustid olid seinakonarustesse justkui laiaili määritud. Longhornil polnud vaja lähemalt uurida, et iseenesest oli muidugi tegu sellesama valgusdioodide kangalaadse massiga, mida kasutati terves maailmas selle energiasäästlikkuse ja vastupidavuse pärast. Ainult et kui Maal oli see sihilikult viletsalt tehtud, et sa oleksid sunnitud 4–5, maksimaalselt 10 aasta pärast uue ostma, siis Kuu Ordul oli kosmoses vastupidine mure – vaja veel kulutada aega ja tööjõudu valgusti vahetamisele – ja seega toodeti seda valgusdioodkangast sellisena, et see pidas tõenäoliselt vastu sajandeid, kui mitte aastatuhandeid.

Lisaks oli põrandale erinevatest kividest üsna keerukas muster sulatatud ja käiguriba ning igasuguste tähiste ümber lookles helkiv hõbejoon; võimalik, et see oligi hõbedast, kuid sama hästi võis see olla mistahes hapnikukeskkonnas vähekorrodeeruv metall või sulam.

Tal oli minna vaid sammu kolmkümmend ja ta ei saanud lahti tundest, et on sattunud templisse... Muidugi, koridoris olid mõned veidrad kunstiteosed, mõned neist üsnagi pilkupüüdvad, ja lisaks tundus, et keegi on mõned valgustid küünlaleegina värelema pannud... *Ei, muidugi mitte.* Järele mõeldes ja täpsemalt uurides taipas Longhorn, et osades kunstiteostes – või nende valgustamiseks – kasutati lasereid, ja inimesega on teatavasti vastupidi – just täiesti ühtlane ja muutumatu laserivalgus näib virvendavana.

Igatahes jättis see kõik neist ruumidest kuidagi piduliku ja natuke müstilise mulje.

Uksed koridori lõpul avanesid tema lähenemisel. Ta astus sisse ja vaatas ringi. Ka toas oli midagi tabamatut, mingi aktsent, mis meenutas talle midagi... *Kreeka*, otsustas ta.

Ent tegelikult köitis ta pilku vaade aknast – tuba oli üsna kõrgel Kuu mägedes, aknast paistis kümnete kilomeetrite kaupa kuu hõbejat tasandikku ja selle taga mustas tühjuses hõljus Maa.

Toale oli ta pühendanud sekundi, Kuu tasandikule pool. Kauguses lausa pimestavas helesinises valguses häilivat Maa poolikut vahtis ta üsna tükk aega nagu lummatult.

Lõpuks kuulis ta kerget sahinat ja pöördus piinlikkust tundes. Ta leidis üsna vana mehe mõne sammu enda taga seismas ja kannatlikult ootamas.

„Vabandust...” alustas ta, kuid teine katkestas teda.

„Ah, jäta.” Vanamees muigas lahkelt. „Ma tean, see vaade köidab. Just selle pärast olen ma ise ju ka siin, mitte mõnes ohutumas kohas. Sina oled Longhorn. Või vähemalt sellise nime all tuntakse sind Kuu Ordu.”

„Ja sina oled Tato, nagu nad sind kutsuvad. Ilmselt ei ole seegi su pärisnimi... kui sellel üldse mingit tähendust on. Vab... mrhh, minu teada oled sa kosmoses kõige vanem?”

„Olengi. Ma olen enda peal lasknud korduvalt läbi viia igasuguseid uusi ja kahtlasi vananemist peatavaid protseduure. Kaotada pole mul ju eriti midagi, olen julgelt katsetanud ja imekombel on mul vedanud. Loomulikult aitavad kaasa ka Kuu olud – madal gravi ja tasakaalustatud toit. Kuid minu eas omandab kompliment, 'sa näed oma kolmkümmend aastat noorem välja' teatud veidra allteksti, kui sa minust õigesti aru saad.”

Kunagi oli Tato olnud suur mees. Longhorn avastas üllatusega, et vanamees on temast pikem. Suure kondiga oli ta endiselt, kuid ta oli kõhetunud ja kokku kuivanud, nii tema keha kui nägu olid omandanud teravad jooned. Ent tema silmad olid elavad ja noored, tema hambad korralikud – mis muidugi ei näidanud muud, kui et ta nende eest hoolitseb – ja ta hääl tugev, ühtlane, pisut dotseeriv ning kuidagi lähedalt sardooniline. Ta oli paljajalu ning avarates määrdunudvalgetes pisut üle põlve ulatuvates pükstes ja T-särgis – väga tavaline riietus Kuul – ning niipalju, kui seda näha oli, polnud ta kehal ühtki karva. Longhornile meenutas ta õige natuke ka dalai-laamat.

„Kas sa oled Kuu Ordu juht?”

„Õnneks ei ole Kuu Ordul ühte juhti. Võib öelda, et mul on väga suur mõju. Ma olen juba veerand sajandit siin Kuul elanud, ma tulin esimeste hulgas ja kuna ma tõesti praktiliselt juhin seda „ülemist” otsa, on minu kätte paratamatult koondunud tohutu võim. Samas olen ma juba liiga vana, et kõige eest vastutada. Ma üritan olla pigem vahekohtunikuks ja lepitajaks. Ma üritan olla südametunnistuseks ja mõistuse hääleks. Kui hästi-halvasti see välja kukub, otsustab ajalugu.”

Longhorn noogutas. Ta muidugi teadis, kes Tato on, kuid oli otsustanud käituda nii, nagu ta arvas Kuu Ordus kombeks olevat, ehk siis kui võrdne võrdsega. Samas pidi ta paratamatult tunnistama, et see veider väga vana mees avaldab talle mõju. See oli kogemuste ja elutarkuse raskus, mis õhkus ta kergelt, nagu natuke vabandades lausunud sõnadest, ja Longhorn pidi paratamatult tunnistama, et teine on sündinud juht.

„Ma tulin selleks, et paluda sul mind kontrollida. Et mind Kuu Ordu hulka vastu võetaks. Selle põhjal, mis ma sinust kuulnud olen, tasub sind usaldada.”

„Oh, ju siis olen ma elus midagi saavutanud...” Jälle see heatahtlik muie, nagu oleks kogu maailm üks suur nali. „Eks sa pane siis endale juhtmed külge ja vaatame, mis mees sa oled. Ja istu sinna,” viipas ta käega ühe suure ja mugava tugitooli poole. Ju ta oli enne Longhorni selja taha ilmumist istunud teises samasuguses, sest sarnanesid need pigem tavatult avatud virtuaalikookonite kui klassikaliste mööbliesemetega.

Longhorn otsis välja oma liidese, ühendas selle tooli seljatoest leituga ja tajudes, et ka vanamehe poolt on kõik valmis, sisestas oma juhtkoodid.

Alguses ei juhtunud midagi. Ega ta oodanudki. Tasapisi hakkas ta meenutama oma lapsepõlve.

Silme eest libisesid läbi kooliaastad. Meenus vanemate suvekodu ja üllatusega avastas ta, et mäletab neist suvekuudest rohkem kui kolm korda pikemast talvisest kooliajast. Meenusid tüdrukud, keda ta oli vaadanud, ise veel aru saamata, miks. Meenus üks jaaniõhtu, kui ta istus sõbraga kõrvuti toolis ja soovis, et sõbra asemel oleks seal mõni tüdruk – niimoodi tihedasti tema vastas. Meenus purjus vanaisa, tema lõbus tantsisklev olek, mis vanaema turtsuma pani. Meenusid metsas hulkumised ja pikad-pikad, terve päeva võtvad rattasõidud piki rannikut. Üksi. Ta oli üksildane laps, kes naljalt teistega ei suhelnud. Meenus see viimane suvi, mil nad luurekat mängisid, meenus too kolm aastat noorem tüdruk,

kelle vanemate suvekodu oli mõnisada meetrit eemal ja keda oli kuidagi palju huvitavam püüda kui kõiki teisi. Kuidas ta oli mängus tüdruku käed sidunud, tüdruk oli ootamatult nutma puhkenud ja ta oli ta kohe lahti päästnud ja... Kas tüdruk – *mis ta nimi oligi? vist Kati? mis ta olla võis: 10? 11?* – üldse sai aru, mis juhtus?

Ta pöördus sellelt mälestuselt järsult ära ja tajus kusagil taustal, et Tato on teda selleks julgustanud – see ei olnud tema asi.

Gümnaasiumiaastad... Pimedus ja lõputu vihm. Pori. Koolipeod, tüdrukud. Ülikool. Bakalaureusekraad ja kohe sellele järgnev magistriõpe. Ja siis kohe doktor – kraadid olid nii devalveerunud, et isegi magister ei maksnud enam midagi. Et üldse midagi olla, pidid sa olema Neetult Hea & Lootustandev Professor, Mitmekordne Superprofessor või Eriti Vinge Hüperprofessor.

Ta ei saanud CERN-i tööle – see oli täis vene ja türgi noori. Türklased olid kõik Saksa kodakondsusega ja oma 4–5 korda oli avalikuks tulnud, et venelased endi omi sinna altkäemaksude ja šantaažiga sokutavad, kuid ega see midagi muutnud... Ta sai pretsedenditult pika, 8-aastase grandii all, kui otsustas selle kaardi teistpidi mängida, kurtis ühele ajakirjanikule, kuidas väikerahvaste esindajaid diskrimineeritakse. Sai muidugi tingimusel, et ta sealt kaob.

Edasi tulid hallid aastad kodus. Vanemate abielulahutuse suur kohutüli, kui nende näiliselt viisakas kooselu lõpuks pauguga lõhki läks. Longhorn kuulis neid teineteisele ütlemas paljusid asju, mida üldiselt eelistatakse oma vanemate kohta mitte kuulda – et ema on frigiidne lits (mis on juba iseenesest huvitav määratlus) ja et isa on impotentne pervert (ka selles sisaldub ju teatud vastuolu). Ema oli siis veel päris kena ja sale, isa... Noh, eks ta sai emast aru, kui see kuulutas, et sihukest, nagu isa viimastel aastatel, ei taha ta raha eest ka mitte. Siis selgus, et isal on mõned üsna püsivad armukesed, kellele ta maksab, ja emal on ka mõned armukesed, kes teda niisama kepivad... Mingil moel sai see ka tema enda abielule saatuslikuks, sest ju vist hakkasid nad naisega mõlemad liigselt mõtlema paralleelide üle nende endi kooselus. Eks nad vist ainult poja pärast koos elasidki.

Grant sai läbi, töö sai otsa ja abielu sai kah läbi. Instituut pakkus näljapalka. Ükski tõsiseltvõetav uurimisasutus isegi ei vastanud talle. Ka karate, millega ta end kogu elu vormis oli hoidnud, ei pakkunud enam pinget. Nii oli ta saanud 37 ja...

Jah, Madagaskar, Kuu Ordu oli olnud ainus vähegi lootust andev valik. Ta ei oleks tahtnud seda tunnistada, aga sealsamas pinna all oli oodanud meeleheide...

Muidugi tahab ta jääda. Muidugi töötab ta kõigest hingest. Muidugi tunneb ta koduigatsust, kuid mis teda seal õieti ootab?

Jah, ta on teinud elus nii üht kui teist, on varastanud ja on petnud, on pabereid võltsinud ja maksudest kõrvale hoidnud. On mõlgutanud mõrvamõtteidki, kuid pole kunagi tegudeni jõudnud... *Aga vaata ise, keegi pole isegi mõista andnud, et sa võiksid pärast rääkida, et mis seal Madagaskaril õieti sünnib...*

Lõpuks avastas ta end kuidagi veidralt üksi ja tal kulus mõni aeg taipamiseks, et Tato on virtuaalivisiiri peas ära võtnud ja sülle langetanud, ning jälgib teda, kannatlikult oodates, millal ta oma mälestusteretkelt tagasi jõuab.

„Kas sa said vastuse Kuu Ordu jaoks?” kraaksatas ta lõpuks. Ta oli pisut üllatunud, et hääli ei tahtnud õieti välja tulla.

„Sain,” noogutas Tato. „Nüüd ma puistan sulle tosin lauset pateetilist jama, kuid kahjuks ma ei oska teisiti väljendada neid inforäbalaid, mida lisaks kõigele sa kindlasti niikuinii tead. Täna astusid sa üle läve. Nüüd sõltub ainult sinust enesest, kas sulle saab siin olema ka kodu. On nii palju asju, mida ma ei küsinud ja mida ei mina ega Ordu üldisemalt ei tahagi teada. Õigemini, mida me oleme otsustanud mitte küsida. Me ei vaja tinasõidureid. Me vajame inimesi, kes meiega kaasa mõtlevad. Vaata, Longhorn, me tahame omasid usaldada nagu lähedasi sõpru. Me tahame neile absoluutselt kindlad olla. Kõigepealt ei tea meie ega sa ise, kui tugev või kui nõrk inimene sa oled. Teiseks sa ju tead, et kui mõni luure ikka tõsiselt püüdis, võib sinus endiselt olla lõkse, millest sa ise teadlik ei ole. Sind saab sondimisega palju sügavamalt ja põhjalikumalt uurida, aga las seda teevad kunagi su sõbrad, kui sa seda vajalikuks pead. Sa pead mõistma ka seda, et sinu arvamuste vabadus on sinu oma ja isegi kui me tõesti tahaksime, on võimatu lõpuni välja uurida, mille nimel sa lõpuks oled nõus võitlema.”

Ta tõusis ja läks valas ise – roboteid kasutamata – karahvinist kahte klaasi pruunikat vedelikku. Longhorn proovis – tegemist oli väga hea konjakiga.

„Ma kõndisin su uksest sisse enne, kui sa teada said, et võid mind usaldada,” sõnas ta, kui nad kokku olid löönud. „Kui sa oled see, kes sa oled,

siis kuidas sa saad niimoodi riskida?”

„Saigal... Beolf... Mis Uilliami nimi viimati oligi...”

„Ta on ka minu jaoks Uilliam.”

„Uilliam usaldab sind. Mina usaldan teda. Ja mida mul karta on? Mida minuga teha on võimalik? Ainult maha lüüa. Ja mida küll keegi sellega saavutama peaks? Ajab ainult mu sõbrad vihaseks. Me ei pea kellegi vastu sõda. Veel.”

„Mida ma peaksin tegema? Mida sa mulle soovivad?” Longhorni oli haaranud kummaline tunne. Seistes selle nii vana ja nii targa ja nii tähtsa mehe ees, tundis ta järsku ihalust isa järele. Tõelise isa järele. Sellist igatsust sellise isa järele, mis paneb inimest endale religiooni välja mõtlema. Isa järele, keda saab tingimusteta usaldada, kellele saab oma mured pihutada ja kes, kui ka ei suuda, siis vähemalt püüab sind alati aidata, kuidas oskab, ja kel selleks ikkagi roppu moodi võimu on...

Raske öelda, palju Tato ta hingeseisundist mõistis (ühenduses nad ju enam ei olnud). Küllap midagi mõistis. „Ela! Sa oled veel ju nii noor. Sulle pole miski hilja, isegi õppida pole hilja, rääkimata perest ja lastest. Tõelisest, rõõmu toovast perest ja lastest. Ela! Ja ära lase vanadel peerudel oma elu juhtida.” Ta pilgutas silma.

Reniard

Kuiv ja kuum tuul keerutas paakunud voorete vahel, mis algasid otse pärast viimaseid maju. Reniard lükkas lahti kriiksuva värava, kõndis mööda kiviteed läbi mõnemeetrise aia, mis samuti lootusetult kuivanud ja pruun oli, ja tõmbas kellanöörist luitunudrohelistel ukstel.

„Sisse!” präaksatas valjuhääldi ta pea kohal ja oli kuulda, kuidas elektromagnetlukkk plõksatab.

„Kas sa ikka vaatad ka, kes tuleb, ema?” hüüdis Reniard sisse astudes. Ta peatus vast oma viis meetrit pikas, kuid suhteliselt kitsas esikus.

„Ma nägin sind juba tükk aega tagasi. Ma ju teadsin sind oodata.”

Naine tuli elutoast esiku uksele ja nad silmitsesid teineteist pisut aega üle nende meetrite. „Eks sa tule siis edasi,” ohkas naine lõpuks. Ta ei olnud väga vana, arvata kuuekümnene. Ent ta pilk oli tuhm ja huvitu. „Ainult ära hakka mulle moraali lugema.”

„Kui sa samaga vastad. Kuidas tervis on?”

„No sa ikka ei suuda!”

„Ema! See oli viisakusest. Ja ma olen arst. Ma võin sind täiesti profes-

sionaalsest vaatenurgast aidata. Kui sa lased.”

„Lõppeb see ikka moraaliloenguga, et ära joo nii palju. Ja mis arst sa ikka oled. Pead jätkub ainult relva kandmiseks.”

„Aeg on selline. Seda ma räägin sulle küll, et tule siit ära. Siin ei ole enam ohutu. Ammu enam ei ole.”

„Su isa viskas mu siia, kui tal minust kõrini sai. Nüüd ma elan siin.”

„Kuule, unusta ära. Ariel on sind kogu aeg enda juurde kutsunud. Mida sa jonnid?”

„Ainult tingimusel, et ma ei joo. Ma ei ole nõus tingimustega. Ja mulle meeldib siin.”

„Aed on kah ära kuivanud.”

„See läheb roheliseks, kui jälle vihmad algavad. Kõik mu sõbrannad on siin ja mul on siin lõbus.”

„Minuarust oled sa viimane korralik inimene siin rajoonis. Need joodikud kah mingid sõbrannad.”

„Siin elasid meie esivanemad juba üle-eelmisest sajandist...”

Reniard pani silmad kinni.

„Sa isegi ei kuula! Sa ei taha mind näha. Isa elab sul koos mingi neegrilibuga, õde elab koos võõraga, sinul pole üldse peret ja ilmselt ei pea keegi edasi perekonna farmi...”

Reniard ei suutnud vastu panna ja puhkes naerma. „Perekonna farm! Võõras! Neegrilibu!... Ema, mis ajas sa elad? Kuidas sa aru ei saa, et seda maailma ei ole enam olemas? Seda maailma ei ole kunagi olemas olnudki... vähemalt minu jaoks. Miks sa seda endale teed?”

„Mida teen? Ma olen Gastienne. Meie kogukond püsib seni, kuni on neid, kes meie traditsioone au sees peavad. Ilma ei ole me tõesti midagi. De Gastienne’e on Prantsuse valitsuses, on...”

„Oli. Ja need on nii kauged sugulased, et nad pole kunagi kuulnudki meie olemasolust. Ema, lõpeta, palun. Las ma vaatan su läbi, joome teed ja... ärme vaidleme.”

Vana naine avas suu, kuid pani selle paari sekundi pärast midagi ütle-mata kinni. Ta heitis kuulekalt diivanile.

Viking

„Kas ta pole armas?” Viking silitas tite peopesa, nii et see ta sõrmest kinni haaras. Ta tõstis lapse õhku; ahvide ajast pärit haaramisrefleks oli paarikuusel väikemehel veel nii tugev, et Kuu raskusväljas õnnestus ta

tõepoolest niimoodi üles tõsta.

„Mis sa ka tead,” ühmas pudeleid ja riideid korrastav Mescalene. „Ära kiusa last.” Ent ta toon oli heatahtlik. „Eh, see tekitab mõtteid, et mul võiks omal kah veel mõni olla. Blane oli küll niisugune nihverdis, et võttis isu ära... aga ta on juba 12.”

„Kas sa Armstradile tagasi ei tahagi?” Viking uuris teda lõbusa huviga.

Naine kehitas õlgu. „Praegu muidugi. Keegi ei ütle seda välja, aga sõda võib veel sel aastal puhkeda. Ent selleks ajaks, kui laps sündima peaks, on see jälle läbi.”

„Aa, siin te mõlemad olete,” ilmus Nanna. Tema tuju küll hea ei olnud. „Kaks erilist jobu – kuidas te küll sihukese tropi suutsite üles kasvatada!”

„Millega meie armas poeg jälle hakkama sai?” küsis Viking ohates. „Jah, ta põgeneb siit. Mina tegin ka nii – küsi Mescalt. Aga ma tulin tagasi. Ja me ju üritame.”

„Ja kui kaugele sa põgenesid?”

Nüüd puhkes Mesca naerma. „Kaugele! Viking põgenes Jupile.”

„Siis see jookseb teil perekonnas.”

Viking ja Mesca vaatasid teineteisele otsa.

„Nii et ta raisk läkski...” venitas mees pooleldi uskumatult.

„Läks kuhu?” küsis Mesca teravalt. „Millest te räägite?”

„Eee...” venitas Viking. „Meil oli eile vaidlus... Marsi koloniseerimise üle. Ma olin piisavalt rumal käratamaks, et mine ja vaata kõigepealt ära, enne kui hakkad arvama...”

„Ja täna startis Eurydike,” lisas Nanna.

„Sa tahad öelda, et ta lendas minema?” küsis Mesca üle. Noogutades. Vastust ei olnud ju tegelikult vaja.

„Kolmanda piloodina. Või relvurina – nii on vist ametlik nimetus.” Nanna ohkas ja võttis lapse kaenlasse. „Ma olen täna ema juures. Koh-tume homme hommikul, eks ole?”

Üksi jäänud Viking ja Mesca vaatasid teineteisele otsa.

„Mõtlesid sa seda titejuttu tõsiselt?” küsis Viking ettevaatlikult.

Mesca turtsatas. „Jah ja ei. Saad aru, mulle meeldib mõelda, et ma võiksin veel mõne lapse sünnitada. See on ikka nii tore tunne. Aga mitte enne sõda.” Ta libistas käe üle mehe põse. „Ja meil on neid muide juba kolm. Ja olemasolevad ootavad ka vanemlikku tähelepanu. Meenub sulle, et

pidime koos Assoli ja Blane'iga õhtust sööma? Blane'il oli koolis mingi võistlus, vaatame seda ja siis läheme Vanasse Linna."

„Jah. Muidugi.” Mees paistis pisut hajameelne. „Kuradi poiss!” Pahvatas ta lõpuks. „Jälle keeras sihukese jama kokku, et...”

„No mis ta siis nii väga?” kehtas Mesca õlgu. „Meestel on omad piirangud, mis teha...”

„Ma ei mõelnud ainult seda,” raputas Viking pead. „Üks asi on see, et lapsed lapsi saavad. Olgu, noored vanavanemad võtavad üle. Teine asi on see, et ta sisuliselt lasi pingpongahju projekti õhku.”

„Sellega, et ära läks?”

„Jah, ja – ma kontrollisin – ka Creepi kaasa meelitas.”

„Ehk siis sisuliselt lakkas Alfa olemast?”

„Kas just olemast, aga pingpongahju mõttes küll. König ja Creep vedasid seda korporatsiooni teadustöö suunas, teised tegelased on rohkem huvitatud piloodikoolitusest.”

„Korporatsioon? Pole see ju mingi 'korp!' Kuigi...” Mesca jäi mõttesse. „Sisuliselt natuke nagu on küll...”

„Me kõik ju ikka jäljendame midagi. Mida vanemaks nad said, seda rohkem hakkasid nad teadlikult kopeerima ja üle võtma maiseid kombeid.”

„Nad tegid seda ju varemgi. Ainult ebateadlikult.” Mesca kehtas õlgu. „Kusagilt oleme me ju kõik pärit ja... miks sa nii pahane oled?”

Viking ohkas. „Sest ta on süüdimatu. Talle tuleb pähe ja ta teeb. Talle on see mäng. Mitu korda seda ette tuli – mina arvutan diskreetse skeemi, balansseerin energiad ja tema küsib suuril silmil, et miks ma ei tõsta energiakontsentratsiooni nii paar suurusjärku... Nagu tuumarelvad oleks vastus...”

„Kas sa just seda ei tahtnud? Uut mõtlemist?”

„Jah, aga kas see hind on seda väärt?”

Longhorn

„Ta ei tule,” pilgutas baaridaam Longhornile silma.

Longhorn tegi talle lõusta. „Ma tean, et ei tule. Ta ju ometi teatas, et ei saa. Aga mul on üle pika aja esimene vaba õhtu. Juhe jooksis kokku ja siin ma nüüd siis istun...”

„Oli sul temaga midagi erilist plaanis? Miks sa kedagi teist ette ei võta?”

„Ähh...” ei osanud Longhorn kohe midagi öeldagi. Keelel oli *mis see sinu asi on?* kuid baaridaam ei olnud ebaviisakust küll millegagi ära teinud ja seda, millisel määral ka võõrad inimesed siin Kuul üksteisesse kui hõimlastesse, lähedastesse sõpradesse või lausa õdedesse-vendadesse suhtusid, pidi ta alles õppima.

„Tead,” alustas ta siis mõtlikult, „ma olen temasse vist natuke armunud. Ma muidugi tean, et ega ma tal ainus ei ole... Kui ma talt küsisin, siis ta ütles, et tunneb end hüljatuna, kui tal on alla kuue suhte korraga... Ja lisaks muidugi laps ka. Ega ta minu juurde ööseks pole kunagi jäänudki, ütleb, et on parema meelega lapse juures ja sellest saan ma ka aru.” Longhorn peatus korraks. „Katkesta mind palun, kui ma midagi liigset räägin. Ma olen siin ju kõigest pool aastat olnud. Kui ma kuulen seda, mida siin mõnikord üle kogu baari arutatakse, tahavad kõrvad laua alla kukkuda... Nii et loodan, et praegu olen ma veel äärmiselt diskreetne, seda enam, et ma pole nimegi öelnud.”

„He-hee, miks sa arvad, et ma ei tea, et Evlinist on jutt?” Baaridaami näole ei tahtnud naeratus äragi mahtuda.

„Kurat võtaks seda külaelu,” mühatas Longhorn. „Siis tead sa mind ka?”

„Sina oled Longhorn. Tuumafüüsik, kelle Uilliam pool aastat tagasi oksekoti sees üles tõi ja kelle Tato inimeseks tunnistas. Mina olen Bata, kui sa ei tea ja järele vaadata ei oska. Sa pidid mõne koha pealt ikka uskumatult aeglane õppija olema.”

„Ja mida teeb nii kena tütarlaps üksi baaris?” küsis Longhorn; tal ei tulnud midagi paremat pähe.

„Kuule, mul on veel mõned tunnid siin passida.” Naeratus aina laienes...

Longhorn ohkas ja silmitses teist esimest korda põhjalikumalt. Naine oli lühike, üsna jässakas ja tumeda nahaga. Põhiliselt oli ta Aafrika verd, kuid sama ilmselt oli seda kordi ja kordi minevikus segatud. Tema jässakus oli täpsemal vaatlemisel lausa *bodybuilder*'i tüüpi lihasmass ja pea ümber oli tal rätik. Iseenesest oli huvitav, et paljud naised lasid meeste rõhuva enamiku eeskujul karvad kogu kehalt eemaldada, kuid kandsid sel juhul enamasti rätikut peas, justkui kompenseerides kusagilt aastatuhandetega geenidesse kirjutatud soenguvajadust...

„Tegelikult mõtlesin ma seda küsimust õige mitmel tasandil. Jah, ka sellel, millest sina aru said... Kui see nüüd väga halvasti ei kõlanud?

Ma olen aru saanud, et sellised koosviibimiskohad tekivad sinna, kus on mingi loogiline põhjendus või viitsib keegi asja eest hoolitseda, eks ole? Et siin on avarust, mida Kuul kõige rohkem hinnatakse, terve jaamatäis keskkonda, ja siin oled sina, kes paiga korras ja õdusa hoiab – on nii? Ma... nojah, ju ma olen aeglane õppiija, ma ei ole sellestki aru saanud, mismoodi see kõik koos püsib, kui raha ei ole. Mis ma öelda tahtsin – täna avastasin ma taas, et tunnen Kuul ainult inimesi, kes mõtlevad väiksemas mastaabis, kui kümme astmes miinus kümme... Et kui sa viitsid endast ja siinsest elust natuke rääkida, oleksin väga tänulik.” Ise ta kirus end mõttes, et ilmselt oli see viletsaim flirt, mida välja annab mõelda.

Naine silmitses teda natuke aega hindavalt. „Ma olen ametilt sõjaväelane ja mul oli Maal pahandusi. Ma tulin siia ja... keegi peab ju seda tööd ka tegema ja seni kui...” Naine lõi käega. „Oskad sa ka küsida! Vaata, ma olen ju kõiki neid Heinleini lugusid lugenud ja eks me oleme seda siin pulli mõttes üles ehitanud. On nii palju asju, mida too mees täppi pani, ja nii palju asju, millega ta täiesti põhimõtteliselt puusse lasi. Kuul puudub selles osas surve, et elamise eest ju midagi otseselt ei küsita. Kui sa siin juba oled, siis tuba ja toit on tasuta. Transpordist, õhust, veest, riietest ja muust ma ei räägigi. Vaata, mida me siin kõik kanname – see ei maksa ju midagi. Ma tulin siia neli aastat tagasi ja imestan siiani selle üle. Ma olen lahingulendur ja kui sõjaks läheb, lähen sõtta. Ma hoian end vormis ja teen aeg-ajalt patrull-lende, et mitte kvalifikatsiooni kaotada. Aga kõige rohkem meeldib mulle siin baari pidada.

Tead, ma proovisin rõivadisaini, aga neid kotte ei tahtnud tõesti enam keegi; siis proovisin arhivaari tööd, aga mul pole seda püsivust ja ega ma pole kunagi eriti lugeda viitsinud; siis proovisin aiapidamist, aga mida ma puudutasin, see närbus. Laste kasvatamisega läks veel halvemini, need jooksid mind nähes karjudes ära. Koka-amet lõppes üle-Kuulise toidumürgitusega. Kosmeetika õnnestub mul tugeva sesoonsusega – lööki on ainult Halloweeni ajal. Nüüd olen siin. Kuulujutuveski ja poole kohaga kaardimoor on minu kutsumus, kui inimeste tapmine põhitööna välja arvata.”

Nad irvitasid mõnuga teineteisele otsa vaadates.

„Kas ilus poiss musi tahab?” küsis Bata teda särgi rinnaesisest lähemale tirides. Nad suudlesid pikalt. „Sinu poole või minu poole?” küsis naine, kui nad lõpetanud olid.

„Saad sa baari niisama jätta?” küsis Longhorn, libistades pilgu üle

ruumi, kus istus nii kümme-kond inimest, kellest mõned neid muiates jälgisid.

„Kuule, sa oled ikka tõega naljakas. See baar saab endaga ilusti ise hakkama. Eks ma homme panen siin jälle kõik korda.”

König

„See jama tuleks tegelikult millalgi ära lõpetada,” ütles König, kui planetoplan maandus.

„Millist neist sa mõtled?” küsis Krutikov. „Tähelepanu, oleme maandunud. Väljumine tuhande kuuesaja sekundi pärast, sest praegu on väljas 600 kraadi ja terve millisievert sekundis.” Viimased laused ütles ta muidugi nii, et terve laev kuulis.

„Sedasama mõtlesingi,” poetas König. „Et me maandume terve selle suure jurakaga, küpsetame maandumisväljaku iga kord koogiks ja reostame atmosfääri.”

Krutikov tõusis oma toolist ja seisis justkui prooviks toolidevahelisel plangul, mis nüüd korraliku ja ausa põrandana toimis. „Püsiv 4,3... hm...” Ta laskus toolideringist allapoole ja uuris mingi seadme okulare. „Esiteks ei saa siin niikuinii ilma skafandrita väljas käia ja teiseks läheks keemiliste rakettide kasutamine mõttetult ohtlikuks ja kalliks. Miks sa arvad, et sellele ei ole mõeldud? Või saatis Tato su meie löbustamiseks?”

„Tato ei saatnud mind. Ma tulin ise.” Ka König ajas end üles ja vaatas ringi. „Sa ei vastanud mulle, kui ma küsisin, miks sa ise lendad?”

„Et koguda boonuskilomeetreid teel paradiisi.”

„Just. Ainult mingi loll kild. Nädalaid laevas. Siis kolm kiiret päeva, kui varustusekonteinerid eemale toimetatakse ja paagid sulanaatriumiga täidetakse. Ja siis jälle nädalaid laevas. Mina ja Creep teeme seda ühe korra, enamik rahvast jääb ka pikemaks paigale, kuid sina ja Neuben?”

„Me isegi rääkisime sulle. Aga sa ei kuula. Või ei saa aru.” Krutikov ei paistnud teda südamesse võtvat või isegi eriti kuulavat. Ta oli umbes viiekümnene, suhteliselt lühikest kasvu, natuke kõhukas ja paarisenti-meetriseks püगतud hallikate juuste ja habemega. Ta oli väga kahvatu, suure nina ja suurte kõrvadega, jääsiniste silmade ja heatahtliku naeratusega, mis paljastas ta osaliselt kuldsed hambad. Ta käed olid esimesel pilgul pisut tõntsud ja kortsus, kuid tasus vaid vaadata, kui osavalt ja kiiresti need liikusid. Kui lisada sinna tema pisut kärisev hää ja viis öelda asju niimoodi, et ta tundus alati kaasvestlejast mitu sammu eespool

olevat, võis teda iseloomustada kui veidrat segu vanast õpetlasest, ristiisast ja taksojuhist.

„Ega meil ei ole midagi selle vastu, et te siia teist Maad tahate rajada. Unistada ju võib,“ viskas ta hooletult üle õla.

„Me teeme ka plaane.“

„Meie teeme järgmise laeva plaane. Ainult et meie näeme seda laeva ise kah. See on plaanide ja unistuste vahe.“

„Kujutlusvõime viga. Meie näeme ka Marssi terraformumas, kui selle nimel tegutseme, mitte ainult oma pisikeste unistuste taga pihku ei tao.“

Krutikov vaatas poissi mõni sekund muiates. „Sul võib õigus olla. Aga mina eelistan uue planetoplani plaanidesse süveneda teadmiselega, et tähtajad on aastates. Sinul on loomulikult veel aega aastakümneid oma terraformimiskavade kohal onaneerida.“

„Kuule, Creep, moodustame liidu!“ ajas Neuben end üles. „Piisavalt pikkade munnide klubi. Et ei ole vaja seda kogu aeg mõõta.“ Ta oli umbes Krutikovi vanune, võib-olla vanemgi, üsna pikk ja luukõhn, nii et meenutas pigem sulgedeta toonekurge. „Reaktori sulgemisprotseduurid on kohati kollases – neljas kontuur jälle jukerdab. Klappide magnetid on ikkagi liiga nõrgad, metall tardub ja need ei jaksa avaneda. Ja minu ajutine soojendus ei tööta korralikult. Ühesõnaga, ma olen all.“

„Tulen kaasa?“ küsis Creep tõustes. „Kurat, millal ometi luugid lahti tehakse. Kaks nädalat situvad oma toolides, kumbki järele ka ei jäta...“

„Tule. Mul lihtsalt sõrmed ei liigu nii kiiresti, kui korraldusi oleks sisestada vaja. Automaatikat päris välja lülitada ka ei julge...“ Nad kadusid allapoole.

„Nojah siis,“ porises König neile järele vaadates. „Kuule, Creep ei karda sõnu, teda ma tean, aga Neuben? Ega ta ei solvu?“

Krutikov turtsatas. „Ta on palju hullemaga harjunud, kui see meie omavaheline aasimine. Tead... vist oma kümnekond... nüüd juba rohkemgi aastat tagasi otsustati, et ema jäetakse mängust välja. Erakosmoseagentuuride kõrghetkel ropendati eetris ka nii, et... ühesõnaga, meie praegune sõnavara on väga leebe.“

König mõtles hetke. „Nojah, mina olen praegusega nii harjunud, et enamasti isegi ei märka, mida tegelikult ütlen. Vabandust.“

Krutikov turtsatas veel kord. „Nagu sa ise ütlesid – sõnu ei maksa karta. Muide, kas midagi on muutumas meie Marsi-poliitikas või põgenesid sa ainult naise-lapse eest?“

„Marsipoliitika on tegelikult väga uhke sõna selle hajusa hunniku materjalide kohta. Ja kes veel seda teab, kui mitte sina?”

„Mina? Muidugi on ka minu käest küsitud, mida ja kuidas ja kuhu siin vedada. Samas, kuigi ma muidugi teen, mis suudan, et laiemat plaani silmas pidada... Ähh, aeg-ajalt mulle tundub, et seda laiemat plaani ei ole olemaski. Marssi pole korralikult uuritudki. Me ei tea oluliselt rohkem kunagiste automaatjaamade ajast, sest meid on huvitanud ainult raskemetallid, mida Kuule toimetada. Selleks, et Marsist asja saaks, tuleks siin käivitada oma termotuumareaktor.”

„Nii lihtne see sinu arust ongi?”

Krutikov oli lõpetanud all oma aparati vahtimise, ta tuli üles toolide tasandile tagasi ja asus klaviatuuril tööle, kogu aeg õige mitmeid ekraane silmas pidades. „Nii lihtne ja nii keeruline,” jätkas ta siis. „Energia on kõige alus. Seejärel piisav hulk inimesi, et kõiki keskkonna komponente ülal pidada. Tuhandeid. Siis tootmine. Kogu tuumatehnoloogia, eks ole. Siis suured elukeskkonnad. Neid on vaja kaitsta, sest siin kukuvad meteoriidid ju pinnani. Ehk siis korralik õhutõrje, mida siin on ka reaalselt vaja „passiivsete märkide” vastu, arvestades, et me ei saa eeldada, et armas Maa meid lõplikult ära unustab. Raskemetallid. Vesi. Kõik samad küsimused, mis Kuulgi. Sellised planetoplanid nagu meie oma on veel liiga väikesed. Armetult väikesed. Meie oleme tropp ja nõelasilm. Selleks, et ehitada suuremaid planetoplane, oleks vaja materjale ja inimesi. Selleks, et saada materjale, peab keegi need kohale tooma. Selleks on omakorda vaja laevu. Laevu juhivad inimesed, laevu ehitavad inimesed. Ehk siis mitte millestki ei jätku. Aga ilma energiata ei hakka miski liikumagi.”

„Nii et sa oled sellele palju rohkem mõelnud, kui välja lased paista.”

„Ei, lollike, ma oskan ainult nuppe vajutada. Anna andeks, aga sa ei ole esimene noor tuulepea, kes arvab, et enne teda oli ainult skolastika ja alkeemia. Seda nõndanimetatud Marsipoliitikat on kokku ikkagi vähemalt parkümmend miljonit tähemärki pluss joonised. Marsi hõlvamise kavasad on Kuu Ordu liikmed teinud terve selle sajandi. Ja kasutanud ära ka neid mõtteid, mis Venemaal ja Usas juba eelmise sajandi kuuekümnendatel olid. Need ei ole halvad või väärtusetud mõtted ainult sellepärast, et neil ei olnud tollal tehnilisi võimalusi kohale tulla ja kavad teoks teha.”

König vaikis pisut aega. „Ma tean,” alustas ta siis hulga vaiksemalt.

„Ma tean, et ei suuda kõike läbigi lugeda, veel vähem hinnata eriosasid. Inimesed on nii paljusid teemasid läbi mõelnud ja need mõtted ei ole väärtusetud. Võtame asja nii, et ka mina lisan sinna oma osa. Teisalt, niipalju on mul uhkust – ülbust, kui soovid – küll, et ma tahaksin juurde kirjutada esimese lause: „Hakkame ükskord peale!””

Longhorn

Longhorn laksatas käega klahvidele.

„See teade pidi minuni jõudma siis, kui ma lõpuks taas oma toas olen – sain ma loogikast õigesti aru?” küsis ta, kui oli ekraanile tekkinud Evlinile noogutanud.

„Sa saad õigesti aru. Oota natuke.”

Longhorn kergitas kulme ja lasi kümnekonna sekundi pärast voodi seinast välja.

Umbes minuti pärast tekkis Evlin taas ekraanile. „Ma olen ise taas lennus, aga üks mu sõbranna tundis sinu vastu huvi. Ta peaks muide rohkem sinu maitse olema kui Bata. Räägi temaga, vaata, kas ta meeldib sulle.”

Longhorn ei osanud midagi öelda.

Ta oli jõudnud duši all käia ja kuivatas end parajasti, kui uksele koputati. Kui ta selle avas, seisis seal keskmist kasvu ja üsna sale umbes kahekümne viiene pikkade lokkis nisukollaste juustega naisolevus. Päriskena selline. Ja täiesti alasti, riided rippumas käes. Longhorn silmitses teda üsna pörutatult.

„Mina olen Ingrid. Evlin saatis. Kas olen piisavalt kena, et sa mu edasi kutsud?”

Ingrid kõndis joonelt voodisse.

„Oot, kas ma olen paradiisi sattunud või nii see siin Kuul käibki?” Longhorn kuivatas ennast ja kasutas seda aega toibumiseks. „Mille kuradi pärast ma siis seni kuival olin? Isegi nuku muretsesin...”

„Nukud ja vibraatorid meid ükskord välja suretavad. Kui on mehi, kes normaalset keppi eelistavad, siis on naistest väga rumal neid sellest võõrutada. Evlin õpetas, et sinuga tuleb kõvasti vaeva näha, aga su entusiasmi selle tegevuse juures pidi palju korvama.” Ta vaatas meest arvestatavalt. „Eh, mina jõudsin end teel siia muidugi üles keerata, sinul paistab õigele lainele jõudmise raskusi olema. Lobiseme enne veidi või võtan sul suhu?”

Koputus uksele.

Longhorn avas.

Kah silma järgi nii alla-30 naisolevus, vormis kehaga, heledad sirged juuksed vööni, armas nõbinina... ja riided näpus.

„Sul pidi olema püsiv fokuseerimata huvi naiste vastu? Kas ma võin sisse tulla? Lähen uurimismaterjali eest läbi?”

Koputus.

Hilisteismelisena tunduv lüheldast kasvu naisolevus, tume paks juukse-pahmakas seljal ja õlgadel. Üsna lapseliku kehaga, rinnad peaaegu ole-matud.

Longhorn oskas juba tähele panna, et silma järgi vanuse hindamisega võib kõvasti puusse panna. Naine oli hapra kondiga ja suhteliselt lühi-kest kasvu, ilmselt hoidis saledat joont ja küllap nägi ka vaeva selle pli-kaliku näoilmega. Ta võis vabalt üle neljakümne olla...

Aga mis tähtsust sel oli.

Koputus.

„Jovana...” Longhorni silmad läksid alustassi mõõtu.

„Kas ma olen vana, paks ja kole või tohivad siia niimoodi tulla ainult need, keda sa ei tunne?”

„Mrhh... muidugi tule sisse. Aga sa ju saad ise kah aru, et see oli natuke ootamatu.” Longhorn silmitses naist. Jovana oli umbes 35 ja kui ta seal niimoodi ilma riieteta seisis, avastas mees korraga, et ega tal viga polegi. Suhteliselt lühikest kasvu, ümara näoga, ei sale ega täidlane, hoopis sel-lise hästi proportsionaalse kehaga. Pärís suured tissid ja lame kõht. Ker-gelt pilklik naeratus huultel ja... jah, juukseid oli tal seekord hulga roh-kem kui tavaliselt, need langesid tumedate raskete lokkidena ta õlgadele ja ulatusid tagant vöökohani.

Naine viskas käes rippunud riidepuntra ühele lauale ja sirutas end voo-dile pikali. „Noh, kui aus olla, siis ma üritasin sulle alguses natuke külge lüüa. Aga sa isegi ei märganud seda. Siis ma arvasin, et sa oled mono-gaamne tüüp ja tundsin sulle hoopis kaasa – selles mõttes, et niikuinii sa ju tead, mis elu Evlin elab. Siis kuulsin Adalt, mis siin toimub ja... noh, mida mul kaotada oli?”

„Teeme selle asja kõigepealt selgeks,” porises Longhorn. „Kas sa pole

kuulnud seda teooriat, et meeste tundlikkus on seal kusagil haikalade ja sinihallituse vahepeal? Meestele ei tule anda vihjeid, tuleb öelda. Mis-moodi sa üritasid mulle külge lüüa? Millal? Mida kõike ma veel maha maganud olen?”

Jovana hakkas naerma. „Ära süüdista ennast. Esimestel nädalatel. Saad aru, ma tööl väga ei julgenud ka. Zalmeel on vastikult terav keel ja Fork... pole oluline. Igatahes kui sa vihjetest aru ei saanud, ma rohkem ei julgenud.”

„Esimestel nädalatel... ei olnud ma oma parimas vormis. Miks sa mind niisama üles ei otsinud?”

„Tead... su pilk libises minust alati niimoodi üle... Poleks Ada öelnud... Tead, see ei ole päris minu ala, kui sa minust õigesti aru saad.”

Longhorn noogutas aeglaselt, vangutas siis pead, laskus naise kõrvale voodisse ja libistas käed üle ta keha. „See on muide üks maistest kommetest – töökaaslased on tabu. Rumal komme, nagu paistab. Mu esimesed kuud oleksid palju helgemad olnud, kui sa oleksid vihjete asemel taibanud kohe niimoodi mu ukse taha tulla.”

Jovana turtsatas. Talle paistis Longhorni tegevus väga meeldivat. „Tööl oleme me pealtnäha vaid töökaaslased edasi, eks ole?”

Koputus.

„Aa, see oled lõpuks sina. No tule sisse. Ja miks sa riided selga unustasid?”

Evlin astus sisse ja ajas riided maha. „Kas nii on parem?”

„Palju parem,” noogutas Longhorn.

„Kas see on kuidagi kombeks saanud juba enne ukсени jõudmist riided ära võtta?”

„Õnneks ainult naistel. Mehed muidugi mul eriti külas ei käigi... Isegi K... Uilliam ja Krüger on ainult üle ukse kiiganud. Kurat, kuidas ma ei harju Uilliami nimega! Minu jaoks oli ta ju kogu aeg Kelder. Huvitav, mis ta veel on olnud peale Saigali ja Beolfi?”

„Kust sa neid kuulsid? Tal on olnud vähemalt kakskümmend identiteeti. Ta käib Maal ja mingid luured jälitavad teda. Sellepärast ta neid vahetabki. Siin on ta Uilliam. Ja Krüger seksiks sinuga hea meelega.”

„Seda ma arvasingi,” noogutas Longhorn mõtlikult. „Kuigi ta oskab päris hästi naistest rääkida. Tundus lausa, et tunneb nende vastu huvi.”

„Ta on tegelikult bi. Tal on Maal laps ja üldiselt ta kehib kõike, mis on soe ja liigutab.”

„Ma sain aru, et te olete siin kuidagi kurjad homode peale? Mulle muidugi meeldib sihuke karge suhtumine. Kõrini sellest pedede upitamisest, mis kodus toimus. See on nii *fucking* mõnus, et siin saab asju õigete nimedega nimetada.”

Evlin kehtas õlgu. „See on ju teaduslik fakt, et homoseksualism on looduse viis kõrvaldada degenerandid paljunemisahelast. Mis peaks valesti olema selle väljajütmisega? Hälbe üle ei naerda, aga mõttetu on teha nägu, nagu see ei oleks hälve. Aga Krügeris pole ju midagi valesti, tal on lihtsalt avar seksuaalsuse definitsioon.”

Longhorn noogutas. „Absoluutselt nõus. Veelkord, see on üks põhjustest, miks ma Kuu Ordusse tulin.”

„Oota, aga sa tegid mind uudishimulikuks – kuidas nende riietega oli? Kas edaspidi tuleb juba ukse taga ära võtta?”

Longhorn vaatas talle teravalt otsa ja nägi teise silmis naeru. „Ütleme, et sul on privileegid,” venitas ta siis. „Sina võid võtta siin koridoris enne tuppä jõudmist. Mrhh, ma mõtlesin, et sa tead täpselt, mis siin toimub... Ega sa muide ei tea, kus on see tabel, kus minu juurde tulekut regatakse? Ma olen küll kohvikutes ja igal pool foorumites ringi vaadanud, aga ma ei ole veel leidnud... Ära saa valesti aru – ma olen sulle sügavalt tänulik organiseerimise eest, ehkki ma olen natuke kurb, et sa ennast tihemini nimekirja ei ole toppinud.”

Selle aja peale seisid nad lähestikku ja silitasid teineteise tundlikke kohti. „Noh, mul oli oma *ex-number-one*’iga vaja suhted selgeks saada, see võttis aega,” sõnas Evlin. „Eks ma siis lasin sõbrannade hulgas sõna ringi käima, et siin otsib tegevust üks vaba munn. Peale Batat polnud mul seda hirmu ka, et sa oma maise piiratuse tõttu oled teinud üdini rumala otsuse vaid mind keppida...”

„Et Bata on see madalaim põhi?” liigutas Longhorn kõrvu.

Evlin kehtas õlgu. „Bata kehib tõesti valikuta kõiki, kes soovi avaldavad, tegemata vahet ei sool, rahvusel ega eal. Aga seda riiete juba ukse taga äravõtmise osa ma ei teadnud.”

„Ingrid alustas seda...”

„Ja ilmselt on sõna levinud,” noogutas Evlin. „Seda nimetatakse sotsiaalseks võrgustikuks. Esimesi ma teadsin, ent kõiki, kes sul siin viimasel ajal on käinud, ei jõua ilmselt keegi kokku lugeda.”

„Tahad sa sellest kuulda? Kuule, mul hoopis teine küsimus – siin on enamik naisi kas kiilad või sihukese mõnesentimeetrise jubedat värvi soenguga nagu sina – kuidas mulle satuvad siia kenade pikkade juustega tibid?”

Evlin hakkas naerma. „Need on parukad, lollike. Sõna läks laiali, et sulle meeldivad pikad tihedad juuksed...”

„Oot, ei ole nii. Ma ju... Ega mul pea kogu aeg nende jalge vahel ka ei olnud, osa aega olime ikka samapidi ka. Juuksed kasvasid peast välja. Tõsi, Jovana juuksed olid ilmselt tihendatud...”

„Uau, Jovana käis ka siin?”

Longhorn peatus hetkeks ja vaatas uurivalt tüdrukut. „Ups... Ma poleks pidanud seda ütleva? Piinlik lugu, palun, teeme siis nii...”

„Ei...” Evlin turtsatas. „Lihtsalt Jovana ei ole seda tüüpi... Küllap Ada ütles talle, et lollike, sa ei saa teda päris endale, vali paremuselt järgmine variant. Võib-olla tõi lausa kättpidi siia ukse taha ja kiskus riidedki maha...”

„Oh seda naiselikku õelust... Ada on nagu Ingridki sinu jõugus, seda ma tean...”

„Ada on Jovana õde ja ega ma paha pärast. Jovana on selline hall hiiroke ja mul on tegelikult väga hea meel, et ta end kokku võttis. Ja ära muretse, ma ei räägi sellest kellelegi.”

„Juuksed,” tuletas Longhorn meelde.

„Seda tehakse ju Maal ka. Juuksed liimitakse ükshaaval peanaha külge. Pärast lastakse masinaga maha ja juured eralduvad koos marrasnahaga. Kuidas sa seda ei tea, see peaks ju igapäevane olema?”

„Muidugi tean, aga see on üsna kallid protseduurid, ega seda siis ühe korra pärast tegema hakata!”

„Arvad?”

Longhorn jäi põrutatult vait.

„Õige mõte,” interpreteeris Evlin vaikust omamoodi, surus oma huuled ta suule ja põimis jalad puusade ümber.

Reniard

„Oled sa ikka kindel?” Ameli vaatas teda pea viltu. „Kas sa tõesti näitad mind lõpuks oma perekonnale?”

Reniard oigas mõttes. „Tüdruk, sa oled mu õde ja õemeest kordi ja kordi näinud. Sa tunned kõiki mu sõpru. See, et Ariel kutsus ema ja isa,

ei tähenda, et kumbki neist tuleb. Ja seda häda ja viletsust, kui mõlemad tulevad..." Reniard ei pidanud vastu ja oigas päriselt. „Sa ei ole sellega midagi kaotanud, et neid ei tunne.”

„Nad on su vanemad. Sa oled nende järeltulija. Sa oled kindlasti nende sarnasem, kui sa tunnistada tahad.”

„Ja sa vaatad neid, annad mulle hinnangu ja jätab mu maha. Täna väga. Keerame parem otsa ringi.” Ta tõstis siiski ainult korraks jala kiirusepedaalilt.

„On siis asi nii hull?” küsis Ameli vaikselt.

„Ma olen ju sulle rääkinud. Ema on eluaeg joonud. Tähendab, ta oli zen... mida iganes – ühe neist post-hipi-liikumistest liige. Kanep ja muud mitte nii süütud ained. Isa tiris ta sellest välja ja mingid aastad läks kõik hästi. Sel ajal, kui meie õega sündisime. Meie õnneks. Ent ühel hetkel isa vist lihtsalt tüdines, sest niipalju, kui ma naabrite juttudest aru olen saanud, oli ema kogu aeg tujukas ja üsna kasutu. Kasvatas meid tegelikult Charini – *au pair*. See, et isa teda korrapäraselt keppima hakkas...”

„Kuidas sa saad oma emast niimoodi mõelda? Isast ka...”

„Nad on mu vanemad,” kehtas Reniard õlgu. „Ma olen üle 30 ja mis mõtet mul on tõe ees silmi sulgeda? Isa võtab elu lihtsalt – naised, see on dekoratiivne sugu. Ta arvas, et on romantiline armuda eksootilisse, põnevasse, keerulisse ja rikutud tüdrukusse. Noh, mõned aastad ta nautis seda, aga siis avastas, et keegi peab lapsi kasvatama ja elus võiks olla teatud stabiilsus. Ma ei mõtle siin ainult voodit.”

„Ja nad läksid lahku?”

„See on selle asja elutu sünopsis. Nad kaklesid aastaid. See ei olnud meeldiv. Tõeliselt hulluks läks asi tegelikult pärast seda, kui vanaema suri...” Reniard jäi pooleks minutiks vait. Ta ohkas enne jätkamist. „Siin on nii palju suhteid ja suhtumisi taga. Isapoolsed tädi ja onu oma pere-dega aitasid. Aastaid-aastaid käis ema õde asju korraldamas ja silumas. Lõpuks olid meil korralikud tingimused, meid hariti ja meie ümber oli palju normaalseid ja toredaid inimesi. Aga igatahes ei saa ma mõne koha pealt Arielist üldse aru – mina küll ei julgeks oma armsaid vanemaid lasta teineteisele lähemale kui paar kilomeetrit. Võib verevalamise ja mõrvaga lõppeda.”

„Noh, miski ütleb, et sina küll täna ei puhanud?” Dexter kõndis aianurgas kuud imetleva Reniardi juurde ja puudutas veiniklaasiga korraks

teise oma serva. „Vanemad? See oli...” Ta otsis sõnu. „See oli kuidagi nii ilmne, kui te nende vahel hopakki tantsisite. Anna andeks.”

Reniard vaatas ringi. „Ja sina ka, salaud – oli Aracellil vaja rääkida, kuidas ta Tunis Karlose armuke oli?”

„Oli,” vangutas Dexter pead. „Kui Aracelli on koos minuga ja Tunis juhtunu on rutiinne operatsioon, milles osales tosin inimest, ei teki Arielil rumalaid mõtteid. Ja kas sa ei pane tähele, kuidas ta täna välja näeb?”

Reniard mühatas. „Nii rumal ma ei ole, et seda lihtsalt ebaõnnestunud meigiks oleksin pidanud. Nii armas nõiaella. Olgu, aitäh sellegi eest.”

„Su vanemad ei saa vist eriti tihti kokku?”

Reniard lõi käega. „Dexter, unusta agent olla. Kui see sind tõesti huvitab, siis ma räägin sulle mõni päev, kuidas nendega on. Aga mitte täna. Vähemalt jõid nad end väga kähku täis ja see, kui nad end kannuks joo vad, on nende puhul äärmiselt viisakas käitumine.”

Dexter vaikis paar minutit kaaslaste kõrval kuud vaadates. „Reniard, sinna ei ole midagi teha, et ma kogu aeg kogun ja töötlen informatsiooni,” hakkas ta siis vaikselt rääkima. „Sa teed seda ka. Sinna ei ole midagi teha, et ma tõmban rohkem seoseid, integreerin seda infot palju komplitseeritumal moel kui sina oma talupojamõistusega. Nagu paljud muud asjad siin ilmas, on see anne pluss treening. Ma ei saa sinna midagi teha, et mõnikord see ärritab inimesi – nagu nägemisvõime võib kohati ärritada pimedaid, kui nägija seda piisavalt diskreetselt kasutada ei oska.” Ta viskas kaaslaste suunas vabandava muigega pilgu ja pööras silmad üles tagasi. „Anna andeks, ma ju tean su perest. Või oled sa unustanud, kui põhjalikult me su tausta kontrollisime? Praegu küsisin ma rohkem sellepärast, et palju nad sulle stressi põhjustavad? Et kas asi on kontrolli all? Ma sain selle vastuse kätte – sa saad hakkama. Ja veel kord – anna andeks, ma ei taha sul seljas trampida. Oma töö osas sa ju küsid minu nõu. Miks ei võiks sa seda praegu samamoodi võtta?”

Reniard vaikis omakorda paar minutit ja ohkas siis. „Ju ma häbenen neid natuke. Ja ärritab mind kõige rohkem see, et ma ei saa sind usaldada. Kaua me juba koos töötame? Mulle ei meeldi, kui minuga manipuleeritakse. Kui selgub, et sa oled taas ja taas andnud ainult osa infot, et tegelikult on kõige taga veel ja siis veel midagi. Kusjuures sa teed seda isegi siis, kui selleks mingit erilist põhjust ei ole. Professionaalsest kretinismist. Et ma pean sinult saadud info alati läbi mõtlema, konteksti

asetama ja augud täitma.”

Jälle paar minutit vaikust.

„Võimalik, et sul on õigus,” porises siis Dexter. „Ma ei saa sulle lubada, et ma muutun. Ma saan sulle vaid lubada, et otsesele küsimusele annan ma otsese vastuse.”

„Hm...” Reniard vaatas teda uurivalt. „Kui palju on Karlose eestkoste aidanud kaasa sellele, et Ordu on mind siiski nii palju omaks võtnud?”

„Kas sinu küsimuse asetuse näitab, et sul on oma arvamuse Karlose positsioonist Kuu Ordu?” Dexter tundus pisut ehmunud.

„Üks-null. Jah.”

„Tead... ma ei tahaks seda vestlust siin jätkata. Kõrvaliste kõrvade oht. Samas oleks oluline teada, millega me eksinud oleme?”

„Otseselt mitte millegagi. Lihtsalt mul on see talupojamõistus.”

„Vastus su küsimusele on, et mitte eriti. Tõsi, Karlos soovitas sind ja mingil määral on see su tõusu kiirendanud, kuid oma positsiooni oled sa ikka ainult ise välja võidelnud.”

„Miks oli Taras Gandõh oluline? Miks kummitab meid üks aasta tagasi surnud mees, kes jõudis vaid kolm kuud Madal olla?”

„Sest ta tõestas, et Kuu Ordu ei ole mäng. Kuu Ordul on miljoneid kodanikke üle maailma ja paljud väga mõjukad isikud ning organisatsioonid on meid omal ajal toetanud. Meie toetamisele on isegi riiklike ja luureteenistuste tasemel läbi sõrmede vaadatud, sest Kuu Ordu ideed meeldivad paljudele. Taras Gandõh töötas Kuu Ordu vastu vähemalt kolme suurriigi luureteenistuse heaks. Me tõesti ei tea, miks – tähendab, kas ta oli selleks sunnitud või millegipärast vihkas meid kirglikult. Igatähes paistab, et ta saatis meie tegevuse kohta ootamatult põhjalikke ja läbinägelikke aruandeid.”

„Miks ta siis tapeti?”

„Me ei tea. Mul on teooria, et ta lõi tegelikult maha keegi teine Aatomi-füüsika instituuti tunginud agentidest, kes ei tahtnud, et Taras ta hea elu perse keerab ja oma innukusega ta usaldusväarsuse kahtluse alla seab.”

Reniard vaatas Dexterit terve minuti uurivalt. „Oled sa veendunud? Vaata, mulle oleks sinu usaldamiseks aidanud ka sellest, kui sa ütled, et ei taha rääkida enne, kui minuga on tehtud mingid skaneerimised, mida te vist Kuul teete.”

„Miks sa kahtled?” Mees tundus isegi pisut solvunud.

„Talupojamõistus. Ma tean, et Ordu üldiselt lihtsalt hävitab avastatud agendid.”

„Ah see...” Dexter lõi käega. „Kuule, mitmel hävitus- või karistusoperatsioonil sa osalenud oled? Ma ei oleks hetkegi kõhelnud seda sulle ütlemast, kui meie ta maha oleksime löönud.”

Reniard kõhkles hetke. „Millal sõda algab?”

„Seda ei otsusta mina...” Dexter takerdus ja hakkas naerma. „Kaksnull.” Ta tõsines. „Kolme kuu pärast.”

Reniard kergitas kulme. „Ja kuidas me tõrjume suurriikide rünnaku?”

Dexter patsutas talle õlale ja pöördus minekule. „Aga vat selle pead sina välja mõtlema. Homsest alates oled strateegilise planeerimise grupis.”

König

„Hökk,” tegi König.

Krutikov vaatas teda ja Creepi arvustavalt. Ohkas siis: „Jube hea, et planetoplanil pole alkomeetreid. Kas te teate sellist tegelast nagu porutšik Rževski? Ei tea? Haridus...”

„Aiiiii,” tegi Creep kahe käega meeleskohtadest kinni võttes.

„Ma tean,” sirutas Neuben oma toolist käe ja patsutas teda põlvele. „Astronauti reegel number üks – ära kunagi kasuta kolbamodemit pohmakaga. Valus on. Muide, ka mina ei tea täpselt, millist porutšik Rževski lugudest Krutikov mõtleb. Kindlasti on see asjakohane ja ta räägib neid hästi. *You have the stage, commander!*”*

„Kuninglik eliitvägi vallutas linna. Sel õhtul joodi ära kogu konjak ja tõmmati läbi linna esikaunitarid. Teisel päeval jõudis linna regulaararmee. Sel õhtul joodi ära kogu linnakese alkohol ja tõmmati läbi kõik vähegi kõlblikud naised. Kolmandal päeval valgus linna järelvägi. Joodi ära kõik põlevad vedelikud ja tõmmati läbi kõik emased olevused. Neljandal päeval jõudis linna porutšik Rževski. Algas ohjeldamatu joomine ja nikkumine.”

Naeris ainult Neuben.

Terve minuti valitses juhtimiskeskuses vaikus. „Kaunitare ja konjakit tuleks siia tegelikult ekspordida,” porises König lõpuks.

„Kui sa neid ei leidnud, siis on see ainult sinu viga,” elustus Creep pisut. „Mina leidsin siit mõned naisolevused, kelle kohta sobiks kah üks

* Lava on sinu päralt, komandör! (ingl k)

porutšik Rževski anekdoot...”

„Las ma arvan,” katkestas Krutikov. „Porutšik Rževski teatab kaardilauas, et pistis Natašale ballil käe püksi. Ohvitserid tahavad teada, kuidas oli. Porutšik Rževski mõtleb hetke: „Noh, olete te kunagi proovinud näljast hobust peost toita?””

Neuben lagistas jälle naerda ja poisid hoidsid peast kinni. „Võimalik, et ma ei oleks pidanud olema nii asjaliku näoga...” kohmas König lõpuks.

„Asi on standardites,” lausus Krutikov dotseerivalt. „Noori tüdrukuid on siin tõesti nii vähe, et nad peavad voorusevööd kandma, kui nad ei taha keppi saada umbes sama sagedusega, kui silmi pilgutavad. Sama kehtib ka noorte poiste kohta, nagu näha juuresolevalt illustratsioonilt. Samas neid vanu märasid, kes peaaegu et hammustavad otsast kõik, mis nende vitu lähedusse satub...”

„Lõpetage,” oigas König. „Ma sain teada, et Marsil on kõike, on rauda, on...”

„Aa, sa mõtled seda, kui te Creepiga üle Arbori kihutasite ja teineteist taga ajasite? Neil on neid masinaid vähe, nii et nad tõesti kartsid, et te nad ära lõhute.”

„Äh... Siin tuleks...” Ta hää l kustus. „Krutikov, annan alla,” ohkas ta lõpuks. „Porutšik Rževski vastu mina ei saa.”

Kapten mõtles hetke. „Olgu. Hakkame inimesteks. Aga enne veel *coup de grâce*. Porutšik Rževski valmistub balliks ja määrib ka munni vase-liiniga. „Milleks see?” küsib tentsik. „Igaks juhuks,” vastab porutšik Rževski ja tõmbab ka persevahe üle. „Ja see?” teeb tentsik suured silmad. „Vat juhuseid on ju igasuguseid...” vastab porutšik Rževski.”

Keegi ei naernud, isegi Neuben mitte.

Viimane hakkas hoopis rääkima: „Kuuga oli lihtne. Kuus lendu, et tõsta orbiidile Rápase Tõrviku tükid. Veel kuusteist lendu, et panna kokku vahejaam ja sealt edasi viia esimene varustuselast Kuule. Siis neli lendu, millest kahega tõsteti orbiidile inimesed ja kaks läks Tõrviku kütuse peale. Kaks lendu Kuule ja esimene baas alustas tegevust. *Et cetera, et cetera*. Kuul on kõik väljendatav käputäie kriitiliste aheladena. Marsi puhul on kõik palju keerulisem. Marss on planeet. Marss on vabadus ja tulevik. Joome selle terviseks, et ühel päeval on Marsil õites õunapuud.”

„Hõkk,” tegi König. Creep ainult oigas.

Neuben vajutas paari nuppu, ekraanidel nende ümber hakkas vilkuma

kiri „simu” ja Marsi oranžikas kõrb kattus tõesti puude ja rohuga.

„Aga enne tuleb sõda ära pidada,” lõpetas ta kuivalt ja lülitas simu välja, sest tagasilugemise numbrid hakkasid nulli jõudma.

„Meil on kaks nädalat plaanide üle vaielda ja see peaks olema tulemuslik nüüd, kus me leppisime kokku, et enam munne ei mõõda,” võttis Krutikov asja kokku. „Kui te kuidugi stardikiirenduse üle elate, joodik-makaa... mu noored peohimulised sõbrad.”

Longhorn

„No on ikka koht!” ägas Longhorn kes teab mitmendat korda. „Ja miks see inimtühi on? Aru ma ei saa...”

Aurav vesi voolas aegamööda, laiskade lainetena, nagu aegluubis, ilmselgelt silutud kaljust jõesängis, mis sajakonna meetri laiusena mõlemal pool kilomeetreid ja kilomeetreid kaugusse kaardus. Veepinna tasemelt polnud kallaste taga midagi, kui üksikud putkad tuhmroheliste avariiväljapääsude kontuuridega välja arvata, ja pea kohal oli süsimust taevas horisondi lähedal rippuva helesinise Maaga.

„Päris tühi ju ei ole,” osutas Krüger ühele seltskonnale, kes neist paar-sada meetrit eespool samasuguste ujuvate tugitoolidega end voolul kanda lasid.

„Aga nii fantastiline koht!” vangutas Longhorn pead. „Miks see üldse olemas on?”

„Siin mäe all on üks meie kaevandusi ja minu arust alumiiniumi tootmine. Siin on mingi meteoriit kihid segamini keeranud ja mingeid kasulikke asju saab väga kergesti kätte... ma ei mäleta, mida täpselt... Oota...” Ta tekitas nende silme ette tabelid ja selgitavad tekstid. „Loed ise,” jätkas ta. „Tehasel on vaja jääksoojuse hajutajat. Päeval pumbatakse seda kivisse, öösel lastakse siin ilmaruumi; päeval on siin katus peegliks lülitatud.

Avarus. Saad aru, mõned inimesed elavad Kuul ju juba aastakümneid. Mäletad, me rääkisime sel teemal ja sa ise mõõnsid, et Maa külmemate vööndite inimesed elavad ka niikuinii nagu kosmoselaevas, enamik aega kitsastes siseruumides ja ühest tehiskeskonnast teise jooksmiseks tuleb skafander – ehk siis külmaturvis – selga tõmmata; kusjuures skafandri selgatõmbamiseks ei lähe rohkem aega kui teie idiootlike salli-mütsikinnastega...

See siin on viimase aasta projekt. Varem elati ainult Kuu tagaküljel

ja sealgi sügaval peidus. Nüüd me oskame ja julgeme sihukesti ehitada. Puhas tootmisvajadus. SPA on bonus. Muidugi on see ohtlik. Vaata toole lähemalt.”

„Juba vaatasin. Persse, ma olen Kuul juba pool aastat olnud, ma lugesin esimese sekundiga kokku, kus asuvad kõik päästevahendid ja kus on avariiväljapääsud.”

„Noh, nagu iga uue asjaga – kui see paik tehti, oli see alguses pungil täis,” jätkas Krüger. „Isegi niivõrd, et tuli graafik teha, sest vaata, see paik on tõesti ju üsna ohtlik ja inimesi ei tohi rohkem olla, kui paarikümne sekundiga läbi avariiväljapääsude minema saab. Aga kõige kiiremini saab siia Daidalose kaudu ja Heinleinstadtist tuleb neli tundi sõita ja...” Ta laiutas käsi ja võttis siis suure lonksu üüratu suurest kokteilklaasist. „Muide, ma imestasin, et sa tulid koos minuga. Mul on meeles, kui sa rääkisid, et kodus ei julgenud sa isegi heade sõpradega eriti kahekesi kusagil käia – et peetakse pedeks.”

Longhorn mühatas. „Selle aja peale peaksid sa teadma, et ma olen *straight-hetero*. Lootusetu juhtum sinu seisukohast.”

Krüger noogutas. „Muidugi tean. Ütleme, et mul on hea meel, et... kuidas ma seda ütlen... ma olen väga paljude maalaste puhul kohanud kuidagi piredat suhtumist. Ilmselt vastureaktsioonina pealesunnitud poliitilisele korrektsusele.”

„Mul on mõned sõbrad minu teada puhtad homod,” kehtas Longhorn õlgu. „Kuni nad minu peal oma veetlust rakendada ei püüa, on kõik korras.”

Krüger mühatas. „Raisatud vaev, ma tean.”

Longhorn sirutas end ja võttis oma klaasist suure lonksu. Ta pidi endale tunnistama, et oli ikkagi kogu sõidu aja end ebakindlalt tundnud ja see-tõttu oli see viimane vestlus tõeliselt vabastav.

„Aga siit niimoodi Maad vaadata on teistpidi vale perspektiiv,” jätkas Krüger mõne aja pärast. „Mulle meenub üks möödunud sajandi Euroopa diplomaadi jutustus tööst Jaapanis. Et kuidas Euroopas tundusid asjad ühtmoodi – olid poliitilised erimeelsused Saksamaa ja Prantsusmaa vahel, oli Põhjamaade blokk, mis oma rida ajas, olid erimeelsused EU küsimustes. Jaapanist vaadates paistsid asjad hoopis teistsugused, Euroopa oli üks pisike ala kusagil väga kaugel, maailma keskmes oli hoopis Hiina peavaluks otse läve ees, olid mingid – ma ei mäleta enam – pisiriigikesed, keda siis nende kiire majanduskasvu tõttu tiigriteks nime-

tati, olid sõjakolled Indo-Hiinas, oli meeletult suur India, oli USA kui ähvardav pilv teisel pool Vaikset ookeani...

Meil siin on Vana Linn, Heinleinstadt, Neil-A, Tuumavarjend, Lennubaas, Pooluse Tehased. „Eespool” on sattide vöö ja „kusagil selja taga” on Marsi asundused, Jupi süsteemi kaevandused ja asteroidide meeskonnad; neid viimaseid on muidugi näpuotsaga, aga need on tähtsad, eks ole. Ja Maa on see helesinine pall seal kaugel. Gravikaevu põhi. Surmav oht, kui mootoritega midagi juhtub või orbiidi valesti arvutad.

Mõistad, seda on küll terve taevas täis, aga see on kaugel ja väike. Sinna minek ja eriti sealt tulemasaamine on raske. Juba madalalt orbiidilt... saad aru, siit vaadates Maa vahetust lähedusest” – ta tegi pöidlast ja nimetissõrmest poolringi ja hoidis kätt niimoodi näo ees, et Maa sinna sisse mahtus – „sellises perspektiivis vähem kui poole sõrme paksuselt algab tsoon, kus võib lennata tuumamootoritega – ja sealt algab vabadus. Vabadus!

Aga seal all varitseb oht. Habras tasakaal variseb kohe kokku. Me oleme liiga kaua mänginud seda mängu, et Kuu Ordu on lihtsalt üks hunnik mässulisi ideid, mida veab punt põrunud anarhiste, vandenõumaniakke ja muidu veidrikke. Kasu, mida kõik meie kaudu saavad, ei kata enam hirme. Tulud ei kaalu enam üles tasapisi tekkivat mõistmist, et peamine osa kasust jääb ikkagi siia. Praeguseks hetkeks on meie satte alt Maalt raketiga tulistatud kaksteist korda. Ilmselt proovib keegi meie kaitset. Neid, kes seda suudavad, nagu sa tead, on sama palju kui ühel käel sõrmi.”

„Kuidas teil üldse on õnnestunud saladust pidada?” küsis Longhorn. „Põrgu, ma olen vähemalt viisteist aastat Kuu Ordus enda meelest aktiivselt osalenud ja ma pidasin kuni Madale tulekuni enamikku jutte jamaks. Ma mäletan, kui Tseilonil mulle teie... meie kohalik esindaja rääkis Kurrutise jõujaamast ja ma pidasin teda selliseks pateetiliseks müstifikaatoriks. See isegi tekitas paha tunde, et kas tõesti võetakse neid muinasjutte tõsiselt...”

„Kusjuures luured, seega riigijuhid ju teavad!” Krüger tõstis korraks sõrme. „Meile anti kõik selle hetkeni andeks, kui nad taipasid, et me tegelikult ei vaja enam nende andestust.”

„Teavad... Kuidas oli võimalik, et mingi väike punt suutis kosmoses midagi ära teha, samas kui terve Maa sealt sisuliselt taandus? Kuidas on võimalik, et maailmamajanduse sellise integreerituse juures on võimalik

eralduda ja oma nišis midagi ära teha?”

„Joonista graafikud. Äh, need graafikud ripuvad meie kodulehel juba terve selle sajandi üleval. Areng pidurdub. Täpsemalt, arengut pidurdatakse. Miks toimus esimene Marsilend ligi 60 aastat pärast seda, kui see tegelikult oleks toimuma pidanud? Miks umbes sajandivahetusel lakkasid ülehelikiirusel lennud, mis olid võimalikud alates eelmise sajandi 70-ndatest? Miks ikka veel ei ole seal kasutusel elektriautod?”

„Neile küsimustele on väga erinevad vastused...”

„Ei ole! Neile on üks vastus. Kuid olgu, vasta sina – millest see tuleb, et peale Äralendu ja NASA kokkukukkumist selgus, et tegelikult on orbiidil lihtne käia ja nagu seeni pärast vihma sündis erakosmoseagentuure?”

„See on retooriline küsimus, eks ole?”

„Noh, muidugi on. Ordul oli võimalik koli leole tõsta ikkagi sellepärast, et tegelikult ei ole see üldse nii kallis. Aga edasi? Turism suretati ohutusnõuetega välja. Enamikku asju on ikkagi Maal odavam toota, nii kaalutust kui vaakumit annab Maal edukalt imiteerida. Ent Ordu jaoks oli see alles algus.

Mäletad Maa ajalugu – seal on olnud palju tehnilisi hüppeid, mille puhul arengu või võidurelvastumise või mille iganes kell keerati sisuliselt nulli. Mis oli varem, ei lugenud enam. Näiteks aatomirelvastus või püssirohu leiutamine. Aga ka see hetk, kui Inglismaa lasi vette esimese dreadnoti, sest selle hävitusjõud oli suurem kui kogu maailma senistel laevastikel kokku. On erinevaid arvamusi, kuid minu meelest oli kõige pöördelisem hetk termotuumaelektriijaama käivitamine. Kellad keerati nulli. Meil on kaksteist aastat edumaad ja ei ole näha, et Maa järele tuleks. Mis on iseenesest väga kurb.”

„Hm, „meie”?” küsis Longhorn vahele, kui teine mõtete kogumiseks hetkeks vait jäi. „Vana sa õieti oled?”

„31. Paistan umbes 25, eks ole? Muide, ka sina oled siin igatpidi paremaks läinud. Ei, ma ei ole Kuul sündinud. Mu isa tuli aastat kaksikümne tagasi Madale ja mõni aasta hiljem – ma olin siis 14 – jooksin ma talle järele. Lapse lollus mõnes mõttes – kool viskas üle ja tahtsin ema juurest ära, sest... pole oluline. Kuule tuln neli aastat tagasi, kui oskasin oma elu all kirjuks elada.”

„Madal? Millega sa küll hakkama said?”

„Mitte Madal. Ma õppisin NY-s, Bentletonis juurat. Kuna mul olid

suured plaanid ja... eks Ordu tegelased tõukasid vaikselt takka, igatahes toppisin end Microsofti ja oskasin end aastaga... pole oluline..." Ta ohkas ja mõtles hetke. Jätkas siis: „Mis tehtud, see tehtud. Lõpuks on see kõik kirjas, kui keegi uurida viitsib. Igatahes sai minust mõnede tähtsate tegelaste armuke. See tundus huvitav ja põnev ja kuigi see mulle midagi ei pakkunud, ei saa öelda, et ma end väga – endal süda paha – sundima oleksin pidanud. Ainult ega need seal ka lollid ei ole. Sisejulgeolek lasi mu legendi õhku ja minust jäi sinna ainult kingataldade kõrbemise lõhna. Kuna ma olin enne siiski suutnud Ordule praktiliselt kõik nende ruuterite adminiparoolid edastada ja vähemalt kuue tähtsa tegelase majja lutikad sokutada, on neil teatavasti põhimõtte küsimus mind kalatoiduks teha, ja nii mind siis raketti topitigi.”

„Ja mida sa siin õieti teed? Vabanda, aga ma tõesti ei ole aru saanud, millega sa tegelikult tegeled? Vabanda veelkord, aga aatomifüüsikuks saab sind pidada ainult saja sammu pealt ja pealetuult.”

„Sellega, mida oskan. Loen juriidilisi dokumente, vaatan lepinguid üle... Siis olen jõudumööda võtnud läbi pilooditreeningut ja..." Ta hakkas naerma. „Tegelen sellega, mis mul kõige paremini välja tuleb, ehkki see teisalt on üks frustreerivamaid ameteid. Kuidas enamik meie rohkem või vähem teadlikke kaastöötajaid meiega sidet peab?”

„Tavalise interneti vahendusel. Kodeeritult muidugi,” kehtis Longhorn õlgu.

„Praktiliselt kõigi riikide luuretel ja enamikul suurematel korporatsioonidel on praktiliselt päris hästi võimalik jälgida, kuhu sa ühendud, ehkki sisu enamasti jälgida ei anna. Kuidas varjata meile olulist sidet?”

Longhorn niheles. „Ma vist saan aru, kuhu sa tüürid. Mada serverid on head pornot täis.”

Krüger naeris. „Muidugi sa tead. Ma toodan pornot. Ega inimene ikka masina vastu ei saa, aga kõige parema tulemuse, nagu ikka, annab inimene ja masina kombinatsioon. Pooled siinsest rahvast on mu projektides osalenud. Ma võtan nad aluseks ja genereerin arvutis kõikvõimalikku materjali – pilte, lühikesi videolõike igale maitsele – alates heinamaal alasti jalutamisest ja lõpetades nekrofiiliaga –, pikki filme ja muidugi põhiline – interaktiivseid mängu... Ma tahtsin muide sind ka paluda; ei ole seda varem teinud, ootasin, et sa siinse eluga harjuksid ja lakke ei hüppaks – sul on kindlasti kookonis treenides mõned kohad väga hästi välja tulnud? No sajad inimesed on andnud mulle vaba ligipääsu oma

mängufailidele. Ega ma su nägu otseselt ei kasuta ja pole oluline, et sa kookonis kinni oled. Kõigi sinu liigutuste täpne salvestus jääb ju järele, mina panen sinna sinu või kellegi teise näoga alasti Conani asemele ja sellistest hästi välja tulnud mängukohtadest ja kõikvõimalikust keppimisest panen kokku neid nõndanimetatud mängufilme ja virtuaalreaalsusi. Ma võin julgelt väita, et kui Mada kanalid nii kitsad ei oleks, oleksin ma maise pornotööstuse juba välja suretanud. Mul ei ole siin ju kopipedesid ja muid piiranguid ka ja kristlus on kahe tuhande aastaga valgest mehest tõelise pervo vorminud – ma salvestan siin mõne kaheteistaastase kujutise ja teen selle põhjal korraliku *hardcore-action*’i ja saan Euroopast ja Põhja-Ameerikast kakskümmend miljonit klikki. Kusjuures kõige raskem on siin mõnele neist kaheteistaastastest seletada, et las ma genereerin selle *action*’i parem ikka arvutis, sul endal on natuke vara... ja siis teatab ta silmi pilgutades, et mida varem ta harjutama hakkab...”

Longhorn niheles veel rohkem. „Ma olen muidugi alati teadnud, mis serverites on, kuid ma pole kunagi huvi tundnud, kuidas see tekib... Kas siin ei ole üldse mitte mingeid seadusi?”

„Ei. Kui ma seda tööd alustasin, seletas sisemine ring mulle põhimõtted ära. Seda on nüüdseks tõesti juba aastakümneid tehtud, nii et pole ma ei esimene ega ainus. Seadusi ei ole. Lapsi tuleb muidugi kaitsta, sest nad ei ole veel täiesti enese eest vastutavad olendid, ja kõige raskem ongi tabada ära seda, et keegi ei teeks midagi sellist, mida ta hiljem kahetseks.

Ausalt, minul kaheteistaastaste vastu seksuaalset huvi ei ole. Ja räägitakse, et ka ponide keppimise kohad pidid mul natuke kunstlikud välja tulema – mis teha, isikliku kogemuse puudumine.”

„Kas siis ei anna leida...”

„Noh, me isegi proovisime projekti kaasata üht sarimõrvarist nekrofiili, kes Mosambiigis surmanuhtluse täideviimist ootas. Lubasime talle isegi eluaegset vanglakaristust, kui ta oma kogemused ausalt ja täiega ette mängib... Tead, see ei kõlvanud. Selles polnud kirge ega hoogu, see oli tuim, räpane ja jõle.”

„Kas sellele pole kah oma sihtgrupp?”

„On küll. Aga see on mikroskoopiline. Enamik tahab ikka mingit *young adult* vampiirikat.”

„Ja jätsite ta siis ellu?”

Krüger turtsatas. „Ordu peab oma lubadusi. Saatsime ta Io kaevan-

dusse. Ta on elus, ta elab tingimustes, millest ta kodus ainult unistada võis, tal on internet ja lõpmatu hulk muusikat, filme ja raamatuid. Ja töö pole kurnav, ainult robotite jälgimine.”

„Kuidas te ta tööle saite?”

„Kui ta tööd ei tee, hakkab internet ära kaduma ja filmoteegist saab ainult Disney filme. Igatahes kui ta end surnuks ei joo – ja see võimalus tal on – võib ta elada veel 60–70 aastat. Ta teab väga hästi, kus ta on, seega võib ta üsna veendunud olla, et sealt minema ta küll ei pääse.”

Longhorn seedis seda kõike natuke aega. Ka Krüger vaikis.

„Kuule, sa oled vist see ainus ja õige mees, kelle käest küsida,” alustas Longhorn lõpuks kõhklemisi. „Sa muidugi tead, mis elu ma viimasel ajal elanud olen... On see tavaline? Ma mõtlen – mida nad minus leiavad? Ja samas olen ma ju näinud siin ka naisi, kes burkat kannavad?”

„Ordul on ainult üks reegel – ei tohi teisele pähe sittuda. Keegi ei keela. Suguhaigusi ja soovimatut rasedust meil ei esine. Ja... sa taipad seda aja-pikku... ka minul kulus aastaid... Noh, võtame näiteks kas või sellesama su Evlini. Ta teab teoreetiliselt, kuidas Maal elatakse, aga ta on kogu oma elu – mõistad, kogu oma elu! – kohanud vaid tarku ja heatahtlikke inimesi. Talle ei ole keegi kunagi häda teinud. Oh, muidugi koolis solvatakse ja isegi kakeldakse, aga see ei ole mingis lähenduses võrreldav kriminaalsete jõukudega Maal. Et kui isegi Maa eliitkoolis õppides on oht mingi paha tegelase teele jääda ja tegelikult pole sul tänavatel retsi-diiivse saasta eest mingit kaitset, siis siin oled sa selles mõttes absoluut-selt kaitstud.

Sina oled ise sihuke rahulik ja heatahtlik tüüp, et sa ilmselt ei teagi, et muidugi eksisteerib ka karistussüsteem. Põhimõtteliselt on kaks astet – koduarest ja väljasaatmine. Ehk siis, kui sa millegi väga hulluga hak-kama saad, on sul valida Ganymedese, Titaani ja poole tosina asteroidi vahel.

Vaata, algul oli Kuul väga kitsas. Eraldi tualettruume pole siin kunagi olnud. Temperatuur on alati kontrollitud, ehk siis rõivad kaotavad sisu-lise tähenduse. Siin on inimesi kõigist kultuuridest. Tohtu hulk tabusid on olemast lakanud.” Krüger vaikis hetke. „Seda on sulle raske seletada, aga kui sa järele mõtled, on see nii ilmne. Evlini jaoks on seks üks sot-siaalse suhtlemise vorme. See järjekord su ukse taga – ma ei tea, kas see lohutab sind või teeb kurvaks, aga see ei jää nii. Praegu oled sa *Sündmus*. Sihuke uus huvitav kutt linnas. Uudis levis ja üks teatud kildkond naisi

tahtis su ära proovida. Neid, kes selle mänguga kaasa lähevad, on naiste üldarvust aga vaevalt kolmekümnendik. Pärast võrdlevad oma siniseid laiike.”

„Siniseid laiike?” Longhorn paistis siiralt kohkunud.

„Kas sa ei teadnud? Sa oled Maalt. Sa oled tugev ja ei oska oma jõudu õigesti juhtida. Sa teed neile haiget. Tahtmatult.”

„Ma ei...” Longhorni hääl kustus.

„Ähh, võta vabalt. Inimene on ikka üsna tugev ja vastupidav ja selles mõttes kuuluvad ka naised inimesse alla. Või kuidas ma seletan... Kui sa tibi kõhu peale võtad, lendab ta ju minema, kui kõvemini lükkad. Ta kaalub ju siin enamasti alla 10 kilo. Kui sa ta peal oled, kaalud sinagi alla 20 kilo. Sa pead teda siin hoopis kõvemini õiges asendis hoidma kui Maal, eks ole.”

„Kust sa tead?” küsis Longhorni ettevaatlikult.

Krüger purskas naerma. „Miks sa arvad, et sul kuidagi teistmoodi läheb kui kõigil teistel? Veelkord, ära muretse. Sa ei tee neile ju tõeliselt viga. Lihtsalt pigistad teinekord natuke kõvasti ja nad teavad ja ootavad seda. Naudivad ka, ära muretse.”

Longhorn oli tükk aega vait. „Kolmekümnendik on...” pomises ta lõpuks.

„Ega siis teistest linnadest kohale sõitma ka ei hakata, ära end üle hinda! Kuid ma soovitan sul kõigi sinu juures käinute märgendid alles hoida, sest kui sul kunagi peaks tekkima moment, kus sul kedagi ei ole, alusta algusest. Väga suur tõenäosus, et kui juhtub vaba aega olema, pole midagi ka kogemuse kordamise vastu.

Mis ma tegelikult öelda tahan – on sellised igas mõttes vabad naised, on „korralikud” pereemad ja on nunnad või muidu maailma peale tige-
dad juurikad. Las need viimased olla omaette. Õngitseda tuleb järves, mitte kõrbes. Kõik, kes huvi tunnevad, juba teavad, et Evlin on sinu *first choice*, aga kui sul aega ja jõudu üle, on sealt edasi suhteliselt *random female*.”

„Mrhh-rhh...” Longhorn seedis seda; isegi mälumisliigutusi tegi suuga.

„Ma olen eluaeg pidanud plikat kõigepealt ära rääkima. Ma mäletan siia-
maale, kuidas tuli pidudel vaeva näha, kuidas käis üks pidev jama selle ümber. Kuidas alailma oli häda, et ei saa... Kuidas tuli varjata, kui sul mitu armukest korraga oli, ja kuidas nad kõik tahtsid midagi... abielu, suhet... kuidas... Mrhh,” lõi ta käega. „Siis tulin ma Madale ja leidsin

teel naise, kes mulle tõeliselt meeldis. Aga sa tead. Siis tulid siia ja... paradiis! Midagi muud öelda ei oska. Paradiis!”

„Ma tean. Selle kohta on siin isegi mõiste olemas – *dick-amok*. Või poole seltskonna kohta loomulikult *cunt-amok*. Ja see on eriti levinud Lääne inimeste seas, mis juba iseenesest näitab, kui jõle on see, mida kristlik kultuur inimestega teeb. Aga see läheb üle. Tavaliselt jäädakse pidama 4-le kuni 6-le kindlale ja need vahelduvad keskmise tempoga 1–2 aastas.”

„Püha statistika,” pomises Longhorn.

Krüger pööras oma tooli rohkem tema poole. „Ma tunnistan, et ma tunnen sinu vastu huvi ka kui mehe vastu, aga tegelikult ei ole ma sind nii-öelda pildil hoidnud sugugi mitte sellepärast. Ma esindan pisut teist vaatenurka kui Uilliam, kes sind muide väga kõrgelt hindab. Aga mina arvan, et sa ei ole seen – et sind peab pimedas hoidma ja sitaga toitma. Sa paistad olevat selline, kes kaevub oma töösse ja muu vastu huvi ei tunne, aga ma loodan, et see on vaid üks külg sinust. Uilliamile see sobib. Mina arvan, et iga ordulane peaks olema ka sõdur. Et me keegi ei ole mitte ainult oma eriala mehed, et esmajoones oleme me Ordu sõdurid. Et igaüks meist peab teadma, mispidi relv käes käib, ja vajadusel olema valmis sõdurina seisma selle eest, mida ta kalliks peab. Saa minust õigesti aru – Uilliam ei varja sinu eest midagi. Ent tema leiab, et sinuga ei tohi riskida. Et sina ei ole see, kes peab lahingulennuki juhiste taha istuma, kui meid rünnatakse. Seega suhtub ta väga halvasti minusse, kui ma tulen sinu juurde selle jutuga, et oled sa mees või keedumakaron?”

Sõda tuleb! Sõda on möödapääsmatu. Kas sa üldse tunnend poliitika vastu huvi? ÜRO kaudu esitati järelepärimine. Mada saadikult tahetakse õigused ära võtta, kuna ta ei esinda Mada rahvast. Noh, praegu näritakse veel selle kallal, et ta ei ole malagass, vaid prantsuse kolonistide järeltulija. On ainult aja küsimus, millal öeldakse välja, et ta on tegelikult Kuu Ordu marionett. Ma tean, mida sa Madal tegid, lisaks oled sa eluaeg tegelema karatega ja sul on need aegunud piloodipaberid – sa oled oma olemuselt sõdur. Mees. Võitleja. Mina kutsun sind võitlema. Täpsemalt muidugi esialgu võitlejaks õppima.”

Longhorn vaikis terve minuti. „Kuradi Uilliam,” sajatas ta lõpuks südametäiega. „Sa oleksid selle jutuga võinud palju varem tulla.”

X

„Kurat, mul on külm! Ma tulen suvel troopikasse ja mul on külm.” John turtsus pahaselt ja tiris kerget jakki koomale. Ta pea valutas ja ta ei tundnud end üldse hästi.

„Sa oled muide teisel poolkeral ja siin on talv,” ohkas Timbuk Mandela. „Kraadi 15.”

„Ja lisaks ma higistan,” porises John edasi. „Kas sa said mulle kellegi?”

„Ma üritan.” Timbuk oli silma järgi 30 ja puhastverd aafriklane. Ta oli üsna pikka kasvu ja sportliku väljanägemisega.

„Ehk siis ei saanud.”

Mees kehtas õlgu. „Mängi turisti. Kauaks sa jääda saad?”

John hoidis end tagasi. Sellest oli korduvalt juttu olnud ja Timbuk teadis seda suurepäraselt – John oli tulnud tavalise turistina tavalises turismigrupis ja ta pidi kolme päeva pärast tagasi lendama.

„Kui mul on ette näidata vaid turisti mängimine, tekib minu ülemustes kahtlus, kas me kasutame raha õigesti. See võib tähendada prioriteetide muutusi ja tüsistusi meie koostöö osas.”

„Siis olete te valel teel. CondorSec ei ole naljavennad. Sa ju oled juba nädala siin olnud – mida sa näed?”

„Ma näen üht veidrat saart. Ma näen seda, mida ma näha ei taha – uut koloniaalaega. Uhkeid valgeid inimesi ja raha. Palju raha. Ja suurt segadust. Soovimatust teha tööd, mille eest me maksame.”

„Sa eksid. Palju sa oled Aafrikas ringi käinud?”

„Natuke olen,” kehtas John õlgu. Tegelikult ta peaaegu ei olnudki. Egiptus ja Tuneesia ei lugenud. Ent ta teadis, mis seal toimub ja millele Timbuk vihjata üritab.

„Mis on põhiline erinevus?”

„Raha?”

„Raha.”

„Vabadusvõitlus...” John katkestas end ise. „Ei, muidugi on nad formaalselt vabad. Madagaskari Biosfääri Kaitse ei pretendeeri valitsemisele. Ent ometi nad juhivad. Kas see rahulolematust ei põhjusta?”

Must mees vangutas pead. „Raha – see on vastus. Noh, targemad pead... jah, targemad mäletavad, millega vabaduse saavutamine eelmine kord lõppes. Aga mass nii ei mõtle. Neid huvitab ainult raha. Vabadusvõitlejaid on. Protesti on. Aga sellele ma panust ei teeks. Vähemalt selle

raha eest, mis sul välja panna, ei osta sa mingit vabadusvõitlust.”

John jäi väliselt rahulikuks, kuid ta oleks nagu kõrvakiilu saanud. See tõbras tema ees nägi kõike ainult läbi raha. Ja ta näitas Johnile tema koha kätte. John vihkas seda meest. Ta oli üsna kindel, et mees on veel kellegi palgal, ja midagi tema ilmes... Jah, see oli muidugi vaid mingi ähmane tunnetus, kuid John arvas tema suujoones ja silmavaates nägevat mingit maniakaalset sadismi...

„Jah, aga midagi ma selle raha eest siiski tahaksin.”

„Nad mängivad teid üle. Kõik mängivad teid üle. India ja Usa saadavad siia inimesi ja valmistavad midagi ette. Ma andsin sulle need andmed, sul on midagi ülemustele näidata. CondorSec aga annab amnestia kõigile, kes ausalt üle jooksevad. Inimestele meeldib siin ja sellise suhtumisega maksate te lihtsalt siiasõidupileti eest. Ma ei tea, kuhu nad siit kaovad. Käivad jutud, et kosmosesse. Kuule. Aga seda ma kontrollida ei saa. Käi rahvusparkides, käi...”

„Ma olen igal pool käinud. Eile olin Zahamenas. Ma tahan päriselt midagi näha.”

„Ma ei saa sind Itasy keskusesse. Usu mind, ma tean, mida räägin. Ma saan su sinna, aga sa jääd ju seal kohe vahele. Ja see ei ole mulle ükskõik ainult tänu sellele, et kes mulle siis maksab, kui sind maha lüüakse? Mida sa Zahamenas nägid?”

John kehitas õlgu. „See töötas.”

Timbuk noogutas. „Ära alahinda neid tüüpe. Nad on kusagilt kosmosest tõsise rahapuu leidnud. Raha eest saab kõike. Nad sõidavad teil kõigil eest ära.”

Mees võttis kohvitassi kahe sõrme vahele ja pilgutas silma. Üle tänava pühkis tuul. Päev läks tasapisi soojemaks ja John tundis, kuidas higiniired mööda selga jooksevad. See oli lausa nõrdimapanevalt vastik – külm ja palav ühtaegu. Tegelikult... jah, ta oli niipalju psühholoogiat õppinud, et ta sai aru, et võitleb iseendaga – kõik teised ju tundsid end mõnusalts.

Kõige rohkem tundis ta võimetust. Vihategevat võimetust. Ta ei suuda kodus ülemustele midagi selgitada. Ta kirjutab ettekande, kuid see lõppeb vaid sellega, et Keaton vaatab talle pikalt otsa ja ohkab. *Tema* ju nägi selgelt, et see ei ole enam punt fanaatikuid ja pisisulisid. Siin saarel oli ta nädalaga hakanud uskuma paljusid asju, mida varem kõik võimatuks pidasid. *Niipalju* ta Aafrikast teadis.

„Kui Usa ja India...”

Timbuk vangutas pead. „Nad ei tule siia sõdima. Nad tulevad valitsema. Kui sinu omad kohe midagi ette ei võta, saavad need kaks Kuu Ordu oma käpa alla ja valitsevad maailma.”

„Hiina...”

Ent ta agent katkestas teda kes teab mitmendat korda. „Hiina on ka kohal. Hiina teab ka, et Usa ja India midagi ette valmistavad. Ja lekitab selle kohta Kuu Ordule infot. Sest nemad ei ole valmis ründama, aga Kuu Ordu teistele jätta ka ei taha. Need on muidugi minu oletused.” Ta tellis järgmise tassi kohvi. Ilmselt kindlas usus, et John maksab.

John tundis sedasama ahistavat abitust, mida mõtlejad segastel aegadel nii tihti kirjasõnas välja pödenud on – sa tead täpselt, mis järgmiseks juhtub, ent sa ei saa mitte midagi teha...

Sügis 2061

Longhorn

„Ago!”

Ta isegi ei reageerinud esimesel sekundil, nii sügavalt oli ta juba jõudnud harjuda Longhorn olema. Tegelikult oli see tuttav häälekõla, mis pani ta pead pöörama.

„Jane! Mis sa siin teed?” Ta pöördus naeratades naisele vastu ja embas teda. See kukkus üsna pikantselt välja, sest Jane ei olnud nii väikese kaaluga harjunud, ei hoidnud tasakaalu ja sisuliselt kukkus Longhornile otsa, nii et põsemusi asemel tuli välja korralik karukallistus.

„Võiksin sama sinult küsida? Ma pole sind ju kolmveerand aastat näinud, sellest ajast, kui üles ära läksid.” Jane oli muidu nagu ikka – sellise armsa naiseliku olemisega, nõbinina püsti ja igavesti uudishimulik pilk julgelt otse. Longhorn ei saanud lahti mõttest, et selline pilk sobiks uurivale ajakirjanikule – et tungib hingepõhja, mõistab ja nii edasi –, bioloogi puhul aga tekitab ebamääraselt ebamugava tunde, nagu oleksid sa preparaat... „Terie igatseb väga sinu järele.”

Longhorni naeratus kustus. „Mina tema järele ka. Aga nii on parem.”

„Mis teie vahel õieti juhtus?”

Mis siis juhtus? Kuul tundusid kõik, kel teemaga üldse asja, teadvat, et Terie on agent. Et ta palgati sellesse gruppi esmajoones Longhorni pärast, sest palju enne seda, kui ta ise sellele äratundmisele jõudis, oli

keegi tarkpea välja raalinud, et varem või hiljem peab see mees Madagaskarile minema... Ja et see ei olnud kindlasti nende äbariku pisiriigi luure, kel nii palju nutti ja nutsu oli, kuigi värbamistöö tegid nemad... Et kogu selle aja, kui ta mõtles, et tal on ikka roppu moodi vedanud, et tal sihuke noor ja kena armuke on, tegi too hoopis tööd...

See kõik käis tal hetkega läbi pea. Nüüd oli ta Teivasjaamas ehk ühel suuremal Maa satelliidil, mis oli enamiku alt tulijate sihtmärgiks – kui nad valida said –, sest selle eluruumide osa – kaks väga isase pilvelõhkujat mõõdukas silindrit, mis nii-öelda otsapidi telje küljes rippusid – pöörles ja seega oli seal suures osas täiesti talutav raskusjõud. Siin olid suhted teised, siin oli palju inimesi, kes ei kujutanud ettegi, et veerand sajandi eest 14 inimesega alustanud baas Kuu tagaküljel oli kogu selle aja kasvanud nagu pärmitaigen – juba korraliku linnakese mõõtmed võtnud – ja need kummalised veidrikud, kes Teivasjaamas kõigepealt 0,4 ja siis 0,7 g juures Maa gravitatsiooniga uuesti harjuda püüavad, kui neil „alla” minna on vaja, pole enam ammu üksikud üksindusest ärapööranud geeniused...

„Kas ta ise pole rääkinud? Mrhh, kurat neid võrgunimesid... Terje oli ta vanaema, üks natuke hull mõisaproua.” Ta sai aru, et ajab aja võitmiseks jama. „See on pikk jutt. Sina oled ikka Frankiga koos? Tema on loodetavasti ikka Frank ja sina Jane? Mina olen muide Longhorn.”

Naine hakkas naerma. „Ma tean. See sobib sulle.”

Longhorn mühatas. Mõnikord oli ta mõtisklenud selle üle, kas teised teda tõesti suure tigea pullina nägid, kuid lõpuks ei olnud see kindlasti kõigil halvem, mis inimesega juhtuda võib...

„Frank on Frank,” jätkas naine. „Tema võrgunimi on FrrrNccc” – ta hääldas seda tähtaaval – „ja usu mind, see ei hakka külge. Minu võrgukutsung on JaneT1000, ehk 'Jane, Tarzan Thousandth' ja mõnikord kutsutakse mind 'Džēindiz', aga Jane käib endiselt kah. Jah, me oleme Frankiga koos. Natuke ootamatult läks... Aga sa tead.”

Longhorn hakkas naerma. „Jah, tean. Ma pidasin teid paariks täpselt samuti kui teie mind ja Teriet paariks pidasite.”

Jane naeris vastu. „Just – mõtlesin veel, et elu on imeline – et kus ja millal sa küll talle käpa peale said – nagu sa ise ütleksid.”

„Mul on väga hea meel sind näha,” noogutas Longhorn veelkord takka. „Nagu mul oli väga hea meel sind Madalt leida... On sul aega? Istume kuhugi.”

Jane sulges korraks silmad – ilmselt vaatas kella. „Mul ei ole tegelikult enne homset – nii naljakas on siin seda öelda! – midagi teha. Siis peaksin Rõngassaiale minema. Sinna ei lähe keegi enne kahtkümmet tundi.”

„Mina pean vähem kui kolmveerand tunni pärast Armstradile minema. Mis sa siin üleval üldse teed?”

„Kas sa ei tea? Sõda tuleb. Benoit Evra – meie saadik ÜRO-s, tead küll – on arreteeritud ja õige mitmed Ordu varikompaniid on kinni pandud. Politsei on korraldanud läbiotsimisi ja koostatakse „kadunud isikute” nimekirjasid. Meie sinuga olime ka sees mingis variandis, mis meie serverites ringi liikus. Kosmoseüstiku stardid toimuvad minu teada nüüd kaks korda päevas ja kõik, kel vähegi asja või tahtmist on, tõstetakse siia üles. Paljud lähevad Kuule edasi. Ma...” Ta raputas pead. „Ma sain end tööle Rõngassaia laborisse, aga olgem ausad, see on esialgu rohkem aednikutöö. Kuule, sa tuled Kuult – paljud kinnitavad, et kõige mõttekam oleks sinna edasi minna? Kuidas seal elatakse? Ma kartsin natuke, et seal ei saa enam kunagi tagasi...” Ta hääli vaibus. Nii selgelt oli näha, et ta on segaduses ja tõepoolest kardab.

„Kuul on tore. Ausalt.” Nad jõudsid ühte koridoride ristumiskohta rajatud kohvikusse, see aga oli puupüsti täis.

„Nojah siis,” porises Longhorn ringi vaadates. Nad olid ühe „tornmaja” ülemises otsas, kust hargnesid koridorid tolle kuuekümnemeetrise läbimõõduga silindri kahes servas asuvate treppide ja liftideni, ja otse üles läks käik telje juurde. „Kus sa siin üldse elad? Üks võimalus oleks sinu juurde maha istuda... Aga Teivasjaamas ei ole ilmselt korraliku kohvi lootust... vähemalt mitte mõistliku aja jooksul. Võiksime muidugi minna Dragster Kahele – see on laev, millega ma Armstradile lähen. Seal saab kindlasti kohvi. Mis arvad? Seal on muidugi kaalutus – kuidas sul sellega on?”

Jane hakkas uuesti pisut närviliselt naerma. „Mul ei olegi siin tuba. Satelliidil pidi olema kolm korda rohkem inimesi kui peab. Nad tahavad meid siit kiiresti minema juba sellepärast, et kõigile ei jätkuks isegi skafandreid, kui midagi juhtub. Keegi rääkis, et nad vist kuidagi tõstavad tervet Teivasjaama kõrgemale. Minu arust aga on risk kõrge... kuigi seda keegi öelda ei taha. Mul on ainult magamiskott... ja kaks meetrit koridori kolmandiku g tsoonis. Vähemalt ei ole siin kõva põrandal magada.”

„Oota...” pomises Longhorn ja asus õhus kirjutama. Ta jätkas vast minuti pärast: „Tule parem minuga Armstradile. Mul on seal vähemalt

omaette tuba. Mahud ära küll. Ja siis vaatame, kuhu su saadame – Rõngassaiale või kohe Kuule. Tähendab, sina otsustad, aga kui sind miski otseselt sinna Rõngassaiale ei tõmba, soovitan Kuule tulla. Nad on seal infra arendamisega üsna järje peal, ruumi on.”

Tuled hakkasid punakalt vilkuma, küllaltki diskreetselt kõlas häireakord ja ruum õõtsatas.

„Mis see on?” küsis Jane ühest tugipostist kinni haarates kokkunult.

„Orbiiti muudetakse, ise ütlesid,” muigas Longhorn, ent tuletas endale kohe meelde, et oskab neid asju taibata ja jälgida tänu viimaste kuude treeningule. Ta sundis end tõsiseks ja neelas alla märkuse stiilis kasuta oma modemit. „Nad rakendavad stabiliseerimismootoreid ja dokkides olevaid laevu niimoodi, et sat tõuseb kõrgemale orbiidile. Paarsada kilti võib väga oluline vahe olla, lisaks lendavad kõik pahade arvutused, mis on tehtud vana orbiidi järgi. Peamise veojõu annab muide Eurydike ja küllalt kõnekas on juba fakt, et nad nii avalikult seda siin kasutavad...” Ta kallutas pisut pead ja laksatas vastu kõrva, nagu üritaks sealt vett välja raputada. „Neetud, Dragsteri starti tahetakse ettepoole tõsta, kõigil palutakse kiirustada. Tuled siis? On sul siin mingeid asju? Tee palun ruttu, kui tuled.”

Jane vaatas teda viis sekundit üsna tõlbil ilmel ja jõudis seejärel otsusele. „Oota, ma korjan oma tráni kokku... Magamiskott jääb siia.”

Longhorn tammus jalalt jalale, kuni naine oma asjad suurde seljakotti toppis ja kellegagi seal eluruumiks muudetud koridorijupis kiiresti rääkis, ilmselt teatades, et tema koht jääb vabaks. Nad tõusid mööda liikuvat kaldteed telje juurde ja Longhorn aitas Jane'il koti ja selleks ajaks juba tsentrifugaaljõust lihtsalt laisaks pöörlemiseks üle läinud kaalutusega hakkama saada. Seekord oli pöörlevalt osalt mittepöörlevale ülemineku lüüs rahvast täis ja keegi sajatas, sest lisaks olid mingid kastid jalus ees. Longhorn näitas kätte õige toru ja õhuvool selles aitas neid tema laeva suunas.

Nad olid viimaste tulijate hulgas. „Istu siia,” surus Longhorn naise tooli ja toppis ta seljakotipalli ühte hoidevõrku.

„Aga sa ise?”

„Ma olen piloodikabiinis. Keegi peab seda asjandust ju juhtima ka.”

Ta lasi Jane'il natuke maigutada, enne kui jätkas: „Ma ei ole esimene piloot. Ära karda, seal on kogenumaid vendi kah, aga ma olen tõepoolest läbinud piloodikoolituse ja nad istutavad mu meelega teise piloodi

kohale, et nii nemad kui mina saaksime teada, kuidas mul selle konkreetse dragsteri juhtimine reaalsuses välja tuleb. Sellega on mul esimene kord.”

Ta jättis ütlemata, et ta on lennanud ainult viimasel kuul ja reaalsuses näeb laeva juhtimine välja nii, et piloot imiteerib seda ja arvuti ütleb talle, kui viletsasti ta hakkama saab – kuid samas peab piloot olema pidevalt valmis juhtimist üle võtma. Kui nad Kuult tulid, oli Krüger – nagu ta ise lugupidamatult ütles – kõige lootusetuma kuju esimeseks juhtima pannud, ja ainus heledam kiir asja juures oli, et see ei olnud mitte tema...

Dragsteriga Maa tehiskaaslaste vahel lendamine on tegelikult üks sündmustevaesemaid ettevõtmisi, eeldusel muidugi, et midagi ootamatut ei juhtu. Visinal sulgusid luugid, keegi – oli võimatu öelda, oli see inimene või masin – luges igaks juhuks ka häälega üle niikuinii displeidele tekkivad kirjad ja mõni sekund hiljem rappus laev, kui esiteks avanesid haaratsid ja järgmiseks lükkasid elektromagnetsuunajad neid suuremast massist eemale. Hetk kaalutust, millele järgnes sisikonda pahupidi pöörav rapsakas, kui laev end õigesse suunda keeras, ja kui inimesed ja asjad ei oleks kõvasti kinni olnud, oleksid need kõik läbisegi ühes nurgas hunnikus olnud; ja peaaegu alati kippuski esimese kiirenduse ajal mõni ununenud asi kolinal kohta otsima.

Ja siis kiirendus. Esimesed manöövrivõtted on kõik jõulised ja kiired ning eriti kriitiline on asi siis, kui satti ennast kiirendatakse. Niipea, kui lennumasina arvuti otsustas, et nad on ohutul kaugusel – praktikas vaevalt paarkümmend meetrit eemal –, keerati seda tüürmootoriga, ja sellele järgnev kiirendus pidi viima laeva eemale Teivasjaama enda servadesse kinnitatud, tavaliselt vaid stabiliseerimiseks kasutatavate mootorite ja telje juurde masskeskme suhtes õigesse kohta paika pandud suurema planetoplani määratult võimsamate käigumootorite plasmajugade eest, ja kõike seda tuleb lisaks teha nii, et lahkuva laeva enda plasmaleek tehiskaaslast ei riivaks. Mõne sekundi pärast tuleb mootor välja lülitada, sest gaasijuga läheb ju koonusena laiali ja sama kiirusega samas suunas jätkates saaks satelliit ikkagi paratamatult kõrvetada. Järelikult tuleb varsti uuesti suunda muuta. Kõige mõistlikum on õigel ajal mootor peatada, natuke inertsiga liikuda, suunda muuta ja jälle täiskäik anda. Nii tehaksegi satelliidi ümber tavaliselt „auring”.

Igatahes saab laev vähem kui minutiga piisavalt kaugele ja õiges suunas, ning siis järgneb vastavalt vajadusele ja võimalustele paarkümmend sekundit kuni paarkümmend minutit kiirendust. Seejärel tuleb – olenevalt jällegi sellest, kuhu jõuda on vaja ja kui ökonoomselt ajagraafik seda teha lubab – mõni minut kuni mõni tund kaalutust, ja siis kordub põkkumisel stardimanööver vastupidises järjekorras.

Seekord oli Teivasjaam oma plasmajugadega ehk natuke huvitavam vaatepilt. Maad on nii kõrgelt alati hea vaadata, aga palja silmaga pole inimesel kuidagi võimalik otsustada orbiidi kaldenurkade ja tasandite muutuse üle. Sa hõljud Maa kohal ja lihtsalt üks lähedalt vaadates hii-gelsuur metalne jurakas hajub tühjusse ning mõne aja pärast tekkib sealt teine.

König

„Sa ikka tulid?” Ehkki Mescalene oli kindlasti üle neljakümne, võis teda ta väga hea saledapoolse sportlasefiguuri ja tihedate õlgadeni ulatuvate tumesiniste juuste pahmaka järgi poole nooremaks pidada. Sel päeval küll kahjuks ainult selja tagant, sest murekortsud ta tõmmul näol tõid ta ea selgesti välja. Naine vaatas pojale kuidagi niimoodi muiates otsa, et kuigi oli selge, et ta on mures, polnud tolles küsimuses ka etteheidet.

„Ema, sa teadsid, et ma tulen. Kus isa on?”

„Viking on praegu väljas. Su ülemus vahib sind sellise näoga, et sa pead vist midagi tegema, *commander König*.” Naine muigas uuesti, poisi õlga lahti laskmata. Nojah, see oleks võinud lõppeda sellega, et nad teine teises suunas triivivad, sest Armstradil valitses ju kaalutus. Nad kumbki tegelikult hoidsid ühe käega ka käepidemetest seinas.

Armstradi dokiruum oli näiliselt igas suunas lõpmatusse kaarduv roostevabast terasest ja rohekate pehmenustega kaetud õhukindlate liigutatavate vaheseinte, musta-oranžimustriliste ohutusvõrkudega kaetud klaaside ja seda kõike asustava – samuti kohati helkiva ja kohati pehmenuste-võrkudega kaetud – tehnika silmi kirjuks võttev segadus. Nende ümber kägises, oigas ja kõlksus metall, kui suured lastiluugid nagu majasuured hõbedased meripurad end alles sättisid, konveierid kangidest ja pulkadest kobradena edasitormamist ootamas. Reisijatelüüs oli end muidugi esimesena paika saanud ja poiss oli sealt ühena esimestest otse ema kallistama sööstnud.

Nüüd heitis ta pilgu üle õla. „Krüger on ta nimi. Krüger, see on minu

ema Mescalene, kui te ei ole varem kohtunud.”

„Mingis situatsioonis kindlasti oleme,” noogutas Krüger ühe suunurraga naeratades. „Aga ma loodan, et teil jääb hiljem piisavalt aega, sest praegu, jah, tahaksin ma esimeseks kõik tööle panna – meil on tohutu hulk koli maha võtta, sest Dragster tahab siit minema nii ruttu kui võimalik, argpüksid sellised.”

„On ta alati nii vastik või tahab sulle muljet avaldada?” küsis üks luugist välja hõljunud keskealine ja kuidagi nagu mugava olemisega mehike. „Tere, Mesca. Kus Kailen on?”

„Sina ta siia tõid,” noogutas naine vastu. „Tere, Spiro. Kailen on puldis – kus ikka.”

„Ta omale sinna juba hügieeniseadmeid ei ole lasknud paigaldada?” küsis mees tehiskaaslase sisemusse viivasse koridori kadudes.

„Mis teil on võistlus või?” hüüdis Mescalene talle järele. Siis pöördus ta tagasi poja poole: „Hoi mind oma tegemistega kursis. Ja kui vabaks saad, tule köögipoolele. Viking peaks mõne tunni jooksul tulema, tal on suhteliselt korraline külvilend... või mis siin praegu korraline on.”

König noogutas talle kiiresti ja hõljus järele oma kuhugi laeva kumeruse taha kadunud kaaslastele.

„Sina satud punkti meie vanameestega,” hüüdis Krüger, kui ta pärale jõudis. „Nimekiri!” Ta saatis viite nende modemitel. „Niisiis, König, Longhorn, Saatchi ja Manitou – teie võtate maha tuumalõhkepead.” Ta lisas vaiksemalt. „Te kõik vähemalt teate, mis asi on tuumalõhkepea. Teised tegelevad kõigepealt oma hävitajate ja siis kõige muuga, neile on ka Armstradi inimesed ja meie reisijad abiks... või jalus... aga tuumarelvade eest vastutate teie.”

„Yes, boss,” pomises Saatchi. „See oli su ema?” küsis ta kohe järgmiseks Königilt, kui Krüger oli minema lennanud. „Päris pandav tibi.”

König ei jõudnud vastata, sest enne kõlas huile ja keegi maandus ta turjal.

„Jehuu, Könn, *damn fucking* tore sind näha. Lähed sõtta?”

König oli vastu üht konteinerit lennanud ja tal kõvasti kaela ümbert kinni hoidev ründaja oli suutnud samal ajal käed-jalad ka rihmade ja käepidemete taha haakida, nii et nad püsisid paigal. Ja muidugi oli poiss oma elus nii palju väikeses kaalus või kaalutuses elanud, et õigetest kohtadest kinnihakkamine käis teadvustamata, automaatselt.

„Assol, las ma säilitan vähemalt viimased väärikuse riismed,” naeris ta

vastu kallistades. „Nad just mainisid, et emme on pandav ja nüüd sina... Ja kuidas *sina* siia said?” Ta lükkas teise natuke eemale ja uuris teda. Siis vaatas vilksamisi kaaslaste poole. „Minu õde Assol,” viskas ta neile. „Natuke pöörane.”

„See jookseb teil perekonnas,” noogutas Manitou.

Königi kaelas rippuv umbes 15-aastane tüdruk noogutas, mehi ühe kiire pilguga mõõtes. Ta ise oli oma ema veerand sajandit noorem koo-pia. „Sina arvasid, et emme on pandav?” küsis ta siis Manitoult kurjalt.

„Noh, see ei olnud küll mina, kes seda ütles, aga ma nõustun täieli-kult...” venitas Manitou, igaks juhuks meetri taandudes.

Plika mõõtis teda juba pikema pilguga. „Ei anna väikevenna lootust...” raputas ta siis kahetsevalt pead. „Saad aru, isa on nii palju ära...” lisas ta teeseldud siirusega silmi pilgutades, ei pidanud aga rohkem vastu ja puhkes naerma.

König pööritas silmi. „Ta püüab mind alati mu sõpradega tülli ajada. Ainult et ta unustab ära, et...” König otsis hetke sõnu.

„Et kari lubjakaid, kellega sa viimasel ajal suhtled, ei pruugi temaga samal lainel olla,” lõpetas Longhorn tema eest. „Ära muretse, ta on juba ise ka piisavalt pandav, et keegi niikuinii ei kuula, mis ta räägib.”

„Aga õepoja lootust?” küsis König kiiresti, kui see vastus tüdruku het-keks maigutama võttis. „Tuled meile appi? Ma peaksin tegelikult natuke tööd tegema.”

Tüdruk noogutas ja viskas siis Longhorni poole pilgu, mis nii selgelt ähvardas, et sinuga me veel vaatame... „Edu ja veel mõned poisid on väljaspool. Ma olen pundis, nimekirjad on olemas. Ma lihtsalt tulin sind vaatama. Alustada tuli vist A13 sektsioonist...” Ta saatis oma modemi kaudu kviteeringu, et teab nende nimekirju. „Siit?”

„Kuidas sellega oli, et Krüger ütles, et meile keegi appi ei tule?” uuris Saatchi näidatud kastide juurde hõljudes.

„Nad karjusid Eduga teineteise peale,” kehtis tüdruk õlgu. „Edu saatis ta lihtsalt pikalt, niipalju andis järele, et tuumalõhkepäid tulevad laadima vaid need, kes neist midagi jagavad.”

„Hm...” alustas Manitou, kuid pani suu kinni.

„Mul peaks olema geneetiline eelsoodumus,” teatas Assol muretult.

Nad lasid kaitserihmad lahti ja hakkasid seespool juhendama toda lasti-luugist sisse tunginud maona painduvat haaratsi ja konveieri ristsugutist, mis üksteise järel kaste kugistama hakkas.

„Sa ei vastanud – miks sa siin oled?” küsis König talt sel ajal, kui nad mööda kastivirnu askeldasid ja märgendeid kontrollisid.

„Tulin. Üleeile. Blane'i ei lastud – ta ei saa veel ise skafandriga hakkama... Või see on nii nõme – ta saaks küll skafandriga ja kõige muuga ka hakkama. Paremini saaks kui mõni suvaline täiskabi, aga need täiskabjad vaatavad, et pikkust sul veel naa vähevõitu... Kuidas sina neist jagu said?”

„Mul on pikkust juba parasjagu,” ohkas König. „Ja sa ikka ei öelnud, miks sa siin oled?”

„Ähh, ära nüüd sina ka nõmetse! Ja ära muretse, nad saadavad mu sellesama Dragsteriga minema,” selgitas Assol pisut solvunult. „Kui me liiga hästi töötame, ei näe ma isegi isa enam.”

„Ja kuidas sul õnnestus üldse siia jõuda?” ei jäänud König rahule.

Assol vaikis pisut aega. „Palusin Nannat, et ta... et ta vanaisaga räägiks, et see Tirezile ütleks, et ta mu peale võtaks.”

„Ja ta tegi seda? Käisid sa ikka Tato enda juures ka?” puhkes poiss naerma.

„Ei käinud. Mis sa naerad?”

„Pole oluline.”

„Ta lubas mu kaasa sokutada ainult kindla lubaduse eest, et ma tulen Dragster Kahega tagasi. Vahepeal käis siin Kuutõrvaja ka, aga ta võttis mult lubaduse, et tulen Dragsteriga... Ma arvan, et ta teab väga täpselt, millal sõda algab.” Seda viimast ütles tüdruk tasa.

„See ei ole väga keeruline,” kehtas König õlgu. Ent ta jätkas ometi samuti hulga tasemini: „Laevastikel on oma kiirus. Lahingulaevad võivad korraks suuremat kiirust arendada, kuid formatsioonis sõitmisel on omad reeglid, ja eeldusel, et seekord ei blufita, võib reaalse vaenutegevuse alguse selle järgi paika panna küll, millal need positsioonile jõuavad. Umbes ööpäev.”

„Veel täpsem on vaadata rahvusvaheliste organisatsioonide prahitootmise graafikut,” arvas Saatchi. „IGQ-d. Kaks tundi tagasi tuli ÜRO proklamatsioon. Nüüd iga hetk on oodata mingite suurriikide rahvusüleste huvide deklaratsiooni.”

„Jäta eufemismid,” mühatas König. „Usa ja India ultimaatumit. Küsimus on vaid selles, kes sellele veel alla kirjutavad.”

„Võivad ka mitte kirjutada,” kehtas Saatchi õlgu. „Meie luure on veendunud, et Usa ja India on sõjalise koostöö kokku leppinud ja mingid

Austraaliad-Uus-Meremaad võetaks punkti vaid viisakusest. Euroopast nad ei unistagi, sest see suutis kord maavärinalegi reageerida kuueaastase hiline misega, nagu te teate.”

„Ei tea?” küsis Assol huviga, pea viltu. „Võrgus ei ole...”

„Ja kui ma kirjutan võrku, et Assolit ei ole olemas, annihileerud sa nagu ajaparadoks või?” oigas Saatchi. „Vaata aasta 2020... midagi. Euroopa Liidu abi Bolivia maavärina ohvritele, Genfi komisjon, segadus tugevuse hindamisel... mingid sellised märksõnad. Igatahes kui viimane kuhugi millegipärast kinni jäänud abisaadeti kohale jõudis, oli kohalikel mõistatamist, millise maavärina puhul neid nüüd õieti aidatakse.”

„Põrunud planeet,” poetas Assol hajameelselt; ilmselt luges ta samal ajal.

„Kuule, see ei ole küll hea,” tegi König pahast nägu. „Need, mida me siin laadime, on tõepoolest tuumarelvad, nii et püüa vähemalt natukegi asjakohane välja näha.”

„Ma tean,” heitis tüdruk peaga. Kes soovis, võis jälgida, et andmeühendused kadusid. „Isa vahib neid siiani nagu marutõbiseid ämblikke... Kuigi ta on märkimisväärselt vaikseks jäänud viimasel ajal... kui nii mitmedki projektid, mida ta lükanud on, pole just nii välja tulnud, nagu ta tahtis.”

„Mõnede kohta võiks öelda, et *meil* ei tulnud välja nagu tahtsime,” pomises König.

„Muide, mis need õieti on?” küsis Assol. „Ma leian võrgust ainult mingid ebamäärased märgendid.”

„Tuumarelvad,” ohkas König.

Assol vaatas teda niisuguse näoga, et tal hakkab kannatus katkema. „Seda ma tean.”

„No *sed*a me ju tõesti võrku üles ei pane – relvade tehnilisi andmeid,” turtsatas Saatchi.

„Näiteks siit läheb kaks Hiroshimat,” ütles König enne, kui Assol reageerida jõudis, ja patsutas parasjagu minemahiivatavat konteinerit, mille ta just oli robothaaratsi lõugade vahele lükanud. „Kuusteist kaheksate-radžaulist laengut. Vanas süsteemis kokku umbes 32 kilotonni trotüülekvalendit. Lasersütik, kolmeastmelised. Seda süsteemi nimetatakse lugupidamatult pöördkäändpreservatiiviks – sütik keskel ja sisuliselt surub selle plahvatus teise kihi kokku termotuumareaktsioonideni ja see omakorda kolmanda, välimise.”

„Nii et sellele võiks omakorda järgmise kihi ümber ehitada?” küsis tüdruk.

König mõtles hetke. „See vist ei ole nii lihtne...”

„Teoreetiliselt küll,” poetas Longhorn, „aga praktiliselt eraldub sise-
miste kihtide plahvatustel niipalju energiat, mis *ei lähe* järgmise kok-
kusurumiseks, et väga raske on õige hetkeni säilitada välimiste astmete
konfiguratsiooni. Lihtsamalt öeldes ei pea pomm mehaaniliselt vastu ja
seetõttu on näiteks antud laeng optimeeritud kolmele astmele. Lihtvi-
siliselt neljandat ümber ehitada ei saa, selleks on vaja ikka hoopis teise
konstruktsiooniga pommi.”

„Need on kassetis – 4 korda 4.” Tundus, et König tahab, et viimane
sõna jääks talle. „Kassetil on vedelkütusmootorid, millega saab orbiiti
muuta. Pommil endal on tahkekütuskiirendi, mida enam välja lülitada
ei saa, kui see juba kord käivitatud on. Asi on aetud nii lihtsaks kui või-
malik.”

„Ja kokku oli neid konteinereid...” Assol jäi kümneks sekundiks vait.
„Kuidas on võimalik laeva lossida, kui mitte kusagil ei ole kirjas, mida
see õieti veab?” küsis ta siis pisut solvunult.

„Kuule, see on sõda, õe. Ei ole vaenlasel vaja teada, millal ja kuhu
me oma relvi paigutame.”

„Kes seda neile ütleb? *Neil* ju ei ole ligipääsu võrku... või on?”

„Paraku teavad suurriigid üsna täpselt, mis meil võrgus on,” ohkas
Manitou.

„Kes neile ütleb?” kordas tüdruk, arusaamatult pead vangutades.

König tabas, kuidas vanemad mehed omavahel pilke vahetasid.

„Teeme vahelduseks tööd kah,” urises ta vestluse lõpetuseks.

Reniard

„Kas me ikka rikume mingeid reegleid?” Ameli tuli duši alt ja viskus
selili voodisse, vaevumata end kuivatama.

Reniard vaatas teda mõnuga, enne kui ise vabanenud vannituppa läks.
„Ei, niipalju kui mina tean, ei ole Ordu ühtki reeglit, mis ütleb, et enne
lahingut ei tohi sõdur keppida.”

„Kahju natuke,” arvas Ameli, kui mees tagasi tuli. „Palju põnevam
oleks, kui me teeks midagi keelatud. Aga näiteks *Légion étrangère* – sa
vist olid seal?”

Reniard turtsatas. „Seal ei ole see võimalik ühel väga lihtsal põhjusel –

mingi haruldase minevikusaarena meie hullus maailmas koosneb Prantsuse Vöörleegion ainult meestest. Ja muide, peded lüüakse ka vaikselt maha, kuigi sellest pole väljapoole midagi kuulda. Ja üldse – kust kurat sa kuulsid, et ma seal olen olnud?”

„On see siis saladus?” Naine uuris teda altkulmu. Ta oli ikka veel selili voodis, käed pea all. Ta oli hapra kehahituse ja valge nahaga. Ta rinnad olid väikesed ja neist polnud selili lamades suurt rohkemat kui pöidlaotsasuured tumedad nibud. Ta puusakondid tõusid esile ja ainsa väga naiseliku detaili moodustasid üsna lihaselised jalad. Reniard leidis endas taas kinnitust sellele veidrale tundele, mis ütles, et elus jätkub tõesti ainult ühest naisest...

„Ei. See ei ole tõsi. Noh, rangelt võttes.” Ta siiski nühhis end rätikuga üle, mis sest, et toas oli üsna palav. Konditsioneer ei töötanud ja suured rõduklaasid olid kõrvale lükatud, ainult tuules lehviv õhuke kardin – mis oli seal moskiitode pärast – eraldas neid troopikaööst. „Noh, astusin sinna. Noh, läbisin koolituse. Ja siis lasin jalga. Enne vande andmist muide. Ja neist ei ole enam seda asja kah, et nad mind jälitama hakkaksid. Ammu enam mitte.”

„Koolitus ja nõuded pidid neil üsna rängad olema?”

Reniard muigas. „Kahju, tüdruk, kui ma su illusioonid purustan. Ei ole enam. Või ma ei tea. See oli kohati üsna vastik. Lihtsalt vastik. Saad aru, tüübid proovisid vastikud olla, kuid see kõik oli... mäng. Tühi. Füüsiliselt raske kah, aga nad ju vaatavad, et sa päris ei murduks. Iga mehe saab viia piirini, kus ta kurnatusest kokku vajub. Noh, sa pead lihtsalt *piisavalt* vastu pidama. Vaata, mis maailmas meestest saanud on – ega neil midagi valida ei ole. Niikuinii on *Légion étrangère* juba pooleldi sidruniks läinud.”

„Khm,” tegi Ameli. „Julgeksid sa seda ka Dipile öelda?”

Reniard naeris kergelt. „Muidugi. Ordusse astudes tuleb täita formular, kus on tollises fondis ainult üks lause: „Ei solvu!” Sul ei ole vaja teda kaitsta. Mul võttis see ka aega. Ma mõtlen, et tabusõnu ei ole. Seda rumalat ebaosku, et kui sa ei ütle poliitilisi ebakorrektsusi, siis neid ei ole olemaski.”

„Siis ma enam ei imesta, et ma olen su *fancy bitch*,” andis Ameli vastu. „Kuidas Kuu Ordu ilma igasuguste reegliteta hakkama saab? Nagu mina siin olen – kas sa tõesti võtsid mu ametlikult CondorSeci tööle? Nagu Dipi on kõrvaltoas koos Evaldiga?”

Reniard kehtas õlgu. „Traditsioonid, eelarvamused... Tead, loe ise, ma ei viitsi sulle seletada. Selles on oma loogika – isiklikud suhted ei tohi muuta su otsuseid. Sõjaväes on liiga palju olukordi, kus sa otsustad inimese elu üle, ja riigi vaatepunktist on see ülimalt halb, kui keegi võib mingil hetkel otsustada, et tema armsam on tähtsam kui pataljon teisi. Piltlikult öeldes. See ei ole loomulikult kunagi nii mustvalge ja põhjendusi – alates enam-vähem kobedatest ja lõpetades puhtaks jamaks kvalifitseeruvatega – on teisigi. Pealegi – mis muudab elukutselised sõdurid võitlusväljal nii hirmsaks? Surmapõlgus. Ainult et...” Ta jäi vait. „Ma tõesti ei viitsi loengut pidada.”

„Aga võiksid. Lühidalt.”

„Ameli, miks see sind huvitama hakkas?” Reniard viskus naise kõrvale voodisse.

„Sa töötad aastaid nende juures, ent ometi olid sa kord tavaline poiss siit prantsuse kohviistandusest. Ma tajun, kuidas sa muutud. Dipi on kord nagu tavaline armas Aasia tüdruk, kord nagu... Ma ei tea. Ma tahaksin sind mõista.”

„Alusta Kuu Ordu kodulehest.”

„Ära prääksu. Kui sa...” Ta jäi poolelt sõnalt vait.

Reniard ootas kannatlikult, tõstis isegi pilgu kehalt näole. „Kui ma juhtun surma saama, tähendas see vist. Sa oled alati teadnud, et see oht on. Täpsemalt, on suurem kui... Ma ei saa isegi öelda, et siin tavalist elu elades. Kusagil Euroopas ehk. Me ei ela ideaalses maailmas. Ent ma luban olla ettevaatlik.”

„Ma kardan.” Ameli vaikis minuti. „Ootad? Ma ei oska sulle seda seletada. Kuidas kõik näib mingi murdepunkti suunas tormavat. Kuidas sa täna isegi ilmselt lubaksid minuga abielluda. Kuidas ma isegi tajun, et millelgi ei ole enam tähtsust, et kohe avaneb taevas ja miski ei saa enam endine olema... Ma ajan jama.”

„Aga see kõlab ilusti. Mul ei ole küll kunagi tulnud pähe abielluda, ent mingi ühine tulevik võiks meil olla küll.”

„Nii et ka sina tajud seda?”

„Tean,” kehtas Reniard õlgu.

„Miks me siis siin oleme?” Ameli turtsatas. „Miks me oleme siin karukolkas, mille nimi mulle kuidagi meelde ei jää, miks me saabusime niimoodi maskeeritult siia hotelli, mille paremad päevad on eelmisse sajandisse jäänud, ja miks sul on kaks rasket kotitait relvi kaasas? See

on põnev küll ja ilmselt ka üsna ohutu, kui sa minu kaasa võtsid, aga ikkagi.”

„Ma ju rääkisin sulle. Kas sa tead, mis on IGQ?”

„Ei.”

„Mitteametlik termin – International Garbage Quotient – rahvusvahelise prahi koefitsient. See on üles hüpanud ja Kuu Ordu luure pani punase lambi põlema. See on ammu kollasest oranži roninud... tead, neil ei jätku värve. Ameli, sa rääkisid enne ilusate sõnadega sellestasjast, mis enam ei ole mingi saladus – oodatakse sõda. Kõik ordulased, kellega ma viimastel nädalatel kokku puutun, ootavad sõda. Planeerivad seda. Ja see peaks nüüd kohe algama. Täna öösel. Kui nüüd mingile proklamatsioonile järgneb deklaratsioon... või oli see vastupidi... Igatahes sain ma Dexterist niimoodi aru, et üks oluline paber on alla kirjutatud ja on üle 90% tõenäoline, et kohe kuulutatakse välja ka teine, ja see tähendab, et juba täna öösel on oodata eriüksuste rünnakuid oluliste punktide vastu.”

„Nii et meie maailm puruneb? Nii et see ongi viimane õhtu?” Ameli silmad täitusid veega, muidu lamas ta endiselt liikumatult selili.

„Mingis mõttes on see senise elu viimane õhtu küll,” sõnas Reniard karedalt.

„Mis siis juhtub, kui need... rünnakud algavad. Kuidas need algavad? Enne sõda?”

„Need algavad enne sõda. „Rahvusvaheline üldsus” on õigesti ette valmistatud ja huvitav, kellele kaotajad pärast kaebavad, et neid ei võidetud „õigesti”? Ainult et me ootame neid.”

„Siin? Siin ei ole ju midagi. Kas sa ei peaks hoopis kusagil kosmodromi või lennualja juures olema, selle asemel et minuga siin? Või antakse need kuidagi ära? See tundub nii absurdne... Muidugi mulle meeldib palju rohkem, et sa minuga siin oled.”

„Meie objekte on lihtne kaitsta, kui sinna ei ole juba kunagi väga ammu peidetud kaugsütikuga miine. Valvet on tasapisi mitmekordistatud. Loodetavasti on seda suudetud teha nii, et väljast kõik tavaline paistab. Kui tõesti pihta hakkab, on minul ja mu sõduritel eriülesanne.”

„Milline?”

„Vat seda ma sulle veel öelda ei tohi. Sina pea meeles seda, mida me rääkisime – kui me peame tegutsema hakkama, maandub siia kopter. See viib su Toasse Arieli ja Karlose juurde. Ole seal, kuni ma sulle järele tulen.”

„Ja sina? On see ohtlik?”

Reniard vaatas teda ja tõsines. „Ohtlikum kui tavaliselt. Ameli, kui päriselt peale hakkab, on see sõda. Ehk ei tohiks ma seda rääkida, aga see on väga ohtlik. Algavad pommitamised ja rüüstamised. Me ei näe teineteist võib-olla tükk aega.”

„Kuid sa... sa ikka tõid mu siia?”

„Ameli, minu tingimus oli, et kopter viib su Arieli juurde. See on arvatavasti kõige ohutum koht saarel. Kui asi on tõsine, oled sa ainus inimene maailmas, kelle ma saadan oma pere juurde. Mõistad, mida ma öelda tahan?”

„Tule lama mu peal. Lihtsalt kallista mind,” sosistas Ameli. Ta oli endiselt liikumatu, kuid ta põskedel voolasid pisarad.

Longhorn

„Kuule, ma ei teadnudki, et sa nii tähtsaks meheks oled saanud,” märkis Jane toonil, milles segunesid nõõge ja austus, kui Longhorn lõpuks kah oma kajutisse jõudis. „Muide, ma ei teadnudki sellise satelliidi olemasolust. See on päris pirakas, lisaks kõigele.”

Armstradil ei olnud välist pöörlevat osa, oli ainult magamistubade rõngas, mis tiirles ümber elamukompleksi ja andis tsentrifugaalkiirenduseks vaid umbes poole Kuu raskusjõust – liiga vähe, et tegelikult kaalu eest läbi minna, kuid piisavalt, et anda suunataju inimestele, kel pidev kaalutuses viibimine lõpuks talumatuks muutus; pealegi oli end pesta ja muid hügieenitoiminguid sooritada ikkagi määratult mugavam tingimustes, kus kogu omapead jäetud materia kindlas suunas liikus.

Pärast satelliidiga põkkumist oli Longhorn kadunud kohe kuhugi aparaatide vahele. Jane oli natuke aidanud meeskonnal varustust ümber laadida. Ta oli üsna väsinud ja kaalutusega harjumata, nii et mõne aja pärast oli ta viisakalt jalust ära saadetud. Armstrad ei olnud kaugeltki nii täis kui Teivasjaam ja kuulu järgi ka teised, kuid isegi sinna esmakordselt sattunud oli selge, et käib mingi tavatu tunglemine ja kiirustamine.

„Ma ei imesta, et sa sellest kuulnud ei ole,” lausus Longhorn hoolelt, samal ajal skafandrit maha ajades. „Armstrad on puhas sõjaline satt. Orbiidil baseeruvate ründelennukite peamine baas ja remonditöökoda. See on muide kõige madalamal paiknev mehitatud satt, madalamal isegi kui vana ISS.”

„Ja mis ajast sa militaristiks hakkasid?”

„Ma ei ole militarist. Ma olen teadlane. Aga praegu on olukord terav ja välja on aetud kõik, kellest asja võiks olla. Mulle meeldib olla selles kategoorias, kellest ka relvastatud konflikti korral asja on. Sina oled end ilmselt puhtaks pesnud? Süüa on siin midagi?” Ta jõudis spetsiaalse skafandrialuse pesuni ja kirtsutas seda seljast tirides nina – ükskõik kui hästi see higi neelas, lõhnas sisemine kiht pärast tervet päeva ikka spetsiifiliselt.

Magamistuba või kajut oli tegelikult väga väike, põrandapinda umbes kaks korda kaks meetrit, mis kõik oli voodi. Kõrgust oli oma neli meetrit, aga ülespoole läksid seinad juba silmnähtavalt kokku. Kapid, laud ja kõik muud asjad olid seina küljes voodi kohal ja uks oli loomulikult laes.

Longhorn toppis skafandri kappi, pesu ühe luugi kaudu natuke sisisevasse torusse ja hakkas üles ronima.

„Niimoodi lähedki?” küsis Jane hoolega mujale vaadates.

Longhorn peatus hetkeks. „Siin ei peaks erilisi perverte olema,” mühatas ta siis, jätkas ronimist ja kadus läbi laeluugi.

Kui ta paar minutit hiljem tagasi tuli, oli tal siiski rätik ümber puusade keeratud. Jane oli teki alt välja tulnud ja suutnud tekitada kaks suurt auravat tassi teed. Ta oli kusagilt seina seest võlunud ka laua ja toolid, mis voodi kohale kinnitusid, ja tegeles parasjagu tolmuimejaga voodi puhastamisega. Ta oli avaras valges riietuses, mis kõige rohkem karate kiid meenutas – materjal oli küll palju õhem – ja ta muidu õlgadeni ulatuvad ebamääraselt heledad juuksed olid kuklasse krunni kogutud.

„Ma ajasin leivapuru maha,” teatas ta vabandavalt. „Proovisin pakki lahti teha ja... Nüüd ma saan aru, miks nad soovivad iga kord voodile kile peale tõmmata, kui ülespoole asja on. Maksab see kile siis tõesti nii vähe?”

„Kile? Siin regenereeritakse kõik. Seda õhukest odavat tsellofani on vist tõesti lihtsam uuesti toota kui selle kasutamise üle arvet pidada.”

„Siin kosmoses ma saan aru, mis tähendab kitsus. Ma tean küll, et sajang tagasi elati ühiskorterites ja osades majades pole siiani iga magamistoa juures vannituba, aga kuidagi veider on... Ja ma muidugi tean, kuidas inimesed vaesemates maades elavad, aga ikkagi...” Jane otsis sõnu. „Samas on kõik nagu olemas... Muide, ma ei teadnud, mida sa tahad, aga nende soojendamine võtab ju paarkümmend sekundit,” osutas ta valmistoidukonservide poole.

„Tänks,” mühatas Longhorn, sobras purkides, viskas enamiku ühest kapist käepäraselt välja käivasse võrku tagasi ja toppis allesjäänud mikrolaineahju. Ta kõhkles hetke, harutas siis rätiku enda ümbert lahti ja hõõrus end korralikult üle. Ta kõhkles veel hetke, avas isegi luugi, mille taha enne pesu kadunud oli ja kust riided-rätikud vaakumiga pesumasinasse imeti, kuid heitnud arvustava pilgu hoolega mujale vaatava Jane'i suunas, mõtles ümber ja mähkis rätiku puusadele tagasi.

„Siin kosmoses ollakse vist riietusega väga vabad,” hakkas naine ise rääkima. „Ma leidsin siit need” – ta osutas viipega riietele oma seljas – „moekunstnike põrgust pärit hilbud. Paljud käisid nendega ka Teivasjaamas ringi ja panid need tegelikult selga tükk aega peale ärkamist või pesemist. Minu jaoks natuke harjumatu... kuigi mehi on päris hea vaadata. Huvitaval kombel on kõik inimesed siin kuidagi paremas vormis kui Maal.”

Longhorn asus sööma ja selle juurde piidles naist ja ennastki uue pilguga. Jane oli temast aastat kolm noorem, seda ta teadis juba sellest ajast, kui nad oma viiosteist aastat tagasi esimest korda Pariisis Concorde'i ülikoolis kohtusid. Siis olid nad mõlemad natuke üle kahekümne, neil mõlemal sattus olema mujal õppimise aasta ja neil olid mõned loengud ühised, kuigi bioloogia ja tuumafüüsika ei omanud pealtnäha erilist kokupuutepinda. Ühised olid neil Longhorni arvates totaalselt mõttetud loengud, kuid see oli seal õppimise hind – teatud sotsiaalne, mida anti seminarivormis ja mida Ida-Euroopast pärit tudengid nimetasid lugupidamatult 'punasteks aineteks' – ta teadis, et see termin oli pärit eelmisest sajandist, kui kommunistliku diktatuuri all tuli kohustuslikus korras õppida tollaseid ebaseadusi.

Jane oli ikka olnud selline... mõnus, leidis Longhorn enda arvates kohase sõna. Ta oli naist alati imetlenud, kuid kunagi polnud olnud sobiv aeg, et sellest midagi kasvama hakkaks. Ei pea ju alati, kehitas ta mõttes õlgu. Kuid talle jõudis alles seal kohale, et naine võib nende praegust situatsiooni üsna kahemõtteliseks pidada.

Ta ohkas. „Ma ei jõudnud küsida, millega Frank tegeleb? Miks ta üles ei tulnud?”

„Frank otsustas jääda. Ta on... ta on viimase aasta hoolega koos turvateenistusega harjutanud – täpsuslaskmist, võitlust, taktikat... ma ei tea. Ja ta on omakaitstes. Ta saatis minu siia. Muide, Terie on ka omakaitstes – seda sa vist tead? – ja nad on koos. See on ju piirkonna järgi. Ma saatsin

talle juba teate, kus olen. Et ta rahulikum oleks.”

Longhorn noogutas. „Mõistlik... Sa ju üksi... See on küll teine teema, aga miks sul lapsi ei ole?” küsis ta siis.

Aeglaselt teed lüripiv naine muutus silmnähtavalt tusaseks. „On nii läinud. Kas sa Stevi üldse tead? Pole oluline. Gregorit ikka tead. Noh, Frank on mul kolmas selline tõsisem suhe ja kokku saime ju poolkoge-mata. Mul ei olnud tööd ja tundus, et enne tuleb end paika saada... ja siis tulid Madale kolimise mõtted ja... ja nüüd on sõda.” Ta ohkas. „Kuidas su enda poeg elab? Mis Veslast on saanud? Tead sa neist üldse midagi?”

Nüüd oli Longhorni kord süngestuda. „Sellest ajast, kui ära tulin, olen neist ainult mõne sõbra kaudu kuulnud. Vesla poolt ootab mind ainult kohtukutse – ta tahab rohkem raha saada. Kõik jäi ju niikuinii talle... Poisist on natuke kahju, aga mis ma teha saan? Juriidiliselt olen ma kusagil pärapõrgus kükitav vastutusest kõrvale hiilija.”

„Edukad valged inimesed,” naeris Jane kõledalt. „Miks meid Ordus nii palju on?”

Sina ka... mõtles Longhorn. „Sest me ei saa hakkama selles saiapudis, mis Lääne kultuurist saanud on.” Ta suujoon tõmbus karmiks. „Me oleme end purki elanud. Me oleme kaotanud selle, mis kunagi valge mehe võimu üle maailma viis. Meiesugused, kes julgevad asju õigete nimedega nimetada, on seal kohandumisvõimetud fossiilid. Seal olin ma rassist, homofoob, ebakorrekse keelepruugiga huligaan ja primitiivne meesšovinistlik siga. Sa ei kujuta ette, millise mõnuga ma siin kõike seda olen, kusjuures siin ei paista see kedagi häirivat. Endale mulle meeldib mõelda, et ma olen mees, alfaisane, ja pean au sees väärtusi, mis *homo sapiens*’i toitumisahela tippu tõstsid.”

„Ma mäletan küll,” muigas Jane. „Sellise kaliibri asotsiaal nagu sina ma muidugi ei olnud, aga omad probleemid olid minulgi. Ja ega ma kõigege, mida sa omal ajal mõtlesid, ikka päris nõus ka ei olnud. Sa olid ettevaatamatu, kui seda avalikult rääkisid. Need vastikud lödid amööbid, nagu sa ütlesid, suutsid sulle piisavalt pahandust teha. Mõnes mõttes oli neil ju õigus – siin sa siis nüüd oled. Ma mõtlesin alati, et mis siis saab, kui sulle hea pikk malakas kätte anda.”

Longhorn muigas vastu ja lõi käega. „Ja nüüd ma vaatan neid tegelasi läbi ründelennuki sihiku ja küsin pehmel, et kas mõistame mu hukka või?”

„Neil on ka raketid ja aatomipommid.”

„Aga minul on rohkem! Ja muide, ma olen aidanud neid kogu hingest paremaks teha. Mul on käes minu enda konstrueeritud väga head aatomirelvad ja proovigu mind kohtusse kaevata!”

Jane pani käe ta käele. „Ära nüüd ärritu. Sa oled kohutav, kui sa niisugune oled. Kas sa tõesti lähleksid sõtta? Kasutaksid aatomirelvi?”

Longhorn noogutas süngelt. „Jah. Selle klausliga, et ma ei kasutaks neid esimesena. Ma ei ründa ka. Kõigil on õigus seal kaelani sita sees edasi marineerida. Mina tulin ära. Mina olen nendega, kellega ma tunnen, et mul on ühine tee – Kuu Orduga. Ja vat siia ma poliitilisest korraksusest ja tasakaalustatud arengust sonivaid kuserotte järele ei lase.” Talle tegelikult ei meeldinud suund, mille vestlus oli võtnud, kuid viimaste päevade kasvav pingeline nõudis väljapääsu... olgu või sihitud agressiivsuses. Ent lõpuks rääkis ta ainult tõtt.

„Sa oled muutunud.” Naine tõmbas käe ära. „Nii sisemiselt kui füüsiliselt. Anna andeks, aga Maal sa kasvasid endale polstri. Igas mõttes. Sa muutusid selliseks tuimaks tükiks. Siin oled sa vist oma ämbritäiest rasvast lahti saanud – ära pahanda palun, et ma nii ütlen, aga sa oled silmnähtavalt 10–15 kilo kergem – ja kuidagi elavamaks ka muutunud. Enesekindlaks... kuigi see hirmutab natuke. Mis su juustest sai? Kasvavad need tagasi?”

Longhorn hakkas naerma. „Ei kasva. Kehakarvadest loobusin ma alati-seks. Eks ma kannan parukat, kui seda kunagi vaja peaks olema. Ja ma ei ole kergem. Treenitum olen küll kõvasti. Sul on õigus – on, mille nimel elada.”

Mõneks minutiks saabus vaikus.

„Mina ilmselt ei ole ilma meigita ja selles riietuses just oma müüdavas konditsioonis,” ohkas Jane lõpuks.

Longhorn sajatas end mõttes – aga ta tõesti ei tulnud selliste asjade peale. „Sina oled alati ja muutusteta väga kena. Kui ma sind Madal nägin, jäi kõigepealt suu lahti – sa nägid isegi parem välja kui see mälu-pilt, mis mul sinu esimesest nägemisest oli. Ja minu jaoks on kosmeetika niikuinii mahavisatud vaev – mul tekib väga tuunitud tibi nähes ainult üks küsimus – et milline ta siis võiks välja näha, kui ta puhtaks pesta ja kõik see kilgendav praht küljest maha kraapida.” Ta ohkas. „Kuule, sina said magada, aga mina olen nii väsinud, et ei reageeri enam õigesti. Teen ettepaneku magama minna.”

„Mine, ma panen asjad ära,” noogutas Jane.

Longhorn saatis rätiku pessu ja ronis teki alla.

„Mis ma pooleldi söödud asjadega teen?” küsis naine. „Reegel ütleb, et midagi ei tohi lahtiselt seisma jätta, kõik peale kinniste pakkide tuleb kohe prahti saata, aga kehtib see ka kuivikute ja muu sihukese kohta? Kohvitassidest ma saan aru, küllap mingi robot õngitseb need prahist välja... igatahes nad tekivad puhtana siia kappi tagasi.”

„Kuivikleiba vist ikka hoitakse lahtiselt ka, aga mu poolikud toidupurgid viska küll minema,” õpetas Longhorn.

Jane puhastas niiske salvrätikuga käed, libistas end ta kõrvale voodisse ja kustutas tule.

Mõnda aega lamasid nad vaikides.

„Longhorn...” kõlas siis tasane hääl.

„Mis on?” küsis mees uniselt, püüdes häälede pisutki lahkust panna.

„Ma tahan selle päris selgeks saada, enne kui ma need õudsed ürbid maha ajan – kas sa pakkusid mulle öömaja ainult lahkest südamest või mõtlesid sa ka midagi muud?”

Longhorn surus ohke alla. „Jane, ma olen sind alati imetlenud, kuigi me pole kunagi olnud midagi muud kui sõbrad. Ma ei tea, mida sina minust mõtled. Ma oleksin su hea meelega kaissu võtnud, aga ma ju näen, kuidas sa... kuidas ma seda nüüd pehmelt ütlen... Sa paistad seda magamamineku momenti kartvat. Ma ei tea, kuidas sa seda võtad, aga ehk mõtled, et kui ma üritan ja sa ära ütled, siis vihastan su peale või midagi. Unusta ära. Mul on päriselt ka uni ja sa ei pea tegema midagi, mida sa pärast kahetseda võiksid.”

„Ja sa magad minu kõrval rahulikult?”

Oli see nüüd provokatsioon, üleküsimine või lausa solvumine? „Noh, mõnes mõttes on see nagu kaevu ääres janu kannatada, aga kui kaev kiivalt oma neitsilikkuse eest seisab...”

„Kuid sina ja Terie ja mina ja Frank... saame me kunagi veel neljakesi sõpradena koos istuda?”

„Miks ei peaks saama?” Kogu see vestlus oli Longhorn jaoks mõttetu ja unine oli ta tõesti. Jah, muidugi oli ta elu jooksul korduvalt püüdnud ette kujutada, kuidas oleks Jane'iga magada, kuid ta ei saanud ju öelda, et vaevalt ööpäev peale seda, kui Evlin *koos abiks olevate sõbrannadega* „sõjasangarit teele saatis”, pole terves universumis naist, kes ta liigutama paneks...

„Tead, mul on ettepanek – ma olen tõesti väga väsinud. Magame tänase

öö kumbki oma voodipoolle. Vaatame homme õhtul teineteisele silma ja käitume selle järgi, kuidas meile meie küsimused tunduvad selgunud olevat.”

See ei olnud vast just kõige selgemini sõnastatud mõtteavaldus, kuid ta tajus, kuidas naine noogutas. Viis sekundit hiljem ta juba magas.

König

Nad hõljusid Dragsteri sissepääsuluugi ees, käed üksteise õlgadel, pead koos, ja olid tõtt-öelda kõigil teistel jalus. Keegi muidugi ei öelnud midagi ja ega neid teisi palju ei olnudki. Viimased laevalt lahkujad valisid seinäärsed trajektorid.

„Kolmsada sekki,” ärkas nende läheduses ellu üks valjuhääldi.

Viking ohkas: „Naised, ärge vesistage! Assol, sa oled ehk ainult paar nädalat Blane'i-valves. Selle aja peale on see jama läbi ja me tuleme Kuule. Kailen leiab meie moori asemel kellegi teise siia kokaks ja minul isiklikult ei ole tükk aega tahtmist kuhugi kaugele ära minna, me saame kaua-kaua Kuul koos olla.”

„Ja ega ma ka kuhugi ei kao.” König ei saanud midagi parata, et ta poolteadlikult-pooltahtmatult isa imiteeris. „Noh, mul on õppimised ja omad tegemised, aga kui sõda on läbi, ei ole mul Armstradile rohkem põhjust pidama jääda kui Vikingil. Ma tulen ka Kuule.”

„Kas tead, ma sain just praegu aru, et sa oled suureks kasvanud,” ütles Mescalene teda piieldes. Ta hää l kõikus pisut. „See on nii rumal. Me oleme suurema osa ajast kes kus ja nüüd... Seni ei ole ju veel midagi juhtunud.”

König ja Viking vahetasid pilgu, ent suud lahti ei teinud. Vaikus venis.

„180 sekki,” ütles valjuhääldi.

„Sul on aeg minna,” lausus Viking pehmelt. Tüdruk noogutas, võttis käed isa ja venna õlgadelt ja kallistas veel korra ema.

Neist lendas mööda Spiro, pidurdas kohmakalt, lendas kolinal seinast seinast ja jäi neid ootavalt silmitsema.

„Jah, ma kohe,” pomises Assol.

„Sul on vist navigatsiooni esimesed tasemed tehtud?” küsis Spiro teistele vabandavat pilku heites.

„Jah... mis siis?” kergitas tüdruk küsivalt kulme.

„Navigaatori koht on tühi. Me Endenuriga ainult kahekesi olemegi.” Ta heitis veel ühe justkui vabandava pilgu Vikingi poole ja kuigi ta seejärel

kohe uuesti Assolile otsa vaatas, tundus jutt sisuliselt ikkagi isale suunatud olevat: „Nagu sa suurepäraselt tead, on kaks piisav arv. Kõik on korras, aga kui sa tahad, istu navigaatoritoolile. Päris mööbel sa seal ei ole ja üks vähegi koolitust saanud lisapaar silmi ja kõrvu on alati abiks. Mis arvad?”

Assol punastas. „Muidugi. Ma kohe.” Ta kallistas veel korra kiiresti oma pereliikmeid ja hõljus siis laeva luugist sisse. Spiro naeratas maha-jääjatele, viipas ja sulges nupulevajutusega luugi.

„Kas nad tõesti on vaid kahekesi?” küsis Mescalene. „Ega nad ei oota...” Ta jäi kõheldes vait.

Viking turtsatas. „On, jah, ainult kahekesi. Lennata võiks ju üksigi... laev võiks ilma inimestetagi lennata, aga kui midagi juhtub...” Ta jätkas kiiresti, nagu oleks midagi liigset öelnud. „Nad lähevad Teivasjaama ja seal topitakse laev inimesi täis. Isegi lastiruum. Arvatavasti tuleb sealt peale keegi, kes lennatagi võiks, nii et see on ainult selleks üheks otsaks.” Ta vaatas korraga täiesti inimtühjaks jäänud dokihallis ringi. „Dragster läheb kohe. Siit seda ei näegi. Ma ei tea, kuidas sinuga, Mes, aga meil Königiga lastakse vist mõned tunnid magada, enne kui välja lendame. Läksime.”

Ta lükkas oma naise ja poja eluruumide poole viiva koridori suunas liikuma.

Reniard

„*Fancy bitch*, ärka!” raputas Reniard Amelit õlast.

„Oiii...” Naine vaatas unesegasel pilgul ringi ja oli siis krapsti istuli. „Mis on?”

Reinard muigas. „Nii järsult nüüd ka vaja ei ole. Äratus. Häire. Hakkas peale.”

„Oh...” Ameli hõõrus nägu. „Võta seda komplimentina, et magasin nii raskelt, et isegi ei mäletanud, kus olen. Ju siis oli julge olla... Pesta on end aega?”

„Tundub, et on.” Reniard uuris arvutiekraani. „Rünnati kosmodromi, lennuvälja, jõujaama ja Itasy arvutuskeskust. Kõik peamised kõrgepingeliinid on maas, praktiliselt kõik objektid töötavad avariivoolul. Jõujaama avariiseisatakse – niikuinii pole energiat kuhugi panna. Edu pole vaenlased kusagil saavutanud. Nii et meil on aega. Kaheksa minutit minu omade kogunemiseni all. Kopter arvab 12–15 minutit.”

Selle aja peale oli Ameli juba vannituppa kadunud.

„Kas sa nüüd ütled mulle, mida sa tegema lähed?” küsis ta tagasi tulles.

„Jah,” vastas Reniard ise sinnapoole suundudes. „Sa ju tead, et hindudel on sõjaväebaas Fotsy lahe ääres. Sel kohal oli ka mingi kohalik idiootlik viie-kuuesilbiline nimi. Hüütakse seda üldiselt „-I” – „Miinus Ii”. Me läheme teeme selle maatasa.”

„Niisama lihtsalt – lähete ja teete maatasa?” Naine vangutas pead, parasjagu kahtlaselt sõjaväemundriga sarnanevaid riideid selga ajades. Ta proovis rääkida loomulikult, isegi lõbusalt, kuid ta häääl kõikus ja ta kippus sõnalõppe ära hammustama.

„Mitte niisama lihtsalt, aga jah.” Reniard puristas kiirustades vee all, kuivatas end hädapäraselt ja asus endale kaitseriietust ülle toppima. „Operatsiooni on loomulikult aastaid ette valmistatud. Plaanide täpsustamine autos, aga üldiselt läheme sinnapoole teele.”

„Kuule, sinna on...”

„Sinna on linnulennult 173 kilti ja teid mööda natuke üle 200. Kahe ja poole tunni pärast algab pommitamine, selleks hetkeks peame olema valmis sisse tungima.”

„Ja kas nad tähele ei pane, et siia maanduvad kopterid ja keegi mööda teed nende poole kihutab?”

„Tead, mul ei ole enam aega sulle seletada. Kübersõda ka juba käib ja kõik maskeerumisvahendid on rakendatud. Läheme alla, ma vaatan, et sa kopteriga ilusti minema saad. Ja...” Reniard kõhkles, siis võttis naisel õlgadest ja tõmbas ta enda rinnale. „Rahune. Ei ole midagi hullu.”

„Ma olengi rahulik.”

„Ainult et su hambad plagisevad.” Reniard kallistas ja suudles teda. „Sa oled tunni aja pärast Arieli juures ja ma helistan sulle hommikul. Elus on raskeid aegu. Praegu on üks selline. Aga see saab mööda.”

Ta hoidis naist veel pool minutit embuses ja lükkas siis ettevaatlikult eemale. „Oled korras? Meil on aeg.”

Nad laskusid trepist alla ja läbisid inimtühja vestibüüli. Reniard vaatas kulmu kortsutades ringi. Eeldada oleks võinud, et vähemalt keegi tunneb tema vastu huvi, vähemalt mingisugunegi ööportjee kusagil magab, kuid kõik jättis väga hüljatud mulje.

„Dexter, kes sul siin selle eest vastutab?” sosistas ta raadiosse. „Hotell

ja ümbruskond on kuidagi liiga vaikne.”

„Stanford vist tegeles sellega,” krõbises hetke pärast vastus. „Ma kohe küsin.”

Nad väljusid. Neid võttis vastu peaaegu täielik pimedus. Ainult kusa-gilt eemalt immitses mingit väga nõrka elektrivalgust. Rohtunud tänav oli sillutamata ja majad selle ääres osaliselt varemets. Tähendab, Reni-ard *teadis*, et need on varemets, ta oli neid enne päeval näinud. Ta pidi mõttes tunnistama, et pimedus tegi sellele paigale ainult head.

„Mis häda on,” ärkas pisike kuular ta kõrvas jälle ellu. Ta ei tundnud häält ära ja heitis pilgu tabloole randmel, lülitades korraks sisse tausta-valguse. Muidugi – Stanford.

„Ma lihtsalt tahtsin teada, et kas sa ikka tead, mida teed. Kui paik näib liiga välja surnud, võivad selles peituda omad ohud.”

„Kuule, mida sa ootad ühelt viimaselt malagassi kolkalt kell kolm öösel? Fiestat või? Ja muide, ma näen sind praegu, kui sa oled see kaht-lustava pilguga ambaal, üks käsi püstolipäräl, teine tibil püksis.”

„Kui näed sina, võivad ka teised näha. Kui on liiga vaikne, võime tähe-lepanu äratada,” ei jäänud Reniard rahule.

„Muidugi. Aga sinna ei ole midagi teha. Ära näe nii kahtlustäratav välja ja muide, öösel on teedel väga veidrat liiklust, kui sa ei teadnud.”

Reniard ainult mühatas: „Side lõpp,” ja katkestas kõne.

Ta jõudis suure angaarini, mille peamiselt roost seinte vahelt kumas valgust.

„Kas ma olen viimane?” küsis ta sisse astudes, ignoreerides ukse kor-raks ta nina alla tekkinud relvatorusid.

„Vist jah. Ülemus peab ikka kellade ja viledega tulema. Tere, Ameli. Tuled meiega?” Loudon viskas relva õlale – tema oli olnud üks sihtija-dest – ja naeratas naisele.

„Mis te veel ei taha!” kuulutas see vapralt nina püsti hoides. „Kas ma kuulen kopteri mürinat?”

Ruumis askeldas oma tosin inimest ja hetkeks saabus suhteline vaikus-hetk, kui enamik kuulatas.

„Tuleb jah,” noogutas Loudon. „Lamon, sa näed teda?” küsis ta ühe auto poole pöördudes.

Tollele niigi suurele kaitsevärvi veoautole oli ehitatud ümber veel suu-rem kaitsevõrkudest ja üsna värskelt raiutud põõsastest kuhil, nii et nad ei näinud Lamonit, kuulsid ainult kusagilt tolle segadiku alt kostvat häält.

„Mul ei ole aktiivradarit. Kosmoseluure ei näe seda praegu, aga viimase korrigeerimise järgi peaks masin 70–80 sekundi pärast kohal olema.”

„Nii et sa lahkud meie juurest? Kahju.” Loudon naeratas Amelile veelkord lahkelt, viipas Reniardi ja kõndis kaugemate masinate juurde minema.

Kusagilt ilmus Dipi. „Ameli, jõua ilusti koju. Ja nii tore oli sinuga. Võiksid päriselt meie hulka tulla. Kui Reniardi lubab, muidugi.” Ta kallistas korraks Amelit, suudles teda põsele ja kadus.

„Kuidas on?” küsis Lamoni hääl kuhja alt.

Ameli vaatas ringi Reniardi järele, kes ümber sõidukite käis ja neid siit-sealt sakutas „Olgu, saja kilomeetri pealt petab ära,” mühatas ta.

„Ära irise, boss. Kopter maandub kohe.”

Kopteri ei olnud peaaegu kuuldagi. Näha veel vähem, sest sellel ei põlenud ühtki tuld. Lihtsalt korraga hakkas kõik vuhisema ja kohisema, õhus keerles tolmu ja lehti, nagu oleks ootamatult alanud orkaan, ja siis hakkas see kõik vaibuma, jäi ainult suureneva intervalliga „bahh-bahh-bahh”, kui tiiviku pöörlemine aeglustus.

Reniardi lükkas ukсед lahti. Juba kõndis talle vastu tosin sõdurit, kes teda lühidalt tervitasid. Ta võttis Amelil käest ja vedas ta kopteri juurde.

„Aa, siin on see kena *chick*, kes mulle tagasiteel seltsiks lubati. Tere, Reniardi.”

Mees juhiistmel ei pöördunud, nii et Reniardi ei näinud ta nägu. Ega seda polekski öiseks lennuks väga tuhmiks lülitatud juhtpaneelide valgelt näha olnud, kummatigi ta teadis, kes roolis on. „Ära ürita, Hid, või ma räägin Millale ära. Tuled tagasi?”

„Jah. Suurema soomustatud käruga muidugi.”

„Ootan sind.”

Ta pöördus Ameli poole. Naine ei tahtnud temast lahti lasta ja värises üleni.

Möödus vähemalt minut, siis hakkasid tiiviku tuurid jälle tõusma ja kostis Hideaki tasane hääl: „Las Ameli tuleb siia. Ma olen üksi, meil mõlemal seltsim.”

Ameli noogutas lühidalt ja pöördus kopteri poole. Ta kõhkles hetke ja Reniardi taipas. „Tule.” Ta aitas naise sisse ja teise pilooditooli, kinnitas ta rihmad, suudles veel korra huulte, patsutas neid jälgivat Hideakit kiiresti õlale ja oli kahe sekundi pärast väljas.

Viie sekundi pärast lahustus kopter tumedas taevas ja Reniardi lubas

endale kümme sekundit, et lasta naisel ka vaimus lahkuda ja sealt edasi ainult sõdur olla.

„Olgu, Lamon, tegelikult tubli töö. Oled sa üldse magada saanud?”

„Ei ole. Aga saaksin, kui sa segamise lõpetaksid.”

Reniard istus esimeses autos juhi kõrval, täpsemalt oli ta sel hetkel põlvili istmel ja rääkis tagapool istmetel ja nende kohal naridel vedeleva seltskonnaga. Lähima nari serva tagant nägi ta küll ainult Lamoni liivakarva juuksetutti.

„Vaikust, titt magab!” turtsatas Reniard ja keeras end istmele õigetpidi.

Suured masinad, mida kaugelt vaadates võis esimesel hetkel isegi koormaga veoautodeks pidada, olid tegelikult maskeeritud soomusautod. Kõigepealt oli otse soomusele ehitatud too maskeerimisvõrgust ja taime-dest kate, kui nad aga sõitma hakkasid, oli veel kõigest üle tõmmatud täispuhutav veoautomulaaž.

„Terell, kas varjestus ikka töötab?” küsis Reniard juhilt.

Too osutas teelt pilku pööramata käega Reniardi selja taha, kus Loudon istus ekraanide keskel. „Vaata ise. Minu arust on korralik, aga mul pole siin reaalarjas satipilti.”

„Loudon?”

„Loodame,” ühmas see. „Me ise muidugi näeksime, kui spetsiaalselt otsiksime.”

„Olgu siis...” Reniard lõi klaviatuuril sisse koodi ja kobas sidenuppe randmel. „Tähelepanu kõigile, saatsin lahinguplaanid. Sisuliselt olete te kõik neid muidugi näinud, sarnanevad need kõige rohkem simu varian- diga C. Vaadake need kriitiliselt üle. Kuni sõidame, on meil selleks aega.”

Ta süvenes neisse ka ise ja vajutas nii arvata viie minuti pärast uuesti alla sidenupu: „Teie saatjates on hämaprogramm, ärge seda katkestage, enne kui vajadust pole. Te loomulikult saate aru, et kogu meie sidet jäl- givad nii omad kui võõrad. Tuletan meelde, et me ei lähe seekord koha- like jõukude vastu, kelle tehniline võimekus on seal eelmise sajandi tasemel. Me läheme korralikult toimiva sõjaväebaasi vastu. Meie edu sõltub kahest asjaolust – kas pommitamine õnnestub ja kas meil õnnestub märkamatuult läheneda. Arvestades rahvusvahelist olukorda ja India kavatsusi valitseb baasis tõenäoliselt häireolukord. Me loodame, et nad

ei oota rünnakut täna öösel. Meie kaaslased orbiidil on juba alustanud nende sattide hävitamist, nii et loodetavasti ei näe nad ka meie pommitajaid õigel ajal.”

Loudon koputas talle õlale. „Jälgitakse meid tõesti? Ja ma sain aru, et ainult kopteritelt lastakse rakette? Kust meil pommitajad tekkisid? Mis jama sa ajad?”

Reniard vaikis paar sekundit ja mähatas siis. „Kas sa tead, palju inimesi on viimastel päevadel saarele tulnud? Kas sa tead, kui paljud neist jõustruktuuridesse võeti? Kas sa tead, milline on tõenäosus, et mitte ükski neist ei ole mõne luureteenistuse agent?”

Mees mõõtis teda paar sekundit. Ta oli Reniardist arvata aastat 5 vanem, tõenäoliselt osaliselt prantsuse verd – mis avaldus peamiselt selles, et ta õppis prantsuse keelt ja tahtis Reniardiga hästi läbi saada – ja Kanadast pärit. Reniard oleks mõnikord eelistanud, et mees pigem end indiaanlaseks loeks; indiaani verd oli temas kahtlemata ka ja välja paistis see rohkem kui tema „prantsuse veri”, ehkki viimast oli muidugi rohkem. *Tegelikult pole tal viga midagi*, tuletas Reniard endale meelde, *aga ma eelistan oma sõpru ise valida*. Mees oli natuke üksildane ja üsna muhe; oma rassilist kuuluvust kirjeldas ta ise muide kui „raskestimääratletavat”...

„Viimase küsimusega on lihtne – see on null. Ma tean, et me oleme kõvasti paisunud. Ma lihtsalt mõtlesin, et Ordu ei nuhi ja ei häma omade vahel. Kuigi sul võib õigus olla...”

Reniard teadvustas, et tegelikult kuulab teda kõrvad kikkis kogu autotäis. „Loudon, me oleme keset sõjalist operatsiooni, mis on suurusjärgu raskem, kui senised huligaanide loputamised kusagil Aafrikas. Esiteks komm. See ei tohi kuidagi välja paista. Tähendab, meie liikumine on avastatav ja väga kahtlane oleks, kui valitseks vaikus. Sa peaksid väga hästi teadma, kuidas see programm töötab. See imiteerib kohalike suhtlust. Keegi ropendab, aeg-ajalt vilksatavad kohalikud nimed, keegi vahib võrgust vaba pornot, keegi kaevab mingis suvalises suhtluskeskkonnas. Lisaks kontrollivad meie omad orbiidil, et see tõesti selline välja näeks. Kui nüüd meie hulgas on keegi, kes informeerib meie liikumisest ja kavatsustest Usat või Indiat, siis mis sa arvad, kas me tabaksime selle?”

„Ei.”

„Sellepärast on plaanides pommitamine ette nähtud ainult kopteritelt. Tõepoolest, kust me pommitajaid võtma peaksime? Mida sina teeksid?”

„Palvetaksin,” mühatas mees. „Hindusid on vähemalt kümme korda rohkem kui meid. Kas pommitamise kava on olemas?”

„On.” Reniard vajutas paarile klahvile ja viipas ühele ekraanile.

Loudon uuris seda ja vangutas pead. „Seda on armetult vähe. Kui üks neist pommidest mööda läheb... Ma...” Ta otsis sõnu. „Ma ei tea, kas ma lootsin või kartsin, et pommid on kasarmutele suunatud. Noh, teisalt, kui seal käib tormamine, pole vahet... Risk on kõrge. Ebameeldivalt kõrge.”

Reniard kõhkles hetke, samuti sõnu otsides. „Kui ma sedasama küsisin, öeldi mulle orbiidilt, et on oodata üllatust. Ma ei tea, mis see on, aga ma võin aimata. Teiseks – mida me viimased paar aastat teinud oleme?”

„See oli nüüd retooriline küsimus?” Loudon väärutas huuli.

„Me oleme...” Reniard mõtles silmapilgu. „Iga päev” oleks liialdus öelda, aga iga nädal oleme küll käinud kusagil kedagi tulistamas. Me oleme tõenäoliselt üks maailmas kõige paremini ette valmistatud eriüksus. Ja ka väga hästi varustatud. Me ei tohi õhku täis minna, aga me peame end realselt hindama. Ent nüüd õgisime me end paksuks. Meid on kaks korda rohkem, kuid pooli inimesi ma isiklikult ei tunne.”

„Ehk siis lõuad pidada ja edasi teenida,” ohkas Loudon. Ta vaatas üle öla, ohkas veelkord ja süvenes uuesti oma ekraanidesse.

Assol

Assol oli tõepoolest läbinud piloodikoolituse esimesed astmed. See tähendab seda, et oli andnud nii astronavigatsiooni teoreetilised eksamid kui lennanud oma tunnid simulaatoris. Pea tal matemaatikat jagas ja simulaator oli tal ju nii-öelda käeulatuses. Kuna kosmoses suhtus Ordu sellistesse asjadesse väga lõdvalt, võisid kõik, kes tahtsid, kasutada simulaatoreid vabadel tundidel, ja nii tõepoolest istusid need väljaspool Maad kasvavad – paljud juba ka seal sündinud – lapsed öösiti tavaliste, rohkem või vähem mõttetute arvutimängude asemel erinevate lennumasinate piloodikabiinides ja tegutsesid keskkonnas, mis võimalikult täpselt realsust imiteeris.

Muidugi pani Assoli sisimas võdisema teadmine, et seekord on tegu tõelise laevaga. Seal end kiiresti piloodikabiini poole vedides tajus ta korraga selgelt laeva tuhandeid tonne ja – see oli muidugi vaid ettekujutus – aatomireaktori jõulist pulseerimist. Et ta tõesti istub nüüd selle kolaka navigaatoritoolile, ta on seal päriselt ja iga viga, mis ta teeb, võib talle ja teistele täiesti reaalse surmaga lõppeda...

Ega tal seal muidugi midagi eriti teha ei olnud. Spiro vahetas Endenu-
riga noogutuse, seletas paari sõnaga, et navigaatoriks on neil Assol ja
alustas stardiprotseduure. Täpsemalt nende dubleerimist, sest arvutile oli
lennuplaan tükk aega tagasi antud. Endenur ainult kordas üle: „Läbinud
esimesed astmed?“, noogutas Spiro ja Assoli noogutuste peale lühidalt
vastu ja pööras tähelepanu ekraanidele tagasi.

See omal viisil kõditas tüdruku enesetunnet, ent suu läks tal kuivaks
– nännutamist ei tule. Endenur oli muidugi ta isa eluaegne sõber, kuid
sama ilmselt luges laevas ainult see, et – nagu Spiro ütles – mööbel ta ei
ole. Teistpidi tähendas see, et ta peab kõigea ise hakkama saama. Mui-
dugi oli ta seda – liialdusteta – vähemalt 40–50 korda teinud, ainult et
nüüd sikutas ta rihmaotsi kontrollides mitte enam vormitäiteks, vaid kui-
dagi väga intensiivse huviga, et kas need ikka tõesti korras on. Rihmad
narmendasid paarist kohast ja ühes kohas oli mingi tume plekk. Simu-
laatorisse ei võtnud keegi kunagi toitu või jooki kaasa, kuid, jah, laevas
endas olid teised... *suhtumised. Just suhtumised, sest reeglite järgi tohiks
päris piloodikabiini veel vähem midagi söödavat tuua. Kui see muidugi
üldse on mingi joogi plekk. Veri? Mingi ootamatu järsk manööver, mis
ninaverejooksu põhjustas... või mingi avarii...* Tüdruk taipas, kui ruma-
lad mõtted need on – piloodikabiini koristasid robotid pärast iga lendu ja
tavalised plekid võtsid need välja. Mingil põhjusel oli kunagi selle tooli
rihmadele sattunud midagi palju erilisemat.

Ent sel ei olnud tähtsust. Assol võttis paari klahvilevajutusega ette len-
nuplaanid, libistas pilgu üle ridade ja uuris siis lähemalt navigatsiooni
puudutatavat osa.

„Kinnitan stardiprotseduurid,” ütles Endenur.

Ekraanidele tekkisid kõigepealt kirjad: „*Kapten Endenur: Kinnitan
stardiprotseduurid,*” ja seejärel muutusid roheliseks osad järgmised kir-
jed, mis seni kollaselt olid vilkunud.

„Stardikoridor vaba,” mühatas Spiro. „Kõik süsteemid korras.”

Arvuti tõi selle ekraanidele: „*Piloot Spiro: Stardikoridor vaba. Kõik
süsteemid korras.*”

Järgnev sekund oli mõnes mõttes kõige kohutavam Assoli senises elus
ja mingil teadvuse tasandil ta juba teadis, et mäletab seda hetke ja seda
tunnet elu lõpuni. „Lennutrajektor vaba. Ohtlikke lähenemisi ei ole,”
suutis ta endast välja pressida.

Ta oli peaaegu valmis selleks, et ekraanile tekib hunnik punaseid küsi-

märke ja mingid kohutavad kirjad. Kuni selleni välja, et *koristage see titt sealt toolilt...*

Ekraanidele tekkisid kirjad: „*Navigaator Assol: Lennutrajektor vaba. Ohtlikke lähenemisi ei ole.*”

Hetkega taipas ta ka seda, et Spiro oli järelikult juba jõudnud ta lennupäevikusse registreerida, muidu oleks arvuti vähemalt mingit segadust ilmutanud. Spiro oligi selline – heatahtlik, taktitundeline ja tähelepanelik. Assol otsustas, et ei noki enam kunagi tema kallal, mis sest, et mees ilmselt ja paraku lootusetult ta emale külge üritas lüüa, kui selleks vähegi võimalust oli.

Nad heideti eemale ja mootorid käivitusid. Järgnesid auringi sisikonda pahupidi pööravad rapsakud ja siis minutid 3 g-ga.

Kui kiirendus lõppes ja nad jälle kaalutuses olid, vajutas Assol tolele kirjale „*Navigaator Assol*”. Muidugi teadis ta une pealt kõiki reegleid, kuidas rollid sellistes igas mõttes kallites ja unikaalsetes lennumasinates jagati ja kes mida tegema pidi. Tegelikult vastutas kõige ja kõigi eest kapten. Kuna reeglid nägid ette, et lennatakse vähemalt kahekesi, nimetati teist piloodiks ja tema hooleks jäi kõik praktilise lendamisega seotu, mis muutis ta mõnes mõttes olulisemakski. Pole siis imestada, et suurem osa eeskirju ja situatsioonimänge tegelesid nende kahe suhetega. Kui laevas oli kolmas mingilgi viisil kvalifitseeruv inimene, sai ta automaatselt nimeks 'navigaator' ning tema hooleks jäi lennuplaan ja läbilennatav ruum laiemas mõttes, ehk siis oli tema asi radaritelt ja arvutimudelitelt välja lugeda, et nende trajektor ei ristu ühegi teise lendava juraka omaga. Loomulikult pani sellegi info tegelikult arvuti kokku ja mõlemal kogunud piloodil oli tõenäoliselt tüdrukust määratult parem ettekujutus, kus ja kuidas kõik need objektid seal orbiidil liiguvad, kuid samas oli tõi ka see, mida Spiro oli öelnud – kosmos on ohtlik paik, mis hooletust ja mõtlematust andeks ei anna, nii et alati on parem, mida rohkem inimesi toimuvat mõttega jälgib.

Tolele kirjale vajutamise peale tuli välja tema nimi ja rida sellest, mida ta oskab; muidugi ei olnud see muljetavaldav rida. Teisalt aga pani Assoli isegi muigama, et lend on lend ja kui sa oled navigaator, siis sa oled navigaator, seega järelikult on tal nüüdsest ette näidata praktiline lennukogemus. *Kas isegi varem kui Königil?* käis tal peast läbi meeldivalt kõditav mõte. Ta tahtis seda just kontrollida, kui ta pilk jäi nagu naelutatult lennukoodile.

Iseenesest oli see vaid numbrite ja tähtede rodu, mis oli mõeldud iga sooritatud lennu unikaalseks identifikaatoriks. Lihtsalt kunagi olid selle kokku leppinud tegelased praktilise meelega otsustanud, et ega kedagi ei sega ka, kui need tähed ja numbrid lisaks midagi tähendavad, ja nii dubleeris see kood sisuliselt muid lennuandmeid.

Aastast, päevast ja laeva nimest moodustatud rida oli selge, aga algas see 'S'-ga. Ei 'M', mis tähendas tavalist lendu Maa-lähedases ruumis, ja loomulikult mitte 'T', 'test', mille sisuliselt sai iga, ka täiesti tähtsusetu mootorite käivitamine. Isegi mitte 'A' – avariilend – või 'P' – päästeoperatsioon (need kaks viimast erinesid selle poolest, kas hädas olid sa ise või keegi teine).

'S' – sõda.

Muidugi oli praktiline erinevus ainult selles, et osa ohutusnõudeid muutusid kohustuslikest soovituslikeks ja kapteni otsustusõigus, seega ka vastutus kasvasid, kuid 'S'-i ei olnud Kuu Ordu oma lendudele veel *mitte kunagi* välja andnud. See oli sõnum, kõuemürinana iga ordulase teadvuses vastu kaikuv sõnum – sõda on alanud.

Ent see polnud kõik – lisaks avastas Assol kohe veel ühe olulise erinevuse 'S'-i ja kõigi teiste vahel, ning ta oli niipalju oma isa tütar, et ta teadis, et see punkt on eeskirjadesse lisatud võimalik, et alles viimastel tundidel. 'S' tähendas muuhulgas ka seda, et laeva juhtidel – seega teoreetiliselt ka temal, kui mingite ebatõenäoliste asjaolude kokkusattumisel ainult tema selleks suuteline on – on õigus ilma kelleltki luba küsimata kasutada tuumarelvit. Veel üks kiire kontroll – jah, pooltel laeva tõrjerkettidel olid tuumalõhkepead.

Reniard

Õo oli kottpime. Muidugi, kui keegi juhtus ööprillide tagant välja vaatama. Vihmaperiood oli tegelikult juba alanud ja taevas oli pilves. Oli soe. Täisvarustuses sõdurite jaoks kindlasti ebameeldivalt soe, seda enam, et Reniard oli käskinud kõik üleliigse elektroonika välja lülitada. Üleliigse alla käis paraku ka riituse termoregulatsioon ja nii nad astusid tasakesi kirudes ja higistades üle hõredasse võssa kasvanud songermaa.

Soomusautod, millelt välimised täispuhutavad maskeeringud olid maha võetud, roomasid neile järele. Kui nad parasjagu üht madalat kungast ületasid, vaatas Reniard üle öla tagasi. Nad liikusid hõredas ahelikus, üks teisest sadakond meetrit vasakul-paremal, ja vahtisid suure osa ajast

skanneriekraane, püüdes leida maastikult jälgimistehnikat. Reniard vanutas pead. Soomusautodeni oli vähemalt pool kilomeetrit, kuid ta kuulis neid võsas ragistamas ilma mingi võimendusetagi. Kui hindudel oli siinkandis mõni jälgimisjaam, siis nad juba teadsid, et keegi läheneb.

„Mingid valguskaablid,” teatas Terell. „Lõikasin läbi.”

Nagu tellimise peale, kirus Reniard mõttes ja vajutas siis nuppe raadiol. „Stanford, sa ikka tead, et me leiame kogu aeg mingeid juhtmeid?”

„Tean. Praeguseks 6,” kähises vastus. „Siiani pole teie suuna vastu keegi huvi tundnud. Seal metsas liigub igasuguseid loomi ja kaablid võivad niisama ka puruneda.”

„Kuule, kui ühes suunas muudkui purunevad kaablid, iga järgmine lähemal...”

„Jah. Loodetavasti ei olnud kõik hindude omad. Aga midagi ei ole teha. Jätkake. Ja ära lobise nii palju, see äratas ka tähelepanu.”

Reniard kirus ja jätkas kõndimist üle kivise segadiku. Muidugi, mobiilivõrk, mis mingil hetkel põlvkond-kaks tagasi kattis praktiliselt kogu maakera, ei olnud sellel saarel korralikult valmis saanudki, enne algasid segased ajad ja infrastruktuur purunes. Peenike valguskaabel aga oli isegi kohalike mõistes odav ja nii asendati selleks ajaks peaaegu unustuse hõlma vajunud tavatelefonivõrk sellise stiihilise valguskaablite võrguga, mis ühendas külasid ja üksikuid majugi nii nagu parasjagu juhtus. Ja kuna üksteise kaableid lõigati puruks ka lihtsalt pahatahtlikkusest, oli neid siia maastikule juba parasjagu kogunenud. Lõiguti olid jämedama niidi mõõdus valguskaablid hädapärastel maa alla maetud ja sealt ei leidnud neid keegi üles, kuid enamasti ei vaevutud kogu kaablit matma ja nii need lihtsalt maapinnal vedelesidki...

Reniardi side hakkas uuesti pirisema. Ta kergitas kulme – Dexter. „Noh, mis lahti?”

„Viimane aeg sullegi plaanid ära rääkida.”

„Tõeliselt rõõmustav.”

„Sa jääd hiljaks.”

„Ja kuidas ma kiiremini saaksin?”

„Fotsy pommitamise aega muuta ei saa. Saad aru, ei saa. 4:58 pluss mõned sekundid kohaliku aja järgi. Punkt.”

„Me ei jõua. Meil on oma kolm kilomeetrit rasket maastikku. Miks ei saa muuta? Vabandust, et ma küsin, kuidas kui kõvasti see kinni on tsementeeritud?”

„Alustuseks kukub baasile mürsk, mis hakkas kusagilt kosmosest liikuma oma kuus tundi tagasi.”

Reniard mõtles hetke. „Nii et nad tulistasid selle välja siis, kui ultimatum esitati? Ja kui eritüskuste rünnakud poleks alanud?”

„Siis ma oleksin pidanud otsustama, kas lasen selle merre või me ikkagi hävitame Fotsy. Kuula! Meil on siis kogunenud igasuguseid viivitusi. Kõik nii paariminutised, aga tulemuseks on, et sa kipud hiljaks jääma. Ma kuulasin su vestlusi Stanfordiga – sa ei ärata tähelepanu sellepärast, et viimased kolm päeva on meie *agent provocateur*’id tekitanud hulga kohalike jõukude vahelist lollakat aktiivsust, nii et kaableid on viimastel päevadel agarasti lõhutud. Nad muide ei ole tahtnud Fotsy baasi lähedale minna, sest hindud on käitunud samamoodi kui meie – tülikad tegelased lihtsalt maha lasknud – ja baasi ümbrus on natuke nagu tabu, kuid meie omad on seal ikkagi segadust tekitanud. Otse baasi läheduses on veel oma kolmkümmend meie inimest. Sõna „meie” on jutumärkides – need ei ole eriti usaldatavad tegelased. Nad on viimased päevad mänginud mängu, et me kõik jälgime, et keegi meie hulgast ei saadaks teadet välja.”

„Mis ma nendega peale hakkam?”

„Pane nad mingis suunas tormi jooksmas. Vaata ise. Neid juhib Buthros. Kopterid lendasid välja. Kopterilüli juhib Rune. Operatsiooni üldjuhtimine jääb sinu peale. Kutsu soomusautod järele ja kihutage viimane jupp avalikult.”

Reniard seedis seda natuke aega. „Ehk siis seekord ei pidanud lahinguplaan isegi mitte lahingu alguseni vastu? Te olete ikka kole tublid seal peastaabis.”

„Ei, me oleme tavalised – nagu sina. Teine jõuk ootab Antisis. Seda juhib Nick Bonnin. Võta ka see. Nickile ma juba ütlesin.”

„Oota.” Reniard lülitas kanalit ja andis oma inimestele korraldused, et soomusautod kiirust lisaksid ja teised peale võtaksid. „Miks ma kõigest sellest alles nüüd kuulen?” küsis ta Dexterilt pahuralt, kui sellega lõpetanud oli.

„Kõik oli kuni viimase hetkeni lahtine.” Dexter ropendas. „Ka paljud meie omadest ei uskunud viimase hetkeni, et sõda tõesti algab. Salastatus muidugi ka...” Ta vandus veel. „Nii palju on lihtsalt tegemata ja läbi mõtlemata. Mina tean rohkem, aga ka mina... Ma jäin ajahätta. Ma lihtsalt ei jõudnud kõike organiseerida.”

Assol

„Spiro, Assol, jääge oma kohtadele,” mühatas Endenur.

Spiro pomises midagi nina alla, küllap vandus. Sellest oli neil juba lennu ajal juttu olnud – Dragsteri põkkumine Teivasjaamaga üritati ajada võimalikult kiireks. Eurydike oli vaba kütuse jäägi ammendanud ja lendas Kuu suunas minema, Terpsichore oli tulemas ja nad ei tahtnud sellele ette jääda. Satti taheti veel kõrgemale tõsta ja selleks veojõu andev laev tuli sadamas raskuskeskme suhtes õigesse kohta seada ja see võttis paratamatult aega.

Endenur ise kadus tahapoole niipea, kui haaratsid sulgusid. Ruumikaamerad näitasid, et kaihall oli rahvast pungil, inimesed ootasid pikkades ridades, et laevale minek võimalikult vähe aega võtaks.

„Kas ma näen õigesti, et neil on kantavad voodid ja kandraamid või midagi sellist käes?” küsis Assol.

„Jah,” noogutas Spiro. Laeva juhtimiskeskus oli nii vaikne, et kuigi Assol tema noogutust ei näinud, *kuulis* ta seda, nagu ka järgnevaid klahvivajutusi – küllap mängis mees kaamerapiltidega, et paremini näha. „Neil on ka tööriistad ja igasugused muud vidinad käes. Koormarihmad näiteks. Me tõmbame kõik lastiruumi võrgud maksimaalsesse pingesse – Endenur läkski tahapoole peamiselt selleks, et see korralikult tehtud saaks – ja nad teevad nende peale omale ajutised kiirendustoolid. Laev on ju tühi ja inimesed kerged.”

„Ja lasete väiksema kiirendusega ja ohutusvaru soovitava 0,08 pealt alla 0,02-ni.” Assol ütles seda peamiselt sellepärast, et näidata, et ta on ka järgmise lennu plaani endale selgeks teinud. „Või oled sa veel protsentidega harjunud? Siis 8 pealt 2 peale.”

„Laseme – meie,” parandas Spiro teda kerge turtsatusega. „Sa võid ka kaheteistkümnendik ja viiekümnendik öelda, pole vahet.”

„Kust see 18 emeskud muide tuli?”

Spiro turtsatas veel korra. „Kõhutunne. Et noh üle pooleteise-kahe g ei maksaks, kui sul mugavat istet ei ole. Arvutasime niimoodi, et saaksime võimalikult kiiresti, riskides ühtlasi ka ohutusvarust kolmveerandi ära põletada. Näed ise.” Ta saatis valemid.

Assol ei jõudnud midagi öelda ja neisse õieti süvenedagi, kui kaks meest juhtimisruumi vuhisesid.

„Helmut,” noogutas esimene, suurt kasvu ja pisut kohmakana tunduv umbes 30-nene nii tüüpiline sakslane, kui olla saab. „Minust saab siis

teine piloot,” vaatas ta kiiresti ringi, libistas sõrmed üle paari diskii ja suundus ühe tooli poole, olles enne Spirolt pilguga nõu küsinud ja noogutuse ära oodanud.

Teine, tedretähnilise näoga umbes viiekümneaastane, kah üsna pikka kasvu kõhn mees noogutas samuti tervituseks ja süvenes viieks sekundiks nendesse samadesse diskiiidesse. „Single Malt, ma olen siis relvur. See tool on vaba?” Ta suundus teise tühja tooli poole. Assol tundis neid mõlemat kuulu järgi. Teda nad vaevalt teadsid, ent oli enam kui tõenäoline, et Spiro ja Endenuriga nad kõik tegelikult tundsid üksteist.

Assol oli juba kaks kord valmistunud tõusma, kuid kumbki meestest ei mõelnudki teda ära ajada. Dragsterite juhtruum oli tüüpiline laevadele, mis polnud ette nähtud püsivaks külgi kiirenduseks. Lihtsamalt öeldes – mis polnud ette nähtud külili maanduma. See oli poolkerakujuline ruum, millel keskse sissepääsu ümber kuus selle klassi tõsist kiirendustooli, mis töötasid ka päästekapslina. Tavalises olukorras sai kõiki laeva juhtimiseks vajalikke operatsioone teha arvuti abil mistahes kohalt – kõik ekraanid-klaviatuurid olid põhimõtteliselt sarnased. Oluline vahe oli selles, kelle käeulatuses olid avariiolekordadeks ette nähtud käsi juhtimis-puldid. Mootorite oma oli kapteni ja piloodi – või kui piloote oli rohkem, siis esimese piloodi – vahel. Navigaatori läheduses oli optiliste mõõdikute juhtimine, relvuri lähedal oli relvade juhtimine ja nii edasi.

Oma kakskümmend minutit kõmises laev, kui kõik need sajad inimesed seal lastiruumis tõsiselt askeldasid.

„Me ilmselt lööme rekordi,” puhatas Spiro seda ekraanidelt jälgides. „Ma mõtlen ohutusnõuete eiramise osas, sealjuures kordades, ja ilmselt ei vea see laev enam mitte kunagi nii palju inimesi korruga.”

„Ja muide sokutati meile ikka paar tonni kaupa kah peale,” lisis Single Malt. „Et *ainult see üks kast*, üks ole, aga neid kaste on palju.”

Spiro vandus, tõusis oma toolist ja põrgatas minema. Assol, keda asi huvitama hakkas ja kes teda seetõttu kaamerate kaudu nii-öelda oma vaateväljas hoidis, nägi ja kuulis, kuidas ta mööda lastiruumi ringi tuuseldama asus.

„Sõimab kõiki, on kõigil jalus ja korraldab segaduse?” tundis huvi Helmut, kes ilmselt sama asja jälgis. „Pean kedagi hoiatama? Endenur oli ka seal... Pealikku – Travemundet?”

„Minu arvates tegeleb ta kaalu balansseerimisega,” sõnas Assol. Ütles ta seda rohkem spontaanselt soovist Spirot kaitsta, kuid teisalt – mida

muud see tähendas, kui mehe korralduste peale igasugust koli kuhugi tassima hakati... Tüdruk kontrollis arvutusi ja vajutas siis ühe klahvi alla. „Endenur, Spiro, iga lisatonn vähendab meie ohutusvaru ja see pole praegu enam 0,02, vaid umbes 0,014. Kas arvutan ümber pikema lennuaja peale?”

„Aitäh, Assol,” ütles Endenur. „Travemunde, kurat, see kvalifitseerub sigaduseks! Mitte midagi peale inimeste enam pardale ei too ja kui sa juba oled liiga palju toonud, lasen ma selle lihtsalt kosmosesse visata!”

Edasi järgnes mitmehäälne vaidlus selle üle, kui tähtsad kõik need asjad on, ja kõige lõpus vabandas Teivasjaama kapten tükk aega, sest tundus, et nii mõnedki olid liiga vabalt kasutanud tema luba mõned „kerged ja täiesti hädavajalikud” asjad Dragsteriga Kuule saata...

„Balansseerimine on väga uhke sõna. Spiro lasi lahtised kastid lihtsalt külghoridoridesse toppida,” porises Helmut ja lisas midagi, mida hea tahtmise korral võis tõlgendada kui „ennasttäis plikanatt”.

„Kolmsada sekundit stardini,” kuulutas sisenev Endenur.

„Gull, minust saab radist,” tutvustas end kohe tema järel sisenenud natuke araabiapärase näoga, kuid araablase kohta väga suurt kasvu kolmekümnendates naine, kes end kuuendasse tooli sättis.

Luugist vaatas sisse veel üks mees. „Tere, Assol.”

„Alighiero.” Assol hakkas end üles ajama. Alighiero oli vana perekonnasõber, Königi parima sõbra isa ja see tundus kuidagi positiivne, kuidagi sobilik ja õige, et ta just temale oma koha annab.

„Oota,” ütles mees hoopis. „Privaatsust siin ei ole, nii et ma küsin otse ja kõigi kuuldes – kuidas sa end tunned? Tõmbas see reis su tühjaks või pead sa vastu? Kas sa tunned, et saad hakkama? Siin on viis õppinud meest ja mul on palju muud teha kui navigatsiooni süveneda. Kurat, ma tahaksin Teivasjaama jääda, aga Fork käskis mul Kuule tulla. Ent mul oleks ka reisi aega hädasti vaja oma töö tegemiseks – mul on nii palju sebida ja korraldada. Ma saaksin selles toolis ka oma tööd teha, aga parem on, kui seal istub keegi, kes suudab navigatsiooni vastu huvi tunda. Said minust aru? Suudad ja tahad sa jääda?”

„Jah, kõik on korras.” Assol naeratas.

Alighiero noogutas kiiresti Endenurile ja kadus. Assol lasi end tooli lõdvaks. Oli ilmselge, et nüüd ei aja enam keegi teda sealt ära.

„Karumanga juures algas tulevahetus,” teatas keegi Teivasjaama juhtimiskeskusest. Märgend näitas nimeks Stella, ja Assol mõtles, et ta ju

tunneb teda, nad on koos koolis käinud, kuigi teine peaks olema vähemalt 21... *Huvitav, kas ta mind mäletab?* „Laevastikud kogunevad. Ja Terpsichore tantsib ukse taga jalalt jalale.”

„Türademaa,” mühatas Endenur. „Kinnitan stardiprotseduurid.”

„Stardikoridor vaba. Kõik süsteemid korras,” mõrises Spiro järgmiseks.

„Lennutrajektor vaba. Ohtlikke lähenemisi ei ole,” lõpetas Assol; tema noor hääl kõlas pisut rabedalt, kuid asjalikult ja kuivalt.

Viimase tagasilugemise ajal soovisid piloodid ja need Teivasjaama juhtimiskeskusest, kes üksteist isiklikult tundsid, teineteisele head teed. Seegi oli komme, kuigi mõned seda eetri reostamiseks nimetasid...

„Kümme sekki,” löikas Stella hääl selle läbi. „Head teed, Assol!”

„Kohtumiseni, Stella!” lausus Assol õiget klahvi vajutades, tuju korraga ütle mata hea.

Laev tegi oma auringi ja asus Maast eemale ronima.

Selle lennu graafik oli eriline. Uustulnukad seal juhtruumis küsisid ning Spiro muigas selgitades, et sellest te ju unistanud oletegi... Selgitada muide oleks võinud ja ameti järgi lausa pidanudki Assol – ta tööpoolest jagas astronavigatsiooni –, kuid muidugi oli ta õnnelik, et ta seda tegema ei pea.

Rakett lendab seda ökonoomsemalt, mida kiiremini ta oma kütuse ära kulutab, seega tavaliselt valiti alati nii suur kiirendus kui võimalik. Nende kiirendus oli seekord suhteliselt väike, hoidsid nad seda aga ligi tund aega, nii et Dragster liikus lõpuks üle 50 km/s. Nad pidid nelja tunniga Kuule jõudma, seda muidugi ohutusvaru ärapäletamise hinnaga, mis teistpidi tähendas seda, et ühtki viga nad endale lubada ei saanud.

Assol mäletas sellest reisis hiljem just toda hädaohust ja ootamatust positsioonist tulenevat kirkast, kirbet erutust, milles segunesid hirm ja vaimustus.

Ta sai tegelikult palju hiljem aru, kui eriline see reis oli. Ta pidi palju vanemaks ja elukogenumaks saama, enne kui ta suutis tollal toimunud adekvaatselt hinnata. Alates sellest, et tavalisel reisil ei oleks Spirole pähegi tulnud teda piloodikabiini kutsuda, ta oleks istunud uhkes üksinduses laeva mõnekümne kohalises reisijatesalongis. Ent nad Endenuriga olid just kätte saanud oma S-iga lennukoodi ja kui nad küsisid, oli neile muidugi selgitatud, et kõik suurriigid on viimaste tundide jooksul oma

kosmosejälgrimist intensiivistanud ja siililegi peaks selge olema, et see tähendab seda, et antud hetkest on võimalikud rünnakud orbiidile.

Teivasjaamas oli piloodikabiini ukse taga toimunud vestlus Endenuri ja Alighiero vahel ja seal olid nad hulga otsekohelemas toonis teinud otsuse, mille Alighiero talle hetk hiljem viisaka küsimusena esitas – et kui tüdruk vastu peab, las ta siis istub seal kui üks innukas ja terane lisa-paar silmi ja kõrvu. Ja et kuigi Alighierol oli tõepoolest vaja kogu aeg oma töösse süveneda, sest ka laevast juhendas ta madala orbiidi aatomi-kaitse installatsiooni, mängis olulist osa esiteks tema vana vaen Single Maltiga – mehed ei sallinud teineteist ja Alighiero tegelikult kähvas Endenurile, et selle tüübiga ta samas ruumis ei viibi, nii et las olla Assol, siis on teil vähemalt meeskonna kompetents ühtlane – ja teiseks oli see tema viis protestida Forki otsuse vastu.

Ja et loomulikult oli ta seal *kuues* ja Endenur oli iga hetk valmis navigatsiooni sekkuma.

Ent võitjate üle kohut ei mõisteta ja kui Assolil oleks kunagi mingil põhjusel vaja koostada CV, võiks ta sinna ausalt ja häbenemata kirjutada „Kosmoselaeva navigaator lahingulennul”.

Reniard

Reniard vandus vaikselt. Soomusauto kõikus maastikul vastikult ja see segas. Talle tundus, et ta ei suuda mõelda. *Neetud salastatus*, kirus ta mõttes.

Mõistusega võttes sai ta muidugi aru, et tõsi on kõik, mida rääkis Dexter ja mida ta isegi Loudonile selgitanud oli – Kuu Ordu on spioone tiheidalt täis ja ülemaailmsete sidevõrkude ajastul on vaid sekundite küsimus, mil info igast detekteeritavast tõsisemast sammust mistahes huvilisteni jõuab. Kontrollida sai vaid kahte asja – et plaanide tegemise juures oleks ainult need, kes seda kohe mingitele teistele ülemustele ette ei kannu, ja et siis, kui asi juba peale hakkab, ei oleks vaenlasel ka kõige soodsamatel tingimustel enam aega reageerida.

Reniard teadis hästi, et nad leidsid murdosa kaablitest, mis isegi selles näiliselt lootusetus kolkas igas suunas jooksevad; et mööda neid kaableid jookseb kümneid videostriime ja kurat teab mida veel; et imelihtne on esmapilgul lihtsasse kujutisse peita mistahes teist infot; et kusagil kõigi Ordu oluliste komplekside läheduses kükitavad kaamerad, mis saadavad infot kuhugi, kus seda töödeldakse, omakorda teise süütuna näiva

info sekka peidetakse ja siis „õigesse kohta” edasi saadetakse. Et pidevalt jookseb Madagaskari ja muu maailma vahel igas sekundis gigabitte infot, millest suuremat osa on võimatu kontrollida. Et kõigis linnades istuvad kõigi olulisemate riikide luureteenistused, kelle arvutid töötlevad kogu Ordu kohta laekuvat infot ja kus eriharidusega spetsialistid seda ka mõtestavad ja jõudumööda täiendavad.

Ta oli ise olnud grupis, mis muuhulgas koostas ka Fotsy ründamise plaanid, ja hiljem oli ta seda oma meeskonnaga läbi mänginud. Samas, paljalt teadmisega, et Kuu Ordu on läbi mõelnud, kuidas Fotsy baasi rünnata, ei olnud sealsetel inimestel midagi peale hakata. Ainult teadmiseks võtta, et muidugi käitub Ordu normaalselt. Loomulikult arutati ja arvatati läbi, kuidas potentsiaalse vaenlasega hakkama saada. Kõik tegid seda. Oluline oleks olnud teada, milline erinevatest rünnakuplaanidest lõpuks realiseeritakse ja veel olulisem – millal seda tegema hakatakse. Ja muidugi tuhat piasja, mida ette näha ei saagi.

Eriti kui Dexter viskab, öeldes: „Improviseeri,” kogu vastutuse inimesele, kes küll selleks ette on valmistatud, kuid kes viimase hetkeni ei tea, et ta tõesti selle ainuisikuliselt läbi peab viima...

Ja nüüd ta siis istus ja proovis mõelda.

India sõjaväelased ootasid rünnakut, see oli selge. Kui sõda juba kord algama pidi, oli ilmselge, et baas on löögi all. Ordu tegi panuse sellele, et nad ei oota preventiivset rünnakut. Ehk laiemalt vaadatuna – nende strateegid ei ole loodetavasti tõsiselt arvesse võtnud võimalust, et Ordu mitte ei reageeri algavale sõjale, vaid üritab seda ajastada ja juhtida. *Seda* ei olnud tallegi keegi öelnud, kuid lõpuks oli tal endal pea otsas.

Kuidas 21. sajandil sõda peetakse? Kui mitte lugeda sõjaks mingeid räpaseid diversioone, mille õnnestumine põhineb tegelikult sellel, et vastane ei suuda kogu aeg üliras valmisolekus olla, inimesed väsivad, kaotavad valvsuse ja neile pääseb ligi. Ja ka mitte võitlust mingite sissidega või tsiviilelanikkonna kontrolli all hoidmist. Päris sõda?

Asi algab sel juhul külluslikust pommitamisest. Korralikult sissetöötanud sõjaväebaasi puhul tähendab see algatuseks õhukaitse murdmist ja lõpetuseks tuleb näiteks pommitada rasketehnikale ligipääsurada läbi miiniväljade. Ehk siis hävitajate või nähtamatute pommitajate rünnak kaitse- ja jälgimisrajatistele, põhipommitamine rasketelt pommitajatelt, pluss raketi- ja kahurituli, ja lõpuks raskelt relvastatud soomusüksuste rünnak koos toetava kahuritule- ja õhutoetusega.

Tõsine ettevõtmine.

Aga kuidas teisiti?

Ja muidugi, seda kõike ei saa teha saladuskatte all. Ja ka mitte kiiresti. Isegi kui Indiale tuleks üllatusena rünnak – hm, *loodetavasti* – ööpäeva varem, kui eeldatud, oleks neil ikkagi aega reageerida.

Mida tegi Ordu teisiti? Kogu panus oli ilmselgelt tehtud sellele, et India ei ole arvesse võtnud rünnaku võimalust kosmosest. Aatomimootoriga laevalt alla visatud kuuetahtuline teravaotsaline püramiid, mille keraamilise kesta sees on mõnisada tonni vedelat vesinikku. Koonus kukub otse ja suhteliselt väikese kiirusega, seega ei teki ka põlemisjälge. Koonuse kuju on valitud selline, et radarid ei näe seda enne kui atmosfääris. Koonus puruneb maapinnal ja pritsib sisu laiali. Tekkiv paukgaas süüdatakse laseriga. Tulemuseks on vaakumpomm, mis vastab vähemalt kilotonnisele plahvatusesele ja peaks üsna efektiivselt hävitama kõik maapealsed rajatised Fotsy baasis.

Ning alles seejärel tuleb hävitajate ja kopterite rünnak. Kuna oli niikuinii teada, et India ja Usa olid ka paljude kohalike jõukudega kokku leppinud, et need siis, kui tuleb vastav käsk, ründaksid Ordu rajatisi, mängiti seda kaarti teistpidi – Ordu instseneeris kopteri allatulistamise Marokomotra juures ja rünnaku sündmuskohale nii, et poleks selge, kas seda tegi Ambilabe või Vohemari jõuk. Kohalike ülbuse määr oli viimasel päevaldel tajutavalt kasvanud, nii et polnud üldse võimatu, et mõni neist varem peale hakkaks... Nii suundusidki kopterid ja hävitajad näiliselt sinnapoole, alles pärast pommi langemist kosmosest saaks selgeks, et nad „sündmuskohast” peatumatult üle tuhisevad.

Sama kehtis pisut teisiti ka nende kõigi kohta seal metsas. Olid nad ju kasutanud kõikvõimalikke varjamismeetmeid ja lisaks oli juba mitu päeva sealkandis segadust tekitatud.

Ja nii ta seal siis istus, kirus ja proovis mõelda. Ta käed olid higised ja süda puperdas. *Seda oled sa ju kogu aeg tahtnud. Juhtida. Ainult et nüüd on asi tõsine ja kõik vaatavad sulle kuldmune oodates suhu. Ja pea on nii tühi, nii tühi...*

Korraks lahvatas kogu maailm valgeks ja siis oleks nende ees madalate kinkude taga avanenud kui põrgu punane silm. Kõigepealt vappus maa ja siis tuli hirmsa raksatusega lööklaine. Tulesammas hakkas päris korralikuks seeneks muutuma.

„Kas ma juba näen midagi? *Merde! Mon cul!* On meil mõni pilt? Loudon!”

„Sattide oma ainult, aga need on suht kasutud. Esimese luurelennuki oma ei ole. Vist tõi plahvatus selle alla.”

Reniard jätkas samas tempos. „*Putain!* Kas need *cons* siis ei teadnud, kui kõva pauk käib? Miks keegi ei hoiatanud?”

Keegi ei vastanud. *Ja huvitav küll, kes ikkagi peaks selliste asjade peale tulema...*

„Luurelennuki striim on 12. kanalil. Selle kaugema oma. Sattidelt hakkavad ka mingid arvutused juba tulema.” Loudoni hääl kõlas lohutavalt.

„Too luurelennuk epitsentrisse. Dipi, saada järgmine välja perimeetri oma asendama. Rune, kaugel sa oled?”

„Kakssada sekundit!”

„*C'est des conneries!* Tead sa, mida pommitada?”

„Ei. Sõltun sinult tulevatest andmetest.”

Vähemalt kõlab prantsusekeelne vandumine peaaegu nagu poeesia.

„Kuulake kõik! Esimesed, kes jõuavad otsenähtavusse, püüavad seal püsida, kuni järgmised jõuavad. Vähemalt kolm masinat võiks olla kogu aeg otsenähtavusalas. Ärge päris seisma jääge, aga seda ma ei peaks isegi ütlema. Teil kõigil on Fotsy kaardid, millel on hävitamist vajavad objektid. Katsuge ka visuaalselt hinnata, mis terveks jäi. Kopterid vajavad seda infot hädasti. Tuli on nüüdsest vaba, võite ka ise kõrvetada.”

Dipi puudutas teda õlast. „Ren, vaata, siin on madalam ala. Metsane. Tee on kindlasti mineeritud, mööda lagedaid alasid on arvatavasti pandud üles automaatrelvad. Siin aga on mets.”

Reniard mõtles hetke. „Sealt ei saa me tulistada.”

„Mitte enne, kui metsast välja saame. Aga Nicki inimesed on idas ja Buthrose jõugud läänes – niikuinii peab vähemalt kaks masinat nende toetuseks eraldama. Nad ei ründa ju Hummeritel. Või bussiga.”

Reniard mõtles mõnikümmend sekundit ja avastas siis, et kui ta tahab veel mingeid korraldusi anda, peab ta seda tegema lähematel sekunditel, sest muidu on hilja.

„Autod üks ja kaks – vasakule! Seitse ja kaheksa – paremale!” Ta saatis laiali kaardi, kuhu oli paari joonega skitseerinud uued rünnakusuunad. „Ehk siis teie neli vastutate pildi eest, kuni tuleb aeg meie omasid toetada.”

Sõrmed sattusid kogu aeg valedete klahvidele, kuid ikkagi ütles selline

täissoditud kaart palju rohkem kui kuitahes pikk seletus. Masin kõikus koledasti ja aeg-ajalt tahtis järsk rapsakas ta istmelt rebida. Ta vaatas rahulolematult üles ja sai aru, et löögid tulevad sellest, kui raske masin mõnd teistest tugevamat puud rammib. Kurat teab kui palju tonne kaaluv jurakas – Reniard avastas, et ta tõesti ei tea, kui raske see masin just on (*vähemalt 50 tonni...*) – murdis metsast läbi üldiselt raskusteta, suuremad tõuked tulid sellest, kui ootamatult sattus teele mõni silma järgi poolest meetrist jämedam tüvi.

Siis jõudsid nad metsast välja. Reniard muidugi jätkas ropendamist. Fotsy baas laotus tema ees. Esimesel hetkel ei suutnud ta vaatepilti kokku panna ei kaardi ega luurelennukite ja -sattide ülekannetega. Kaart nimelt näitas baasi veel tervena ja kõigilt kujutistelt võttis arvuti suurema osa suitsust ja muust õhus keerlevast rämpsust maha. Nüüd, ilma abivahenditeta, võis silme ees laiuvat pigem mingiks džunglitulekahjuku pidada.

Nad olid juba poolel teel üle kivise ja üsna järsu nõlva, kui ta aru sai, kust läheb tee, mille ta oma üksusele kaardil joonistanud oli. Ja lisaks teadis ta täpselt, kuhu ta paneks mõned lõksud, kui ta baasi kaitsma peaks...

Mingi valge majake nende teest pisut vasakul ja sadakond meetrit eespool lendas tulepilves laiali – seda oli tulistanud vasakpoolne masin ja plahvatuses vilgatas punakaid sädemeid, kui tules lõhkes majakeses peidus olnud – arvatavasti täisautomaatse – kiirlaskekahuri laskemoon. Neist paremalt möödus jalgrattaratastega lapsevankrit meenutav asjandus – too soomusauto oli ettepoole saatnud robot-miinitraali. Reniard avastas, et ka nende oma on juba teel. *Hea, kui sul on kompetentsed alluvad.* Ta teadvustas korraga, et soomusmasina kahur mürtsatab iga paari sekundi järel ja umbes viiesekundiliste vahedega lähevad lendu ka korpusele kinnitatud raketid. Põgus pilk näitas, et nii nagu tema, tegid ka teised rihmades edasi-tagasi kõikudes ja hambaid risti surudes oma tööd.

Eespool sähvatas plahvatus. Reniard peaaegu nägi, kuidas jalgrattarattad läbi õhu lendavad, kuid kutsus end kohe korrale – see ei olnud võimalik. Igatahes oli see viimane nõlvak enne baasi mineeritud. *Olgu, hea, et me tülitamisteta siianigi jõudsim.* Ainult et nad olid madalal, mis tähendas, et soomusmasinate kahuritel polnud enam midagi lasta ja võimalik, et neil kulub õige mitu minutit, enne kui nad edasi saavad. Mis

oli ülimalt halb, sest kui keegi seal baasis veel millegi vastu huvi tundis, teadis ta juba, et nad seal koperdavad. Lohutas vaid see, et selle aja peale kohale jõudnud kopterid võisid neid vajadusel katta.

„Andke piki seda riba tuld” – riba kaardi saatis ta arvuti kaudu laiali – „ja saatke kõik järelejäänud robotid kontrollima!”

Nad kaotasid kõik robotid. Nad pommitasid eriti hoolega viimaseid järelejäänud meetreid ja tõusid valli harjale ilma muude kaotusteta.

Kosmosest langenud pomm oli baasi kesksed ehitised praktiliselt minema pühkinud. Nende asemel laius ringikujuline madal kraater, keskel hall räbukoonus. See koosnes suures osas nende endi pommi põlenud ja osaliselt sulanud keraamilisest kestast, mille pärast plahvatust tekkiv vaakum uuesti keskele kokku riibus. Samas – sajakonna meetri sügavusel maa all paiknev varukomandopunkt võis väga hästi terve olla ja küsimus oli pigem selles, et kas neil ka midagi käsutada on. Mingeid olulisi raskeid relvi hindudel väljaspool baasi ei olnud – need oleks olnud liiga kergesti leitavad ja hävitatavad – küll aga oli neil otse loomulikult mingit side- ja jälgimistehnikat, nii et elementaarne oli, et neid jälgisid sel hetkel juba lisaks India sõjaväelastele kindlasti kõigi maailma vahegi tähtsust omavate armeede luurete silmad.

„Milline vastutus, *une connerie*,” porises Reniard omaette ja vajutas siis alla side nupu: „Määrake märgid, tuli endiselt vaba. Peatuge veerandil laskemoonal. Ja vaadake, et te ise märgiks ei satu!”

Ta süvenes kaartidesse ja avastas siis, et vastu neid ei tulistata.

„Kuule, seal on mingid tegelased valge lipuga,” osutas Loudon ühele ekraanile.

„Tuli seis!”

Vaikus, mida häiris vaid tule praksumine ja lahingkooperite tume müdin. Kellegi suundmikrofonid püüdsid haavatute kisa ja oigeid.

„Kõik masinad edasi! Olge valmis tulistama, kui see on lõks, kuid mõelge enne. Mina jään kohale. Saatke vangid ja haavatud siia poole, see nõlv meie taga miiniväljast kaugemal on tõenäoliselt kõige ohutum koht ja ma saan seda siit kirbul hoida.”

Ta joonistas veel paar skeemi, saatis need ära ja lasi end siis toolil tagasi. „Loudon, korja kokku meie seis – laskemoon, kaotused, kõik. Rune, hoidu kaugemale, vähemalt kaks-kolm kilomeetrit, vaata ise. Dexter, mis edasi?”

König

Königile näis, et ta oli just magama jäänud, kui ruumi täitsid Richard Straussi „Also sprach Zarathustra” venivad trompetihõiked, taustaks kauget kõue meenutavad trummimürtsud. End unesegaselt üles ajades ei suutnud ta mõtlemata jätta, et küllap pole see väga originaalne. Võimalik, et on isegi pisut suurstlev ja pateetiliselt kujutlusvõimetu. Vähe-malt ütleks ta nii mõnele sõbrale, kui sellest juttu tuleb... Noh, nendele, kes auvad probleemi tuuma. *Mitte nagu see tegelane, kes vastu seinä taob ja karjub, et sa kõõmakott ei pea oma ulumisega tervet satti üles ajama...*

„Ära õienda, isa, sul on ka niikuinii aeg ärgata!” karjus ta vastu. Nojah, omast küljest armas, et siinsed seinad nii õhukesed on. Tekitab kohe sellise õdusa intiimse meeleolu. *Häda on ainult selles, et kuigi vanemate Zarathustraga äratamises peitub vast tilgake jumalikku õiglust, kuivõrd uinudes pidin ma kuulama, kuidas issi saab emmest kätte sellise hääle, mida inimkõrv teoreetiliselt kuulma ei peaks, kostavad seinad paraku ühtviisi hästi läbi igas suunas ja pere mõiste selline laiendamine tundub ükskõik kui avaralt vaadates pisut perversne...*

„Tule meie poole hommikust sööma,” mühatas Viking, kui nad duširuumide juures kohtusid. „Mes oskab isegi siinse toidu päris söödavaks teha.”

Vanemate toa laest sisse hõljudes leidis ta need teine teisel pool lauda. Ruumi seal muidugi eriti ei olnud, laud asus suhteliselt „lae” ja „ukse” lähedal ja seintest mõõtes võis selle koha pealt olla 1,7 x 2 meetrit, osa sellest aga võttis enda alla kööginurk, kui seda nii uhke nimega nimetada – nõudekapp, kuivtoidupakkide kapp, külmutuskapp, sooja vee automaat ja mikrolaineahi.

König libistas end laua otsa, vaatas ringi ja küünitas end tuulutusvoolikute suunas. Ent enne, kui ta need kätte sai, raputas Mes pead, sirutas käe, tõmbas otse tema selja tagant seinalt teised ja ühendas ta skafandri kaelusega.

„Neid on siin kuus komplekti,” sõnas ta pisut vabandavalt. „Kuigi ma tahaks teada, kuidas siia laua ümber kuus inimest mahutatakse. Kuus hiinlast ehk... ei, pügmeed vast.”

„Kui ilma skafandrita ja sisse seebitada...” oli König täiesti nõus teoretiseerima.

„Ei aita,” vangutas Viking pead. „Palju sul seda skafandrit ikka on? Ei

anna kokku kümmet millimeetritki. Kui muidugi otsida eriti pisikesed isendid...”

„Noorepoolsed emased isendid...”

„Lähtudes veel esteetilisest printsibist...”

„Siis mahuksite teiegi lisaks, üks ole,” andis Mescalene mõlemale mängleva laksu mööda pead. „Mehed. Kas te kunagi millelegi muule ka mõtlete?”

„Ei,” naeratas Viking rõõmsalt.

„Siiski,” täiendas König. „Mina mõtlen aeg-ajalt toidule ka.”

„Õige, selle ma unustasin...” vangutas Viking pead. „Noh, aga asjad tähtsuse järjekorras.”

Mescalene vaatas neid ja vangutas pead, suunurgas võbelemas muie. „Kas on tõsi, et meeste skafandrites on eriline hoovastik, et oleks võimalik mune sügada – nagu tavaliselt kogu aeg?”

„Kas on tõsi, et naiste skafandrid fikseeritakse alt paigale spetsiaalse tungraua abil, millele muide on nelja vabadusastmega vibro sisse ehitatud?” liigutas Viking kõrvu.

„Kuulge, aitab.” König proovis naeru pidada ja imiteeris okselehakkamist. „Ma tahaksin nüüd süüa.” Ta valas oma kohvile ohtralt piima.

„Lehmi meil siin ei ole,” hoitas Mescalene. „Armstradil sisuliselt ju ei tehta süüa, kõik tuuakse valmiskujul.”

König maitstes. „Mh... pulbrisegu kohta päris normaalne.”

„Jah, kui seda segada napilt üle Celsiuse nulli, kolm korda kauem ja samal ajal intensiivistada emuleerumist 81 kHz ultraheli ning 6,2 ja 307 GHz mikrolainega. Naudi siis seda, et emme on kokk.” Mescalene avas ühe korvi ja hakkas karpe lauale laduma.

„Nüüd ütlesid sa ise ka!” hakkas Viking naerma. „Ja 307 GHz loetakse juba infravalguseks.”

Mescalene kehtas õlgu. „Esiteks on siin vee- ja orgaanikaregeneratsiooni-inseneri tegelikult vist alati kokaks kutsutud ning teiseks on minul ja elektromagnetlainete skaalal totaalselt kama, kuidas mõned rumalad mehed seda tükkideks üritavad lõigata. Lisaks muide kirjutas König mingile tuttavale tibile Usas, et tal on ema kokk ja isa kaevur. Nii et sina oled kaevur.”

„Ma ju olenki,” sõnas Viking ikka veel naerdes. „Ainult et viimane kord kaevasid teised...” Ta krimpsutas nägu ja suur osa ta lõbususest hajus.

König oli endale suure pirukamoodi asjanduse otsinud ja nosis seda mõnuga. „Meil minu arust lasti meelega läbi kukkuda,” poetas ta. „Spetsiaalselt ei saboteeritud... noh, me olime ise piisavalt lollid kah.”

„Ei, ressursse ju ei antud. Fork ajas oma joru... tuumapommifanaatik, nagu ta on. Kõik istus tema kõva perse all kinni.”

„Tingimused olid ju selged. Meil ei olnud midagi ette näidata.”

„Ei saanudki olla. Kui me ei saa toota ega katsetada...”

„Said. Saime.”

„Parasjagu nii palju, et ma plakatiga Senati ette ei läinud.”

„Millest te õieti räägite?” küsis Mescalene. „Sina arvad, et sul lasti teha täpselt nii palju, et sa liiga tüütuks ei muutuks,” küsis ta mehelt ja pöördus siis oma poja poole, „ja sind masendas ebaõnnestumine nii, et ka sina oled nüüd tuumarelvade pooldaja?”

„Tuumarelvi on võimatu *pooldada*,” urises König. „Need tapavad valimatult ja mürgitavad keskkonda. Aga kui kõik mudelid ja katsed näitavad, et me oleme nagu pardiparv jahipüssi ees...”

„Sa tead väga hästi, et praktiliselt kõik stsenaariumid, mida peastaap on välja haudunud, sisaldavad ka tuumarelvade kasutamist Maal,” parandas Viking natuke solvunud toonil. „Kas sa kujutad ette, mida need seal teevad? Ja just seal Maal, mida me ju idee järgi peaksime kaitsma ja aitama.”

„Heidutamiseks,” kehtis poiss õlgu. „Nad ju loodavad, et asi selleni ei lähe. Siiralt minu arust.”

„Võimalik. Ent neid on kogu lähikosmos täis. Neid on siin, on Teivasjaamas...”

„Kuid simu näitas ju selgelt, et Teivasjaama õnnestub kaitsta ainult siis, kui meil on tunduv ülekaal orbiit-orbiit tüüpi tuumalõhkepeaga raketite osas,” katkestas König teda ühtaegu rahustavalt ja tungivalt. „Meie endi katsed kinnitasid kaudselt sedasama – on vaja vähemalt mõnisada kilotonni, et meie elukeskkondade pihta lastud isesihtuvast raketist saaks juhitamatu metallikolakas. Et need põikavad tavalise raketi eest kõrvale ja keemiline laeng ei lahenda asja. Ma ütlesin meelega kilotonnides – mõnisada tuhat tonni trotüüli ajaks ka asja ära, aga praegu on tõrjerakett kolmemeetrine.”

„Ajaksid teised süsteemid kah asja ära. Korralikud elektromagnetkahurid, targemad püüdurrobotid...”

„Õige, isa, aga selles osas pöörasid nad mu tõesti ringi, et termotuuma-

laenguid koos nende kohaleviimiseks vajalike keemiliste rakettidega on suurusjärg-kaks odavam toota. Ja nad saavad garanteerida tulemuse. Nad rääkisid mu ära ka selles mõttes, et oleks tobe meie inimeste eludega riskida.”

Viking surus huuled kokku. „Sel juhul oleks juba mõistlikum anda preventiivne löök nende raketišahtide pihta. Usa, Hiina, Venemaa, Euroopa, India – kõik. Ja ei saadaks meiesuguseid – veel vähem seda kogemusteta parve, kelle see sõjard Krüger siia tõi – Kármáni joonele *oma* eluga riskima.”

„Nüüd sa räägid endale vastu,” sõnas Mescalene lepitavalt. „Minu arust paigutad sa ise kah neid relvi laiali just selleks, et me ei peaks sõdima.”

„Jah, ma olen lihtsalt ärritatud,” noogutas mees mornilt. „Kuidas kõik muutub. Kuidas need tüübid senatist mõtlevad *täpselt* nii, nagu ka meie oleksime suurriik. Poliitika, ideoloogia. Ja ohvid. Selle eest niipalju, seal hukkub niipalju... Jäle. Ja muide, orbitaalhävitatjad peavad ka Madat õhurünnakute eest kaitsma.”

„Tegelikult oleks ka neist kümme korda rohkem kasu, kui me kasutaksime seal väikesi tuumalaenguid,” ei jäänud König rahule. „Kõigest paarisajatonniseid. Ja Tark Ruum, kui tobe on see kiikumine – hoogu ei tohi ju kaotada, ainult üks läbilend atmosfääri ülakihtidest. Oleks meil ometi tuumamootoritega lennukid! *Siis* ei oleks tuumarelvi vaja, reaktorilt saaks energiat ka piisavalt võimsa laseri jaoks.” Ta asus muna koorima.

Viking vaikis ja valmistas endale nii paksu võileiva, et see ei tahtnud suhu mahtuda. „Ikkagi oleks targem olnud taanduda,” porises ta seda servast sööma asudes. „Natuke. Ma ei usu, et sõda oli vältimatu. Ma ei taha põhimõtteliselt uskuda, et tuumarelvad on vältimatud. Kindlasti oleks võinud kokku leppida, et me neid ei sega. Inimesed oleks ikka saanud tulla. Ei ole võimalik saavutada täielikku isolatsiooni. Meil on terve imeline Päikesesüsteem ja me kakleme siin mingite sitaste lappide pärast.”

„Kõik ei mõtle nii.” Mescalene hääl oli endiselt vaikne ja lepitav. „Mina tahaksin küll veel Maale minna. Madal soojas meres vedeleda. Ehk hulkuda kusagil suurlinnas... Prantsusmaa, Kreeka, Itaalia...”

„Ja millal sa seal viimati käisid?” Vikingi pilk oli pisut vabandav vastupidiselt ta karedale toonile.

„Ammu. Sa tead. Aga ma ei tahaks loobuda *võimalusest* sinna minna.”

„Selle võimaluse kaotame me igal juhul, tuleb siis sõda või mitte,“ porises Viking. „Ja tegelikult oleme me selle juba niikuinii ammu kaotanud. Viis aastat, maksimaalselt kümme kosmoses ja sul ei ole tagasiteed. Meie sinuga oleme juba ammu lõksus, meil ei ole ammu enam tagasiteed. Siin otse Maa külje all kükitades ei saa sellest vist niimoodi aru, kui kaugemal ringi lennates. Ka mina petsin end aastaid.” Ta vaatas ühe otsast teise otsa. „König, sinuga on teine lugu, aga Mel, kas sa päriselt suudaksid kujutada ette elu kusagil... seal. Kes me oleksime? Mida me seal teeksime? Ja muidugi see raskus ja saaste – nii keskkonna- kui vaimu-. Ja teadmine, et sa sured paarkümmend aastat varem kui siin. Kas sa... kas te mõlemad kujutate üldse ette, kui hästi me siin elame?”

Mes ja König vaatasid ringi ja siis puhkesid kõik kolm naerma.

„Olgu, mehed,“ noogutas Mescalene, sest mainitud olid ilmselt söömise lõpetanud ja nautisid veel ainult kohvi. „Teil on töö teha, minul on töö teha. Näeme siis, kui te taas tagasi olete – rāpased ja näljased.”

Viking turtsatas: „Midagi ei ole muutunud – mehed lähevad välja jahile ja naised hoolitsevad koopa eest.”

Longhorn

Maailm võppus iga natukese aja järel. Longhorn tajus seda läbi une, kuid esialgu õnnestus tal edasi magada. Lõpuks aga ajasid need raputused ta üles. Ta pilutas unesegaseid silmi ja nähes, et Jane istub monitori ees, ei hakanud oma sisemise modermiga vaeva nägema, vaid küsis: „Mis kell on?”

„Väheke kümme läbi Mada aja järgi. Kiirustad kuhugi?”

Longhorn ainult mühatas. „Uudiseid?”

„Ametlikult tundmatud, kuid kõigi eelduste järgi Usa eriuksused proovisid eile öösel kosmodroomi ja veel mõnd tähtsat punkti hõivata. Karumanga jaama juures käib siiani tulevahetus ja jaam on rivist väljas. Antananarivos toimuvad rahutused. Rünnatud on mitmeid tehaseid ja ka elurajoone. Usa laevastik, mis vaikselt India ookeani kogunes, on koos baasidest väljunud India laevastikuga hakanud liikuma Mada poole. Deklaratsioonide ja proklamatsioonide ja muu saastaga ei hakka ma sind üldse tüütamagi.”

„Mrhh, veider...”

„Nad küsisid sind. Keegi staabist. Aga kui kuulsid, et sa ikka veel magad, arvasid, et pole lugu, tuled, kui ärkad.”

Longhorn tiris ühe monitori lähemale. Sellele tekkinud kujutisel istus pool tosinat inimest suurte pultide ees.

„Kailen, ärkasin,” mühatas Longhorn. „Kas ma mitte oma lennule hiljaks ei jäänud? Kus Krüger ja kõik teised on?”

„Aaa. Hea,” vaatas üks vanem naine tema poole ja järgmiseks sõitis tema kujutis keskele. „Üldiselt, tule siia. Arutasime seda Uilliami ja Forkiga ka – sulle on eriülesanne. Oota.” Naise kujutis tardus umbes kümneks sekundiks – ilmselt ei tahtnud ta, et Longhorn kuuleb, mida ta teistega arutab. „Sul on kaaslane – mida ta oskab?” küsis Kailen peale uuesti elustumist.

„Ta on bioloog. Valida oli kas Rõngassai või Kuu, ja üldiselt tõin ma ta siia ära põhiliselt sellepärast, et Teivasjaam on puupüsti täis. Et läheb esimese transpordiga Rõngassaiale.”

„Siis klapih sellega, mida mina tean. See on küll ainult väga kaudselt ta erialaga seotud, aga loodetavasti pole tal midagi selle vastu, et aidata meie regeneraatorid ja varud üle vaadata? Las otsib Mescalene üles, kui igav hakkab. Sina vea end siia. Kui sobib, lähed tunni jooksul välja.”

„Kellega või millega?” Longhorn vajutas ise klahve ja tõi tabelid ekraanile. „Kes see Judge on ja millega ta tegeleb?”

„Judge on üks noor joodik, kelle Tato kusagilt lampkastist välja tiris. Ta ärandas just kaks nädalat tagasi oma esimese laeva ja on seega auga kosmosepiraadi nime välja teeninud. Ehk siis – ta töötas Wright Blue Brothersis ja selle asemel, et teha seda, milleks ta tegelikult üles saadeti, lendas ta hoopis meie juurde. Nagu sa mõistad, sai ta nii teha loomulikult vaid seetõttu, et me olime paljude tegelaste koostöös ta laevalt kõik kaitsmed ja kaugjuhtimise maha võtnud. Siin me keevitasime ta rüsale vesinikuraketi asemel 3T ehk ühe uutest avatud gaastuumaga tõrvikutest külge ja nüüd teeb ta seda, mida kõige paremini oskab – korjab kahtlasi sätte orbiidilt ära. Tal on vaja kedagi, kes suudaks välimuse järgi teha vahet fotokal ja tuumakal ning soovitatavalt takistada viimasel *flash*'i tegemast, ja nagu öeldud, müüsid su ülemused su maha. Kui suudad, võta seda komplimentina, et sa pidid selleks kõige parem olema.”

„Sain juba aru – kellega ma siin pean rääkima, mida minu maise varaga teha peale seda, kui ma olen hõõguvaks gaasipilveks muutunud?” Longhorn katkestas side ja asus üles ronima, et end enne minekut veel puhaks pesta.

Kui ta tagasi tuli, oli Jane juba skafandris – seal satelliidil kandsid

kõik väljaspool eluruume kogu aeg skafandrit – ja asutas välja minema. Hommikusöögi oli ta Longhorni jaoks valmis pannud ja ju ta ei tahtnud jälgida, kuidas Longhorn skafandrit selga ajab. Küllap ta oli ekraanilt sedagi lugenud, et Longhorni retk võis kujuneda pikaks, mis tähendab, et mees pidi selga panema sellise skafandri, mis ka väljaheidete eest hoolitseb, ja Longhorn pidi mõttes nõustuma, et selle paikasättimine ei ole kindlasti mitte erootiline vaatepilt.

Igatahes suudles Jane teda põsele, siis ilmus ta näole selline vallatu naeratus ja ta suudles meest ka kiiresti huultele. Muigas millegi üle ja paistis, et ta kõhkleb, kas midagi öelda. Ei öelnudki lõpuks, naeratas napilt hüvastijätuks noogutades ja kadus läbi laeluugi.

Kuigi Longhorn üritas jätta muljet, et ta pole eluaeg muud teinud, kui kaalutuses ringi tuhisenud, kirus ta seda mõttes. Ise ta ju teadis, kui koba ta seal on, ja mis seal salata, süda kippus ikka veel pahaks minema, kuigi ta oli kaugel abitust kokkuvarisemisest, nagu esimesel korral juhtunud oli. Nüüd oli tal lihtsalt kohutavalt ebamugav ja ebakindel olla, kui ta end kohmakalt, kuid eksimata läbi koridoride põrgatas, „püsikaladest” kiiruses palju maha jäämata. Ta küll oleks peaaegu viimase posti juures käekõõlused välja venitanud. Ta oli dokkidetaguses koridoris viimasel kaldpinnal julgelt hoogu andnud, et läbi avatud ruumi vajaliku põkkumislüüsini jõuda. Tollele kaldpinnale olid isegi sammud maha joonistatud, ainult et lüüsi juures ei olnud enam nõgusat pinda, ainult post oligi. Ta suutis sellest kinni haarata, kuid hoog oli liiga suur ja ta kasutas vaid üht kätt...

Ta masseeris rannet, kogus ennast ja nägi siis, kuidas keegi veel suurema hooga tuleb. Ta jälgis huviga, mis juhtub. Mees lendas ülejäärgmise lüüsi juurde, haaras kahe käega postist, lendas suure hooga selg ees vastu selle tagust ohutusvõrku ja pörkas sealt niimoodi tagasi, et – ikka veel postist kinni hoides suunda muutes – kadus ehmatava kiirusega laeva viivasse kitsasse koridori. Longhorn vangutas pead – sellest, et *niimoodi* lennata, oli ta veel väga kaugel...

Ta vinnas end läbi oma koridorijupi ja luugi laeva ning noogutas noorele tumeda nahaga paksukesele, kes täitis üht tooli juhiste taga. Just nimelt „täitis”, sest mees oli suur, arvata 150-kilone. Tema ümar nägu ja kiillaspea läikisid, tema hambad olid säravvalged ja välgatasid koos silmamunadega, kui ta pöördus. Longhorn sai teisel pilgul aru, et mees on

ka üsna pikk, arvata meeter üheksakümmend, ja sugugi mitte rasvamägi, pigem lihasemägi.

„Judge?”

„Longhorn? Stardime?”

„Niipea, kui valmis oled.”

„*Americano* ei ole su emakeel? Kust valge mees pärit on?” Ta toon oli lahke ja poolnaljativ, kuid kuidagi väga ennast täis.

Longhornil kihvatas ja ta hääldas sõnu väga püüdliselt Oxfordi aktsendiga, ainult õige pisut öeldut muigega pehmendades: „Mujalt. *Americano* on ilmselt su emakeel. Minu sügavaim kaastunne. Siin me kasutame inglise keelt. Saad hakkama?”

Kui Kailen oli öelnud, milleks teda vaja on, oli tal hakanud väga põnev, vaatamata sellele, et ta mõistis samal sekundil ka asja ohtlikkust. Ta oli ette kujutanud Krügeri rahulolematust, Uilliami kõhklusi ja Forki sapist asjalikkust, kui nad kurat teab kellega Ordu juhtkonnast seda arutanud olid. (Võib-olla lausa Tato endaga?) Eriülesanne tähendas mitut asja – et teda võeti tõsiselt; et teda usaldati; et ta kuuleb tõenäoliselt asjadest, millest tal muidu aimugi poleks; et ta staatus tõuseb; et ta pääseb ehk välja Kuu aatomifüüsika instituudi hierarhiast, mis tundus järgmiseks pooleks sajandiks paigas olevat, sest seda juhtivad mehed olid vastikult hea tervise juures. Et ta saab tuttavaks uute huvitavate inimestega... Noh, saigi – aga see kustutas suure osa tema vaimustusest.

„Jäta, mees...” venitas Judge ja tegi siis lõusta. „Midagi läks valesti. Alustame uuesti?”

Longhorn ohkas. „Mõistlik. Mina pean vabandama. Aga lahkame mõni teine kord oma kultuurilisi vastuolusid. Praegu tuleb meil koos teha midagi üsna ohtlikku. Kuidas sul rakettide juhtimisega on? Mul on õhkõrn lootus, et kui sina oskad juhtida sama halvasti kui mina võõraid tuumaseadmeid demonteerida, siis ehk ei leia me ühtki üles.”

Üle teise mehe laia näo levis uuesti irvitus. „Ära muretse. Ma lendan selle mootoriga esimest korda. Hea uudis on ainult see, et ühe laadimisega võiks kas või Jupile põrutada – lihtsalt katsetame ja vaatame, kuhu jõuame. Et kui Maad ja Kuud enam näha ei ole, on põhjust rahutuseks, aga tõeliselt muretsema tuleb hakata siis, kui Päike pisikeseks hakkab jääma. Stardini 30 sekki.” Seda viimast ütles ta üht klahvi all hoides.

Neid visati välja, nad tegid oma auringi ja Armstrad sulas tühjusse.

„On sul plaan millestki alustada või sõidame umbes?” küsis Longhorn,

kui lühike, vaid kümnesekundiline kiirendus lõppes. Ta üritas mitte kommenteerida kiirendust ennast, sest – võib-olla väikeseks kättemaksuks – oli Judge lennanud need sekundid 12 g-ga. Piloot saatis tema ekraanile graafikud. „Siin on mõned, millest alustama peaks.”

Longhorn libistas põgusa pilgu üle võõrastest sattidest teleskoobi abil tehtud piltide, oletuslike arvutimudelite ja nende orbiitide andmete, ning otsustas, et enne tuleb rohkem teada saada laevast, millega ta lendama on sattunud. Juhtruum, kus nad tõenäoliselt päevi koos pidid veetma, kujutas endast kaht suurt mugavat kiirendustooli umbes kolmemeetrise läbimõõduga puldriägastiku keskel, vahelduseks vaid mõned illuminaatorid. Ruumi seal küll ei olnud. Kosmoseaparaat oli algselt ehitatud Maal ja seda oli tunda – nii paljud asjad olid võõrad ja kuigi seda oli viimastel nädalatel agarasti ümber ehitatud, oli igal pool näha kiirustamise märke. Longhorn ohkas ja süüvis arvutisse, et saada mingit aimu, kuidas ta üldse peaks tegema tööd, mille ta nii ootamatult saanud oli. Ainuke, mille ta kohe vahele jättis, oli mootor – ta tundis seda, sest Dante oli selle konstrueerimisest osa võtnud ja viimastel kuudel oli ta veini kõrvale kuulnud sellest hulga rohkem, kui ta tahtnud oleks.

Ta kergitas õige mitu korda kulme. Näiteks, kui ta avastas, et neil on peal üsna soliidne tõrjeraketide varu, neist kuuel suuremal tuumalõhkepea. Või et nende laser pole mingi mänguasi, vaid otse tuumareaktori plasmata kasutatav hullvõimas monstrum.

Natukese aja pärast hakkas ta vanduma: „Judge, ma ei ole kunagi juhtinud raketimootoritega montaažirobotit. Kruvikeeraja ja näpitsad nagu ikka, eks ole, aga ma ilmselt pean paluma sul mu tööriistakast õigesse kohta toimetada. Saad sa korraga hakkama nii laeva kui robotiga?”

„Oota. Sain ma õigesti aru?” pöördus suur mees tema poole. Ta oli nüüd tõsine. „Sa ei ole sellist robotit kunagi juhtinud? Isegi simus mitte?”

„Ei,” raputas Longhorn pead. „Vaata, ma oskan häda korral ka seda laeva juhtida. Ma suudaksin ilmselt mistahes raketiga põkkuda või maanduda, ja ma olen juhtinud kõikvõimalikke roboteid, kuid tulemus on ilmselt parem, kui lendamise osa eest hoolitses sina.”

„Uh-oh. Ma... ma siiralt arvasin, et seal ei ole midagi keerulist ja kui sul sellega probleeme tekib, olen ma millestki valesti aru saanud. See on ju üsna lihtne?”

Longhorn saatis mõned andmed teise ekraanile. „Kaamerarobotitega võib nii käituda. Annan parameetrid ja automaatika saab ise hakkama.

Montaažirobotit ennast tahan ma viimase lõpu hoida käsijuhtimisel. Esiteks mul jääb juba käsi puudu ja teiseks oleks hea väga tundlikult, millimeeterhaaval liikuda.”

„Aaa,” noogutas Judge taibates. Ta mõtles hetke. „Automaatika on ju üsna lollikindel?”

Longhorn ei viitsinud temaga vaielda. „Valge mees ütleb – ära roni jalgupidi putsi.” Ta saatis teisele paar simulatsiooni. „Automaatika ei reageeri õigesti nii väikestel distantsidel ja ma tahan satile kallale minna enne, kui me rangelt võttes kohal oleme. Kui ma sirutan manipulaatorid ette, läheb roboti masskese paigast ära ja ma ei taha, et see seda üldse korrigeerima hakkaks. Lisaks muidugi pean ma kaitsmed maha võtma juba selleks, et saada manipulaatorid liikuma käigumootoritega samal ajal.”

Judge'i näole levis irvitus. „Loomulikult saan ma hakkama.

Ja muide, ma tulin alles nüüd selle peale, et 12 g-d võib palju olla,” lisas ta peale hetkelist mõtlemist. „Saad aru, ma tahtsin mootorit proovida. Mul ei ole laeval kunagi sellist mootorit olnud. Ja siis veel teadmine, et see mootor võib sellist kiirendust anda mitte kolm minutit, vaid kolm päeva.” Ta pani käed kokku nagu palves ja tegi õndsat nägu.

„Üle kaheksa ära jah palun lase, kui võimalik,” noogutas Longhorn. Tal oli tahtmine öelda „üle nelja”, aga uhkus maksab ka midagi... „Ja kolm päeva on vist liialdus. Avatud gaastuumaga magnetoplasmaadünaamilise tuumalõhustumisreaktori 3T paiskekiirus on midagi sada kilti sekis, eriimpulss seega umbes kümme tuhat sekki.”

„Jah, ma tean, vahe keemilistega on kõigest umbes tuhat korda, siis tuleb juurde tuua seda sodi, mida plasmaks muuta,” heitis Judge kannatamatult. „Ikkagi...”

Longhorn otsustas hea inimene olla. „Selles mõttes on sul õigus, et me saame siin päevi manööverdada.”

„Kui veel seda jäämäge tipus ei oleks...” jätkas Judge unistavalt, koristades siiski näolt tolle tobeda teeseldud ilme.

„Jäämäge? Mrhh, plahvatuskaitset,” taipas Longhorn, kuid Judge oli juba jõudnud talle joonise saata.

„38 tonni. Umbes kildi pealt peaks vähemalt paarsada kilotonni nii ära sööma, et me isegi pärast pimedas ei heleda.”

„Ja viis megatonni on piir, millest alates tuleb meid ikkagi toolipõhjast lahti kraapida,” kiitis Longhorn takka. „Ma tean küll. Ma eeldasin, et

meil on mingi plahvatuskilp, aga ma arvasin... Tegelikult muidugi ajab jää asja ära küll. Eriti, kui mootori võimsus pole piiratud,” liskas ta mõtlikult. „Ma ei ole sellele lihtsalt mõelnud...”

Ta tegi teist juttu. „Kuule, ma sain Kailenilt su seikluste lühiversiooni ja see oli üsna operetlik. Kas sa tõesti tulid alles kaks nädalat tagasi Ordusse ja kuidas on võimalik, et nad selle ajaga su laeva ümber ehitasid?”

Judge mõõtis teda hetke pilguga ja hakkas siis mõnuga naerma. „Kuusteist päeva. Ma olen ordulane juba seitse aastat – sellest ajast, kui ma olin 19 ja istusin ühe lolluse pärast kinni. Mind visati selle pärast Õhujõudude Akadeemiast loomulikult kah välja ja elu tundus üldse sünge. Aga siis tuli – nagu muinasjuttudes – mees mustas, tõmbas mulle koti pähe ja enne kui ma aru sain, olin Tato jutul. Tato nime sa ilmselt tead, tal on Kuul selline vinge elamine...”

„Ma olen seal käinud. On jah.”

„Nojah.” Judge'i toon muutus imevähe tõsisemaks. „Tato jutt oli lühike – kas mind viiakse kohe Maale tagasi ja unustatakse või tahan ma seda kunagi veel teha? Mitu korda on vaja arvata, mida ma otsustasin? Eks mulle kuidagi ikkagi tehti paberid, millega ma justkui tohiksin astronautiks olla, ja too Wright Blue Brothers on... Noh, ütleme nii, et neil läheb väga palju laevu kaduma, kuid nad saavad hakkama. Mingid segased investeerijad usuvad neisse ikkagi ja kuidagimoodi püsivad nad vee peal, kuigi nende rakette on nõus kindlustama ainult ühed eriti põrunud kilid, kes paistavad oma raha peale tigidad olevat.” Ta pilgutab silma.

„Ehk siis on laevu konstrueerides juba arvesse võetud mootorite vahetamise võimalust,” noogutas Longhorn. Ta puhises natuke jooniste kallal. „Saan aru... Kuigi muidugi oleks tulnud seda korralikumalt teha... kuigi reaktoriparameetreid vist tõesti ikka ei saanud kuidagi vesinikuraketile lisada...”

„Ma ütlesin teisiti – kosmosesõiduki modulaarne ülesehitus on loomulik ja mõistlik mõte, lihtsalt täiesti juhuslikult läheb WBB Solitaire 12/C spetsifikatsioon kuidagi väga hästi kokku Kuul toodetud aatomi-mootorite liidestusparameetritega.” Judge tundis end ilmselgelt hästi. „Jah, ma tean, et kõik ei ole paigas. Aega ei olnud. Muide, me hakkame kohe pidurdama. Hoia kinni!”

König

JeanDark: Ja mis sa täna teed? Jälle pilti ei ole?

König: Ah, lendan niisama ringi. Meist natuke kaugemale on tankimisjaamad üles pandud, eks neid tuleb natuke kõbida, tead küll.

JeanDark: Ei tea. Mis tankimisjaamad? Kuhu üles?

König: On sellised... enamasti saavad ise endaga hakkama, kui just pahad inimesed midagi ära ei lõhu, aga aeg-ajalt tuleb üle vaadata, et ikka õige koha peal on, ja muidugi, et kõik ikka töötab.

JeanDark: Ja laeb neid keegi teine? Kütusega, ma mõtlen.

König: Jah. Tehases, eks ole. Mingis remonditöökojas... või ma ei tea. Mõte on ju selles, et kütust saaksid ainult need, kel vaja.

JeanDark: Põnev. Kas mingit pilti on? Ma tegin kiire päringu ja ma ei leia kusagilt, et sellised olemas oleksid. Mida ma valesti teen?

König: Neid on hoolikalt hoidutud reklaamimast. Saad aru, oma inimeste eest ei ole vaja neid lukku panna. Ja keegi ei jõua igapäev neist personali pidada. Need on tavalisest asustusest nii kaugel, et sinna satuvad ainult nõ omad.

JeanDark: Ja sa käid neid hooldamas? Ikka on ju põnev. Sõidad kohale ja → mis sa siis teed?

König: Kõigepealt, kas jaam on täpselt seal, kus peab olema. Kui ei ole, tuleb teinekord natuke vedamisega mässata. Eriti seda teha ei taha, sest asjandus on suur ja raske ja nii kulub sedasama kütust, milleks jaam seal üldse on.

JeanDark: Ja pärast pead aru andma, et kuhu kütus kulus?

König: Seda kah. Tüübid tahavad jah täpselt teada, palju seal midagi on.

JeanDark: Ja edasi?

König: Noh, vaatame üle, kontrollime. Ja siis järgmise juurde.

JeanDark: Ja nii terve päeva. Põnev. Kuidas seal praegu on?

König: Sinine... Natuke valgeid pilvetupse. Lahe.

JeanDark: Ääretu meri, lained, linnud... Ma tahaksin ka seal olla. Või mis ilm seal praegu on?

König: Ma ei teagi. Igatahes võib siin ka paljalt käia, kuigi mul on täna skafander seljas.

JeanDark: Hii, sa oled naljakas. Aga ma ikkagi kadestan sind.

König: Ära kadesta. Siin on praegu mingid poolemeelsed liikvel.

JeanDark: Kas sa mõtled seda, mis uudistes oli? Et kusagilt neilt saar-

telt hakatakse terroriste välja suitsetama? Ma lugesin, et meie laevastik on seal ja India abiks. Ma muide mõtlesin kohe sinu peale, kui sellest lugesin. Puudutab see kuidagi sind? On teie juures kah terroriste?

König: Meil ei ole terroriste. Aga jah, sõjaväelased on liikvel ja neilt võib kõike oodata.

JeanDark: Vaata siis, et sa neile ette ei jää!

König: Vaatan, vaatan...

König heitis pilgu Maa hiigelkerale, mis näis otse käeulatuses hõljuvat. Ta klõbistas natuke klahve, et teleskoop õigesse suunda saada, sest juhuslikult oli ta tõesti enam-vähem selle koha kohal, kus ta väitis end olevat.

„Sa vaatad vales suunas,” kommenteeris Creep kõrvalekraanilt. König vaatas pisut süüdlaslikult üles.

„Ah, rääkisin JD-ga. Mis on õige suund?”

„Mõnikord sa hämmastad mind. Milleks me siia tulime? Tankimisjamaani 3 kilti, minul on kiirusvektori moodul 46 ja inklinatsioon hetkel 70 milliradiaani. Üks põrakas mootorist, kui kõige lähemal olen, ja olen kohal. Sina? Ma muide näen sind. Ma mõtlen – otse.”

„Sa ajad segi kaks asja – õige ja vajaliku. 'Õige' võib ju olla sinneraadi vaadata, kui sa defineerid 'õiget' kui midagi truualamlikku, pugejalikku ja kujutusvõimetut. 'Vaja' sinneraadi vaadata ei ole. 2,7, 40 ja 20. Mina võin käe välja sirutada ja end kinni pidada. Sa ei tohiks mind näha... Ah, muidugi. Rumal minust.”

„Kas sa muide ei ole mõelnud, et maalased võivad ka selle peale tulla?” küsis Creep mõtlikult. Nendevaheline side oli nii hea, et vaatamata ta pingutustele teha nägu, nagu teeks ta selliseid asju iga päev, oli selgesti näha, kuidas ta närveerib. Ta põsed olid kahvatud, ta niisutas iga paari sõna järel huuli ja ta hääled olid pisut. „Et must – peaaegu igas kiirusvahemikus must – lennuk on suurepäraselt näha Maa heledal taustal. Tuleb vaid tõusta meist kõrgemale ja me oleme nagu peopesal.”

„Tulevad, ära muretse,” mühatas König. „Tegelikult nad jälgivad niikuinii kõiki meie lende. Sa ju tead. Ja nad tõenäoliselt on juba praegu paanikas, arvestades, kui palju kola me viimastel päevadel leole oleme toimetanud.”

„Ja kui nad veel teaksid, kes selle siia on toimetanud.” Ta haugatas korra karedalt naerda, ent tõsines kohe, justnagu häbenenedes. „Uau, me

käisime just praegu atmosfääris...”

„Nüüd hämmastad sina mind.” Königi hääl oli sõbralikult nõokav. „Me lendasime 80 kildi kõrgusele ja võtsime kiiruse alla 4-le kildile sekis. Me testisime, mis kiirusel kui sügavale me võime minna nii, et vaatamata plasmale meie sensorid ikka veel töötavad. Me ei avastanud olulisi erinevusi simudest ja varasematest katsetest. Nüüd sõltub kõik sellest, kui nähtamatud need nende pommitajad ikkagi on.”

„Sa oled mõnikord nii vastik.” Creep paistis pisut segaduses olevat. „Jah, me ju... *hell*, me ju... ma ei lugenudki, kuid me oleme vist vähemalt paarkümmend korda seda kõike simus läbi teinud. Kas sulle üldse ei mõju, et see on päriselt?”

König vaikis paar sekundit. „Mõjub. Aga teisiti. Et lõpuks ometi.”

„Kuid kui siin...”

„Jah, ma tean, sõber.” König ohkas. „Jah, me mõlemad teame – siin ei roni sa peale allakukkumist simust välja ja ei kehita õlgu, et teinekord paremini. Paremal juhul tuleb väga pikk ja väga ebameeldiv kodutee... Aga me ei kukkunud ju ka simus alla ühtki korda, kui me just nimme ei proovinud üle piiride minna või programmis polnud pihtasaamist. Aga seda, et vigu ei tohi teha... et meil tõesti ei ole enam kütust hoovõtuks, kui... Olgu, natuke kõhe on küll.”

„„Natuke kõhe”.” Creep vangutas pead. „Ju sa siis ikka oledki palju külmema kõhuga... Sa ju tead, et nad lasid Hülsid Kuult lahti? Mitte ainult esimesed 40, vaid nüüd juba 200 lisaks. Viimasel hetkel, enne kui Maa end ära keerab.”

„Tean.”

„Sa tead, mida see tähendab? Nad ju ei lase neid merre. Ööpäev...”

„Sõda. Muidugi tähendab see sõda. Laevastikud on teel. Creep, jah, see tähendab sõda. Homme tõenäoliselt meid juba tulistatakse.”

Nad vaikisid kümme sekundit ja siis tegi Creep teist juttu. „Mida sa JD-le kirjutasid? Tõtt ja ainult tõtt?”

„Jah. *Tema* täidab lüngad. Edukalt. Ma lihtsalt ei vaidle vastu.”

„See teie armastus kestab juba kaua? Aastaid? Minuarust pole sa muuga tegelenudki.”

„Kaks ja pool aastat.” König liigutas üht õlga. Siis teist. „Tead...” venitas ta siis. „Ta näeb kuradi vinge välja. *Cheerleader*, eks ole. 1,72, 50. Jookseb, tantsib. Unistab lauljaks või näitlejaks saada. Rinnad on muidugi juba suurendatud ja juukseid poole rohkem istutatud. Temast

on mägede viis pilte ja ma olen teda igasugusena näinud. Lisaks jagab ta geenitehnoloogiat – mis tema tasemel tähendab pigem pisut matemaatilist mõtlemist – ja ta on mingite vaidlusklubide liige. Ühesõnaga, hallollus töötab ka. Ta on haruldane nähtus selles mõttes, et on isegi mõned raamatud läbi lugenud. Tema paha emme on tegelikult filoloog ja minuarust hoolib ja hoolitseb tema eest rohkem, kui see keskmiselt Jänkistanis välja kukub.”

„Mis ta sinus leiab?” Küsimuses oli vaid neutraalne huvi ja lisaks Creep muigas vabandavalt. „Ma olen seda tegelikult küsinud...”

„Noh, ega ma just ka kõige hullem ehk välja ei näe...” König liigutas uuesti õlgu. „Ma olen suutnud oma matemaatika- ja füüsikateadmistega arvatavasti tasemel olla. Lisaks olen ma salapärane. Mees metsast nii-öelda. Minust ei ole ju võrgus eriti midagi. Täpsemalt, on ainult see, mille ma sinna pannud olen.”

„Aga kui ta ühel päeval teada saab? On olemas õige mitu tosinat organisatsiooni, kes tavalisest või religioosest hullusest hoolitsevad, et musta tühjuse jumalateotused – meie siis – ei pääseks nende lapsukeste süütuid hingi mürgitama.”

König mühatas. „Nagu ma ei teaks... Isegi imestan, miks neil nii kaua läheb. Ja sinna ei ole midagi teha. Tema ei ole milleski süüdi, ta ei tea midagi. Mina aga... noh, üks ilus asi sai läbi. Aga ma olen alati teadnud, et see peab millalgi lõppema.”

„Sa oled ikka uurinud, mida ta Kuu Ordust arvab?”

„Ja saanud vastu peotäie seal käibivaid loosungeid. Jätame selle. Pidurdus.”

Longhorn

Veider kast hõljus ekraanide järgi otsustades siinsamas, nii et Longhorn pidi aeg-ajalt navigatsioonimonitorilt üle kontrollima, et nad ikka endiselt kilomeetri kaugusel on. Enne viimast pidurdust ja pööret oli võõras satelliit olnud väike valgustäpik e kauguses, nüüd aga polnud seda ühestki illuminaatoris võimalik näha, sest kogu nende laev asus selle suhtes nende ninas trooniva jääkilbi taga.

„Jää sulab,” pomises Judge.

„Seda ma isegi mõtlesin, et miks sellele mingit fooliumi peale ei ole tõmmatud,” porises Longhorn oma aparaatide tagant. „Aga ma arvasin, et te teate, mida teete.”

„,Meie”,” mühatas Judge. „Ma olen kuusteist päeva laeva ümber ehitanud. See on mu esimene lend selle mootoriga ja noh, Kuu Ordu huvides, üks ole. Ma isegi ei tea, kes jääkilbiga tegeles. Päikesega on arvestatud ja jää on sellise kujuga, et me peaksime olema praktiliselt igas kiirgusvahemikus vaenlase jaoks nähtamatud; sellepärast polegi fooliumi. Aga see keegi kurat pani arvutustega perse – kas tolm või veeaur või ma ei tea mis, aga sulamine on poolteist korda kiirem kui arvestatud.”

„Palju meil aega on?”

„Päevatöö saame ikka ära teha... kui sa selle ühe juures terve päeva ei taha kükitada. Mis asi see on?”

„Siit tundub, et tõesti ainult „meteoroloogiline” satt.” Longhorn osutas arvutimudelile. „Ehk siis jälgimisjaam. Aga sel on tuumapatarei. Võtame maha?”

Judge kehtas õlgu. „Nagu ma oma tööülesandest lugesin, saadetakse meid ainult selliste juurde, mis ei ole päris need, mida ametlikult teatatud, või on üldse regamata. Ehk siis ei puuduta me teada-tuntud kommunsatte ja muud tráni. Kui meid juba saadeti, tuleb see ära korjata. Kelle oma see üldse on?”

„Kirjade ja tähiste järgi otsustades ameeriklaste oma. Nii, nüüd läheb andmiseks. Saadan sulle andmed – lase robot lähedale ja hoiä paigal.”

Ekraanidel oli ilusti näha, kuidas ämblikumoodi asjandus gaasijugasid välja paisates satelliidi juurde suundus ja end selle külge haakis. Masinavärk muide ärkas kohe ellu, sest üks selle asend läks põkkumisel ikkagi paigast ära ja selle arvuti proovis orientatsiooni korrigeerida. Longhorn aga higistas sel ajal juba manipulaatorite juhtimise taga. Tema robot – see oli peaaegu sama suur kui võõras satelliit – löikas pöörleva teraga ühte külge ümmarguse paarikümnesentimeetrise augu ja edasi näitas pilt juba satelliidi sisemust, kui roboti haarmed ja kaamerasilm sealt sisse tungisid. Järgnes töö traaditangidega, samal ajal kui teisel ekraanil robot satelliidi teisi külgi ründas. Kogu asi võttis vaevalt paar minutit, ja roboti seljal paisus suur fooliumist ja metallvõrguga tugevdatud kott, kuhu aparaat tükikaupa rändas.

„Nii, otsime järgmise,” hingeldas Longhorn, kui Judge, nagu varem kokku lepitud, nende robotit tagasi tõi. Ta ei olnud täheleegi pannud, et oli üleni higine. Kõigi nende klaviatuuride ja juhistega jahmerdamine oli ka päris palju füüsilist liikumist nõudnud.

„Niipalju rabelemist – ja orgasmi ei saanudki?” irvitas Judge kaastundlikult.

„Katsu sa ise, kui *chick* ainult lamab seal.”

„Hee, oma valgete naistega peaksid sa sellega ju harjunud olema?”

Neljas kosmoseaparaat polnud seal, kus see olema pidi. Judge konsulteeris natuke mingite jälgimisjaamadega ja andis sekundi kiirendust.

„Keegi ilmselt taipas, mida me teeme, või on see seotud sõjaga – nad muutsid oma linnu orbiiti,” viskas ta selgituseks. „Näe, ei annagi kohe kätte.”

„Ja sellega sa oma pigituttide puhul harjunud ei ole?”

Kaheteistkümnes satelliit tulistas nende lähenevat robotit laserist. Judge ei jäänud ootama, pööras laeva paar kraadi ja tulistas omakorda. Laeva laser oli palju võimsam, Judge küll tabas seda ainult servast, kuid see plahvatas, hakkas pöörlema ja puistas sisikonna laiali. Paraku aga tuli neil nii sellele kui oma robotile teine järele saata. Ettenägelikult oli neid modifitseeritud universaalseid montaažiroboteid õnneks kaks.

„Meil peaks olema prahipress,” urises Judge, sest nende lastiruum, kus nüüd ka nende endi kõrvetadasaanud robot koha leidis, oli juba poole-nisti täis. „Kas seda sodi kütuseks ei anna kasutada?”

Longhorn ei suutnud vastu panna ja puhkes naerma. „Umbes sama edukalt, kui sa selle kõigepealt ära sööksid ja siis reaktorisse peeretaksid.”

„Valge mees, ära ole õel,” porises Judge pisut solvunult. „Lihtsalt küsisin.”

Reniard

Kopter laskus järsult madalamale.

„*Putain*, meid tulistatakse,” urises Rune. „Hid, mille kuradiga sa tegeled? Loudun, nüüd on sinu pool!”

„Ma ei näe midagi!” Mees sajatas gatlingi taga. „Neid on liiga palju. Tulistavad otse rahvamassist. Tõmban nad kõik maha või...”

„Täna on veel käsk suuremaid ohvreid vältida,” tuletas Reniard meelde. „*Bordel*, lase meid katusele. Saad sa seda teha?”

„On sul side? Ma peaksin katuse tühjaks lööma, aga enne pean kindel olema, et omasid läheduses ei ole.”

Kopter kerkis järsult majade vahel, gatlingid mõlemal pool õieli. Aeg-

ajalt kräunatas kumbki neist lühidalt. Reniard lausa tagus sideaparatuuri, sest raadio ainult kähises.

„Ma sain Franki kätte,” kuulutas Marvin. „Moblaga, muide. Nad on barrikadeerinud 3 ülemist korrust ja ta ütles, et saab nad poole minutiga alumisele nendest. Läheme!”

Nüüd oli lennumasin kõrgemal tollest umbes paarikümnekorruselisest hoonest, mille külje ligi hoidudes nad tõusnud oli.

„Fugass läks. Taipavad nad ehk klaasidest eemale hoida,” porises Rune, kui tema kõrval istuv Dipi raketi lahti lasi. See oli spetsiaalne „puhastamiseks” mõeldud rakett, mille plahvatusel vabanes minimaalselt kilde, tekkis aga võimas lööklaine koos kõrge temperatuuriga.

„Ma teatasin, et tuleb vaid üks plahvatus, nii et teist ei tohi lasta,” hoia-
tas Marvin. „Nad tulevad kohe üles.”

Kopter laskus katusele. Selle tiivikud ei jäänud seisma, Rune muutis vaid labade kaldenurka, et nad kindlalt paigal püsiksid.

„Läksime!”

Reniard ei jõudnud esimesena välja, Hideaki ja Loudon olid juba poolel teel pööninguukseni, kui ta ükskord oma tehnika tagant minema sai. Tegelikult ta muidugi ei oodanudki muud, sest üks ta oli näinud, et mõlemad oma gatlingite juhtimise pilootidele annavad. Tegid nad sedagi juba arvatavasti nii-öelda hüppelt...

„Omad!” kostis terav hüüe, kui ukseavas vilksatas relvastatud tegelane. Relvad pöördusid sinnapoole ju automaatselt. Hetke pärast vilgatas tegelase pea uuesti. „Mina, Frank!”

„Korras. Tulge!” karjus Reniard. Ta vaatas kiiresti ringi. Ta rühm oli katusele laiali hargnenud, lisaks Hideakile ja Loudonile oli ka Marvin väljas ja rohkem neid ei olnudki, kui kopterit juhtivad Rune ja Dipi välja arvata. Ta ise tormas pööningutrepile. Kohe möödus ta kahest esimesest välja tahtvast tegelasest, mehest ja naisest, keda ta ei tundnud.

„Siin sees side toimib?” küsis ta. Frank oli kadunud, küllap jooksis ta kuhugi tagasi allapoole viimaseid aitama.

„Siin sees toimib, aga mitte kindlalt,” kuulis ta siiski ta vastust. „Terve eeter on müra täis. Nad genereerivad kilovatte ja kilovatte lihtviisilist paska. Türa küll! Ära tule alla. Me oleme viimased.”

Inimesi oli kokku 16, nagu Reniard nüüd nad üle suutis lugeda. Mitte et see midagi muudaks, sest peale tuli nad niikuinii võtta. Neli olid lapsed, kaks neist väiksemad. Relvad olid Frankil ja veel kolmel, kes viimasena

tulid. Kusagil allpool kõlasid plahvatused.

„On korrused mineeritud?” küsis ta Frankilt, kes parajasti temani jõudis.

„Ei. Nii trepi- kui liftišaht on rämpsu täis ja üsna purud. Eks me viskasime sinna granaate, aga praegu loobivad nemad, et meie hädapärast barrikaadi eest ära saada. Meil ei pruugi olla eriti üle paari minuti.”

„Kas mineerime? Meil ju on...”

Frank raputas pead. „Pole mõtet aega raisata. See ei hoia neid kinni. Ei takista ka kopterit tulistamast. Ja siin pole midagi sellist, mida nad saada ei võiks.”

Nad olid selle aja peale uuesti katusele jõudnud. Nad olid viimased, kes kopterisse astusid.

„Minema!” käratas Reniard.

Hideaki ja Loudon olid jälle gatlingite taga, nii et tema ja Dipi hooleks jäi inimeste eest hoolitsemine. Sellega oli tegelikult suur häda, sest startinud olid nad enne, kui viimati tulnud tegelased korralikult kinnitatud said. Neil tegelikult ei jätkunudki neile kõigile õigeid kinnitusrihmadega istmeid, nii et õige mitmel põrandal kükitajal olid silmad hirmust ümmargused, kui lennumasin järsult kaldus ja taevast ning ehitised lahtistest küljeluukidest vilkuma hakkasid. Muidugi olid nad kohe tõmmanud kaitsevõrgud vahele, nii et loodetavasti poleks keegi välja lennanud ka kõige halvemal juhul, samas aga pidi Reniard endale meelde tuletama, et harjumata inimesele võis seal vastikult lahtine olla küll.

Ehitised lõppesid, all oli ainult mets.

„Uksed kinni!” hüüdis Rune. „Ma arendan maksimaalset kiirust!”

Saabus suhteline vaikus.

„Hea, et te jõudsite,” ajas end Frank end üles ja kinnitas enda asemele istmele lapse, kes seni ta süles varurihmaga kinni oli olnud. „Miks te varem ei jõudnud? Nii palju hädalisi?”

„Teie saite hakkama,” porises Reniard.

„Seda ma kartsingi,” noogutas Frank. „Kuhu?”

„Esialgu Sakasse. Sõjaväebaasi. Meil on veel palju tööd.”

Frank noogutas veelkord. „Üldine evakuatsioon?”

„Nüüd juba jah. Nad jäid sellega hiljaks. Kõik käärivad. Teedel liikuda enam ei maksa. Ja nagu selgub, on neil korralikud segajad.”

„See ei ole kohalik tehnika. Nad ei ole seda varem kasutanud ja neil endil ei ole sellega midagi teha. Ameerika eriteenistused?”

„Kes siis veel? Kõigil tähtsamatel objektidel oli eile öösel veidraid intsidente. Valve oli kõikjal vähemalt neljakordistatud ja seega ei läinud kusagil väga halvasti. Aga me kaotasime üle 20 inimese. Pluss haavatud.”

„Kas see ei oleks pidanud selge signaal olema, et viimane aeg on evakatsioon välja kuulutada? Mida Senat küll ootas?”

„Nii nagu side ei tööta, on kogu arvutivõrk eilsest maas. Arusaamatu, miks mobiilivõrk tööle on jäänud. Hommikul selgus, et evakueerimiseks saab kasutada ainult koptereid. Seda me olemegi pool päeva teinud.”

„Ja esimene pool päeva?”

„Mina oma inimestega olin põhjas. Tegime –I maatasa.”

Frank noogutas aeglaselt. „Kas 18 või 43?” küsis ta.

„43. Objekte, millele me taandume, on 43.”

„Nii et nad arvestavad tuumalöökidega.” Seda ütles ta rohkem nagu iseendale. „Ja kaitse jääb hõredaks.”

Reniard heitis talle kiire pilgu. „Ma ei oska seda kommenteerida.”

Frank ohkas ja krimpsutas nägu. „Kas on midagi, mida ma kiiresti teadma peaksin? Kas muide kopteril on side?”

„Kopteril on satilingid. Aga nad palusid ilma erilise vajaduseta neid mitte kasutada. Kontrollivad.”

„Nii et ka seal oli keegi sees?”

Reniard kehitas õlgu. „*Je m'en fous!* Ma ei tea. Paar arvutitehnikut on ka kadunud. Praegu üritatakse välja lõigata kõike, millele nad võisid ligi pääseda. Laevastikud lähenevad ja Mosambiigis käib juba kuuendat tundi aktiivne tulevahetus. Nad võtsid enda kontrolli alla Zomba lennvälja ja rajavad seal kiiresti baasi. Meie omad Nacalas ei suuda neid takistada, aga nad on nii sügavale kaevunud, et ka neid ei õnnestu välja suitsetada. Kui sa ei teadnud. Muud huvitavat ei ole. Kuidas teil üldse läks? Sina muide oled selles nimekirjas, kelle pärast tõsisemalt kardeti.”

Frank heitis talle veidra pilgu ja muigas siis. „Noh, raketodroom ja energiajaam olid õnneks eespool. Eks ma oskasin oodata kah. Kui lairibaside hommikul ära kadus, blokeerisin lifti meie ja alumise korruse vahele ja ei võtnud enam kedagi vastu, toogu ta pitsat või väga tähtsat kirja. Kes veel lähedaste järel käis, käis trepist. Huvitaval kombel jõudsid kõik tagasi. Vaata, ega kohalikud ei saa senini õieti aru, mis toimub. See ei ole nende sõda. Mingit massilist rünnakut ei olnud. Neid teisi aga on vähe. Lihtsalt mingid tüübid hakkasid ust kangutama ja ma viska-

sin neile granaadi kaela. Siis proovisid need, kes järele jäid, liftišahti, ja neile ma lasin lifti kaela. Ehk siis vähemalt 3–4 suutsin ma likvideerida. Ja siis ei olnudki muud teha, kui teid oodata. Korra tunnis vahetasime küll granaate ja tegime niisama tulistamislärm, aga see ei ületanud vist uudise läve. Kes ja kuidas muide üldse järjekorra määras?”

„Ei tea. Dexter... Izmir... kes nad kõik seal staabis on. Sattidelt visuaalne jälgimine, niipalju kui sellest abi on. Et kus toimus tulevahetus, sinna läksime esimesena. Sinu juures oli vaikne. Või ma ei tea. Igatahes saan mina kah nüüd magama... loodetavasti. Öösel läheb uuesti lahti ju.”

Frank noogutas. „Öösel läheb päriselt lahti. Paljud veel kadunud on?”

Uuesti kehtas Reniard õlgu. „Ma ei tea. Sajad. Valitseb paras segadus. Ma tean, et öösel läheb päriselt lahti. Ja selleks meil natuke magada lastaksegi.”

König

König ärkas taas Zarathustra peale. Seekord ei karjunud kõrvaltoas keegi. Oli kuulda, et ka ümberringi on inimesed niikuinii üleval.

„Aseta oma relvad ja riided nii, et sa need pimedas üles leiad,” pomises ta ja virutas käega pimedusse. Ta kirus. Virutas veelkord. Ta tabas kolmandal katsel lülilit ja süttis tuhm sinakas valgus, mis aegamööda helenema hakkas. Elustus ka üks aktiivekraanidest ja sellel laiutas üksainus punaselt hõõguv sõna: „Algas!” Selle all kellaag. Veerand tundi üle kesköö. Ta oli maganud vaid neli tundi ja sedagi vaid tänu sellele, et Kailen oli kõigil tungivalt soovitanud kohe peale saabumist magama minna. Ju ta teadis, mida räägib. Või noh... mingil määral teadsid nad ju kõik.

König mäletas hästi vana Doktori porinat, et te olete esimene põlvkond, kellel on praktiliselt kooliminekuks peale kolp elektroonikat täis, aga ärge olge esimene põlvkond, kes kolmekümneselt ajuvähki sureb. Täienduseks põlvkonnale, kes 21. sajandi alguses viiekümneselt ajuvähki suri. Et muidugi kiirgavad tänapäevased kehasisesed lisandid kolm kuni viis suurusjärku vähem kui 20. sajandi mobiiltelefonid, kuid keegi ju ei tea täpselt... Ja nii ta siis lülitas vähemalt magamise ajaks enda lähiümbruses välja niipalju elektroonikat, kui suutis. Mis satelliidi sisemuses tähendas absoluutset pimedust. Sellist pimedust, mida maal kogeb ainult koobastes või keldrites.

Ta aktiveeris oma modemi ja andis korralduse „Hommik”. Nüüd ärkas

ruum päriselt ellu, kujutised ilmusid ka suurt osa seinu katvatele passiivkraanidele, mida vähemasti kosmoses tõesti peaaegu et tapeedina kasutati.

Duširuumide juures oli saba. Täpsemalt hajus kari ootavaid inimesi. Kaalu oli seal juba nii vähe, et nendel paaril hullul, kes hommikuvõimlemiseks või lihtsalt aja parajaks tegemiseks mööda tubadelae 75-meetrist või duširuumide kõrgusel olevat 60-meetrist rada mööda ringiratast jooksid, pidi see tunduvat suurem olema. Pärisuunas liikudes; teistpidi liikudes saabus muide juba kiiremini kõndides kaalutus...

„Creep,” noogutas ta sõbrale. „Jõudsid uurida, mis juhtus?”

„Ei.”

Nad vaatasid ringi. Armstradi eluruumide osa meenutas kõige rohkem kilukarpi, ainult et selle ketta läbimõõt oli 32 meetrit ja paksus 12 meetrit. Selle välisservas paiknes ligi kolmsada tuba ja keskel oli kõik muu eluks vajalik. Nagu kosmoses ikka, oli konstruktsioon selline, et teoreetiliselt oleks see häda korral ka ilma ülejäänud satelliidita natuke aega hakkama saanud – näiteks vee ja hapniku regeneraatorid olid seal sees. Tualettruumid olid rajatud loomulikku kohta, regeneraatoritele kõige lähemale, ja tundus, et neid ei jätku ainult häire korral. König avastas, et ta ei tea, palju inimesi on satelliidil, ja ta ei tea, palju neid duširuumi seal õieti on. Muidugi olid vastused vaid nii-öelda ühe kliki kaugusel, kuid esialgu tundus talle, et kuidagi teaduslikum lähenemine oleks korraldada ringi vaadata ja see välja arvutada...

Otse nende taga seisid Manitou ja Bata. Ilmselt olid nad poiste vestlust kuulnud, sest naine sõnas: „ÜRO esitas südaööl ultimaatumi ja 00:08 oli esimene kokkupõrge Mada õhukaitse hävitajate ja Usa patrulli vahel. Nad lasid meie piloodita luurelennukid alla, aga peastaap on sada prosa veendunud, et nähtamatud pommitajad on juba startinud. Praegu lastakse kogu Mada ranniku ulatuses õhupalle üles ja hävitajatest on samuti suurem osa juba õhus. Meie oleme puudu. Muide, see on kõik siin seinal ka.” Ta osutas peaga mitmetele ekraanidele, täpsemalt siledatele seinapindadele, mis ekraaniga kaetud olid.

„Me kohe...” pomises Creep. Peaaegu lausa pahupidi silmade pealtnäha juhusliku liikumise põhjal otsustades kaevas ta võrgus.

„Lähed sa siis nüüd pesema?” tõukas König teda just vabanenud pesuruumi poole. Ta vaatas üle õla, et kas naisel veel midagi sellist kokkuvõtlikult asjalikku öelda on, ja pööras end siis muiates tagasi – nood Mani-

touga suudlesid parasjagu ennastunustavalt. *Olgu, ma ju tean, et ainult – khm – noored ja ilusad ei tegele seksiga.* Et ka silma järgi viiekümnene Manitou ja Bata – lühike, üsna jässakas, erilise iluta ja üle neljakümne – kvalifitseeruvad veel täiesti seksist huvitatud inimeste kategooriasse...

Kõrvalt duširuumist väljus Krüger ja noogutas talle lühidalt. Siis vaatas neid teisi kahte. „Kuulge, mul on ju lülis vaba koht, eile võeti üks mees ära. Kui tahate koos olla, saan tagasi teha. Kuigi Moonsund pole milleski süüdi.”

Need kaks vaatasid teineteisele hetke küsivalt otsa. Manitou noogutas. „Ole nii hea,” ütles Bata Krügerile ja lõi kulpi. „Au uuele pealikule!”

Longhorn

„Mis see oli?” küsis Longhorn, kui nad järjekordset lendavat purki otsisid.

„Sa mõtled kindlasti seda sähvatust,” norsatas Judge. „Ma ei tea. Meie all on India ookean, kui sa kunagi gloobust näinud oled. Seal käib sõda.” Ta vajutas klahve ja saatis andmed ka Longhornile. „Näe, keegi saatis orbiidile tuumaraketi. Meie hävitajad võtsid selle kahesaja kaheksakümne kildi kõrgusel alla... Nägid?”

Longhorn noogutas mornilt. „Veel rakette?”

„Atomirünnak orbiidile. Vähemalt kaks detoneerus.”

Longhorn vaatas natuke uudiseid ja lõi siis programmi kinni. Jah, see oli alanud. Seal all hukkusid inimesed. Ent sinna ei saanud ta midagi teha. Sellal, kui Judge juhtis ja tal midagi teha ei olnud, oli ta põhiliselt kaevanud laeva puudutavates materjalides ja lõpuks ka nende aatomimootorisse süvenenud. Dante pidev loba oli muidugi ainult pealispinda riivanud ja kuna ta oli ikkagi selle ala inimene, oli reaktori tehniline dokumentatsioon tema jaoks päris põnev lugemismaterjal. Ta tukkus ka, lubas endale silma looja lasta iga kord, kui uni peale tuli. Paistis, et Judge tegi sedasama.

Ja see mees käis talle närvidele. Seni oli nende vastastikune aasimine jäänud enam-vähem nalja piiresse, kuid Judge käis talle närvidele.

Järjekordse „huvitava” satelliidi juures hakkas Longhorn korraga kuues keeles vanduma ja rabelema nagu teatridirektor, kes järsku on avastanud, et peab üksi asendama poolt lahtilastud sümfooniaorkestrist. Üsna suur

ja sünge sat nende ekraanidel võpatas korraga ja paiskas pragudest tuld välja.

„Iiik,” tegi Longhorn, tõmbus istmel kerra ja pigistas isegi silmad kinni.

„Jah?” küsis teda imestusega jälgiv Judge. „*Fuck*,” sajatas ta kohe seejärel hoopis ise. „Kiirgus!”

Longhorn avas silmad, vaatas kiiresti oma aparaate ja sirutas korraks käed huilgega üles. Siis ta rahunes ja vangutas pead. „Head tugevad puuriterad on meil. Saad aru, ma puurisin tuumapommi sisse ja puuritera oli niimoodi ees, et kuigi pomm detoneerus, ei saanud kriitiline mass kokku. Ma kohe...” Ta asus uuesti tööle. „Aga püüdmine on sellega läbi. See kõik on vastikult radioaktiivne ja mu robot sai ikkagi plahvatuses kannatada.”

Judge kehitas õlgu. „Laser töötab. Meil niikuinii ei ole enam aega nendega mängida. Nüüd on küsimus hävitamises.”

Reniard

Reniard ärkas plahvatuspeale. Ruum värises. Teine plahvatus. Ta vaatas ringi. Elekter oli alles ja arvutivõrk töötas. Kell näitas 01:18. Pommitajad olid järelikult õhku tõusnud juba enne ultimaatumi tähtaega...

Monitoril vilkus baasi kujutisel kaks punast ringi. Reniard üritas rohkem infot saada, kuid rohkem ei olnudki. Ta üritas uurida kiiresti vahelduvaid ekraanitäisi märgendeid, kui automaatika kõiki sensoreid küsitles, ja lülitas kiiresti ruumikaamerate pilte. Siis tekkis ekraani serva suur kollasel taustal kiri, mis palus mitte segada, kui tal just pole väga vaja vaadata. Ta mūhatas – selge ju... Ta jõudis vannitoas kiiruga nägu ja suud loputada ning kui ta tuppä tagasi piilus, oli esmane töötlus lõppenud. Paistis, et kahjud on minimaalsed. Mingid koridorid olid tolmu täis, kusagil vist põles midagi, kuid tundus, et midagi väga hullu juhtunud ei ole.

Tasapisi laekuv info mujalt saarelt näitas samuti pommitamisi. Lennuvälja katusest olid pommid läbi lõõnud ja seal olid purustused tõsised. Reniard isegi muigas, kui avastas, et mitte ükski nende oluline objekt ei olnud vahele jäänud. Pommitatud oli ka elurajoone, mõned majad põlesid, ja paistis, et nendega ei tegelenud keegi.

„Reniard... aa, hea, et sa üleval oled.” Seinale tekkis Mena, Saka baasi koordinaator. „Aja oma inimesed välja, teil tuleb autodes edasi tukkuda.

Rünnatakse ka meie õhupallilaskjaid ja teil tuleb julgestuseks kaasa minna.”

„Autodega? Teedele loksuma?”

„Radaripalle lastakse autodelt. Ja kuni õhk meie sõprade ründelennukeid täis on, saab Rune magada. Kopteriga minek oleks enesetapp. Lohuta end sellega, et sa tõesti saad seal tukkuda, kuni teid ei tulistata. Lähete välja nii kiiresti kui võimalik.”

Reniard ohkas. „Kuidas meil üldse läheb?”

Mena kehtas õlgu. „Sajad nähtamatud pommitajad. Ja viies kolonn. Seni pole midagi, mis arvestustest väga erineks. Lennujaam on rivist väljas. Muud kahjud pole olulised. Anna andeks – uuri ise. Mul on kuradi kiire.”

„Tulen kohe,” kordas Reniard ja katkestas side.

König

„Kuule, Krüger, kas sa ei ole mitte natuke liiga suure kaliibri tegelane, et siin väljas lennata?”

Krüger, kelle kujutis oli suurel külgekraanil, heitis esimeseks pilgu sideparameetritele. Nad olid privaatkanalil, keegi teine nende vestlust ei kuulnud. Hävitajate mootorid seisisid, nad olid Armstradilt lahkudes pidurdanud orbitaalliikumist ja triivisid nüüd atmosfääri ülakihtide suunas. Nad kõik teadsid ja nägid arvutiekraanil, et neid on väljas sadu, kuid palja silmaga ei näinud nad isegi oma lüli ülejäänud kümnet, mis sest, et nad veel lausa hunnikus koos olid, vahemaa kõigest kümme-kilomeetrit...

„Kui me hakkame komplimente pilduma, siis oled hoopis sina sihuke noor geenius, kellega mitte mingil juhul ei tohiks riskida,” mühatas Krüger. „Miks sa küsid?”

König mõtles paar sekundit. „Siiralt. Tähendab, ma muidugi saan aru, et sõda ei peeta nii, et valitsus koostab nimekirja nendest, keda ta saab lubada endale kaotada, ja siis saadetakse need eesliinile. Ent sina õpetasid meid, sa oled kuidagipidi seotud terve selle kaitse väljatöötamisega, sa tead midagi tuumaseadmetest, tead midagi... ma isegi ei tea – kõigest. Kas Ordule ei oleks parem, kui sa pigem kusagilt ohutumast kohast juhiksid?”

Krüger ütles kaks küllaltki hiinapäraselt kõlavat lauset ja muigas siis vabandavalt. „...Sõjapidamise ja rahva liikumapanemise kulg tähendab

kaalumist ja mõõtmist. Kaalumine ja mõõtmine tähendab väärkuse väljavalimist ja parimate leidmist.”* Sun Bin, „Sõja seadused”. Ja tegelikult ma muidugi ei oska hiina keelt.” Ta vaatas noorema mehe poole. „Kas pean mina sulle rääkima, kuidas seda sõda peetakse? Või vastad ise?”

Jälle pidi König andma endale aega mõelda. „Me oleme esimene kaitseliin ja me töötame kahes suunas – Mada ja orbiit. Meie hävitajatel on peal hunnik juhitavaid rakette ja meie juhtida jääb ka suur hulk automaatseid relvi, mis juhtuvad lähikonnas olema. Me peame laskuma nii madalale, et meist oleks abi ühelt poolt alla helikiiruse, praktiliselt alla 300 meetri sekis liikuvate nähtamatute pommitajate vastu ja teiselt poolt peaksime me suutma orbiidile sihitud raketitele isesihtuvad hävitusraketid sappa lasta. Mõistagi oleme me ise sihtmärgiks, nii et ennustataval trajektoril tuleb püsida lühemat aega, kui kulub näiteks tuumasütikuga röntgenlaseril sihtumiseks või railguni mürsul lendamiseks. Me sõltume Mada osas sealsest luureinfost ja orbiidi osas kogu siin tiirlevast tehnikast. Inimest on vaja selle kõige keskele põhiliselt selleks, et reaalse rünnaku ajal katkeb tänu vastumeetmetele kas osaliselt või täielikult side ja seetõttu ei ole automaatika võimeline piisavalt adekvaatselt otsustama. See on esimese loengu tekst ja loodetavasti sa usud, kui ma kinnitan, et saan sellest ka sisuliselt aru.”

„Jah, aga sa ei vastanud mu küsimusele.”

König mõtles pikemalt. „Sa ilmselt ei taha ka seda jura, et me seisame oma õiguse eest elada, nagu tahame, ja nüüd praktiliselt peame võitlema juba selleks, et lihtsalt ellu jääda. Ehk siis – ega sa ju ka ei täpsustanud, millist abstraktsioonitaset sa mõtlesid.”

„Elegantne,” muigas Krüger. „Olgu siis... Näiteks inimõiguste või rahvusvahelise õiguse kontekstis – meid ei tunnustata. Pole absoluutselt oluline, millega seda põhjendatakse, ehkki juristina võitlen ma kiusatusega sellest mõned ööpäevad peatumata rääkida. Tasakaalu huvides võiks ainult lühidalt mainida seda, et ega meil endilgi ei ole mingit õigust või õigustust näiteks Mada hõivamisele. Maa suurriikidel on praktiliselt kõiges vähemalt tuhandekordne ülekaal. Kas sa oled mõelnud niipidi, et kui me oleksime tahtnud ohvreid vältida, oleks tulnud Mada evakueerida ja hüljata, satid vähemalt heole või juba L5-e tõsta ja keskenduda Kuu kaitsele?”

* Eesti keelde on selle klassikalisest hiina keelest tõlkinud Märt Läänemets. (Sun Zi, Sun Bin „Sõja seadused”, Kaitseväe Ühendatud Õppeasutused, 2001)

„Ma tegelikult ei saa aru, miks seda ei tehtud. Mina oleksin teinud.”

„Tõsiselt? Ja edasi?”

„Edasi on meie päralt tulevik!” hõiskas König teatraalselt ja muigas siis vabandavalt. „See ei ole muidugi nii lihtne.”

„Jah, aga mida arvavad meist siis need miljonid Kuu Ordu kodanikud, kes muudes riikides elavad? Ma ei räägi praegu isegi tehnilistest raskustest, sest neist saaks kindlasti mõne ajaga üle, kuid... ma ei oskagi sulle seda seletada, kui sa aru ei saa. Sa ise sündisid ju ka Maal, sinu vanemad elasid suurema osa oma elust Maal. Siin ei ole... siin ei ole ju midagi peale musta tühjuse.”

„Ja ometi elad sa ise Kuul. On see sulle ainult pelgupaik? Minule on see kodu. Siin, nii-öelda minu selja taga on kõik, mis mulle... kallis on. Mis ma olen. Ema, isa, vend, õde, sõbrad. Mina võitlen nende eest. Mille eest sina võitled?”

„Mina olen üks mõttetu pede, kes ei oska mitte midagi korralikult.” Krügeri hääles oli kibedus. „Kui sa teada tahad, siis minu jaoks on Kuu lihtsalt... kõnd. Klondike. Põrgu... Lohekoobas – rikkused lausa vedelevad siin ja siia on lahe seltskond kogunenud, aga see on täiesti elamiskõlbmatu. Ma olen siin selleks, et elu Maal paremaks läheks. Ja mul jääb ainult loota, et sellele ehk aitab kuidagi kaasa see, et siia on tekkinud sellised nagu sina.”

Nad vahtisid teineteist arvustavalt.

„Ja ometi võitleme me koos,” muigas König irooniliselt.

„Ometi võitleme me koos... Madat pommitatakse, nagu sa näed. Esimesed kaks lainet on sukeldunud, nüüd on meie kord.” Ta vajutas klahve. „Tähelepanu, kinnitan lennuplaanid. Te kõik teate, et side võib katkeda, nii et siitpeale on teil õigus tegutseda oma parema äranägemise järgi. Alustame läbilendu!”

König hoidis teravalt meeles, pidas oluliseks kogemuseks seda näri- vat, vastikut abitust, mis tabas teda siis, kui ta umbes kümneaastasena hakkas mängima kosmosesõjamänge, millel oli märgend „reaalsuskoe- fitsient oletatavalt 1”. Kus sa lihtsalt istud ja istud ja tundub, et midagi ei juhtu. Jookseb mingi telemeetria, keegi räägib sides midagi arusaama- tut, keegi karjub, ja su oma laeva sensorid näitavad kah midagi, arvuti hindab seda kõike ja pakub oletusi, kuid miski ei ole kindel ja selge. Ja siis, kui juhtuma hakkab, juhtub kõik nii kiiresti. Lihtsad sihtimis- ja

muud operatsioonid teeb muidugi arvuti ise, inimene ei suudakski seda piisavalt kiiresti ja täpselt, kuid ka otsustamiseks ei ole aega. Sa pead toimima peaaegu et instinktiivselt, sa pead *aimama*, kus on vastane ja mida ta teha kavatseb, sul peab olema peas olemas kolmemõõtmeline asukoha ja trajektoride skeem ja tuhat muud asja, mis inimajju kuidagi korraga mahtuda ei taha.

Just see vastuolu – kõigepealt lihtsad ja selged operatsioonid, mille vahele mahub tohutu hulk tühja aega. Sulle näib, et sul pole midagi teha. Kõik andmed on ebamääraseid ja vastukäivaid ning lisaks võib situatsioon areneda täiesti ettearvamatult. Ja siis tuleb sul endal – enamasti täiesti ootamatult – tegutsema asuda ja edasine on sekundite küsimus. On enne läbi, kui sa süveneda jõuad. Ja enamasti laiutab tardunud ekraanidel kokkuvõtte, mis omakorda kokku võetuna ütleb, et sa oled surnud...

Ja kuidas seda öelda... kusagilt ei paistnud „lisapunkte”, kui sa kangelaslikult surid, näiteks kulutasid rünnakul ära kõik oma kütuse ja põlesid atmosfääris või rammisid kedagi. Mängude loojatel oli muide omapärane huumorimeel... kui see ikka oli huumorimeel, sest König mäletas liigagi hästi vapustust, kui ta pärast üht sellist „kangelassurma” nõutas arvutilt pikemajalist ennustust, kas see „ohver” siis ikka andis „omadele” strateegilise eelise:

„Sinu ema valitses end veerand tundi, siis nuttis tunde ja pidi magama-jäämiseks rahusteid võtma. Sinu tüdruk käis kolm päeva ringi punaste silmadega, kuid lõppkokkuvõttes kaotas ta ainult 1,5 kilo. Paari nädala pärast ta toibus ja hakkas käima su parima sõbraga. Sinu pere hoidis su tuba alles terve aasta, kuid siis korjati su asjad kokku ja suurem osa neist hävitati. Sind mälestatakse kaks korda aastas, sinu sünni- ja surmapäeval. Esimestel aastatel oli su emal ja õel kombeks end albumeid vaadates tühjaks nutta, kuid 4–5 aastaga taandus seegi ohkeks ja küünlaks õhtusöögi juures.

Ajalooramatutesse see lahing üldse ei jõudnudki.”

Königi all oli õhtune Atlandi ookean ja ta – kogu nende lüli muidugi – hakkas Aafrika kohale jõudma. Kosmosesõiduki taga valgus laiali tupruv tulekanal. Pidurdus ei olnud väga suur ja nurk oli valitud selline, et ta ei siseneks tihedamatesse atmosfäärikihtidesse. Umbes Aafrika keskel, Zambia kohal hakkas lennumasin uuesti Maast eemalduma.

Hävitajal ei olnud aknaid. See häiris vaatamata sellele, et kõik, abso-

luutselt kõik kaalutlused näitasid, et akendel on ainult miinused – mõned neist tõsised – ja mitte ühtki plussi.

Pommitamine käis, mitukümmend asulat oli saanud tabamusi, kümme-kond atmosfäärihävitatavat oli alla lastud. Õhupallipilv piki rannikut segas tött-öelda omasid peaaegu sama palju kui ründajaid. Kaartidel ekraanil vonklesid ähmased soojusjäljed, mis arvatavasti olid nähtamatud pommitajad.

Nüüd lisandusid nii-öelda ülalt, see tähendab kõrgematelt orbiitidelt palju järsema nurga all laskuvate raketikonteinerite märgendid. Need pidurdasid tihedates õhukihtides ja siis tuli raketid lahti lasta, sest kui neid ära ei kulutatud, kukkusid need lihtsalt merre. Neid oli nende lüli kohta kolmkümmend, igäühes 7 raketti.

Vähemasti Königil ei olnud ikka veel mitte midagi teha. Vähemalt mitte midagi olulist. Kusagil asuvad lahingarvutid pakkusid välja raketite – nii nende konteinerite kui hävitajate endi pardal olevate – sihtmärgid ja lasid need ka lahti. Inimene oleks saanud sellesse sekkuda, kuid vähemasti König ei näinud selleks mingit vajadust. Siis oli aeg mootor käivitada ja uuesti kiirust koguda, et mitte kuhugi India ookeani alla kukkuda. Sihtimisotsused „tegid” nad Mosambiigi väina kohal ja Madagaskari kohal oli juba aeg üles tagasi suunduda. Kiirusega neli kilomeetrit sekundis võttis saare ületamine ju kahe minuti ringis.

Mingid määrangud hakkasid heledalt vilkuma. Neli tükki. Selge, kiirusvektorid ja arvutuslikud mudelid ennustasid kokkupõrget. Lihtsamalt öeldes tulistas keegi teda raketitega.

Ega midagi teha ei olnud, tuli oodata. Kui „märgendid” kümnekonna kilomeetri kaugusel olid, lasi arvuti lahti järelejäänud – just selleks puhuks hoiatud – isesihtuvad tõrjeraketid. König ei näinud jälle vajadust sekkuda. Kiired plahvatused tagapool ja teed jätkas kaks neist. König vaatas arvutimudeleid ja ennustusi. Ta suurendas vaid pisut kiirendust. Nüüd toimus kõik juba kiiremini, raketite suhteline kiirus oli umbes kilomeeter sekundis ja kiirendus hävitajaga võrreldav. König kallutas hävitajat. Jälitajad tegid muidugi kohe sedasama. Kui vahemaa oli alla kilomeetri, oli aeg lahti lasta viimased, väiksemad ja juhmimad tõrjeraketid, mille ainus hea omadus oli see, et neid oli palju – 40 kokku. Igaks juhuks suurendas König ka kiirenduse maksimumi, selle mootori puhul umbes 10 g-ni, ja pööras paar korda järsult laeva, et muuta selle liikumine juhuslikuks ja ennustamatuks. Ta luges mõttes sekundeid, püüdes

ekraanide sogast midagi välja lugeda, ja kui ta oli juba umbes kolmeni jõudnud, hakkas ta tasapisi lõdvestuma – võitlus pidi läbi olema. Kui viimastest rakettidest oleks kumbki veel lennuvõimeline, oleks ta juba tabamuse saanud.

Ta lülitas järsult mootori välja. Nüüd oli viimane aeg kurss üle arvutada. Ja loota, et ta ikka orbiidile jääb. Üks pilk indikaatorile – kütust oli veel niipalju järel, et loodetavasti saab vähemalt atmosfääripidurduseks õige nurga...

„König, elus?” kõlas Krügeri hääl.

„Arvutan parasjagu. Kuidas teistega? Jovana märgend on kadunud ja Manitou vilgub?”

„Manitou sai pihta. Bata põkkub temaga ja esialgsete plaanide kohaselt suudab ta nad mõlemad orbiidile tõsta. Igaks juhuks saatsin Creepi talle kah appi ja võimalik, et jään ka ise. Ülejäanud jõuavad kella kolmestele tankuritele.”

König vaatas kursi arvuti näite ja surus huuled kokku. Ta saatis tulemused Krügerile, neid samal ajal ka üle rääkides. „Jõuan 4.17-le, aga kütus 0. Ehk siis on mul vaid üks võimalus põkkuda. Ja mitte sedagi, kui arvutusviga on üle paarikümne meetri sekis.”

„Bata, Manitou ja Creep jõuavad niikuinii kella neljastele. Me ilmselt grupeerume ümber, muide, aga see selleks. Nemad sihivad 4.14, mina tulen siis igaks juhuks sinu järele.”

„Jovana?”

Krüger vaikus kümnekond sekundit ja ropendas siis natuke aega. Nii-moodi rohkem iseendale. „Jovana sai pihta. Lollisti. Kedagi ju ei takistatud siia tulemast, aga tema... tead ise. Ta polnud mingi õige piloot ega sõdur.”

König taipas korraga, et ei mäletagi õieti seda mitte millegagi silma paistnud naist, kelle ta oli ainsa pilguga kandnud kategooriasse *best before over*. Naine olla olnud päris hinnatud tuumafüüsik... Ta ei teadnudki temast rohkemat. Oli tundnud vaid üleolekut, sest naine ei olnud tõesti kuigi hea piloot. Oli objektiivselt võttes nii äpu, et tekitas lausa mõtte, et küllap oli talle eksamil mõõndusi tehtud. Tõepoolest, ei öeldud ära peaaegu kellelegi, kes vabatahtlikult „kolmesajaseks” tahtis...

Ja nüüd on ta surnud.

„Miks talle keegi ei öelnud? Tundsid sa teda lähemalt?”

Krüger vaikus taas tükk aega. „Ta tuli Longhorni pärast,” porises ta

siis. „Vaeseke oli nii ilmselt Longhorni armunud, aga see paksunahaline isegi ei märganud seda. Vedas omale veel Teivasjaamast mingi tibi ja kui Kailen Tato toetusel ta omale hiivas, ei vaadanud isegi tagasi... Ei, õel ta ei ole, aga nii mõistmatult egoistlik, nii taipamatu olla... Vaene tüdruk. Loodame, et see oli kiire.”

Reniard

Reniard katsus tukkuda, aga sellest ei tulnud midagi. Esimesed kaks tundi, kui nad ranniku suunas tuhisesid, oli olnud päris hea, sest suurt maanteed paistsid kõik pelgavat. Ent siis olid nad keeranud kohalikele teedele.

Kaks sekundit sisinat, kui järjekordne õhupall heeliumi täis pumbati, siis sekund vaikust, kui see taeva poole teele läks, ja uus sisin.

„Umbkaudu tuhat palli tunnis,” oli kommenteerinud aparatuuri operaator, kelle nimi oli Trisartre ja keda Reniard kunagi varem näinud ei olnud. Kaks neid seal auto peal oligi, juht ja operaator. Mõlemad olid kahekümnendate esimeses pooles ja kuigi kirjade järgi oli neile ka mingit sõjalist väljaõpet antud, olid nad Reniardi silme läbi vaadatuna mundrissetopitud klounid. Trisartre oli umbes meeter kaheksakümnene, igas mõttes keskmine, kahvatu ja tedretähniline. Autojuhi nimi oli Qukong ja tema oli lühikest kasvu pisut lodeva olemisega idamaalane. Failid, millele Reniard ligi pääses, ütlesid ka seda, et mehed on juba kolm aastat tegelenud raadiovõitlusega ja tundsid teineteist varemgi, Nanyangi ülikoolist Singapuris.

„Algselt oli mõeldud, et meil on kohalik juht ja üks mees CondorSecist kaasas,” seletas Trisartre. „Neljakesi siis. Aga kohalikud juhid kadusid ja CondorSecil on vist muud tegemist. Siis anti teid, mille üle minul on muidugi väga hea meel. Ma oleksin algusest peale öelnud, et kohalikega ei maksa jahmerdada. Jäime ainult meie kaks.”

„CondorSeci omad läksid kõik kaasa nende paari autoga, mis teie algseid plaane järgisid,” teatas Loudon. „Neid kõiki rünnati.” Ta saatis neile kõigile lingid. „Nii et sul oli kohalike koha pealt õigus.”

Reniard vaatas ringi. Öö oli pime, aga mitte nii pime, kui üks tavaline troopikaöö olema peaks. Kusagil kaugemal põles miski ja õhk oli täis sellist tabamatut vaevukuuldavat üminat. Hideaki, kolmas tema omadest, vist tõesti magas...

„Nii et te saaksite mõlemad aparatuuriga hakkama? Kas poleks parem,

kui mina juhin?”

Trisartre kehtas õlgu. „Ma sain aru, et te olete paar viimast päeva lennus olnud? Kuni kõik toimib, pole siin meid kahte tarvis, masin saab endaga ise hakkama. Võtab palli, pumpab täis, seob otsa sõlme ja paki alla ja läheb. Kui midagi juhtub... Sa ei tea sedagi, kuhu sõita.”

„*Putain*, ma ei saa siin niikuinii magada,” porises Reniard.

„Sinna ei saa mina midagi teha. Iseenesest saaks siin üksigi hakkama, aga teate ise... Nagu ma ütlesin, on mul väga hea meel, et te kaasas olete... Qukong?”

„Mingid tüübid infras,” teatas juht.

„Auto risti teel, vähemalt kuus inimest eemal võsas,” teatas Loudon, kui oli pilgu ekraanidele visanud. „Tüüpiline varitsus. Võin oma kuldhammaste peale kihla vedada, et umbes siin on miin.” Ta saatis viite ümbruskonna kaardile, kuhu oli neist varitsuseni viivale teele punase risti teinud. „Ringi minna ei saa. Taanduda?”

Reniard raputas pead. „Qukong, jää seisma. Hid, katsu asjalik välja näha, sa jääd siia. Me Loudoniga teeme ühe sörkjooksu läbi võsa. Gaasimaskid pähe, ma ei taha riskida.” Ta keeras lahti ühe ballooni kraani.

Siis hüppasid nad Loudoniga pimedusse ja traavisid teine teisel pool teed läbi hõreda džungli.

„Kas ma peaksin seda laiali ka ajama?” kuulsid nad raadiost Trisartre'i küsimust.

Reniard uratas. „*Putain! Salaud!* Vabandust, ma unustan teinekord selgitada... Liikuge aegamööda edasi, rohkem seda laiali ajada ei ole vaja. See on jah lihtsalt süsinikdioksiid mingite närvigaasidega, mis sisuliselt vabanevad soojenemisel. *Mon cul!* Väga ohtlik värk, nii et... aga seda te loodetavasti teate. Aga maskeerib lisaks ka teie soojusjälje ja muudab võimatuks ligi hiilida. Meie Loudoniga võtame tüübid risttule alla ja Hid laseb neile mõned raketid. *Putain!* Me ei taha miinidega riskida, pöörame tagasi, aga neid tuleb õpetada, muidu on nad meil kohe mõne järgmise tee peal jalus. Nemad saavad palju kiiremini liikuda kui meie.”

See polnud seal mingi õige džungel, pigem poolkuivanud võsa. Aga see oli vihmadega rohelisteks ja lopsakaks läinud, nii et kohati oli nähtavus alla paari meetri. Reniard ja Loudon orienteerusid rohkem satelliidikaardi järgi ja kasutasid oma inframuundureid peamiselt selleks, et mitte peadpidi vastu mõnd siin-seal kasvavat puud joosta. Neil võttis selle paarisaja meetri läbimine aega vähem kui minuti. Ka tulistamist

alustasid nad varasemate arvutuste järgi, ilma et nad ise midagi näinud oleksid. Segajaid seal ei olnud ja luuresatelliidi pilt oli reaalsamas. Hideaki nägi neid ka, nii et raketi teel vedeleva auto pihta lasi ta täpselt samal sekundil, kui nad oma käsirelvade granaadiheitjatest tule avasid.

Nad sööstisid edasi. Reniard ei näinud õieti midagi. Ta viskas pilgu kõrvale ja veendus, et vähemasti oma-võõras süsteemid töötavad, sest ainsa selgelt tuvastatava inimkuju ümber tekkis roheline kontuur ja nimi „Loudon”. Neil kummalgi ei olnud vaja meelde tuletada selliste rünnakute esimest ja kõige tähtsamat reeglit – ära jää paigale. Teine reegel oli tegelikult esimese täiendus – tegutse ootamatult. Muidugi ironiseeriti selle üle – et praktiliselt tuleb umbropsu tulistades esimeses ettejuhtivas suunas tormata...

Nüüd ta juba nägi üht-teist. Autovrakk põles lõbusasti, ainult et selle taha olid mõned kivid veeretatud. Mitte midagi tõsist, parasjagu sellised, mida paari mehega veeretab, aga millest veoauto enam üle ei saa. Võsas olid lagedamad laigud ja see oli puhas instinkt – või soovi korral pikaajaline harjumus –, mis käskis Reniardil täpsemalt uurida mingeid valde nii parkümmend meetrit teest.

„Loudon, mina paneksin sinna nõlvale suunas 2 automaatsed kuulipildujad,” teatas ta õiget kohta laseriga märgistades.

„Aega ei ole. Tule siitpoolt.” Loudon oli teest palju kaugemal, Reniard nägi teda hädavaevu oma viiskümmend meetrit eemal. Ta hakkas ka ise sennapoole jooksuma. Nüüd teda juba tulistati enam-vähem sealt, kus varitsejad enne olnud olid. Ta vastas lühikeste valangutega ja hoidus maadligi.

„Hid,” kuulis ta Loudoni häält. „Sihik...”

Ta ei näinud, kuhu kaaslaste lasermärgend näitab, kuid talle näis, et ta tundis möödatormava raketi mootori gaasivoolu.

„Veel üks! Reniard, granaat 8, 25 meetrit!”

Reniard riskis hüppel ringi vaadata. Jah, seal eespool, suunas 8 võis olla küll mingi nõgu. Üks puutüvi vedeles seal nii sobivalt, et selle taga võis olla hea varitseda. Ta tulistas oma granaadiheitjast ühe laengu, veeretis end kõrvale ja lisas teisegi. Siis nägi ta, et kusagilt ringiga tagasi jõudnud Loudon pommitab sama kohta.

„Rakett!” röögatas Hidi hääl. „Gaas põhja, idikas!”

Tagapool mõiratas mootor, siis järgnes plahvatus.

Reniard vandus ja piilus ettepoole. Ta ei saanud midagi teha, kuni

tulistajad olid otse tema ees. Kuule ei lennanud. Ta saatis igaks juhuks veel ühe granaadi ja tormas siis edasi. Üks inimkogu... teine... lühikesed valangud ja uuesti pikali.

„Hid, raport?”

„Qukong vigastatud, aga tundub, et ainult klaasikildudest... Laskjat nägite?”

„Ei. Kusagil nõlval suunas 17. Loudon?”

„Nad jooksid laiali ja meil ei ole aega neid püüda. Jooksen auto suunas.”

„Vaatan korraks sinna, kust rakett tulema hakkas, ja tulen ka,” tegi Reniard aasa rohkem südametunnistuse rahustamiseks. Tõenäoline tundus, et kõige suurem panus oli tehtud miinile, sellest aga olid nad osanud kaugemale hoida. Kohalikud teadsid, et Kuu Ordu sõduritega silm-silma vastu sattuda ei maksa, kummatigi aga ei hakata neid jälitama, kui nad lihtsalt minema jooksevad. Nad olid head jooksjad ja arvestasid, et saavad suure edumaa, kuna neile ei riskita otse järgneda, sest ettevalmistatud põgenemisteel võib olla lõkse.

Nende veoauto mootor käivitus, kui Reniard kohale jõudis. Loudon oli kohal ja nad Trisartrega askeldasid kastis Qukongi ümber. Hideaki keeras auto kiiresti ringi ja nad sõitsid tuldud teed tagasi.

„Närvigaas...” Trisartre sajatas mitmes keeles.

„Kuidas temaga on?” küsis Reniard.

„Šokk. Rakett tuli aknasse. Võre võttis kinni ja... aga tal on paarkümmend väiksemat haava. Silmad said ka kannatada. Valasin ta kiiresti neutralisaatoriga üle ja nüüd oleme pilvest väljas... Aga mida rutem me ta haiglasse saame...”

„Saan ma aidata? Paned sa pallilaskja uuesti tööle?”

Trisartre vaatas teda hetke nagu segast, kuid noogutas siis ja pöördus oma aparraadi poole.

Mootor hakkas vilistama.

„Jahutus!” oigas Hideaki. „Ja vaadake...”

Nende kõigi kiivrimonitoridel oli süttinud satelliidijälgimise hoiatus, et üks pommitaja on midagi nende suunas lahti lasknud.

„Autost eemale!”

Reniard ja Loudon sasisid Qukongil üks õlgadest ja teine jalgadest ja tiikusid teda kahe vahel hoides eemale. Neil ei olnud enam aega toimu-

vat jälgida, kuid nad kuulsid, kuidas Hideaki lugema hakkas: „Kolm, kaks, üks...”

Kahe juures olid nad mõlemad korraga üht madalat lohku vaadanud ja ühe juures heitsid nad koos oma kandamiga sinna maha. Nulli ei tulnud, selle asemel käis karakas ja korraga oli terve ümbrus valge.

„Kõik elus?” tahtis Reniard teada, kui maailm jälle paigale jäi.

„Elus,” teatas Hidi hääl.

„Elus,” teatas Trisartre kõhides.

„Elus,” porises Loudon. „Qukongil on ka pulss täiesti olemas.”

Reniard jättis ta teisege tegelema – seda enam, et ka Trisartre kaaslaste kohale kummardus – ja vaatas ringi. Automaati järele lohistades tuli Hideaki.

„Noh, *mission complete*?” küsis ta. Ta kiskus kiivri peast, sülitas, vandus ja asus taskust otsitud valge rätikuga nägu puhastama.

„Me oleme 40 kilti omadest ja Qukong tuleks kiiresti haiglasse viia,” teatas Loudon. „Kas keegi riskiks lennata?”

Reniard mühatas. „Rune riskiks kindlasti, aga teda ei lasta. See ei ole mõistlik risk. Mis siin kõige lähem koht on, kust me teoreetiliselt võiksime abi saada?”

„Meie tsiviilpost Zahamenas, 40 kilti, nagu ma ütlesin,” ohkas Loudon.

„Muide, teatasid meist meie sõbrad või läks meie soojusjälg muljetavaldavaks?” küsis Trisartre.

„Türa seda teab,” kehtas Hideaki õlgu.

„See on oluline – kui nad on hakanud pallipuhujaid laskma, tuleks teisi hoiatada.”

„Küllap märkavad ise...” Hideaki vangutas pead,

„Siis võib hilja olla,” porises Trisartre pahaselt. „Kuigi palle on vaja ja ma ei kujuta ette, kuidas meid kaitsta annaks. Meil vedas. Kuidas Qukongil on?”

„Toibub,” Loudon vaatas üles.

„Tulevad nad meile järele?” küsis Trisartre. Küsis täiesti ilmaasjata. Neil kõigil olid kiivrites vilkuma hakanud läheneva sõiduki märgendid ja mis muud sihti sel olla sai...

Läänekaarest hakkasid üle taeva venima sirged tulenõelad.

„Orbitaalhävitatjad,” noogutas Reniard ja vajutas nuppe varrukal. „Kuulge, baas, kas riskite meile kopteri järele saata? Kosmose omad vist

löövad korraks taeva lagedaks.”

Viisteist sekundit vaikust. „Kaithlene hakkas tulema,” teatas siis keegi operaatoritest. „Me muide suunasime ühe orbitaalraketi teie tüütuvõitu sõpradele meeldetuletuseks, et Kuu Ordu on veel täiesti olemas.”

Veerand tundi hiljem olid nad juba õhus.

König

„Kuidas meil läheb?”

König ja Krüger olid oma hävitajatest välja tulnud. Selle järele ei olnud mingit vajadust, pigem vastupidi – mõistlikum oleks olnud jääda oma istmetele, et häda korral mitte kaotada isegi seda seitset-kaheksat sekundit, mis sisenemiseks kulus –, kuid paistis, et neil mõlemal oli tahtmine oma kinnisest kirstust välja saada. Nüüd kükitasid nad ühel tankimisjaama dokkimisseadmete tugipiilaril nagu pääsukesed traadil ja vahtisid all tasapisi pöörlevat Maad. Nende all oli parasjagu Vaikne ookean ja teatud määral andis see neile kindlusetunnet, sest sõda oli teisel poolkeral.

„Meid grupeeriti ümber,” porises Krüger. „Teised teevad veel ühe lennu, me jääme seekord vahele.”

„Seda ma tean ja ma ei küsinud seda.”

„Meie efektiivsus on väga väike ja me oleme kaotanud 12 hävitajat. Madaga on sitasti, asulad põlevad ja seal on alla lastud vähemalt 20 meie lennukit. Tato ja need teised oleks nagu selgeltnägijad – vähem kui tunni aja pärast jõuab kohale esimene laine torujuppe. 40 tükki. Me jõuame muide just parasjagu Mada kohale, nii et teoreetiliselt võime mõnd sähvatust näha. Enne seda ei juhtu midagi peale selle, et me saame tappa.”

„Ma veendun järjest enam, et juura õppimine rikub ajutegevuse jäädavalt. Kaotusi ma ju tean. Ma oskan sama hästi lugeda. *Miks* meie efektiivsus madal on? Mis valesti on?”

Krüger ohkas. „Miks sa arvad, et midagi valesti on? Me oleme sõja esimeste tundidega kulutanud esmakättesaadavatest, ehk leol paiknevatest ressurssidest kümnendiku, osadest lausa viiendiku. Praegu kulutavad mõlemad pooled väga kõrges tempos väga kalleid ja piiratud ressursse. Korvamatu on ainult nende 12 kaotus.”

„Me oleme hästi hakkama saanud rünnakutega orbiidile.”

„Mis teeb mind murelikuks. Sest pärast hülsiparve kohalejõudmist järgneb tõeline rünnak.”

„Nad lasid ka kolmanda hüsilaine välja. Seekord lausa 600 tükki.”

„Aga see jõuab kohale homme ja kogu selle aja surevad siin inimesed.”

Nad vaikisid natuke aega.

„Pullivennad,” mühatas siis Krüger ja saatis Königile lingi. „4.14 lahku orbiiidilt, Creep jääb sinna praegu lihtsalt kõõluma, tal on paagid täis. Armstrad arvutas Manitou ettepaneku üle – nad muudavad orbiiidi kallet ja ekstsentrilisust nii, et saavad pooleteise tunni pärast kokku Daichi ja Neladiga – need Edu omad kõõluvad veel halvemas seisus 5.4 peal – ja tõusevad Bata ja Neladi hävitajate mootorite abil ja kütusejaama kütust kasutades Rõngassaiani.”

„Kas mõistlikum ei oleks neile mõni tuumamootoriga laev järele saata?” König sajatas midagi ebamäära. „Nad viivad ju tankuri ka minema Ja nad ei ole ju ainukesed.”

„Suured ei tule tuhandest allapoole. Need evakueerivad ikka veel inimesi Kuule ja toovad sealt koli. Väikesed laastavad nende kosmosekaitset. Need sekkuvad ainult siis, kui enam tõesti muidu ei saa. Praegu me saame veel hakkama.”

”Seega oleme praegust tempot säilitades ööpäevaga kuivad.”

Krüger vaatas kaaslase poole. „Nii see mõeldud ongi. See kõik on ilus avariivaru rahu ajal, kuid sellest pole suuremat abi sõja korral. Kõik teavad seda. Sinu isa ka.”

„Ehk siis tuumarelvad.”

Krüger vaatas uuesti teise otsa. Läbi päikesevalguses tumenenud kiivriklaasi olid ta silmad nagu kaks põhjatut koobast. „Kas tead, miks ma siia põhiliselt tulin? Just siia? Et minimiseerida mõttetuid ohvreid. Jah, ma kuulusin strateegilise planeerimise gruppi ja ma olen omalt poolt teinud kõik, et esimeste tundide jooksul kasutataks ära kogu see kohutava vaevaga loodud tehnika, mida ma algusest peale olen mõtteuks pidanud. Ja sealjuures kasutataks nii, et meie inimesed ellu jääksid. Selles imepiseses lootuses, et ehk heidutab see vaenlasi ja rahu seatakse taas jalule. See lootus väheneb iga hetk. Ja kui meie oleme tühjaks saanud...” Ta jäi poolelt sõnalt vait.

„Hülsid. Ja kui sellest ei aita, siis termotuumatuli,” porises König süngelt noogutades.

„Tere tulemast täiskasvanute maailma,” mühatas Krüger ilma igasuguse lõbususeta.

Longhorn

„Longhorn, tooli!” kõlas Judge’i hääl.

„Mis nüüd?” Longhorn vedas end kirudes oma kohale ja kinnitas rihtimad. „Meil peaks veel aega olema?”

„Kolmesajal läks suuremaks andmiseks. Üsna paljud „kahtlased” objektid on aktiveerunud ja meie kavasad muudeti. Siin on terve nimekiri asjadest, millele tuleks igaks juhuks laseriga lähmakas anda. Kiirendus!”

Kui kiirendus lõppes, klõbistas Longhorn klahve ja saatis siis tulemused Judge’ile. „Veel kiirendust.”

Judge kergitas kulme ja lülitas mootori veel mõneks sekundiks sisse.

„Miks?” küsis ta, kui nad uuesti kaalutuses olid.

„Nii on meil rohkem aega. Kurat, kas need tüübid seal staabis üldse mõtlevad ka – laseri peeglite temperatuur tõuseb 2000 kraadi sekundis, jahtub aga... noh, see on neljanda astme sõltuvus. 150 millisekiseid impulsse ei tahaks ma ka anda rohkem kui 16 tükki 20 sekundi jooksul.”

„Küll meil on vedanud, et meil sina oled.”

„Mõnikord hakkab mul endalgi hirm, kui tark ma olen. Teeme siis nii, et sa ei hakka vahepeal laseriga mängima.”

„Kuidas sul sihtimisega on?”

„Maale saan pihta. Ära muretse,” viskas Longhorn lastiruumi poole tagasi hõljudes. „Ma sorteerin kolid, kuni mu geeniust jälle tarvis on.”

„Millega sa seal õieti tegeled?”

„Sa ei taha teada...” Longhorn mõtles hetke ja jätkas siiski: „Sorteerin. Me korjame ära need, milles on tuumamaterjale. Noh, meid huvitab ju nende muu tehnoloogia ka, aga kõige tähtsamad on rasked elemendid, mida meil hädasti vaja on. Seega radioaktiivne kolid ühte kotti ja...”

„Kas seal ahelreaktsioon ei või tekkida?”

Taas ei pidanud Longhorn vastu ja puhkes homeeriliselt naerma. „Judge, *see* on ainult üks umbes kahekümnest selle suurusjärgu probleemist ja kõige lihtsam neist – kasuta piisavalt neutroneid neelavat pakkepaberit.”

König

JeanDark: Sa oled jälle veidral ajal võrgus.

König: Oh... jah, ma ei vaadanud. Tglt olin sisse ununenud. Aga jah, nüüd olen ma siin.

JeanDark: Miks sa ei maga?

König: Kolm korda võid arvata.

JeanDark: Uni läks ära? Mida muud? Või saatsid just tüdruku uksest välja?

König: Oh oleks see nii... Meil on siin olukord natuke terav.

JeanDark: Miks siis? Midagi juhtus?

König: Kle, sina küsisid minult, kas mind puudutab järjekordne terrorismivastane operatsioon.

JeanDark: Kas siis puudutab? Sellest muide ei ole uudistes rohkem midagi olnud.

König: Ultimaatumi tähtaeg sai neli tundi tagasi täis.

JeanDark: Sai või... Sai jah. Kas midagi hakkas juhtuma? Uudistes ei ole rohkem midagi.

König: Ei midagi tulevahetusest, pommitamistest?

JeanDark: Ei midagi.

König: Vaata veel kord.

JeanDark: Vaata ise. Ei ole ju.

König: Hm, ei ole jah...

JeanDark: Kust sa tead, et üldse midagi toimub? Ainult mingid kahtlased lehed väidavad, et sealkandis pidi midagi ikka toimuma.

König: Mul on 1 sõber Madal. Sihuke kirjasõber, eks ole, natuke nagu sina ;-) Tema saatis selle – [link: [videofeed.234.217.1.1.13.13](https://www.youtube.com/watch?v=234.217.1.1.13.13)]

JeanDark: Vaatasin. Usud sa seda?

König: Ta jälgib ise seda kõike.

JeanDark: Aga miks seda uudistes ei ole? See ei saa olla.

König: Sellepärast, et millegagi kiidelda ei ole. Õige mitmed sinu omade lennukid on alla lastud ja väidetavalt ei ole ühtki olulist sihtmärki hävitatud.

JeanDark: Ma ei usu seda. Kes ja kuidas meie lennukite vastu saaks? Ja nad ei pommita linnu.

König: Paraku nägid sa ise ekraanil midagi muud.

JeanDark: Sellepärast ma ei usugi, et see reaalne on.

König: Raske juhtum. Selle järgi, mida mina siin näen ja vastu võtan allikatest, mida ma olen seni usaldusväärseteks pidanud, toimub Madagaskaril täiemõõduline sõda. Sellest, et sina sellest piiksugi ei näe, võiksid sa teha omad järeldused nende „uudiste” usaldusväärse kohta.

JeanDark: Kas sa tahad öelda, et nad valetavad?

König: Jah. Täpsemalt, näitavad ainult ja täpselt seda, mida Pentagon lubab. Ja antud juhul siis mitte midagi, sest neil ei lähe nii hästi kui planeeritud.

JeanDark: Kle, saa minust ka aru – suured uudisteagentuurid versus mingi tundmatu... Gaazh, K, mu ema sai just teate mobiilile ja lendas mu uksest sisse. Oota.

JeanDark: K, ma pidin talle ütlema, kust ma selle lingi sain. Jama, tead... ma ka ei teadnud, aga rahvuslikke huve kahjustava laimu levitamine on föderaalkuritegu. Et kui ma seda kellelgi näitan... Hi, ainus hea asi, et sind nad karistada ei saa. Tead, me vaatasime natuke aega koos, aga siis käskis ta mul selle kinni panna ja ma pidin selle katkestama ja lubama, et ma enam kunagi sinult saadud linke ei ava, kui ma just täpselt ei tea, millega tegu.

König: Sry, ma ei mõelnud sellele. St tundub uskumatu, et *niimoodi* nuhitakse.

JeanDark: Tead... ma jäin teda uskuma osaliselt ka kõige selle pärast, mis sina rääkinud oled. Et nuhitakse jah.

König: Edaspidi saadan selliseid asju sulle ainult läbi kodeeritud side.

JeanDark: Ise seletasid, et seda eriti teha ei saa. Et tekstisõnumid on OK, sest need on nii väikesed ja pealegi imiteerivad sideprotokolli pakette, aga kodeeritud videokanal on selgelt näha, mis sest, et sisu mitte.

König: Nii see paraku on. Muide, on olemas sihukesed kolmandajärgulised, aga aktsepteeritud videolaenutused Euroopas, kuhu ma saaksin sulle videomaterjali jätta, kui sind huvitab. Et saad alati öelda, et vaatasid mõne projekti tarbeks mingit tundmatu režissööri tundmatut filmi. See on nii üles ehitatud, et ma saadan sulle koodi ka – seda kasutades saad *minu* filmi, mitte selle, millele link tegelikult viitab.

JeanDark: Hee, tõeline spioonivärk. Saada teinekord.

„König, lõpeta lollused, H40 jõuab kohe kohale,” heitis Krüger kannatatamatult. „Jääd heast vaatepildist ilma.”

„Ekraan on ekraan ja korrigeeritud kujutis on tavaliselt parem kui otse,” kehtis König õlgu, kuid keeras ikkagi oma teleskoobi õigesse suunda.

„Idikas, sa ju saad aru, et korraliku kujutise arvutamiseks on iga vaatenurk oluline. Või mida sulle koolis õpetati?”

„Sõber, su huumoriplokk on täna kokku jooksnud. Ma vaatan ja teleskoop on õiges suunas.”

Krüger ainult vandus vaikselt.

„Tõrjeraketid,” pomises König. „Millele nad loodavad?”

„Nad ilmselt ei tea, millega tegu. Vikraat ja Truman muudavad kurssi nii kiiresti kui saavad.”

König küünitas end hävitaja avatud luugist välja, püüdes samaaegselt vahtida ekraane ja ilma abivahenditeta selles suunas, kus kõik päriselt toimus. Oma pettumuseks ei suutnud silm eristada ühtki sähvatust, kui alt laevadelt lastud tõrjeraketid silindreid tabasid; seda, et praktiliselt kõik silindrid tabamuse said, luges ta välja ekraanidelt, kus oli kirjas ka jälgimisjaamade info reaalajas. Kuid alla suunduvaid tulenõelu nägi ta tõesti ka palja silmaga. Täpsemalt nägi ta kaht tulekanalit, sest nad oma tankuriga olid ikkagi ju umbes kaks tuhat kilomeetrit eemal ja 20 tulenõela kummaski pundis sulasid inimsilma jaoks kokku. Teleskoobis ja arvutitöödeldud kujutisel oli selgelt näha, et tegu on 40 eraldi tulekanaliga, mille tipud ja sabadki eri kõrgustel. Lisaks muutusid pundid „karvaseks” – mõnede silindrite stabiilsuse ja juhtimise olid tõrjerakettide tabamused siiski ära rikkunud ja arvata kolmandik neist hälbis. Tegelikult oli König pettunud – tulekanalid muutusid mõne sekundi jooksul heledamaks, sedamööda kui aina uued silindrid tihedamatesse atmosfäärikihtidesse jõudsid, kaks tuleoda sööstis allapoole ja kadusid siis. Kõik.

Ta ronis omaette sajatades sisse.

Juba olid olemas aeglustatud simulatsioonid – üht lennukikandjat oli tabanud kolm hülssi, teist seitse. Kuult startinud sadu tonne kaaluvad raudsilindrid olid laevadest lihtsalt läbi kukkunud. Ameeriklaste Harry S. Truman, mis oli saanud kolm tabamust, püsis pinnal, kuid oli ilmselt uppumas. Paraku ei kannata ükski laev välja, kui sellesse rebitakse kolm 7-meetrise läbimõõduga auku. Lisaks liigub ju silindri ees ülikuumast gaasist suruõhuline, mis kõik põlema paneb, rääkimata sellest, et isegi vahetult laeva lähedusse kukkunud silindrite lööklained võivad purustusi tekitada. Indialaste Vikraatil polnud nii hästi läinud, laev oli väiksem ja seda tabas, nagu öeldud, seitse silindrit. Laev purunes tükkideks ja need tükid uppsid paari sekundiga. Truman püsis pinnal veel tervelt 18 sekundit.

„Jee, *niiid* on nad tõeliselt vihased,” kommenteeris König vaikselt.

„Sinu huumorimeel aga on tõeliselt haiglane,” ohkas Krüger. „Neil

hukkus selle paari sekiga vähemalt 6000 inimest. Vaevalt see neil tuju tõstab.”

Reniard

Qukung viidi kandraamil ühele poole, Trisartre kadus vaikselt kuhugi teisele poole – öömaja otsima. Ta muide ei paistnud üldse õnnetu, et vähemalt tema jaoks see ohtlik maanteedel loksumine mõneks ajaks läbi on. Reniard vaatas talle mõtlikult järele ja vahetas Loudoniga pilgu. Nad ei oleks üldse imestanud, kui mees vaikselt kaob. Lõpuks oli kadunud peaaegu kuuendik inimesi ja paistis, et suuremat osa neist *ei olnud* mingi õnnetus tabanud. Mis mõneti polnud ju kõige halvem...

Hideaki juba magas. Ta oli end sinnasamasse fuajee diivanile külili keeranud ja kümne sekundiga noore inimese rikkumata unne vajunud.

Reniard mõtles just kah minna otsima kedagi, kellelt võiks mugava-maid tingimusi ja ehk isegi mingit nosimist välja raputada, kui ta tasku ellu ärkas.

„Otsekanal?” küsis Loudon kulme kergitades.

„*Si, suce avec empressement*,”* noogutas Reniard, otsis tolle kobaka välja ja vaatas ringi, kas läheduses on mingit ekraani, millele kujutist lasta. Rahvuspargi fuajee seinad olid aga ausast puidust...

Lõpuks löi ta käega ja piirdus aparadi peopesasuuruse diskiiga. Sinna ilmus Rune. „Kas Mena sai teid kätte?”

„Ei, õnneks mitte,” turtsatas Reniard.

„Mind saadeti teile järele. Maandun ainult paariks sekundiks, et teid peale võtta – praegu on taevas lage ja varsti hakkab koitma ka, aga risk on kõrge. Tuhat kolmsada sekki. Saadan plaanid.”

„Räägi.”

„Ja ma just imestasin, et mis ajast sa küünediskiisid kasutad. Varsti on roosa aluspesu ka... Korraks maandumine Itasys, et kari topiseid peale võtta ja siis põhja... Mis kuradi nimi see nüüd oligi... Seal pidi olema palju selliseid kummalisi olevusi, kes räägivad seda veidrat keelt, mis sinagi. Et nendega suhtlemiseks sind vaja ongi.”

„Dexteri otsus? Tore, ootame sind.”

„Veel üks asi, kui sa ei märganud – kuna võib juhtuda, et sa pead sinna jääma, on Loudon juht.”

Loudoni näole valgus naeratus nägu päikesetõus. Reniard ainult müha-

* Jah, side imeb täiega. (pr k)

tas teda vaadates.

„Valveel!” Loudon tegi, nagu karjuks ta seda, kuid tegelikult oli ta heitnud vilksamisi pilgu Hideaki suunas ja pigem sosistas.

Reniard tõstis aeglaselt ta nina alla mõlema käe keskmised sõrmed. „Otsime parem süüa.”

Nad olid just Satas õhku tõusnud, kui kopteri ekraanile ilmus Dexter. „Reniard, jama. Karlose elamist rünnatakse. Kohalikud läksid appi, aga parem, kui te kiirustate.”

Rune vaatas korraks üle õla ja surus siis mootorite regulaatorid põhja. Masin hakkas ülekoormusest kergelt värisema.

„Satipilt?” napsas Reniard kuivalt.

„Vaata ise. Tulevahetus. Kasutatud on ka granaate. Kohalike omakaitse tuleb loodest.”

„Kes majas olid? Ohvrid? Kaotused?” Ta proovis ise ka võrgust pärinuid teha, kuid millegipärast ei jõudnud kuhugi.

„Majas olid meie teada Karlos ja Ariel oma kahe lapsega – neli, Ameli ja sinu ema – kuus, veel kaks meie inimest, Xuan ja Merkel, viimasel kaasas naine ja laps – kümme.”

„Kes neist relvaga ümber käia oskab?”

„Õieti mitte keegi. Xuan vast kõige rohkem, Karlos kah mingil määral.”

„Ründajad? Ma ei loe praegu välja. Kas meie võrk on maas?”

„Võrk on kogu aeg hullemaks läinud. Meie väliskanalid on praktiliselt blokeeritud ja isegi Kuult leiti pahavara. Kosmoses paiknevad süsteemid on praeguseks kontrollitud ja korras, aga side käib ikka läbi ussi munni.” Dexter vaikis paar sekundit. „Karlos saatis hädasignaali 220 sekundit tagasi. Üks patrullkopter tegi just ülelennu. Mesmer. Aga tal ei ole kedagi maha panna, nad on kahekesi. Tulevahetus on igatahes läbi. Millal te jõuate?”

„Sa ei näe isegi seda? Mingi viissada sekundit. Kaheksa minutit.”

Dexter noogutas ja katkestas side.

„Reniard, khm,” tuletas Loudon end meelde. „Ma pidin muide juht olema. Ehk on mõistlik teha niipidi, et sa lähed Hidiga kohe majja ja mina ülejäänutega perimeetrile? Rune saab üksi hakkama küll.”

Reniard tundis hetke piinlikkust. Ta oli täiesti unustanud, et Loudon oli juhiks määratud, ja automaatselt initsiatiivi haaranud. Ta mõtles sekundi

ja noogutas. „Nii teemegi. Aitäh.”

Ta surus käed rusikasse. Ükski põhjendus või vabandus ei lugenud – tema oli Ameli õe ja õemehe juurde saatnud. Tema oli meelitanud ka ema sinna. Suurepäraselt teades, et Karlos on selle kaliibri tegelane, kes võib sõjas viienda kolonni sihtmärgiks saada. Ta oli lootnud, et ehk tähendab see ka paremat kaitset, kuid selgus, et seal oli ainult sidemeeskond... Ta oli lootnud prantslaste omakaitsele, sest maja asus nende territooriumil, kuid...

Rune pidurdas väga järsult, nii järsult, et juhtpaneelidel vilkusid punased hoiatustuled. Kaitsmed oli ta blokeerinud juba õhus, et üldse sellise kiirusega maapinna suunas tormata. Tõsi, lahingukopteril käisid need maha ühe käeliigutusega.

Nad jäid seisma umbes kümne meetri kõrgusele teise korruse rõdu kohale, napilt nii kõrgele, et tiivikud katuseharja ei riivaks. Reniard ja Hideaki lükkasid vintsid välja ja laskusid teine teiselt poolt alla. Reniard laskus kiiremini. Tegelikult liiga kiiresti, nii et kukkus päris valusalt rõdu kiviplaatidele ja oleks kindlasti põlved lõhki lõõnud, kui lahinguülikonnal poleks seal toekad kaitsed olnud.

Kopter kaldus niipea, kui Hideaki oma karabiini lahti lasi. Üle raadio oli kuulda Loudoni korraldusi: „Nüüd väljume meie niipea, kui alla kahepoole meetri läheb. Kellaosuti liikumise suunas laiali ja võtate sisse positsioonid umbes kahekümnemeetrisel perimeetril. Vaadake ise, kuidas varjuda saate. Ja ärge tulistage hoiatamata, sest kusagil siinsamas peaks olema prantslaste omakaitse. Neil kuttidel ei ole meie süsteemi identifikaatoreid, aga nad on sõbralikud.”

Maja, kus Karlos ja Ariel elasid, ei olnud Ordule tüüpiline kuhugi mäekülge või pooleldi maa alla rajatud elamine, mis reeglina seest palju suurem kui väljast. See oli aus millalgi eelmise sajandi algupoole püstitatud ja sellest ajast vaid remonditud ja ümber ehitatud kahekorruseline, kivi-seinte ja suurte akendega ruumikas härrastemaja. Reniard teadis ilma arvutitagi, et põhiplaanilt oli see üsna lihtne, koridor keskel ja mõlemal küljel toad. Maja oli piklik ja selle kõigis neljas küljes olid teisel korrusel avarad rõdud või verandad, otstes suuremad. Teisel korrusel olid ainult magamistoad, neid oli kaheksa ja suurem osa neist olid tavaliselt tühjad.

Reniard tundis kummalist kahestumist, kui kõhkles hetke klaasukse juures, kas seda lõhkuda või mitte. Peast käis läbi kohatu mõte, et mida

küll Ariel ütleb... Maja oli granaadiheitjast tulistatud vähemalt 5–6 korda, nii et oli ime, et mõned klaasid üldse terved olid.

Ta virutas ukseklaasi puruks ja sisenes. Kontrollis üle õla, et Hideaki järgneb talle, ja sooritas mööda koridori klassikalise nurga tagant nurga taha hüppamise. Esimeses toas ei olnud kedagi.

Teises leidis ta Ameli ja ema. Ta kontrollis kiiresti mõlema pulssi. Seda ei olnud. Aknast sisse tulistatud granaat oli nad vastu seina paisanud ja ilmselt silmapilkselt tapnud.

König

„Ega sa ei pannud tähele seda väikest sähvatust?” küsis Krüger pahaendeliselt.

„Ei, mul on muudki teha, kui aknast välja vaadata.” König muigas vabandavalt, heites pilgu ekraanile enda kõrval. „Tött-öelda ma tukkusin. Ma ei ole meie arvutitele eriline lisaväärtus. Eriti unisena. Pigem juhuslik häirefaktor. Miks sa mu üles ajasid? Meie järgmise sukeldumiseni peaks veel üle poole tunni olema, oleme parasjagu Ameerika kohal.” Ta klõbistas klahve. „Oh perse...”

„Just. See sähvatus oli 4.15 ja kohe saame meie, kui me midagi ette ei võta.”

„Eraldun! Neetud, Ameerika kohal oleme kaheksasaja kildi kõrgusel ja uneleme rasvases rahulolus, et siiani nende satelliiditõrje ei ulatu...”

„Ehk ei ole need High Patriot tüüpi raketid,” kehtas Krüger õlgu. „Neil on Mercury X3. Nimi viitab nagu katseseeriale, aga see võib ka häma olla. Ja me ei tea, palju neil neid on. Igatahes... olgu, nüüd läheb kiireks!”

König lülitas mõneks sekundiks kiirenduse 8 g-ni ja kihutas vastu saabuvatele raketitele. Ta nägi oma ekraanidel, et Krüger teeb sedasama. Ees suurenesid vaenlaste märgendid koos oletuslike trajektorijoontega.

„Laserist lähmakas?” küsis König.

„Sünkroniseerime.”

Seda sai teha mõne vajutusega ja üheaegselt tekkis nende ekraanidele kaks heledat punkti. Pilt aga läks kirjumaks.

„Nad eraldusid! Neetud, need on veel lisaks kassetid!” vandus Krüger.

König ei vaevunud vastama, tal oli tegemist. Ta muutis järsult suunda ja, andes arvutile vaid minimaalse aja sihikuid valida, lasi esimesed tõrjeraketid lahti. Ta muutis uuesti järsult suunda ja tulistas vahelduseks

paar korda laserist. Osa märke kadusid, mõned kaardusid tema poole ja suurem osa paistis kas Krügeri või tankuri poole minevat – seda ei osanud ta lahingarvuti kindlalt öelda, sest antud juhul töötas masinavärk võimsuse piiril ja olulisem oli leida need, kes otseselt teda ründasid.

„Atomiplahvatus orbiidil!” kommenteeris Krüger. König heitis koraks pilgu kõrvale ja nägi ühel üldtelemeetriaekraanil vastavat rida. Ta ei osanud sellele mingit tähtsust omistada, kuid kohe seejärel näitas teine ekraan vigastusi tankuril...

„Atomisütikuga röntgenlaser?” kviteeris ta pigem kindlat teadmist. *Nojah, Krüger on tõesti kogenum sõdur...*

Tankur oli muidugi oma võimaluste piires kah üritanud kõrvale tõmbuda, kuid selle tüürmootoritest ei jätkunud, et terve see suur ja raske kolakas suudaks niipalju ennustamatult oma asendit muuta, et pääseda orbiidil lõhatud röntgenlaseri eest.

König lasi lahti järgmise partii rakette ja sellele järgneva aasa jooksul – mida ta tegi 8 g-ga – püüdis välja lugeda, mis tankuriga juhtunud oli. Selle elektroonika ei toiminud. Paistis, et kaotada ei ole midagi, ja nii ta siis üritas tankuri rakette enda juhtimise alla saada... ainult avastades, et Krüger on seda juba teinud. Veelkord kaardus nende ümber omade ja võõraste rakettide pusa ja...

Ja siis jäi kõik paigale.

„Mina põkkun,” teatas Krüger. „Vaata vahepeal, mis juhtunud on.”

„Oh Kõrge Ruum...” König vangutas pead. „Ma kahtlen, kas järgmist sukeldumist tuleb... Kaks kolmandikku tankuritest on rivist väljas. Ma juba näen ka peastaabi hüpoteesi, et hävisid kõik tankurid, millel hävitajaid peal ei olnud – kui hävitajad vastu lendasid, läksid kassetid enne aegu lahti ja jõuti midagi ette võtta, kui kassetid jagunesid optimaalsel kaugusel, oli jaamaga kõik. Ja orbiidi ekstsentrilisus oli ebapiisav. Nende tõrje ulatub 800 kildi kõrgusele küll. Ja keegi ei tea, palju neil neid on.”

Ta uuris veel natuke aega monitore. „Oh, peab ikka korralikult roppen-damise ära õppima. Manitou sai kõvasti kiiritada. Ja meie omadest on Ek läinud.” Ta pomises natuke enda nina alla. „Creep, ma küsin kohe Krügerilt, kas me saame tulema! Krüger, 5.4 lasti Neladil koos Daichiga alt ära ja 4.14 on vanaraud. Manitou laev on ikka veel surnud tankuri küljes ja kah kosmoseprügi. Nad arvatavasti saaksid ta enda sealt kätte, aga võitlejaid neist enam pole. Ja nende paagid on poole peal. Ja Neladiga pole neil üksteisest enam mingit kasu, ta läheb 5.5 peale.”

„Ropendamine tuleb hingest, seda ei saa õppida,” urises Krüger. „Meie 4.17 elektroonika on ka kutu. Aga ma saan seadmed enda kontrolli alla ja terve tankuri orbiiti muuta, nii et me saame parasjagu järgmisel tiirul Ameerika kohal oma sõpradega kokku – siis on ameeriklastel üks suurem märk paljude väikeste asemel.” Tema ise ropendas asjatundlikult.

Hideaki

Renardile sinna magamistuppa järgnenud Hideaki ei osanud korraga midagi teha. Võitlused ei olnud tema jaoks rasked. Tema jaoks oli isegi pisut tüütu ja solvav Izmiri pidev mure tema pärast. Ja mitte ainult selles osas, et ta võib surma saada – tegelikult tegid nad ju kõik selleks, et *mitte* surma saada –, vaid et see pidavat talle halvasti mõjuma. Üldiselt sai ta muidugi aru, mida vana türklane mõtles loengutega adrenaliinisõltuvusest ja... oli mingi kuuesilbiline sõna, mis inimkeeles tähendas kalesumist.

Isegi kui algas päris sõda ja algasid pommitamised, oli ta tundnud vaid põnevust. Et taevas on reaalsed lennukid, kõik mürsud ja raketid on reaalsed ja aeg-ajalt väriseb maa. Nüüd aga oli ta selles armsas, vanade maalide-fotodega pastellkollaste seinte, kaltsuvaipade, käsitsi palistatud linaste kardinade ja ehtsa filigraanselt õhuliseks nikerdatud tammemööbliga toas, mille granaat segamini oli paisanud, ja tema ees põrandal istus Reniard. See asjalik, vaikne, paljulugenud ja mitmeid keeli rääkiv, igas olukorras nii külm ja kompetentne mees lihtsalt istus seal maas ja tema silmades oli...

Hideaki ei teadnud, mis neis oli. Ta oli näinud Reniardi hetkedel, kui nad kaaslasi kaotasid, kuid see ei olnud midagi võrreldavat. Reniard oli alati juhiks jäänud, alati kõigest hoolimata oma tasasel ja asjalikul moel oma tööd edasi teinud, ainsaks pinge indikaatoriks vastavalt intensiivistuv prantsusekeelne pommin, mis tõenäoliselt suuremas osas roppustest koosnes.

Nüüd oli prantslane lihtsalt kokku vajunud.

Hideaki ei osanud muud teha, kui võttis sisse positsiooni ukse kõrval ja ootas. Umbes minuti pärast valis ta privaatkanali.

„Dexter, meil on probleem.”

Ta võttis ühendust Dexteriga, sest esiteks oli nad siia saatnud Dexter, mitte Izmir, kelle vastutusalasasse Itasy piirkond küll kuulus, teiseks olid Dexter ja Reniard sõbrad või said vähemalt väga hästi läbi – niipalju kui

ta otsustada suutis – ja kolmandaks oli Dexter kõrgem ülemus.

Ta nägi, kuidas mees ta kaamera kujutise võttis. „Oh, türa...” krõbises ta kõrvus vaikne hääl.

Viisteist sekundit vaikust. „Hid, jää sinna. Las ta olla. Ma ei saa ise tulla... Mis ma räägin, ma olen sadu kilomeetreid eemal... Ja me ei tea veel, kuidas teistega on. Ole seal.”

Kuna Hideakil eriti midagi teha ei olnud, vaatas ta ringi. See tähendab, et vaatas ta kaaslaste ja üldse kõiki kättesaadavaid kaamerakujutisi. Kopter oli inimesed õue laiali puistanud ja tegi ringe. Juba enne sinna jõudnud Mesmer ringitas kaugemal. Mingi suurem relvastatud jõuk oli ka kohal. Arvuti arvas, et tegu on prantslaste omakaitsega. Loudon vaatas parajasti koos kolme asisema tegelasega hoone esimest korrust läbi. Tema paariliseks oli Terie. Hidil käis peast läbi, et kas seegi valik on Loudoni järjekordne abitu katse ta naabrinaisele külge lüüa... Tegelikult võis Terie neist kaheksast kõige kogenum ja asjalikum olla küll.

„Karlos on surnud,” teatas Loudon.

„Merkel on surnud,” teatas ta hetk hiljem.

Hideaki nägi nende kaamerakujutistelt selgelt, et alumisel korrusel on toimunud tõsine lahing.

Siis vahetasid arvutid kviteeringuid ja kõik neli kogunesid ühe kuhugi alla viiva trepi juurde.

„Xuan on haavatud, aga elus, kõik teised on keldris elus ja terved,” teatas Terie hääl.

Väljas hõiguti vastamisi.

„Kurat, miks me ei anna prantslastele oma identifikaatoreid? Palju ei puudunud, et ma oleks...” õiendas Mesmer ülevalt. „Kurat, mul on side, nad jälitavad seda Karlost rünnanud jõuku Fana suunas.”

Reniard nagu ärkas. Ta tõusis ühe järsu liigutusega. „Rune, Mesmer, siia maha! Kõik teised, valmistuda kopteritesse tõusma! Kas kellelgi on ühendus siia tulnud prantslastega? Kas nende juht on siin väljas? Kas nad saavad siin natuke aega ise hakkama?”

„Tule maja ette välja,” ütles Rune. „Loudon, kas Xuan vajab abi?”

„Ma elan natuke aega üle,” teatas mees ise. Ju siis oli keegi jõudnud ta nende sidosse lülitada.

Nad jõudsid maja peatrepi ette just siis, kui mõlemad kopterid maandusid. Mingeid erilisi korraldusi ei antud, nende võitlejad jagunesid masinate vahel.

Reniard kallistas lühidalt kusagilt välja ilmunud Arieli, kuid pöördus siis järsult pead raputades eemale. „Hiljem.”

Ta vaatas ringi. „Olivier, sina oled ilmselt juht?” pöördus ta oma sõbra poole. „Kuulsin, et su inimesed jälitavad siin tegutsenud jõuku Fana suunas. Kuidas ma nendega ühendust saan?”

„Meie raadio... Lähete kopteritega? Kõige targem oleks sul mõned meie omad peale võtta.”

„Palju teid on?”

„Kakskümmend... umbes.”

„Viis kummassegi. Ülejäänud jäävad siia.” Ta pöördus.

„Kuule, kuidas siin on?” Küsis Olivier kiiresti. „Ma kuulsin, et Karlos on surnud ja üks sinu inimene ka? Arieli ma nägin. Proua de Gastienne? Teised?”

„Ema on surnud. Ameli ka.” Reniardi hääl kõlas kiviselt.

Meestejõugust eraldus üks pika heleda patsiga mees, astus Reniardi juurde ja embas teda. Hideaki ei osanud kuidagi reageeridagi, see tundus nii ootamatu ja võõras, ehkki ta teadis, et sellel rahval on see vaid sõprusžest. Reniard paistis esimene hetk instinktiivselt, isegi teatud vastikusega eemale tõmbuvat, kuid vastas siis.

„Victor. Sina ka siin?”

„On sõda,” ütles mees lihtsalt. Nad paistsid teineteist päris hästi tundvat ja ühe põgus hetke murdis Hideaki selle kallal pead. *Klassivennad nad olla ei saa...* Kuid see ei olnud absoluutselt tähtis.

„Tuled kaasa?”

„Su ema oli lahe mutt ja Amelilt vaatasin kunagi isegi, mis sest, et ma tema jaoks liiga vana olen. Võta mind kaasa.”

„Kopteritesse!” noogutas Reniard ainult. Tema ümber hõljus mingi aura, mis pani inimesed ta teelt tõmbuma ja mitte vastu vaidlema.

„Hid,” kuulis ta kõrvus Dexteri häält, kui nad juba õhus olid. „Ma arvan, et on hea, et sa teaksid, et ma jätsin siiski Loudoni formaalseks juhiks. Temaga ma juba rääkisin. Ma loodan, et Reniard lollusi ei tee, kuid vajadusel tuleb ta peatada. Said sa minust aru?”

„Jah,” pomises Hideaki, tundes, kuidas mööda selga jooksevad külmavärinad. Juba tükk aega ei olnud toimuv üldse lõbus...

Raadiosidest prantsuse omakaitsega said nad teada, et ründajad põgenevad kolmel maastikuautol. Prantslastel endil oli hädapäraselt soomustatud kerge veoauto. Neile oli teele sokutatud paar miini. Neist oskasid

nad hoiduda, kuid üldiselt oli karta, et nad jälitavad kohe kaotavad, sest niipea kui tee natukegi paranes, suutsid need palju kiiremini sõita.

Raadiosidest selgus ka, et ründajad ei olnud kaotanud mitte ühtki oma-dest ja olid põgenenud niipea, kui said aru, et nad ei suuda keldrisse tungida enne, kui Ordu kopterid kohale jõuavad. Võimalik, et nad olid põgenenud kohe, kui tuvastasid Karlose ja Merkeli surma. Prantslased teatasid lisaks, et Fanaga on neil alati probleeme olnud ja viimasel ajal liikus seal ringi hulgaliselt tundmatuid nägusid.

Hideaki pööritas selle jutu peale ainult silmi.

„Rune, Mesmer, võtame pisut aeglasemaks,“ ütles Reniard. „Läheme laiali ka, hoiame kolmesajameetrist vahet. Rune vasakule.“

„Dexter, ta laseb nad külla,“ ütles Hideaki privaatkanalil.

„Ja siis?“

„Seal on inimesed. Seal võib nende toetajaid olla, aga kõik kindlasti ei ole. Ja kui nad sinna niimoodi läksid, tähendab see, et me satume tule alla. See prantslaste jutt, et seal olla paha kant – selle peale võib kusta, kuradi ebakompetendid.“

Hetk vaikus. Siis: „Ma jälgin.“

Fana oli tüüpiline Madagaskari asula – seda läbiva korralikuma tee äärde pikaks veninud väga erineva stiili ja kvaliteediga hoonete korrapä-ratu soolikas. Ja nüüd neid sellest asulast tulistati. Käsirelvade kuulid ei teinud kopteritele suurt häda, kuid Mesmeri oma kaotas siiski kaks laba. Ka kümnekond nende suunas lastud raketti ei olnud suurem probleem.

„Määrän märgid,“ teatas Reniard. „Tuld! Gatlingid, võtke märgitud alalt maha kõik, mis veel liigutab! Tuli vaba!“

Hideaki vahetas Runega pilgu. Reniard kavatses küla keskuse, niipalju kui seda oli, maatasa teha. Nii nende veerandised kui ka kõik muud peale maapinna tulistamiseks kasutute õhutõrjerakettide olid – ilmselt lahinguarvutit appi võttes – sinna keskele klassikaliseks hea täituvusega pommivaibaks suunatud.

Loudon vaikis. Dexter vaikis. Mitte keegi ei öelnud midagi ja nii sai see sekund läbi. Järgmise viiega kulutasid nad oma raketivaru ära ja see tosinkond maja, mille keskel džiibid peatunud olid, lendas mulla ja lee-gipilves igas suunas laiali.

„Kas üldse tasub vaatama minna? Pole seal eriti midagi järel,“ võttis Loudon asja kokku.

Nad siiski maandusid, sellal kui Mesmer neid ülalt kattis. Dessant potatas välja ja vudis laiali. Nad tõusid kohe uuesti õhku ja vahetasid Mesmeriga rollid.

Hideakile meenus millegipärast jälle Izmir (ta oli küllalt tark mõistmaks, et eks ta ülemus ole talle natuke ka isa eest). Nad olid üsna tõsiselt vaielnud, kui ta tunnistas, et eelistab maapinnal tegutsemist kopteri juhtimisele, ja talle üldse ei meeldinud, kui Izmir selle niipidi keeras, et nojah, kopterijuhil on ju palju suurem vastutus... Igatahes oli ta seal kopteris kindlasti kõige parem piloot Rune järel ja see otsustas asja.

Ja nii ta siis jälgis ülevalt, kuidas dessant kohmakalt ringi rühmab, siin-seal ikka väga saamatult varjudes. Olgu, ülevalt oli hea õpetada, sealt lihtsalt nägi paremini ja seda teadis ta muidugi suurepäraselt. Lisaks olid paljud neist seal all esimest korda reaalses sõjas. Küll nad õpivad. Talle meenus üks muistne Aafrika-jutt, kus hädaga pandi sõdurid kandjateks ja tõdeti, et sõdurid olid paremad kandjad kui kandjad, sest see muide oli ka üks põhjus, miks nad ei olnud enam kandjad, vaid sõdurid. *Ehk siis see, et ma olen parem sõdur kui enamik neist seal all, on ka teistpidi üheks põhjuseks, miks ma enam ei ole sõdur, vaid piloot?*

Rappa läheb see rada, nagu Mowgli oleks öelnud...

König

„Ma ei oleks iial uskunud, et mu strateegia nii edukas on,“ naeris Krüger kurvalt. „Me oleme kaotanud kolm neljandikku tankeritest. Meist on veel ehk ainult natuke kasu esimese kaitseliinina mehitatud sattide kaitseks. Mada on omaette.”

König koos Bata ja Creepiga töötas avaruumis, Krüger oli oma hävitajas ja tegeles kõigel silma peal hoidmisega. Bata oli sisuliselt ilma hävitajata – Manitou hävitaja ei pidanud enam õhku ja nii olid nad ta naise hävitajasse pannud, kus ta sai skafandri maha võtta ja oma kiirguspõletustega tegeleda, niipalju kui nende medpakid lubasid. Palju seda polnud. Ta pumpas end valuvaigisteid täis ja tegelikult oleks ta tulnud võimalikult kiiresti haiglasse toimetada...

„Bachos ja Saatchi on meie ees kellakolmestel ja praegu Moonsundi lülis. Moonsund on seni ühe mehe kaotanud, Stelleni, aga neid on seal kokku kaheksa. Vera, Mitropat ja Ivanhoe on koos kuue Moonsundi inimesega kellakahestes ja kellaühastes laiali ja praegu Edu lüli all, kel on

seega lausa terve kaheteistkümnene lüli, sest ülejäänud tema omad on omakorda mööda taevast laiali määratud... Kurat, sa korjad aastaid omale lüli ja see ei pea vastu ühtki läbilendu...”

Nad tegelesid nende allesjäänud hävitajatest kolme terve niimoodi 4.17 külge ühendamisega, et nad selle kütuse abil saaksid kõrgemale lennata ja samas vajadusel tankuri juurest kiiresti kaduda. Nad kasutasid selleks ka purunenud 4.14 ja Manitou hävitaja tükke, niipalju kui said. Näiteks tõrjerakettide konteinerid tuli ümber tõsta, sest raketid ise toimisid ja mingit mõtet ei olnud neid juhitamatusse tankurisse jätta.

Mis tähendas, et mingil hetkel peab Manitou end siiski veelkord skafandrisse ajama, sest Bata ei saa teisiti oma hävitajasse sisse – sel ei olnud õhulüüsi ja väljumiseks tuli avada ainus ruum, mis seal üldse oli, piloodikabiin.

„Jänkistan horisondil!” teatas Krüger.

Nad kõik vaatasid tahtmatult sinnapoole. Nojah, Maa oli muidugi võimas ja ilus...

„Käivitame mootorid! König, Creep – hävitajatesse. Bata, hoi a kinni. Nagu kokku leppisime – kui siit üle saame, lähed sa, Bata, Manitouga Armstradile.”

Kolme laeva ühendatud mootorid suutsid kolakale peaaegu terve g anda.

„Manitou!” röögatas Bata.

Sekund vaikust.

„Lülitasin ta automaatrežimile,” teatas Krüger. „König, võta ta juhtimine üle. Tundub, et Manitou on ära vajunud.”

„Kas ma peaksin tema juurde minema?” küsis Bata. Selgesti oli kuulda ta muret.

„Ma ei taha kiirendust katkestada,” vastas Krüger. „Pealegi ei saa sa teda aidata. Ja ma arvan, et see on valuvaigistitest. Vaata ise, medimonitor näitab, et ta on normis ja rahulik.”

Bata ei vastanud.

„Kas me ei peaks seda kolakat hülgama ja appi minema?” küsis Creep natukese aja pärast, saates teistele lingi. Nad muidugi nägid seda niigi, Creepi tähelepanu juhtimine oli täiesti asjatu – suur hulk rakette tõusis alt, ilmse sihiga Teivasjaamale.

„Ei!” napsas Krüger. „Vaata orbiite – meist ei oleks erilist kasu. Lähed need, kes paremal positsioonil on. 2300 sekundi pärast saame Mani-

tou Armstradile ära saata – kõigest 20-ndiku paagiga käib ära.”

Longhorn

„Plaane muudeti. Ja meil ei ole enam tõrjerakette.”

Longhorn ei saanud isegi sajatada, sest enne tõstis Judge kiirenduse 8 g-ni.

„Me põkkume paari konteineriga.” Longhorn puhises, vaadates korraldusi, mille peastaap neile saatnud oli. „On siis asi nii hull?”

„Asi on nii hull. Need on ju keemilised, neil ei jätku manööverdamiseks kütust. Ja tundub, et Armstradi rünnatakse. Aga meil oli niikuinii aeg kodus ära käia. See korjatud sodi maha laadida ja ehk natuke varusid täiendada.”

„Me ei jõua. Kuni me siin manööverdame, on vähemasti see praegune rünnak läbi.”

„Ma ei tea...” Judge kõhkles. „Aga kuni meil paremaid mõtteid ei ole, täidame korraldusi.”

König

„Maailmas pole õiglust, isa – sind lasti emme kaissu ja mina kõlgun ikka siin väljas.”

Viking naeris ekraanil. „Tead, vähemasti ameeriklastel on selline dokument nagu vanemate kodanike õiglase kohtlemise akt.”

„Minu meelest oled sa ise kõik teinud, et selle jurisdiktsioon siia ei ulatuks. Räägi, kuidas sul Teivasjaamas läks ja miks sa üldse siia tagasi tulid?”

„Teivasjaama õnnestus kaitsta. Eks sa vaata ise.”

„Isa, ära põe. Ma tean küll, et tänu aatomilaengutele. Igatahes on see juba otsapidi Van Haleni vöös kah, üle kolme tuhande kildi. Selle maa peale õnnestub juba väga hästi detekteerida.”

„Ega seal siis midagi rohkemat rääkida ei olegi. Kõige lähem termotuumaplahvatus oli 24 kildi kaugusel ja satti tabas kokku vähemalt 60 arvestatavat kildu. Osa sidest on rivist väljas, vasaku elukorpuse üks sektsioon dehermetiseerus ja nad kaaluvad pöörlemise peatamist. Üldiselt on kahjud tühised. Ja muide, mingid raketid lendavad arvatavasti Kuu suunas kah.”

„Olgu siis. Muide, ma näen, et meid rünnatakse jälle. Me oleme teist kakssada kilti taga. Kui sa vaevud vaatama, siis saatsime Bata ja Mani-

tou Bata laevaga teile, sest Manitou jäi laevast ilma ja sai kõvasti kõrvetada... Hm, ma näen, et nad triivivad millegipärast...”

„Nad peeti kinni, kuni see praegune rünnak läbi saab. Läheb küll topeltkütus, aga parem mitte riskida dokkimisega just sel ajal, kui siin sigakiire on. Neid on ju kaks seal ühekohalises hävitajas ja Manitou ei ole skafandris kah, nagu ma aru sain.”

„Edu siis!”

„Kailenile ja neile teistele puldis. Mina lähen magama.”

„Õnnelik inimene! Olgu, ehk varsti näeme!”

Longhorn

Longhorn tukastas taas korraks. Olid nad ju väljas juba üle kahekümne tunni, mis sest, et enamik sellest koosnes tuimast ootamisest.

„Kiirendus!”

„Möhh?” tegi Longhorn, sest nii sisemine kui arvutikell ütlesid, et veel peaks aega olema.

Sähvatus kusagil kõrval. Hele selline, nii et pimestas isegi korraks silmi vaatamata sellele, et ei tema ega Judge vaadanud õnneks sinnapoole, ei olnud isegi akendest sisse paistva lõõsa teel.

„Mis see siis nüüd oli?”

Kiirendus ei olnud suur, vast 2–3 g-d, nii et ta sai hädaga rääkida.

„See oli Armstrad,” vastas Judge kõikuval häälel ja korraga nägi Longhorn, et suur mees nutab.

Ja siis jõudis talle nende sõnade tähendus kohale.

„Jane... Mina tõin Jane'i Armstradile... Ohh... palju seal üldse inimesi oli?”

„Üle kahesaja... Kaheksakümmend kilti... killud ei ole ohtlikud...” Judge vajutas kiiresti klahve.

Need killud on kõik need inimesed, Jane... ei, rumalus...

Longhorn hakkas omalt poolt sidega jahmerdama, kuid loobus siis. Ta ainult segas Judge'i.

Lõpuks ilmus ekraanile keegi, kel paistis nende jaoks natuke aega olevat. Longhorn luges, et mehe nimi on Jan Svensson, ja ta oli küllalt tark taipamaks, et mittemidagiütlev märgend tema asukoha kohal tähendab, et mees istub kusagil Maal salajases staabis. Ekraan näitas ka, et ta asub hierarhias üsna kõrgel, seega on tal õigus otsustada.

„Kaua te seal vastu peate?” küsis ta, kui oli selgeks teinud, kes ja miks

need kaks seal tolle laevaga väljas üldse on.

„Toidu, vee, õhu, kütuse ja muude selliste asjade põhjal päevi, võimalik et isegi nädalaid,” vastas Judge. „Pole arvestanud, mis esimesena piirama hakkab... Lastiruum on küll täis...”

„On seal midagi olulist?”

Judge vaatas Longhorn poole.

„Ainult paari pommi jagu plutooniumi,” kehtas see õlgu. „Muu pole oluline. Kuid meil ei ole enam ühtki töötavat robotit...”

„Visake kõik lihtsalt välja,” ütles Jan. „Ma annan teile uue nimekirja. Nad tuleb pimedaks teha. Ei mingit püüdmist, lihtsalt lasete kõik puruks. Ja olge valmis ründama juhuslikke märke... nii neid, millest me võime ootamatult teatada, kui neid, mis hakkavad teie vastu huvi tundma, sest teatud tegelased Maal peaksid juba praegu teie peale väga kurjad olema. Õnne ja edu!”

Jan kadus.

„Kulub sul aega ümberpakkimiseks?” küsis Judge. Longhorn nägi, et mehe nägu on ikka veel märg.

„Alla viie minuti.” Longhorn tõusis, sulges skafandri visiiri ja läks läbi õhulüüsi. Lastiruumi sai ka tervikuna minema heita, kuid talle tundus, et robotid võiks igaks juhuks alles jätta. Nii ta siis toppis eriti vaatamata eri kottidesse kõik selle, mida ta ei olnud jõudnud sorteerida, heites paha-seid pilke radiatsioonimõõturile, mis soovitas tal sealt kiiremas korras kaduda.

„Judge, kas meie orbiit on stabiilne?”

„On. Ohtu ei ole.”

„Avan luugid.”

Ta heitis need suured võrkjad kotid lihtsalt laevast eemale ja vaatas kümmekond sekundit, kuidas need tasapisi kaugesid. Siis sulges ta luugid ja ronis oma tooli tagasi.

Nüüd karmi ja kuiva näoga Judge vaid noogutas vahepeal saabunud hävitamist vajavate objektide nimekirja poole ja mühatas: „Kiirendus!”

Sõda! Alles seal oma toolis kiirendusega maadeldes – Judge muutis nende kurssi 8 g-ga – hakkas talle toimunu kogu tõsidus kohale jõudma. Jah, ta teadis rünnakutest, jah, ta teadis surnutest ja haavatutest... Jah, ta oli kogu aeg teadnud, et kusagil seal all sepietakse nende vastu plaane. Isegi eelmisel hommikul satte püüdma minnes oli see veel olnud lõbus, oli olnud rohkem selline suurriikide kulul sigatsemine, et mis te tulete

siia meie õuele... et olete küll suured ja vägevad, aga meie oleme targad ja kiired...

Kiirendus lõppes.

„On juba teada, kes?... Jovana ja Krüger ja Manitou ja Saatchi ja König ja... kõik, kellega koos ma tulin?”

„Veel ei ole keegi mingeid inimeste nimekirju kokku saanud. Põrgu, keda ma sealt *ei* tundnud! Võtad laseri?” Judge’i Harleми aktsent oli kuhugi kadunud.

„Jah.”

König

Kulus õige mitu sekundit, enne kui König aru sai, mida tähendab, et pärast järjekordset sähvatust kadus Armstradi kujutis ta teleskoobist ja ka igal muul mõeldaval viisil – katkes igasugune side ja ükski jälgimisviis ei näidanud enam selle asukohta.

Tegelikult valitses kogu sides vähemalt viisteist sekundit kohkunud vaikus.

Lõpuks kinnitas keegi peastaabist – järelejäänud peastaabist – selle, mida südametud arvutid juba esimesel sekundil väitsid: „Armstrad on täielikult hävitatud.”

König mõtles paar sekundit abstraktselt, et nüüd on õige mitmel tege-lasel huvitavad dilemmad – kogu operatiivjuhtimine oli ju Armstradil. Muidugi dubleeriti seda nii Kuul, Madagaskaril kui Teivasjaamas, või-malik, et mõni senati tasemel tegelane oli mujalgi, kuid...

EMA JA ISA! Ta ei teadnud, palju Armstradil üldse inimesi oli. Tube oli 288, seda ta teadis, ja ta teadis ka seda, et igas toas oli vähemalt üks elanik, kuid arvatavasti üle poole neist olid seoses sõjaga väljas... loode-tavasti. *EMA JA ISA! Oh kui hea, et Assol vähemalt minema läks. Loode-tavasti on ta Blane’iga koos.*

„Bata, oled sa elus?” kuulis ta Krügeri küsimust.

„Jah... noh, me saime ainult natuke kõrvetada. Abisaatja töötab. Me tuleme tagasi.”

Ekraanidel süttis tekst ja keegi luges seda samal ajal ka üle kõneside: „Tähelepanu, orbitaalkaitse! Seoses sidehäiretega ei ole peastaabil hetkel täpset ettekujutust kahjude suurusest. Tuletoetus Mada kaitsele on igata-hes lõppenud, me ei suuda neid enam aidata. Need, kellel laevad terved ja vähemalt kolmekordne kütusevaru, jäävad oma kohtadele, teid läheb

vaja kosmiliste objektide kaitsel. Ülejäänud – tegutsese vastavalt oma äranägemisele, kuid peamine on vältida inimkaotusi. Jälgige telemeetriat – praegu tegelevad veel kõik planetoplanid inimeste evakueerimisega orbiidilt, kuid oleme kaalunud mõne lülitamist orbitaalkaitsesse. Te kõik teate, et iga hävitaja, relvakonteiner ja tankur on samasugune jälgimis- ja juhtimisjaam nagu spetsiaalselt selleks mõeldud luuresatelliidid. Meil on neid vaja Kuult startinud kineetiliste relvade juhtimiseks viimases staadiumis, seega on võimalikult paljude selliste töoshoidmine momendil meie kõrgeim prioriteet!”

„König, kuidas sul on?” küsis Krüger privaatsel kanalil; lisaks oli ta hääl vaikne ja pehme.

„Ähh... Mida teha tuleb?”

„Momendil meil mitte midagi. Oodata. Ma tean, et tegutseda oleks parem... Me võime väga hästi ka siin olla. Bata tuleb ise tagasi ja võimalik, et meiega liitub teisigi. Meil on vähemalt kütust.”

Emaj ja isa! Mescalene pärisnimi oli Melisa Ledech ja ta oli sündinud Stuttgartis saksa-türgi segaperekonnas. Täpsemalt oli sakslasest isagi tegelikult oma isa poolt tšehh... Ta vanemad elasid siiamaale kusagil Baierimaal. Oma emaga oli ta aeg-ajalt suhelnud ja König teadis, et tal on kaks pooltädi (kui see nüüd korrektne nimetus oli...). Mescalene ei armastanud oma lapsepõlvest rääkida. Königile oli jäänud mulje, et kuigi see vähemalt materiaalses mõttes sugugi hull ei olnud, algas selle Mescalene elu, keda ta tundis, Universitää Stuttgartis biomeditsiini õppides.

Vikingi pärisnimi oli Per Erlsson ja ta oli kurat teab mitmendat põlve stockholm lane. Ta oli oma vanemate ainus laps, vanemad olid lahutanud nii ammu, et tal polnud oma isast ähmaseimatki mälestust. Ka kusagil Stockholmi äärelinnas vanadekodus elav isa ei paistnud oma ainsa lapse vastu mingit huvi tundvat. Niigi üliharvad ja formaalsed kontaktid olid täielikult lakanud siis, kui Viking esimest korda Madagaskarile tuli, ja see oli juba veerand sajandit tagasi. Vikingi ema elas samuti Stockholmis ja töötas vaatamata oma 74-le eluaastale bibliograafina kohalikus raamatukogus. Nad kirjutasid üsna sageli ja vestlesid videokanalil alati, kui selleks võimalus oli; kahjuks ei olnud seda tihti. Vanaema oleks väga tahtnud oma lapselastega kokku saada, kuid paraku oli ta neid ainult ekraanilt näinud.

Nagu ikka, olid kõverad ja täis juhuseid need teed, kuidas ta vanemad

olid kohtunud ja otsustanud oma elu koos elada... König mäletas üsna sürre lugusid veidra Kuu Ordu korraldatud vaidlusklubi laagrist Kreetal, kus nad tutvunud olid. Siis Madagaskar, mis neis lugudes samuti rohkem mingit veidrat hipilaagrit meenutas... Siis Kuu...

Isa oli ju kaks korda lennanud välisplaneetidele ja need retked kippusid oma aastakese ära võtma, kui mitte rohkem. König mäletas, kuidas ta oli isa järele igatsenud. Ja tema oli suurem, Assolil ja Blane'il pidi see veel raskem olema...

Seal niimoodi neile mõeldes avastas König korraga, kui vähe ta nende elust tegelikult teab. Ei tea oma vanavanemate aadressegi! Jah, ta oli kuulnud tohutu hulga lugusid ja nimesid, kuid korraga ta avastas, et ei tea mitte midagi *täpselt*... Alati oli tundunud, et selleks on lõpmatuseni aega, et vanemad on veel noored, et õdesid-vendigi tuleb veel juurde ja need kaks jõuavad oma lapselapselapsedki ära näha...

Ja nüüd...

Ainult pisut hõõguvat gaasi, mis nüüdseks juba külmana, jahtununa igaveseks laiali oli hajunud.

Hideaki

Surnukehad olid ära viidud selleks ajaks, kui nad tagasi jõudsid. Reniard küsis lühidalt, kuhu, ja kõndis sõnalausumata minema. Hideaki vaid oletas, et küllap ta tunneb seda kanti piisavalt hästi. Ta kõhkles hetke, kas küsida Dexterilt nõu, kuid loobus siis ja tegi kõige mõistlikumat asja, kõndis Reniardile järele.

Prantsuse asula nägi välja hoopis teistsugune kui malagassi külad ja teistpidi ei sarnanenud see Ordu asunduste ega veel vähem linnadega. Majad asusid suhteliselt hajali ja igaüks neist nägi välja nagu väike kindlus. Eriti nüüd, kui neid ümbritsesid hädapärased barrikaadid ja suurem osa avausi oli liivakotte täis laotud.

Ilmselgelt jälgiti neid kogu aeg ja ta ise nägi ka kõigi majade juures relvastatud mehi.

Nad jõudsid ühe suurema hoonestuni. Raske oli aru saada, kas see oli kunagine administratiivkeskus või lihtsalt asula süda, igatahes oli vähemalt paar hektarit traatide, vallide ja kohati ka lihtsalt masinatega suletud. Silma hakkas hädapärane liivakottidest kuulipildujareduut ja katusetele paigaldatud õhutõrjeseadmed. Hideaki vangutas pead. See kõik nägi lootusetult amatöörlik välja. *Olgu, kohalike jõukude vastu ehk aitaks,*

pidi ta siiski möönma. *Selles sõjas aga...*

Automaatne värav hakkas nende lähenemisel küll avanema, kuid avast põrnitses paar relvastatud meest neid ilmse kõhklusega. Hideaki pani alles nüüd tähele, et on valgeks läinud, ja otsustas, et sellel suhteliselt kaitstud alal võib endale lubada korraks kiivriklaas kuklasse lükata.

Ühtki tuld ei põlenud. Mingil määral ikkagi toimiv arvutiside koos kiivriprotsessoritega oli tal kogu aeg lasknud ehitistest justkui läbi vaadata, ilma aga nägi ta vaid hüljatud tühjust.

Paistis, et Reniard siiski tajus ümbrust, sest ka tema lükkas kiivriklaasi kuklasse. Mehed väravas tõmbusid kohe kõrvale. Üks neist ilmselt taipas, kuhu ta minna tahab, ja viipas vaid käega. Reniard ainult noogutas sõnatult neist möödudes.

Hoone, mille poole ta kõhklemata suundus, oli ilmselgelt haigla. Ta ei kõhelnud hetkegi, ta leidis hoones ise tee ja mühatas ainult: „Kus?” siis, kui nad juba morgis olid.

Keegi valges kitlis tegelane tõmbas sõnatult välja kaks suure külmiku sahtlit. Ta ütles midagi prantsuse keeles; Hideaki ei osanud seda keelt. Kõik teised olid seni rääkinud vähemalt suuremas osas arusaadavalt. Reniard vastas midagi hajameelselt. Ta oli vaid korraks ema põske silitanud ja seisis nüüd Ameli surnukeha ees.

Valges kitlis tegelane lahkus ja stseen tardus paigale.

Loudon kõndis ruumi. Alustuseks seisis ta paar minutit Reniardi kõrval, siis ohkas.

„Kuidas sinuga on?”

Reniard kehtas õlgu. „Mis vaja on?” Sõnad kõlasid karedalt, nii et ta pidi kurgu puhtaks kõhatama. Ta libistas pihud üle näo. „Eks muidugi... Mul on hiljem aega leinata küll. Kuulan? Midagi uut või tegelen siinse kaitsega? Mis mujal vahepeal üldse juhtunud on?”

„Mujal on halvasti.” Loudon rääkis aeglaselt, sõnu otsides. „Halvasti. Armstrad hävitati. Orbitaalkaitse on sisuliselt halvatud.”

Reniard hakkas vaikselt vanduma ja Hideaki tundis korraga suurt kergendust. Veider, kuid mehe külm eemalviibiv vaikimine oli olnud kõige talumatum. Too vandumine näitas, et ta suudab end kokku võtta. „Kas lõpuks on ööst mingid kokkuvõtted tehtud? Me oleme kaotanud vist pooled oma hävitajatest? Palju me nende omadest alla saime?”

„Ei ole teada. Tagasihoidlikud hinnangud räägivad 60–70, optimistli-

kud üle 100, aga ma usuksin pigem tagasihoidlikke. Ja seda tegid orbitaalhävitatjad. Nüüd kaotas orbitaalkaitse oma peamise baasi ja ma ei tea, kas neist enam abi on.”

„Ja?” Nii, ilmselt oli midagi veel.

„Sest alati saab veel sitemaks minna.” Loudon vaatas ringi, asetas ühele lauale satellididevõimendi ja mässas sellega natuke aega. Ilmselt lõi turvalist videokanalit.

„Aa, seal sa oledki,” tekkis ühele seinale Dexter. „Reniard, mul ei ole midagi öelda. Kõik sõnad on rumalad ja mõttetud. Mul on aga sulle üks küsimus. Meil on sind vaja, suudad sa edasi võidelda?”

Reniard mühatas rõõmutult. „Räägi. Tegutseda on lihtsam kui...” Ta ei lõpetanud lauset, jäi lihtsalt vait ja näis kuidagi väiksemaks jäävat.

Dexter piidles teda üksisilmi. Hideaki oletas, et tal oli ruumist veel parem pilt kui neil temast.

„Võta kõik oma inimesed ja Mesmer ja lenda Indenaire’i. Seal on asjad väga halvasti. Eriüksused tungisid tehasesse. Meie inimesi oli seal oma sadakond. Nad taandusid, aga umbes pooled on puudu. Osa sai surma ja osa võeti pantvangi. Reetmine, eks ole, aga ega meil sellest kergem ei hakka.”

„Pantvangi?”

Dexteri käsi tõmbus rusikasse ja ta hääli oli surutud. „Jah. Nad nõuavad, et me alluksime rahvusvahelisele õigusele. Mõned turvakaamerad töötavad. Ei ole teada, kas nad ei tea seda või jätsid meelega tööle, aga see ei ole meeldiv vaatepilt. Naised, lapsed... haavatud, surijad... väga ebameeldiv. Ühesõnaga, lenda kohale ja vaata, mis teha annab. Ma katsum sulle leida nii palju inimesi, kui võimalik.”

„Kes seda praegu juhib?”

„Mitte keegi. Seal oli kuuene kaitsemeeskond ja sadakond tsiviili. Kaitsemeeskonna hulgas oli vaenlase agent. Tuleb eeldada, et lojaalsetest on kõik kas surma või haavata saanud. Kui ka on keegi järel, siis on neil haavatute ja naiste-laste kaitsmisega piisavalt tegemist. Salvestustelt nägime inimesi võideldes taandumas. Tulistasid kõik, kes vähegi relva käes suutsid hoida. Ohvreid oli väga palju. Meil ei ole nendega sidet ja nii palju, kui satikaamerad näitavad, on nad sisse võtnud ajutised kaitsepositsioonid öösel purukspommitatud tehase varemetes. Me saime neile natuke õhutoetust, et neid rahule jäetaks. See läks meile kaks hävitajat maksuma, muide. Sina oled kõige lähemal ja kõige parem. Tegutse!”